کتاب مستطاب

محمدیه

از تصنیفات قطب العارفین

محمد چلبی

الملقب به یازیجی زاده

طبع فی غازان فی دار الطباع لو دویك شویتس

۱۲۶۱

رب يسّر ولا تعسّر

بسم الله الرحمن الرحيم

للآلی منظومهٔ حمد بی حدّ وجواهر منثورهٔ ثنای بی عدّ اول ناظم بیچون وصانع طبع موزونه لایق وسزا واردرکه قلم قدسی الرقم کن فیکون ایله دیوان قدرت مشحون عالمی تکوین وارکان واصول قصاید غریبه سن بدایع اشتقاق وتلمیح وتجنیس وترصیع ایله ترتیب دلپسند وصنایع ارتفاق وتوشیح ولف ونشر وترجیع ایله ترکیب وبند ایدوب بحور مختلفة الاوزان والحصورنڭ هر قافیه سنده هزاره زار اسرار الوهیتی اظهار وهر مطلعنده قطار قطار اثار الآهو یتّی ایما واشعار اتمش * سالکان طریقت ایچون اودیوان پر بدایعڭ هر مصراعی عالم کمالات احدی بلهر وتد وسببی مظهر جمالات سرمدی وهر فاصله سی مجلای روابط جلالات صمدی در جل جلاله وعظم شانه وسلطانه * وتحف صلوات بی نهایات اول سید کون ومکان وشفیع آدمیان ووسیلهٔ استیجاد رحمت ورضوانه اولسونکم وجود شریف لرنڭ برکتندن صفای صاف وعالی عالم بالا وپایینی ماالامال ایدوب عصمت کُم شدهٔ عوالی تحصیل وتیسیرله باعث خلاصی اسیران چاه گناه وسبب نجات اهل الله اولدی * امابعد بوحقیر سراپا تقصیر محمد علی الشهیر اسکندر بن الحاج محمد کاظم بیگ الدربندی مختصر الوقایه کتابنی تصحیح ولایقانه حواشی ایله نفع طلاب ومحصلین ایچون طبع وانتشار دنصکره ارباب عرفاندن بعض خلانڭ اشارهٔ جمیله لرنه نظراً وامتثالاً کتاب مستطاب محمدیه‌یی دخی همان سیاق اوزره طبع وتصنیعه مرتکب اولدی * فی الحقیقة اصول قیام معرفت وارکان قوام اُنس وجمعیت وضوابط دوام انسانیّت انتشار انوار علوم وایثار جواهر اثار وفنونه مربوط وانڭ حصول وتمشیتی کثرت کتب ورسائل صحیحه یه منوط اولدوغی اظهر من الشمس وبونڭ دخی علاجی صرف نقدینهٔ همت وبذل مال ونعمت دن منبوط اولماسی ابین من الامس ایکن اشاعهٔ علوم وسیلهٔ اساس معرفت وسبب قوام نظام ملت اولدوغیچون فقیر سراپا تقصیرنه صرف همت ونه بذل مال ده هیچ بر وجهله مضایقه کوسترمیوب فقیرانه تصانیفمدن غیری کتب معتبره ومفیده‌نڭ نسخ صحیحه ومحشاسی بین الانام متوافر اولمغی نیتنی ایله السبع السیّار فی اخبار ملوک تاتار دیدکلری تاریخ خوش اثاری طبع دن نچه سنه مر وراینده کله کتاب جلیل القدر مختصر الوقایه‌یی وشمدی کتاب مستطاب محمدیه‌یی قاری عزیزڭ منظر التفاتی اولدوغی کیفیت ده ترتیب وبهای رخیص ایله بین الانام اطارن ایچون تعیین ایتمکین من بعد دخی مادام الحیات کمر بستهٔ همت وسعی جمیل ایکن * بنی آدم اعضای یکدیکراند * موداسنجه بقدر المقدور ادای حقوق انسانیّت ده تساهل اتمیه جکنی متعهد در * بعدذا محمدیه نسخه‌لری فقیرڭ ضبطنده متعدد وعلی الخصوص کوزل خط ایله عین کلیبولیده برنچه یوز سنه بوندن مقدم مرقوم ومرسوم اولنان ایکی نسخهٔ نفیسه عاریه طریقیله موجود ایسه ده اما جمله سنڭ اراسنده اولان اختلاف انشا واملا اومرتبه یه زاید الوصف درکه اکر محض اختلافاتی تبیین وترسیم اولنسیدی محمدیه کبی بر کتاب عظیم الجثه‌نڭ وجوده

كلمه‌سی لازم اولو رایدی وحقی بر التی سنه مقداری مقدم بولاق مصرده مطبوع وشیخ اسمعیل حضرتلری کبی معارف وفضایل بابنده بی همتالک حقی اولان محقق عالیشانک قلمندن چقمش فرح الروح متنی دخی بونک کبی سهواتدن خالی اولدیغندن حقیر بالتمام بو نسخه‌لری مقابلهٔ کاملهٔ مقبوله‌دنصکره رای فقیرانه‌مک اولی وانسب دوشدوکی انشا واملایی ترجیح مرجح ایله اثبات دفتر آخر ایدوب بعد الاتمام غیری تدارکه ارتکاب ایدنجک بالجمله بو امر مهمی، وافق مقصود ومقتضای مطلب اوزره انجامه یتورمکه قواعد آتیه پیشکیر ایدنوب من اول الحال الی آخر المئال بر اسلوب وسیاق اوزره عمل قیلندی * اولا املا بابنده بقدر الوسع والاحتیاج کلیبولی نسخه‌لرنه تابع ولکن غلطاتن تصحیح دن علاوه کاهی تکمیل وزن ایچون تقاضای سیاق تقطیعه کوره حروف اللین دن بعضی‌لرن یا زیاده و یا سلب وکاهی حرف التعریفی عبارات عربی دن ساقط اتمککه مضایقه اولنمیوب بعضی اوقات مثلا (سکا) عوضنه (ساکا) ویا (ساکه) وبیوردی عوضنه بویوردی ودیر عوضنه در و بیلنور عوضنه بلینر ویا بیلنر وبیلینر (وجلیل الجمال وبدیع الکمال) بدلنه جلیل جمال وبدیع کمال ترجیح اولنمش وقس علی هذا امثالها * ثانیا نظره قبرانم ده لازم ومناسب عد اولنان یرلرده حرکات واعرابی اثبات و بو جمله‌دن ترکی کلمه‌لرنک رسم الخط اعتباریله بعد الالف واو واقع اولوب لکن متلفظ اولمین صورتلرده واودن علاوه الفه برضمه زیاد ایلمک امتیاز ایچون انسب کورلدی مثلا اولدی هر یرده مات معناسنه اولدی کان معناسنه‌در * ودخی فارسی واو عطفی اثنای قرائت ابیاتده ترکی عادتنه فتحله اوقولیوب فارسی دستورنه محض ضمه کبی تلفظ لنمکی مراد اولدیغی ایچون شو یله واولره یا انلرک ماتقدم لرننک اعجازنه ضمه زیاده اولدیغی بو جمله‌دن در مثلا (غیب وشهادت) تلفظده (غیبُ شهادت) اولسه کرک * ثالثا بعض اوقاتده تقاضای وزن دن بر حرفک سکونی ویا عدم تلفظی اعتباریله انک اوستنه جزم ویرلدی مثلا) دوست دوستنه و(مست لا یعقل) و(که اولدم) و(که اندن) و(ای یار) کبی که تلفظی) دوس دوستنه) و(مس لا یعقل) و(کولدم) و(کاندن) و(ایار) اولسه کرک * رابعا قوافی بحور مرتب اولان قصاید وقطعات‌ده حروف تهجی ایله بیان اولنوب مرتب اولمیان مواضعده اعتنا اولنمدی * خامسا بحرک وزنی وارکان تقطیعی قصاید ومثنویاتک اوائلنده مذکور واغازحالده هر بحرک کاملی ویا ناقصی مقید اولمش اولسه‌ده امانصف کتابدن مطلق بحورک ارکانی مرقوم اولوب افرادی اکا الحاق اولندی پس بر بحرک ارکانی مثبت اولان موضعدن تا بحر آخره وارنجه همان ارکانی مقیاس طوتمق کرک مثلا ابتدای کتابدن صفحهٔ عاشره‌یه دک بحر هزج دن محسوب ومیزانی نواقص ده مسدس مقصور اولان مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل وکواملده دورت کره مفاعیلن در و صفحهٔ عاشره دن اون طقوزنجی صفحه‌یه دک بحر رمل دن ایکن ارکانی نواقصده مسدس مقصور اولان فاعلاتن فاعلاتن فاعلات وکواملده دورت کره فاعلاتن در پس بحورک نواقصی کواملندن تفریق اولنمین مواضعده امتیازی مطلق ارکاندن استنباط اولنه‌رکافی الصفحه (۱۹۲) و(۱۹۴) وهکذا الی آخر الکتاب * مخفی اولمیه‌که ناظم حضرتلری خاتم الکتابده (انظر صفحه (۲۹۳ سطر ۲۵ هذا الکتاب) بیورمش * حروف اوزره کلور ابیات مرغوب * اراپرلرده ترجیع بندله خوب * یدی بحر اوستنه نظمی مصنع * سکز اوچمق کبی بزمی مرتع * مصنفک یدی بحردن مرادی کتاب مستطابنده ترتیب اوزره قوردغی بحور تالیه‌در اولی هزج

(مفاعیلن)* ایکنجیسی رمل (فاعلاتن)* اوچنجیسی متقارب (فعولن)* دردنجیسی خفیفدن
اولان مخبون محذوف درکه مقیاسی فاعلاتن مفاعلن فعلن اولا* بشنجیسی رجزدن مثمن مطوی که
مقیاسی درت کره مفتعلن در* التنجیسی سریعدن مطوی مکسوف درکه مقیاسی مفتعلن
مفتعلن فاعلن اولا* یدنجیسی مجتثدن مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن ویاغیری نواقص در*
فاماترجیع دن مقصود تکریر واشعارده بر بیت درکه انی تکرار ایله بر بحری بر بحره یا بر قافیه یی
بر قافیه یه ویا بر قصیده یی بر قصیده یه بندور بطایدوب اصطلاحده بو ترکیب ایله مصنّع اولنان
قصایده ترجیع بند وگاهی ترکیب بند وخود تصنیعنه ترجیع بندی ویا ترکیب بندی دیرلر
وبو تراجیع نفیس اشعار کتابلرنده سرخی ایله ویادلا ایله مرسوم اولور* سادساً فقیرك ضبطنده
اولان محمّدیه نسخه لرنك بعضنده موجود وغیری لرنده مرقوم اولمیان ابیات بو کتابده ستاره ایله
تعیین لندی علامتی بودر (*) مثلا یکرمنجی صحیفه نك اون اوچنجی واون دوردنجی واون
بشنجی سطرلری (و۲۹۷) نجی صحیفه نك (۱۹و۲۰) نجی سطرلری کبی* سابعاً هوامش کتابده
اولان حواشی غالباً فرح الروحدن استنباط اولمش ایسه ده لکن کثیرا ما نامفهوم وخود شرح محمّدیه ده
اعتنا اولمامش مواضعی بقدر الوسع والطاقه معیّر کند وشرح وحتی بعض مواردده جناب شیخ اسمعیل
مذکور الفوقك رأی وتعبیرندن تحلّق ایدوب سیاق کلام مصنفدن فکر فقیرانه اوفق وانسب
کورندکی تفسیر دیکره جرأت اولنمش* بعدذا ترقیم وترسیم حواشیده هوامشك عدم
وسعتی ایچون بطون معانیه تغمس ایلیمیوب محض اشاراته والزم اولان کلماتك بیاننه اکتفا قیلندی
ومع ذلك کتاب نزهت نصاب فرح الروحدن مطالعه ایله فیض بولان عارفلر بو امرك کمال اشکالنی
بل بو کتابده تفسیر طولانی کنجایشی محال اولدوغنی سهولت ایله در یاب ایده بیلورلر وحتی شیخ
بزرکوار اسمعیل حقی دخی غالباً محمّدیه کتابنك کنوز مخفیه سنه رهبر اولامیوب عمق رموزاتندن
جواهر مطلبی تیسیر ایده مدکلری هرعارفه واضح در پس بویله امر عظیمك فقیر کبی خاکپای
درویشانك مشربه سی اولدوغی عجبدن دور وبضاعت مزجاتم اعزه ادباعندنده مشکور
اولمسی رجادر* شمدی بو مقامده کلامه اختتام ویروب برنچه کلمه سبیل اجمال اوزره محمّدیه صاحبی
اولان ناظم حضرتلرینك مناقبنده تحریر ایتمك آحری واولی کورندی* الشیخ العارف بالله محمّد
چلبی الملقب بیازیجی زاده عرفای عهد سلطان مراد ثانی وسلطان محمّد فاتح دندر اما مسقط الرأسی
صراحت اوزره معلوم اولیوب موطنی کلیبولی اولدوغی ظاهر وواضح ایسه ده لکن کلیبولیدن
اون ایکی ساعت یرده واقع اولان ملغره ضافاتندن قاضی کویی نام قریه ده منزلی الی الآن تبرکا
وتیمناً محافظه اولنماسی وهم مرحومك خاتمة الکتابده* اننك سوکی سنه ایدوب توطّن* کلیبولیده
قیلمشدم توطّن* بیوردقلری کلام صدق انجامی شیخ مذکورك طفولیّت وشبابی قاضی کویی ده
کچمکنه وبلکه او قریه ده مادرزاد اولمه لرینه دلیل شافی اولسه کرك* بهر صورت ناظم حضرتلری
عنفوان شبابده تحصیله مشغول اولوب ایکی استاد زبردستدن یعنی زین الدین ابوبکر الخافی
وشیخ حیدر الخافی حضرتلرندن استفاده وارتشاده کمر بست همّت وهم الشیخ العارف بالله الحاج
بیرام الانقروی حضورنده کرّات مرّات شرف صحبتله مفتخر وکمال الفتله ممتاز اولوب بعد زمان بو شیخ
جلیل المرتبه نك خلفاسندن محسوب اولدیلر* شیخ مذکورك قرنداشی الشیخ العارف بالله

احمد الملقب ببی جان دخی اوعصرک عرفاسی مشهورلرندن ایکن ایکی برادرک علم تصوّفده بین الاکابر اشتهار بولهلرندن معروف پادشاه زمان یعنی سلطان مرادخان ثانی اولو وغلری بعده پادشاه منکور الطاف بی غایاتیله ناظم حضرتلرینی مختص ومفتخر و کلیبولیده متمکّن ومستقر بیوردغلرنده دوبرادر دردمند ترک شاغل دنیویّه یه مشاغل و بوامر دلپسندک اجراسنده راسم شکرانه وابقاع قواعد درویشانه یه مایل ودلبند اولمغین هرایکسی دخی پروانه وار سوزش عشق دیده ای کرفتار وکاهی عندلیب هزار داستان کبی داستان عشقی ترنم خوش الحانله بیانه متّفق الرّای اولوب شیخ بی جان مغارب الزمان اسمیله عربیده تالیف قیلدقلری کتاب غریب السیاقدن ترجمه وترکی لسانندن انوار العاشقین نامیله بنام ایتدکی کتاب معارف انتسابی ومحمّد چلبی حضرتلری محمّدیّه نامیله موسوم بیوردقلری کتاب مستطابی اتمامه یتوروب هر بری ثمرهٔ جان وروح روانلری اولان مولود فصیح البیانی دعای خیر ایله نامزد میدان جهان ایتدیلر * مخفی قالمیه که محمّدیّه کتابنک وجه تسمیه سنده عرفامیاننده اختلاف اولسه ده حقیقت حال برنکته دن خالی دکلدر بعضی لری دیمشلرکه کتابک اسمی مسمّای معنویدن یعنی جناب رسالتمآب علیه السلام دندر وبعضی لری سلطان محمّد فاتحک اسمنه نسبت ویرمشلر و بعضی لری مصنّفک کندو اسمنه منتسب در دیمشلر وامّا اتّفاق واتّحاد وجوه ثلثه بطریق الاولی ناظم حضرتلرینک منظر نظری اولمش اولسه کرک العلم عند الله تعالی * ودخی شیخین مذکورین اکرچه تصوّفده اشتهار تام بولوب عملهٔ عرفای زماندن محسوب اولمش اولسه لرده امادرجهٔ ارشاده یتشدکلری غیر معلوم در * ولادت و وفاتلرینک زمانی حقیر معلوم دکلدر اما ایکیسنک ده تربتی کلیبولی ده در *

****
****
*****
****
**
*

فهرست كتاب محمديه

سبب تأليف كتاب صفحه (۳) افتتاح رسالهٔ محمّديه (۴) فی ذكر اخذ الميثاق (۴۷) ترتيب الانبياء
عليهم الصّلوة والسّلام (۵۰) مبعث محمّد مصطفى عليه السّلام (۵۴) فصل فی نزول الوحی (۵۹)
اسلام ابی بكر رضی الله عنه (۶۰) اسلام عمر رضی الله عنه (۶۱) فی صفات النّبی صلّی الله عليه
وسلّم (۶۳) فی اخلاق النّبی عليه السّلام (۶۴) فی المعراج (۶۷) فی هجرت النّبی صلّی الله عليه
وسلّم من المكة الی المدينه (۸۴) نزول النّبی صلّی الله عليه وسلّم فی المدينة (۸۶) قصيدة لحضرة النّبی
عليه السّلام (۸۸) اسلام عبد الله بن سلام رضی الله عنه (۸۹) رونق يافتن اسلام وهجرة عايشة وفاطمة
رضی الله عنهما (۹۰) فی سبب الاذان (۹۱) فی ذكر تحويل القبلة (۹۲) فی المعجزات (۹۳) فی الغزوات *
غزوة البدر (۹۹) جهاد الاحد (۱۰۴) جهاد الحنين (۱۱۰) حجّة الوداع (۱۱۲) فی ايمان ابوی النّبی عليه
الصّلوة والسّلام (۱۱۴) فی خواص القرآن (۱۱۹) وفات رسول الله عليه الصّلوة والسّلام (۱۲۴) فی سوال
الاعرابی (۱۴۰) فی الصّلوة علی النّبی صلّی الله عليه وسلّم (۱۴۳) فی ازواج النّبی صلّی الله عليه
وسلّم (۱۴۸) وفات فاطمة الزهرا رضی الله عنها (۱۴۹) وفات ابی بكر الصديق رضی الله عنه (۱۵۰)
وفات عمر الفاروق رضی الله عنه (۱۵۱) وفات عثمان ذی النورين رضی الله عنه (۱۵۲) وفات علی
المرتضی كرّم الله وجهه (۱۵۳) وفات الحسنين رضی الله عنهما (۱۵۴) فی عشرة المبشرة رضی الله عنهم
* فی بيت الخلافة * اصحاب الصّفّة (۱۵۶) فی اشراط السّاعة (۱۵۷) فی خروج الدجال (۱۶۰)
فی نزول عيسی عليه السّلام * فی خروج يأجوج ومأجوج (۱۶۱) فی خروج دابة الارض (۱۶۲)
فی طلوع الشمس من مغربها * فی سدّ ابواب التوبة (۱۶۳) فی نفخ الصور (۱۶۵) فی يوم القيمة (۱۶۶)
فی الحشر (۱۶۷) فی تبديل الارض والسموات (۱۷۱) فی المواقف (۱۷۵) فی لواء الحمد (۱۷۷) فی جهنّم (۱۷۸)
فی اهل النار * فی احضار الانبيا (۱۷۹) فی الشفاعة (۱۸۱) فی الكعبة (۱۸۴) فی المواطن * الموطن الاول
فی الكتاب (۱۸۵) الموطن الثانی فی الحساب (۱۸۶) الموطن الثّالث فی الميزان (۱۸۷) فی المخاصمات (۱۸۹)
فی خطابات الله تعالی (۱۹۱) فی الّذين لاحساب عليهم (۱۹۷) فی البشارة (۲۰۲) فی الخواص * فی جهنّم
واهلها (۲۰۵) الموطن الرابع فی الصراط (۲۱۲) فی الانسلاك الی الجنّة (۲۱۹) فی حظيرة القدس (۲۲۱)
فی النشور (۲۲۳) الموطن الخامس فی الاعراف * فی اهل الذنوب (۲۲۴) الموطن السادس فی
ذبح الموت (۲۳۱) فی حكمة العذاب (۲۳۲) الموطن السابع المأدبة (۲۳۳) فی مقامات الجنّة (۲۳۴)
فی البراق (۲۳۵) فی الولدان والغلمان (۲۳۸) فی مراتب اهل الجنّة (۲۴۱) فی تمثيل الدارين (۲۵۲)
فی الزيارات (۲۵۶) فی الضيافات (۲۵۷) فی مدح النّبی صلّی الله عليه وسلّم (۲۵۹) فی رؤية الله
تعالی (۲۶۱) فی الزور الاعظم (۲۶۶) فی مجلس النور (۲۶۹) قصيدهٔ ربّانيّة (۲۷۸) فی معرفة الله تعالی (۲۷۹)
فی اسرار العارفين (۲۸۳) فی المناجات (۲۸۶) فی معرفة النفس (۲۸۸) قصيدهٔ الهيّه (۲۹۲) خاتمة
الكتاب (۲۹۲) فی مدح محمّد مصطفی صلّی الله عليه وسلّم (۲۹۷) تسمية الكتاب (۲۹۹)

****
*****
***
*

کتاب مستطاب

محمدیه

از تصنیفات قطب العارفین

محمد چلبی

الملقب به یازیجی زاده

طبع فی غازان فی دار الطباع لودویك شویتس

۱۲۶۱

رب یسر ولا تعسر

بسم الله الرحمن الرحیم

الـه واحـد ربّ تعـالی
تعـالی ذاتـه لـمّا تجـلّی
احـد در ذاتی مستجمع صفاتی
مقدّسدر جلالی کبریاسی
کمالینه بو موجودات آیات
چون اولدر عالم غیب وشهادت
تحیّرده قمو افهام واوهام
جمیع کائناتی قلدی ابداع
انکدر نصر وعزت جود و رحمت
چوفردانیّت آنک حمد اکا در

هو الله البدیع الحق الاعلی
من الغیب الی العین فجلّی
تجلّی ذاتنه اسماسی مجلّی
کمال سلطنتده شانی اجلی
جمالینه دو عالمدر مجلّی
پس اولدر قادر وخلّاق ومولی
آنک درگاه عزتنده تعالی
دلائل قلدی ذاتینه معلّی
انکدر غیب وعین اخری واولی
چووحدانیت آنک شکری اولی

فی نعت رسول الله صلی الله علیه وسلم

کهعبو بینی ایندی بیزه ارسال
انی کندو ایچون خلقی انکچون
جمیع انبیا امّت در آکا
اکا خادم امین الله جبریل
کمالی ظاهر اولدی بالبداهة
اباغی توزنی عرش ایتدی قبله
قمو ادیانی دینی قیلدی منسوخ
آی ایکی پاره اولدی بر مغندن
ایچوبدر حوضنک برقطره سندن
چومدّاحی اوله الله اعظم
اباغینه چوطپراق اولدی اصحاب

محمد احمد ومحمود واصفی
یراتدی طلعتن ایتدی مصفّی
قمو عالملره اقصای مرمی
مقامی قاب قوسین اوادنی
شودم کم رفرفیله اولدی آخفی
انکچون اولدی عرشک قدری ارقی
انکچون شرعی در خیر وابقی
انکچون شمس کونین اولدی ابهی
انکچون زنده در خضر ایله عیسی
قیاس ایت کیمدر اول سلطان اعلی
فلکلر باشنه تاج اولدی اسنی

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

تجلّی محل تجلیه واظهار دیمکدر*
مجلّی تجلیه دندر قیاسی انک
فاعلی الله تعالی در مفعول اوّلی
دلائل ومفعول ثانیسی معلّی در*
اقصای مرمی غایت مراد ومقصوددر*
رفرف التوندن برسباط درکه
اهتزازی هر بریرجهتدن بردوشک
واردر*
قدّسه ضمله در بوسه یعنی اوپمک
معناسنه*
ارقی اعلا دیمکدر*

فی نعت خلفاء الراشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

بومیدانه چو اوّل کلدی صدّیق   قمودن صدق ایچنده اولدی اغنی
نکیم اول بارکاه کبریادن   الوب کلدی رسول اسرارمثنی
اکابیلدردی اول سلطان کونین   لَدُنّی علمنی اسماء حُسْنی
عمر ایردی بو ایوانه ایکنچی   ایشی عدل وسوزی حق فعلی تقوی
رسول الله آیتدی کلمسم بن   سن اولوردک نبی عالمده اقوی
اوچنچی ایردی عثمان طوتدی لیوان   کلوب قرآنی جمع ایتدی مُوَفّی
اوتاندیلر حیاسندن ملکلر   منوّر یوزی ذو النورین اَوْفی
علی بندی خلافت تختنه پس   قمودن اعلم ایدی اعرف احمی
حسن کلدی حسین صَدْرِیْن بدرین   مطابق دوشدی اسمیله مسمی
تحیات وصلوة اولسون رسولک   مُطهّر روضه آلینه جمّا

سبب تألیف کتاب محمّدیه

مکرکونلرده بر کون امر تقدیر   اوتورمشدم کلیبولیده سرّا
الومی چکمشیدم جمله خلقدن   دیلمده ذکر ایدی قلبمده ذکری
کلیبولینک اول عاشقلرندن   درلدیلر کلوب قاتمه طرّا
دیدیلر کیم نیچون قیلمزسن ای دوست   رسولک وصفنی عالمده بُشری
دیدم ای کوزلرم نوری جماعت   ایرک دولتلره عِزّا ونصرا
بوانک الله رسول الله قتنده   یوچه عزّتلری مجدا وفخرا
اشتدیکز نیچه دورلو خبرلر   خصوصا سیرلر اولدی مسرّی
دوزلمشدر نیچه مولد کتابی   یازلمشدر نیچه اوصاف کبری
بیلنمشدر دینلمش دراوقنمش   اکلنمشدر قمو صغری وکبری
دیدیلر نقل تفسیر اولسه بیزه   حدیث اولسه کیم اولدر علم اَحْری
دیدم کراوله تقدیر الهی   قویم بو یوزده بررلق مُطرّا
بناکَهْ دوشُم اولور برکیچه بن   کوروردم که محمّد سرّ اسری
اوتورمش نور اولوب اصحاب ایچنده   تمامت نور اولور شهر وصحاری
نقابیله اوتورمشلر طوتوب صف   کوز کملدن قمو یوزلر معرّا
اوکنده چینی طاسلر طوپطولو صو   ایچلمکدن ولی صولر مبرّا
دیدم بر شخصه نیچون دربو حالت   بیان ایت نیچون ایدرلر تبرّا
دیدیکیم کیمه آچسونلر نقابی   جمالندن کیم اولورلر حیاری
ویا خودکیمه ویرسونلر شرابی   بومجلسده کیم اولورلر سُکاری
بوسوزی ایشدیجک اغلیوبن   یقامی ایلمیشم پاره پارا

بومیدانه یعنی مسلمانلق یاخود صحبت میدانته * اسرارمثنی امرار قرآن دیمکدر * لَدُنّی علمندن مراد وعلمناه من لدنّا علماً مقاله سندن فهم اولنان علم اسرار وحقایقدر * بوایوانه بعض کهنه نسخه لرده بومیدانه کلمشدر * لیوان مثل دیوان یعنی مجلس سلطان وخیمهٔ شاه * جمّا یعنی جمیعا * درلدیلر یعنی جمع اولدیلر * طرّا جمیعا دیمکدر * مسرّی تسریه دن تشهیر ومنتشر ایتمک دربسیر کتابلری دوزلوب منتشر اولدی یعنی بیان ایدر * کوز کملدن یعنی کوز غکلدن بینک معناسی بودرکه اول نورک ضیاسی سببندن تمام یوزلر پرده پوش اولوب کوزغکلدن معرّا یعنی عاری ایدیلر * حیاری فتحله حیرانک جمعیدر *

نه قتلنسون چکرلر بو فراقه — نه دویسون اشبو درده سنک خارا
بوکز چون زار لغم کوردی اول شاه — یوره کیم یاره سینه اوردی یارا
کیر و سرمدن ایندی بکا ارشاد — که کوکلک پر ده سنی آچ دلارا
کوتر کوکلک حجابندن نقابی — جمالم نورنی چانکده آرا
ایچور حکمت شرابین امتیمه — سوزیمی سویله خلقه آشکارا
تمامت طولسون ایللر معجزاتم — ینشسون سوزلرم ملک و دیارا
شور سمه امدی ایله بنی تقریر — که ایشتسون مصر و شام و روم بخاری
یکیله مولدم چقسون جهانه — اکرچه سویلنور دمرا فدمرا
که دوبدر عالمک خلقی اشتدی — بنم اوصافمی برًّا وبحرًا
کملاتم ینشدر سندخی پس — ایشتسون امتم شهرا فشهرا
بکا امت اولن اولدر که دائم — حقه حمد ایلیه صبرا وشکرًا
طوتا بو یر وغن الملک تمامی — صمایه حکمنی فرضا وامرا
کشی کیمی سورسه انکله قوپر — سورسه طاش دخی حشرا ونشرا
بنی سون بنومیله قوپسر — بولیسر مرتبه فضلا وقدرا
بنی سون سوزم دیین اشیدن — یوزومی کورلین عیدا وقدرا
چو دیلی قولغی اوله سوزمده — اوزی یوزی اوله صدرا وبدرا
چو بو یوردی بکا اول نور کونین — سوزینی طوتدم اوش جبرًا وقهرًا
صغندم حقه صیغندم الوحی — که یازم وصفنی سرًّا وجهرا
الهی یازیجی اوغلی محمد — قولکدر حضرتکده یوزی قارا
حبیبک حرمتینه عفو ایت آنی — که تا درکاهکه فضلکله وارا
خدایا بالجمیع اهل ایمان — عطا کن فضل رحمت فیض مارا

قافیة | افتتاح رسالهٔ محمدیه | الالف

له الملک له الحمد له الشکر له النعما — له الخلق له الامر له النصر له الآلا
غنی بالذات ایدی اول حق که غیب الغیب ایدی — صفات اسماده مستغرق هویتدیدی استعلا
صفات حق مطالبدی اکا اسما مراتبدی — حقایق آکا راتبدی بکلی ایتدی استدعا
که نیچه نیچه باطندن نیچه غیب خزایندن — نیچه وحدت سرایندن عدمدن قالمشز عمیا
که ذات آنکچون اسمیدر وجودی خود تجلی در — ایکیسندندر علی در بو دربیل نکتهٔ غرا
بلی صدر معلاوز چه صاحب قدر اعلاوز — ولیکن سر اخفاوز کرکدر بیزه استجلا
چو سز بیزه اساطینسز بزه بوکون سلاطینسز — بیزه انوار باطنسز بزه قیلک وجود اعطا
اکر بز اوله وز ظاهر اوله سز سز دخی ظاهر — بولینه شرعت غرا بلینه حکمت زهرا
بونی ایشدیجک اسمادیرلدی بر بره جمعا — دیدیلر ربنا حقا تجلی ایت بلا اخفا

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

سنک خارا قاتی طاش معناسنده
یارا مدد و قوت که مرهم یعنی دوا
معناسنه در * دلارا محبوب القلوب معنا سنده *
ینشسون برکهنه نسخه‌ده یابلسون
کلیش در * صمایه یعنی بوزمیه * یعنی
عیدا وقدرا عید بیرام یعنی
شادلق وقدر لیلة القدر یعنی نور
اوش یعنی اشمه *

الا الیک ده معید ر زعمت معناسنه در *
غیب الغیب ایدی یعنی ذخ ده
وجود المحض ایدی راتب ثابت
معناسنه در * بکلی یعنی بالکلیه *
بولنسه یعنی ظاهر اوله * ایض
زهرا ازهرک تأنیثیدر
واهسن دیمکدر *

پس اوّل اسم باریدن قمو اسما طلب قیلدی … دیدی قادردن استك کیم انك شأننده در انشا
آیتدی اسم قادر کم مریداسمنده در اظهار … انك امرنده در اعیان انك حکمنده در افشا
دیدیلر پس مرید اسمه که بیزه ایله کل ظاهر … دیدیکیم اسم عالمدن اولور بو حجّته امضا
ایتدی اسم عالم کیم سزك اظهارکز معلوم … ولیکن اسم ذاتیدر بیلنك مستجمع اسما
دیرلدی جملهٔ اسما دیدیلر ذات اسمینه … سنك حکمکده در احکام سنك امرکده در اشیا
آیتدی اسم ذاتی پس بنم اول اسم اعظم کیم … دلیلم بن مسمّی یه اودر الله ایدر ما شا
مقدّسدر انك ذاتی نقایصدن نقایضدن … منزّهدر انك نعتی ایرشمکدن اکا آرا

زهی سلطان اعظم کیم کالینه زوال ایرمز
جلالی کبریاسندن جمالینه خیال ایرمز

جلالی پرده سنه سز طورك کیم بن وارم آکا … کورم کیم نیجه امرایدر ایدرسز چونکیم استقصا
یتشدی حضرت ذاته دیدی یاربّ یاربّ … که سنسن علم الاسرار سکا مخفی دکل آنبا
دیدی حضرت بن اول ذاتم که مستغنی مراتبدن … حقایقدن مظاهردن نه سرّا باکا نه ضرّا
ولی چون اقتضا ایتدی حقایق جمله اسمادن … پس اسمامز طلب قیلدی که سن قیلاسن استعطا
وارایمدی سویله اسمایه بولرده امر قیلسونلار … حقایق ایلسون اظهار مظاهردن بلا احصا
بقدر قابلیّت هر حقیقت کیم انی استر … انی هر اسم فیض ایتسون عوالمده ایدوب اجرا
قچنکیم جملهٔ اعیان وجوده کلمك استادی … دیدیلر قورقرز کیم ایریشه بیزه لاوا
مدبّر اسم ایریشدی دیدی پس اسم ربّه اول … نظام ممکنات اولسون ایرشماسون صقین افنا
چون اسم ربّ ایشتدّ آنی ایکی اسمی وزیر ایتدی … مدبّردر بیری بیری مفصّلدر ایدر ابقا
پس اوّل کیم ظهور ایتدی وجودك خلعتن کیدی … محمّد نوریدر حقّا کیم اندندر قمو اَضوا
هم اولدر عقل اوّل کیم قمو اشیایه مبدأدر … هم اولدر روح اعظم کیم قیلور حق امرله احیا
قلم کلدی و لوح اولدی دوزلدی عرش و کرسی هم … دوشندی بو بساط فرش یسندی خیمهٔ خضرا
قورولدی هیأت افلاك کیم ایرشمز اکا ادراك … محمّد شأننه لولاك کلوب قیلدی انی اعلا
انکچون آدم و دارا انکچون نهدر سنا سینا … انکچون قبّهٔ مینا آنکچون صخرهٔ صمّا
یاراتدی حبّ ذاتندن که مظهر اوله ذاتنه … که سبحان الّذی اسری دیمشدر لیلهٔ اسرا

زهی سلطان اعظم کیم کالینه زوال ایرمز
جلالی کبریاسندن جمالینه خیال ایرمز

تجلّی ایلدی غیب هویّت … که احدن ظاهر اوله واحدیّت
ظهوره کلدی اوّل وحدت ذات … تجلّیسینه قیلدی آنی مرآت
پس آکا عارض اولدی اوج مراتب … مراتبدر اولن طالب مطالب
بو اوج مرتبه یه اوج اعتبارات … نسب لازم کلوب اولدی اضافات
بری بودر کیم اولدی وحدت ذات … انکله ظاهر اولدی حضرت ذات

ارآ عرایک جمیعی فکر معناسنه *
استقصا سوالده مبالغه ایتمك *
سرا تحتلمسر تبر * ضرا مضرتدر *
لاوا شدت معناسنه در *
داما دریا معناسنه * سنا رفعت معناسنه در ویلدرلار وسائر انوار در * سینا طور طاغیدر * صخره صما قاتی طاش دیمکدر مراد طاغلاردر *
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

کرکدر کیم کمال حضرتندن — صاچه‌دوبدر خزائن قدرت ذات
کرکدر کیم کمال قدر تندن — آچه‌دولت سراین عزّت ذات
کرکدر کیم کمال عزّتندن — طوله جمله مدائن حکمت ذات
کرکدر کیم کمال حکمتندن — ایریشه قوللر ینه رحمت ذات
بوکا مرأت حضرتدر مشایخ — کیم اولدر برزخ کلّ برازخ
بودر اول کنز مخفی کیم حقایق — که کلیاتی بولدی دقایق
تجلّی در احد جمعیتینه — حقیقتدر محمّد حضرتینه
ایکنجیسی صفاتنک وحدتیدر — اضافاتنک بو اوّل کثرتیدر
بودر اول سرّ اکبر کیم مظاهر — بونک نورندن اولدی جمله ظاهر
مضاف اولان بودر اول اسم ذاته — کیم اولدر محتد اسمایه صفاته

زهی سلطان اعظم کیم کمالینه زوال ایرمز
جلالی کبریاسندن جمالینه خیال ایرمز

اوچنجی مرتبه افعاله وحدت — تعیّن مبدئیدر ضدّ کثرت
بو اول وحدت دررکیم جمله افعال — بو وحدتدن کلور آباد و آزال
بو اوج وحدت کالنده اوجبار — جلالیله جمالن قیلور اظهار
سوردی حضرتینی لایزال اول — جمالن عرض قیلدی برکمال اول
تجلّی ایلدی پس نور مطلق — که ظاهر اوله برنور محقّق
که مظهر اوله اول ذاته صفاته — که یعنی منظر اوله نور ذاته
که سرّ کنت کنزا اوله موجود — محمّددن بلینه ربّ محمود
سراسر نور اوله بو کائناته — تمامت رحمت اوله ممکناته
روایتدر رسالت حضرتندن — که الله تعالی قدرتندن
بنم نوریمی اوّل قیلدی ایجاد — پس اندن صکره ملکه قیلدی بنیاد
که اللی بیک ییل آنی اوکّ یراتدی — سمواتیله ارضی صوکّ یراتدی
دیدی هم روحم اوّل اولدی مخلوق — دیدی هم عقل اوّل کلدی مخلوق
دیدی هم اوّلا دُرّ اولدی موجود — دیدی هم کلّ دُرّدن کلدی موجود
دیدی اوّل قلمدرکه اولدی ملحوظ — دیدی اوّل یازلدی لوح محفوظ
بولردن فیض قیلدی علم اسرار — کمالاتن بولردن قیلدی اظهار

قافیة || زهی سلطان اعظم کیم کمالینه زوال ایرمز
جلالی کبریاسندن جمالینه خیال ایرمز || الباء

بیورمشدر رسول الله روایت ایلدی اصحاب || ع || که اوّل عقلی یارتدی پس آکا کل دیدی درباب
چوکلدی کیت دیدی کتدی اوتور دیدی اوتوردی || دیدی نطق ایله نطق ایتدی دیدی ابسم صاقن ادا

محمّد اصل ومرجع*

درباب اکله ایشت معناسنه*

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

دیدی

دیدی عزّ جلاله چون براتمادم سنکا کسبی — محبتلو کرامتلودخی بر کمسه فی الاحباب
سنکا ایله اولام معروفی سنکا ایله اولام محمود — سنکا ایله اولام معبود عبادت ایلیه احزاب
سن اوله سن سبب تاکیم اولام مانع ایدم اعطا — ایدم عالملره رحمت اولام قوللارمه توّاب
صبردن یک ولی نسنه سکا هیچ ویرمدم نعمت — بوکا ناطق درر آیات بیلور آنی اولو الالباب
دیدیلر بعضلر اولدم که عقل ایشتدی بو سوزی — کمالینه غرور ایندی سوندی ایلدی اعجاب
پس اکا حق عتاب ایندی ندا ایردی خطاب ایتدی — دیدی امدی نظر ایله باقوب کوردیکه بر مهتاب
دیدی کیم سن دیدی شول کیم سکا یوقدر قیام الا — بنمله قائم اولورسن بنمله در سکا احساب
دیدی آدک ندر دیدی بنم آدم درر توفیق — اکر فضل ایتمسه الله ایریشمز بکا طلّاب
روایتدر که دیمشدر علیّ بن ابی طالب — که عقلی نور مکنوندن یراتدی اول غنی وهّاب
کتوردی علم سابقه دن که مخزون ایدی عقل انده — انک نفسینی علم ایتدی اکا فتح ایلدی ابواب
آنک روحینی فهم ایتدی اکا باش ایلدی زهدی — آنک کوزین حیا قیلدی دلینی حکمت اقطاب
آنک سمعینی خیر ایتدی انک هم قلبنی شفقت — انک هم همتن رحمت قیلوب ویردی اکا اسباب
انک قرنینی صبر ایتدی بیوردی سویله سویلادی — اکا حمد وثنا ایتدی ایدوب برلیکنه ایجاب
دیدی پس حق تعالی الله جلالم عزّتم حقی — بکا سندن عزیز کسه یرتمادم درّ استحباب

زهی سلطان اعظم کیم کمالینه زوال ایرمز
جلالی کبریاسندن جمالینه خیال ایرمز

روایت ایندی راویلر بو سوزی ابن عباسدن — که بیوردی رسول الله پس آنی یزدیلر کتّاب
که اوّل نسنه کیم یازدی قلم لوح اوستنه آنی — دیدی انّی انا الله بنم ربّ قوللرم ارباب
که بندن غیری یوق الله محمّد هم رسولمدر — پس آمنّا وصدّقنا که انکدر حقّه استیجاب
قضامه کیم مطیع اولسه بلامه صبر ایلسه — بنم نعمتلرم قدرین بیلوب شکر ایلسه هر باب
پس آنک بندخی آدین یازم صدّیق دفترده — قیامتده کیروآنی ایدم صدّیقلره اصحاب
دخی شول کسه کیم اولمز قضامه اول بنم منقاد — بیون تقد یرمه ویرمز آنی هیچ ایلمز اشراب
بلامه صبر ایلمز شکر نعمتلره قیلمز — نلر ویردم اکا بیلمز بو یولده اینمز استیطاب
پس اول قوسن بنی وارسون بر ایرق تکری استه سون — نته بوله شریک اکا بو سوزه ایتمه استعجاب
دخی دیدیکه بعضیلر یراتدی حق تعالی الله — انک نورینی نورندن بو سوزده ایتدیلر اطناب
بو سوزک حاصلی بو درکه بو مجموع موجودات — انک نورندن اولمشدر اکر اسباب اکر انساب
یراتدی نورینی قدّوس مصوّر هیئت طاووس — حیا کوزکوسنی محسوس قودی قرشوسینه پرتاب
نظر چون قیلدی کوزکویه منوّر یوزینی کوردی — بغایت ایندی استحیا میادن اولدی صانکیم
چوکوردی حقی جود ایتدی آنی صاحب وجود — پس آنده بش سجود ایتدی که قوللغه اوله نسّاب
اوبش سجده بیزه بش وقت نماز اولدی نیاز اولدی — بیزه هم نور هم رحمت قیلالم آنی شیخ وشاب
زهی سلطان اعظم کیم الخ

احزاب حزبک جمعیدر طائفه وناس معناسنه در بعض نسخده اصحاب کلمش * یکا ابو الفضل * مهتاب اصلنده ای ایدنلغیدر بو یرده ایه بکزر بر نوردیکلر *
احساب حسبک جمعیدر شرف معناسنه * اقطاب جمع قطبلر بو یرده رجال الله مرادر * در استحباب یعنی عرضهٔ محبتدر *
استیجاب استحقاق معناسنه در * اشراب یعنی مشرب ایلمک قبول قیلمق معناسنه * استیطاب یعنی خوشلمک *

محمّد سراعلادر که قدرقاب قو سین اول
محمّد نوراجلی درکه حق سلطان کونین اول

چو بش کز سجده قیلدی اول علی نور
نظر قیلدی چون آڭا رحمتندن
پس اول درّدن یراتدی کائناتی
بولطفی کوریچک اول نوراعظم
یوزاوردی شکر قیلدی ایتدی تفریح
انڭ ذاتینی توحید ایتدی تحمید
پس اول نورنڭ شعاعندن محقق
وجوده کلدی چونکیم اندن ارواح
آنی کوروب قمو ایمان کتوردی
بولاردن صکره بر نورانی قندیل
پس آندن مصطفانڭ صورتینی
یراتدی احسن صورتده آنی
آیاغن طوردی حقّه ایتدی تعظیم
طواف ایتدیلار آنی جمله ارواح
انی کوروب قمو تهلیل قیلدی

پس آنی قیلدی حق نورْ علی نور
حیادن درّلدی حق حضرتندن
که عرشدن فرشه جمله ممکناتی
کم آندن اولیسر مجموع عالم
که یتمش بیڭ ییل ایتدی آنی تسبیح
انڭ ذاتینی تجرید ایتدی تمجید
یراتدی انبیا ازواحنی حق
کوررلر برق اور ر برنور وضّاح
حق آنی دردلره درمان کتوردی
یراتدی شویله کیم وصف ایلامزدیل
یراتدی کورکمال قدرتینی
قودی قندیل ایچنده آری جانی
دیدی الله اکبر ایتدی تحریم
دیدیلار بودر اول نور فتّاح
که یوز بیڭ ییل قدر تهلیل قیلدی

محمّد سراعلی درکه قدرقاب قوسین اول
محمّد نوراجلی درکه حق سلطان کونین اول

چو نور نور ذات ایردی ظهوره
نظر قیلدی اڭا ارواح انسان
کمی کیم کوردی آلنن اولدی عادل
کمی کیم کوردی صدرین اولدی عالم
بور سمه جمله ارواح آنده باری
اڭا کوره بو عالمده ینشدی
روایت ایتدی راویلر علیدن
یرتدی حق کمال قدرتندن
یوغیدی عرش وکرسی جنّت ونار
یوغیدی عالمڭ نام ونشانی
بولاردن اوڭ یراتدی حق انی بیل
چون ایتدی حق آڭا بوفتح بابی

بیوردی کیم نظر قیلڭ بو نوره
کیمی کیم کوردی باشن اولدی سلطان
انڭ عدلنده راحت اولدی جان دل
کیم آڭا او یمن یسه اولدی ظالم
نه کیم کوستردی ایسه آنده باری
الی برصنعته ایردی ینشدی
که حق تڭری نڭ آرسلانی ولیدن
آنڭ نورینی نور حضرتندن
یوغیدی یر وکوك بو چرخ دوّار
یوغیدی آدمڭ آدی وصانی
که او چیوز بیڭ یکرمی درت بیڭ ییل
یرتدی صکره اون ایکی حجابی

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

تحریم بر کهنه نسخه ده تکریم کلمش*

کمی کیم یعنی انلاردن هر کیم که*

بری قدرت حجابی بیری عظمت	بری منت حجابی بیری رحمت
بشنچی سی سعادتلر حجابی	هم آلتنچی کرامتلار حجابی
یدنچی سی حجاب منزلت دی	آکابونلر کمال مرتبتدی

قافية ‖ محمد سراعلی درکه قد رقاب قوسین اول ‖ التاء
محمد نوراجلی درکه مق سلطان کونین اول

سکزنچی هدایتدی حجاب اعظم الآیات	هدایت آکا ایتدیکیم اوله اول غایت الغایات
طقوزنچی نبوتدی هم اوننچی سی رفعتدی	انکْ اون بیری هیبتدی حجاب سطوت رایات
اون ایلنچی شفاعتدی شفاعت آکا رفعتدی	بیره حقدن عنایتدی چون اولدر رحمت مهدات
چون اون ایکی حجاب اولدی حقکْ رحمتلری طولدی	کلوب نور آنلری بولدی قبول اولدی قمو حاجات
حجاب قدرت ایچنده اون ایکی بیکْ بیل اوتوردی	پس اون بر بیکْ بیل اکْلندی عظمتده ایتدی تعظیما
حجاب منته کلدی اوتوردی آنده اون بیکْ بیل	حجاب رحمت ایچنده طقوز بیکْ بیل ایدوب اثبات
سعادتلر حجابنده سکز بیکْ بیل قرار ایتدی	کرامتلر حجابنده یدی بیکْ بیل بولوب اوقات
حجاب منزلتده هم پس التی بیکْ بیل اکْلندن	هدایتلر حجابنده بش بیکْ بیل سورب حالات

نبوتده وطن طوتدی اوتوردی آنده درت بیکْ بیل حجاب رفعت ایچنده هم اوچ بیکْ بیل اوتوردی ذات

حجاب هیبت ایچنده مقام ایتدی ایکی بیکْ بیل	شفاعتلر حجابنده قونوب اول فخر موجودات
شفاعت تختی اوستنده بو بیکْ بیل پادشاه اولدی	پس آندن صکره دوزلدی قلم لوح کرسی عرش
بولردن کیمدر مقصود محمد احمد ومحمود	بلینه تاکیم اول معبود بولینه تاکه مکنونات
که زیرا کیزلو کنز ایدی کمسنه آنی بیلمزدی	جهانه رحمت اولمزدی یوغیدی شمهٔ ذرات
دیلادیکیم آچه کنزن عیان ایلیه کندورزین	تجلی ایلیه یوزین یراتدی احمدی مرآت
چیقوب نور الهیدن ایروب نورانی عالمده	کلوب جسمانی عالمده عیان ایلادی غیبیات

محمد سراعلی درکه قد رقاب قوسین اول
محمد نوراجلی درکه مق سلطان کونین اول

الا ای سرور عالم ایشت علم لدنیدن	که اشبو عالم ملکه نیجه کلدی وجودیات
یراتدی اولا عقلی ایشت تقریر ایدم نقلی	قلم کلدی دوزلدی عرش ایچی لوح احسن هیئات
قلمدر نور ربانی ولوحدر در نورانی	طاشی یاقوت احمردن یازلدی اوستنه آیات
نظر قیلورا کا الله که هر کون اوچیوز التمش کز	ایدر محو قیلر اثبات یازلدی آنده مخلوقات
نه کلو وار یسه مخلوق یازلدی صورتی آنده	قمو نقش اولدی اوستنده بو کلیات وجزئیات
تمامت لوح ایچی طولدی قلم قوریدی ختم اولدی	قمو یرلو یرین بولدی ایر شمز هیچ آکا آفات
یراتدی بر یشل جوهر نظر ایلدی هیبتله	اریدی جوهر اولدی صو نظردن بولدی چون
پس آندن عرشی یراتدی یشل جوهردن اول سلطان	قودی صو اوستنه آنی نه مسند وار نه خود مرقات
یراتدی اول صودن بر یل یل اوستینه قودی صو یی	یلی امری ایله طوتدی آکا ایرکورمدی عاهات

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

بولدی تاپدی یعنی احاطه قیلدی *
عظمتده یعنی حجاب عظمتده *
ایدوب اثبات یعنی اثبات ایدوب
اوتوردی ذات بعض کهنه نسخه‌لرده
اونوردی ذات کلمش *
بولینه یعنی تاپوله ظاهر اوله
بعض کهنه نسخه‌لرده بلینه کلمش *
شمهٔ ذرات یعنی موجوداتك قوخوسی واثری *
کندورزین کندوزینی یعنی کندو اوزی دن مرکب *
نه مسند وار نه خود مرقات یعنی نه
طیاغی ونه ستونی ونه نردبانی وار *
ایرکورمدی یعنی ایرشدرمدی
اصلی ایردرمدی در *
عاهات عاهتکْ جمعیدر آفات
معناسنه *

ایاقلر ویردی اول عرشه بو مخلوقات صنفیشنچه
برآیاقدن برآیاغه اوتوز بیگ ییل سکرتسه آت
ویا بوکراك قوش اوچارسه اوتوز بیگ ییل ایدوب
ایبریشه برایاغینه بو سوزی ضمغیل ظلمات
کیر هر کون ایچنده عرش تمامت رنگ یتمش بیگ
یراتدی عرشگ التنده حجابی النیوز بیگ قات
که هر پرده قموکوکلار قمو یرلر قیاسنچه
مسافتده برابردر حسابنچه اولور مرّات
ایچی طولو ملکلردر کیمی قائم کیمی راکع
کیمی ساجد مُسبّحلر ایدرلر حقه تقدیسات
محمّد چون اولنمشدر بو حسّیات هدسیات
محمّددن بیانمشدر بو عقلیات شرعیات

محمّد سراعلی درکه قدر قاب قوسین اول
محمّد نوراجلی درکه حق سلطان کونین اول

چون یراتدی عرشی ربّ ذوالجلال
پس یراتدی دُرت ملک صاحب کال
شمدی دُرتدر پس سکز اولسه کرک
عرشی محشرده کتُورمکچون ملک
اوّل اسرافیلدرر بیری آنگ
باشی عرش التنده در بیری آنگ
اوچی آنگ اوج موّدبلردرر
حضرتنده کی مقرّ بلردرر
قودی عرشی بونلرگ بوینده پس
طوتدی لر عرشی چون اولدی دسترس
باشلری عرش التیدر فوق الوری
ایردی ایاقلاری تاتحت الثّری
چون یراتمش ایدی جبرائیلی حق
دخی میکائیلی عزرائیلی حق
هر بیرین برایشده قودی پادشاه
کیم کله بیرینه تقدیر اله
ویردی صوری اغزینه اسرافیلگ
وحیی علمنده قودی جبرئیلگ
رزقی ویغمورلری میکائیله
روحلری قبض ایتمکی عزرائیله
جبرئیلی اعلم ایتدی جمله دن
آنکیچون اکرم ایتدی جمله دن
آنکیچون حضرته قارشو طورر
آنکیچون شخصی اولدی کلّ نور
آنکیچون هیبتندن دترر اول
آنکیچون دوکدی دیرلر درّلر اول
آنکیچون اولدی اول روح الامین
آنکیچون وحی ربّ العالمین
آنکیچون انبیایه کلدی اول
آنکیچون مصطفایه بولدی یول

مصطفادر روح اعظم نور نور کائنات
مصطفادر وجه اکرم سرّ سرّ بیّنات

چون یراتدی بونلری اول پاك ذات
بو یله نقل ایلادیلر آنی روات
کیم یراتدی روح اندن صکره حق
روحده دیدیلر سکز درلو سبق
روح انسانی دکلدر اشبو روح
آنکیچون یازدیلر بونده شروح
زیرا بیلمز کمسه روحی نیدوکن
یا حقیقت علمنی نیچه یدوکن
پس مجاهد دیدی بو اول روحدر
اهل تفسیر ایچره بو مشهوردر
کیم آنی اعظم یراتدی اول اله
عرشدن صکره قمودن پادشاه

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

سوز ظلمات ادّعای بعض نسخه ده
معناسنده در*

عرش التیدر بعض نسخه ده عرشنگ
در کلمش*

علمنی نیچه بیلدوکن بعض نسخه ده
علمنی نیه بیلدوکن وغیری سنده
لرده علمنی ذینیلدوکن کلمش در*

یوزی انسان یوزیدر شخصی ملک
هم قیامنده دوریسر عرشک اول
جمله املاک آنکیله محشر اوله
حقک امرینه اطاعت ایلیه
چون یراتدی روحی ربّ العالمین
دیدیلر لوحدر زبرجددن آنی
آنده اعمال خلایق یازلودر
شرّنی مؤمنلرک خیر ایلیه
بوکمالات اول خلیل الله ایچون

بیری عرش الننده در فوق الفلک
ساغ یاننده ایلیسردر نزول
برصن اولوب خلق اوکنده نشر اوله
اهل توحیده شفاعت ایلیه
انک آردنجه یراتدی علّیین
عرشک الننده یراتدی اول غنی
کیمکه خیر ایشلایه کوچک یوزلودر
خیر ایدن اللهنه سیر ایلیه
بوکرامات اول رسول الله ایچون

قافیة | مصطفادر روح اعظم نورنور کائنات
مصطفادر وجه اکرم سرّسرّ بیّنات | الثاء

دکله امدی نیچه ایدر اول غیاث مستغاث
دوزدی بر موهر دخی کیم آدینی کرسی قودی
شویله کیم بو یدی کوکلرا کا نسبت حلقه در
کرسینک کرّوسعتینی عرشه نسبت ایلسه
دیدیلر کیم عرش وکرسی نه قدردر آراسی
اللّی کز یوز بیک اولور پس عرشدن تا کرسیه
چون یراتدی کرسی یی آندن یراتدی جنّتی
پس وسیله جنّتینی یرادوب فردوس هم
پس نعیمک جنّتینی ایلدی بشنجیسن
جنّتک یدنجیسنی ایلدی دارالسّلام
سکزنجی جنّتینی ایلدی دارالقرار
بوسکز جنّتلرک صودن یراتدی اصلنی
جنّت عدنی یراتدی کند وقدرت آلیله
دوشه دی آنک بناسن یاصدی آنک اساسن
بونچه جنّت کیم دوزلدی هپ رسول الله ایچون

هیبتندن الامانْ ودهشتندن الغیاث
نقمتندن الامانْ وسطوتندن الغیاث
مضرتندن الامانْ ومضرتندن الغیاث
حلقه در صحرا ایچنده بونده یوق اصلا بحاث
مشرق ومغرب نچه اون بیک بونده یوق اصلا بحاث
اندن آکا بو قدردر بونده یوق اصلا بحاث
اوّلا عدنی یراتدی ایتدی اکا انبعاث
جنّت خلدی یراتدی ایتدی اکا انبعاث
جنّت المأوی یراتدی ایتدی اکا انبعاث
کرسلامت اولمق استرسک اکا قیل التهاث
کر قرار ایتمک دیلرسک ایله جانْ دل التهاث
کر زلالی استریسک قیل اکا دل التهاث
دُرّه بیضادن ایتدی قیل انکچون احتراث
کر بو سوزه اینانه سک قیل انکچون احتراث
یوزنی کورمک دیلرسک قیل انکچون احتراث

مصطفی درروح اعظم نورنور کائنات
مصطفی دروجه اکرم سرّسرّ بیّنات

بیرنی عدن اوچمغینک پس یراتدی اول اله
کرْپچینک بری التون بیرنی ایتدی کومش
قاپوسن التوندن ایتدی طاشلرین یاقوتدن

جمله دن اعلا وانور یوقدر اکا انبثاث
بالچغینی مسک اذفر یوقدرا کا انبثاث
طپراغینی ایتدی جوهر یوقدرا کا انبثاث

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

انبعاث حرکته کتورمک مراد قوّه خلقیه ویرمکدر * بعض نسخه ده ابتعاث کلمش در * وسیله درجات جنّتک اک اعلاسیدر * التهاث دلتشنه لک وطالب حقیقی اولمق لقدر * احتراث اکک معنی سنه در الدّنیا مزرعة الآخرة کلامنه اشاره در * انبثاث طاغلمق وخراب اولمق * اذفر زیاده قوتلو وحدتلو قوقو یعنی ایس *

چون براتدی جنّت عدنی اکا امر ایلدی زینتن اظهار قیلدی ایلدی عرض اثاث
دیدی هم اره قارک آقت پس آقدی روان سلسبیل ایثار قیلدی ایلدی عرض اثاث
زنجبیل کافور وتسنیم آقدیلر عدن ایچره چون ایچنی انوار قیلدی ایلدی عرض اثاث
آقدی صو ایرمقلری سود ایرمغی اولدی سبیل آقدی بال ایرمقلری اولدی روان قیل اکتراث
آقدی خمر ایره قاری اولدی شراب ارغوان جوش ایدوب موّاج اولوب طولدی جنان قیل اکتراث
دیدی پس کرسیلرک هم تختلرک اظهار قیل حلّه و حوریلرک ایله عیان قیل اکتراث
چون بولاری قیلدی اظهار سویله دیدی سویلدی دیدی ذی بخت کیم کیررسه قیل نصیب یا مستغاث
دیدی الله تعالی کیم سکز درلو بولک سنده ساکن اولمسونلر یا قریب یا مستغاث
بیری خمر ایچن بری ایدن زنا اصرار ایدوب بیرسی قوقولیاندر یا رقیب یا مستغاث
بیری غیرتسز بیری ظلم بری آنک چغان بیری قطع رحم ایدندر یا مجیب یا مستغاث
سکزنجی بو درکیم عهدنه قیلمز وفا اولمیالم بو سکزدن بز غریب یا مستغاث
رحمت ایت بز قوللارینکه ایله توفیقک رفیق هم چه مز عفو ایله کل سن یا مجیب یا مستغاث*

مصطفی در روح اعظم نور نور کائنات
مصطفی در وجه اکرم سرّ سرّ بیّنات

دیدی بعضیلر سکز در جنّتی بعضلر بر او سکز درستی
اوّلی دار الجلال آندن سلام جنّت المأوی در اوچنجی مقام
جنّت خلد و نعیم فردوسدر جمله دن طیّب نسیم فردوسدر
پس یدنجیسی در دار القرار سکزنجی جنّت عدن اختیار
ایلدی دار الجلالی اول جلیل وضعنی لؤلؤی ابیضدن جمیل
دوزدی چون دار السّلامی اول سلام ایلدی یاقوت احمردن تمام
دوزدی ماٴوی جنّتینی اول حمید ایلدی یاشل زبرجددن مجید
دوزدی آندن جنّت خلدی شریف ایلدی مرجان اصفردن لطیف
دوزدی آندن پس نعیمک جنّتن آق کومشدن ایلدی کورقدرتن
اوردی فردوسه چون التوندن بنا پس قراره مسک اذفردن سنا
یاپدی عدنک جنّتن آق انجودن روضه و کوشک و سرا باغ اینجودن
جنّتک سقفی در عرش عظیم آشاغه سطحی در کرسی کریم
بر برندن یوکسک ایتدی جنّتی جمله سندن عدنه ویردی رفعتی
آشاغه دن یوقارودن طورسه لر ممکن اوله جنّتی هپ کورسه لر
بونچه جنّت اول حبیب الله ایچون بونچه منّت اول رسول الله ایچون

مصطفادر روح اعظم نور نور کائنات
مصطفادر وجه اکرم سرّ سرّ بیّنات

اثاث متاع البیت یعنی اواسبابی*
اکتراث قایغولمق دوقیلمق تأمّل معناسنه
ارغوان قرمزی یعنی قزل معناسنه*
قوقولیان کیجه ایلب وچی*
چغان مسود دیمر یعنی معناسنه*

*بعض نسخه لرده صوچمز سندن
دیله سن اول حبیب یا مستغاث*
سدن یعنی اوقیولری*

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

پس قرار مسک اذفردن سنا یعنی
دار القرار جنّتی زیاده رایحه دار
اولان مسکدن عالی بنا اوردی*
سنا رفعت معناسنه درنجه
منکر ایلدی*

قیلامشدر یدی دیوار اوچمغی
ایکی دیوار آره‌سی جنتدرر
ایچی طولو قصر و باغ کوشک و سرای
بوسکز جنتلره دوزدی قپو
باب اوّلده یازلمش بو خطاب
باب ثانیده که کیم قیلسه صلوة
باب رابعده یازلمش بو کلام
باب خامسده یازلمش اشبو نقش
باب سادسده یازلمش بو خبر
باب سابعده که بو غازیلرک
سکزنجی قاپوده بو یازلودر
قولاغین کوزین دیلن منع ایلیوب
آتاسینه آناسینه خیر ایده
دائما ایشی آنک خیرات اوله
بونچه نعمتلر نبی الله ایچون

دور ایدوبن همچو پرکار اوچمغی
جنّت و دیدار عظیم منّتدرر
حور و ولدان عنبر و مشک و سرای
جمله آلتوندن جواهردن یاپو
توبه ایلاینلرکدر اشبو باب
باب ثالثده که کیم ویرسه زکوة
امر و نهی ایدنلرکدر بو مقام
کیمکه حجّ ایلایمالین قیله بخش
کیمکه نفسن منع ایده ایتمایه شرّ
قاپو سیدر بو قپو غازیلرک
کیم مرید اولور ایسه آنی یوزلودر
خیر ایدوب آیلکلری جمع ایلیوب
هم صله‌ٔ رحم ایچون اول سیر ایده
اوقودیغی ذکر ایله آیات اوله
بونچه رحمتلر صفی الله ایچون

قافیة	مصطفی در روح اعظم نور نور کائنات مصطفی در وجه اکرم سرّ سرّ بیّنات	الجیم

کلبر وای طالب حق استریسک ابتهاج
دکله امدی حق تعالی نیجه ایجاد ایلدی
ییرین اعلا ایلدی مسکنلرینی طیّبات
هر قصرده ایلدی یتمش قزل یاقوتدن
دوزدی هر بری ایچنده یتمش او آراسته
قوردی هر او ایچره هم یتمش مرصّع تختلری
هر دوشکده او تورر بر منتهی حورای خوب
لعلی باده کوزلری مخمور و فتنه قاشلری
کر کوره اول حور عینک کوزلرنی ناکهان
هر برینی صانه‌سن یاقوت مرجان لؤلؤدر
دوشه‌دی هر اوده یتمش مائده پر فائده
پس یراتدی هر اوک ایچنده یتمش جاریه
ویره هر بر مؤمنه یوز آرجه قوّت بونلرک
جمله بو دولتلری عزّتلری نعمتلری

کیر معانی یوللرینه قیل سلوک ایت انتهاج
جنّت عدنی یراتدی ایلدی نوری سراج
ایلدی هر مسکنده بر قصر ایچودن نه ساج عاج
دار کیم دیّار او توره بی اساس و بی علاج
کیم زمرّد اخضر ایدی اولری بی اعوجاج
قودی هر تخت اوستنه یتمش دوشک دیبا نساج
آلنی بدر و یوزی کون باشنده بر جوهرلو تاج
سحر ایدرلر جنّته مکر یله آلورلر خراج
محو اوله شمس و قمر آب حیات اوله اجاج
حق تعالی بویله دیر قرآنده یوقدر احتجاج
ایلدی هر خوانده یتمش رنک طعامی اندراج
قیلدی هر مؤمنلره عدن اوچمغنده ازدواج
تا وصالی کعبه‌سن ایده طواف و اوله حاج
جمله بو رحمتلری آنکیچون ایندی رواج

ابتهاج شادلیق سرور کبی*
انتهاج یوله کیرمک*
ساج پیول اغاچ مدر که هند
ولایتنده بتر*
عاج فیل کوکینه یعنی سویاکنه
دیرلر*
اعوجاج اکریلک*
دیبانساج دیبا اورلش یعنی آلتون
وابریشم دن طوقونمش*
منتهی بو بردیه بو جهه بولو معناسنه
اجاج ضیلیه طوزلی واجی صو*

کیم محمد دوست لغینه یارادو پدر عالمی   پس کیر وآنکیچون خوش کیر آنده یللن آچ

ای کمال قدرت اسی ای اله ذو الجلال
ای جلال حضرت اسی پادشاه ذو الجمال

چونکه عدن اوچماغنی یارتدی حق ایتدی تمام   شویله کیم اکسک قوملادی قالمدی هیچ احتیاج
آنده صالح قوللریچون نسنه‌لر یارتدی کیم   کورمشدر کوزلر آنی سن اکاجان کوزین آچ
نه قولاقلر ایشدیدر نه قلوب ادراک ایدر   نه آنک علمینه بو عقل آیلیبسر اختلاج
پس یارتدی آنده بر اعلا مقامی اول اله   آدنی ویردی وسیله اول مقامک بی لجاج
تا کیم اوله اول مقام آنک حبیبنه مرام   جنتک اوله نظامی اندن اوله انفراج
صحننک چاق اورتاسنده طوبی‌نک آغاچینی   دیکدی باشی آشفه کوکی یوقار و اول آغاج
تا که نوری ایریشه جمله جنانه سر تسر   طو پطلوا اوله سرای قصر وکوشک سوق وفجاج
طوبی بر آغاچدر کیم اوزدکنده اول کریم   نه قدر وارسه‌هد ایا آنده ایندی اندماج
تاج وتخت وحله‌لر آت و براق آندن چقار   چیقار التوندن صحایف بادملر صافی زجاج
آنده آنکیچون یارتدی طوبی‌نک آغاجینی   تا ابوالقاسم الندن قسمت اوله هپ نتاج
کلبر وای پیر سالک اشبو سری دکله کیم   بودرر جانلر مرادی عمری مالی بوکا ساج
اول وسیله اوچمغین دوزدی انکیچون آنده کیم   زیرا عاشق دوست ایلاندن درکه زنهار آکا قاج
عاشق ومعشوق بر وحدت سراینده اولور   شویله کیم انسان ایرشمز اول ایله اولور هیاج
چونکه عدنه دار رحمان دیدی اول شاه رسل   پس حبیب اللهلایق اول مقامه انعراج
کر عنایت حقدن اولمزسه شفیع اولمز حبیب   نیته بوله کیمسه پس درکاهه راه ابتهاج

ای کمال قدرت اسی ای اله ذو الجلال
ای جلال حضرت اسی پادشاه ذو الجمال

چونکه بیلدک اشبو سری جانله   که ایلدوم اثبات آنی برهانله
کیم رسول الله نیجه سلطانمش   تنلره جان جانلره جانانمش
حق تعالی کندو ذاتن کورمکه   اسمن افعالن صفاتن کورمکه
نیجه قیلمش آنی مظهر ذاتنه   نیجه منظر ایلمش آیاتنه
نیجه آچمش اشبو یوزدن کزلو راز   نیجه کورمش هم حقیقت هم مجاز
نیجه صادق نیجه مصدوق ایلمش   نیجه عاشق نیجه معشوق ایلمش
نیجه طالب نیجه مطلوب ایلمش   نیجه کامل نیجه محبوب ایلمش
نیجه اخفا نیجه اظهار ایلمش   نیجه یار ونیجه ایثار ایلمش.
جمله‌سن بر بر عیان ایلامشم   ذی بدیع معنی بیان ایلامشم
دکله امدی دوست شهرندن حبیب   نیجه بو عالملره کلدی غریب
نیجه‌سی قیلدی اوحدتدن سفر   نیجه‌سی کوردی بو غربتدن اثر

اختلاج حرکت ایتمک*
لجاج وجدله خصومت اینیک بو برده
شکشناسنده‌در*
کوکی یعنی اصلی ودوبی*
فجاج کنکل یول*
اندماج کیر ورمک باشر تکمامحصر
اینیک معناسنده‌در*
اوزدکنده یعنی اوزرکنده*
هیاج مضطرب ومتحرک معناسنده*

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

بعض نسخه‌ده عالمی آنکیچون وار
ایلمش*

نیجه

نیجه‌سی کورمشدرر جور وجفا
نیجه‌سی عالملری ارشاد ایدر
کیمه کیم ایردی هدایت هادیدن
کیمه کیم اولمادی اللهدن نظر

نیجه‌سی بولمشدرر مکره وفا
نیجه‌سی عالملری کورشاد ایدر
اینجق آنی قورتاررا اول وادیدن
ارمدی پس آکا اول شاهدن نظر

ای کمال قدرت اسّی ای اله ذو الجلال
ای جلال حضرت اسّی پادشاه ذو الجمال

دکلدر چون جنّة اوصافلر
ایشت امدی کیمدرر اشرافنی
عدنه کیرمز الّا اوج درلو بولک
بیر سیدر انبیا و مرسلین
بیر سیدر فی سبیل الله شهید
آنده انجق بو اوچی ساکن اولر
عدنه کیرمک استریسک صادق اول
زیرا عدن اوچماغنی کورمسه‌لر
نیته کوره‌لر حقک دیدارنی
آنده ایدیسر درر کشف حجاب
آنده ایدیسر کمالینی بیان
هر کیم آنی کورمیه کورز سوزدرر
کوز انکچوندر کیم آنی کوره‌لر
جان انکچوندر که آکا قربان اوله
نیته لایق اوله بو جان وجهان

شویله کیم هیچ دیمدی وصافلر
ایچینی وطاشنی اعرافنی
نقدر ایلرسه بو یولده سلوک
بیرسی صدّیقلر درکاملین
جدّله اغلاملیه لله شهید
غیریلر آنده ایراق ایلدن کلور
یا شهید اول اولمز ایسک عاشق اول
واروبن اول جنّته کیرمسه‌لر
کورمیه‌لر یوزنک انوارنی
آنده آچیسر جمالندن نقاب
آنده ایدیسر جمالینی عیان
بو سوزی اکله که کُرُبزُ سوزدرر
یوق که بو جانُ وجهان کوره‌لر
عقل انکچوندر که آکا حیران اوله
یا آکا ایثار اوله بو عقل وجان

قافیة	ای کمال قدرت اسّی ای اله ذو الجلال ای جلال حضرت اسّی پادشاه ذو الجمال	الحاء

کلبروای صدر فاضل ایله صدرک انشراح
دیدی راویلر بیوردی شول نبی که آنک ایچون
اسنیوجک جنّت فردوس ایسته‌ک تکریدن
آنک اوستی عرش رحماندرکه ایتدی استوا
دیدیلر کیم امر ونهی ایدنلر یکدر اول مقام
کیمه تقوی نک لباسن شرعی باشه تاج ایده
کورزده خاطرلرک ویرانی معمور ایده
دیدیلر عالملرک هم جنّتی فردوسدر

که ایلدک فردوس اعلانک سوزینه افتتاح
یار ادلدی لاجوردی خیمه‌لر مشکین صفاح
جنّتک اعلاسی اولدرقدر اوضاعی طماح
جنّتک ایرمقلری آندن آقر ایدرر رواح
پس سعادت شول کشی کیم نصح ایده یا انتصاح
لیک حظ نفس ایچون قوشنمیه اصلا وشاح
برسکک انجمیه عنقا کبی آچسه جناح
کیم بولر در آخرتده یوزی آق اهل نجاح

کُرُبزُ سوز یعنی کذب سوز وصحیح اما نیچه نسخه‌لرده کوریوز سوزدرر و بعض نسخه‌ده کورنه سوزدرر کلمش *

لاجوردی غبار یعنی رنکی چادرلر کوک کمراد اندن افلاک اوله *

صفاح صفحه دندرکه مراد بسیط یعنی براوله *

طماح مرتفع یعنی بیوک نسنه‌یه دیرلر *

رواح ذهاب معناسنه یعنی بریردن بریره کتمک *

وشاح جواهرایله مرصع اولان درزینت در *

سکک مکس یعنی چبن در *

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

بگُزدیلر انبیایه عقلُ و علمُ و فه لله
اولندیلر کامل مکمّل متّقی اهل صلاح

بو نلر انلر درکه کورمز لاحسابُ ولا عذاب
یو زلری بدر منیر هیچ کورمیه لر افتضاح

کیمکه علم حکمتی بیلدیسه مقدن قورقدی اول
قورقودن پس قورتیلوب دیدارنی کوره کفاح

کیمکه اویدی بونلره بولدی صراط مستقیم
اول صراطی داغی کیچه عفو اوله جرمُ و جناح

دیدی حق انّ الّذین آمنوا فکر ایلکل
یعنی ایمان کتوروب صالح اولان بولدی فلاح

ای دریغا شول کشی کیم عمری ضایع ایلدی
یارین آنلّه یاقه سن چاک ایلیوب ایله صیاح

شولکه بیلدی نفسنی اول بیلدی انچون ربّنی
کوزلرندن قان آقتدی ایلیوب آه و نیاح

ای کمال قدرت اسّی ای الله ذو الجلال
وی جلال حضرت اسّی پادشاه ذو الجمال

چون یراتدی عرشی کرسی جنّتی اول پادشاه
صانکیم آچلدی کیچه دن ظلمت نور صباح

دیدی راویلر روایتده کلوبدر شبهه سز
کیم دیمشدر ابن عباس آندن اخبار صحاح

کیم یراتدی بر لطیف جوهر نظر قیلدی اکا
ایکی پاره اولدی جوهر هیبتندن انشراح

نصفی آتّش اولدی آتش نصفی آنکّ اولدی صو
صوین اودا وزره آقتدی قوپدی صودن انفتاح

چقدی پس صودن بخار وهم دخان ایندی صعود
کوکلری یاراتدی آندن قبّه لر قیلدی ملاح

چقدی صودن قینایوبن پس بخار یله دخان
صانکه جنکّ ایدرلر ایدی یل و صوطارتوب سلاح

چونکه کوکی قبّهٔ مینا یصادی عالی طاق
دوردی صونکّ کوپکندن یرلری ایتدی صراح

بر روایتده دیدیکیم شول یله امر ایلدی
کیم کوترمش ایدی صویی موج اوره فوج ریاح

چونکه صویه ضرب ایرشدی ایلدی صو اضطراب
قایندی طاشدی کوپکلندی قتی بی ارتیاح

پس بیوردی اول کپوکه تاکیم اول جامد اوله
اولدی جامد هیبتندن طوکدی قورودی بطاح

اول کوپکدن پس یراتدی ایکی کوننکّ بریری
کعبه نکّ یری نجه ایدی جثّه سنده اتضاح

آندن امر ایتدی صونکّ امواجنه کیم ساکن اول
جنکّ ایدرکن ساکن اولدی یللره چیکوب رماح

طاغلری آندن یراتدی یرلره قیلدی عماد
تاکه مخلوقات بوله لر یرلر اوستنده مراح

ایکی کوننکّ کوکی یاراتدی ایکی کونده یری
کوکله پس یر یتشدی صانکیم ایتدیلر نکاح

بو قمو ترتیب انکّچون کیم محمّد مصطفی
کلهٔ بو یر بوزینه دللرده اوله امتداح

ای کمال قدرت اسّی ای الله ذو الجلال
وی جلال حضرت اسّی پادشاه ذو الجمال

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

دگله امدی قدرت اسّی پادشاه
چون یراتدی بر فلک له بر یری

یری کوکی نیچه دوزر بارکاه
متّصلدر بر برینه هر بری

بر نظر قیلدی بولر یارلدیلر
دنیا کوکینی زبرجددن ایدوب

یدی قات کوک یدی یرلر اولدیلر
آدنی ویردی رقیع ایسار ادوب

بعض برقیعاد یدیلر اسمنی
موج مکفوفیدی دیرلر جسمنی

افتضاح رسوالق یعنی قرا یوزلولق *
کفاح یوز بیوزه اولمق *
صیاح فریاد فیچقرمق معناسنه *
نیاح نوحه دن یعنی فریاد و فغان ایله اغلمق *
ملاح ملیحک جمعیدر کوکچک یعنی حسن دیمکلدر *
صراح یعنی خالص *
ارتیاح راحتلنمک *
جامد طوکمش یعنی قاتی *
بطاح صو جراسی یعنی جاری اولن یرلری *
جثه جثّه بیر بوکسکلکه دیدیلر *
اتضاح ظاهر اولمق در *
مراح فرحله راحت اولمق در
ومثلقا مکان و ماء وی معناسنده ده کلور *
یارلدیلر بعض نسخه ده ایلدیلر *
رقیع بعض نسخه ده برقع کلمش *

آنده کیم ساکن ملکلر اولدیلر	صورتیدر انلرک شکل بقر
دوزدی ایکنجی بی قزل یاقوتدن	کورنه حکمت کوستررلاهوتدن
یاردوب قیدوم ویردی آدنی	غایت احسن ایلدی بنیادنی
بعضلر دیدیکه مرمردن درر	شویله ابیض صانکه جوهردندرر
آنده یاراتدی ملکلر هر بری	یوزلری عنقا یوزیدر سرسری
دوزدی اوچنجی بی صرو یاقوتدن	کورنه صنعتلر قیلور ناسوتدن
بعضیلر آنی دمردندر دیدی	اشبو کوکک آدنی ماعون قودی
آنده کرکس صورتنده هپ ملک	نیجه دونر کور فلك فوق الفلك
رابعینی آق کومشدن ایلدی	بعضلر آنی صرو توچدن دیدی
دیدیلر بو کوکک آدی ارقلون	آنده غی خلقک یوزی اتدر فنون

ای کمال قدرت اسّی ای اله ذوالجلال
ای جلال حضرت اسّی پادشاه ذوالجمال

دوزدی بشنجی کوکی آلتوندن	بعضلر دیر آق کومش موزوندن
آدی رتقادر ملکلر که آنده وار	یوزلری یدرهو رعین دی قنده وار
دوزدی آلتنجیسنی آق انجودن	آدی رفعا قبه وطاق انجودن
بعضلر دیدی قزل آلتون آنی	رنککی صاف منتهی مثلی قنی
انداغینک یوزلری ولدان ایدی	یوزلری کلدن دخی خندان ایدی
دوزدی یدنجی کوکی واسع نطاق	آدنی ویردی غریبا یوچه طاق
بعض آنی نور ازهردن دیدی	بعضلر یاقوت احمردن دیدی
آنده سکانی قمو روحانیلر	قنده کوررآنلری جسمانیلر
جمله انسان یوزلر یدر یوزلری	کندولر کرّوبی تقدیس سوزلری
اشبو یدی کوککه یدی پاسبان	قودی کیم ضبط اوله اهل آسمان
اوّلینک آدی اسماعیل ایدی	ثانیسنک آدی میخائیل ایدی
ثالثینک آدی صمصائیل ایدی	رابعینک آدی ملصائیل ایدی
خامسینک آدی کلکائیل ایدی	سادسینک آدی سمحائیل ایدی
سابعینک آدی رفرائیل ایدی	قاموسندن عالی جبرائیل ایدی
کرچه کیم یدنجی کوکدر مسکنی	جمله سندن بیک سور الله آنی

قافیة | ای کمال قدرت اسّی ای اله ذو الجلال
ای جلال حضرت اسّی پادشاه ذو الجمال | الحاء

چون ایشتدک کوکلرک اوصافنی قیل انتساخ	دکله پس بو سوزلرک وصافنی قیل انتساخ
دیدیلر تفسیر ایچنده چون یراتدی کوکلری	یدی قات یر دوشه دی اصنافنی قیل انتساخ

سرسری دوبدوز معناسنه در * ناسوت عالم بشره دیرلر *

اتدر فنون یعنی انواع مختلفه اتلر صورتنه بکزر *

نطاق کمربند که قوشانیر *

اسماعیل لغت سریان اوزره مطیع الله دیمکدر *

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نیچه دوزدی یرلری قت قت مُطبق دگلُه کل
ابن عباس دیدیکیم یرلر یدی الطباق در
اوّلینینگ آدی دمکا آنده در ریح عقیم
هر زمامی طوتدی یتمش بینگ فرشته جبّر یله
عاد قومن اول یل ایله ایلدی الله هلاک
آنده بر مخلوق یراتدی آدی یوشم قودی
آنلره ایدور حسابُ وهم عذابُ وهم ثواب
پس ایکنجی یرنینگ آدی خلده در آنی بیل
قومینینگ آدی طمس ر بیری بر یسنی ییر
آنده وار در اهل ناره نیچه اصناف عذاب
قانی جنّت قانی نعمت قانی لذّت بو نلره
قانی اول جنتلر نده دوزدکی درلو نعیم
قانی اول عدن اوچمغنده وصلنیچون قیلدیغی

قانی طاغینینگ نیچه در اعقافنی قیل انتساخ
بر بر ینینگ اوزرنده ایلیو بدر ارتساخ
آنگا یتمش بینگ زمامی بغلیو بدر ارتساخ
بو سوزی محکم مصحّح سویلیو بدر ارتساخ
کور کمال هیبتینی بو کلامه طوت صماخ
کور کمال قدرتینی بو مقامه طوت صماخ
کور کمال حکمتینی بو نظامه طوت صماخ
آچ کوزینگی مستمع اول بو مقاله طوت صماخ
اگلیانه کور نه عبرت بو مثاله طوت صماخ
فکرنگی دیر اعتبار ایت اشبو حاله طوت صماخ
کوزلیانه کور نه صنعت بو کماله طوت صماخ
بو نلنی کور کیم بو نیچه نعمت بو خصاله طوت صماخ
بونده حرقت بونده فرقت بو خیاله طوت صماخ

ای کمال قدرت اسّی ای اله ذوالجلال
ای جلال حضرت اسّی پادشاه ذو الجمال

پس اوچنجی یرنینگ آدی عرقه در بیل شبهه سز
آنلرنینگ قویریغی واردر کیم سکولر کبیدر
هر برنده اوچیوز التمش قلّه واردر آغودن
آندغی قومنینگ قیبتدور آدلربنی شو یله بیل
دگله دردنجی یری کیم آدیدر جربا آننگ
هر بر ینینگ قویروغی خرمه اغاچی کبیدر
آندغی خلقنینگ آدینی دیدیلر جلهامدرر
کوزلری یوق اللری یوق ایاغی یوق انلرنینگ
پس بشنجی یرنینگ آدین دیدیلر ملثادرر
بعضیسی بیر بعضسینی زادی اولدر آنلرنینگ
آنده کبریت طاشلری وار تا آنی کافرلرنینگ
یرنینگ آلتنجیسنینگ آدی نه در سجّین در ر
بونلر اللهمه عبادت ایدیجی قوللر در ر
انده در دفترلری جمله جهنّم اهلینینگ
بو نیچه یرلر بو نیچه کوکلر اول حبیب الله ایچون

آنده طولودر عقارب آندن اولمز انسلاخ
کیمه کیم ضربی ایرشسه کسه قیلمز انسلاخ
بیر سنی بیره قورسه کمسه قیلمز انسلاخ
بونلرنینگ اولدر مقامی کسه قیلمز انسلاخ
آنده وار در اژدهالر ایدرایدی ایکی شاخ
ضرب ایدیدی طاغلری کر ایدرایدی ایکی شاخ
پیر اولنیچه اولمز آنلر کیدر یدی ایکی شاخ
ایکیشر قانتلری وار آچار ایدی ایکی شاخ
قومنینگ هم آدی محطاط ایشلر یدر انتفاخ
شو یله در عادتلری بر بر ینه یقین ایراخ
بو ینینه بغلا یسپرلر ایر بسر او دده صراخ
قومینینگ آدی قطاطُ وصورتی قوش رنگی ناخ
قوللغندن هر بری بر لحظه قیلمز انفساخ
تا قیامت کونینه دکی طورر اولمز انفساخ
آنکیچون یار اتلدی پس بولنمز انفساخ

ای کمال قدرت اسّی ای اله ذو الجلال الخ

احقاف قوم دیملری* ارتساخ ثابت و محکم اولمق*
صماخ قولاق دیمکدر*
انسلاخ خروج اینمک معناسنه*
جربا بعض نسخه ده جرباکامش*
جلهامدر بعض نسخه ده جلهادرر*
شاخ بوداق*
انتفاخ غضبدن شیشمک*
صراخ زار یلق وفغان*
ناخ نار یعنی افلیسون رنگ لو دیمکدر*

بد نجی بیرک آدی عُبّاد رر
اوبرده عزازیل اوملعون طورر

آنک قومنک اذلرید رجوم
قرالر طورر جمله زنکی رسوم

مسلّط اوله لر بولر بی فکاک
که یأجوج ومأجوجی ایده هلاک

چو بیلدک یاراتلدی سبع طباق
قو شندی بدی یرلره هم نطاق

اشیت قاف طاغینک بوکزر سمنی
که حق نیچه دوزمش آنک جسمنی

زمرّدن آنی یاراتمشدرر
انی متّصل کوکه اینمشدررر

احاطه ایدوبدر یرک سطحنی
یشل رنک ایدوبدر کوکک نطعنی

نه یرده کیم اوله قلاع وجبال
یه شهرو یه کوی ویه صحرا تلال

آکا متصلدر بولردن طمر
نتکیم شعاعینه شمس وقمر

آکابر فرشته موکّل دررر
قتی هیبتیله مشکّل دررر

قچنکیم اوله حقّه عاصی برایل
دیلهسه که قهر ایده آنی جلیل

بیوررکه قافدن طمر ارغر اول
انکچون اکازلزله اوغررار اول

نیچون اوله لر عاصی ملک انسنه
که دویمایه طاغلار تجلیسنه

دیلرسه بونک کبی بوز بیک جهان
یراده کیرور آنی ایده نهان

چون اولدر علی کل شیء قدیر
پس اولدر غنایه ثنایه جدیر

زهی قادر لم یزل لایزال پر کمال
کیم ایدر جلالینه عرض تجلّی جمال

چون ایندک سکا قاف طاغندن بیان
اشیت بر عجب سوز دیه لم عیان

که دیمشدر آنی رسول اله
صحیح نقل اولوبدر که یوق اشتباه

که اردنده قاف طاغینک اول خواجه
براق یر براتدی اوتوز دنیا چه

ایچی طولو پطلودر آنک کائنات
قموایشلری ذکر وفکر وصلات

قومشلر درر قوللغه نا میت
که یوق طرفة العین قدر معصیت

دیدیلر رسوله که بونلر عجب
بنی آدم اوله یا غیری نسب

دیدی کیمدر آدم بولر بیلمدی
یراتلدیمی یا یرادلمدی

دیدیلر قنی آنده ابلیس پس
ایرشمادیمی آنده تلبیس پس

دیدی بیلمزانلر که ابلیس ندر
ضلالت یه عصیان یه تلبیس ندر

دغی نسنه لر یاراتیلدیر اول
که بولمزسزک علمکز اکا یول

بو سوزدن عجب بر روایت صحیح
خبرده اولوبدر رعایت صحیح

بیورمشدر آنی رسول کریم
که قاف طاغینک اصره سنده حکیم

براتوبدرر آنده بتمش یری
که مشکندررر اول یرک هر بری

آنک ماوراسنده کافوردن
که یتمش یری مانکه هپ نوردن

فکاک خلاص*
نطاق قوشاق یعنی بیلباغی که بیلباودیرلر*
فعولن فعولن فعولن فعول
نطع کسر له وفتحله بوبرده سطح معناسنه‌در یعنی کوکک یوزی*
تلال تلّک جمعیدر دپه معناسنه*
جدیر لایق معناسنه*
ناصیه جبهه نوعی اصطلاح منجمه منکلای دیرلر*

براتدی کیرو آنده یتمش یری	که عنبردن ایدی قموس سری

قافیة — زهی قادرلم یزل لایزال پرکمال / کیم ایدرجلالینه عرض تجلّی جمال — الدال

فعولن فعولن فعولن فعول

یراتدی کیرو آنده یتمش یری اطراد
وراسنده آنڭ کوشدن یراتدی کیرو
آنڭ اصره سنده دمردن . دخی یتمشن
وراسنده آنڭ عوالم یراتدی کیرو
بولر بلمزآدم یاکیمدر بنی آدمی
شهادت ایدرلرکه اللهُ برتکریدر
محمّد رسولیدر آنڭ حبیبی درر
یراتدی چو بویرلری قاف طاغندن اوته
دڭزلرا یچنده خلایق طلوبی عدد
* اکر کیم صورساڭ که بونلرنه عالم درر
* حکیم ومشایخ درر متفق آدینه
* نه حسّی نه عقلی در اول عالمڭ جوهری
بولرشول عوالمدر کیم خبر ویردیلر
که جابرق جابرس هورقلیا عالمی
ریا صنت ایدوب کوکلره اوچدیلر علمله
هوایه اغوب اودلره کیردیلر یا نمیوب
فلکدن کوا کبدن آواز اشتدی بولر
قویوب بوفنا عالمی استدیلر بقا

قموسینی آلتوندن ایلدی احسن نهاد
که یتمش یری دوشه دی فرش انور مهاد
دوشادی بناسن یرڭ ایلدی پس شداد
که یتمش بیڭ ایدی ملکلر طلویوق عداد
دخی کیمدر ابلیس ندر شرّ وشور وفساد
که بوقدر شریکی وزیری اله العباد
هدایت ایدوب عالمی حقّه ایدر رشاد
پس آقتدی یدّی دڭزلر مهیب امتداد
کوراول صانعڭ صنعنی هیچ اولورمی عداد
که نورانی عالم درر ایلیوب انسداد
مثال ایللری دیدیلر صفمدی ارتصاد
بوایکی سنه دخی بگزر ولی یوق حتاد
آنی بیلدیلر کشفله ایلیوب اعتداد
بولر دردیوب حکمت ایچنده ویردیلر آد
عناصر موالید ایدوب بونلره انقیاد
دڭزده یوررلردی اولوردی سولرجماد
انکچون ایرشدی بولرکه اینديلر اجتهاد
پس آنده نظر ایلدی اول کریمُ وجواد

زهی قادرلم یزل لایزال پرکمال
کیم ایدرجلالینه عرض تجلّی جمال

چو بیلدڭ دورلدی بوهفت آسمانُ وزمین
روایت ایدر اهل تنسیر آنی دڭله کل
دیدیلر یرادلدی چونکیم سموات وارض
شو صوکیم کوتورمیشدی عرشی اول امرله
آنڭ نصفنی قودی عرش التنه نصفنی
آنی کیم قودی عرشڭ آلتنده طوندی قرار
بو بحرڭ دیدیلر آدین بحر حیوان دخی
بو صودن دیرلدردیدیلر اولنلاری حق

قموسی مزیّن مکمّل مرتّب سداد
بوسوزی ایشت جان ایچنده بکا طوت فؤاد
بری بیر یسیله بوعالم طوتوب اعتضاد
انی ایکی قسم ایلدی او یله درنون وصاد
قودی ارض سفلیده بیر ایلدی اعتماد
آدینی ویروب بحر مسجور ایدب انتقاد
که زیرا قچنکیم قیامتله اوله معاد
دیریلوب دیریله که محشرده یوم التناد

اطراد بیری عادبر بنداوبوق * میاد دوشک فراش معناسنه * نسنجایرده
هیچ اولورمی عداد دیلیم واجب
عداد بیرینه کساد کلمشدر اکسك الکه معناسنه *
ضدّی درآکسك اولونان ابیات
بونشان ایله * معین اولور فرح الروح کتابنده
آکثر نسخ ده وهنی کلمشدر * معناسنده
ارتصاد تصور وتأمل معناسنه
مثال ایللرندن مراد عوالم ارواحدر
کهر صورت ده تمثل ایلیدیلر *
هناد عزم ایله قرار ابتداک بویر ده
حکم وثبات معناسنه *
فؤاد باطن قلبدر که مقام محبتدر
اعتضاد قوله الحق بو یرده طوتشمق معناسنه در *
ومنزلت بواولمق مقصود بوایکی حرفدن
نون وصاد
مرکب اولان نص در *

براتدی ملکلر کیم الده دوتر حربه لر
بولاره بو بحر ایچره قودی موکّل ملک
قیاسًا اگر بو ملک آغزنی آچسه دی
بو دریا مسجور ه قائم اولوب حکم ایدن
پس آندن یراتدی بو شمسی نظر ایلیوب
قمر دوزدی نوردن کیم اولیدی نور حجاب
زهی نور مطلق که انوار ایدر رشّه دن

که هر حربه بشیوز ییل اوزندر ایتمه عناد
که میکائیل آنکْ ادیدر طویل النّجاد
سموات وارض آنده خردل یه ذرّه رماد
ایدر اول ملکلر آنکْ امرینه استناد
آنی نور عرشدن که روشن اوله بو بلاد
یقین ایدی اول نور عرشه ایدردیْ اصطیاد
زهی سرّ هو الحق بغشلر مریده مراد

زهی قادرلم یزل لایزال پر کمال
کیم ایدر جلالینه عرض تجلّی جمال

دیدی ابن عباس که شمسُ وقمر
ایکیسی دخی یتمشر جزو ایدی
بیوردی پس الله جبرائیله
قنادیله اوردی آیکْ یوزنی
سلوب آیدن التمش طقوز جزونی
اثر کیم کوزوکور یوزنده آیکْ
دیدیلر ایکیسی سراسر دررر
دیدی ابن عباس که راسخدر اول
قمر جرمی قرقدر حساب ایلکل
چو شمسُ وقمر ایلدیلر طلوع

برابردی نورده ایکیسی بولر
کیچه یوغیدی جمله کوندز ایدی
کیم آیکْ یوزندن براز نور اله
طوتوب سلدی اوچکز آنک یوزنی
آلوب قتدی شمسکْ یوزینه انی
قنادی یریدر دیدیلر آنکْ
تمامت جهانه برابر دررر
کونش جرمی آلتمش فراسخدر اول
که هر فرسخکْ قدرن اوچ میل بیل
بوکز بیت معموره قیلدی رجوع

زهی قادرلم یزل لایزال پر کمال
کیم ایدر جلالینه عرض تجلّی جمال

روایت ایدنلر دیدی درت مقال
بری بو کیم آنی براوْ دیدیلر
دخی بولمامیشیدی آدم وُجود
ایکنچی بو کیم یاپدی آدم انی
اوچنچی بو کیم کلدی چونکیم یره
چو وحشت طوتوب زار یلق ایلدی
ویریبیدی جنتدن آکا شرای
قودی کعبه نکْ موضعنده آنی
طواف ایده آدم هم اوغلنلری
قمو ایشلری فضل واحسان انکْ

حقیقتده والله اعلم بحال
ملکلر بو یرده آنی یاپدیلر
دخی قیلملمشلردی آکا سجود
که چقمشدی جنتدن اولدم آنی
کورر کیم جهان خالی بردا یره
الن طوتدی حق یارملق ایلدی
قزل یاقوتیدی یوزی همچو آی
که آدم کوره موقعنده انی
بغشلایه لطفی ایله آنلری
نیته علمینی بیله انسان آنکْ

نجاد قلج باغی بو برده قامت یعنی بوی معناسنه در *
خردل کوچک دانه معناسینه *
اصطیاد بو برده فایلاماق معناسنه در *

سلدی یعنی سورتدی *
فعولن فعولن فعولن فعول

فرسخ اون ایکی بیک ادم والتی بیک ایاقدر *

زهی قادرلم یزل لایزال پرکمال
کیم ایدر جلالینه عرض تجلّی جمال

قمو بولدیلار چون بو آوازدن فتوح طواف ایتدیلر تاکه طوفان نوح
پس آندن ملکلر الوب کتدیلار یدنجی کوکه آنی هم ایلتدیلر
آدی آنده در بیت معمور آنك سراسر ایچی طاشی مسر ور آنك
بودر بونده دوردنجی قول صریح کیم او یله قرار ایتدی نقل صحیح
که حق بیت معموری ایتدی رفیع یدنجی کوك اوزره یراتدی بدیع
هذا سنده عرشك بنا ایلدی یوزین کعبه یه ابتنا ایلدی
انکْ هرمنی کوکده شول حدّه در نته کیم بوکون کعبه فرخنده در
کیرر کونده یتمش بیگ آکا ملك ملکلر ایله در مکرم فلك
طواف ایدوب آنی قیلورلر نماز چنانکیم ایدر حجده اهل نیاز
شودکاو ملکلر کلورلر بی عدد که برکز کلن کیرو کلمز ابد
چون ایتدك بیان بحر مسجوری خوب عیان ایلدك بیت معموری خوب
بوکز دگلسه تفسیر ایچنده کلام که یرلر نیجه طوتدی ایتدی نظام
چو یرلر یرادلدی اولدی تمام کی کیبی چلقندی اولمادی رام
پس آندن ویربیدی حق بر ملك کوتورمکه یرلری قادر ملك
انی عرشك التندن ایتدی روان اینوب یرلر التینه کندی روان
کوتوردی او زنده هپ یرلری نه قیلدی بوکز ایشت اول سروری
چیقردی برالینی مشرقدن اول برالینی مغربدن ایتدی وصول
بوکز ایلمادی آیاغی قرار یوزین امره طوتدی اولوب انتظار
یراتدی پس آنکچون بر حجر که جنات فردوسده ایدی مکر
یشل یاقوتیدی مربّع نظام قالنلغی بش یوز یلیدی تمام

قافیة	زهی قادرلم یزل لایزال پرکمال کیم ایدر جلالینه عرض تجلّی جمال	اللّ ال

بیوردی پس اول طاشه کیم ایله آنله نفاذ یوزین آیاغی التنه قویه ایده نهاذ
آیاغن چو باصدی فرشته آنك یوزینه قرار ایلمدی یقین دی که کیده نهاذ
ویربیدی جنّات فردوسدن اول بر بقر که یوزن قویه آیاغینه یوریده نهاذ
که قرق بیگ کوزی قولاغی بورنی اغزی دیلی آیاغی دخی همچنان ایله حقّه نهاذ
بشر یوز ییل ایدی آیاغندن آیاغنه ایشیده و بده یامستعان ایله حقّه عیاذ
آدیدر لیوثان اشتدك براز وصفنی کیم ایده یسرآنی بیان ایله حقّه عیاذ
چو کوتردی طاشی آیاغی قرار ایتمدی یراتدی کیر وقدرتندن آکا قیل لباذ

فعولن فعولن فعولن فعول

نیاز لفظنده عرض حاجت معناسنده در *

نفاذ کچمك *
نهاذ اصلنده دال مهمله ایله دنیا معناسنده در *

براولو حجرکیم آنـنگ جثه‌سـن هیئتـن — براتدی کیر وحکمتنـدن آگاقیل لیاذ
بدی بر یدی کوک جه ایدی آنـنگ وسعتی — بر اتدی کیر و وسعتندن آگا قیـل لیاذ
کتوردی چو نوری قرار ایتمدی انده طاش — براتدی بر اولـو بالـق هیئتین ایله یـاذ
کوزی برق اوردی صناسن کـه شمس وقمر — شو رسمه عظیم ایدی اول دهشتین ایله یاذ
نظر ایده مزدی اکرکوزلر آنی کوره — بوسو زدن آنی آکلغـل هیبتیـن ایلـه یـاذ
دکزلر آنـنگ بورنی قتنده خردل بیکـی — نه براتدی کور حضرتن ایله پس مستعاذ
ایاقلر بلقده براتدی کیرو فرق بینگ — آدین وردی بهموت آننگ اول معاذا یت معاذ
لیوثانی کوتوردی چونکیم بالق امرلـه — قرار ایتمدی استدی حقدن اولـدم ملاذ

زهی قـادرلم یـزل لایزال پـر کمال
کیم ایدر جلالینه عـرض تجلی جمـال

پس آندن قرار ایتمکه قودی صو اوستنه — شو صو کیم کوتو رمیشدی عرشی ای شاه زاد
آنی ایکی تقسیم ایدوب در نظـر ایلیوب — اشتدنگ اوصو یی کوتورمیشدی آنی باذ
که نصفن آننگ بحر مسجو رو یرمشـدی اذ — بو بـر نصفن ایتمدی بـر التنـه انتبـاذ
هـوا قودی صـو التنـه پـس هوا التنـه — قودی ظلمتی شویله کیم ایده یوق بلمـداذ
دیدی بعضیلر کیم دکز التیده صافی طاش — طاشی کوتورر بر فرشته طورر آنده شاذ
فرشته کیرو بر طاش اوستنده طوتدی قرار — بوطاش هر بل اوستنده بل قدرت اوستنده شاذ
دیدی ابن عباس که یرلر بالق اوزره در — بالق هم دکزده بولندی تدن ایـت النـداذ
باشی جمع اولور عرشنگ التنده قو یر وغله — بوصـنعـی تماشا بو صنعتـدن ایت النداذ
دکز هم طورر پر یشل طاشده ایدوب قرار — بوطاش ثورک اوستنده قدرتدن ایت النداذ
ثرایی قودی ثورک التنده پـس طو رمغـه — ثرادن ثـر یّله بوعبـرتدن ایـت النداذ
آچو بدیر بوثوراغـرزنی منتظـر در اکا — که ایچسـه دکزلری شر بتدن ایت النـداذ
قیلمنده جمله دکزلر براولسـه کبـرک — اقلثورك ایچینه کمیتدن ایت النـداذ
قاچنکیم ایچینه کیـره قوریه اول بحار — صناسنکه بو غیدی و حدتدن ایت النـداذ
بیلنمز که تحت الثراده ندروار یوق — آنی بلمز الا که حضرتدن ایت النداذ
کسلدی قمو عالمنگ علمی هیچ ایرمدی — قو بو عالمی سنـده وصلتـدن ایت النـداذ

زهی قادرلم یزل لا یزال پر کمال
کیم ایدر جلالینه عرض تجلی جمال

چون ایندک سگا عرشی فرشی بیان — که تحت الثرایه اینجه عیـان
خصوصا که جنتلری هم ندر — بوکز دگله کل کیم جهنـم ندر
دیدی ابن عباس که راو یدرر — درسـت نقل اخـباره حاوی درر
که عرشنگ یمیننده اولور جنـان — جهنـم یسـار نـده درهمچنـان

لیاذ عیاذ یعنی اللهه پناه کتورمک معناسنه در* یاذ اصلی یاد در یعنی حفظ* خردل بکی بکی لفظا ترکیبدر کبی معناسنه مجیبه دمجوق کلور غلت اولنمیه* لیوثان و بهموت عظیم ومهیب جانورلرنگ اسمی در کیم توریة وزبور وسایر صحف انبیاده انلرنگ هیبتنه وقدرتنه اشاره اولنمش در سریانی دلنده لیو یاثان وبهموث اوقونورلر* باذ اصلی باد یعنی یل در بو بیرده زاد نهاذ یاذ اذ مداذ شاذ کلمه‌لرنگ قافیه ایچون دال ذاله منقلب اولمش در* انتباذ اعتق یعنی طرح معناسنه* بلمداذ اذارته صبح فارسی عبارتیدر* ثری یردر وثریا النی معروف یلدزلرنگ اسمی دره راد بو یرده کورک در* عبرت بو راده تعجب معناسنه در* حاوی جامع و محیط*

فعولن فعولن فعولن فعول

دیدیلر بوسوزلرمؤولدرر که صلفی یوجه صولی اسفل درر
دینلدی که کشافده تحت الثری یدی قات یرک التیدرماورا
دیدیلر ثری بر بشل صخره‌در یدی قات یرالتنده قائم طورر
دیدی بعضلر آنی بالچق در اول که بش یوز ییل آنک قالکلغی یول
اکر اولمیدی آراده حجاب یاقردی جهنم قومزدی تراب
یدیدر جهنم یدی قاپوسی ایچی طوپطلو اودیله قاموسی
قموسندن اسفلدر هاویه عن ابی آشدر آدی هاویه
آکا آل فرعون منافق کیرر حقی نفی ایدنلر زنادق کیرر
لظی در ایکنجی جهنم بنام که اوده طپانلاره اولدر مقام
اوچنجی طمونک آدیدر سقر آکا مشرک و بت پرستی صوقر
چودر دنجیسینه دیدیلر جحیم یهودیلر آنده اولورلر مقیم
دخی مرسلینه یلاندر دین دخی قتل ایدوب انبیایه قین
حطمه دیدیلر بشنجی یه آد نصاری کیرر اکا اهل عناد
پس آلتنجسینک ادیدر سعیر آکا صابئین ایله مرتد کیرر
الهی اکر ایتمز ایسک نظر نیته بیله سنی ملک جن بشر
هدایت یوزندن کر آچسک نقاب قمو محو اوله شك وشرك وحجاب

اکا ایراشور عزّت وسلطنت کبریا
کیم ایده پس آنک جنابنده کبر وریا

یدنجیسنکدر جهنم ادی بو یدی آوکده بودرهم ادی
بو اول اودرر کیم کبائر ایدن بلغشلنمز ایسه صغائر ایدن
بو اوده ایدرلر بولاره عقاب کورر هر بری صوچلر نیجه عذاب
بونک اوستینه قورو لیسر صراط که کچما که خلق اور ولیسر صراط
پس آندن براد لدی نار السموم انی بویله دیدی بیلنلر علوم
چو یراتمق استه‌دی جان قومینی بونار السموم دن یراتدی انی
بواود دن یرادلدیکیم قوم جان کیم آند ایوغیدی حرارت دخان
یراتدی برابر بردیشی کورنیجه ارک آدی مارج دیشی مارجه
بولردن یرادلدی جن ابن جان بدنلاری اودن او دا یچنده جان
پس آندن عزازیل آنادن طوغوب اشیت نولیسر حالی کوکه اغوب
نکاح ایلدی جان قزندن برین کیم آدیدی لهیا اشیت آخرین
جهان طولدی ابلیسک اوغلنلری پس آندن چقردی کوکه انلری
بیوردیکه هپ جن سماده طوره ولی قوم جان هپ هواده طوره

هاویه قاتی اسلک شدیده الحر * معناسینه * طمو یعنی جهنم *

سموم اسی وهلاك ایدیجی یله دیرلر *

عبادت بیوردی بولار ایتمدی	قموآزدی طوغری یوله کتمدی
پس آندن تکز یوز رسول کوندروب	که دعوت قیله بونلری دوندروب
قموسینی اولدردیلر ظلمله	یری جمله طولدردیلر ظلمله
بیوردیکه خزّان جنّت یره	اینوب جنّ جان قومنی هپ قره
انکچون ایدرلر بوقومی هلاک	که ایتمدیلر حق یوله انسلاک
اولولاری ابلیس ایدی اینلر	قمو جنکه قوشندیلر بندیلر
ویر بیبدی کوکلر یوزندن براود	یاقوب بونلری ایلدی هپ خمود

قافیة

اکابر اشور عزّتُ وسلطنت کبریا
کیم ایده پس آنک جنابنده کبروریا

الراء

فعولن فعولن فعولن فعول

چوجان قومنی جنّی هم کوندروب یاقدی نار	پس ایندی عزازیل چریسیله یرده قرار
شودکلو عبادت ایدوبدر بو یر اوزره اول	کیم آنی چقاردی کوکه ایلدی اعتبار
چوچیقدی کوکه بیک بیل ایتدی عبادت حقه	که عابد دیوو یردیلر اکا آد اشتهار
پس آندن ایکنجی کوکه آنی رفع ایلدی	کیروانده بیک بیل عبادتده طوتدی مدار
بو رسمه یدنجی کوکه دک چقاردی انی	کمهر کوکده بیک بیل عبادت ایدر اختیار
یدنجی کوک اوستنده ایتدی عبادت که تا	برادلدی آدم مکرّم اولوب بختیار
روایت ایدرلر که ابلیس یدنجی کوکه	چوچیقدی یدی یوز بیک ایتدی یلینی شمار
قرار ایندی آنده یتمش بیک دخی بیش بیک	بوطاعت ایچنده ایدردی قتی اغترار
قودی جنّته عاقبت آنی رضوانله	که خازن اوله جنّته ناظرُ وشهریار
چووار دی کوررقاپوسی حلقه سنده بو خط	که وار در بنم بر مقرّب قولم نامدار
بیور سم کرک بو یرق اکا سوزم طوتمیه	پس آنی قپومدن قووب لعنت ایدم هزار
قیلم طاعتینی بکلّی انک بن هبا	خلایق ایچنده اولیسر قتی شرمسار
چو کوردی بو خطّی تمام معنیسن اکلدی	دیدی یاربْ امرایت چون اولدرا شرّشرار
اکا لعنت ایدم که نیچون صیا بویرو غک	بیوردی پس ایتدی اکا لعنتی انتشار
اکا بیک بیل اوقودی لعنت آنی بیلمدین	که کیر و بوکندوزیدر ایتمدی افتکار

اکابر اشر عزّتُ وسلطنت کبریا
کیم ایده پس آنک جنابنده کبرو ریا

دیدی بعضلر کیم عزازل فرشته ایدی	ملکلردن ایدی ولی ایتمدی ائتمار
بو سوزی صحیح طوتمدی اهل علم کلام	دیدیلر که ابلیس جنّی ایدی اصلی نار
ملکلر صفاتنده ایدی عبادتده چون	انکچون بیله سجده بویرلدی اول ایتدی عار
ایشت امدی تقریر ایدم آدمک کلمسن	که مقصود عالمدن آدمدرر اصل کار
بیلندن نیجه کلیسر انبیا عالمه	نیجه طولیسر نسلی آنک برار و بحار

ویر بیبدی یعنی ارسال و انزال
قیلدی مصدری ویربیمک در *
خمود ذلث ساکن اولمق بوراده
هلاک معناسنده در *

مدار دیر ایدیلماک بیر مقام معناسنده در *
بختیار دولتلو سعادتلو *

شمار صایش *
اغترار مغرور اولمق *
خازن حافظ معناسنده در جمعی
خزان در *
شهریار یعنی سلطان و اولوبک *
هبا توز و غبار که یوق اولق و نابود
اولمق معناسنده در *
ائتمار امر طوتمق ودیدیرق قبول ایتمک *

خصوصا محمد که عالمدن اولدر مراد
ملکلر فلکلر انکله ایدر افتخار

نجه طولیسر نور ایکن ملک جسمانیه
نجه صیغسر یوغیکن اکا حدّ وکنار

کلیجک بو یر یوزنه اول معزز وجود
مکرّم نیجه اولورآنکله یار و دیار

کلنه عالمه چون بنی آدمه نور اوله
چو کوله کوله یوزی عالم اوله کلعذار

چون اولدر بشیر وندیر سراج منیر
قدر جهان آکا جانلر درآکا نثار

چو کوزلر آنی کوزلر ایدی کیم اول نورحق
نه وقتن طوغه عالمک صنحن ایده نهار

پس امدی کوزنگ آچ بو یوزه قولاق طوت بکا
که عرض ایلیه جان ایچنده کوکل نو بهار

چو یتدی جمیع عوالم یرادلدی هپ
قلمدن ثرایه تمامت صغار و کبار

جهان جامدی خالی فر جامدی جلوه دن
یراتدی پس انسانی او صورت معنی دار

پس ایشت کیم آنی نیجه ایدر اهل کمال
کا انجه ایجاد ایدوب کوستررا اقتدار

اکابر اشور عزتُ وسلطنت کبریا
کیم ایده پس آنک جنابنده کبر وریا

چو جان و جنی حق ایندی ملاک
یرڭ یوزینی ایلدی کلی پاک

که کوندردی کوکدن ملک عسکرین
بو یرلر یوزینه فلک عسکرین

ملکلر کلوب طولدی بر یوزینه
اولولری ابلیس ایشت سوزینه

قاچوب جنّ وجان طاغلره کندیلر
چوغی اودلره یاندیلر یندیلر

کیمیسی جزائرده ایدی قرار
طاغلدی قمو یر یوزندن شرار

عزازیله ویردی یرڭ بکلکین
بودنیا کوکنڭ دخی بکلکین

کهی یرده کیه کوکده طاعت ایدر
کهی جنّت ایچره عبادت ایدر

بو عزتلریله مقرّب ایدی
بو دولتلریله مرتّب ایدی

بونی کوردی اعجاب ایدوب سویلدی
قمودن بنی حق اولو ایلدی

ادکچون بکا ویردی اولی ایدم
که جمله ملکلردن اعلی ایدم

پس آندن اکا حق خطاب ایلدی
اکا و آنڭ جندنه سویلدی

که یرده خلیفه قیلام دیلرم
سزی یوقار و کوکلره چیقارم

بو نی ایشدیجک ملول اولدیلر
قتی انجنوب رنجله طولدیلر

که زیرا عبادتلری آزایدی
که کوکده اکی لرکیبی اولمازایدی

دیدیلر یرادرمیسن در جهان
شو شخصی کیم ایده فساد یله قان

سکا بز مسبحلر زحامدون
سکا بز مقدسلر ز عابدون

جواب ایردی حضرتدن ایندی خطاب
بو در آنده مفهوم نصّ کتاب

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی اِنّی اَعْلَمُ مَالَا تَعْلَمُونَ

صحن ایلک نهار یعنی عالمک یوزنی کوندز ونورایلیه*

نو بهار یانکی بیراق خوش وصفا معناسنه*

معنی دار فارسی عبارتی دردی معنی یعنی معنالو دیمک در*

فعولن فعولن فعولن فعول

چنلچری ویار دیمکی نامر و معادن معناسنه*

کیم افعالمه ایرمز علمگز بنم علمه کیره مز علمگز
کیم ایره آنگ علمی غایاتنه چو جمله جهان نقطه آیاتنه
قمو عالمگ علمین الله و یرر پس آنی کیم الله بیلور کیم بیلور

اکا براشور عزّتُ و سلطنت کبریا
کیم ایده پس آنگ جنابنده کبر وریا

ملکلر چو بو سوزی ایشتدیلر همانندم بولر کندودن کندیلر
جلالندن آنگ قموخوفی ایدوب واروب عرشی قوشاتدیلر طوفی ایدوب
یدی کز آنی ایلدیلر طواف پس اول سنّت اولدی دیدیلر طواف
چو یارتمق استدی حقّ آدمی که آنگله زین ایده بو عالمی
پس اوّل یره وحی ایدوب سویلدی که بر خلق سندن برادم دیدی
که آنگ بعضیسی اوله غیره مطیع اوله بعضیسی عاصی غیره مطیع
مطیعن قویم جنته فضلله قویم عاصیسینی اودمه عدلله
پس آندن بیوردیکه جبرائیله یره اینه بر قبضه طپراق آله
بو طپراغی بر خلق اکمل ایده خلا یقدن آنی مفضّل ایده
عزازیل چون ایشتدی اشبو سوزی یرگ اورته یرینه طوتدی یوزی
خبر و بردی آکا نه دیدیسه حقّ نه جبرائیله امر ایتدیسه حقّ
چو کلدی ایرشدی یره جبرئیل که طپراق اله آنده پیک جلیل
قسم یاد ایدوب و یرمدی طپراغین امین جبرئیلگ صدی بو یروغن
مقامینه ایردی کیرو جبرئیل سؤال ایلدی یردن اکا جلیل
دیدیکم قسم ایتدی یارب سکا الم صونمدم پس بن آندن یکا
بو کز وحی قیلدی فرشته لره قتنده مقرّب موجهلره
که بن ایکی آولر یراتمیشدم اول ایکی اوی اوّل ایتمیشدم
بریسنی رحمتدن ایتدم ایدی بریسن غضبدن یراتدیمدی
نه بیلورکشی قنقی یره کیدر همان آنی بیلور که یره کیدر
چون النده در کر سخط کررضا پس آکا صغندق قدر کررضا

اکا براشور عزّتُ و سلطنت کبریا
کیم ایله پس آنگ جنابنده کبر وریا

چون ایتدم دیدی اول ایکی داری بن امتیاز نظر قیلدگ امدی نه قیلدم بولردن رماز
نظر قیلدیلر پس ملکلر جهنملره کوررلر کیم اطباق درلو عذابه مجاز
دیدیلر که یارب کیمگدر بودار عذاب کیم ایدر بودارگ ایچنده عجب انحیاز
پس آندن جهنمله ویردی دیل سویلدی که عاصی و کذّاب کافر ایچون بی نماز

پیک جلیل: پیک یعنی ایلچی معروفدر فارسی لغتیدر بوراده مراد جبرائیلدر*

موجهلره: توجیه دن یعنی مأمور ومفوض اولرد*

رماز: رمزک جمعی در اشارت معناسنه*

مجاز: طوراجق مکان*

انحیاز: منضم اولمق بوراده مقام طوتمق معناسنه در*

فعولن فعولن فعولن فعول

دخی امر ونهیه یلاندر دینلر ایچون | براتدی بنی حق بولارنی ایچون ارتکاز
بوکز دوندیلر منته ایلدیلر نظر | کورلر کیم الوان مزیّن ریاض ومفاز
دیدیلر الهی کیمکیچون یراتدنگ بونی | پس امر ایتدی جنّت که سویلیه کشی ایلی راز
اوقودی که قد افلح المؤمنون الّذین | بزم چون دوزلمش دیوب ایتدیلر اهتزاز
دیدی حق تعالی که دوزدم بو جنّتلری | شونگا کیم عبادت ایده اتمیه اعتزاز
یرادم بن اول کمسه دن بونلری کیم آنی | ایکی قدرت الومیله یارادم شاهباز
دخی کندو روحمدن آنگا ایدم نفخ روح | بو رسمه دیو بدر جوابنده اول بی نیاز
فرشته لره بیوردم انگا ایده سجود | انی جمله خلقدن مفضّلْ ایدم سرفراز
علیها ایدرلردی کوکلر بیره افتخار | لبلس تعزز کیو بن جُوهر طراز
که بز عالیز بزده در عرش وکرسی ملک | قمر شمس ونجم خُزائن اینر قیش ویاز
دخی بزدن اینر سکادهی ربّانی هم | قمو بزده در پس نه وارسه کنوز ورکاز

انگابرا شور عزّتُ وسلطنت کبریا
کیم ایدر پس آننگ جنابنده کبر وریا

بورسمه تفاخر ایدوب کبریا ایتدیلر | مُدمّغ اولوبن بیره ایتدیلر عزّ وناز
چون ایشتدی یر بو سوزی زارلق ایلدی | الهی بنی دوشه دنگ سوبو زنده میاز
قودنگ بنده اشجار نباتُ وعیونُ وجبال | یمشلر براتدنگ کیمکی بو جمله جواز
بنگا فخر ایدر کوک الهی نیچه ایتمسون | چون اوستمده یوق بر آمتدن ذکر ایدر دلنواز
دیدی حق که سن ساکت اولکیم برادیسرم | یوزنگدن سننگ صورتی لاامثال بولمه آز
شورسمه که مسلینه مثل اولمیه درْ جهان | انگا رزق ایدم عقلله بن لسان بیلمه آز
دخی کنّ وعلمدن انگا علوم اوکردم | کلامدن انزال ایدم بن حقیقت مجاز
دخی بطننگی ظهرنگی شرقنگی غربنگی | قمو طولدورم بن خصوصا که ارض حجاز
بو سوزیاه فخر ایله یایر کوکه سندخی | بودر نقل اخبار کوکلّ لوحینه سنده یاز
پس آندن ویر بیبدی میکائلی بیره حق | ایشت بو سوزی عقل الی ایله سن سنده یاز
انگداغی آند ویردی پس آلمدی طپراغی | بو سوزی دخی ایشدوب آنی تابنده یاز
ویر بیبدی عزرائیلی طپراغی المغه | ایشت بو کلامی دخی آنی سن جانده یاز
بیر آنگا دخی ویردی آندْ لکن اول طوتمدی | بو سوزه نظر ایله جاننده طرفنده یاز
مقامینه واردی وقوف ایلدی قرقی ییل | طنوب سویلمادی دیلن ایلمادی نماز
کیم اللّهه تعظیم ایدوب امرنی صیمسنه | بودر حاصلی طوغر وقولْ قصّه طولُ ودراز

انگابار شور عزّتُ وسلطنت کبریا
کیم ایده پس آننگ جنابنده کبر وریا

لیردی آندن پس آنگا حقدن خطاب | کیم نه قیلدنگ نیلدنگ قانی تراب

دیدی

ارتکاز یعنی ثبات وقرار ایتمک مکانی* مفاز موضع الفوز یعنی نجات وضعی* اهتزاز هزدن دیر یعنی شادلق دن حرکت وجنبش کلمک* اعتزاز هیبت هاهلیت ایله عبادت دن عار ایتمک مراد در* شاهباز فارسی سیلیده شونقار دیرلر مراد آدم در* رکاز رکزل جمعی در کنز ومعدن معناسنه*

مدمغ دماغ اهلی یعنی کبر صاحبی* میاز مکان ومقام معناسنه در* جواز عطا معناسنه در* صورتی لاامثال یعنی مثل ونظیر سز صورت یا فارسی بوراده که اصلی وهله ده فارسی لغتی در مبالغه اسم تابنده اوله وصیغه سی معناسی رخشنده تابیدن ایچو نیدر معناسی درخشنده* فاعل ایچو واشکاره ظاهر کبی لغتی در یعنی قنده نه یتشر معناسنه* ویانلیک کنه وهر دهاز

دیدی بیر آند ویردیکن تو تمادیغن   آنی میوب امرنی صیمالدو غیمن
دیدی رحمت آتمدک ایندی ایکی   دیدی اوجب کوردم آندن امرکی
چون یرادک قبض اشباحه دیدی   پس یرارسن قبض ارواحه دیدی
پس بیوردیکیم آنی طیـن ایلیه   آندن ادنی واسـاطیـن ایلیه
قاتدی آجی طتلـو صـو بالچیغنه   دوندی تخمیر ایتدی بالچیغی ینه
بو سببدن اولدی اخلاق اختلاف   آنکیچون آز بولنـور ایتلاف
آلدی پس قدرت الیله آنی حق   بر مغیله قیلدی آنی ایکی شق
آتدی نصفن جنّتـه نصفن اوده   دکله کیم نیجه کمال اظهار ایده
بونلری اوچماغچون قیلدم دیدی   بو نلری یاناماغچون قیلدم دیدی
ایشمه ما کم بنّم بو قدر نزاع   علمه هیچ کمسه ایتمز اطّلاع
پس بیوردی آنده الله الجلیل   کیم اینه یرلر یوزینه جبرئیل
تا کتوره ویریوزینک نورنی   آنده توقیع ایلیه منشورنی
یاراده آندن محمّد جسمنی   ویر صلوات ایشیدجک اسمنی
ایندی یره پس مقرّبلرله اول   طپراغ آلدی آنده کیم قبر رسول
طپرغینی آلدی کلدی جنّته   تاکیم آکا جنتک صوین قته
قاتدی تسنیم و رحیق وسلسبیل   ایلدی آغ انجو بیکی جبرئیل
صکره یاندردی قموانهارینه   آلدی کتدی عالمک اقطارینه
کوکلری و یرلری ایتدی طواف   تاملائک کوره ایده اعتراف
بلدیلر جمله ملکلر احمدی   کیم بلنمزدی هنوز آدم آدی

فرد جامعـدر محمّد مظهر ذات وصفات
غیبیدر غیب الحقایق عینیدر عین الحیات

کوردیلر کیم نورنی اجلاد رر   بلدیلر کیم قدرینی اعلی درر
بلدیلر آنکله علم طولیسر   کاشف غیب حقائق اولیسر
دکله بوندن سویلیه لم بر کلام   عالم ارواح ایدی اشبو مقام
بو در اول کیم اول رسول کائنات   بو مقامدن سویلمشدی بیّنات
دیدی بن پیغمبر یدم شول زمان   کانده آدمدن بلنمزدی نشان
دیدی بین الماء والطّین ایدی اول   یعنی علم و جسم اراسنده نزول
چون دیدی کنت نبیّا بلدیلر   که انداغی ارواح اجابت قیلدیلر
نیجه ارواحدر بولار صورار یسک   بونلرک تحقیقنی آرار یسک
بونلره دیدی مشایخ عالیات   بو جه جانلردی بدندن عاریات
انبیادی اولیادی آمنون   اصفیادی اتقیادی موٴمنون

اشباح اجساد واجسام معناسنه در*
ایتلاف بر برہ طوب الفت ایتمک*
توقیع بر نسنه یه نشان ایتمکه دیرلر*
بیکی کیبی معناسنه در نیجه کیم کچدی*

یوغیدی بونلرده املاسا فلات
یعنی ارواح خبیثه غافلات

دعوت ایتدی عالیاتی مصطفا
وحی سرّی ایله اول کان وفا

وحی اوج درلو دیدی اهل کمال
بونلر انلر درکه بولمشدر مآل

وحی ظاهر وحی باطندر بری
وحی سرّیدر اوچنجی سروری

آنده دعوت قیلدی وحد انیّته
ایلدی ارشاد فردا نیّته

اوج بلوک اولدی پس ارواح بشر
آکا کوره کلدی اشباح بشر

بری عام و بیری خاص بیری اخص
اهل تحقیقدن بورسمه کلدی نص

عامی دنیا سودی خاصی جنّتی
سودی خاصلر خاصی عالی حضرتی

دعوت ایدیجک نیه قابل ایسه
انی آلدی شخص نیه قابل ایسه

کیمه کیم الله عنایت ایلدی
اولنعمی آکاهد ایت ایلدی

فردجا معدر محمّد مظهر ذات و صفات
غیبیدر غیب الحقایق عینیدر عین الحیات

قافیة السّین

چون بیلندی پرده کوکده نور عالم فخر ناس
الله آنی ایشت امدی نیجه ایدر فخر ناس

دیدیلر عزرائل آدم طپر غینی آلیجی
ایتدی آلنی طپراغینی کعبه‌یی یرندن مساس

صدری نی هم ظهرنی بیت المقدسدن الوب
بوطلر ین ارض یمندن ایتمشیدی التماس

انجکینی هم مصردن المشیدی قبض ایدوب
آیغن ارض حجازدن اینمشیدی احتراس

صاغ الین مشرقدن آلدی صولنی مغربدن اول
اشبو رسمه صنعتیله ایلمشدر افتراس

چون کتوردی جبرئل یردن رسولک طپرغن
دُرّهٔ بیضا ایدی غایت منوّر بی قیاس

قاردی آنک بالچیغنی آدمک بالچغینه
تاکیم آنک طلعتندن ایلیه نور اقتباس

ایتدی تخمیر آنی دست قدرتیله فرق صباح
تاکیم اکمل ایده آنی کیدوره اجمل لباس

چونکه تطویر ایتدی آنی حکمت تدریجیله
قودی آنی طوردی فرق ییل نور شمسه انعکاس

اولدی پس صلصال کالفخّار غایت قوریدی
تابیله‌لر قدرتینی کیم نیجه اورر اساس

پس براتدی احسن تقویم ایچنده آدمی
صورتی نقش الهی مرصّدی خمس حواس

قودی آنی طائفیله مکه نک آراسنه
کوردیلر آنی ملکلر طپرغه قومشدی راس

کلدی ابلیس اوغردی کوردیکه آدمدر ریتان
دیدی آنی پس حسد ایدوبن ایتدی انتکاس

دیدی بو برایشیچون یراتلو بدرشکسزین
بیلمدی اعجوبهٔ اسرار اولیسرّهٔ شناس

هم کلیسر بوندن آنچه انبیا و اولیا
سیّما کیم صدربدر کائنات و فخر ناس

فردجا لمعدر محمّد مظهر ذات و صفات
غیبیدر غیب الحقایق عینیدر عین الحیات

پس الیله آنی ضرب ایتدی کوررکیم جوفی وار
کیردی آغزندن چقوب آشاغدن بی احتباس

دیدی اصحابینه کیم بو برمجوّف نسنه‌در
ثابت اولمز مالک اولمز ایلیسر اندراس

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

ذخر فخار معناسنه‌در*
مساس الدوقمق معناسنه*
بعض نسخه‌لرده عزرا اعل کلمش در*
قاردی یعنی قاتشدردی*
تطویر برنسنه‌یی احوال مختلفه
اوزرینه قیلمقدیرلر بعض نسخه‌ده
تصویر کلمش* وقور عیش دمطابخ
صلصال قوریله قاتشمش تپن اتش
مناف یاپچق کله*
اولسه اکا فخار دیرلر*
مرصد رصددن اسم مکاندر*
رصدک معناسی انتظار و تامل در*
انتکاس باشن اشاغه ایتمک*
احتباس الیقومق یعنی نوغای
فاتی
ت احتباس الیقومق*
دلنجه طوقنامق یعنی
اندراس اسکی لنمک یعنی
اولمک*

حق تعالی سزدن افضل ایلر یسه نیده سز
دیدی کند وکند وزینه بونی تفضیل ایلسه
کبر بتی تفضیل ایدرسه ایلیم بونی ملاک
چون دیلمدی حق تعالی آدمه نفخ ایده روح
پس بیوردی آڭا کیم جسمنه کیره آدمک
کوردی جان بر مسلک ضیق بعید القعر آنی
اوچ کز امر ایتدی آڭا حق کیرمدی ویردی جواب
چون بیوردی کیردی یافوخه دماغه ایردی جان
ایتدی پس کوزلارینه آندن نزول ایتدی روان
کوزینه ایندکده حکمت بودر اول کیم کوره
کوره کیم طپراق ایمش تا صکره دولت ایرچک
چونکه طپر قدر کشینڭ اصلی پس آنچق کرک
یرکبی آنچق اوله کوک کیبی کوکلی اوله کیک

دیدیلر حقه مطیع یوق بو سوزده التباس
عاصی اولم تکبر یه ایدم قپو سنده ایلاس
شویله کیم قیلام بوزینی یر بوزنده انطماس
امر قیلدی روحه کیم انوار ه قیله انغماس
اومیه ایده ثانی صبر یله ایده حراس
کیرمدی در حال چکندی خاطرینی طوتدی پاس
پس بیوردی کوجله کیر کوجله چیق بی حداس
دور قیلدی ایکی یوزیل ایتمدی جسمه تماس
ایندی خیشومه لسانه آغزینه ایتدی عطاس
کندوزینڭ جسمی التونمی کوشمی یا نحاس
اتمیه عجب وتکبر فخر ایدوب یوم الوطاس
سری وارسه قیله اخفا چکرمایه مجوطاس
قالمیه تا ظلمت ایچره اوکجه در چون نور ناس

فردجامعدر محمد مظهر ذات وصفات
غیبیدر غیب الحقایق عینیدر عین الحیات

چونکیم آدم آغسروب ویردی نفس
شکر ایدوب الحمد لله دیدی پس
حقدن اول دم اڭا ایرشدی خطاب
یرحمک ربک کلدی جواب
رحمت ایلسون سڭا ربڭ دیدی
رحمتیچون سنی یارتدم دیدی
برلوا یارتدی حمدن آدمڭ
آدنی ویردی لواء الحمد آننڭ
منتشر اولدی آننڭ جان جسمنه
طولدی اتّ سوکک طمرقان جسمنه
چونکیم ایرشدی نظر حقدن اڭا
برلباس کیدردی طرنقدن اڭا
جوهر حسنی قلاده ایلدی
کونده کون حسنن زیاده ایلدی
راویلر دیدیکه جبرائیلی حق
آدمه کوندردی ایشت دګله بق
عقلی ایمانی حیانی هم بیله
قنغیسن کیم اختیار ایده آله
بو اوچندن عقلی ایتدی اختیار
پس دیدی جبریل حیا ایمانه وار
چونکه عقلی الدی سیزوارڭ کیرو
دیدی پس ایمان حیایه طور اورو
امر قیلدی حق که بن بو نده اولم
قنده که عقل اوله بن آنده اولم
پس حیا دیدیکه امر ایتدی بڭا
نیچه کیم امر ایلدی ایسه سڭا
قندهکیم ایمان اوله بن انده یم
عقلله ایمانله فرخنده یم
چونکه آدم عقلی ایتدی اختیار
اولدی پس ایمان حیا آنکله یار
چونکم آڭا حق تعالی ویردی جان
اولدی طپراق کا مکیله اتّ وقان

التباس شک وشبهه معناسنه *
ایاس ایاء سنک حقیقی در افعال دن معناسی ایمک کسمک در *
انطماس قیلمق بو قالدورب نشان سز ایتمک *
انغماس باتوب چیقمق کیروب چیقمق *
اومیه یعنی تعجیل وسرعت ایتمیه *
پاس حذر وقورقو معناسنه *
بی حداس یعنی بی شک وشبهه سز *
بالفتح اغلیجقلرک باشنده بربوشناق *
بر حرکه دایماً هر کت ایلدر *
تماس یاپشمق *
خیشوم بورون ایچینک انتهاسی کیم دماغه متصل در *
یوم الوطاس قیز حق کونی یعنی دولت و عز و زر مانند *
حکمک صدا اوبرمک بور اده کبر وغرور ایله سرنی اظهار ایلدوب *
قلاده بو ینه طاغان بر نسنه بو برده زینت معناسنه در *
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

اوّلا کیدردی طرنقدن لباس
طوغمشیدی جبهه سنده آدمك
منعکس اولمیشدی نور جمال
کوزنه سلطان جهاندر مصطفی

ثانیا کیدردی اوچمقدن لباس
برق اوروردی نوری فخر عالمك
بوسببدن اول دیدی صاحب کمال
کور نیجه ظاهر نهاندر مصطفی

فردجامعدر محمّد مظهر ذات وصفات
غیبیدر غیب الحقایق عینیدر عین الحیات

پس بیوردی حق منادیلر کله
تا خطاب ایده آدم بونلره
آنده جمع اولدی سموات اهلی هپ
قودیلر آکا کرامت منبرین
سندس اخضر کیردی اول زمان
زلفی جوهرله مرصّعدی لطیف
وار ایدی باشنده برجوهرلو تاج
وار ایدی بارماقلرنده خاتمی
چقدی منبر اوستینه اکرامله
آکا کوندرمیشدی نعمایی حق
ویرمیشدی اول قدر آوازه کا
نوره خود مستغرق ایدی سرتسر
قالدیلر جمله تحیّرده ملك
دیدیلر یاربّ یراتدن کمی عجب
حق دیدی شولکسنه کیم انی بن
نیته ایدم تسویه آنك ایله
چونکه چقدی منبره طوتدی قیام
آلدیلر آندن سلام تسلیم ایله
دیدیلر اینسونسکا رحمت جلیل
نیجه عزّتلر کیم آنده بولدی اول

کیم ندا ایده ملکلر جمع اوله
بلدیره علمینی اول دم بونلره
کلدیلر بیکرمی بیك صف باادب
یدی ایاقلو اما مت منبرین •
ایکی زلفی وار ایدی عنبرفشان
مشك عنبرله ممتعدی لطیف
قیزل التوندن مرصّع لؤلؤ تاج
قوشغی بیلنده رضوان محرمی
فضلله اعزازله اعظاملیه
آکه بلدرمیشدی اسمایی حق
ایشدردی قمو قیلسه آغازا کا
روحی امر الله ایدی جسمی بشر
کورمدیلر مثلنی دورنده فلك
بوندن احسن بوندن افضل باادب
قدرت آلمله یراتمش اولهون
انلری کیم اول دیم اولمش اوله
عزّتیله بونلره ویردی سلام
غایت اکرام ایتدیلر تعظیمله
یابدیع فطرة الله الجمیل
هپ محمّدهر متینه اولدی اول

قافیة | فردجامعدر محمّد مظهر ذات وصفات
غیبیدر غیب الحقایق عینیدر عین الحیات | الشّین

جهان لوحنده انسانی چو تصویر ایلدی نقّاش
نه صنعتدر که بالچقدن یراتدی صورت ومعنا
سلام ویردی چو بونلار مخطاب ایرشدی اللهدن

ملکلر کوردیلر آنی دیدیلر صنعنه شاباش
ایچنده عقل ونفس وروح طشنده دیل کوزیله قلش
که یا آدم یراتمشدم سنی بونکیچون بشّاش

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

عنبرفشان عنبر ساچوجی فشاندن فارسیده ساچمق معناسنه*
آغاز قیلمق باشلمق دربو یرده سوز باشلمق معناسنده در*
تسلیم ایله بعض نسخه ده تکریم له کلمش*
یابدیع فطرة الله الجمیل یعنی الله جمیللك عجیب صنعتی*
شاباش تحسین وآفرین اصلی شاد باش در* بشاش یعنی زیاده آچق یوزلو*

سلامتدر سلامنگ بیل سگا اولادنگ بیله — ندکلووار یسه موءمن بو اولسون آنلره پاداش

پس اوّل منبر اوستنله دیدی الحمد لله اول — بیان ایتدی قمو علمن یرنگ کوگنگ قور وکر یاش

جمیع علمنگ علمن بولاره ایلدی تقریر — دقیقه فوت قیلمادی قومادی دانهٔ خشخاش

بیوردی پس ملکلاره کیم ایده آدمه سجده — فرشتهلر بلوکندن بر زخلق اکدیلر باش

هماندم اوذیر ببیدی بولاری ایلدی احراق — کلینی کوکه صاوردی سپردی آنی بیل فرّاش

کبر و امر ایلدی الله ملکلار ایده لر سجده — جمیعی سجده ایتدیلر تخافتدن اولوب دمّاش

تکبّر ایلدی ابلیس سوزینی میدی اللهنگ — سجود ایلامدی آنگا که یعنی ایتدی استیحاش

چو بلش چکدی اطاعتدن همان دم کافر اولدی اول — اباغی طاینوب دوشدی طوقندی باشنه پس طاش

دیدی آنگا تعالی الله که نیچون ایتمدنگ سجده — دیلی بن یکرکم آندن نه سویلردنگله اول قلّاش

بنی اوددن یراتدنگ دیر یراتدنگ آنی طپراقدن — پس او دیکرک اوله آندن که نوری اولور آنگ فاش

دیدی حق یر یوزندن چیق که لعنت ایلدم سنگا — چو درکاهمده استکبار ایدرسن اولو بن فحّاش

چون آنگا سجده قیلمادی بیلنگ کیم نسنه بیلمادی — نه ظاهر بیلدی نه مظهر نه نقشی بیلدی نه نقاش

یراتدی غیبی اعیانی که بیله عقل و جان آنی
فدا قیل بولنه جانی اکر بیلدنگ سه جانانی

چو بیلمادی عناد ایتدی لعین اولدی فساد ایتدی — انا نیتده آدایتدی ابد دیکمز کورندن یاش

قنی دولت که یار اوله سعادت بختیار اوله — اراده اختیار اوله بو یولده اولمیه طیّاش

یوغیدی جوهر ذاتی نیچه عارف اوله حقّی — نیته کورهکوزی کورمزکه کورمزکونشی خفّاش

اکر دیرسنگ صیدی بو یرنی ولیکن بیلور اللّهی — کشی کیم ربّنی بیلسه نیچون کافر اوله قلماش

جوابن دنگله سوزنگنگ انکچون کافر اولدی اول — که طعن ایتدی عناد ایتدی عقلنگ بو یرو غنه غشّاش

چون آدم ایندی منبردن کتوردیلرا آنگا اوزم — براق سالقملی جنتدن کیم اوله ایتدا اول آش

چون آنی ایتدی استیفاد یدی الحمد لله اول — دیدی آنکچون ایتدم سنی کیم حمدمه اولاش

یراتدم سنی حمد ایچون سنگا سنندرر بو حمد — دخی اولادینگه بیله کل امدی مجدمه اولاش

پس آندن قیزل التون تخت آنگا کوندردی جنتدن — فچنکیم تختنه اوتوردی یشادی صانکه یوز بینگ یاش

بیوردیکیم کتوردیلر فرشتهلر اموزینه — دیدی کوکلرده سیر ایدنگ ایر شماسن آنگا ایحاش

که تا کورسون سما واتم نه رسمه ایلدم ایجاد — نه یاراتدم بو کوکلرده کوروب اولسون انی هشّاش

ملکلر دیدیلر لبّیک سمعنا واطعنا پس — کتوردیلر طواف اتدی تمام یوز ییل اولوب عیّاش

بوکز درآت ویر ببیدی که بینه مسک اذفردن — قنادی درّ و مرماندی موءنّث دی ادی فرداش

چو بندی آدم اول آته لجامن طوتدی جبرائیل — که کوسترده سمواتی قمو عرض ایلیه ایچ طاش

صاغندن طوردی میکائیل صولنده طوردی اسرافیل — آنگا کیمدندی بو تبجیل ازان کیم یوق آنگا آداش

یراتدی غیبی اعیانی که بیله عقل و جان آنی
فید اقیل یولینه جانی اکر بلدنگ سه جانانی

پاداش فارسی درعوض و ثواب معناسنه*
دهاش متحیر و مضطرب اولمق*
صیدی یعنی بو زدی*
استیحاش خلقدن ایرو اوب یالگز اولمقدر*
قلاش بیان کیسجی به و مفلسه دیرلر بعض نسخهلرده قلماش کلمشدر*
فحاش یرامز سوزلو و دبن عملو معناسنه*
طیاش بینگل و خفیف معناسنهدر*
قلماش معناسنه بعض نسخهلرده حرام زاده و بی کار آدم*
قلاش کلمش ایکسی جبردر*
غشاش خیانت ایدیجی*
هشاش شاد و خندان*
عیاش عیش و درلك ایدیجی*

دیدیکیم ابن عبّاس آنی الله   بو دم قیلدی قمو اسمادن آگاه
پس آنلن عرضه قیلدی نیچه اشخاص   ملکلر جمله سینه عامله خاص
دیدی وار یسه سزده صدقُ وایقان   دیدیگُزدی فساد ایدهدوکه قان
خبر و یرکُ بکا اشیادن ایمدی   بو اشخاصه ندر اسمادن ایمدی
دیدیلر کیم منزّه سن الهی   رجوع ایتدک بو سوزلردن کامی
بزم یوق علممز قاپوکه کلدک   نه اوکرتدکسه انجق آنی بیلدک
جمیع عالمکُ علمن بیلن سن   حکیم سن نیجه دیلرسکُ قیلن سن
دیدی یا آدم امدی سن خبر و یر   بنم حکمتلرمدن ایله تقریر
خبرو یر جمله اسمادن بیلنسون   قمو دللرده اسما ایتلنسون
خبر بیلدردی اسمادن پس آدم   بیلندی کیم بولردن اولدر اعلم
ملکلر عجزه اقرار ایلدی چون   خطاب ایتدی پس آندن فرد بیچون
که دیمدیمی سیزه بو کلامی   بیلوروَنْ عالمکُ غیبن تمامی
ایکی نسنه بولرده مشکل ایدی   اگرچه بونجه نسنه حاصلیدی
بری بوکیم عجب کیم اعلم اوله   بری بوکیم عجب کیم اکرم اوله
چو بیلدیلر که آدم اعلم ایمش   ولی بلمدیلر کیم اکرم ایمش
بیوردی پس ملکلر ایتدی سجده   ولیکن کلمدی ابلیس وُجده
بیوردی کیر و تعظیم ایدکُ آنی   الو بن جنّتیمه کیدکُ آنی
چو کیردی جنّته کوردیکه بخشی   ولیکن یالکُزدی اولدی وحشی
بو غیدی آنده آکا بر مجُانس   کم اولایدی انوکُیله مجُالس
همانده م اویقو و یردی حقّ تعالی   نه ایشلر ایشلییسر باقی تعالی

براتدی غیبی اعیانی که بیله عقل وجان آنی
فد اقیل بولینه جانی اکر بیلدکُسه جانانی

پس الدی صول آیکوسندن آنکُ   دوزتدی جسمنی حوّا انانکُ
براتدی آندن اول حوّا انایی   کم آدم کورمدی رحمت عنایی
اکر زحمت کوریدی اوله دی پیچ   کُسنه سومیَدی عورتی هیچ
چون آکا داخی و یردی جسمُ وجانی   طوناتدی درلو طونلار یله آنی
اوتوردی آدمکُ باشی اوجنده   او یوردی اول دم اول راحت ایچنده
اویاندی کوردیکیم قاتنده بر خوب   اوتورر بر کشی غایتده محبوب
فرشته لر دیدیلر بر صورملسم   ندکلو علمی وار در بر کوره لم
بولر صورمزدن اوکُ بیلدردی قدرت   دیدیلر بوندر دیدیکه عورت
دیدیلر آدی ندر دیدی حوّا   دیدیلر بو یله نیچون در مسمّا

کلمدی ابلیس وجده یعنی ابلیس
تعبیر و منع ایتمیوب آدمه سجده
ایچون امر اولنان ایتمدی*

عناشتقت معناسنه*
اوله دی پیچ یعنی اکر زحمتندن
رنجیده اولوب طولاشیدی و یا که
نوعا اصطلاحجه بیر بلسایدی*

دیدی آنو کیبی نکیم می دن اولدی
دیدی آنو کیبی نکیم اوله محرم
که یعنی کورم آندن قدرتینی
انکیچون کوستروبدر آنی باکا
ال اورتمق دیلادی آکا آدم
دیدی نیچون بنیچون یاردلدی
دیدی مهری نه دیدیلر تحیات
دیدی کیمدر محمد سویلک آنی
دیدیلر سندن اولیسردر اولاد
محمد اولکه ختم انبیادر
محمد اولمیادی اولمیادک

دیدیلر نه ایشیچون یارتلدی
بن آکا ساکن اولم اول بکا هم
بیلم تا قدرتندن حضرتینی
که استدلال ایدم صنعندن آکا
فرشته لر دیدیلر طنمه ابسم
دیدیلر مهرنی پس ویرکل ایمدی
محمد حضرتینه اوچ صلوات
محقق باکه تقریر ایلک آنی
کلیسرسندن آنجه آدمی زاد
محمد اولکه نور اصفیادر
محمد کلمیادی کلمیادک

قافیة | یراتدی غیبی اعیانی که بیله عقل و جان آنی
فید اقیل یولنه جانی اکر بیلدکسه جانانی | الصّاد

دیدیلر بعضلر بر سوز روایت ایلدی قصّاص
بیوردی جنّت عدنی مزیّن ایتدیلر دوبدوز
دیدیلر جملهٔ املاک کلوب طوبی آغاجنده
دیدی حمد و ثنا بکا روادر کبریا بکا
براتمیشم دلائل کیم ایده لر آندن استدلال
بیلورک کیم یا فرشته لر قراواشم بو حوّایی
صداقی بودرر آنک که تسبیح ایلیه تهلیل
بدیع فطرتم آدم صنیع قدرتم آدم
دیدی یا آدم و حوّا اولک جنتده پس ساکن
ولی بغدای آغاجینه یقین وارمادک دیدی زنهار
فرشته لر نثار ایتدی صاچوبن درله یاقوت
چوکلدی آدمه حوّا پس اوّل مهرین استدی
بیوردی اول غنی جبار که یا آدم سن اون کز پس
زهی صحرای حکمت کیم محمد آنده در سیّاح
انکیچوندر جهان و جان انکیچوندر ملک جن جان

که تورات ایچره کلمشدر درایت ایلدی قصّاص
بو سوزی بویله نقل ایتدی حکایت ایلدی قصّاص
پس آندن حق ثنا ایتدی بور سمه سویلدی قصّاص
ازارمدر بنم عزّت قولمدر جملهٔ اشخاص
بنم بر لیککمی بیلوب اوله لر امرمه مخلاص
قولم آدمله جفت ایتدم کیم اولدر حکمتمه نخّاص
بنی ذکر ایلیه دائم چون اولدر حضرتمده خاص
رضیع رحمتم آدم کیم ایتدم آنی خاص الخاص
قمو نعمتلرمدن یک بنم شکرمده اولمک عاص
که ظالملردن اولورسز اکا اولورسکز هرّاص
کلین ایلدی حوّایی کویکو آدم اول شخّاص
دیدی آدم ندر مهرک بیان ایت اولین فحّاص
محمده صلوات ویرسوزمدن ایلمه انقاص
زهی دریای رحمت کیم محمد آنده درغوّاص
انکیچوندر قمو انسان انکیچوندر قمو نصّاص

یراتدی غیبی اعیانی که بیله عقل و جان آنی
فدا قیل یولنه جانی اکر بیلدکسه جانانی

چون آدم جنته کردی بوچه دولتلره ایردی | قمو آیلکلری کوردی ایدردی شکر له اخلاص

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

کویکو یعنی داماد که بو یرده کویکو اصطلاحنده کیاودر * شخّاص شخص دن عظیم الجثه معناسنده * فحّاص فحاص زیاده عالم دیمک اولور * اون کز یعنی اون کزه پس بعض نسخه لرده اون بش کز کلمش * نصّاص نص دن ناصک جمعیدر ظاهر ایدیجی معناسینه *

باقب کوردی آنی ابلیس حسد قیلدی ایدوب
کلب جنّت قپوسنك قرار ایتدی طوروب آنك
دیدی نه خوب و زیباسن اکر اولمیادك مرکز
دیدی بماندر بو حسمكی دری طوتوب دیرن قوّت
چون ایشتدی آنی طاوس یلانیله بولشدی تیز
یلان اول وقتده جنّتك دوه کبیدی صورتك
بو سوزی چون اکا داخی تمام بر بر دیدی ابلیس
دیدی آج آغزیكی کیرم چو وارم جنّتی کورم
چو کیردی جنّته شیطان کوررکیم آدمْ و حوّا
دیدی آدم نه ملك اولور بو جنّت کرابد اولسه
دونوب قتلارنه کلدی صغولر صاغب اغلادی
دیدی اغلامیاینمی اولور سز جان کیدرسز دن
اشتدی آدم و حوّا بو سوزه اولدیلر محزون
انی بیلمدیكیم رحمان ویر بدر بونلره ایمان

انی بیلمز ایدی آدم قیلوردی ذکرله اخلاص
کوررکیم چقدی بر طاوس ایدردی فخرله اخلاص
دیدی اولمك ندر بلدرقیلم تا فکرله اخلاص
همانا کیم چیقه جانك کیدر بو قدرله اخلاص
خبر ویردی اکا فی الحال بو سوزی سرّله اخلاص
ایاغی درت ایدی آنك ایدردی امرله اخلاص
دیدی پس چاره وارمیدر قیلم تا مکرله اخلاص
اجل درماننی ویرم قلاسن عمرله اخلاص
صنالر ایچره مستغرق ایدرلر دورله اخلاص
انی شیطان اشتدی چون سوندی فرله اخلاص
دیدیلر نیچون آغلرسن ایدرسن قهرله اخلاص
نه قالهٔ سنله صورت نه قالهٔ بورله اخلاص
سوندی کوریجك شیطان صالندی صانسن رقاص
کال علمله عرفان نه بنیاد ایتدی کوررقاص

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

برانتدی غیبی اعیانی که بیله عقل و جان آنی
فد اقیل یولینه جانی اکر بیلدکسه جانانی

دیدی شیطان که یا آدم دلرسك
ییکل خلد آغاجینك دانه سندن
قبول ایتمدیلر آنی ایچدی پس اول
دیدی پس آدمه حوّا کل ایمدی
دیدی آدم که نهی ایتدی بزی حق
یاپشدی آنه کلدی اغاجه
سوردی جان و دلدن آدم آنی
اکا فرمان ایدی کوکلی دمادم
دیدیکم ییمزم وار در عفو بت
الوبن کندو ییدی ایکی دانه
پس آندن بر دخی کسدی شجردن
چو صوندی اکا ییدی آنی آدم
کلوب باشندن آلدی تاجی جبریل
باشندن کتدی تاج و حله تندن
ایکیسی داخی آنده قالدی عریان

ابد ملکده بقایی کر اومرسك
صقن عمرك اولم پیما نه سندن
نصیحتدر قیلوك سوزمی مقبول
بو آغاجك یمیشندن آل ایمدی
دیدی حوّا که سوزم طوت محقّق
اریدی سوزینه صانکیم زجاجه
قیا مزدی ایده ردّ اولدم آنی
دخی هم مست ایدی اولدمده آدم
دیدی ییکل که واسعدر چو رحمت
دیدی ایردمی کورا ملازیانه
فساده تیز قوشانور عورت اردن
تنینی دترمك طوتدی همانم
جبیندن الوب میکائیل اکلیل
اچلدی عیبی کوزکدی بدندن
بو حله اولدیلر غایت پشیمان

قر قوت و دولت و ناز ملك
معناسنك*

رهاص دیوار یا بوجی یعنی اساس
وجود انسانی بنا قیلدیش اولان
باری تعالی*

پیمانه او لچك یا که اولچاو دیكلر
مقصود صاقن اجل شربتن ایچكلن
دیمكلدر*

فرمان فرهمانك و شانلو*
هیبتن عجب بیلدر الدن دیكلدر یعنی
نوغایی اصطلاحیجه مانكلای*
اكلیل تاجدر كه باشك كلیپسی
احاطه ایلیه*
كوزكدی كورندی معناسنده در*

پس آندن قاچدیلر خوف وحیادن | اوتاندیلر جلال کبریادن
ندا ایرشدی آکا آنده اولدم | که بندنمی قچرسن باقی یا آدم
دیدی یاربّ اوتاندم کناهدن | والا کیم قچارسن پادشاهدن
دیدی کیدنگ جوارمدن پس ایمدی | یقین اولمز بکا کیم عاصی اولدی
روا میدی که آدم اوله عاصی | بو دکلو بولمشیکن اختصاصی

براتدی غیبی اعیانی که بیله عقل وجان آنی
فداقیل یولینه جانی اکر بیلدنگسه جانانی

بوبابده بر عجب معنی دینلدی | بومعنیده نیچه وجه آیدنلدی
نیچون حوّا ایمادن کتمدی تاج | نیچون آدم ییجک اولدی سویماج
اغاجلر ویرمدی بر بیر غینی | طوتندیلر پس انجیر بیر غینی
انکچون ندر که حوّا تابعیدی | چنانکیم شمسه اضوا تابعیدی
قچان کیم آزمسه متبوع دینگ | بغشلا نورکناهی تابعینگ
چو باش آزه آیاق بیله طینور | کونشله پرتوی بیله طولینور
پس آندن دیدی یا آدم سبب نه | سنی بن نهی ایتدم سندن طلب نه
دیدی یاربّ حوّا ویردی بکا | صیدم بو یرو عقلگ اولدم عاصی سکا
دیدی حوّایه نیچون ویردک آنی | اشارت ایلدی حوّا ییلانی
ییلانه دیدی نیچون اولدی تلبیس | ییلان دیدی بکا امر ایتدی ابلیس
دیدی حوّایه ایتدنگ آنده برقان | پس آقسون سندن امدی آیده برقان
سنگده یا ییلان کسدم آیاغنگ | باشنگ طاغیده لر آریه یاغنگ
ویا ابلیس سن اول ملعون مدحور | ابدکورمه جهانده جنّت وحور
ویا آدم نیچون ییدنگ شجردن | چو ویرمشدم سکا جمله ثمردن
دیدی یاربّ حقدر ویرمشیدنگ | اولو نعمتلره ایرکورمشیدنگ
ولی ظنّ ایتمدم بن نیجه کمسه | یلان ییره سکا آند ایچه کمسه
دیدی پس بیره اینکل زحمتیله | بوله سن عیشی درلو محنتیله
بوکز بریو زینه کوندردی آنی | سراندیب طاغنه ایندیردی آنی
ویا حوّا دیدی چیق جنّتمدن | چوعاصی اولدنگ یکز کیدنگ قتمدن
الهی سورمه قپوکدن بنی سن | بیلان بولن کیرو سنسن سنی سن
که حقّ معرفتجه ماعرفناک | عبادتده حقنجه ماعبدناک

الضاد	براتدی غیبی اعیانی که بیله عقل وجان آنی فداقیل یولنه جانی اکر بیلدنگسه جانانی	قافیة

چون ایتدی آدم وحوّا طریقندن حقنگ اعراض | پس اعراض ایلدی دولت نه لر قیلدی باقنگ اعراض

سویماج عریان ویالنفاج معناسنه*

پرتو وارسیدر ضیا ونور معناسنه*
طولینور یعنی یاتوب غایب اولور*
تلبیس حیله وتزویر وحقی سترایتمک*

طاغیده لر یعنی ایزوب پراکنده ایدلر*
مدحور یعنی خوار وذلیل وحرمتسز*
بوله سن یعنی تاپاسن*
سراندیب هندستانده بر طاغنگ اسمیدر که آدم علیه السلام آنی اوزرینه هبوط ایتدیلر*

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

بیوردی بو ندا ری الله که جنتدن چیقر دیلر
که ناقص ایلدم سانی عقلده دینده میراثده
مقدر ایلدم سکا کیم اوغلنلر طوغه سندن
دیدی حوا که یا رب که جنتدن نیچه چیقم
دیدی چیقک جنانمدن اینک یرکه یوزینه سز
طوغه لر سزدن اوغل قیزدعالر قیله لر سیزه
پس آدم توبه بابندن سراندیب طاغنه ایندی
انک آردنچه حوا یی سوروب رحمت قپوسندن
قووب شیطانی درگه‌دن آتوب لعنت قپوسندن
سوروب باب غضبدن هم چیقاردیلر دی طاوسی
ییلانی قودیلر کندی چیقوب خشمک قپوسندن
بولاری عصر وقتیدیکه جنتدن چیقر دیلر
روایتدر کیم آدم هم ظهر له عصر ارا سنجه
اونوتدی حکم سلطانی اونوتدی قول سبحان

دیدی حوا یه پس سنک بولامن هجرله امراض
اسیر ایتدم حیاتکده چکاسن جور له امراض
اولم آچیسنی طادوب کوره سن قهرله امراض
چو محروم ایلدک بنی عطاکی ایلدک اقباض
که سزدن چیقر یسارم نبی صدیق شهید مرتاض
عبادت ایده لر بکا ایدم رحمت ویرم آعواض
سرای محنته قوندی اولور کن روضه‌ده ریاض
چیقوبن جنته ایندی نه جوهر قالدی نه اعراض
براقدیلر جزا یره که بیلسون ایتدیکن نهاض
شماله ایندی زاریله انکچون آه ایدر محاض
اینوبن اصفهانه اول قان اغلاردی ایدوب اغماض
چوردی یوزنی دولت صناسن کسدیدی مقراض
قرار ایتمشدی جنتده خراب ایندی آنی آغراض
اونوتدی عهد و پیمانی تراب ایندی آنی اغراض

یراتدی غیبی اعیانی که بیله عقل و جان آنی
فدا قیل یولنه جانی اگر بیلدک سه جانانی

چون آدم چقدی جنتدن فرشته‌لر انی کوردی
قومشدی ساغ الن باشه صولن اودیر ینه حاشا
دیدیلر کیم نیچون صیدک خدانک عهد و میثاقن
چو کوردی دیل اوزاتدیلر دیدیکم یا فرشته‌لر
خصوصا کیم بیورمشدی اولام یرده خلیفه بن
چو چوق ایلدیلر آکا ملائکلر ملامتلر
ندا ایردیکه یا آدم دیدی لبیک یا ربی
دیدی حق علم سابقده بو در عاصیلره ایشم
اگر یر یوزنی جمله عبادمله طلو قیلسم
یراتمادمی یا آدم ادیم ارضدن سنی
سکا روحمدن اوردم روح فرشته‌لر سجود ایندی
سکا اسمائی بلدردم سکا حوایی جفت ایتدم
اونوتدک عهدمی صیدک بنم دشمانمه اویدک
عنایت مقدن اولماسه نه قیلسون مبتلا قوللر
مگر اول فضل ایله کیر و ایر یشه لطف ربانی

دیدیلر بودر ریارب بدیع فطرت فیاض
قاتلمزدی یاشی یاشه اقتدی هیبت فیاض
قنی اول عزت و اکرام قنی اول نعمت فیاض
اسرگک مرحمت قیلک بوایدی حکمت فیاض
پس آنکچون بو تقدیری ایلدی بدر قدرت فیاض
بیوردی حق طوروب صف صف ندردیر حضرت فیاض
بنی سن کورمطوررسن بکا یوق رویت فیاض
اگر ایتمسه‌لر توبه ایر شمز رحمت فیاض
اگر عاصی اوله جمله ایرشمز شفقت فیاض
سنک مثلکمی وار ایدی سنکده نصرت فیاض
قنی اول دولت و اقبال قنی اول عزت فیاض
خطیب ایتدم ملائکه قنی اول غیرت فیاض
قنی اول روضهٔ رضوان قنی اول جنت فیاض
جوابین کیم دیه طوغرو طوترسه حجت فیاض
مگر اول فیض ایده کیر و ایر یشه منت فیاض

جان ضم ایله بکه قرینه دریا کناری‌در* نهاض زیاده ظالم و مقاوم* محاض خلوص قلبدن قفان ایدووبی* اغماض یعنی کوزلرین ایدووب* یوموب اغراض غرضنک جمعیدر مقصودلر معناسنه* عهد و پیمان ایکیسی ده بر معناده‌در پیمان فارسی‌در مقصود الله تعالی ایلدن عهددر* بدیع فطرت فیاض یعنی اللهک مخلوقی عجیبی* فیاض بخشش و عطا قیلیجی ایکنجی بیتیده اولان فیاض ایرمق و نهر معناسنه‌در* اسرگک یعنی عنایت قیلک*

یراتدی غیبی اعیانی که بیله عقل و جان آنی
فداقیل یولنه جانی اکر بیلدڭسه جانانی

دیدی آدم که یاربّ اونتدم — یکلدم یولی یاڭلش یوله کتدم
بیلم عاجز سنڭ شکرنلر کدن — دیلم قاصر سنڭ نعمتلر کدن
ولی بن معصیت کیم ایتدم آنی — سنڭ علمڭ ایچنده بدی نهانی
بنم قولڭکه قیلدم معصیت اوش — الکدن در نه قیلسڭ ناصیت اوش
نیچه کیم دیلریسڭ دوندررسن — نه یوله استریسڭ کوندررسن
اسرکه رحمت ایله بڭا یارب — کیم اولمایم مقرّب کن معذّب
انڭ حقّی ایچون کیم قیلدڭ اکرم — قمولردن آنی اعلی واعظم
بنم بو صوچمی عفو ایت الهی — که سنسن پادشاهلر پادشاهی
خطاب ایردیکه یا آدم ندایی — کیم کچون ایلدڭ بڭا دعایی
دیدی اول کیم صفیکدر حبیبڭ — محمّد در قمو درده طبیبڭ
ندن بلدڭ دیدی کم در محمّد — بیان ایت آنی دی کیم در محمّد
دیدی جنّتده کوردم هر نواقع — یزلمش آد کیله آدی واقع
دخی اول نور دیکیم کوزلرمده — قونلمشدی دلمده سوزلرمده
دخی آدی یازلمشدر علی العرش — دخی لوح اوزرنده تاالی العرش
دخی صفح سموات اوزره آدی — یازلمشدی دوزلمشدی نهادی
پس آندن بیلدم آنی اول مکرّم — که جمله قوللرکدن اولدر اکرم
دیدی پس استه ویرم قالمه محتاج — دیدی جنتدن ایتدڭ چونکیم اخراج
دیلرسن کیر وشیطان دوشمنلمه — انی جمع ایده سن یرده بنمله
ننه سی قورتلم شرّندن آنڭ — ننه سی اورتولم مکرندن آنڭ
دیدی توحید میله قورتلاسن — رسولمدر محمّدهم بیله سن

محمّدر حقڭ سرّی معارف شهرینڭ خانی
شرایع بحرینه بحری حقایق درینڭ کانی

دخی مسکنلرڭ قیلام مساجد — کیم اولاسن انڭ ایچنده ساجد
طعامڭ شول حلال اوله که مشهور — که اسمم اول طعامده اوله مذکور
شرابڭ اوله برده چشمه لردن — بیکار ایرماغ وانهار اشمه لردن
بنم ذکرم اوله دلده شعارڭ — بنم تسبیحم اوله هم دثارڭ
دیدی یارب بنی ایله زیاده — کیم ایریشم کمال ازدیاده
دیدیکیم صقلایم سنی عدودن — ملکلارم ایله حفظ ایلیم بن
دیدی یاربّ شیطانی مسلّط — باڭا ذرّیتیمه قیلدڭ اسلط

ناصیت جبهه یعنی مانڭلای بو برده* یاڭش معناسنده در* اسرکه یعنی عنایت قیل*

تاالی العرش بر کینه نسخده* تاالی العرش کلمش* نهاد فارسی در وضع یعنی رسم و ایین بو برده تعریف ذات وصفات در*

بیکار واشمه ایکیسی ده چشمه وعین جاریه معناسنده در لر* شعار ایچ قفتانه* ودثار انڭ اوزرینه کیدکلری لباسه دیرلر*

دیدی سندن نه کیم طوغرسه اولاد — ملکلر قویم آنی ایده ارصاد
دیدی آرتورکه بتون اضعف حال — دیدی بر حسنه یه عشر امثال
دیدی آرتور دیدی تواب اولام بن — نیچه کیم دیری اوله جان لەتن
دیدی آرتورکه چوقدر نعمت الله — دیدی لاتقنطوا من رحمة الله
دیدی آرتور الهی اعطیاتنگ — دیدی خوش طوتله اوغلنگ بناتنگ
دیدی یارب حسبی یعنی طبدر — نه دیلرسم چو ویردنگ آنی طپدر
چون ایندی آنده حقیله مناجات — قبول اولدی قتنده جمله حاجات
انگچون مستجاب اولدی دعاسی — انگچون مستطاب اولدی نداسی
که بلدی اول رسول کائناتی — شفیع ایدندی فخر کائناتی
زهی رفعت که ویرمش آکا سبحان — زهی عزت که ویرمش آکا سلطان
کیم آنی عالمه رحمت یراتمش — تمامت عالمه حکمت یراتمش
بزی داخی الهی قیلمه محروم — انگ یوزی صوینه ایلمه مرحوم
که حق نور مبین اولدر الهی — شفیع المذنبین اولدر الهی

قافیة — محمد در حقنگ سری معارف شهرینگ خانی / شرایع بحرینه بحری حقائق درنگ کانی — الطاء

روایت قیلدی راویلر خبرده سویلیوب انماط — که شول دم که آدم و حوا و ابلیس اولدیلر اهباط
دیلکلر دیلدی آدم اشتنگ مستجاب اولدی — دیدی شیطان که رحمتدن بنی چون ایلدنگ اقناط
بکا پس مهل ویرکیل تا قیامتدکین طورم — بنی انسان ایچون چونکیم نظردن ایلدنگ اسقاط
مسلط ایله پس بنی اکا و نسلنه آنگ — که بنده انتقام ایدم آلام دادم اولام سلاط
دیدی پس اولمکل طورغل او وقت معلوم اولنجه — دیدی مسکن قنی بکا که انده بن اولم مشاط
دیدی ییره اینیجک سن مزابلدر سکا مسکن — دیدی ایرسال ایدیرسن کتاب و انبیا اسباط
دیدی نانی بکا قرآن دیدی شعر یله چالغولر — دیدی قانی بکا مرسل دیدی کهانله غلاط
دیدی قانی بنم آدم دیدی اوگ اوله حمام — دیدی قانی موذن پس دیدی مزمار له عیاط
دیدی قانی طعامم کیم ایدم آنی تناول بن — دیدی شول کیم بنم آدم دیمیه آنده هر خباط
دیدی قانی شرابم پس دیدیکیم کل مسکر در — دیدی قانی بکا مجلس دیدی بازار ایچی بطاط
دیدی قانی شعارم پس دیدی لعنت در سکا — دیدی قانی دثارم پس دیدی بندن سکا اسخاط
دیدی قانی بنم آغم دیدی آغنگ اوله عورت — دیدی عزک جلالنگچون بو سوزده اولمشم نشاط
دیدی عورتلرنگ حبن کوگلدن قیلمیم اخراج — دیدی نزع اینمیم توبه قلنجه جان بر قیراط
دیدی چق جنتمدن کیت رجیم اولدنگ سکا لعنت — چو قیلدنگ امرمه تفریط چون ایتدنگ حکممه افراط
زهی تقدیر ربانی نلر ایشلر نظر ایله — بو ایشلر ده نظر اولدر بلینه اوسط الاوساط

محمد در حقنگ سری معارف شهرینگ خانی الخ

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

ارصاد منتظر اولمق ... را دمراد*
ملکلر حفظ ایچون انتظار ایدر*
طپدر فرد اول ده ابو در ویخشی در
معناسنه وفرد ثانی ده طاپیب وقیلان
صیغه ء امر در ایجاد قیل معناسنه*
دمنتی

انماط نمطنگ جمعیدر خبر
اولان جماعت معناسنه*
اهباط هبوط دن نزول اینمک*
اقناط ناامید اینمک*
مشاط ... بیله تربیه ویروب در
معیشت ایدوجی معناسنده در
اسباط سبطنگ جمعیدر ولد الولد
معناسنه*
کهان کاهننگ جمعیدر یعنی
باغوچیلر و ساحرلر*
مزمار دودک که نوغای ده قورای
دیرلر*
عیاط عیب ... ایله دیماچ
مفتی در*
خباط ... یعنی بازار دہ کی
بطاط ... ایدیجی*
بلاایچی لر*
اغم یعنی تورا غم*
قیراط بو یرده ازینه معناسنه در*

بولردنصکره پس حوّا اوروطوردی دیدی یاربْ
بنی اکسک یراتدک هم عقلده دینده میراثده
دیلروّن بندخی سندن قپوکدن اولیم محروم
دیدی سکادخی ویردم حیا ورحمتی انسی
شودکلو یازمشم سکا ثواب غسل قیلمقدن
دخی بودراکر عورت طفور رکن اولورایسه
ایشتدی چون انی حوّا دیدی یاربّ حسبی پس
چون ایندیلر مناجاتی قمو نک بندی معلماتی
خبرده شویله کلمشدر امام فخر رازیدن
که تورات ایچره موسایه خبر ویرمیشدی الله
فرشته لرله بولشدی دیدی بیلم کیم اول الله
الحمد ربنسم الله قمو خلقک الهیدر
کیم اولدر عالمُ و قادر حکیمُ و فرد بیچون اول
نمسویلر دکله حایر در سؤالنده انک لقمان
زهی سلطان محمّد کیم انکچو ندر قمو عالم

بنی اکری ایاکودن یراتدک ایندک استنباط
شهادتده جماعتده نصیبیم ایلدک احباط
اومروّن بن دخی فضلک ایریشه ایلیه اقساط
پس آنکچون ایدرارلر بولرله اختلاط اخلاط
دخی اوغلان طوغرمقدن که بیلمزهیچ انی ضبّاط
شهیدلر ایله قوپارم ایده اوچماغه استصراط
یتر بکا بو احسانلر بن آیروق اولمیم محتاط
اشاغه یبره ایندیلر قنی اول رفعت فسطاط
که تفسیر کبیرنده دمشدر یاز دیدی خطّاط
که شیطان چونکه جنتدن چقوبن یوریدی شطاط
قوپاریسر قیامت هم یرادیسر درر آشراط
یرنجه در انک ایشی قمو یه کوستررانماط
ولیکن سرّحکمتدن سؤالم وار ایدی اشواط
نه صورر دکله قاصردر جوابنده انک سقراط
خصوصا موسی وعیسی کیم اوله بوعلی بقراط

محمّد در حقک سری معارف شهرینک خانی
شرایع بحرینه بحری حقایق درّینک کانی

فرشته لر دیدی نه در سؤالک
دیدی اوّل بودر سیزه سؤالم
بیلوردی اشلریمی فتنه ایدی
ایکنجی بودر ایندی چونکه تألیف
چویوق طاعتدن اتیسی زیانی
اوچنجی بودر ایندم بونجه طاعت
مع هذا نه اتّی بکا آندن
بودردنجی کیم دیدم بوجودی
نه صوچم وار بوسوزده ایتدی لعنت
بشنجی چون بنی قودی قپودن
اکر بن کیرمسم چقمزدی آدم
بودر آلتنجیسی نه در حکومت
نیچون اوغلنلرینه ایندی تسلیط
یدنجی بنودر استدم حیاتی

دیکل ایشدلوم مکریله آلتک
اکا معلوم ایدی خود جمله عالم
یراتمقدن بنی حکمت نه ایدی
بکا طاعت بیوردی ایندی تکلیف
ندر حکمت که تکلیف ایندی انی
بیوردی آدمه ایدم اطاعت
ندر حکمت انی دیمک اشدم بن
سنک غیروکه اینمزم سجودی
جواب ایدک ندر بو ایشده حکمت
ندردی جنته کیرو قیو بن
ندر حکمت بو اشده دیک ایشدم
بنمله آدم ایدردی خصومت
ندر حکمت بولاره قیلدی تسلیط
نیچون ویردی بکا عمری ثباتی

احباط ابطال و بوغالتمق *

ضبّاط مبالغه ایله ضبط وحفظ وجمع ایدیجی *

استصراط یوتمق و اسنهل وکتمک *

فسطاط ایوکه چادر. بوراده تشبیه طریقیله افلاکک مراددر *

آشراط قیامت علامتلری *

اشواط بو یرده عدد معناسنه در *

حایر یعنی حیران *

بقراط یونان حکماسندن بر طبیبک اسمیدر *

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل *

اتیسی یعنی فایده سی *

بوجودی یعنی بخششی سوزی *

مع هذا کہ قیلسہ بنی املاک	جهان اولوردی شرمدن بنم پاک
ندر بو ایشده وجه قدرة الله	ندر بو بیدی ایشده حکمت الله
توقّف قیلدیلر بر آز ملکلر	کہ نہ اولہ بو ایشلرده دلکلر
خطاب ایریشدی حقدن دیک جواین	کہ کنّ ایدر سوزک بلمزمو ابن
اکر تسلیم ایدیندی قدرتیمی	سؤال می ایلییدی حکمتیمی
کہ ایشمدن سؤال اولمز بکا هیچ	کشنہ اعتراض ایتمز بکا هیچ

محمد رحقک سری معارف شهرینک خانی
شرایع بحرینہ بحری حقایق درّنک کانی

خبرده وارد اولدی بر عجب سوز	کہ اول سوزدن جکرلرده ینار سوز
چوچقدی آدمُ وحوّا وشیطان	کلوب یر بو زینہ طوتدیلر اوطان
کوریجک آنی میکائلُ وجبریل	شود کلو آغلادیلر کہ آیده مز دیل
خطاب ایردیکہ نیچون اغلشورسز	بو آهُ ودرد لہ محزون اولورسز
دیدیلر قورقروز مکرکدن ای حق	کیم ایدهٔ وُزخلاق امرکدن ای حق
جنواپندیورد ی حق تعالی	امین اولماک بنم مکرمدن اصلا
نیچون قورقمایہ حقدن اهل ایمان	کہ حقدن قورقمین اولمز مسلمان
بزہ یتمزمی بوعبرت کیم آدم	حق آنی ایدمشیکن بونجہ اکرم
کہ تلمذا اکا ایرشدی اِکرام	ملکلر سجده قیلدی ایندی اِعظام
اکا بر خاص قولی طاپمادیغیچون	کہ برکز سوزنی طوتماد یغیچون
پس اول خاص قولنی مردود قیلدی	انکچون تا ابد مطرود قیلدی
شودکلو ایلامشکن اکا اعزاز	مقام عالیده ایتمشکن افراز
کیرو بردانہ ایچون حضرتندن	موک اوجی سوردی چیقاردی قتندن
مع هذا اصغیره ایشلمشدی	کہ زیرانهی تنزیہ ایلمشدی
پس ای عقل اسّی کامل معرفتده	ندر دیرسن بو ایشده بو صفتده
عجب بیلدکمی آخر مرتبت نہ	نہ مُلکہ در سفر نہ منزلت نہ
اشتدکمی دیدی صاحب کمالی	کمشنہ بلمدی آخر مآلی
چو بیلمز نیچون دهشت کرکز	چو خشیت یوق نیچون خشیت کرکز
الهی بزده یوقدر بزہ درمان	پس احسان ایتکہ سنسن کیرو محسان
اسرکہ سن باغشلہ بزہ توفیق	حبیبک حُبّنہ حقّانی تحقیق

قافیة	محمّد رحقک سری معارف شهرینک خانی شرایع بحرینہ بحری حقایق درّنک کانی	الظاء

معانی اکننہ چونکیم کیوردک جوهر الفاظ	اورالم باشینہ برتاج مرصّع زیور الفاظ

نیدرلر

سوز ثانی اشباع واولیہ یانغین وحرارت وآتش معناسنہ در *

تلمذ یعنی اولہ ده کیم منی معناسنہ در *

افراز ایرمق یعنی ممتاز قیلیش* بعض نسخہ لرده ابراز کلمیش*

موک اوجی یعنی عاقبت الامر جزاسی ایچون معناسنہ در*

صاحب کمال یعنی بر صاحب کمال یا وحدة ایچوندر* بعض نسخہ ده فارسی بریرینہ

خشیت یعنی او ازیجی کلمیش* دهشت بر معناده درلر یعنی

محسان ومحسن بر معناده* ایولک ایدیجی

زیاده مرصع مزین دیکلیدر* زیور بزک النون کومش واینجو ایلہ*

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

نیدرلردرّ و یاقوتی نثار اوله مکر یاره   کرکز آب حیوانی ایچیجک ساغر الفاظ
کوکل معنی خیالینک فراقندن خراب ایکن   ایرشدی دوست وصالندن بو شمس انور الفاظ
صبایلی سحر اسدی نسیمندن دلارانک   معطر زلف مشکندن صاچلدی عنبر الفاظ
هزاران ناز و سحر یله چو پرتاب ایلدی معنی   کوزکدی عرض ایدوب یوزین جمال دلبر الفاظ
کلوب تخت اوردی جانمده معانینک سلیمانی   خضر کیبی حیات ایچدی بوکون اسکندر الفاظ
لطافت سلسبیلندن دلمدن فیض ایدوب چیقدی   الندهشربت کافور ایچجام کوثر الفاظ
سکا حکمت شرابندن برازازآز طاتور دق   بو کز آج اغزکی شاها صونالم شکر الفاظ
مفسّرلر دیدی الله امانت عرضه قیلمشدی   سمایه ارضه طاغلاره که اولهلر کوتوروب حفّاظ
امانت نه ایدی آنده صلوتیله زکوت ایدی   اورجدی حجّ بیت ایدی کیم اولهلر طوتوب حفّاظ
دخی صدق کلام ایدی دخی بورج اودمکدی هم   ترازوکیلهده عدلُ وامانتده اولوب حفّاظ
دیدی اشبو امانت کیم بیان ایتدم انی سیزه   نه دیرسز کوتوررمیسز ایچنده کین ایدوب حفّاظ
دیدیلر کیم ایچندهکی ندر یارب انی بیلدر   دیدی ایدرسکز طاعت عوضلر بولهسز الحاظ
وکر عصیان ایدرسکز عقوبت ایلیم سیزه   جهنمده عذاب ایده فرشتهلر شداد اغلاظ
بو سوزی چون اشتدیلر عقابندن قتی قورقوب   دیدیلر کیم خداوند ابزا اولماز زاکا لحّاظ
مسخّرلروز امروکه سنک بو بیروغکه محکوم   ثواب ایله عقابیکه ولیکن ایتمز ز الحاظ
نظر قیل ایمدی ای عاقل بو ایشده اعتبار ایله   که قورقوب یرلر و کوکلر نیجه ایتدیلر استیقاظ
جهنمدن بولر قورقر عجبدر بو ضعیف انسان   بوغفلت او یقوسندن هیچ ایدرمی بونلر استیقاظ
الهی سن نظر ایله کوزومز کوکلومزسن آج   که هرکز کسه او یانمز اکر سن ایتمسک ایقاظ
که سنسن علمه الله محمّددر رسول الله   عذابکدن بزی صاقله چو سنسن احفظ الحفّاظ

خداوند انه نقص اوله کمال محض حکمتدن
اکر دو یدرزمان ایچه زلال فیض رحمتدن

چون آدم چیقدی جنتدن اکا دیدیکه یا آدم   سمواتی وارضی هم جبالی ایلدم ایقاظ
پس آندن عرض قیلدم کیم امانت کوتوره بونلر   قبول ایتمدیلر آنی سن ایدرمیسن استحفاظ
اکر کوتوره سن آنی ایچنده کیسن بیله کوتور   دیدی ایچندهکی ندر دیدی قیل امدی استیعاظ
اکر طاعت قیلورایسک بولهسن اجرنی آنک   وکر عصیان ایدر اولسک عقاب اوله سکا غیّاظ
دیدی آدم که یاربّ کوتورم آنی چکنمده   دیدی چونکیم کوتوردکسه سنی بن ایلیم احفاظ
عنایت ایلیم ساکا ایرادم پرده که کوزکده   حرامدن اورتهسن آنی که اولمایه اکا لمّاظ
لسانکچون ایکی لحیه یرادم مقلیه آنی   دخی اودیبرکی اورتم حرامه ایتمه استحظاظ
روایت ایلدی نقّاش بو نقلی ابن مسعوددن   بو قوله جمله قائلدر مشایخ عالم و وعّاظ
که تصو بر ایلدی الله امانت اولدی پس برطاش   بو سوزدر سوزلرک اصلی بودرهم شرعت الفاظ
قیغردی پس سمواتی وارضی یوجه طاغلاری   کلوب کوتورمدی بونلر دیدیلر نعت الفاظ

ساغر قدح نوعیدر *
بجام جه یا فارسی در ظرف ابجون فی معناسنه *
بر از از از یعنی بر ازجق و بر او طولق او جنجی از فارسی در اوطولق که نوعای اصطلاحنل بوطولق دیرلر *
لحاظا لحاظ انک جمعیدر یعنی چوق زمانلر بلک که ایلدی دیمکدر *
لحافانظر ایدیجی ورعایت قلیجی *
الحافظ افعالدن باقمق معناسنه در *
استیقاظ اویانمق *

غیاظ بوییرده عذاب الیم معناسنه در *
لماظ یعنی هراوی تتبع ایدیجی واکا نظر ایدیجی *
ودیبرکی یعنی عورتکی وناعمرلره حرام اولان اعضاکی *
استحظاظ حظ ولذت الیق *
قیغردی یعنی چاغردی *

پس آدم ایلرو کلدی قیغر مادن طاشی طوتدی | دیدی امر اولسه کوتورم کیوردی خلعت الفاظ
دیدیلر پس کوتور امدی کوتوردی قودی دیزینه | کیرو بیره قودی آنی بودر اوش لمعت الفاظ
دیدی دیلرسم آرتورم دیدیلر پس کوتور آلدی | قوشاقدن کیرو ایندردی بوسوزدر رفعت الفاظ
دیدی والله استرسم زیاده ایلیم آنی | دیدیلر پس کوتور ایمدی چون ایندک سرعت الفاظ
کوتوردی آنی چکنینه دیلادیکم کیرو قویه | خطاب ایرشدی اللهدن اچلدی طلعت الفاظ
که طوریرکده یا آدم امانت طورسون امزکده | کیرو کندو بیلور انجق کال حکمت الفاظ
که بو ینکده طوریسر درسنک اولادکک بیله | قیامت کونی قوپنچه ایریشه رحمت الفاظ
چون آدم کوردی بو حالی که باشینه نه‌لر کلدی | پس ایکیوز ییل اغلادی دلنده وحدت الفاظ
کوکه باقمادی اوچیوز ییل حیا ایدوبن اللهدن | بو معنیدن پس آل عبرت که بودر صورت الفاظ
زهی قادر زهی قدرت زهی آدم زهی عبرت | زهی ذوق و زهی لذت که ویردی شربت الفاظ

خداوند انسه نقص اوله کمال محض حکمتدن
اگر دو بدر جهان ایچه زلال فیض رحمتدن

اقاردی یاشی چون ایندی خطیات | بتردی زنجبیل اسی نباتات
بوهندستانه کلدک امدی موا | بوردی ساحل دریاده شیدا
اقاردی کوزلرندن یاشیله قان | دکزلرده اولوردی در و مرجان
نچن کیم اول عنایت اسی الله | آزانلره هدایت اسی الله
ارادت قیلدی کیم قیله عنایت | چون آدم ایلدی جرم و جنایت
بیوردی جبرئیله انکا اول دم | بدیع فطرتمدر دیدی آدم
خطیاتی انسی احراق قیلدی | کوزینک یاشلری اغراق قیلدی
بودر اول بکا حمد ایلین قول | بودر اول دعالر ایلین قول
جهان رحمتلر مدن چون طولبدر | غضبدن رحمتم سبقت قیلوبدر
بن اویله ایلمیشم آنی مقدر | که هر کیم توبه قیلسه اوله مغفور
شولقتم پنک حضرت ایردی آکا | بو سوزلردن خبرلر ویردی آکا
دیدی یارب سن یارتمدکمی | بنی قدرت الکله اینمدکمی
بلی دیر دیدی ویرمادکمی روحی | بکاروحکدن اورمادکمی روحی
بلی دیدی دیدی الحق دکلمی | غضبدن رحمتک اسبق دکلمی
بلی دیدی دیدی بنی قتکده | قرار ایندرمدکمی جنتکده
بلی دیدی دیدی پس حضرتکا | دونرسم قویه میسن جنتکا
اگر توبه قیلورسم کیرو یارب | اولمی کیرو حضرتده مقرب
نعم دیدی پس آدم قیلدی سجده | کوزندن یلش اقتدی کلدی وجده
دیدی سبحانک اللهم یا حق | سکا درحمدله شکرم محقق

مناعیلن مناعیلن مناعیل

اسی بعض شعرالرو بعض نسخه‌لرده درکوکوش*

سلسل شیدا فارسی دردیوانه وتعبیر معناسنده*

بیک فارسی در اوغی وکنایه ایله ایلچی معناسنده*

وعده ... ساله دیرلر ... ایدرث*

تبارکَ اسمک رحمانُ مولی — تعالی جدُّک سلطانِ اعلی
سن اول حق سنکه سندن غیری الله — دکلدر الّا سنسن کبیر و الله
بن اول قولم که عصیان ایلمدی — یاکلدم سهوُ ونسیان ایلمدی
ظلمتُ نفسی فاغفر لی دیدی پس — کناهن بلدی اقرار ایلدی پس
خطاب عزّت ایردی کبریادن — جنابِ آری اول کبرو ریادن
رؤف اولدرکه ربّ العالمین اول — عطوف اولدرکه خیر الرّاحمین اول

خداوند انه نقص اوله کال محض حکمتدن
اکردو بدرز جهان ایچه زلال فیض رحمتدن

که یا آدم بکا سن حق ولی سن — اکرچه کیم کناه ایتدڭ ولی سن
بلغشلادم کناهڭ پس دعا قیل — نه استرسڭ ویرم حاجت روا بیل
دیدی قنقی قولڭ کیم قیلمسه شرک — قپوکه واربجق وارماسه مُشرک
دخی قنقی قولڭ کیم بو دعایی — اوقوسه استسه سندن دوایی
باغشلهسو چنی آنڭ الهی — چوسنسن جمله مخلوقڭ الهی
چون آدم فارغ اولدی بو دعادن — دعاسن مستجاب ایتدی برادن
دیدی جبرائل آکا طور اورو پس — که رفع اولدی حجاب نور اقدس
اچلدی کوکلرڭ قاپوسی جمله — صاچلدی جنتڭ صاچوسی جمله
قنادین اوردی بیره چیقدی چشمه — قوخوسی اطیب ایدی جانه جسمه
پس آدم اغتسال ایتدی ایچنده — وسَخْدن انتقال ایتدی ایچنده
که قارمشدی جسمی معصیتدن — اغاردی تا ایاغه ناصیتدن
کیوردی ایکی سندس طون قبادن — صناسن چیقدی کلخانجی عبادن
بو کز میکائلی کوندردی الله — که حوّایه بشارت قیله ناکاه
ایرشدی سویلدی رحمتدن آکا — کیوردی حلّه‌لر جنتدن آکا
اشتدی چونکه بو اخباری حوّا — ایرشدی بحره جانُ ودلده آهوا
آکاردی آدمی قان اغلر ایدی — یو رکن عشق اودینه طاغلر ایدی
فراقنده یقردی چونکه دل جان — اولوردی کوزیاشی لؤلؤ و مرجان
چو رحمت ایتدی رحمان اولدی فرمان — سوُندی اشدیجک اولدی شادان
ولیکن انتظار ایدی وصاله — نیچه صاله انی عشق انفصاله
بو یکا کلدک آدم وحشتندن — ایچی طاشی طولودی دهشتندن
دکزنده یاتوبدی محنتڭ اول — هواسنده ینااردی جنتڭ اول
نیچه یانمایه شخص هجران النده — خصوصا شدّت نیران النده
تنی یارُودیاری بختُ ورختی — قنی تاجی وتختی هپ برُختی

تعالی جدک سنک عظمتک عالی اولدی*

و سخدن یعنی کیرو چرک دن*

کلخانجی اصلی کل و خانه دندر یعنی اتش یاقوجی کیم حمام‌لارده بو عمله مشغولدر*

آهوا آهو اتڭ جمعیدر عشق و محبت معناسنه*

اکاردی یعنی یادینه کتوررردی*

طاغلر ایدی یعنی اریدر ایدی*

رخت اسباب بیت*

قنی اول جنّت ایچره صحبت دوست
علی هذا امید وصل یاره

قنی بو محنت ایچره غربت دوست
ایره تا فصل کیلا فصل و یاره (*)

قافیة

خداوند انه نقص اوله کال محض حکمتدن
اکر دو بد زجهان ایچه زلال فیض رحمدن

العین

پس ایردی وحی ربّانی که یا آدم قیل استطلاع ‌ ‌ توجه ایلیوب بکّا سو زمدن ایله استنفاع
که سندن اوّل ایکی بیگ ییل بُرآوآند رمشم یره ‌ ‌ بیو ردی کیم فرشته‌لر قیله‌لر حکمکه اجماع
بنا ایله اول اوده پس طواف ایت آنی قیل تهلیل ‌ ‌ بکّا تسبیح وتقدیس ایت بنم ذکرمله قیل اسراع
یوم‌ه صوتیله لبّیک ایت دخی حوّایه حزن ایتمه ‌ ‌ که کیر وسیری بجمع ایدم قیلا سز آنده استجماع
نه کیم وار کوکلڭ ایچنده بیلورم آنی یا آدم ‌ ‌ دخی حوّا که قلبنده سنڭچون قیلور استیداع
چون کیم بوله سن آنی اکالطفیله دیر تکل ‌ ‌ که بن آنی اناقیلدم نیچه اولادایده ارضاع
دخی اول آوکه یا پرسن قیلم بن قبلهٔ کبری ‌ ‌ سکّا اشبو شرف بس رکه یاپدڭ اشرف الاوضاع
بکّا آنی حرم قیلدم چو عرشیمه مقابلدر ‌ ‌ نمازه ذکره مشغول اول دعاڭی ایلیم اسماع
پس آدم سجده یه واردی دیدی حسبی الهی پس ‌ ‌ یتر بکّا فضائلدن کر کمز اولمزم طمّاع
پس آندن هند ارضندن یوریدی مکه ارضینه ‌ ‌ زیارت قیلہ تا آنی اوله آوآسنه مطواع
حق آکا بر ملک قوشدی کیم ارشاد ایلیه یولن ‌ ‌ ملکلر ایندی استقبال قیلوب اعزازله اطلاع
نه یره کیم قدم بصدی صوڭ اوجی اولدی معمور ‌ ‌ یاپلدی قلعه شهرستان عمارت ایلدی زرّاع
دیدیلر اکا یا آدم قبول اولدی سنڭ حجّڭ ‌ ‌ که سندن اوڭ ایکی بیڭ ییل بو بیتی قیلدی
زیارت ایلدڭ آنی طواف ایتدڭ قیلوب تعظیم ‌ ‌ چو تشریف ایلدڭ بونکه سکّا قیلدی انی ایداع
پس آدم کلدی کوردیکم بر آوْ یاقوت احمردن ‌ ‌ قومشلر کعبه یرنده ایدوب اول مرکزه ایقاع
ایکی قابوسی وار ایدی زمرّددن مجوهرلر ‌ ‌ بری شرقی بری غربی که دوشلکور مدی صنّاع
قنادیل واردی ایچنده معلّق نورازهردن ‌ ‌ کیم آنی دورمدی زجّاج کیم آنی یقمدی شمّاع
خطاب ایردیکه یا آدم بوکون مکّه حرام اولسون ‌ ‌ قیامت کونی قوپنچه کسنه اولمسون منّاع
کسنه قیلمسون الحاد دوکوب قان ایتمسون افساد ‌ ‌ بو رسمه سو یلدی ارشاد بونوعه ایلدی الماع
عنایت ایلسه قطره آچی دریاده دُرّ اوله ‌ ‌ هدایت ایلسه ذرّه اوله کون یوزینه طلاع

خداوند انه نقص اوله کمال محض حکمتدن
اکردوبد زجهان ایچه زلال فیض رحمتدن

پس آدم دیدی یاربّ بنم ایله قنی وعدڭ ‌ ‌ که حوّا ایله جمع ایدم دیمشدڭ ایله پس ارجاع
ندا ایردیکه باقی امدی طورراوش مروه ده حوّا ‌ ‌ طوررسن سن صفادرن سن اینمه امدی استرجاع
نظر ایله اکا لیکن یاپشمه جسمنه حتی ‌ ‌ مناسک حکمنی کلّی قضا ایت آندن استمتاع
قچنکیم و قفیه طوردی عرفات طاغی اوستنده ‌ ‌ انی حوّاده استردی ایدردی آکا استتباع
عرفات اوزره ایکیسی عرفه کون بولشدیلر ‌ ‌ انکچون ویردی بو آدی بو رسمه بونلره وضّاع

نقلدن

دخی
یتکمز
ایچون

ناعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

استطلاع: بو امر نیجه قدرک اختلافاری ایچون
مرح الروحه لاه علمه اولسون* یعنی
ابو ردی: کیم امر صیغه‌لری عادتده
بیوردی: بعض استخلرده
بیوردجمله کلمش*
استیداع: ودائع دنبر یوبرده
مفارقت مرتبه معناسنده‌در*
مطواع: زیاده مطیع اولمق*
ایداع: خلق ایتمک*
ایداع: امانت معناسنده‌در
ایقاع: مستقیم دن عدول
الحادطریق*
وصیل ایتمکلدر*
الماع: اظهار و درویش ایلمک*
طلاع: زیاده منور معناسنه*

نقل‌ه شویله ثابتدر امام فخر رازیدن ‌ ‌ که چونکیم بولشوب کندی بولردن غصه و اوجاع
دیدیلر ربنا یعنی ظلمنا انفسنا ظلم ایتدک ‌ ‌ اگر ایتمیه سن رحمت اوله‌وز خاسر و ضیاع
خطاب عزت ایرشدی که شمدی بلدکز سری ‌ ‌ پس آندن ایلدی رحمت کیدردی ضُرلرین نفاع
منایه کلدیلر آندن دیدیلر کیم تمنی قیل ‌ ‌ تمنی ایلدی آدم عطادن قیلدی استشفاع
پس آندن آدم و حوا ایرشدیلر کیر و هنده ‌ ‌ بوکز آدم کیر و حجه کتوردی بلش ایاق آضلاع
مرآدم کیم اتاردی اول او چر کونلک مسافتدی ‌ ‌ اکا کوره ایدی قدی بو سوزی قیلمه استبداع
سحابه باشی ایرردی اشیدردی ملکلردن ‌ ‌ دعا و ذکر و تسبیحات ایدردی فوج فوج اشیاع
طوتردی آنلر کله انس دمادم لیکن اغلاردی ‌ ‌ نیجه اغلامسون دی اول اولوپدی یارنه وداع
فرشته‌لر اوشندیلر انک آه و فغانندن ‌ ‌ شکایت ایتدیلر حقه فمو متبو عله اتباع
پس آنک قدنی الله قصلندی النمش ارشونه ‌ ‌ که کتدر راحت اوله هم ملکلر اولمیه نزاع
یوریدی فرق کز ایندی حج زیارت ایلدی بیتی ‌ ‌ که کوکلی کوزی جنتدن بو بیت ایله ایله اقناع
چقوب دارسلامتدن کلوب دار ملامتده ‌ ‌ بر آوآنک غریب کوکلن قچان ایلایسر اشباع
شوده کیم چقدی جنتدن الوب درت نسنه چقمشدی ‌ ‌ فنا ملکینه کلمشدی انکله بیله بوار بیاع
عصا بیری بری خاتم بریسی کوزلری یاشی ‌ ‌ بری یپراغی انجیرک کیم ایتمشدی آندن استقطاع
عصا موسی به ویرلدی یوزک دکدی سلیمانه ‌ ‌ یدی اول یپراغی آهو یاشی عاصیلره شفاع

فی ذکر اخذ المیثاق

خداوند انه نقص اوله کمال محض حکمتدن
اکر دوبنز جهان ایچه زلال فیض رحمتدن

الا ای عارف سر حقایق ‌ ‌ اشتدک نیجه انواع دقایق
ایشت وارسه بو کز جانکده اشواق ‌ ‌ کیم آدمدن نیجه اخذ اولدی میثاق
کلوبدر ابن عباسدن روایت ‌ ‌ مفسرلر انی قیلوب رعایت
سراندیبده آلندی دیدی میثاق ‌ ‌ دیدی هم بطن نعمانده اولدی میثاق
دید اسباط که سُدی اویله دیدی ‌ ‌ که کوکلردن دخی اینمدن ایدی
قصده بویله دینمشدر محقق ‌ ‌ که آندن وحی قیلدی آدمه حق
ارادت ایلدم اندر دیانت ‌ ‌ که ظهرکدن آلم عهد و امانت
بیوردی قاپلدی آنی ملائک ‌ ‌ تعجب قیلدی بو شانی ملائک
کیر و قورقو یه دوشدی آدم آندن ‌ ‌ مناسن جانی آیرلدی بدندن
ایرشدی جبرئیل صدرینه بصدی ‌ ‌ بوزن اویدی اکا بیلدردی قصدی
پس الله العزیز قدرت الیله ‌ ‌ صیغادی آرقه‌سن نصرت الیله
دیدی یا آدم امدی پس نظر قیل ‌ ‌ که آرقاکدن کیم اول چیقه کورکیل
مقدم کیم خروج ایندی جهانه ‌ ‌ نزول ایندی عروج ایندی جهانه
محمد مصطفانک روحی ایدی ‌ ‌ پس آندن انبیانک روحی ایدی

اوجاع وجعک جمعیدر آغری
ورحمت*
سری بعض نسخه‌ده سیری کلمش*
اضلاع ضلعک جمعیدر ایکو یعنی
قابورغه معناسنه*
اشیاع شیعه نک جمعیدر کسرله
بر بولک جماعت معناسنه*
اشباع طویدرمق*

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل
اسباط وسدی بوبرده ایکی کشی
نک اداری در*
صیغامق نوغایده سیپامق کی مسح
اتمک معناسنه در*

چقیچق مصطفا دیدیکه لبّیک
یوریدی صاغ یاناغ دیدی که لبّیک

دیدی بن اول قولم کیم ایتدم ایثار
که وحدانیتنکه اوّل اقرار

شهادت ایدرم کیم سن سن الله
که سندن غیری یو قدر خلقه مولاه

دخی ویردم شهادت کیم محقّق
بنم عبدک رسولک سن هو الحق

چون اوّل عالمک مصباحی چقدی
پس آندن مرسلین ارواحی چقدی

بوکزکیم چقدی روحی انبیاننک
قتینه کلدیلر هپ مصطفاننک

امام المتّقین اولدر ختام المرسلین اول شاه
نظام العالمین اولدر همام الاکملین اول شاه

بولردن صکره چقدی یوزلری آق
قمو مؤمنلرک ارواحی برّاق

جمیعی دیللرنده ایدوب اعلان
کتوروبلر ایدی توحید و ایمان

چو چقدی جمله روحی اصفیاننک
کلوب قاتنده طوردی انبیاننک

پس آندن بر دخی صیغادی فتّاح
که چیقا آرقه سندن کیرو ارواح

اوکوردی چقدی قابیل ابن آدم
اکا تابع اولوب اهل جهنّم

قموسی یوزی قاره کلدی آنلر
شمالینه کلوبن طولدی آنلر

خطاب ایرشدی یا آدم نظر قیل
کوروب اوغلنلروکی شدیدن بیل

که تاکم بونلری آداد بیله سن
دخی القابن ادیانن بوله سن

نظر قیلدی صاغینه کلدی آدم
صولینه باقیجق آغلادی آدم

روایت ایتدی راویلر عمردن
عمر راوی رسول معتبردن

که آدم ظهرنی مسح ایتدی الله
پس اخراج ایتدی ذرّیت او مولاه

خَلَقْتُ هؤلاء دیدی جبّار
بولاری جنت ایچون ایتدم ایثار

عمل قیلسه بولر اعمال جنّت
بولوب رحمت اولهلر اهل جنت

کیرو مسح ایلدی اخراج قیلدی
بیوردی چونکیم استخراج قیلدی

برادم بونلری اهل جهنّم
بولر اشلیه اعمال جهنّم

دیدیلر پس نیچون بیورلدی اعمال
قیلندی چون ازلده اشبو احوال

دیدی بر قول یراتسه رحمت ایچون
عمل قیلور اولنجه جنّت ایچون

دخی بر قول یراتسه نار ایچون اول
اولور نار اهلینک ایشنه مشغول

الهی بویله در چون نه قیلالم
اولنجه اغلیه لم یا قلالم

ایشیمز حکمکه تسلیم قیلدق
سکا و دوستکه تعظیم قیلدق

قافیة | امام المتّقین اولدر ختام المرسلین اول شاه
نظام العالمین اولدر همام الاکملین اول شاه | الغین

دخی بر قول وار بونده ابی کعب ایدر ابلاغ
دیدی جمع اولدی ذرّیاتْ حق ایندی بر نظر ابلاغ

پس

* مصباح چراغ معناسنه در

* یانغلر یعنی یانانلر

پس ایتدی بونلری ارواح پس آندن ایلدی
امام فخر رازی هم بو قولی اختیار ایتدی
دیدیکم ربکز بنوون که بندن غیری بوق الله
والا انتقام ایدم بکا کافر اولنلردن
الستُ دیبن خطاب ایتدی که ربکز دکلمی یم
شهدنا دیدیلر کُلی ایدوب بر لکینه اقرار
نبیلر کوندررم سیزه کتابلر ایلیم انزال
دخی وعدم قیلمک تصدیق نه دیدمسه بیلک
پس آلدی بونلرک عهدین یازوب رقّ اوستنه آنی
دیدی آچ آغزکی اچدی امانت قودی اول رقّی
نظر قیلور کورر آدم کیمیسی بای کیمی بحسول
دیدی یاربّ بونلاری برابر قیلمدک نیچون
پس آندن جمله ارواحی اعاده قیلدی آدمده
چون آدم ایردی بو حاله بیوردی پس کیر والله
بیوردی واردی جبرائیل کیروب فردوس باغینه
دمور آلاتنی الدی کتوردی دانه بغدای
بیوردی آنی یتمش کز بودی انهار جنّتده
النده طورمدی اول اودیدی کز دوشدی دریایه
یره قودی بو کز آدم یری یاقوب اوچوب کندی

پس آندن ایتدی استنطاق ویروب عقل و بصر ابلاغ
بودر دیر عالیم ارواح بودر دیر معتبر ابلاغ
شریکم وار دیمک زنهار اشت نیجه قیلر ابلاغ
بو رسمه عهد اولوب بزدن دخی قیلدی نه لر ابلاغ
بلی دیدی قمو ارواح که ایجاب ایتدیلر ابلاغ
بیوردی کوندررسم سزه بن ایلچیلر ابلاغ
بولاری ایتمکز تکذیب قیلورلر چون خبر ابلاغ
قبول ایتدی قمو ارواح چو قیلندی اثر ابلاغ
بیور دیکم حجر اسود کلوب قیله کُهَرْ ابلاغ
قیامت کونی قو پنجه قلیسر در حجر ابلاغ
کی کوکچک کی چرکین بو رسمه اولدیلر ابلاغ
دیدی آنکیچون ایتدم که شکرم قیله لر ابلاغ
قیامت کونی قو پنجه کلور بر بر طوغر ابلاغ
اکر سن نسنه یا یمزسک هیچ ایتمز بر بشر ابلاغ
الوب چیقاردی جنتدن اکا ایکی بقر ابلاغ
جهنّمدن اود الدیکیم انی آدم یقر ابلاغ
کتوردی آدمه آنی قیله تا کیم وطرْ ابلاغ
چقاردی کیر و جبریل ایشت پس نه دیلر ابلاغ
ایرشدی طامویه بونی رسول الله ایدر ابلاغ

امام المتقین اولدر ختام المرسلین اول شاه

نظام العالمین اولدر همام الاکلین اول شاه

چو بو سوزا ایردی غور ینه قضیّه بوکا ایرشدی
دخی حوّا انادن هم طوغو بدر یوز یکرم اوغلان
مقاتل دیدی تفسیرده بیک اوغلان طوغدی حوّا
اولو اوغلی ایدی قابیل ایکنجیسی آدی هابیل
بیوردی حق که قابیلک آلا قیز قرداشن هابیل
حسد قیلدی اکا قابیل دیدی بن طوتمزم مکون
اوروب هابیلی اولدردی بغیر حق اقتدی قان
بکُلّی آزدی حیوانات بری بیرینه قصد ایتدی
تمامت فرق کون آغلشدی انکیچون آدمُ و حوّا
ویرم کیرو بر اوغل کیم اوله هابیل حسننده

پس آدم مکّه ده یا پدی و یامنده بر اوطاغ
برابر دی دیشی ارکک یوغیدی قصرُ و تختُ و باغ
کیسینک یری طاغ و کیسینک یری اوچماغ
بر ر قیز ایله طوغدیلر بری چرکین بریسی آغ
انک قیز قرداشین قابیل بو حکمی ایتدیلر اصباغ
شولو قدمْ کافر اولدی اول معاند مفسدُ و دماغ
پس آجی اولدی دریالر زلازل اولدی صحر اطاغ
چون آدم کوردی بو حالی یاصلدی یورکینه داغ
خطاب ایرشدی اللهدن کیم آغلامقدن اول ایراغ
جمیع انبیا آندن اولیسر قالبه افراغ

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

* وطر حاجت معناسنه در

* غور هر بر شینک قعر و نهایتی در

* ایکنجیسی بعض کهنه نسخه ده کیجی اوغلی کلمش

* اصباغ حقک حکمین اتمام ایدوب یرینه کتورمک دیمکلر

چو طوغدی بر کوزل اوغلی ادینی ویردی   هبة الله دیمک اولور یوزی بدر و کوزی مازاغ
محمد مصطفا نوری یوزنده برق لامعدی   ایدردی عالی اشراق چو منسفر قدی باش ایاغ
پس آندن آدمه الله نبوت قیلدی ارزانی   دخی اون صحف ایندردی کایله اولادینه اسباغ
دخی قربان ایدی حکمی ایندردی کوک یوزندن اود   کیمک کم یانسه قربانی بیلور دیکیم سوزیدن رصاغ
چو دعوت قیلدی اولادین دیدیکم بر در ر الله   محمد در حبیب الله اکا قیلدی ظفر ابلاغ
انی افضل قیلوب خلقدن ایدیسر منبع حکمت   قموا حکامنی حقک ایدیسر سر تسر ابلاغ
جمالی بدر انور در جبینی نور از هر در   بیانی در جوهر در نثار ایسده در ر ابلاغ
قیله چون مکه ده طلعت ایده عالملره رحمت   ایچه جان شربت حکمت ایله شهد و شکر ابلاغ
براز آدم کلامندن چو تقریر ایلدک سیزه   حکایت چو قدر ر قیلدق ولی بز مختصر ابلاغ
که ز یر اجمله سوزلردن بو در مقصود مزای یار   اول ایکی عالمک شمسی طوغوب ایله قمر ابلاغ

ترتیب الانبیا علیهم السلام

امام المتقین اولدر ختام المرسلین اول شاه
نظام العالمین اولدر همام الاکملین اول شاه

چون آدم عمری ایردی آخرینه   چون اولسور اولینه آخرینه
بیوردی حق که شیثه ایت وصیت   دیدی آدم اکا بیشت وصیت
کتورسون دیدی الله باشکا ایمان   رسولم احمده هم ایتسون اذعان
کلمسر اول نبی آخر زمانده   طوغیسر آندن اول اشرف مکانده
بکا آکا کتورمزهر کیم ایمان   اکا جنت حرامدر دیدی رحمان
بو سوزدن صکره ایتدی خوش نصیحت   طوترقانی اشتسون اوش نصیحت
دیدی بش نسنه ویرم بلکل انی   دخی اوغلنلر یکه دیکل انی
بری بو مطمئن اولمه جهانه   بن اولدم جنته آتدی یبانه
ایکنجی عورته اویمه امانت   بن اویدم عورته ایتدم خیانت
اوچنجی قیل ایشک صوکینی فکرت   بن ایتسم ایرمز ایدی بکا حیرت
بو دردرد نجی اویمه اضطرابه   بن اویدم اوشده ایرشدم خرابه
بشنچیسی بو درکیم مشورت قیل   مراشده مشورتدن هر کرت قیل
ملکلرله دانشسم بن نولیدی   باشومه بو بلالرمی کلیدی
دیدی هم ویردی حق عالی مقامات   محمد امتینه درت کرامات
بکاده ویرمشدی آنی الله   بنی هیچ قیلمامشدی آندن آکاه
بری بو صوچم اولدی مکه ده عفو   بولر قنده ایدرلر سه اولور محو
ایکنجی عاصی اولدم قیلدی عریان   بولاره توبه طوتن قیلا احسان
اوچنجی ایندی حوادن بنی پیچ   بولاری عورتندن ایرمیه هیچ
بو در در نجی ایندم چونکه عصیان   چقاردی اوچمغندن زار و کریان

مازاغ* دنیا زینتنه میل ایتمیا یوجی معناسنده

اسباغ* بوراده ابلاغ وایصال معناسنده در

چون اولور الغ یعنی نته کم مبیح اولین و آخرین عمری آخرینه یتیش*

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

پیچ اضطراب یعنی بیتین صوتی ذمر دیکی ایله مضطرب ایتدی دیکلر*

بولرغار جده اشلر معصیتلر	کیروب جنتده بوله عافیتلر

امام المتّقین اولدر ختام المرسلین اول شاه
نظام العالمین اولدر همام الاکلین اول شاه

چون آدم بیک یاشینه ایردی یتدی	یر ینه اوغلی شیثی قودی کندی
نبوّت ویردی الله ایندی تکمیل	پس آکا اللی صُحُف ایلادی تنزیل
ایرشمشدی کمالنجه صفایه	یوزی مظهردی نور مصطفایه
یوریدی قیلدی شیث پیغمبر ارشاد	دخی بیک شهر یاپدی ایتدی بنیاد
مزیّن ایلیوب صحن کناره	ایچنده یاپدی هر شهرک مناره
چقوب اوستنده لاالٰه الّا اللّه دیدی	محمّددر حبیب الله دیدی
یدی یوزدن چون آشدی عمری آنک	ایرشدی آکا داخی امری آنک
انوشی قیلدی یر ینه امیر اول	انوش پس دیدی قینانه امیر اول
قودی مهیائلی یرنده قینان	چو مهیائیله ایردی امر سبحان
بردآدلو اوغل قودی یرینه	یرینه قالسه اوغلی کیم یرینه
بردقیلدی پس ادریسی خلیفه	که خلقه سویلیه درسی خلیفه
رسولک نوری شویله زاهر ایدی	کیم آننده بولارک ظاهر ایدی
بوکز ادریسه قندی ایتدی اشراق	پس ایتدی شرقی غربی نوره اغراق
ددهسی شیثه بکزردی مشکّل	هم اول یازدی جهانده خطی اوّل
دخی اوّل خیاطت اول قیلوبدر	خیاطت صنعتی آندن قالوبدر
کیم آندن اوک کیرلردی دیریلر	دیکلمش کیمدی اصلادیر یلر
یمدی او یومدی شانزده سال	ملک اروا حیله اولوردی مه سال
پس ادریسه نبوّت ویردی الله	هم اوتور صحفن آکا اندردی الله
انی اولدردی صکره ایتدی احیا	قویوب اوجماغه ویردی درلواشیا
بولاره بونجه افراز بونجه ابراز	بونورک عزّتینه اولدی اعزاز

قافیة	امام المتّقین اولدر ختام المرسلین اول شاه نظام العالمین اولدر همام الاکلین اول شاه	الفاء

الا ای طالب اخبار ندر دیردکه بو وصّاف	لا ای جالب آثار نبیلردن اشت اوصاف
چون ادریس کتدی دنیادن یشایوب اوچیوزت	انک آردنجه کلدی نوح یوزندن نور آقوب شقاق
طقوز یوز اللی ییل طوردی صکوچی کندی د	انک آردنجه کلدی هود ایدوب یوزنده نور اشفاق
انک آردنجه پس صالح قمر بیکی طلوع ایتدی	یوزنك برق ایدردی نور اولوردی کونلك کون اضعاق
انک آردنجه ابراهیم خلیل الله ایدوب اشراق	یوزی شمس ضحی ایدی ایرشدی نوری قاف تاقاقی
چنکیم قرقنه ایردی انی نمروده کوندردی	اشتدک صرّهی بیقلدی چون ایندی حقدن استنکاف

شیث عبرانی دلنده بدل وعوض معناسنه در کرم الله تعالی انی هابیل عوضنه احسه کرامت بیوردی *

قابیل قینانک اوغلی در عبرانی وسریانی دلنده مولا لایل در معناسی ملک اللاکتر *

برد عبرانی دلنده ظلن وحاکم معنالرنه در مخفی اولیه که بو اسم بعض نسخه ده برده و بعض نسخه ده بر در کلمش سهو در * زاهر براقی معناسنه در * شانزده سال اون التی ییل *

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

شقاق نورک صنتیدر بورادن لطیف و براق دیمکدر * استنکاف عار ایلمک واعراض ایتمک *

آڭادک جمله سریانی دلنجه سویلنوردی سوز
بیلوردی یتمش ایکی دیل جهانی طوتدیلر اغلاف

مکر برکون آڭا الله جمیع خلقی عرض ایتدی
نته کم آدمه ایتدی قموانواعله اصناف

کورر کیم خلقک ایچند مطورر بردرلو امت کیم
کونشدن یوزلری انور معززلر قمواشراف

کیمی قایم کیمی راکع کیمی ساجد عبادتده
دیدی یارب بولر کیمدر که طولودر دیار اطراف

دیدی بونلر حبیبم اول محمد امتیدر کیم
انک آدینی یازمیشم بلور مدن دخی نون کاف

سمواتیله ارضدن اوک رسولم دیمشم آڭا
طوغیسر اوغلنک اسمعیل قلیسرم آڭا اعطاف

انک نسلندن اولیسر اولیسر منبع حکمت
اولیسر مخزن خیرات اولیسر معدن الطاف

دیدی یارب بو قومک ثوابی نیجه در بیلسم
دیدیکیم مغفرت رحمت ایدم بن بونلره آلاف

دیدی یارب بنی ایله محمد امتندن پس
دعاسن مستجاب ایتدی انی ایتمدی استخفاف

پس آندن کعبه یی یاپدی یرینه بیت معمورک
یاپوب تکیه آصوب قندیل کچردی لطفله اضیاف

هم ایکی اوغلی وار ایدی بر اسمعیل بری اسحق
ایدوب اسمعیلی قربان قومشدی دینده استخلاف

ایکی یوز یاشدی کتدی فنادن اول بقلملکه
برندی روضه رضوان دورندی جنت واعراف

پس اول نور انتقال ایتدی قونوب اسمعیل الینه
قیلوردی طاقتی محراب ایدردی یوزنی تطواف

مقامی مکه شهر یدی دیر یدی خلقه یاقومی
که برجوهر طوغه بندن که درلر درا آڭا اصداف

امام المتقین اولدر ختام المرسلین اول شاه
نظام العالمین اولدر همام الاکلین اول شاه

بو یکا کلدک اسحقدن طوغوب یعقوب پس یوسف
کلوب ایوب پیغمبر اولوبدی صبر آوننده صاف

بولردن صکره کلدیلر شعیب هارونله موسی
کلیم الله ایدی موسی دکلدی سویلین هتاف

چون آڭا ویردی توراتی نظر قیلدی آڭا موسی
دیدی کوردم بر امت کیم طولیسر طاغ وطاش احقاف

قیلالر امر ونهی آنلر کتابک ایدهلر تصدیق
ایدهلر قتل دجالی ضلالر کافره اسیاف

بکا قیل امت آنلاری که چو بونلردر کرام خلق
خطاب ایردیکه اولمزسن بو جوهرلرده سن صراف

محمد امتیدر اول انکچون اولدیلر محمود
اولردر اشرف امت اولردر اعرف عراف

دیدی یارب توراتده کوررم حامدون برقوم
دیدی آنکدر آنلرده ایدرلر آندن استعطاف

دیدی برقوم کوردم کیم وضودن یوزلری انور
دیدی آنلرده آنکدر پس آنی ایتمه استلطاف

دیدی برقوم کورمیشم اناجیلی صدور نده
ملکلر کیبی هم صف صف نمازا ایچره طوترا اکتاف

مساجد ایچره اوازی ارو آوازینه بکزر
که یعنی متحدلردر ایدرلر لطفله ارداف

خطاب ایردیکه یاموسی بودر هم امت احمد
ویرلر کسه یه بونلر سوز یکی ایلمه اتلاف

چو کوردی بو کرامتی قالوب عاجز دیدی یارب
بنی ایله آڭا امت پس آنده ایلدی انصاف

دیدی یارب بکا کوستر محمد کیمدر کورسم
دیدی ایر کورمزم آڭا بو حالی ایتمه استکشاف

ولی امتینک صوتن کراستر سک اشتدیرم
خطاب ایتدی کیم ایشتدی قمواخلافله اسلاف

دیدیلر برکزین لبیک سنکدر حمد وملک نعمت
شریکک یوق وزیرک یوق که سنسن خالق وکشاف

در دیار اطرافی یعنی قبیلر وایلر*
واطرافلر تمام ایللر بیله طولودر*
بلوریمدن نون کافی یعنی کن لفظی
ظاهر اولمدن اول*

تطواف مصدر در طواف ایتمک
معناسنه*

اعناق عنقک جمعیدر کسرله یعنی
بوینلر بعض نسخه ده اطراف کلمش*

اکتاف کتفک جمعیدر یغرن
معناسنه*

برکزین یعنی اتفاق ایدوب بر
اوازایله*

خطاب ایردیکه ویرمشدم سؤال ایتمزدن اوّل سزه
دعادن اوكّدین اتمشدم قمو حاجاتکز اسعاف
دخی سز عاصی اولمادن سزه بن رحمت اتمشدم
سزی بن عفو قلمشدم دخی سز اتمدن اسراف
دیــه هــر کیمکــه الاّ الله محمّــد در رسول الله
کله یوم القیــامتده اولــه آنده بنی وصّــاق
کنامی کر اوله آنکّ دکزلر کوپکندن چوق
عطالر ایلیــم آکا کــه بیلمایــه انی وصّاق
الهی بیزه ده فضل ایت چوو یردک بیزه ده ایمان
ولی بز قاصر ز حمددن محمّد در سنی وصّــاق

امام المتّقین اولدر ختام المرسلیــن اول شاه
نظام العالمین اولدر همام الاکلین اول شــاه

کتدی هارون کتدی موسی جنّتــه
کلدی یوشعْ کلدی الیــاس دعوته
دیریدر شمدی ملکلرهم بشر
اوددن آتــه بینــو بن یــرده اشــر
چونکه الیاس ایلدی خلقدن عبور
کلــدی داوُد نبی صــاحب زبور
ویرمشیدی حق اکا فصــل خطــاب
ویرمشیدی حسن صوت مستطاب
دیــدی یــا داوُد براتــدم آدمــی
آدمــك اوغــلنلــر ایچــون عــالی
آدمه ویردم محمّــد چــون وجــود
هم ملکلر قیلدی آنکچون سجود
آنی براتــدم بــکا قیلــدم حبیــب
دردلــولاره انی قیلمیشــم طبیــب
کتدی اول کلدی سلیمان امین
ایتدی سلطــان آنی ربّ العالمیــن
وحشُ وطیری انسُ وجنّی ذو الجلال
اکا تسخیر ایلدی ویردی کمال
کتــدی اولده کلدی لقمــان حکیم
ماهر ایتمش حکمتــه آنی حکیــم
کلدی اسکندر بو کز طوتدی نظام
یاپدی سدّی کزدی آفاقی تمام
بعض دیرْ لقمــاندن آنی صوکْــدی
بعض دیرْلر کیم زمانی اوکْدی
هودله صالح آراستــه ایدی اول
خضرله آب حیــات استــدی اول
خضرله الیــاس استینــاس اولور
خضر صوده قوریده الیاس اولور
کتدی اسکندر عزیر ایردی بوکــز
اولدی یوز ییل کیرو دیر کوردی بوکز
کلدی یونس کلدی شُعیب ارْمیــا
زکــریا یحیــی عیسی انبیــا
ایکیوز یکرمی درت بیــك انبیــا
کلدی دیرلر نقــل ایچنــده اصفیــا
وارد اولمشــدر ولی نقــل صــریح
آرتق اکسکدر بو در قول صحیح
مشتــلادیلــر قمــو بــو عــالمیــن
کلمسینــی بــونده فخر العــالمیــن
زیرا اولدر زبده کونُ ومکان
آنکیچون دیدی الله کُنْ فکان

کورکال قدرتینی نوری جسمُ وجان ایدر
جانلره جان ایدر آنی کنــدویه جانان ایدر

بو یکادن نســل اسمعیلــده نــور
واردغنجه ایلدی غــایــت ظهــور
تابنــی عــدنانــه ایردی اصفیــا
بــرق اوردی نــور فخــر انبیــا

اسعاف حاجت بتورمك معناسنه *

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

مستطاب یعنی کوزل *

مشتلادیلر یعنی بشارت وسونج ویردیلر *

بویکادن یعنی بو طرفدن *

پس کنانه تاقریشه کلدی نور | تابنی هاشمده ظاهر اولدی نور
ایندی عبد المطلبده اوردی برق | قوندی عبد اللّهی ایندی نوره غرق
ایردی آندن آناسی آمنه‌یه | کورنه‌لردن سیر ایدوب کلدی ینه
خاطر کلدی وارمیدر اول نور ذات | حضرت عزتده اول کامل صفات
نیجه یوز بیک بیل عوالم سیر ایدوب | علم لاهوتی ناسوتی کیدوب
اوشده شمدی کلور انسان وجهنه | وجهی مرآت اوله رحمن وجهنه
چون تمام اولدی کمالنجه جلا | ایتدی استجلا تجلی انجلا
صورت آدمکه جامع وجه ایدی | آنک ایله برق لامع وجه ایدی
زیرا اصلیدی حقایق جمعنه | نور انوار یدی ارواح شمعنه
پس هویتدن تجلی قیلدی ذات | تاکیم انسان اوله اول رحمن صفات
تاکه حبّ ذات استجلا ایده | سرّنی عالمده استعلا ایده
استدارت ایلدی کیر وزمان | تاکه مفتاح عیوب اوله عیان
سلطنت کیم ایتدیدی دور سما | دور عرشه ایلدی عودت نما
تا مزاجی عنصر وحدانیدن | مظهر صوری کله فردانیدن
بومزاجدن تا تعیّن بوله قلب | معنوی مظهرده ظاهر اوله قلب
چون سرایت ایتدی اصل حبّ ذات | پس توجّه ایلدی عرض صفات
ایندی تعیین برمزاج اعدلی | کیم محمّد ایدی آنک اکملی (٢)
روحیدر ارواحه مصباح صبوح | جسمیدر اجسامه مفتاح فتوح

مبعث محمّد مصطفی علیه السّلام

کورکال قدرتینی نوری جسم وجان ایدر
جانلره جان ایدر آنی کندویه جانان ایدر

قافیة القاف

کلبروای جان ایلنده سیر قیلن قصر وطاق | نیجه قوردم کور همایون قبّهٔ جوهر نطاق
برمقامه قورمشم کیم صحن فردوس باغیدر | برمرامه قومشم کیم عدن عند اللّه باق
برتجلّی در بوعرصه کیم سلیمان پرده‌دار | برمعلّی در بودرکاه طوترا اسکندر براق
سیر ایدر داود مقامات بومیاتبخش روضه‌ده | دور ایدر خضر آنده ساقی بادهٔ کوثر مذاق
زیره اول سلطان کونین یریوزینه اینسر | شرقی وغربی آنک اولیسر مکّه نه شام وعراق
زیره ابراهیم وموسی آکا امّت اولدیلر | یولینه داود وعیسی قودیلر باش وایاق
نه قدر کیم انبیا ومرسلین کیم کلدیلر | جمله اقرار ایلیوب فضلینه ایتدی اتفاق
کوکدن ایندی یوز مکرّم صحف آنی ایتدی بیان | ایندی تورات وزبور انجیل وفرقان الطباق
حق تعالی فضلن آنک ایتدی بونلرده عیان | کلّ عالم امّت اولوب ایندی آکا التحاق
بلدی چون آنک کمالن یازدی اصحاب کبار | سیره اهلی وصفنی ثبت ایلدی بی اختلاق
جمله عالم کاتب اولسه یازسه‌لر اوصافنی | یازمیه‌لر الّا برقطره دکزدن قاره آق

لاهوت عالم اسماء وصفاتدر*
ناسوت عالم بشردر*
بر کهنه نسخه‌ده کیم محمّد ادی آنک
(٢) آکلی کلمش*

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

بر مرام او قومشم یعنی مسجد بر مرامه
قومشم*
اختلاق یعنی افترا اولنمش*

دکُله امدی نیچه طوغَر اول رسول کائنـات
چونکیم ایتدی اقتضا اول دو رهٔ عرشیّــه ده
پس بولشدی آمنه جمع اولدی عبد الله ایلــه
کوچدی اول نور آتاسندن ایلیوب عزم سفرْ
اشرف اوقات ایچنده آناسندن طوغدی اول
اسعد احوال ایچنده طلعتی ایتدی شروق
اوجه حسن اوزره جسمی بولدی فرشدا اعتدال
طوغدی چونکیم شمس کونین عالمه ویردی ضیا
بو اناسی کوردکیدر رقانی ارواح کوردکی

شرقه غربه نیچه ایدر نوری آنـنگ انسیاق
تا که وحدانیّت ایده سلطنتــده اتّسـاق
اعدل ازمان ایچنده نطفه ایتدی استباق
آناسینگ قوندی پس آننه ایتدی اعتناق
آیْمن ساعات ایچنده ایتدی آندن افتراق
اکمل حالات ایچنده حُسنی ایتدی انشراق
احسن وجه اوزره روحی اولدی عرشدن اشتقاق
تا اناسی کوردی شامده مکّه دن قصرُ و رواق
عالِم اعـلاده آنـنگ نوری میچ اولمز محـاق

کور کمال قدرتینی نوری جسم و جان ایدر
جانلر جان ایدر آنی کند و به جانان ایدر

چونکه طوغدی آنه سندن سجده قیلدی ربّنه
بو ایدی اوّل سوزیکیم امّتن ایتدی دیلـنگ
کلدی اوّل کعبه سجده ایلدی آیاغنــه
ساده بحری بره کچدی بر دکز ه یقدی کیرو
دتردی نیچه کلیسانگ یقلـدی قُبّـه سـی
کعبه نگ درت بوجغندن ایشدلدی درت کلام
بو دررایکنجسی کیم کلدی سزدن بر رسول
بو درر اوچنجیسی کیم کلدی نور اللّهـدن
بو درر دردنجیسی کیم ایردی اللّهدن خطاب
کوندروب عالملره شاهد مُبشّر هم نذیر
پس خبر ویر قیل بشارت بیلسون آنی قوللرم
هم خبر ویر آیْله انْذار تا اشتسون لـرانی
دیدی عبد المطّلب بن کعبه نگ ایچنـده دیِم
پس جدار کعبه دن بر صوت اشتدم کم دیدی
بر نبی در بو کلن کیم ایده کفّـاری هـلاک
هم بنی طاهـر مطهّـر ایلیـه اصنـامـدن
زیره بیگ ییل کعبه بتخانه اولوبدی بی خلاف
ایتدی تعظیم اول نبی یوزلر سوریدی امتی
تا وصالی کعبه سن بوندن قبله لر اعتبـار
زیر جمله ممکنات آننگ کالن کوستر ر

یوزنی درکاهه قودی عرضه قیلدی اشتیاق
تا کیم ایده حق تعالی امّتن اوددن عتـاق
ایلدی ایوان کسـری هیبتندن انشقـاق
اودلری آتش پرستنگ اولدی جمله انمحاق
بیره کچدی دوشدی یوزی اوستنه اهل شقاق
بری بو کیم کلدی چون حق اولدی باطل انزهاق
کیم انگدر نصرُ و عزت دیننه ایدنگ وثـاق
آچلوب رحمت قپوسی ظلمت اولدی انغلاق
یا نبی بز سنی ارسال ایلـدک ایله یـراق
اولمسیدنگ اولمزایدی عرشْ و فرشِ سبع طباق
یعنی مؤمنلر کیر یسر جنّته یـوم التّـلاق
یعنی کـافرلر جهنّمده اولیسر احتراق
جمله اصنام سجده قیلدی دوشدی صندی باش ایاق
طوغدی شمدی اول نبی مختار حقّ ایتلدی سباق
قومیه بر اهل شرکی یوق اوله اهل نفاق
امر ایده اوله عبادت اولمیه لر کمسه عاق
چون رسول الله ایرشدی قبله دریاقن ایراق
اکننه خلعت کیو روب اورتدیلر اطلس طواق
طوق ایدوب وصلت بوله لر دیمیه لر الفراق
عالَم آفاقی و انفس بیـری بیرینـه وفـاق

انسیاق انتشار و سورلک * اتّساق جمع اولمق و تام اولمق و برابر اولمق * اعتناق سرعت ایله قرار اینمک معناسنده در * محاق بوبرده غایب و مستور معناسنه *

انمحاق محو و زایل و غایب اولمق * انغلاق قلق دن ایرلمق و یارلمق معناسنه بعض نسخه لرده انغلاف کلمش یعنی قپانمق و باغلنمق *

كوركال قدرتینی نوری جسم وجان ایدر
جانلر جان ایدر آنی كند ویه جانان ایدر

چو كلدی عالم مُلكه وجودی ‌ ‌ ‌ دیلدی امّتن قیلدی سجودی
دیلرسڭ بیله سن اوصافن آنڭ ‌ ‌ ‌ كركر كم بوله سن وصّافن آنڭ
شو رسمه ایتدی اطناب اهل سیره ‌ ‌ ‌ كیم ایجاز ینه ایرمز هیچ مسیره
ولی بز ایده لم شول سوزی تصریح ‌ ‌ ‌ كه تفسیرُ وحدیثده كلدی تصحیح
شو بیل كوندردی الله اول خلیلی ‌ ‌ ‌ كیم ایتمشدی ملاك اصحاب فیلی
ربیع الاوّله اثنی عشرْدی ‌ ‌ ‌ نظیری نه ملكدی نه بشردی
انادن طوغدی سُنّتلو منوّر ‌ ‌ ‌ مُجسّم روح ایدی عقلی مُصوّر
اتاسی دیری ایدی جدّی هم صاغ ‌ ‌ ‌ كه عبد المطّلب دی اول یوزی آغ
بو سوزه متّفقدر اهل ادیان ‌ ‌ ‌ كه عبد المطّلب دی اهل ایمان
اشتدی طُفْل وغنی اولدی مسرور ‌ ‌ ‌ دیدی الحمد لله طوغدی اول نور
قبائل جمع اولوب كلدی كماهی ‌ ‌ ‌ دیدیلر طوغدی اول نور الهی
بودر اول كیم آنی الله اعظم ‌ ‌ ‌ جمیع انبیادن ایتدی اعلم
خبر ورمش ایدی توراتُ وانجیل ‌ ‌ ‌ كه حقّ آنی قمودن ایتدی تبجیل
كم آدمدن یرو طوغنجه اول ماه ‌ ‌ ‌ بیان ایلمش ایدی آنی الله
بونڭ آدینی اوّل اول ویرو بدر ‌ ‌ ‌ یرادوب بر یوزینه كوندرو بدر
بونڭ آدی محمّد در ازلدن ‌ ‌ ‌ بو رسمه دینلو بدرلر لم یزلدن
پس آڭا ایتدیلر غایتده اعظام ‌ ‌ ‌ ایدردی فخر انڭله خاصله عام
عجب می كر اولورسه یرده مفخر ‌ ‌ ‌ انڭله فخر ایدر كوكده ملكلر
انڭله فخر ایدر اولاد آدم ‌ ‌ ‌ انڭله فخر ایدر مجموع عالم
نه عالم بلكه الله فخر ایدر بیل ‌ ‌ ‌ انڭله قیلدی خلقدن آنی تبجیل

محمّد فیض حكمتدر چون اولدر آیت كبری
محمّد محض رحمتدر چون اولدر غایت بشری

روایتدر كه طوغدی چون انادن ‌ ‌ ‌ جهانی قاپلادی دوبدو زناادن
كه تا حدّا شیاطین اولدی مردود ‌ ‌ ‌ كوكه چقمقدن اولدی كُلّی مطرود
اوائلده چقارلردی سمایه ‌ ‌ ‌ اغرلردی بو جهه جوّ هوایه
ملكلر سوزنی تا استراقه ‌ ‌ ‌ الوب نشر ایدهلر شامه عراقه
بو كز چون دیلدیلر كیم چیقالر ‌ ‌ ‌ ملكلردن یاڭا كوككه بقالر
بیوردی حق تعالی آتدیلر اود ‌ ‌ ‌ شیاطینی ایدهلر تاكه مطرود
بیوردی چونكه سلطان السلاطین ‌ ‌ ‌ پس ایتدیلر رجوماً للشیاطین

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

اطناب یعنی چوق سویلمك وسوزی اوزاتمق ایجازڭ مقابلیدر*

سنا قصر ایله روشنلق وضیا معناسنه*

جو یر ایله كوك ارایسی مابین السماء والارض معناسنه*

استرقه یعنی اوغرلق طریقیله*

بواول

بو اول اوددر كواكبدن آترلر ... كه تا ايره شياطينه اثرلر
كيميني اوديغر باشدن اياغه ... كيميني نقص ايدر آترابراغه
بو لر باري چوكوردبلر بو حالي ... بر ينڭ قالمدي اصلا مجالي
درلديلار پس ابليسڭ قتينه ... بو ايشده تا كوره لر دقتي نه
ديديلر كيم نه حادث اولدي ممنوع ... كيم اولدق بز سمادن شمدي ممنوع
ديدي وارڭ طواف ايدڭ جهاني ... عيان ايليه سز تا بو نهاني
ارا ديلر قمو شرقا وغربا ... طرا ديلر يري بعدا وقربا
وار ورق كورديلر كيم مكه شهرين ... قوشتمشلر ملكلر بطن وظهرين
كورلر كيم براودن نور ساطع ... چقوب ديرلر بودر برهان قاطع
ملكلر بر برينه مشتلا رلر ... كه كلدي عالمه اول سر اكبر
كلوب بلدر ديلر ابليسه آني ... چاغردي ايلدي آه وفغاني
كه طوغمش آيت عالم جهانه ... كلوب رحمت بني آدم جهانه
انكچون وارمدوكوز كوك قتينه ... كه منظردر اكا وامتينه

محمد فيض حكمتدر چون اولدر آيت كبرى

محمد محض رحمتدر چون اولدر غايت بشرى

چو مكه قومي كوزديلر اني هپ اتديلر ادراك ... ديديلر بودر اول كيم دنه شاننده ارسلناك
محمد در بونڭ آدي اوليسر در رسول الله ... لعمرك اوليسر تاجي رداسي اوليسر لولاك
اناسي بر قچ امزردي ديديلر كيم كرك دايه ... قبول ايتمادي هيچ دايه بريني ايتمدي امساك
تحيرده طورورلركن نه حكمتدر بو ايش ديركن ... حليمه آدلو برخاتون ايرشدي وضعي طبع پاك
اكا بلدرديلر آني مدينه يه آلوب كلدي ... نه بردە مركبي كتسه چمن چيچك اولوردي خاك
اولوردي كونده برآيلق قدر طوتار ايدي قوت ... كسنه كورمدي آندن نجس بول وچپل خاشاك
قچنكم استسه حاجت ايكي پاره اولوردي ير ... كيرو اولور ايدي دوبدز ايدردي اني استمساك
مبارك باشي اوستنده اولردي سايبان اكا ... براق بولت انڭ دائم طورردي اوستنه چالاك
حليمه دايه نڭ بركون ديلڭ قيلديلر اولادي ... رسولي بيله آلديلر قيو نه كندي يلر بي باك
ايرشدي ناكهان جبريل طوتوبن يوركن ياردي ... چقاردي بر او يوشمش قان بو سورزده اولمغيل شكاك
ديدي بو حظ شيطاندر سڭا لايق دكلدر بو ... آرتدم قلبڭي بوندن بواشده اولمغيل غمناك
كيرو يودي آنڭ قلبن برآلتون طاسڭ ايچنده ... مكاننده كيرو قودي اني ايتمدي استهلاك
بوحالي كوريچك بونلر حليمه يه سكرتديلر ... ديديلر بركشي كلدي طوتوب ايتدي اني اهلاك
يوكردي دايه سي كلدي كوررکيم ديريدر آني ... ولي رنكي تغيردي كوروب ايتدي يقاسن چاك
اني القصه ايركوردي اناسينه كيرو تيز صاغ ... كونشدن آني صقلردي مبادا ايره يه سفاك
چون اولدي ايكي ييل درت آي اتاسي كندي ... بوسوزدر سوزلرڭ صاغي ديمامشدر اني افاك

ساطع ظاهر ومرتفع معناسنه*

مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن

امساك يعني طوتمق* چپل چرك وكير معناسنه* خاشاك فارسي در چور چوپ ودوغلي لغتنده توزان معناسنه* سايبان كولكه لك* چالاك چابك وتيز معناسنه* باك باك عربي ايله قورقو وقايروق معناسنه* چاك فارسي در يرتلش معناسنه* سفاك زياده قان دوكيجي* افاك كثير الكذب اولان كسه ديرلر*

چنکیم آتیه ایردی اناسی کندی دنیادن — مدینه مکه نصفنده یتردیلر انی نساک
سوزلردی قموعالم خصوصا کیم انک جدی — هواداری ایدی ویردی بودر اول سرّ اعطیناک
سکز یاشینه ایربجک دده سی کندی دینادن — بیوردی تا ابو طالب اوله قوللوغنه درّاک
عجبمی کر بشر یرده ایاغینه قو سه باشن — چو نعلی تو زنی سرمه چکوبدر کوزینه افلاک

محمّد فیض حکمتدر چون اولدر آیت کبری
محمّد محض رحمتدر چون اولدر غایت بشری

جمالی طوغدی چون یرده کوک آلدی شمسی دنی — قمر رقص اوردی مجلسده چون اولدر بدر استدراک
مطهردی انک ذاتی علایقدن عوایقدن — انکچون قونمدی اصلا آتاکینه انک خاشاک
جمیع عمری ایچنده ملیبه قیلمدی تعظیم — قغرسالرده وارمزدی نه یرده کیم اولور اشراک
نه خمر ایتدی نه زمر ایتدی نه لهو ایتدی نه — نه لعب ایتدی نه کعب ایتلدی قومزدی قاتنه هتاک
کمالاتی اکا ایردی که مشهور اولدی فضل ایله — امانتده دیانتده نظیرین کورمدی سلاک
که تا اناکه دیرلردی محمّد در امین صادق — شو رسمه قدری اعلادی که کترقوللری ملاک
چو یاشی اون ایکی اولدی مکر کونلرده بر کونده — ابوطالب اکا دیدی ایدهلم شامه استسلاک
ایرشدی قافله شامه کلوب بصرایه قوندیلر — واریدی آنده بر راهب که ترک ایتمشدی مال املاک
انک آدی بحیرا ایدی چو کوردی بونلری قوندی — بولاره قارشو بونلدی هلینه بغلدی فتراک
ایرشدی تیز کیر وراهب محمّد قاتینه کلدی — یاپشدی آلینه انک چو بولدی زخمنه تریاک
قریشه پس دیدی بیلک بو در عالملره سیّد — رسوالله اولیسر در پس آمنّا وصدّقنا ک
بونی عالملره رحمت ایدوبن کوندریسردر — بوله امتلری عزّت چو بودر نصر ارسلناک
قریشک دیدی اشیلغی ندن بلدک که بوکیمدر — نه ایشدن قیلدک استدلال که بودر قدر ارسلناک
دیدی چون ایندیکز اقبال نظر قیلدم که هب بوکا — قیلوردی طاش اغاج سجده بودر پس سرّ ارسلناک
که زیرا طاش اغاج سجده نبیدن غیر یه ایتمز — کلور توراتده وانجیلده طوغیسر بدر ارسلناک
باقوب کوردی بر آق بولت طوروب کولکه ایدر اکا — دیدی کورک بو جمالی کیم بودر اول طور ارسلناک
دیدی کیمدر بونی ضابط دیدیلر کیم ابوطالب — دیدی یکم تیز بونی کوندر ایره تلا دور ارسلناک
مبادا کیم یهودیلر کوروب مکر ایدهلر بوکا — بوکا حاشا زوال ایره بودر چون صدر ارسلناک
ابوبکر آنده بیلدی اکا قوشدی بلالی پس — ایرشدی مکّیه کیر وقمروش نور ارسلناک

محمّد فیض حکمتدر چون اولدر آیت کبری
محمّد محض رحمتدر چون اولدر غایت بشری

روایت در درایت قیل بغایت — چون اون دورد دینه ایردی اولدی آیت
جمالینک هلالی ایردی بدره — ایرشدی صدری قدره قدری قدره
یوزنده بدی رسالت نوری ظاهر — اوزی دریا ایدی سوزی جواهر
سوزی جانه میان اولوردی یاقوت — قولقلرده اولردی درّ ویاقوت

نساک بو یرده کاملری تعیین ایدرر مبلغلر در*
هوادار دوست وخیرخواه معناسنه*
هتاک یعنی ادبسز وحیاسز آدم*
راهب املاک عابد وخائف معناسنه بوراده نصاری طائفه سنک اولوسی در*
فتراک قایش دن اکر بندی در*
بو یرده مقصود همت در*
هلـ وقتدار معناسنه*
طور یعنی برکه ایدی*
بیلیدی یعنی قمر کیبی*
قمروش یعنی قمر کیبی*
ایرشدی صدری قدری قدره یعنی انک عنوان وایتدیکی شرف وعزت قدری ایله قدره ایرشدی یعنی شرف وعزتینه یتشدی*

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

طوترلردی نه بیورسه عبارات — ایدرلردی نه کوسترسه اشارات
بکرمی بش یاشه چونکیم ایرشدی — حقه ایردی اکا امر کیم ایرشدی
خدیجه خاتونی قیلدی تزوّج — صدنی قیلماغچون قیلدی تفرّج
کیم آندن بینه دُرّلر شاهواری — چیقیلیر بوزینه ماهواری
خدیجه آکا عاشق اولمشیدی — عقیق ایدی یمندن کلمشیدی
مقارن اولدی پس معشوقه عاشق — عقیقیله اولور کوهر براشق
ابو بکری ایدندی ثانی اثنین — قمر صاغدیج کوکنگوشمش کونین
طُفولیّت زمانندنه بلیّندی — یارم دم حاشا آندن آیرلیدی
کوکلده خاص ایدی سرّنده صاحب — سفرلرده حضرلرده مُصاحب
پس اوّل طوغدی قاسم صکره زینب — رقیّه امّ کلثوم فاطمه هب
خدیجه آنادن طوغدی بو اولاد — بو لاره مکه شهری ایدی میلاد
بو اولادی نبوّتدن اوکیدی — ایکی اوغلی رسالتدن صوکیدی
خدیجه دن چو عبدالله کلدی — بوکز ماریه دن ابراهیمْ اولدی
بو لرهپ دیرلکنده نقل اولو بدر — ولیکن فاطمه صکره قالوبدر
ایدردی فرقه دک قطع مقامات — اولوردی ظاهر آندن چوق کرامات
رسولیدی کلوردی نور الهام — ولیکن ظاهر اولماشدی اسلام

محمّد فیض حکمتدر چون اولدر آیت کبری
محمّد محض رحمتدر چون اولدر غایت بشری

چو ایردی قرق یاشینه شاه کونین — کاله ایردی شمسُ وماه کونین
که حُسن خلقله موصوف ادلو بدی — کالی لطف ایله معروف اولوبدی
اکرچه کندودی صاحب شرایع — ولیکن ظاهره اولمشدی تابع
خلیل اللّهه تابعدی عملده — اکا اویاریدی حُسن املده
که ابراهیمک ایدی ملّتی حق — نظامی شرعی دینی امّتی حق
قبول عام ایدی خاص الخواص اول — قمواد یانده اهل اختصاص اول
پس ایدردی عبادتده جهادی — کیم ایره ناکهانی فضل هادی
پس ایردی امر سبحانی دوشنده — پس ایردی وحی ربّانی دوشنده
نکیم دوشده کوررسه صادق اولدی — نکیم سویلرسه حقدن ناطق اولدی
بوکز جاننده غالب اولدی اشواق — حبیبینه حبیب اولمزمی مشتاق
قیاس ایت چو نکیم اوله یار محبوب — نه محبوب یار محبوب یار محبوب
شهودی ملکنک سبحانی اوله — وجودی شهرنک سلطانی اوله
بو یولده پس ممات اوله حیاتی — حیاتینه ممات اوله حیاتی

شاهوار یعنی شاهه لایق اولان فارسیده مناسبت ولیاقت معناسن افاده ایدر * ماهوار ماه کبی دیمکدر *

صاغدیج طوی وقتنده کویکونک کن یعنی کویاونک اوزرینه و مجلسنک نظامنه متوجه اولان کشی که بعض نده مراد استعاره ایله صدیق اکبردر *

بو رسمه دایم الاحزان ایدی اول   خیالی فکر بنمیزان ایدی اول
که تا ایره خیالندن وصاله   فراق آنی وصال ایلینه مساله
اول ایلدن تا ایره ذرّه اشارت   بو ذرّه دن ایره شمسه بشارت
سوردی وحدتی ایدردی خلوت   ایدردی خلوتی تا بولسه جلوت
حراطاغینه کاه کاهی کیدردی   یره یاشی کوکه آهی کیدردی
طورردی نیجه کون غاره مراده   حری اولمز ایدی آکا مراده
کوکل بولماسه یارندن تجلّی   خیالندن نیته اوله تسلّی

قافیة	محمّد فیض حکمتدر چون اولدر آیت کبری محمّد محض رحمتدر چون اولدر غایت بشری	اللام

چو کوردیلر آنی ترقیده بولدی کمال   ولی بلمدیلر که نیچون ضعیف اولدی حال
کلوب عمّیسی حمزه قز قرداشینه دیدی   که یا عاتکه نیچون اولدی محمّد هلال
نه یلدرکه اول کُل یکا غن خزان ایلدی   که یاقوت احمر دوداغی صونوب اولدی آل
ایشی دائما فکر وخلقه قرشمز نیچون   بو سوزه جواب ویرمدی عاتکه اولدی لال
پس ایتدی قریشک اولولری دعوت آنی   معزّز طوتوب ایتدیلر آنده چوق قیل وقال
ندندر کیم آحزان ایچنده یوررسن وحید   ندندر مبارک ضمیرکده وار در ملال
مزاج کریمکده وارمی عجب یا مرض   خبر ویر بیلهلم ندندر اکا اختلال
اکر کسه یه عاشقیسک بیور بیلهلم   وکر عزّت استرسک اوشده سنک ملک مال
جواب ویرمدی بونلره طوردی کندی کیرو   واروب خلوتینه کیرو ایلدی انتقال
بولاردیدیلر پس جواب ویرمدی چون بزه   نه ایتمک کرکدر بو تدبیره فکریله آل
دیدیلر ابوبکر آنک خاصّ یاری درر   که سرّینه واقفدر ایدر اکا امتثال
هوادار ایدر ایلمز سرّین آندن دریغ   پس آندن بو حالی صوره لم آلالم مقال
بو سوزی اشتدی ابوبکر طوردی اوررو   کلوب دیدی اصلا سکا اولمسون هیچ وبال
بو حاله تحیّرده در جمله سادات خلق   خصوصا کلوب ایتدیلر بکا آندن سؤال
دیدی قلب مشتاق نفسم ایدر احتراق   کوزمدن آقار یاش بو در حالم اوش لایزال
قرارم چو سلب اولدی هیچ صبره یوق طاقتم   نه قیلسون دل آرام چو جانمده یوقدر مجال
چو کوردی باشندن ایکن اشلی دریای عشق   کناره چقوب سرّمنوب ایلدی اغتسال
رداسینی کیدی ازارین طوتدی روان   حراطاغینه مکّه دن ایلدی ارتحال
چقوب طاغه یوزین ترابه قودی سجده ده   تضرّع ایدوب اغلدی دیدی ای بی زوال
ملکلر کوروب اغلدی حورعین دوکدی یاش   که الهی حبیبک الف قامتن قیلدی دال

فعولن فعولن فعولن فعول

فصل فی	ینابیع حکمت آنک اول عزیز وحکیم مقالید رحمت آنک اول کریم ورحیم	نزول الوحی

اولسکی حراده یعنی حراطاغنده
وایکنجی حراده یعنی بالغوراغنده
وحری تقصان معناسنه در*

مزاج طبیعت معناسنه که عناصر
اربعه کن ترکیب* اعتبار یله
الطلاق اولنور* وزیان معناسنه*
وبال ضرر

ارام استراحت* وغایت چوق
ایکلسن زیاده در* جهید چشمه
معناسنه* ینابیع ینبوع کل جمعیدر
مقالید مقلدک جمعیدر کلید دیلی
که مفتاح دیرلر*

چو وقت اولدیکیم وحی ایلا اول غنی ذو الجلال
بیوردیکه یا جبرئیل اولدی وقت تمام
که تا امرلـه نهیگُ احکامن اظهار ایده
ایـرشدر پس آکا تحیّاتمـی قیـل سـلام
نزول ایتدی پس پیشکَ حضرت حراطاغینه
نظر قیلدی کوردی یشل طونلو بر شخص اینر
کلوب دیدی اقْرَأْ که یعنی اوقو ایشـدم
یاپشدی آنی بوغوبن قودی تیز جلك کیرو
دیدی کیرو اقرأْ دیدی بیلمزم اوقمق
کیرو دیدی اِقْرَأْ دیدی اوقمق بیلمز
اوچنجیده دیدیکه اوقی آنکُ آدنـی

محمّد رسالت ایده فیض ایـده ذو الجمال
که وحی ایدم انزال حبیبمه ایره منـال
بیان ایده وعـدم وعیـدم حـرام وُ حـلال
ینشدر هدیّم رسولیمه آچ پرُ و بـال
هوادن ایدوب صیحه دتردی درُ دزُ جبـال
سما ایله ارض اورتاسنده شریف الخصـال
دیدی اوقومق بیلمزم یا کریم النّوال
روایت ایدرلر که چکدی الـم بی جـدال
کیرو طوتدی آنی اشتِ نـه اولیسـر منـال
هم اُمّی هم اعلم نه سرُ در عجبدر بو حـال
کیم انسانی قندن یراتمشـدر ردی مثـال

قال الله تبارك و تعالى اقْرَأْ باسْمِ رَبِّكَ الّذى خَلَقَ خَلَقَ الْاِنْسانَ مِنْ عَلَقٍ

که رتکُ شول اکرم در رکیم یراتدی قلم
خصوصا کیم انسانه اوکرتدی شول نسه لـر
بونی دیدی اولدی کوزندن کیر و غایب اول
پس آندن رسول الله آلدی کلوب مکّه یه
خدیجه یه کلدی دیدی تیزبنی اورتوگُـز
برازدن طورو کلدی ویردی خبر حالنی
دیدی قورقدم آندن دیدی حاشا و الله حق
سکا ویرمسه فضلنی پس کیمه فیض ایدر

قلم بـرله تعلیم علمْ ایلـدی اتّصـال
که هیچ ایرمز ایدی ضمیـر نده آکا خیـال
رسالتله قرآن کتوردی بغیر محـال
رسالت بـلا شبهـه قُرآن بـلا احتمـال
که دترر یوره کیم ایده تا برازانحلال
روان ایلدی سرّنی همچـو صافی زلال
غزایت ایده قیلمیه سنـی صاحب کـال
سکا قیلمسه وصلنی کیمدر اهـل وصـال

ینابیع حکمت آنـکُ اول عزیزُ و حکیم
مقالید رحمت آنـکُ اول کریم و رحیم

پس آندن خدیجه بو کوردی بیان
که راهب دی چوق دیلی بلمش ایدی
سوُنْدی ایشدیجک اول معتبـر
خبر وردی پس کوردوکندن رسول
دیدی بیلکه ناموس اکبـر در اول
که موسی یه عیسی یـه کلمشدر
نولَیْدی ایرشدورَدی حق بنـی
دیدی قومم اخراج ایده یسر میدر
دیدی هر بشر کیم نبوّت ایدر

واروب ورَقه یه آنی ایتـدی بیـان
که توراتُ انجیل بلمش ایـدی
کلوب دیدی ویریا محمّد خبـر
اشتـدی آنی ورقـه قیلدی قبول
که ناموس قدّوس اکبر در اول
شو دمکیم نبوّت ویرلشدررز
شو وقته کیم اخراج ایدهلـر سنـی
قُبوب حقّی باطیل کیده یسـر میدر
اذکُ قومی آکا عدَاوت ایـدر

منال مطلب و مقصود معناسنده * پر قوشکُ
پر و بال بال قناددر پر قوشکُ
قنا دندبنان بیلك یعنی قادوردر *
پیک ایلچی مراد جبرائیلدر *

انحلال اچلمق یعنی استراحت
معناسنده * غزایت خوار اولمق و رسوای اولمق *

بیان یعنی تیز و سرعتله *
ناموس صاحب سر الوحی یعنی
جبرائیل علیه السلام *
فعولن فعولن فعولن فعول

پس آندن کلدی کیرو جبرئل
بغایت حزین اولدی آندن رسول
قرار ایلمزدی کیجه کوندوزین
کوزکدی کوز ینه کیرو جبرئل
دیدی یا محمد که سن سن رسول
مکر ویردی برکون خبر مصطفی
که برصوت اشتدم سمادن کلور
سما ایله ارضک اراسنده دی
نظر قیلدم آکا کیرو اکلدم
که بلدم آنی بوملک در کیم اول
کیرو امر سبحانیدن کلدی اوش

زمان اولدی کلمدی وحی جلیل
شونک کبی کیم بزدی جاندن رسول
دیلردیکه طاغدن آته کندوزین
کنوردی اکا کیرو وحی جلیل
نیچون خاطرینکی طوترسن ملول
محمد رسول الله اول باوفا
کیرو برفرشته هوادن کلور
اوتورمیشدی کرسی اوستنده دی
یوزین کوردم آنکسوزن دیکلدم
که هرکز مراده ایدهدی نزول
کیرو وحی ربانیدن کلدی اوش

ینابیع حکمت آنک اول عزیزُ وحکیم
مقالید رحمت آنک اول کریمُ ورحیم

چو کوردی آنی ایلدی پس فزع
دیدی اورتوکز خشیت ایتدم چوبن
صله لر قیلاجی سن ارحلمه سن
کلامک نظامک قمو هرکمال
فقیره تواضع قنوعه کرم
طشک خلقله حُسن اخلاقله
الهک چو قدوس اکبردرر
یاتورکن بورو تور بر داوُ ازار
کیروب کلدی جبرائل ایتدی ندا
که مُدثرک سورهسین ایندروب
ایرشدردی اول سلامن انک
چو جبرائلی کوردی و آکلدی
خدیجه دیدی آچه یم صاچمی
اکر اول ملکسه اولور غائب اول
پس آچدی صچندن برایکی فتیل
دیدی یا خدیجه که غیب اولدی اول
کلن درسکا بیلکه روح الامین
باکا عرض ایت اسلامْ مسلمان اولام

ولی قیلمدی کمسه به هیچ جزع
خدیجه دیدی یا محمد که سن
رحملر ایدیجی سن ایتلمه سن
ایدرسن قمو ایشلره احتمال
طوترسن قمو علمی محترم
ایچکک حق ایله ذکرخلاقله
کلن بلکه ناموس اکبردرر
ایدرکن حقک امرنه انتظار
سلامینی اللهک ایتدی ادا
حقک لطفینه قاندیروب قنیروب
یتشدردی مکرّه کلامن انک
ایشت یا خدیجه که کلدی دیدی
کورم که طوررمی و یاقاچه می
وکر اوله شیطان طورر خائب اول
کوزندن طولندی روان جبرئیل
دیدی یا محمد پس اولدک رسول
رسول الله اولدک الی العالمین
حقی حق بیلم اهل ایمان اولام

ازردی یعنی بیزار اولدی * وانجیلدی
فزع قورقو معناسنه‌در *
جزع صبرسزلک *
قنوع قناعت دن در اولور عجب که
بنم اللده اولان نسنه‌لر ایلی
سنده قنوع عین ایله کلمش *
قاندروب یعنی اشتباقلو ایدروب *
قندروب یعنی قیزدروب
غائب امیلسز دیمکدر *
طولندی غائب اولدی معناسنه‌در
فتیل یعنی بوک که نوغسای
اصطلاحنده کلم دیرلر *

چو عرض ایلدی کلدی اسلامه اول	مطیع اولدی اعلامه اعلامه اول(١)
پس اول بودر اهل ایمان اولان	رسولک الندە مسلمان اولان

یناببع حکمت آنک اول عزیز و حکیم
مقالید رحمت آنک اول کریم و رحیم

قافیة — المیم

ندر در بو پرده ایشت فخر رازی امام	محمد رسول الله اولدی علیه السلام
که علم ضروری ایله آکا بلدردی حق	که کندو رسولدر من الله تم الکلام
نه بیچه صاچین آچدوغندن آنی بلدیکیم	که خبر اتلیدی کلن اول اعز کرام
بو اشلرکیرو کندو زینه اولور معجزات	زنکیچون شهادت کتوردی اکا اولدی رام
کلور نقل کشافده اکثر مفسر دیمش	کم اول اینن فاتحه سوره سیدر بنام
کل امدی ایشت کیم بو قرآن نیجه انیدی دی	یزلیشدی لوح محفوظه اول تمام
که هر حرفی قاف طاغی قدر نیجه دی صورتا	نه کم اولدی اولاسیدر ایلدی انتظام
پس آندن یراتدی بو دنیا کوکنده براو	آدی بیت عزت ملکلر ایدر احترام
اول اوده یازلدی کیر ولیلة القدرده	که یکرمی دردی کیجه سی ایدی ارتسام
بیوردی انی جبرئیله که یازدی کیرو	سفره بررە به ایندی آنی التزام
بیوردی کیرو جبرئیله کیم انزال ایده	رسوله کیم اعلام ایده بیلەلر خاص وعام
پس ایندردی آنی یکرم اوچ ییل ایچنده اول	کلوب خاتم المرسلینه ایدوب اختتام
بشر صورتنده کلوردی اکا جبرئیل	کهی بو ملک صورتنده اولوردی همام
کهی صلصلهٔ جرس بیکی احیانا اول	اشدردی بر صوت طیب لطیف المرام
که آشاغه طوتردی باشینی اصحابله	اینیجک اکا وحی قیتوم حی لاینام
قچنکیم اینه وحی ربانی درلردی اول	منور اولوردی جمالی چو بدر ظلام
ایشدردی مقنک کلامن قولاغی ایله	خبرو یرر ایدی که بیلە خواص وعوام
دخی دیدیلر النبی آنی دوشیله سویلدی	که وحی ایرکوردی اکا جبرئیل فی المنام
زی فیض ایسی سلطان که تبلیغ احکام ایدر	قیلور قوللرینه کرم بی نهایت مدام

یناببع حکمت آنک اول عزیز و حکیم
مقالید رحمت آنک اول کریم و رحیم

بو کز بونده علامەلر بر سؤال ایتدیلر	اکا ایردی حتی که چوق ایتدیلر اختصام
که قرآن کلامیدر آنک کلامی صفت	صفت خود مفارق دکل ایلمز انفصام
نیجه نازل اولدی کلوب پس رسوله صفت	نیجه اولدی یا عقلیله معنیسی انفهام
جواب وردی ارباب تفسیر و اهل حدیث	عرب یا عجمده پس آندن کسلدی خصام
که قرآنی دیدی رسول غیر مخلوقدر	دیسه هر که مخلوق کفردر بولور انتقام
بو سوزجه قدیم اولدی پس نظمله معنسی	اکرچه تعلق بولوب نظمی طوتار نظام

(١) یعنی شواهد نبوت ودلائل رسالتنه مطیع اولوب فخر عالمک تبلیغ و اعلامنی قبول ایلدی *

فعولن فعولن فعولن فعول

ارتسام نسخه ایلمک و یازلمق در * سفره سافرک جمعیدر کاتب معناسنه * برره بارک جمعیدر تقی معناسنه * یعنی پرهیزکار * همام هانک عمیدلە اولور کشیه دیرلر که شجاع و سخی اولە * صلصله صدا و صوت نوعنای اصطلاحنده تاووش * جرس چاک یا انه قلنجراو * احیانا یا یدی کاه زمان ککبی وکه * ایلک مخفی در * زی زهی و زه هراوچی د.ارک الله * و اوزرین معنا سنادر * اختصام وخصام دشمنلق در * انفصام کسلمک و عدم اولمق *

نه سوّتدر نه حرفدر ولی صوتُ وحرف ... انی ظاهر ایتدی بو دیللرده طوتدی قیام
کلامی خفیدر تمثّل ایدر دفعی وحی ... تعیّن تعدّد اکا باعتبار المقام
کل امدی کوکل لوحینه اشبو تصویری یاز ... که ساکه بیان ایلیم نتدی فتح ختام
چو بلدنک کیم اولدی حقیقت محمّد رسول ... که قرآن کلوب جبرئیل ایتدی هر صبح وشام
قودی حق سعادتنك باشنه تاجی کمال ... سریر سیادتنك سرّندن اوردی خیام
قمو جنّه انسه رسول ایلدی کوندروب ... کیم اللّه دعوت قیله خلق ایله اعتصام

اسلام ابو بکر رضی اللّه عنه

کل امدی ایشت کیم نیجه دعوت ایدر رسول ... نیجه بلدرر امرُ ونهی اول حلالُ وحرام
اشتدنک کیم آننك ابو بکر یاری ایدی ... ایدردی تجارت حجازُ ویمن مصرُ وشام
کور رشام ایلنك دوشنك که شمسُ وقمر ... کلوب اوکنه قوندی بلر کوکدن اول ایکی جام
طوتوب پس ابو بکر آلدی بولاری آله ... کیوردی لباسن ایدوب صدرینه انضمام
واروب پس معبّردن اول صوردی تعبیرنی ... دیدی آکا راهب که قدر کدر رمستدام
نه یردن کلورسن بکادی دیدی مکّه‌دن ... قبیله‌ک ندر دیدی هاشم که شانی هشام
دیدی پس چو قیسر زمانکنك برکسه اول ... کیم آدی محمّد امین در اجلّ غطام
نبیدر کیم آخر زمانده کلور عالمه ... انکچون براتدی جهانی آله الانام

ینابیع حکمت آننك اول عزیزُ وحکیم
مقالید رحمت آننك اول کریمُ ورحیم

فعولن فعولن فعولن فعول

انکچون براتدی سمواتُ وارض ... انکچون ایدر آکا اشیائی عرض
انکچون براتدی قمو عالمی ... انکچون کتوردی هم اول آدمی
انکچوندرر انبیا مرسلین ... انکچوندرر اوّلین آخرین
پس اول سید المرسلین اولیسر ... پس اول اکمل الکاملین اولیسر
پس آننك بلیسرسن اسلامی نه ... پس آننك کریسرسن اسلامنه
وزیری اولسن زماننده هم ... خلیفه اولسن مکاننده هم
بودر اوشده تعبیری بیلدوشنك ... اوکندن موکن اکلیفل ایشکك
دغی برسوزم وار سکا دکلسن ... که توراتُ وانجیلز بورایچره بن
اننك نعتنی وصفنی بولشم ... حقیقت بن آنی نبی بیلمشم
کتورمیشم اسلام آنی کوز لرم ... نصارادن آنی ولی کیزلرم
ابو بکر اشتدی چو اوصافنی ... آرتدی کدورتدن اول صافنی
پس اولدی اکا غالب الاشتیاق ... نه وقتن اوله دیردی یارب تلاق
او یومازایدی صبحه دک شامدن ... پس ایردی کیروکه یه شامدن
کیرو روزی قیلدی تبارک یوزین ... کلوب کوردی چونکیم مبارک یوزین

الانام الخلق والجن والانس مما علی الارض*

ولی ولیکن دن مخفف در*

صافنی یعنی آیینه قلبنی*

تلاقی اولاشمق وکوریشمك*

دیدی یا ابابکر اسلامه کل   هدایت بولوب نصر اعلامه کل
دیدی کر رسولنگ قنی معجزات   که تصدیق ایده تاسنی معجزات
دیدی معجزه سنگا ینمزمی اول   که شام ایلینه چونکه واردقده یول
سنگا دوشده اولمادمیدی عیان   سنگا راهب ایتمادمیدی بیان
ابو بکر آنی چون اشتدی بیلوب   شهادت کتوردی مسلمان اولوب
نظر ایردی توفیق ربانیدن   کوکل طولدی تحقیق حقانیدن

ینابیع حکمت آننگ اول عزیز و حکیم
مقالید رحمت آننگ اول کریم و رحیم

پس آندن علی کلدی ایمانه بیل   یاشی اون دی بقلادی ایمانه بیل
ایرشدی بوکز زید بن حارثه   ضلالتدن ایرشمدین حادثه
یتشدی ابو بکره عثمان سریع   کتوردی حضورنده ایمان سریع
زبیر ایردی آردنجه آننگ روان   کلوب عبد رحمن دیدی الامان
بوکز ایردی سعد ابن وقاص اکا   دخی طلحه ایرشدی خاص اکا
بو بش شخصی آلدی ابو بکر پس   رسوله کتوردی اولوب دسترس
شهادت کتوردیلر اخلاصله   خلاصه ایرشدیلر اخلاصله
بو سکز نفردرکه سابق درر   فلانی بولاره لواحق درر
زیاده اولورلردی کون کون کرام   که تا ایردی اوتوز طقوزه تمام
اوتوز اوج رجال التی خاتون ایدی   قمودر ایدی خالص آلتون ایدی

اسلام عمر رضی الله تعالی عنه

کل ای حسن تقریر وتحریر ایدن   تصورده تصدیق تصویر ایدن
کوزنگ آچ که از هر نظام ایلیم   قولاغ اورکه جوهر کلام ایلیم
که نظمده نثر معانی دوزم   نثار مده در مثانی دیزم
ایشت پس نیجه طوتلدی قوت بو دین   نیجه ظاهر اولدی نبوت ودین
دعا ایدر ایدی رسول اله   کیم اسلامه عزت ویر ای پادشاه
عمرله بو اسلامی اعزاز قیل   ویا عمرو له دینی اعزاز قیل
دعاسینی حق چون مجاب ایلدی   عمر حقنه مستجاب ایلدی
دعاسی نیچون اولمیه مستجاب   چون الله ایده وبدرا کا فتح باب
انگچون اولوبدر بو کون ومکان   انگچون دینلمش درر کن فکان
یراتدی آنی ارحم الراحمین   که تا اوله اول رحمة العالمین

ینابیع حکمت آننگ اول عزیز و حکیم
مقالید رحمت آننگ اول کریم و رحیم

دسترس یعنی ال ایریشدریجی ومعین*

ازهر منور ومبین معناسنه*

اعزاز بو یرده استوار ومحکم قیلمانی معناسنه‌در*

چون دعاسن مستجاب ایتدی رسولک مستعان   کور عمر امدی نیجه اظهار ایدر امن وامان
برکون ابو جهلله اولدی مصاحب پس عمر   دیدی آکا یا عمر میدانه کیر ایله رهان
زیرا چقمشدر محمد در که بن پیغمبرم   کونده کون ایتدی ترقی اولیسر صاحب قران
کرسن آنی اولدررسک یوز وقیه اوش کوش   هم ویرم بن یوز دوه احمر قورجق هپ هجان
پس عمر بندی رسولک اوستنه قصد ایلدی   بیلنه قوشاندی قیلج الینه آلدی سنان
یولده خبابُ ابنِ اَرْتَه اوغرادی در یا عمر   کل برو اسلامه سن اعزاز قیل قیلمه هوان
کیم محمد دیدی یاربّ ایله اسلامی عزیز   یا عمرله یا ابو جهل ایله ایله جاودان
دیدی بق بق سنده خی می کیردک آنک دیننه   دیدیکیم اسلام بولینه بنمی کیرمیشم همان
کیردیلر قزقردشک هم کو یکنک اسلامنه   دیدی اوش نه انلری قو یم نه سنی بن روان
کلدی کوردیکیم صلوة صبح ایچنده بونلری   کم اوقورلر سورهٔ طه اشتدی بر زمان
کوکلی یومشاندی بر از قران ایشدیجک آنک   طتدی یوز امّا رسولک قصدنه اول پهلوان
برمغاره وار ایدی ابو قُبَیْس طاغنده کیم   آنده طوتردی رسول اصحابله کوندزمکان
ایردی آنک قاپوسینه هیبتیله پس عمر   دیدی کیمدر کیم المدن قورتره باش ایله جان
دیدیلر کیم یا رسول الله ایرشدی اوش عمر   کلمدی الّا که باشلر کسمکه دوکمکه قان
پس علی دیدی که امر ایت ایکی پاره ایلیم   دیدی صبر ایت یا علی کیم کور نیجه اولور بوشان
چون عمر کیردی قپودن نعره اوردی خشمله   دیدی آکا پس رسول الله که قیلمه همچنان
کلبرو اسلامه کل یوخسه عذاب اینر سکا   ننه کیم اولکی قومه اینمدی اینمدی بی نشان
چون مبارک یوزینی کوردی اشتدی سوزنی   دتردی در در صارردی صانکیم ایرشدی خزان
دیدی اسلام عرضه قیل کیم حق نبی سین یا رسول   قالدی اسلامجه السلام الامانُ الامان
چونکه تحقیق اولدی حق باطللری ابطال ایدم   چونکه اسلامدر معزز پس نیچون اوله مهان

صاحب الآیات محمد معجزاتی ساطعات
ناصب الرایات محمد بیناتی قاطعات

چونکیم اسلام باغینه قوردی عمر تخت ارغوان   آنکیله اربعین اولدی تمام پیر وجوان
رفع اولوب رایات اسلام نصب اولوب آیات دین   چیقدی ایمان قلعه سینه آنده اولدی پاسبان
دیدی امدی یا رسول الله نیچون خلوتده سن   چون سنی حق کوندرویدر سنده ایت حقی عیان
چقدی پس آندن رسول الله حرمده یوریدی   دعوة ایتدی ظاهرا اسلام بولین ایتدی بیان
چون معزز اولدی اسلام ایلدی اشراق تام   طولدی ارواح معرفت نوری ایله قلبُ ولسان
بولدی اسلام عزتنده پس عمر ده عزتی   کیم رسول الله بیوردی کلمسم بن در جهان
سن اولیسردک نبی عالمده بلکل یا عمر   کورنه صدر اولدیکه بولدی قدر عالی بی کران
آکا ایرشدی ابو بکر ایله آنک قدری کیم   تادیدی بونلارک ایچون شاه سرکن فکان
کیم بنم ایکی وزیرم وار در رکوکدن کلور   هم دخی ایکی وزیرم یر یوزنده کامران

رهان فتحله بهادرلق کافی الاختری*
وقیه عربیدر بر وزن در رومده اوقه
دیرلر بیلدیکی مثقالیدن حسابت ایدر
درهمه هجه وزنی وار تغایر ولاینه کوره*
احمر بو یر ده ابیض معناسنه در*
هجان نوعی اعلا اصطلاحی منکر
قوربو یر تلو*
اید ان ایدر*
هجان آق دوه*
هوان خوارلق وحقارت*
جاودان ابد ونوعی ده منکو*
مهان خوار وذلیل*
ارغوان وارغوان بر چچک در یوزیده
مرادر تلک در*
بی کران بی نهایت معناسنه*
کامران یعنی بختلو وطالعلو*

کوکده کی ایکی وزیرم بیری جبرائیلدر ر
برده کی ایکی وزیرم در ابو بکر وعمر
نیجه عزّت بولسونلر ایتدی اعزاز اول آله
کریتیم ایدی ولی دُرّ یتیم ایدی اوشاه
چون حجاب آچیله کوکدن پس کواکب کوریتور
پس بولرْ اول نور رکونین دولتنده بولدیلر
هرکشی کیم پس انک شرعنده اولسه مستقیم
اول عجبمی بو جهانده کرا بریشه عزّته
دیدیلر اوج بیل اوتوردی آوْده دعوت ایلدی
چکمدی اصلا سلام هیچ مکه ده کفّاره اول
حجّتی قرآن ایدی آیاتی آنک بیّنات

بیری میکائیلدر اینرلر بولر ازآسمان
کورْنه عزّتدر و یریلان بونلره پس ناکهان
برنظر قیلدی محمّد ظاهر اولدی ازنمان
کیم انک آباغینک طیراغینه دُرْلر فشان
چون طلوع ایله کونش ذرّات اولور ظاهر حسان
بو جهانده قدر عالی اول جهانده امتنان
هم خصوصا اینسه آنک سنّتینی استنان
یارین آنی کورسه دیدار بولسه اول حور جنان
وارمدی کسه قپوسینه ایدوبن امتحان
معجزاتینه ایدردی دعوتینی اقتران
قاهر البرهان ایدی برهانی باهر بی گمان

فصل فی صفات النبی صلعم

صاحب الآیات محمّد معجزاتی ساطعات
ناصب الرّایات محمّد بیّناتی قاطعات

چون ابو بکر وعمر عثمان علی
طوتدی قوّت واردغنجه شرع دین
کوردیلر کیم طوغمش اول بدر منیر
مستنیر ایتمش جمالن شمس ذات
کوردیلر کیم چقمش اول صاحب کمال
کوردی صرّافی بلدی کوهر قیمتن
کسه بلمزدی کیم اول نه شاه دی
بولدیلر بلمسینه کمسه یول
کل بو سوزدن امدی استکمال قیل
حق تعالی کیم اکا بو قدر مثال
بو کمال عزّتیله اول غنی
شویله کم دیمشدرلر لولاک اکا
چون انی تعظیم ایدن الله اوله
پس قنی دیللرکیم آنی وصف ایده
دگله امّا بعض اوصافن انک
اورته بویلو ایدی احسن قامتی
نه قورْجق نه صاچی اوزون ایدی
هیچ سکک قونمزدی دیرلر بوزنه

کلدیلر اسلامه اولدیلر ولی
اصلی ثابت ایدی بتدی فرع دین
سایه سنده اولدیلر پس مستنیر
مستدیر ایتمش انی نور صفات
ایلمش عالملره عرض جمال
آرْبیلور انجق کیرو آرْ قیمتن
بو سوزک قرآن حدیثدر شاهدی
آنجق آنی حق بیلر کیم قدر اول
صانعه صنعندن استدلال قیل
کیم کمال عزّت آنکدر جلال
کورنیجه محبوب ایدینمشدر انی
آنکیچون خاک پای افلاک اکا
وارتعقّل قیل کیم اول نه شاه اوله
بو کالیله کیم آنی وصف ایده
تاکه تقریر ایدم الطافن انک
نه قتی ابیض نه اسمردی قنی
جسمی احسن هیئتی موزون ایدی
کولکه سی دوشمزدی هم یریوزینه

ازنمان فارسی عبارتیدر یعنی غیبدن وعدمدن* درّیتیم بیوک قیمتلو انجو که مثلی بولنمیه* فشاندن سالمک وصاچمق نثار معناسنه* حسان حسنک جمعی درکوکچک معناسنه* امتنان انعام واحسان* استنان یعنی فخرعالمک سنّتنه اویمق وعمل ایتمک* قاهر وباهر غالب معناسنه در*

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

اسمر بغدای رنکلو* قورجق بدر صاچلو* سالکشی درچین معناسنه*

زیرا نورڭ یوقدر اصلا سایه‌سی
کیم اوله اوصافن آنڭ صایه‌سی

کیمکه باقسه یوزنه حیران ایدی
صانکه یوزنده کونش سیران ایدی

(*) نیجه فرشودن کوره طورور ایدی
او یله اردندن دخی کورور ایدی

(*) زیرا نورڭ اوڭی اردی براولور
ایچی طاشی صاحب التدبیر اولور

(*) آنکیچون اویوسه کوزی انڭ
او یومزدی کوڭلی دیراو زی انڭ

(*) آنکیچون عرشه فرشه زین ایدی
آنکیچون سید الکونین ایدی

صاحب الایات محمد معجزاتی ساطعات
ناصب الرایات محمد بیناتی قاطعات

هم مبارک باشی ایدی مستدیر
جبهه‌سینڭ سطحی ایدی مستنیر

کوزلری دعجا ایدی اعلی نظر
سرملودی انجه مازاغ البصر

هر کیجه سورمه چکردی کوزنه
یاتدیغی وقت رشدی کندو زنه

کربکی اوزون قاشی اسنا ایدی
قاب قوسین ایدی او ادنی ایدی

قاره ایدی هم صقالی صیق ایدی
صاناسن بوینی کوش ابریق ایدی

بارمغی اوزون ایدی همچون قلم
نه قدر وصف ایلسم عاجز قلم

آیه‌سی یصی ایدی یومشق هر بر
الا باپشمزدی دیباج و سریر

صدری واسع دی برابر بطننه
کیم نه بیلور ظاهری نه بطنی نه

وار ایدی کوکسنده بر آز اینجه قیل
بر قیلی قرق یارقالی انجه قیل

ایکی چکننده بر آز قیل وار ایدی
ایچی طاشی طپطلو انوار ایدی

هم یغرننده جلالت خاتمی
وار ایدی دیرلر رسالت خاتمی

وار ایدی کڭلک یمورطه سنجه اول
کوندن اظهر دی رسالتده رسول

درلسه درلر دوکردی دانه‌لر
مشکدن الطفدی اول در دانه‌لر

او کجه سنده آز یدی لحمی انڭ
معتدلدی لحمنه شحمی انڭ

یوریسه قوتله یوروردی فتی
آکسزین کورن ایدردی هیبتی

کیم اوتورسه مجلسنده بر نفس
کتمکه عمرنجه ایتمزدی هوس

سویلسه غایت بلیغ ایدی فصیح
سوزنه صوسزایدی خضر و مسیح

حلهٔ حمرا کیردی کاه کاه
جبهٔ خضرا کیردی کاه کاه

کاه ازار یلەردا کاهی قبا
کاه کیردی قرا قیلدن عبا

که کیردی خاتم و خف نعل اول
که قرادولبند صاریدی رسول

صاحب الآیات محمد معجزاتی ساطعات
ناصب الرایات محمد بیناتی قاطعات

فصل فی اخلاق النبی علیه السلام

چونکه بلدڭ بعض اوصافن رسولڭ ای اولو
دگله پس اخلاقنی کور نیجه‌دی کوکچک خلو

---

* بو اخر نبی سنان لرایله نشانلنمش دوریت بیت بعض قدیم نسخه‌لرده کلمش در
* دعجا یعنی زیاده قارا
* اسنا اعلی وارفع معناسنه
* قیل مصراع اول اخرنده اولن قیل فارسیده موی و عربیده شعر معناسنه در وثانی ده امر در اجعل معناسنه
* قال سوز معناسنه در
* قرا دلبند یعنی عمامهٔ سودا

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

ویرمشیدی حق کمال حسنله خُلق عظیم　　خلقدن اعلی ایدی امّا ایتمزایدی اول علو
(*) دردی یوسف آغدی بندن ولی بن شیرین　　رکزآنی کورن اصلا اولمازیدی قیغلو
(*) ایکی کوزی اراسنده وارایدی بر نور انک　　کوزلری قاره ایدی بادامی سورمه سرملو
(*) نیچه یوزی کوکچک ایسه خُلقیدن کوکچک ایدی　　یوزلرینی جمله عالم آیغینه سُرملو
خُلقی قرآن ایدی زیرا صپ طوتردی حکمتی　　پس کمالاتیله ذاتی اولمشیدی طوپطلو
منبع اخلاق ایدی خُلق ایدرایدی عالمه　　معدن الطاف ایدی حاشا کیم ایدیدی غلو
خلقه ایدردی تواضع کرشریف کروه یعنی　　نفسی طپراق کیبی الچق کوکلی صوکیبی طرو
جمله‌دن اللهی یکرک بیلوبن قورقار ایدی　　کندی نفسیچون قاقیوب اولمزایدی هیچ عدو
کرغضب قیلسه قیلوردی حق رضاسیچون آنی　　کبر وکین بُغض وعداوتدن ایدی کوکلی ارو
کولدی هم قهقهه ایلامدی هیچ نسنه‌یه　　طفله بسّام ایدی یوزی کولجدی ماه رو
برایدی قاتنده آنک حق اشنده جمله خلق　　کسه‌یه یوز کورمزایدی کراولو کرارقه‌لو
قزدن ارتوقدی حیاده حلمله موصوف ایدی　　کسه‌یه لا دیمدی هرکیم که کلسه یالوارو
کند واهلی حاجتینی بتوررردی کند وهم　　مسکنتدن ایدرایدی افتخار اول بختلو
دیرایدی الفقر فخری وبه افتخر　　دائما مسکینلر ایله اوتوررردی اول اولو
هیچ طعامی یرمزایدی دیلر یسه ییرایدی　　سویکنوب ییمزایدی عُجب ایله طوتمازایدی خو
طوتمدی پیشکیر اوکنده هیچ مباحی یرمدی　　بالی حلوایی سوردی اُکلا مثلر دی قمو
هم بیورمشدر دیدیلر سرکه‌یه نعم الادام　　هم ثریدی خوش کورردی هم قباق سوردی او
هم سوردی قیونک یغرین اتیله قولنی　　آرپه اتمکین طوینجه یمه مشدرای عمو
کاه اولوردی اول مبارک قارننه بغلردی طاش　　تایورک حالنمیه اولمایه اچلقدن اولو
برایکی آی یانمزایدی اوٓلرنده اودانک　　نیچه کونلر آج کچرلردی که کراولیدی مو
نعلین کندی یمردی هم لباسن وصله اول　　صبرولر صوره وارردی تعزیه ایدردی او
وارمسونمی رحمة للعالمین ایدی اوشا　　لاله زار اولوراقرسه قورومش برلرده صو

صاحب الآیات محمّد معجزاتی ساطعات
ناصب الرّایات محمّد بیّناتی قاطعات

صدقه آلمزایدی اول کرکلورسه ارمغان　　آلورایدی ایدرایدی یرینه احسان کیرو
یردی اوج بارماغیله آنی یالاردی لطفله　　صویی اوچکز بسملیله حمد ایله دکلنو
هم سوردی دائما صاغ یاننی ایشلرده اول　　سیمانعل ولباس کیمکده یا آلسه وضو
صاغ یانینک اوستنه یاتوردی استقبال ایدوب　　هر نفسده آچلوردی اکا بیک غیبی قپو
دوشکی ویصدوغی بر ستختیاندی ایچی لیف　　یاتسه کیجه ازاو یوردی حقّه ایدردی طپو
وترله اون اوچ قیلوردی رکعتی دونله نماز　　هیچ سحرلرده اویومزدی الوردی رنکُ وبو
کاه مربّع اوتورردی کاه چوککردی دیزنی　　مجمع الآدابدی مخفی عیان یوزی صولو

ستاره‌لرایله نشانلانمش اوج بیت بعض کهنه نسخه‌لرده کلمش در*
علو حدّن تجاوز ایتمک*
طرو صاف وزلال معناسنه*
یرمزایدی یعنی خورلمزایدی*
پیشکیر طعام حالنده استعمال ایدن دستمال در*
نعلین نعلیندن وزن ایچون مخفف اولمش در*
صبرو مریض وسرخاوه*
تعزیه اعطاء عزاء یعنی مصیبت واقع اولانه یعنی زمان صبرو برمک*
لاله زار یعنی چچک اکلک یر*
ارمغان هدیه نوعنی اصطلاحنده بولسک*
لیف خرما دوبی

طیبی سوردی قوقوسی کندینک الطیب ایدی
عذر ایدرلرسه قبول ایدردی عذری لطفله
اینمدی هرکز عتاب الآمکر تعریضله
رفقه امر ایلردی عفو و صافحه خلقی قندروب
ترک ایدوب دنیایی عقبی اختیار اینمیشدی
هم بنردی ناقه‌یه آت و قترم مرکبه
اربه بولاماجنه یاخود پاچه سوککنه
کل بواخلاقی ایشت کورسنده وارمی بیرسی
نقدر وارسه خزانن حق مفاتیحن اکا
سویلسه جمله جوامع سویلر ایدی سوزنی
طورسه ذکرالله ایدی اوطورسه ذکرالله ایدی
عمرنی صرف ایدر ایدی فکر و ذکره طاعته
وارمدی بر لحظه کیم آکمایدی سلطاننی

کرمزاج ایلرسه حق سویلردی الطف بغنلو
یوغیدی اصلا قتنده هیچ کرمدن سوکلو
هیچ احد انجتمدی تصریحله یا اورتلو
قارنیه تاکسه‌نک آردنجه کسه هیچ قیو
عرض اولوردی هر محلده آکا اوچماغ وطمو
اردنه کمسه الوردی اولور ایسه اللو
دعوت ایتسه‌لر واررردی تیز طورر ایدی اورو
پس نیجه امت اولورسن وارسه کوستر کلبرو
ویرمشیدی آلماز یدی ایلمزدی غم قیو
هرسوزی اوچکزدر ایدی تاکه فهم اوله ایو
کسه‌یه ویرمزدی کوکلن جاننی الاکه هو
کسه‌لر بیلمزدی آنک شاننی الاکه هو
آنچلاین کیم سور سلطاننی الاکه هو

صاحب الآیات محمد معجزاتی ساطعات
ناصب الرایات محمد بیناتی قاطعات

حضرتنده علم ایدی حلم و حیا
حرمت و تعظیم سکینت اعتبار
مجلسنده رفع صوت اولمازدی
علمله فتوی ایدی آنده کلام
چونکه کندی کامل و اقوی ایدی
بیری برینه تواضع مکرمت
کلسه محتاج ایشلری ایثار ایدی
نیجه اولماسون بولر صاحب کمال
کندینک محبوبنی ارسال ایدوب
بونلره تعلیم قرآن ایلدی
پس سوردی بونلری غایت رسول
یوقلریدی دائما اصحابنی
اولولاره عزتله اکرام ایدی
پس ایدرلردی اکاده بوکرام
شویله کیم طویمزلر ایدی یوزینه
شویله کم ابدست صوینیی صاقلیوب

صبر و صون امن و امانت بی ریا
شوکت عزت وقار و اصطبار
محضرنده نسنه فوت اولمازدی
علمله تقوی ایدی آنده نظام
ایشلری اصحابینک تقوی ایدی
اولویه تعظیم کچیه مرحمت
خلقه لطف احسانله آثار ایدی
چون نظر قیلدی کرمدن ذوالجلال
جبرئیلیله کتاب انزال ایدوب
بونلره تفهیم فرقان ایلدی
اوکردردی علمله آیت رسول
آچار یدی بونلره ابوابنی
کچیلره فضلله انعام ایدی
غایتنجه عزتیله احترام
هیچ اوصانمزلردی اصلا سوزینه
بولله قانن تبرک ایلیوب

بغنلو یعنی بسنجیله بغنلو کلمش*

آکمایدی یعنی ذکرویاد قیلمیدی*

شوکت هیبت وعظمت*
الوقار یعنی اغرلق واوملولق*

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

اوصانمزلردی یعنی ازنجمزلرایدی*

قنقسیکیم بولو رایدی اعتبار   مالنی صویه صالردی اوده کار
قنقسیکیم ایدر ایدی اقتدا   باشنی جانینی قیلوردی فدا
اینمشیدی بونلری آکاحق   کیم محمّددر رسول الله حق
کوندربدر آنی ربّ العالمین   اول معزّز جانی ربّ العالمین

صاحب الآیات محمّد معجزاتی ساطعات
ناصب الرّایات محمّد بیّناتی قاطعات

نیجه اولماسون معزّز اول رسول   ایلدی چونکیم انی اصل الاصول
هم کالنجه محاسن ویردی اول   حسننه شمس محاسن ویردی اول
زیره کیم اصل الحقایق ایدی اول   مخزن کنزالدّقایق ایدی اول
پس حبیب اولمغه لایق اول اوله   مظهر ربّ الخلایق اول اوله
اوّل ایتدی کندو زینه آنی یار   ذکره قیلدی قامولردن اختیار
اوّلینڭ آخرینڭ علمنی   باطنینڭ ظاهرینڭ علمنی
بلدیروب آنی معلّی ایلدی   چونکیم اعلم قیلدی اعلی ایلدی
چونکه کندو افضل اشیادرر   امّتی پس جمله دن عُلیادرر
زیره قول مولاسنه کوره اولور   آنچغی اعلاسنه کوره اولور
نیته بیله عقل انڭ ماهیّتن   چون تصوّر ایده مز ماهیّتن
نسنه لر ویردیکیم ادراک ایلمز   بلمز آنی هر کیم ادراک ایلمز
هم بیورمشدر رسول کائنات   کیم بڭا چوق ویردی الله بیّنات
انبیادن چون مکمّل ایلدی   التی نسنه ایله مفضّل ایلدی
اوّلی بودر که جامع ایلدی   هم کلامیمی جوامع ایلدی
بودر ایکنجی که منصور ایلدی   دوشمنومی خور و مقهور ایلدی
ایریشور کفّاره اویله دهشتم   تا بر آیلق یوله کیدر هیبتم
بودر اوچنجی تمام یریوزنی   بڭا مسجد هم طهور ایتدی انی
رابعی بودر غزادن ویردی مال   بندن اوّلکیلره ایتمامشیدی حلال
بودر بشنجی کیم ایتدی رفیع   تا اولم خلقه قیامتده شفیع
بودر التنجی کیم اول ذوالکبریا   کیم بنی کوندردی ختم الانبیا

فصل فی المعراج

صاحب الآیات محمّد معجزاتی ساطعات
ناصب الرّایات محمّد بیّناتی قاطعات

قافیة الهاء

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

الا ای عاشق حضرت نه قیلورقیل نظر الله   بصیرت کوزیله کورزله چو ویرمشدر بصر الله
کوزڭ واری قان قانی نیچون دوکیه سن قانی   نیچون ویرمیه سن جانی نیچون دیمز جگر الله
بوکلدی بیلی افلاکڭ عجب وارمیدر ادرکڭ   یرڭ کوزلاری یاشندن آقب دیرلر صولر الله

نیدی رسن باغ وگلزاری چون ایدر باغ وگل زاری   یقالرده یقالر چاک ایدوب دی تا سحر الله
چو یوقدر بو فناملکک بقاسی پس بقا استه   فنادن اوّل فنا اولغل قوماسون هیچ اثر الله
اونتدک عالم اصلی حجاب اولدی سکا فصلی   دریغا قانی دوست وصلی دیمدیمی خبر الله
کل اورمه یاره که یاره حبیب اللهی کور یارا   نیجه مشتاق ایدی یاره نیجه آنی سوَر الله
خبرده وارد اولمشدر درست نقل ایچره اصحابدن   که معراجه رسول الله چیقوب و یردی ظفر الله
رسالت چونکیم ایرشدی پس آند نصکره بر   دیدیلر بر بُچُق ییلدن ایشت نیجه ایدر الله
خبر و یردی رسول الله که یاتمشدم حرمده بن   مطیمده اضطجاع ایدوب ایرشدردی نظر الله
عشاده ایردی جبرائیل سلام ایرکوردی اللهدن   سنی الله اوقور دیدی بیو رمشدر سفر الله
طوتوب پس صدریمی یاردی که تاکو بکومه ایردی   چقاردی یورکیم درحال دخی دکّله ندر اولشاه
کتوردی بر لکن التون طولو ایمانُ وحکمتدن   یودی پس قلبمی کیرو یرنده قودی اول آگاه
کتوردی اول براقی کیم اکا بنمشدی ابراهیم   که قدّی شولقدر دی کیم قتردن هیتنی کوتاه
چو بنمک استدم آکا چکندی اولدی ساکن   دیدی جبرائل ابسم طورکیم ایردی سکا عالی جاه
که بوندن یک سکا کسه ایدهیچ بنمییسر در   بنوب پس قدسه کونلدم یانمجه جبرئیل همراه
نه یره کم کوزی ایرسه بصردی آیاغن آنده   کیدرکن برنده اکلدی صاغمدن سو یلدی ناکاه
که دونکل یا محمّد دیر سو زینه او یمادم کندیم   صولمدن کیرو برآواز کیرو دونکل دیدی اول کاه
پس آندن کلدی بر عورت طونتمش کلّ زینتله   الن اوزاتدی دونکل دیرکه بو یکا دکلدر راه
نیچون کتمیه طغرو راه چو قیغرمشدر الله   کیم اولدر قابلُ مقبول کم اولدر مُقبل درکاه

اکا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله
پس آند نصکره ذاتیله تجلّی ایلدی الله

پس آندن قدسه کلدم دیرکوزکدی مسجد   براقی بغلدم دیدی نه بیوردی ایشت اول ماه
بوکز اقصی یه کیردم بن ایکی رکعت نماز قیلدم   دیدم یا جبرئیل بکا چو ویرمشدر نوال الله
کلورکن برندا ایردی صاغمدن پس نه اوندر اول   دیدی الحمد لله کیم کتوره مادی زوال الله
اکر طورسک قموامّت یهودیلر اولیسردی   بحمد الله که صقلادی کیرو اول لامثال الله
دیدم کم بر دخی صولدن ایشتدوم کیرو برآواز   دیدی الحمد لله کم ایرشدرمز ملال الله
اکر طورسک قموامّت نصاری اولیسرلردی   ولکین صقلادی صقلاکیرو اول لامثال الله
دیدم کلدی بوکز عورت ندا ایتدی که دونک   دیدیکیم صقلدی کیرو ایسر مدی وبال الله
کیم اول دنیایدی کلدی کوزکدی سکا عرض او   ولی فضل ایتدی بیلدردی بفشلادی منال الله
اکر طورسایدک امّت اولوردی اهل دنیا صپ   ولی الطاف ایتدی ایرکوردی بولان خوش خصال الله
پس آندن دیدیکیم بکا کتوردیلر ایکی کاسه   بکا عرض ایلدی آنی کیم ایدم امتثال الله
برنده خمر وار یدی برنده سود ایدی آنک   مُروّق صافی قیلمشدی یتشدردی زلال الله
دیدی پس بکا جبرائیل ایکسندن برین ایچکیل   که قیلدی خاص فیضندن سکا چون اتصال الله

پس

زاری کل زاری ده فغان وسوزش معناسنه در *
ایلاکی یقالردن مراد ادلباس یقالریدر *
وایلنجی دنمر ایدوب یعنی یایر توب *
چاک ایدوب امر در قل معناسنه *
دیادده کلیدن اوّلی هاهای معناسنه اولان
دریغا حبیب اللهی کوربار ارابارده ایکوینده رای
الف دیکلیدر * خطاب
حطیم قال فی القاموس الحطیم حجر الکعبه *
آکاه خبیر وعلیم معناسنه *
کوتاه یعنی قصقه *
نااولیدر یعنی ناوازدر *
مروّق صافی وپاک معناسنه در *

پس آللم بن سودی ایچنم دیدی بڭا که خوش — بولیسر امّتڭ اسلام ویریسر در وصال الله
اکر غمرا ایچسدڭ امّت اولیسردی قموعاصی — ضلالتده اولیسردی قیلوردی انفصال الله
بو بردہ سیرہ اهلندن روایت ایتدی راویلر — که ویرمشدر عطا سندن بولاره حق مقال الله
که ڤُدسَلَہ ایتدی استقبال قمو پیغمبرڭ جانی — چو بیلره قرشو کوندردی کواکبله هلال الله
ملائکدن مقرّبلر قمو کلدیلر اجلاله — پس اسلام یوروودی اوّل بیوردی ذوالجلال الله
کوزل بکت مثالنده کلوب کورشدی پس اسلام — کالنجه نظرایله نه در کورذوالکمال الله
انڭچون دعوت ایتدیکیم حبیبینی سراینه — کرک کیم عرض ایده آڭا جمالن ذوالجمال الله
بوڭا ناطقدر قرآن کیم اوقودی آنی سبحان — که سبحان الّذی اَسْری بیورمشدر تعال الله

اڭا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله
پس آندن صکره ذاتیله تجلّی ایلدی الله

اشارت ایتدیلر آندن نمازه — که طوره انبیا مقّه نیازه
حبیب الله چون ایشتدی اقامت — خلیل الله دیدی قلغل امامت
دیدی پس جبرئل کیم یا محمّد — چو سنسن حامدُ و محمودَ و احمد
یراشورکیم امامت سن قیلاسن — بو امره استقامت سن قیلاسن
چون اویدی انبیالر مصطفی یه — ایرشدیلر صفایه اصطفایه
ابواللیث آیتدی بونده بر روایت — کرک کیم ایده سن آنی رعایت
کتوردیلر دیدی اول یرده معراج — کیم آغه کوکلره اول نور وهّاج
بو اول معراج ایدیکیم جمله ارواح — بو عالمدن کیدیجک قویوب اشباح
بو معراجیله چیقارلر سمایه — پس آندن اغدی پیغمبر سمایه
محدّثلر ندرد یردکله بونده — رسوالله ندرسه اکّله بونده
ایرشدک دیدی کیدرکن سبیله — بو دنیا کوکنه جبرائل ایله
قپوآچڭ دیدی کیمدر دیدیلر — دیدی جبریل دخی کیم وار دیدیلر
دیدی کلدی محمّد درطوتوب یول — دیدیلر مرسل اولدیمی بوکون اول
نعم دیدی دیدیلر مرحبا پس — نه کلمکدرکه کلدی مجتبا پس
قپوآچلدی کوردم آدمی در — دیدی جبریل بوآدمدر سلام ویر
سلام ویردم دیکیم مرحبا اول — نبیّ صالحُ وابْن صالح اوغول
بوکز چقدم ایکنجی آسمانه — طورردی یحیی عیسی اول مکانه
دیدیلره رحبا صالح قرنداش — دخی صالح نبی عزّتسه شاباش
بورسمه چیقدی تاسبع سمَوات — بوررسمه دیندی هرکوکده عبارات
نظر قیل نیجه اکرم ایتدی الله — که دوپدر عالمی رام ایتدی الله

اڭا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله الخ

مناعیلن مناعیلن مناعیل

وهّاج — یعنی شعله وضیا و یریجی ویلدرایجی *

مجتبی — مصطفی معناسنه مراد فخر عالمدر *
شاباش — آفرین وتحسین معناسنه
شادباش لفظندن تخفیف اولنمشدر
رام یعنی مطیع ومنقاد *

اوچنجیسنده یوسف آندن ادریس ... بشنجیسنده هارون دكله تدریس
چو ایردم ساد سینه آسمانك ... طور ردی اوستنه موسی سمانك
چو كچدم اول فلكدن اغلدی اول ... دیدیلر نیچون آغلرسن دیدی اول
انكچون آغلرم كیم حق تعالی ... كه بندن صوڭ براتدی قلدی اعلی
بو ننك امتاری چوق اولیسر در ... بنمدن جنته چوق طولیسر در
پس ایرشدك یدنجی آسمانه ... نیجه ایردی ایشت تحت امانه
قپو آچمگ دیو بلدردی جبریل ... دیدیلر كیمدر بو دیدی جبریل
دیدیلر كیمدر سكا مصاحب ... محمددر دیدی بكا مصاحب
دیدیلر مرسل اولدیمی محمد ... بو كیجه بونده كلدیمی محمد
نعم دیدی دیدیلر مرحبا پس ... نه كلمكدر كه كلدی مجتبا پس
قپو آچلدی ابراهیمی كوردم ... بو آتاكدر سلام ویردیدی ویردم
سلامم الدی دیدی مرحبا اول ... نبیّ صالح هم صالح اوغول
پس آندن چون كیدردم انتهایه ... ایرشدم بولده سدره منتهایه
یمیشی قلّه‌لر كبیدی مطلق ... فیلك قولاغنه بكزردی یپرق
كوردم آنده درت ایرماغ اقردی ... ایكیسی ظاهرا چاغ چاغ اقردی
ایكیسی باطن اقاردی سبیله ... سؤال ایتدم بن آندن جبرئیله
دیدی بو ایكی كیم باطن اقارلر ... ایكیسی داخی اوچماغدن چقارلر
بو ایكیسی كه ظاهرده اقر بیل ... بریسی در فرات و بریسی نیل
زهی قدر معلّی ویردی الله ... زهی كیم صدر اعلی ویردی الله
كه جمله انبیا بلدیلر آنی ... كیم اعلی در بولردن عزّ و شانی

اكا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله
پس آندن نصكره ذاتیله تجلّی ایلدی الله

قولاقی دوتریسك خواجه دوكم لؤلؤ ایله لالا
یوزی یرك كوكك بدری اوزی عاللرك صدری
چون ایردی سدره یه اولشاه براتوندن دوشك
بو كز بر رفرف اخضر دوشه دیلر ایاغینه
چو قلدی آنك اوستینه بوكز جبرائیلی كوردی
ملك مسنده جبریلی بوكوردی ایكی كز انجق
چو كتمك دیلدی آندن دیدی پس جبرئیل اكا
روایتدر كه اول كیجه رسول بش نسنه یه بندی
اوچنجی دنیا كوكندن فرشته‌لر قنادینه

كلدی

دیتم بر جوهر فردی فلك دایه ملك لالا
شورسمه عالی درفدری كه صورتك مثلنی لالا
دیدیلر نور حضرتدی كه اورتدی سدره كلا
احاطه ایتدی آفاقی تواتر بوبله در نقلا
كیم التی یوز قنادینی اچوب عرض ایلمش بالا
مكر كیم ظاهر اولوردی بشر شكلنده از بالا
كه بر بارماق بن اشبوندن تجاوز قیلمزم اصلا
براق بیری بری معراج كه نورانی ایدی شكلا
بدنجی كوكه دك آندن جناح جبرئیل بند لا

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

اولنجی لالا ایله مثل ونظیر معناسنه
ایكنجی لالا دایه معناسنه
ضمت ... معناسنه
اوچنجی لالا ... معناسنه* وقامت معناسنه‌در*
اولنجی بالا ... معناسنه‌در
وایكنجی بالا یعنی عطا و بخشش ... بتقبله*

بشنجی رفرف ایدیکیم دوشه دیلر اياغينه   عروج ايتمشدی آنکله كه تعظيمًا واجلالا
بيوردی پس رسول الله كه ایردم بيت معموره   كتوردیلر بكا آنده كيرو اوج كاسه تسبيلا
كه خمر وسود عسل ايدی پس آلدم بن سودی   چون ایچدم ديدی جبرائيل ايروشدك فطرته فعلا
كه يعنی فطرة اسلام ايدر توحيده استقرار   سكا حق قيلدی ارزانی ايده سن حقه تهليلا
پس آندن كيردم اوچماغه كوردم كيم طشلری لؤلؤ   ترابی مسك اذفردن جواهردی كل ولا لا
بوكز عرش اوستنه چقدی ايرشدی قاب قوسينه   نه قوسين بلكه او ادنی بودر سوز نطلعه عقلا
قودی پس رفرفی عرشله اياغن طوردی حضرتله   اشارت قيلدی جبرائيل سلام ويرربنه قولا
اوقودی پس تحياتی صلات طيباتی هم   سلام ويردی تعالی الله اكا اكرام ايدوب فضلا
رسول الله ديلديكيم سلامی عام اوله مطلق   ديدی بيزه سلام ايرسون دخی صالحلره مثلا
اشتدی آنی جبرائيل شهادت ايتدی توحيده   سموات اهلی مجموعی بيله ديديلر افضالا
چون ايردی بو مقامه اول تجلی ايلدی الله   حجابن رفع ايدوب اكا جمالن عرض ايدروصلا

اكا اول صفاتيله تجلی ايلدی الله
پس آندن صكره ذاتيله تجلی ايلدی الله

الا ای طالب تحقيق ايشتكيم ايده لم تدقيق   اگر الله ويره توفيق بيان ايده وز اجمالا
صحيح بودركم اللهی كه باش كوزيله كورمدی   كوكل كوزی ايله كوردی بودر قرآنله تنزيلا
كوزيله باقدی قلبينه فؤاديله نظر قيلدی   پس آندن كوردی اللهی كوكل كوزی ايله الا
ولی شيخ عرب كيم اول نواويدر ديو رمشدر   محل اختلاف اولسه كرك كيم ايده وز عدلا
چوديدی ابن عباس كيم محمد كوردی اللهی   ديمش در عايشه حاشا كوزيله كورمدی كلا
ديدی چون اختلاف اولدی پس ايتدك بوسوز   كه حق در ابن عباسك سوزنده بوقدر اصلا
معاذ بن جبل آيدر خديجه آنا آيدر كيم   ايشتمكيم رسول الله ديدی بو سوزی تعديلا
كه معراج كيجه سی كوردم بوباش كوزيله اللهی   بوسوزدر سوزلرك صاغی ايدك بوسوزه تعويلا
عجم فاضل لری كرچه كوكل كوزيله كوردی دير   عرب كامل لری محقدر طوتك بوسوزی تعليلا
الا ای واصل حضرت ايشت امدی حقا يقدن   كه بونله ديندی برمعنی كه سوزلر اصلی درفصلا
كه چونكيم دنيا كوكينه ايرشدی قودی نفسينی   قودی سدره ده قلبينی ايدوبن ربنه ميلا
قودی پس جانی آندن مقام قاب قوسينده   ايشت بوسر اعلادن كه تحقيقا وتاويلا
ديدی نفسی كه اين القلب ديدی قلبی كه اين   ديدی روحی كه اين السر ايردی سری تحصيلا
ديدی سری قنی الله خطاب ايرشدی اللهدن   كه يا نفس نعمتم سكا كه غفرانيله تفضيلا
ويا روح رحمتم سكا بغشلادم كرامتله   ويا قلب سكا فضلمدن محبت ايردی تجليلا
ويا سر محمد كل بنی سكا سنی بكا   بودر اوش سر او ادنی پس ايتدی حقه تبتيلا
چونور حضرت عزت تجلی ايتدی سرينه   تمام سلب اولدی محسوسات نه تمثيلا نه تخييلا
نظر قيلدی جهات ست تمامت كل نور اولمش   سطوع ايتدی بوكز سرك ايچنده نور تكميلا

تسبيلا في سبيل الله معناسنه در *
لالا لا كه معروف چچكلردر *

الا فقط معناسنه در *
حاشا وكلا حروف نهی ومنع در *
تعويلا اعتماد معناسنه در *
تبتيلا اخلاص ايله الله يه يابشمق *

بوكز ايردى تجلى ذات وجودين محو محض ايتدى	فودى پس ماسوى اللهى ورتلناه ترتيلا
پس آندن حق بقا ويردى بقا بالله ايله طوردى	اولوب نور على نور اول وفصلناه تفصيلا
چوكندى جمله كيفيات فنا بولدى وجوديات	كه حتى قالب قلبى اولبدى نوره تبديلا
بونور يله نظر قيلدى كير واول ذات نورينه	بوكز نور انكشاف ايتدى كير ونورينه تجميلا
بونورالله ايله كوردى كير واللهى اول حقا	تعين كندى قالدى ذات نه تشبيهانه تعطيلا

اكا اول صفاتيله تجلى ايلدى الله
پس آندن نصكره ذاتيله تجلى ايلدى الله

الا اى جوهر معنى ده صراف	اشتدك كم نه ديدى بونده عراف
لدنى علمنك بو كوهريدى	حقايق حقه سينك جوهريدى
بو بر تحقيق حقانى ايدى آه	نسيم غيب ايديكيم ايردى ناكاه
لدنى علمنه شول بولديكيم يول	كم آمنا وصدقنا ديدى اول
پس اويدى مصطفانك شرعتينه	اشتكل امدى آنك شرعتى نه
تجلى قيلدى چونكيم حضرت ذات	رسول الله ايردى وحدت ذات
بقا بالله ايروب كيدردى ذاته	ظاهردن سفر ايدردى ذاته
شهود ايدر ايدى حسن صفاتى	صفاتى كوسترردى غيب ذاتى
پس اسم اعظم اولدى چونكه ظاهر	بلوردى ايكى باطن ايكى ظاهر
بو باطن حقه ظاهر دوشدى اول	كه فيض ذات اوله آنده مكمل
بوظاهر كير وحقك باطنيدى	ظهوره كلدى شول كيم باطن ايدى
برى بيرينه چون صوندى هديات	تعين بولدى اسرار هويات
خطاب ايرشدى حقدن كس اميدك	بنم ربك بكا طوت پس اميدك
كه خلقك يوقدر النده اشيا	بنمدر قبض وبسط افنا واحيا
بكا ايت صحبتنه شمدى شروعى	چون آخر بكا ايدرسن رجوعى
معلق قيلمه قلبك دنيه وار	كه دنيا چون سنى بن ايتمدم وار
دخى وحى ايتدى آنده ايكى آيت	مفسرلر ايدر بويله روايت
كه قرآنك جميعن ايتدى انزال	آرادة جبرائيلدى پيك ارسال
ولى بو ايكى آيت اكلة آنى	كه آمن الرسول در دكله بونى
محب ايدى ومحبوب يوقدى ثالث	كنا ما دى خطاب وحى باعث

اكا اول صفاتيله تجلى ايلدى الله
پس آندن نصكره ذاتيله تجلى ايلدى الله

رسول ايدر چون ايردم اننده ناكاه	بكا اوج نسنه ويردى اننده الله
برى بوايكى آيتدركه ديدك	خوش اكلاغل روايتدركه ديدك

ايكنجى

مفاعيلن مفاعيلن مفاعيل

ورتلناه ترتيلا اى بيناه بيانا كاملا
كافى فرح الروح وفصلناه تفصيلا
دخى بو معنايه كلمش*

نسيم ريح طيبه يعنى خوش
قوقولى يل*

اولنجى شرعت شريعت معناسنه
وايكنجى شرعت طريق ويول
معناسنه در*

كناح بالكسر بوزيوزه اولق بقال
كافحه اى واجهه وقابله فرح الروح*

ایکنجی بوکه عفو ایتدی کبائر — که حتی امتم اولمیه حائر
شوکیم شرک ایتمسه مغفور اوله اول — نه دکلو عاصی سه مغفور اوله اول
اوچنجی بوکم اللی وقت نمازی — بیوردیکیم ایده قوللر نیازی
ایردی عزتیله عرش فرشدن — بیوردی کیرو واره فرشه عرشدن
کیم اوله رحمةً للعالمین اول — کیم اوله خیر خیر الرّاحمین اول
بیوردی چونکه دوندم یر یوزینه — ایرشدم آنده موسی نک اوزینه
دیدی ربّک نه امر ایتدی سکا فرض — دیدم اللی نماز ایتدی بکا فرض
دیدیکیم امتک قوّت یتورمز — بو اللی وقته هیچ طاقت کتورمز
که بن سندن اوک ایتدم انتهاجی — بنی اسرائله ایتدم علاجی
کیرو وار ربکا پس استه تخفیف — رجوع ایتدم که ربّم ایده تلطیف
بغشلادی بو کزاونینی الله — کرمدن قیلدی تخفیف آنی الله
کیرو موسایه ایردم صوردی با کا — بغشلادی حق اونن دیدم آکا
کیرو اولکی کیبی دیدی موسی — کیرو واردم اونینی قودی مولی
کیرو موسایه کلدم کیرو واردم — اونن کیرو قودی موسایه ایردم
کیرو واردم بشین باغشلدی حق — بشی قالدی بو اللیدن محقّق
دیدی چوقدر بو بش ایله طلبدن — دیدم ایتدم حیا قادر چلبدن
پس اولدم راضی بو بش وقت نمازه — که تا امّت طوره حقّه نیازه
نه نماز ایده نیاز ایده بو امت — محمّد چون مکرّم حق ایده رحمت

اکا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله
پس آندنصکره ذاتیله تجلّی ایلدی الله

جو معراجه عروج ایتدی سموات اوزره اول بدر رای — تمام اولدی رجوع ایتدی بو غایات اوزره اول بدر رای

بیوردی چون کذر قیلدم منادی بر ندا ایتدی
که فرضم ایلدم امضا ولیکن ایلدم تخفیف
که هر بر وقت نمازی بن برابر طوتم اون وقته
پس آندن سدره یه ایتدی ایرشدی جنته کیرو
کیر وایتدی مقامینه که مسجد حرام ایدی
بو هم طیّ مکان ایدی بو هم طیّ زمان ایدی
که قلبی نه یره ایرسه ایر ردی قالبی آنده
حرمده چون نزول ایتدی ابوجهل ایردی پس اوّل
دیدیکیم اشبو کیجه بن که بیت المقدسه واردم
ابوجهل چونکم ایشتدی قغردی آنده کفاری

نه بیوردی انی دکله بو آیات اوزره اول بدر آی
بو رسمیله خبر وبردی بو رایات اوزره اول بدر آی
الوب آنی کیرو دوندی بو اوقات اوزره اول بدر آی
جهانی جمله طیّ ایتدی بو مرقات اوزره اول بدر آی
عروج ایتدی نزول ایتدی بو میقات اوزره اول بدر آی
ایکی ساعتدی سر جمله بو هیئات اوزره اول بدر آی
اولیدی قلب کیبی قالب کمالات اوزره اول بدر آی
ملاقات اولدی آنکله مقالات اوزره اول بدر آی
بیان ایلدی معراجن بو حالات اوزره اول بدر آی
ایشتدیلر چو معراجن دیدیلر جمله سی هیهات

حائر حیران معناسنه*
فرش یر در مفروش ومبسوط معناسنه*
بشی قالدن آه اکرچه ظاهره کوره حساب درست کلمسه ده اما قرینهٔ کلامدن معلوم اولابیلورکه انی دخی بشر بشر اسقاط اولنمش در یعنی مصنف اونک ذکرنه اختصار ایله اشاره بیورمش*
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
رایات رایه نک جمعی در سنجق یعنی علم معناسنه* مرقات نردبان ونوعا اصطلاحنه* سر جمله کلمه بالجمله وتماما معناسنه در

قموسی ایلدی انکار تعجّب ایلیوب آنی ... براز اصحاب اولوب مرتد قودی ایماننی حاشای

ابو بکره آیتدیلر بوکیجه قدسه واردم دیر ... دیدیکم واردی صادقدر که مقدار اول جهان آرای

دیدیلر کیم ندن دیرسن دیدی آنک ایچونکیم ... ایناتوردم بوکوکلردن خبرویرسه او روح آفزای

چون آنی ایلدی تصدیق پس آدین ویردیلر ... حقیقت بولدی دی تحقیق انکچون اولدی شکّرخای

قبائل جمله کلدیلر حرمده صف صف اولدیلر ... خبرویرامدی دیدیلر اوطوردیلر الای آلای

بیلورز کورمدک سن هیچ که بیت المقدسی اصلا ... ندر پس مسجد اقصی اکر باصدکسه آنک پای

اماراتن علاماتن بیان ایت ایدهلم تصدیق ... توقّف قیلدی برساعت بوسوزده اول یوزی طغرای

بغایت کربت ایرشدی مبارک قلبنه آنک ... ولیکن قیلمدی اظهار چاتوب قاشن دیمدی وای

که زیرا نسنه صوردیلر کیم آنی کوزلمشدی ... پس اولدی منتظر وحیه نه امرایده او بی همتای

اکا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله

پس آندن صکره ذاتیله تجلّی ایلدی الله

ایرشدی لطف ربّانی حجابن کلّی رفع ایتدی ... که ظاهر ایلدی قدسی عیان اولدی اکا هرجای

ندن کیم صوردیلر آکا قموسندن خبر ویردی ... دیدیلر وصفنی کرچک دیو بدر زیرله بالای

دیدیلر یولده کوردکی عجب هیچ قافله بزدن ... بوسوزه پس جواب ویردی اوکوزی کوکلی جانی بای

دیدی روحاده اوغرادم که بردوه ینورمشلر ... ایدرلردی طلب آنی خبر ویردی اوعالی رای

صوصادم برقدح بولدم بولردن پس صوین ایچدم ... صورک آنی بولردن سزاثر ویردی اوعالی رای

دیدیلر قافله قانک دیدی تنعیمده اوغرادم ... دیدیلر وصف ایت ایتدی وصف ظفر ویردی اوعالی رای

کم او کیجه برجمل کله که خاکستر اوله رنکی ... ایشت کیم بونلره نیجه وطر ویردی اوعالی رای

دره نک اوستنه ایکی غراره باغلامشلردر ... مخطّطلر مخیطلر خبر ویردی اوعالی رای

قاچنکم شمس ایده اشراق بولرده اولهلر ظاهر ... بوقومه بوکلامی بوقدر ویردی اوعالی رای

دیدیلر اکلادق بر برکورهلم معجزاتک پس ... دیدی بر برنظر ایدک نظر ویردی اوعالی رای

پس آندن چقدیلر بونلر ثنیّه طاغی اوستینه ... چو بونلاره خبر ویردی ثمر ویردی اوعالی رای

چوصبح اولدی بری آیدرکه والله کنش طغدی ... بری آیدرکه والله نلر ویردی اوعالی رای

ایرشدی اوش جمل اوکجه محمد اولدی پس صادق * یوزی چون شمس ایدی سوزده ثمر ویردی اوعالی

کنش کیبی عیان ایتدی نیچون اتمیهلر تصدیق ... چو دریای حقیقتدن کهر ویردی اوعالی رای

شولرکم مرتد اولمشدی کیرو ایمانه کلدیلر ... کیدردی کفر زهرینی شکر ویردی اوعالی رای

بولار انکار ایدوب جمله حجر اتمیشدی آکا ... بو اثبات ایلیوب سوزین درر ویردی اوعالی رای

چون اثبات ایتدی معراجن ایرشدی ظهر وقتی ... ایرشدی دیدی جبرائیل یوجلدی آیتک فی الای

پس آنده کعبه بابنده امامت قیلدی جبرائیل ... اکا اویدی رسول الله رعایت قیلدی اول بدرآی

رسول الله دخی کچدی امامت برینه آنده ... پس اصحاب اویدیلر آکا در ایت قیلدی اول بدرآی

صلوت ظهر ایدی اوّل که قیلندی جماعتله ... عنایت ایلدی الله هدایت قیلدی اول بدرآی

شکرخای شکر چینیوب یمی یعنی * شیرین سوزلو خوش مقال * کربت غم وغصه *

غبراء خاکستر رمادیعنی کل * غراره طای وجوال المعناسنه

درایت بیلمک علم کبی *

اکا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله
پس آندن نصکره ذاتیله تجلّی ایلدی الله

ایکی کون جبرئیل ایتدی امامت — یوغیدی نه اذانُ ونه اقامت
اذان اوّل مدینه ده دینلدی — اذان اولدی اقامت ایدنلدی
چون ایکی کون امام اولدی صلاته — اشارت ایلدی انواع وقته
صوکنده دیدی بو اوقات سکا در — هم امّتکه وقتُ الانبیادر
انکچون ایلدی آنده امامت — رسولی تاکه تصدیق ایده امّت
صلوتڭ هیئتی اعدادر کمات — بیلندی جبرئیل فعلیله بالذّات
چو بیلدڭ حال معراجی تمامی — ایشت بو نده اولان باقی کلامی
دیشدر اصفهانی نور وهّاج — اوتوز درت کز ایدوبدر کوکه معراج
اوتوز دردڭ بری جسمانی ایدی — قلانی دوش دکل روحانی ایدی
محقّقلر ولی تحقیق ایدرلر — که معراجی انڭ درت ایدی دیرلر
ایکی کز ایتدی جسمانی دیدیلر — ایکی کز داخی روحانی دیدیلر
هم اوّل دوش ایله ایدردی معراج — پس آندن روحله کیدردی معراج
بولردن نصکره جسمانی ایدردی — نه روح ایدرسه جسم آنی ایدردی
اکر بیزه سؤال ایتسڭ ای سائل — که عقلمده دولانمز بو مسائل
تفاسیر ایچره روحانی دینلمز — احادیث ایچره اصلا ایدنلمز
نه برده بولدیڭز بو کاستندنه — بو اقواله جهت نه مستندنه
جواب بو درسکا ای علمه طالب — افاضَ اللهُ تحقیقَ المطالب
تفاسیرُ واحادیث ایچره دینَنْ — تواتر یاخو مشهوردی دنیلن
که قطعا شبهه یوقدی صحّتنده — جماعت دکلمشدی صحبتنده
جمیع سوزی وحی ایدی شرایع — حقایقدی بدایعدی ذرایع

اکا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله
پس آندن نصکره ذاتیله تجلّی ایلدی الله

پس او یله اولسه اصحاب ظواهر — تواتر سو یلدی یاخود مشاهر
انکچون آنی جسمانی دیدیلر — دیدی روحانسینی اوحدیلر
که بعضیسن دیمشدر اهل آثار — دیمشدر بعضسینی اهل ایثار
بو وجهدن نقل اولیدر چوق کتابده — خبرلر درلودرلو اشبو بابده
بو معراجدن خبر نقل ایتدی راوی — ابو بکر ایدی آکا دیدی راوی
که دیدم یا رسول الله خبر ویر — نه وحی ایتدی سکا ربّڭ اثر ویر
دیدی ربّم اکر عفو سومیادم — حسابسی امتکه ایتمیادم

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

یاخو یاخود کلمه سنڭ معنی در *
ذرایع ذریعه نڭ جمعیدر وسیله معناسنه *

اوحدیلر کشف باطن والهام ربانی صاحبلریدر *

ولی ایتدی شکایت امتمدن   بری بو کیم دیمادم حضرتمدن
که یارنکی عملدن شمدی استر   بولر یارنکی رزقی شمدی استر
ایکنجی ویرمزم رزقینی غیره   بولر اعمالنی غیری یه و یره
اوچنجی رزقمی یرلر کیدرلر   بولر غیره وارب چوق شکر ایدرلر
بو دردنجی بنوں ایدن اعزاز   بولر خلقدن طلب قیلورلر اعزاز
بو در بشنجی چون اودی یراتدم   آنی کافرلر ایچون خلقت ایتدم
بولر دون کون دوریشوب جهد ایدرلر   واروب کندولر بن اوده اتارلر
کیر و معراجده کلدی بر روایت   بیور مشدر رسول ایله درایت
که ربمدن سؤال ایتدم مسائل   ولی اولمایدم نولایدی سائل
که ویردک آدمه یارب جنت   نه ویردک باکا یارب فضل و منت
دیدی ویردم چقاردم صکره آنی   سکا اعطا ایدم اعلی جنانی
که امتله اولاسز آنده باقی   چقرمایم قالاسز آنده باقی
نیچون بولمایسر اول حسن حالات   چون اولدر جامع جمله کمالات

اکا اوّل صفاتیله تجلی ایلدی الله
پس آنده نصکره ذاتیله تجلی ایلدی الله

دیدم نوحه سفینه قیلدک اعطا   دیدی دنیایی قیلدم سکا انطا
که بر یوزین سکا قیلدم مساجد   مساجدله صراطی کیچه ساجد
دیدم یارب ابراهیمه اودی   سوق قیلدک که یانمادی وجودی
دیدی هم امتیکه اویله ایدم   سلام و بردا ایدوب اودده یوریدم
دیدمکیم ویردک اسماعیله زمزم   دیدیکیم بن سکا کوثر ویرم هم
دیدمکیم ویردک اسماعیله قربان   دیدی امتلرکه ایدم احسان
فدا قیلام یهو دیله نصاری   بنم لطفمدن اولالر حیاری
دیدم موسی‌یله سویلشدک علی الطور   دیدی سنکله سویلشدم علی النور
دیدم عیسایه مائده کرامت   دیدی اوله سکا یوم القیامت
دیدم داوده ویرمشدک زبوری   دیدی انعامی ویردم سکا نوری
دیدمکیم یونسه ویردک نجاتی   که اوچ ظلمتدن ایرکوردک نجاتی
دیدیکیم امته ویردم نشاطی   قبرده وقیامتده صراطی
دیدم ویرمیشدک خضره حیاتی   دیدیکیم سلسبیل ویره حیاتی
دیدم موسایه ایندردکدی تورات   دیدیکیم آیة الکرسی اعظم آیات
دیدم عیسایه انجیل ایندک انزال   دیدیکیم سورهٔ اخلاصی سن آل
پس آندن دیدی بکا یا محمد   که کوندردمدی سکا یا محمد

انطا اعطا معناسنه در*

سلسبیل جنتده بر چشمه نک اسمیدر*

نه توراتده نه انجیلده کلور بدر	کم آکا فاتحه آد آیدلو بدر
کیم آنی اوقوسه جسمینی آنک	حرام ایدم اوده شاد ایله جانک
بکا سندن کرامتلو قولوم یوق	حبیبم سن که سندن سوکلوم یوق
چو کوردی بو کمالی اول علی رای	جمالی کولدی اولدی عالم آرای

قافیة — اکا اوّل صفاتیله تجلّی ایلدی الله / پس آندن صکره ذاتیله تجلّی ایلدی الله — الالف

روایت ایدرلر که اول سیّد الانبیا	کورر عرشده بر قبّه اول اسعد الانبیا
مُعظّم کلیدلو آنی کوریجک دیدی اول	نه اوله بو قبّه ایچنده عجب اخفیا
بو کا قانی مفتاح که فتح ایدم آنی کورم	خطاب ایردی حقدن که یا اکمل الاصفیا
کلیدی آنک سنده در کیم شهادت کتور	شهادت کتوردی کورر زبدة الاتقیا
که قبّه ایچنده یاتور بی کران بر دکز	دکیز اورتاسنده بر آغاج بتوب پر ضیا
بو داغنده بر قوش قوش آغزنده بر ذرّه تور	تعجّب ایدوب دیدی یا صاحب الکبریا
ندر بو دیدی رحمتم کنجی دریاسیدر	نه حدّ ایرر آکا نه بکا تکبّر ریا
اول اغاج بو دنیا اوقوش امّتکدر سنک	او ذرّه کناهدر کیم ایدرلر اندن حیا
بولارک کناهی بنم رحمتومه نظر	بو در نسبتی اکله یا سیّد الانبیا
خد ایاه وسنسن بزه ارحم الرّاحمین	نظر قیل سلوک ایده لم در پی اولیا

قافیة — فصل فی اسرار الوحی مع النبی صلی الله علیه وسلم — الباء

ایشت چون اورلدی بشارتده طبل خطاب	چقوب قاب قوسینه اولدی معلّی جناب
قونلدی او ادنی ده پس رفعتی مسندی	نه قوسین نه ادنی که کشف اولدی جمله حجاب
شرایعله ضرب اولدی سکّه آنک آدنه	حقایقله نشر اولدی اعلامی فتح اولدی باب
یازلدی نشاننده منشور اوقات خمس	بیان اولدی شاننده عنوان فصل خطاب
اوقندی آنک آدنه خطبه لولاک پس اول	ایروب قاف آفاقه قوردی همایون قباب
ویرلدی آنک دوستلرینه نعیم جنان	یراقلندی دوشمنلرینه عذاب وعقاب
پس اشراق ایدوب آکا آثار نور اله	نثار اولدی سرّینه اسرار وحی کتاب
روایت ایدر جعفر صادق اول قطب دین	علیدن که اولسون مقام اکا حسن مآب
محمّد سؤال ایتدی یارب بیور ایشیدم	کیم افضل عمل قنقیدر ویردی پس حق جواب
تو کلّدن افضل رضادن دخی هم عزیز	قاتمده بنم یوق بولردن یکی مستجاب

قافیة — التّاء

پس آندن خطاب ایلدی آکا اول عالی ذات	که یا احمد اولدک محبّتده کامل صفات
شو کیم بندن اوتری محبّت ایده عالمه	کسیله بکا اولاشه ویرم اکا ثبات
بکا واجب اولدی کیم آکا محبّت ایدم	چو بو قدر بنم حبّمک غایتنه سمات

فعولن فعولن فعولن فعولن فعولن فعولن فعولن فعول

کران کاف عربینک فتحیله کنار
معناسنه *

القاب القب اروناب ترسین عباره
عن کمال القرب مع رعایة الادب*

ساه کسر وتشدیدله اپچه و پول
ونلوری نقشی *

سمات سمتک جمعی درنشان
وعلامت معناسنه *

نظر ایلیم بونلره پس بولرده نظر | اید‌ه جمله مخلوقه رحمت کوزیـن التفات
بولرحاجتن خلقه عرض ایتمیه‌لر واروب | حلالدن کفایت قدر اید‌ه‌لر اکتفا بوثقات
بنم ذکرم اوله بولرده نعیمُ وصفا | محبت رضام اوله بونلرده اصل حیات
که یا احمد استرسڭ اورع اولاسن تمام | پس ایت زهدی دنیاده ای زبده کائنات
دخی رغبت ایت آخرت استکل بترد وام | دیدی زهده رغبت نیته در بیور بیّنات
دیدی قیل طعامی شرابی لباسی قلیل | ذخیره قومه ارته‌یه استریسڭ نجات
مدام ایت بنم ذکرمی دیدی نیجه ایدم | دیدی خلوت اولوب بو دنیایی آردیڭه آت

قافیة الثاء

که یا احمد اوغلان کیبی ایلمه اکتراث | نه کورسڭ سوب ایلمه میلیله التهاث
دیدی یاربْ ایله دلالت بنی برابشه | که تاکیم تقرّب بوله‌م حضرتوڭه یا مستغاث
دیدی کیجه‌ڭی کوندز ایت کوندزڭ کیجه قیل | ددی نیته ایدم بورسمه بیور یا غیاث
دیدی او یخوڭی قیل نمازُ وطعامڭی جوع | بو رسمه قیلور آخر نیچون قیلن احتراث
که یا احمد اول قول کیم اشلرسه کر دُرت خصال | بن اکا ویررم او چاغمده سرایْ واثاثْ
دیدی نیته اوله دیدی صاقلیه دیلنی | دخی قلبنی علمنی ایتمیه انبثاث
بن آکا نظر ایتدیکیم بیله حاضر اوله | کوزی نوری آچلقدن اوله ایده انبعاث
که یا احمد اتسڭ اکر جوعه سمنه نظر | دخی خلوته کم نه اولور بولاردن تُراث
دیدی نوله میراث جوعْ دیدی حکمتدرر | دخی حفظ قلبُ تقرّب بوله بی بحاث
دخی دایما حُزن ایده سویلیه حقی اول | قایر میه هیچ عُسره بُسره ایده ینه هراث

قافیة الجیم

که یا احمد ایتدڭمی بو بوله سن انتهاج | که قولم نه وقتن تقرّب بولور ای سراج
دیدی بلمزم آنی یاربّ بلدر بڭا | دیدی ساجد اولسه عبادتده یا اوله اج
که یا احمد اوچ قول عجب اشده در دڭلکل | بریسی نمازا ایچره ایدر بڭا عوجاج
نه بیلور کیمڭ قرشو سینه طورر اشبو قول | یا کیمه الین کتُوروب عرض ایدر احتیاج
ایکنجی بو قولدرکه بوکون غداسی یتر | یارن غصه بیر کیم نه قیلمْ نه ایدم علاج
اوچنجی بو قول کیم کولر شاد اولور حالنه | نه بیلور که بن راضی یا غضبْ ایدم احتجاج
که یا احمد ایشت که جنتده بر قصر وار | که آغ انجو دندر دکلدر زبرجد زجاج
که خاص قوللرم اولور اول آنده ینمش کرتْ | نظر قیلورم بونلره سویلرم بن نتاج
ایدر جنت اهلی طعامُ وشرابیله ذوق | بولورلـذتی سوزم ایله ایدر ازدواج
دیدی نوله یاربْ علامت بو قوللاروڭه | دیدی دنیه زندان اوله پس نه تختیله تاج

قافیة الحاء

که یا احمد اولدر بنی سومکه افتتاح | کیم اوله فقیره محبتده قلب انشراح

اکتراث قایرمق وقایغورمق معناسنه*
التهاث سیلمك ایچمك وصولمق*
اثاث اسباب وبوتاع البیت معناسنه*
انبثاث بیلمك ... اوله*
انبعاث ... *
تراث میراث معناسنه*

ازدواج قارشمق وقاتشمق اختلاط معناسنه*

دیدی یارب ایله بیان کیم فقیر کیمدرر   دیدی صبر ایده ذلّته اچلغه شب صباح
دخی شکر ایده نعمته طوتمیه آز انی   یلان کلمیه هیچ دیلندن اوله باصلاح
غضب قیلمیه ربّنه کمنه راضی هم   نه ماضی یه غصّه نه مستقبله ارتیاح
که یا احمد اولدر محبّت بالّا گلغل   کیم اوله فقیر و محبّت آچیله جناح
یقین اول فقیره یقین قیل فقیری سگا   که بنده یقین ایلیوب سگا ویرم طماح
کورتکل فقیری که دوستم بولردر بنم   ایراق طوت سنی اغنیادن دلرسک فلاح
که یا احمد اصلا طوننمه لباس ایله هیچ   طعامک نفیس نیوب کورلمه سن ملاح
که هر شرّه ماوی دررنفس امّاره بیل   که خیره چکرسن اوشرّه چکینور رواح
فقیر اولسه فاقر غنی اولیجق کبر ایدر   چو شیطانه اویرنیته بولیسردر نجاح

قافیة   الحاء

که یا احمد اولغل بو دنیاده ایکن ایراخ   انک اهلنی سومکل ایلکل انسلاخ
سوب آخرت اهلنی کورلکیل بردوام (*)   دیلدی قیل بیان کیم بولردن ایدم انفساخ
دیدی اهل دنیانک اولور کبیرو اهلی چوق   کولر چوق اویوره چوق فقر چوق ایدر انتساخ
رضاسی آز اولور قبول ایلمز معذرت   عبادتده سست طار کناهده بهادر فراخ
چوق اولور بولرده حماقت جهالت ایکن   تکبّر ایدرلر معلّمره انتفاخ
بولار کندی زعمنده عاقل لار وزیرلر   دلی بونلر احمقدرر بندن ایکن ایراخ
که یا احمد اگلا کیرو آخرت اهلنی   میالر ایدرلردوکوب باشلر ایدوب صراخ
سوزی بونلرک شول قدر خوش کلور کیم بکا   کیم اتا انا اوغلی سوزینه طوتر صماخ
بولر طرفة العین قدر بندن اولمز جدا   غزاقلیچیله ایدر نفسلرین ایکی شاخ
طوررلر عبادتده بنیان مرصوص کیبی   طریق اطاعتده ایدر بولار ارتساخ

قافیة   الدّال

که یا احمد اگله سوزومی بوله سن رشاد   شو کیم آخرت اهلیدر اولدی اصلا شاد
شو وقتدن برو کیم بولر بلدیلردی بنی   نه یمک نه ایچمک نه کولک نه شرّوفساد
مصیبتلره صبر ایدوب کورلدیلر بنی   کناهیچون آغلر بولر یاش دوکرلر شداد
کوزی یاشلری کیم آقر یوزلری اوستنه   انیسی دررر بونلرک ایلیوب امتداد
مصاحبلری دریا یجی ملکلر عمل   بنمله مناجات ایدرلر بولورلر مراد
سوزی بونلرک بودرر کیم نه وقتدن عجب   بودار الفنادن بقایه ایریشه معاد
که یا احمد اولدر کمی اکاه که زاهدلره   که نه ایلمشم بولاره عطا اعتداد
دیدی بلمزم دیدی اولوب حسابدن امین   اچام بونلره درت قپو جنّت ایچره عداد
بری بو قپودر کیم ایره هدایا مدام   درندن بنی کوره لر اوله لر دل کشاد
اوچنجی قپودن نظر ایده لر طامو یه   معذّبلری کوره لر آنده بئس المهاد

ارتیاح نشاط و شاد اولمق *

طماح کسرله عالی نسنه یه نظر ایلمک و کوزدن بوقاررو دیکوب باقمق *
رواح ذهاب یعنی کتمک معناسنه *

(*) بعض نسخه ده سوب آخرت اهلنی کورلکل *

آخرت آخرت

انتساخ بوراده مراد بر حالدن بر حاله تحول و انتقالدر *
انتفاخ شیشمک بو برده تکبر و غرور معناسنه در *

بنیان مرصوص یعنی اجزاسی بری برینه ملصق اولان محکم دیوار *
ارتساخ ثابت و راسخ اولمق *

دلکشاد فارسی در اچق کوکللی معناسنه *

قافیة الذّال

برندن کلمه‌ور یلر قیله‌لر التذاذ بودرت قاپودن پس بولار بولالر التذاذ
دیدی کیمدرر یا الهی بو زاهدلرگ که وصف ایلدوگ بونلری ایلدگ بونچه یاد
دیدی زاهد اولدرکه یوقدر آنگ هیچ آدی که تا کیم خراب اولیجق ایلیه آلعیاذ
دخی یوقدر اولادی کیم اولسه لرغم ییه دخی مالی یوق کیم کیدیجک دیه العیاذ
انی کمسه بلمرکه مشغول اوله حالنه که تا طرفة العین قدر ایده بندن نفاذ
دخی یوق طعامی که آندن دیلیه کشی دخی یوق نفیس طونی کیم کیه‌جک اوله شاذ
نه خوف جهنّم ایدرلرنه شوق جنان باقوبن یره کوز که بندن دیلرلر لیاذ
دیدی وارمیدر امتّکده عجب بو صفت دیدی انبیادر بولر کیم دیلرلر معاذ
سنگ امتّکدن دخی اولیسر طایفه که صدّیق اولالار شهید هم ایلرلر ملاذ
دیدی امّتمدن نیچوق در بو زاهدلرگ و یا غیر خلقدن بیور بگا یا مستعاذ

قافیة الرّاء

دیدی امّتگ زاهدی غیره نسبت که وار که بر ثور ابیضده بر قاره قیل اعتبار
دیدی چوغ ایدی امتمدن بولر نولدیلر دیدی شک ایدوب ایتمدیلر یقینه قرار
ایشتدی آنی حقه حمد ایتدی قیلدی دعا که یاربّ مقلّه بولاری ایدوب بختیار
پس آندن بیوردی که یا احمد ایله ورع ورع دینه باش وسطدر هم آخر کنار
ورع فتح ایدر بیل عبادتلرگ قاپوسن مکرّم قیلور حقّه خلقه آنی اختیار
که یا احمد اول صمته لازم که صامتلرگ کوگللاری علمیله معمور اولور معنی دار
که یا احمد ایشت عبادت اون اجزادرر طقوزی حلال استمکدر که ایده‌لر نثار
که یا احمد اول کمسه کیم عقلی یوقدر آنگ جهانده غنایه ایرشمادی اول کچدی زار
شو کیم علمی واردر آنگ اولمدی اول فقیر رضا بولمدی اولکیم آز نسنه‌یه ایتمدی افتخار
که یا احمد ایت غصّه‌گی هم لسانگی بر که بندن کشی غافل اولسه آنی یاقه نار

قافیة | بحر | اخر | الزّاء

دیدی یا احمد سنی چون ایلدم نور حجاز آکگلدکمی نیچون ایتدم انبیادن سرفراز
دیدی یاربّ بلمزم دیدی یقینٌ وصدقله حسن خلقیله بو خلقه مرحمت جود وجواز
دیدی یا احمد دلرسگ بوله سن ایمان طادین نفسی آج ایت صمت لازم اولکیم اولدر اهتزاز
نفسه الزام ایله خشیت تا که بندن قورقه اول کر دورسه ایدر ایسگ اوله سگا کشف راز
دیدی یا احمد اکر قولوم قیله قرنینی آج صقلر ایسه دیلنی کرسو یلمزمه الّا آز
آکا بر حکمت ویرم کیم نورله برهان اوله هم شفا ورحمت اوله ایلیه باگا نیاز
نسنه‌لر بلدیرم آکا کیم انی بلماز ایدی نسنه‌لر کوستررم آکا که ایتمشدی انتهاز
اوّل آکا بلدیرم عیبینی تا عیبن بیلوب کمسه‌نگ عیبینه قیلمایه دیلینی پس دراز

لیاذ بر کسه‌یه ویا بر یره صغنمق پناه معناسنه *

سرفراز باشی یوقاری یعنی اولو وعالی دیمکدر *
جواز عطا معناسنه *
طادین یعنی طعمی ولذتی
اهتزاز نشاط وسرور معناسنه *
انتهاز فرصت تاپمق *

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

هم دقایق علمنی بن آکه الهام ایلیم / بولمیه شیطان آکا یول کشفله قیله نماز
اوکردم شیطانک آکا حیله سن هم نفسنک / تا کیم اغوا ایتمیه لرنه حقیقت نه مجاز

قافیة السین

دیدی یا احمد بیلوربیسن نه وقت اولور اسلس / تا که برقول عابد اولوبن کیه زهده لباس
دیدی یارب بلمزم دیدی قاچنکم جمع اوله / آنده یدی درلو خصلت اولمیه هیچ انطماس
بر یسی آنک ورعدر کم محارمدن یغه / بودرر ایکنجیسی کیم صمت ایده بی اندراس
سو یلمیه شولکه مالا یعنی در ابسم اوله / بودرر اوچنجی قورقه طنمیوب کوکلینی پاس
ارتوره اغلامه سینی بندن اول خوف ایلیوب / بو درر دردنجسی ایده حیا اول بی قیاس
بندن استحیا ایده اول آشکاره ونهان / بو درر بشنجسی کیم آز یبه کیه پلاس
بودرر التنجسی کیم خشم ایده دنیایه اول / زیره بن خشم ایلدم دنیایه بیل ای خیرناس
بودرر یدنجسی کیم دوستلریمی اول سوه / زیره بن سودم بولاری ایلدم بن ذخرناس
دیدی یا احمد شوکیم بن سودم اللهی دیه / سومز اول حتی دیم بن دکلکیل ای قدرناس
قوت الآخر قده کیه سجده قیله ایده قیام / صمت ایده قیله توکل بکا اول ای فخرناس

قافیة الشین

اغلیه چوق آز کوله ایده هواسندن دهاش / مسجدی آوایده علمی مصاحب کیزلو فاش
زهدی یار ایده سوه عالملری اخلاصیله / ایده یخسوللری یولداش بونلره اوله طاش
استیه دائم رضامی هم قچه خشمدن اول / قاچه مخلوقات ایچنده چنمیه خلقیله باش
معصیتدن هم قچه قورقوب بنم خشمدن اول / ذکرمه مشغول اوله دوکوب کوزندن آچی یاش
دائم اوله اول بنم تسبیحمه تهلیلمه / کندوزینی عشقم اودینه صاله اول کالفراش
وعدنه صادق اوله هم عهدنه ایده وفا / قلبی طاهر اوله یومشق اولمیه برقاتی طاش
خاشع اوله اول نمازده ایده فرضه اجتهاد / راغب اوله اول ثوابه یوزن ایده افتراش
راهب اوله هم عذابمدن بنم خشیت ایده / تاکیم آکادشمنلر جهنمده فراش
همنشین اوله بنم دوستلاریمه آیرولمیه / بونلرکله بیله اوله جانی کوکلی درمعاش
بوصفتلرکیمده وارسه اولدر عابد قولم / اشبو احوال اولمسه عابد دکل چاتمایه قاش

قافیة الصاد

دیدی یا احمد اکر قیلسه قولم بی انتقاص / جمله کوکلر برلر املنجه نمازی اولسه خاص
هم بو عالم خلقنک قدرنجه ایدرسه صیام / هم فرشته لرکبی ایتسه طعامدن انتکاص
کیمسه اصلا لباسی اولسه عریان دنیه ده / بوصفتلرله ایدرسه درلو علمی اقتناص
کورسم آنک قلبنک ایچنده دنیا حبنی / دره مقدار یده اولسه ایتمسه آندن مناص
یا ریاست سوسه یا خود زینت دنیایی اول / اولمیه بکا یقین اول بولمیه هیچ اختصاص
چیقارم قلبندن آنک سوکیمی هیچ قومیم / قلبنه ظلمت براغم بولمیه آندن خلاص

انطماس محو و بیلورسز اولق *
اندراس بو مقامده امتناع معناسنه اولسه کرک یعنی امتناع سرساکت اوله *
ذخرناس خلقک اولوسی و مختاری *
انتکاص رجوع و اعراض ایتمک *
اقتناص کسب ایتمک * مناص معناسنده در * قلیوب ابراغ اولق
ریاست یعنی اولولق و اولولق *

هم محمّدن حلاوت قلبنه طاتدرمیم ‖ چونکه دنیاسودی اول آیله کرکی آکا قصاص

پس وار ایمدی قوللریمه اوشبو اخباری دیکل ‖ هم سلامٌ ورحمت اولسون سکّا یا خاص الخواص

بونلا ختم اولدی بیلکل اسرار وحیک آخری ‖ لیک تن جان اشبو قوردن اریدی چون رصاص

کیم اولا بوسوزلر بله اول عمل قیله تمام ‖ تامکرّمقدن عنایت ایر یشه ایله خماص

قافیة ‖ بحر ‖ اخر ‖ الضاد

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

چون آکا اشبو اسراری افاضه ایلدی فیّاض ‖ کلوب یرده خبر ویردی ندن کیم سویلدی فیّاض

روایتدر که بیوردی قاچنکم عرشه ایرشدم ‖ قودم بن رفرفی آنلا بنی چون طویلدی فیاض

بر آواز ایردی آردمدن ابوبکر اونه بکزر ‖ که طوردیدی ندن ایتدی صلوة ایدر دیدی فیّاض

که یعنی رحمت ایدر حق ایشتدم بن قلم سوتن ‖ کم آنی قدرت آلیله علی اللوح یازدی فیّاض

بر آیت پس خطاب ایتدی هو الله الذی دیدی ‖ اول آیت معنسی بودر که رحمت قیل دیدی فیّاض

فرشته لر سزه یکیچون ایدرلر بکا استغفار ‖ که اخراج ایلیم نوره سزی از ظلمت امراض

زهی فضل اسّی سلطانکیم که کیروفرشه کوندردی ‖ چقر مسکن انی عرشه که تا حاصل اوله اغراض

اکر صورار ایسک شاه که نیچون کیرو ایندی اول ‖ چون اینمادی ایدی عیسی یره کوکدن اولوب ریّاض

مع هذا ابو افضلدی یرا شوردی طوره عرشده ‖ جواب شافی بودرکیم حق آندن ایتمدی اعراض

انکیچون بونلا کوندردی کم اوله عالمه رحمت ‖ چون آنکیچون یرادلدی جواهر جملهٔ اعراض

قافیة ‖ الطاء

مستفعلن

روایتدر رسول الله دیدی چون ایندم استنباط ‖ دیدم قیلمه بنی یاربّ دخی عالملری اقناط

بیلورسن کیم مسافرلر سفرلردن کیرو دونسه ‖ کلورلر ارمغانیله نوله پس امّته اوساط

دیدی صقلایم آنلاری نیجه کیم اوله لر دیری ‖ قچنکیم و یره لر جانی بشارتله ایدم افساط

قچانکیم کیره لر قبره بولارک اوله سینی کیک ‖ قچانکیم طوره لر کیرو ایریشه رحمتم انماط

قچانکیم آچه لر کوزلر جمالم کوره لر بونلر ‖ بوسوزلر ارمغان اولسون بولردن ایتمیم اسقاط

دیدی چون یوریدم عرشدن کلوب ایتدیلر ‖ که جبرائیلُ ومیکائیل دیدیلر نیلدک ایساط

هدیه قانی اصحابه هم استر ارمغان امّت ‖ دیدیکیم آنی تسنیله ایریشم بونلره نشّاط

بری اولدر بیوردی حق بوسوزی امّته ایرکور ‖ سورسز چونکه جومردی ویررسه دخی بر قیراط

بن آولیم محبّند که سیزه چوقدر احسانم ‖ یزیلمز قطره در یادن اکر عالم اوله خطّاط

ایکنجی بوکه قورقرسز چوکولر یرلر اهلندن ‖ بن آولی یم که قورقاسزکه قادرون بنم قسطاط

قافیة ‖ الظاء

اوچونجی چونکیم ایدرسز رهایی کمسه دن الحاظ ‖ بن آولی یم کیم ایده سزکه محروم ایتمزم الحاظ

بودردرد نجیسی چونکیم ایدرسز خلقدن استحیا ‖ بن اولی یم کیم ایلا سز جفایه واقیم حفّاظ

بشنجیسی بودر چونکیم ایدرسز کمسیه خدمت ‖ بن اولی یم کیم ایلا سز که بنون احفظ الحفاظ

بودر آلتنجیسی چونکیم ایدرسز کسه یه تصدیق ‖ بن اولی یم کیم ایلا سز که صاد قون یلن احفاظ

طویلدی یعنی منصور بسی کوردی* اوسه یعنی اوازنه وصوتنه* اقناط یعنی سز*

سینی یعنی سینه لری توغنای به کوکرلکلری* ارمغان ایساط اوراقیه کتورمک و هدیه ویرمک* اولان اوی وسطا اوادر اراکک قبلیدر افلاک و دیرک بیادر بوبرد مقصود* الحافظ ملازمه اینمک* اولنجی الحفاظ لفظه نک جمعیدر وایکنجی ... ساعت تنبیه معناسنه در*

سکه

كه‌ز براوعده ايدن بن سزه آرزاقى دنياده | دخى جنّت و يرن سيزه ثوابه ايدن استيقاظ
پس ايندى احمد مختار بورسمه ارمغانيله | كلوبن ديدى اصحابه ايدولم بزده استحفاظ
تمام ايندك بوبوضعده تمام اسرار معراجى | ولى واردر دخى سوزلر ايدرلر آندن استيعاظ
بوسوزلركيم بيان ايندك قمو نقل صحيح ايدى | ولى بعضيسى جسمانى ايدر بكيم سو بلنور الفاظ
دخى بعضيسى روحانى ايدى كيم اولدى وحى ايله | كيم آنى نقل قيلد يلر مشايخ عالم و وعّاظ
محمد صادق الوعد الامين دركيم خبر و يردى | خدا ايابيزى غفلتدن اسركه ايلكل ايقاظ

قافية العين

الا اى سرورى مخدوم كل امدى ايله استطلاع | چون ايندى ميتّ عالم كنش كيبى يره اطلاع
كه اثبات ايندى معراجن قمو اصحاب ايدوب | پس اولديلر الانقيادنه كيم بو يوردسيه اوضاع
قيلوردى دينه دعوت ايدردى معجزات اظهار | طلب قيلوردى اللّهدن ايدردى حق دخى ابدا
براولو معجزات آنده كيرو اظهار ايدوبدر كيم | كيم آنى كورمدى كوزلر دخى ايشتمدى اسماع
كلوبدر نقل كشّافده روايندر آنس دن كيم | ديديلر مكّه نك قومى دير يلوب بر يره اجماع
كه كرسن حق رسوليسك كل ايكى پاره قيل آيى | اكر شق ايلسك آنى اوله وزبزسكا اتباع
حرا طاغينه واردى پس مناجات ايندى اللّهه | عماندم جبرئيل كلدى بشارة ايلدى اسراع
پس آندن مكّه طاغينه چيقوبن باتسو وقتنده | اشارة ايلدى آيه ايكى پاره ايدوب ايقاع
ايكى پاره بولوب پس آى حرا نك ايندى اوستينه | برى بر يانينه كندى برى بريانينه الماع
بتون اولدى كيرو درحال چيقوب كندى مغلبينه | چوكوردى مكّه نك قومى بكلّى اولديلر اشياع

قافية الغين

ديديلر كلديدى شامك اميرى اوزادوب آياغ | كه آديدى حبيب آنك اكا اولدى بوحال اسباغ
مع القصّه چوكوردكيم قمر اولدى ايكى پاره | كلوب ايمان كتوردى پس ايچى وطاشى اولدى
چوكورديلر محمد كيم رسول اللّه ايمش بى شك | كه شرعن طوغرو اللّهك ايدرميش عالمه ابلاغ
خبر ايرشدى اطرافه كلوب ايمان كتورديلر | اثر ايرشدى آفاقه قورلدى مكّه ده اوتاغ
ابوجهل ليك كوزلردى چمانكيم معجزات اولسه | پس آنك كوكسنه هر بار ايرردى ضر بدماغ
طلنشدى مكّه قوميله مدينه يه بتى يازدى | بواحوالى بيان ايتدى ايشتكم نيلدى اول زاغ
مدينه ده قمو اخبار چو بلديلرندر اخبار | كلوب بريرده جمع اولدى صناسن حلقهٔ افراغ
ديديلر اوچ سؤال ايدك اكر بلسه ايكيسينى | بر ينى بيلمسه بيلك رسولدر دعوته بلاغ
برى صورك ندر بوروح برى اصحاب كهف كيمدر | بريسى كيمدر اسكندركه كزدى شهرو صحراطاغ
كه تورات ايچره بزكوردك كه كسه روحى بلمز هيچ | بيلورم ديريسه كراول يلاندر پس اولك ايراغ

قافية الفاء

ابوجهله خبر و يردى بوحالى كلدى چون وصّاف | كلوب اولده سؤال ايندى نكيم ايشتدسه اوصا
اشتدى چون رسول اللّه ديديد يارن جواب ايدم | ديمادى بلدبرم آنى اكر كشف ايلسه كشّاف

وحى ايله بعضى نسخه‌ده روحيله كلمشدر *
اوضاع احكام معناسنه‌در *
ع ابداع بديع و عجيب بوجمله خلق *
باتسو يعنى عشاء نوعلى بعده يستو ديرلر *
اشياع شيعه‌نك جمعيدر كسرله اتباع و انصار معناسنه *
اسباغ ايصال و ابلاغ *
بتى يعنى مكتوب و نامه *
غ زاغ قارغه و قورغون *
غ حلقهٔ افراغ يعنى قالبه دوكمش حلقه *
ف

کسلدی بوسببدن وحی اکا اوج کون ایرشمادی ‖ دیدیلر قرق کون اون بش کون ایرشمادی اکا الطاف

چو کوردی کلمدی جبریل بغایت اولدی غمناک ‖ دیدیلر ربی خشم ایتدی پس آیرق ایلمز اعطاف

پس آندن کلدی جبرائیل دیدی کیم نیجه کج ‖ دیدی ترک ایتدک استثنا انکچون ایتمدم ایلاف

کتوردی وحی ربانی که الا ان یشاء الله ‖ دیمایینجه ایدیم دیمه ایشی یارن بو در انصاف

کتوردی آنله وحی الله که امرم دندر ربیل روح ‖ کیم آنی کسه نه بلمز اکر مرسل وکر عراف

کتوردی سورهٔ کهفله دیدی اصحاب کهف کیمدر ‖ دخی بلدردی ذو القرنین که کزدی شرق وغرب

خبر ویردی ایشتدیلر که روحی کسه بلمزمش ‖ ولی الله بیلور آنجق کیم اولدر خالق الاصناف

چون ایتدی علمنی اظهار بیلوب ایمان کتوردیلر ‖ کیرو بر معجزه ایتدی سوندیلر قمو اشراف

قافیة ‖ فی هجرة النبی صلعم من المکة الی المدینة ‖ القاف

دکله نه رسمه اول رسول بغلدی بیلنه نطاق ‖ تا دوزه اسلام ایلنی شرعیله نه قصر ونه طاق

کوردیلر آنی چون قریش انصار اکا انصار اولوب ‖ مکر ینه فکر ایتدی انک اون ایکی کیشی اتفاق

پس جمله دارندوه ده جمع اولدیلر اوطوردیلر ‖ کلدی عزازیل اول لعین کوردیکم ایتمشلر وفاق

شیخ صورتنده کلدی اول آلده طیانوب بر عصا ‖ دیدی ابوجهل اکا سن اوله بز ملعه التحاق

دیدیکه نجد اهلندنم شیخم دهوری کورمشم ‖ بونجه اموری بیلمشم یوقدر ایچمده هیچ نفاق

ایتدی بولر پس مشورت سویلدی عتبه اولا ‖ دیدیکه اولک حقدر رقتلانه لم ایره فراق

چونکه محمد فوت اوله شرندن اولاوز آمین ‖ دیدیکه ابلیس انی سکا فکر کلدی یوقدر هیچ رواق

زیرا اکر صبر ایدهسز اول شرقی غربی هپ طوتار ‖ سزی ایدر صکره هلاک ایدر بو ایشله طمطراق

دیدیلر آنله جمله سی سویلدی شیخ نجد صواب ‖ پس شیبه کلدی ایلرو دیدیکیم ایدهلم براق

حبس ایلیه لم آنی بز تا کیم اوله آج وصوسز ‖ کسه اکا هیچ ویرمسون ساقی ومساق وانسیاق

قافیة ‖ الکاف

دیدی خطادر بو دخی ایتمک بو یوله انسلاک ‖ زیرا کیم آندن اقربا ایتمزلر اهملا انفکاک

عاص بن وایل دیدیکم بو کزانی برکیده لم ‖ بردوه یه بادیه ده آج وصوسز اوله هلاک

دیدی خطادر بو دخی زیرا عرب آنی بیلور ‖ دیلی فصیح در سویلر اول ایتمزکسنه آنی چاک

کلدی ابوجهل ایلرو دیدی قبائل جمع اولوب ‖ ایدلم اکا بز هجوم بوکیجه جمله اشتراک

تاکیم بلنمیه آنی کیمدر اولدرن کشی ‖ صکره دیت استسه لر ویره وز اولیه سفاک

ابلیس آیتدی اشبودر فکر صحیح رای صواب ‖ زیرا بو رسمه اولسه اولمز جهان آندن فکاک

چو بونلر ایتدی اتفاق جبرئیل ایتدی دیدیکم ‖ هر کیم سکا قصد ایلسه جاننه اودباشینه خاک

حق سکا امر ایتدیکه قیل هجرة مدینه شهرینه ‖ اسلامی ظاهر ایله وار ایله کفردن آنی پاک

زیرا ابواشلرده بنم سربسته یعم واردرر ‖ هم ایریسردر شرعنک تا از سمک فوق السماک

بو کیجه یاتمه مضجعه ایله دون ایچنده سفر ‖ کیجه بیوردی زیرا آی ایدرکیجه ده انسلاک

قافیة ‖ اللام

ایلاف انس والفت طوتمق *

نجد بلادر من بلاد العرب *

طمطراق عظمت وحشمت کامرانلق مقصودرد *

ساق بیساق وانسیاق بو مقامده هر کشت دن عبارتلردر *

فکاک خلاص معناسنه *

السماک کسر له کوکبدن ایکی نورلو یلدزدر *

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

چون کیجه اولدی دکله کیم نتدی او شاه برکمال
دیدی ابو بکر اوشده بن اولام رفیقک یا رسول
هر کیم قراشمده ینه ضامن اولام بن جنته
کلدی قوشاندی پس قریش کوزطوتدیلر جقما
حق بونلره اول کیجه ده اویقو حواله ایلدی
چیقدی ابو بکر ایله پس اوقوردی یس سوره سن
چو هجرت ایتدی ایکسی ابلیس اویاندی
عمرمده اویقو کورمدم الّا بو کیجه اویدم
چون مکّه دن چقدی رسول دوتدی ابو بکر ایله
کاه طولانوردی اردنه کاه صاغنه کاه صولنه

طانشدی سزدن کیم ایدر بنمله یوله انتقال
باقدی کیرو اصحابنه دیدیکم ایده احتمال
دیدی علی که بن یاتم جانم فدا ای قیلُ وقال
ابلیس اراده بلش اولوب آیاغ اوزاتدی بدفعال
هپ اویودی ابلیس دخی بلمدیلر کیم نولدی حال
صاچدی باشینه انلرک طوپراغی قیلمادی جدا
دیدی محمد کتدی های ایتدی بزه سحر ایله آل
پس صوردیلر کیم یا علی قنجاروا ایتدی ارتحال
کاه اوکنه کچردی اول کوزلر ایدی صاغ وشمال
کوزلر ایدی درت یاننی تا ایرمیه اکا زوال

قافية الميم

چو کوردی آنک شفقتن بو یولده اول بدر تمام
پس یوردی یالن آیق برمقلرینک اوستینه
برغاره کلدیلر کیم اول طو بطلوعقر بندی ییلا
کیردیلر آنک ایچنه بقدی دلکلر کوردی اول
صوقدی ایاغینی ییلان اقدی کوزندن آچی
لا تحزن ان الله کیم بیزی بیلور کوره طورر
پس بتدی امرالله ایله اول یرده برتازه اغاج
کلدی بوکز برعنکبوت آغ کردی فی الحال قاپوده
اورمجک ایله اغاجک اورته یرنده آوْدو زوب
نیته آنی صقلمیه چون رحمت ایتدی عالمه

دیدی ندر دیدی سنی خلقدن ایدرم اعتصام
کوردی ابو بکر آنی تیز کوتردی بو ینینه قیام
دیدی بن اول کیره یین انجمسون سنی هوام
قورقدیکیم انجیله ییلان قودی آیاغن اول همام
کوردی رسول الله آنی دیدیکم ایله اهتمام
یعنی بزه فضل ایلیه ایده عدو یه انتقام
اولدی حجاب آنی یوزینه صانکیم بوریدی بر
ایکی کوکرجنلر کلوب یاپدی یوا دوتدی مقام
بو رسمه حق صقلدی خلقدن آنی تم الکلام
یا ربّنا انت السلام انت السّلام منک السّلام

قافية النّون

کلدک بویاکا پس قریش ایزنجه کلدی چوق
چقدیلر آنک اوستنه کوردی ابو بکر ایتدی
دیدی ندر طنک سنک اول ایکی شخصه کیم آنک
دیدی الهی بونلرک کوزلرنی اورتسون حجاب
دوندی بولر اعمی اولوب برشمّه سن کورمدیلر
وار ایدی آنده برنیجه قوینی ابو بکرک کلوب
براوغلی وار یدی آنک کیم ادی عبدالله ایدی
چونکه خبر الدی بولر کیم ساکن اولدیلر قریش
کلدی ایرشدی برعرب دیرلردی عامر آکا آد

باقدیلر اول مغاریه صندیلر اولمش اژدوان
دیدی سکا کلسه آلم دین کتدی ازکون ومکان
اوچنجسی الله اوله کیم بو یرو غید رکن فکان
استرلر ایدی درت یکا کوسترمدی اول مستعان
اوچ کون قرار ایتدی رسول بولمادیلر آندن نشان
سودن صغارلردی آنک ایچر ایدی اول عالی شان
آنده کلوردی مکّه دن ایدر ایدی احوالی بیان
پس شب روانه اول کیجه یوله آچلدیلر بیان
بولدی اشی اولوبن کتدیلر طوغرو مدینه یه عیان

طانشدی دیدی معناسنده*

هرام هامه نک جمعی در قورقو بخلو حشرات معناسنده*

آغ بویرده اوریمک توزاقی* کرمنک صالق دوشنک بو پرده قورمانی*

بولدیلر آنده بر عرب کیم آدی عبد الله ایدی | طوتدیلر آنی اجرته یول ازلیه اوکجه روان

قافیة الواو

دیدی ابو بکر ای رسول شانگ همیشه یختلو | ایککی دوه صقلامشم کل بینه لم ای بختلو
دیدی بهاسن ویرهدن بن آلمازم آنی بهمزم | صاتدی صاتون الدی بنوب کیردی یوله پس اول اولو
جدّه یه واردیلر یقین آندن طریقه کیردیلر | عسفانه ایردیلر قریب هجرتده وصلیله طواو
ایردی سراقه ناکهان کوردی ابو بکر آنی چست | دیدی ایرشدی یا رسول اوشته کیرو کز بز عدو
دیدیکه غصه یمه هیچ الله بزمله بیله در | ایردی دیدی کیم منع ایدر دیدیکم اول جبار هو
پس ایندی فی الحال جبرئیل الله سلام ایدر دیدی | یری مطیع ایتدم سکا یوقی بکاسندن سوکلو
بیوردی یا یر طوت آنی طوتدی آتن دیز یه دک | دیدی سراقه الامان کیم ایتمیم اصلا غلو
ایتدی دعا بولدی نجات دوندی کیرو ایتدی | تایدی کز جمله ایلدی ویردی امان اول ماه رو
ایتدی سکزده توبه اول دیدی پس ایت بندن | دیدی بودر سندن دیلک دوندر قریشی سن کیرو
دوندی سراقه مکّه یه دیدی قریشه کیم بیلگ | کیم اشبو یوله کتمش ایتمگ اکا سیز پس غلو

قافیة | نزول النبی صلّی الله علیه وسلّم فی المدینة | الهاء

الا ای قاصد اسرار نظر قیل کلدی سرّ الله | الا ای راصد انوار کوزگ آچ طوغدی نور الله
که کاه هجران ایدر یردم مرادی وصلت حضرت | که کا معراج ایدر یردم فوق عرش اوستنه اول ماه
دیدیلر جمله اشیادن وجودینی شهود ایده | کیرو عالم رسومندن انی تجرید ایدر اول شاه
پس اولوردی هویتده جلالینه کمالی عرض | جمالنده الوهیّت اوردی کندویه درکاه
قلوردی کشف توحیدی انگچون نور ذات ایدی | بولوردی ذات تجریدی انگچون اولدی آکاه
بو حالات ایچره کیدرکن نه بحره اولدی مستغرق * بو دریا ایچره غرق ایکن نه بیره چیقدی اول ناکاه
کلبدر نقل کشافده رسول الله ایدوب هجرت | مدینه یه یقین ایردی نزول ایتدی او عالی جاه
قباکوینده قوندی پس بنی عمرو بن عوفه اول | دوشنبه کونیدی ایتدی قرار ایتدی رسول الله
اقامت ایتدی تا جمعه کون اولنجه هم اول یرده | پس آنده مسجد بنیاد اساس ایتدی دلیل الله
قبادن جمعه کون چیقدی مدینه شهرین قصد ایده | ایرشدی جمعه وقتنده حبیب الله خلیل الله

قافیة اللام الف

بنی سالم مقامنده یتشدی ایتدی تحصیلا | صلوة جمعه قیلدی اول ایدوب اللهی تبجیلا
اوقودی خطبه آندن ایکی رکعت نماز ایتدی | دیدیلر بودر اوّل قیلنن جمعه تجلیلا
دیدیلر سیره اهلی کیم توجّه ایلدی آندن | مدینه شهرنه کندی تأنّی ایله ترتیلا
چویلدیلر قدومنی قمو شهر ایتدی استبشار | بکلی ایتدی استقبال قمو اعیانی تفصیلا
همانده ایردی جبرائیل دیدیکم یا رسول الله | زیلمگ الده طوتم بن بیان او کلچه تفضیلا
قچانکیم ایتسه لر دعوه سلی بونلر دیار ینده | کیمدر بیری سنی ایده مقاماتینه تنزیلا
جواب و یرقنده کیم چوکه دوه آنده نزول ایدم | بن اول یرده قرار ایدم وار ایچق شهره تمثیلا

عسفان: موضع علی مرحلتین من مکه * کافی القاموس * کروز قوتلو معناسنه در *

غلو حددن تجاوز ایتمک *

راصد منتظر و مترقب کمسنه *

کوینده یعنی منزلنده قونغاجه اولندی *

ترتیل اهسته یعنی کسه کسه او قومه دیرلر بو یرده تأنّی ایله یعنی اصطلاح دوغان ده اقرنای ایله او قومان در *

چوكورديلر انى كوزلر قمو كوزلر انى كوزلر ... ایاغینه سوروب یوزلر ایدرلر عزّی تکمیلا
بغایت ایندیلر اجلال دیدیلر ایندی حق ارسال ... که سن نوری بزه انزال کیم اهلال اوله تهلیلا
منوّر اولدیلر آنگ جمالی شمس تابندن ... کمالنجه آنده کوردیلر جمال اللّهی تاویلا

قافية الياء

چوكورديلر كيم اولمشدر رمقه آينيه اول بدرآى ... قغردی مر بری آنی کاینه او ینه اول بدرآی
ديدی بن اينمزم الآشو برده كيم دوه چوكه ... اشندیلر بوسوزی چون مزین ایندیلر هرجای
قوديلر اولر اوكنده كمی آرپه كيمی خرما ... کوروب یعنی دوه چوکه کیم اینه آنده اول طغرای
براقلدی قمو اوطان كيم آنده ايده استيطان ... چو کیردی شهره اول سلطان معزز اول جهان آرای
بوكز چيقدی نكيم وار سه مدينه قومی مجموعی ... که حتی جمله خاتونلر اوشاق اوغلان و درویش بای
سعادتلو يوزين كوروب قموسی بولديلر دولت ... ثنا ایدردی مداحلر بوشعری هم ایدوب افزای

طَلَعَ البَدْرُ عَلَيْنَا مِنْ ثَنِيَّاتِ الوَدَاعْ ... وَجَبَ الشُّكْرُ عَلَيْنَا مَا دَعَى لِلّٰهِ دَاعْ
اَيُّهَا المُرْسَلُ حَقَّا جِئْتَ بِالاَمْرِ المُطَاعْ ... جِئْتَ تَمْشِي حَيْثُنَا يَامَرْحَبَا يَاخَيْرَ دَاعْ

شور سه كرديكيم شهره كه بركوكك الديلر بهره ... نظر اولدی بکون دهره که کلدی دور عالی رای
قمو اوكنجه يانجه كيدرلر طرّقوا ديرلر ... دوه هیچ چوکمدی اصلا بر ینه باصمدی هیچ پای
كيدوب دوس طوغری پس ناقه ايرشدی چوكدی ... حرمده مسجد ایتمشدی انگ صحننده اول بدرآی
بويردن تيز كيرو قالقدی واروب شول يرده چو ... اولو بدر روضه و درکاه یاتور ضمننده اول بدرآی

مثنوى بحر آخر

پس آندن قطب حق مركز مداره ... دیاری دور ایدوب قوندی بوداره
بو پرده جابر انصاری آدلو ... واریدی بر صحابی یوزی اودلو
انگ دارنده قوندی فخر عالم ... اکا اولدی نظر والله اعلم
واريدی كورسز آنگ بر اناسی ... یقین ایرمیشدی آنگ فناسی
ايشتدی كلدوكينی مصطفانگ ... ایچی طاشی صفالر طولدی آنگ
قتينه كلدی براو پدی اوتوردی ... بوسوزی آغلیوب دیله کتوردی
كه بن نوليدی اول قدره ايرشدم ... مبارك یوزگی کوزله کورشدم
پس آنگ سلدی ايكی كوزينی اول ... اچلدی کوردی کور کلو یوزینی اول
كلوب او پدی الينی ديدی ای شاه ... که کوردم یوزگی الحمد لله
اشتديلر بو اعجازی چسود لدن ... بوکز خلق عاشق اولدی جان و دلدن
نچون سومایه لر اول آری جانی ... چون آنگچون یراتدی حق جهانی
خصوصا غربته يوز طوتدی كندی ... چیقوب حبّ الوطندن هجرة ایندی
كه قانی مكه شهری قانی يثرب ... اگرچه بردی اکا شرق و مغرب
ولی ارض تهامه الطف ايدی ... چو کعبه آنده ایدی اشرف ایدی

اهلال رفع صوت ايتمك*

استيطان يورطوتمق معناسنه‌در*

افزاى افزاييدن دندر ارتورمق معناسنه*

طرّقوا برلو بركديكلر* دوس طوغرو ياكه دوز طوغرو دو يدرو طوپ طوغرو معناسنه‌در*

صحن فناحله اورتاسى وسط الدار معناسنه*

يثرب مدينه‌نك اسمى در* تهامه بر بلاددر كه مكه انگ پايى ... ايلدى*

که هتی چیقار ایکن مکّه دن اول — دیدی یا مکّنندم کرچه بن یول
ولی چیقار مسه اهلنگ بنی هیچ — قوبوب کیدردکلدم بن سنی هیچ
که سنسن خیر ارض الله دیدی — سنی آرتوق سور الله دیدی
بولاره کلدی پس اول نور کونین — چقو بن کوکلره تاقاب قوسین
جهانک جانی جانک جانی کلدی — قمو دردلولرک درمانی کلدی
شرایع جوهرینک کانی کلدی — حقایق شهرینک سلطانی کلدی
کلور تفسیره ایچنده بر روایت — سن آنی جان ایچنده قیل درایت
که یثرب اهلی چون بلدیلر آنی — که کلدی بونلره صاحب مثانی
اوقورلردی بولر انجیل و تورات — بولورلردی صفاتن آنده بالذّات
شو عالملر واریدی آنده حاضر — که جمله علمه اولمشلردی ناظر
بوغیدی بونلره کمسه معاصر — مهندسلردی هیئتده مباصر
خصوصاً سوزلری شعرُ و صنایع — مجازُ و استعاراتُ و بدایع
بلاغتده کلامه سحر ایدرلر — فصاحتده مقامه دُر دوکرلر
متدقّقلر نظرده قیل یاررلر — کمال علمله انسان ارارلر
بولکز چونکه کیم عیانه کلدی اخبار — پس آنی کورمکه کلدیلر اخیار
تأمّل ایدهلر تا علمین آنک — تعقّل ایلیهلر علمین آنک
کمالینی کوروب منقاد اوله‌لر — وقادتده دخی نقّاد اوله‌لر

قصیدة لحضرت النبی صلی الله علیه وسلم

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

الا ای سرور محبوب من الاین الی الاین — کورل یوزوکی عرض ایله کوتر یوزدن حجابین
یوزک بنون مثانی در یراه من یرانی در — ولکن لن ترانی در تحیّرت بما اتین
سبانی حسنک یا من هدانی للهوی وصلا — رجانی منک یا هادی اغثنی بالغیاثین
من آن دم یافتم دولت که کشتم ذرّه نعلت — کسی که او شمس حق بیند چه پروای سراجین
شنیدم روضهٔ توحید که بی حسنت نشد کلشن — نظرت فی الهوی نحوک فطفت بالجناحین
سوزکدر حکمتُ و ایمان یوزکدر رحمت رحمان — اوزکدر دردلره درمان دوا قیل بالغیاثین
چوسنسن اسعد و اولی چوسنسن مقصد اعلی — چوسنسن مرصد اجلی ایچمه یاتی سراجین
رد الولاک لعمرک تاج قمو شاهلر سکا محتاج — بنم قاپکده یالن آج آج اوستومه جناحین
ایا کوکل چو رهبر اول قمو خلقه پیمبر اول — چو سر الله اکبر اول سوزینه طوت صماخین
که تا کورلر کوره آنک سر ایندن تجلی سن — قیلم جانی نثار آکا سورم درکاهه خدّین
فلما اوصل الحب الی العین من الرسم — نظر ایر نظر کردم کشادم من صماخین
نیاز ایچره قبوسنده یوزم طپراغه قویمشدم — سحرده برند ایتدی که یا اهل ایهند این
که هرکیم عزم ایده بیزه کرک کیم دنیه دن بیزه — یناعشق اودینه صیزه بنار بین نورین

صاحب مثانی یعنی قرآن دیکلدر *
معاصر یعنی زمانه داش *
مباصر بوراده عالم معناسنه در *
سحر کلمالطف ماخذده کی زیرکلک ...
وقادتده ظرافت یعنی ...
طبع اولیق *

مکانسز *
الاین الی الاین یعنی ...
من الاین ... سوال ...
کیدرسن مقصود ...

سبانی ... سنی ...
معناسنه *
سنارلر ایله ...
پیست در *
کلمش ... یعنی ...
صماخین ... یعنی صماخ ...
الرسم ...
هذا ...
اشارتدر *
ایکی ... معناسنه در *

هوالرده اولمچون وازهوامزده ایده پرواز
فغان ایتدم که یا محبوب جلالڭ ایشکنده بن
کوررسن کوزلرم یاشن اقرتا کیم کوره یوزڭ
غریبم عالم کوننده ایرشدم قاپکه فضل ایت
تجلی قیل وصالڭدن که یانغیشم خیالڭدن
پس آندن طوغدی شمس ذات کوڭلدن انکشا
اثر قالمدی هیچ بندن همین برعالم طپراق
که یاهذ اشوکیم بیزی کورم درسه بوعالمده
قپومزده ذلیل اول طورخضوع ایت اللری بغلو
چو یار ایتدڭ بزی یاره نظر قیلمه پس اغیاره
رضامزاسته کل کیر پس اوتوروحدت سرایند
که زیرا کسه کیم بزدن دوا استرسه دردینه
وصالیمز زلالندن ایچه کچه خیالندن
سقانی شربة احیا فؤادی ثم احیانی
پس آلدم مشرب صافی شراب سلسبیلندن
بوکوثردن کم ایچرسه بقای لم یزل بولدی
تجلی ذاته حقا علی من یعبد حقا
چوکلدی سید الابرار سری من سره الاسرار
که تلمق بین نظر باید محمد را که دریابد
چو سنسن رحمت رحمان چو سنسن سبحه سبحان

مفاعیلن مفاعیلن

هویتدن کله آواز که کورحقدن مجازیدن
اسیرم خوار و سرکردان غریبم یوقمی انسین
کوڭل جان عشقڭ اودنده اولو بدرکالفراشین
کوتر یوزدن حجابی کیم بولم آندن خلاصین
حیاتمه حیات اولدر که سندن ایره فیضین
وجودم کلی محواولدی چون ایتدی انبساطین
خطاب ایتدی بوکز محبوب ترابه باللحاظین
تحیرده قالور جانی ایدمز اطلاعین
که تاکیم عینمز ساکه عیان اوله بلا غبن
کورکه دار دیاره دلبر سڭ انکشافین
که تا وصلت شرابندن صونا وز بزرواقین
دوالر ایده وزآکاکه کورمیه هلاکین
جمالیمز کمالندن ایره آکا وصالین
که تابن خضر اولم جامم بعین بین لامین (*)
کنورم بر زلالی کیم ایچن ترک ایده کونین
وجودن ایلدی طاهر بضاد بین وادین **
یحب الحق تحقیقا فحاشا عن الامین
چوطوغدی منبع انوار تجلی بالجلالین
حیات الکل بازآیدبحاء بین یائین ***
بازیچی اوغلینه یازاحسان انی قورترمن الاین

اسلام عبد الله بن سلام رضی الله تعالی عنه

وار ایدی بر یهودی کامل استاد
بولردن علم ایچنده اعلم ایدی
ایشتدی کلدی کینی طوردی فی الحال
نظر قیلدی کوریجک بلدی آنی
که عالم منتظر در کلمسینه
قتینه کلدی پس ایشتکل آنی
کم آنجق انبیا بیلور جوابن
بری بودرنه در اول نشانی
اککنجیسی نه در اول طعامی
اوچنجیسی نه در اکثر اوغلان

که عبد الله ایدی ابن سلام آد
حسبده ونسبده اکرم ایدی
انی کورمک لکیچون ایتدی اقبال
که بودر اول نبی صاحب مثانی
جهان اکنینه سایه صالمسینه
دیدی وار اوج سؤالم بیلکل آنی
اکر سن حق نبی سن ویر جوابن
قیامت کونینڭ ایله بیانی
که جنت اهلی یرلر خاص وعامی
اتایه یا انایه بڭزر اوغلان

لحظ ولحاظ کوز اوجیله نظردر *
عین معجمه ایله بولوت رغیم کبی
بو راده مراد پرده در *
رواق فتحله هر نسنه نڭ صافیسی *
(*) مراد لعل در *
** مراد وضودر *
*** مراد لفظ تجلی در *
سبحه اصلنده ضمتین ایله درجمعی
سبحات کبی نور وعظمت معناسنه *

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

چون ایشندی انی اول سرّ کبجیل — دیدی شمدی بولاری دیدی جبریل
جواب ویردی بودر اوّل علامت — شو وقتن کیم یقین اوله قیامت
براوُچ پیغمبر سوررخلقی تمامی — که شرقدن غربه جمله خاصُ وعامی
دخی جنّت ده کیم اوّل ینیسر — بالق بغری بدر کیم اوّلُ ینیسر
دخی اوغلان که بڭزر آتَه سینه — و یابڭزر نسدن رآنه سینه
اگر ارکک صویی اولورسه سابق — اتاسینه اولور اوغلان مُطابق
وکرسابق اولورسه دیشی صویی — اناسینه چکر شکلی وخویی
چو عبدالله ایشتدی بوخطابی — که دکدی مرسلینه جوابی
کتوردی آنله ایمانْ ایتدی تصدیق — دیدی سن سن رسول الله تحقیق
چو تشبیهم قالمدی اصلا حقیقت — شریعت یولینه طوتدم طریقت
بومعنیده دمش در سعد وقّاص — دُررده جوهری در یاده غوّاص
دیدی هیچ کورمدم اول سرّ سبحان — که جنّت اهلیدر دیه بو انسان
ولیکن دیدی عبدالله ایچون اول — که جنّت اهلیدر حضرتده مقبول
چو خلق ایشتدیلر اشبو کلامی — که مسلم ایلدی ابن سلامی
محقق بیلدی جمله اهل ادیان — که ویرمشدر اکا حق دین دیّان
خصوصاً معجزاتی شمس اظهر — خصوصاً بیّناتی نور ازهر
خصوصاً مخزن اسرار حالات — خصوصاً معدن کلّ کمالات
خصوصاً اعلمُ اوضح دلالات — خصوصاً ابلغُ وافصح مقالات
نبوّت تاجنه برهان اولان اول — رسالت تختنه سلطان اولان اول
چون اولدر کائناته محض رحمت — نیچون اولمیه لر پس آکا امّت
نیچون آکا تتبّع ایتمیه لر — نیچون کندیکی بوله کتمیه لر
نیچون علمین کمالن طویمه لر — شولر کیم طویمه لر او یمیه لر
شولر کیم او یمه لار بیلمیه لر — شولر کیم بیلمیه لر بولمیه لر
عرب او بدی پس اوّل طوتدی میدان — بولار کُل اولدی پس دیوانُ ولیوان
عرب در زیرا جمله خلقه سادات — عربدر منبع فضلُ وسیادات
عربدن بک اکر ملّت اولیدی — رسول الله اوملّتدن کلیدی
اودیلجه اینه ایدی خلقه فرقان — اودیلجه اوقنایدی علم قرآن
عرب چون بیلدی بولدی اولدی اصحاب — زنکچون اولدیلر ارباب الالباب
که تاحقّ ادیدی اول خیر الاخیار — اُحُد طاغی قدر خلق ایتسه ایثار
بولر قرنی درهم ایتسه افضل اوله — پس او بله اولسه اصحاب اکمل اوله

رونق یافتن اسلام و هجرة عایشه وفاطمه رضی الله عنهما بوساطت علی رضه

خوی خلق معناسنه در *

ایوان کسرا مثل ایودن یعنی مجلس. سلطان وخدیو شاه * اللباب لبک جمعیدر عقل خالص معناسنه *

عرب چون مصر اسلامه مُعلّی بنلدی ایوان — پس آندن قصر احکامه مُجلّی ایلدی ایوان
ایشندی جملهٔ آفاق که کلدی منبع اخلاق — بکلّی اولدیلر مشتاق قمو ترک ایلدی اوطان
عمر پس مکّه دن بندی مدینه شهرنه ایندی — کا هروار ایدوب قوندی یکرمی شخصله فرسان
درلدیلر اولوا الالباب قمو مشرا ولدیلر فی البا ب — ایرشدی یر برن اصحاب طولوب امکان کان ارکان
کرو بوز طوتدی امرالله کرو فتح ایتدی نصرا نه — کرو برق اوردی نورالله که کلدی رحمت رحمان
بیوردی یا علی پس وار ایرش تیز مکیه دوّار — چوسنسن مظهر انوار چوسنسن مجمع فرقان
کله تا عائشه کُبری بیله هم فاطمه زهرا — ایرشمز مکّمنه آرا کرشمز قبرته تیبان
چو کلدی مکّه دار ینه قرار ایتدی مدار ینه — خبر ایردی دیار ینه ایشندی زمرهٔ طغیان
پس ایندیلر اکا بهتان محمّده قودق همیان — علی دیدی کرک برهان بقدر طاقة الامکان
درلدی درت منافقلر ضلالنده موافقلر — قزاینده مرافقلر غواینده بولار اقران
علی دیدی صورک بر بر که بر بر اید لر تقریر — دیدیلر پس ایدک تعبیر نه رنکه در بیلک همیان
بولر بر بر کلوب کندی شهادتله خلاف ایندی — که هر شخص بر یوزی طوتدی دیدیلر دردی درت
خالف دوشدی چون اقوال قمو ردّ اولدیلر فی الحال — علی پس ایلدی اقبال کیم احسان ایلیه محسان
کیجه کوندز دیلر بر قول کیم آنی ایلیه مقتول — علی بلدیکه کلدی اول کسوب باشنی دوکدی
ایلندّی باشنی در حال قودی قبوده دیدی آل — چو کوردیلر بو در احوال الن چکدی قمو فتّان
الوب عائشه یی کندی عنّه اوزره بر کندی — عم ایله فاطمه ایندی پس ایندی مکّه دن هجرا ن
بوایشی چونکه کوردیلر پس اصنامه یوکردیلر — شیاطین آنلکیر دیلر صنمدن صاچدیلر نیران
دیدیلر ایرشک تعجیل انک ایشن ایدک تعطیل — بوایشه ایلمک تعلیل صنمدن سویلدی شیطا ن
ایرشدی در پیندن تیز تمامت اوج یوز ارخونریز — ایشت نیجه ایدر تعزیز انی اول قادر منّان
چو کوردی کیردی میدانه دپندی قلبه مردانه — تمام اللی سلی قانه بودی قردی الوب میدان
قلانی مکه یه قاچدی علی یوز صو یله کوچدی — مدینه شهرینه کچدی زهی لطف ایلدی سلطا ن
رسول الله چو کوردی آنی سوندی شاد اولوب جا نی — نه قیلدی اول کرم کانی نه ایندی کور اکا احسان
اکا تحسین ایدوب شاباش ایدندی پس آنی قردا ش — کا اوله حق یولینه یولداش اوله تا اکرم انسان
مهاجرلرله انصاری قرندش ایندی بونلاری — ایدلردینه تایاری رعایت ایلیوب ایمان
عمرله پس ابوبکری کنوردی بوایکی صدری — قرندش ایندی ناقدری بولارک اوله عالی

في سبب الاذان

چو قوّت طوتدی شرع اسلام اچلدی عالمه اعلا م — نمازه استدی اعلام که نیجه ایدهلر برهان
کیمی دیر چلک چالک ناقوس کیمی دیر قرنه جا — دیدیلر کیم کرک ناموس چو نسخ اولدی قمو
رسول الله ایشندی آنی پس اولدی منتظر جا نی — کم ایره وحی ربّانی ندر دیهٔا کا قرآن
ایرشدی مجلسه ناکاه که زیدک اوغلی عبد الله — دیدی بن کورمشم والله که بین النوم والیقظان
که کوکدن بر ملک ایندی اینو بن حایطه قوند ی — بوزینی قبلیه دوتدی که تکبیر ایلدی اعلان

الایوان بالکسر الصفة العظیمة *
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
طغیان ازغونلق یعنی حددن تجاوز ایتمک *
غزایت رسول الله * غوایت ضلالت یعنی ازغونلق * فتان فتنه قیلوجیلر *
در پیندن فارسی در یعنی اردندن و عقبندن * خونریز فارسی در قان توکیجی *
ناقوس دموردن بر عصادر که نصاری کلیسالرده اصارلر و اذان برینه اعلام ایچون چالارلر * ناموس شریعت و طریقت معناسنه *

مثنوی

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

دیدی پس درت کره الله اکبر	اذانک دیدی الفاظن مکرر
براز جق طوردی کیرواوقودی اول	ایکی کز صکره قد قامت دیدی اول
عمر دیدی که کوردم بنده الحق	انک حقی که بعث ایتدی سنی حق
نبی پس جبرئیله صوردی آنی	که کیم اوقویه مسجدده اذانی
دیدی جبرائیل ایشت یا محمدن	اذانی اوقوسون شول عبد اسود
کیم آنک صوتی اعلی در محقق	سوذنلردن آنی یک سوره حق
فرشته لر انی مشهود ایدرلر	که لایقدر اذانه آنی درلر
بلاله پس اذانی قیلدی اعلام	که تا ایده ترقی رکن اسلام
بیوردی مسجدک سطحینه چقدی	اذان اوقودی کیم جانلاری یاقدی
اذان ظهر ایدیکم اوک ویرلدی	صلوة خمسچون کلبانک اورلدی
اشتدی آنی چون اهل شقاوت	بو بدعتدر دیوب ایتدی عداوت
همان دم وحی سبحانی ایرشدی	همان دم لطف ربانی ایرشدی

یک یتخشی وعجب معناسنه*

کلبانگ آوازه*

قال الله تعالی ومن احسن قولاً ممن دعا الی الله وعمل صالحاً الایة

بو آیت کلدی الله دن رسوله	که کیمک سوزی آندن احسن اوله
کیم الله قولینی دعوت ایده	عمل قیله وطوغری یوله کیده
یدی کشاف بو آیتده بیل آنک	دلیل واردر ثبوتینه اذانک
مجرد دوشیله بیلنمدی اول	دلیل ونصله هم اولدی مدلول

فی ذکر تحویل القبلة

مدینه یه چو تشریف ایتدی احمد	که خلقه حقی تعریف ایتدی احمد
ایدندی قبله بیت المقدسی اول	اون التی آی عبادتده طوتوب یول
که تألیف ایده تا قلبن یهودک	اریده صافی ایده قلبن یهودک
ولی دردی عجب اقبال کعبه	نه وقتن اوله استقبال کعبه
مکر کونلرده بر کون کلدی جبریل	دیدیکم شویله دریا جبرئیل بیل
که کوکلم آنی استرکیم نولیدی	کیم الله تعالی وحی ایدیدی
سنکله بکا قران کوندریدی	یهودک قبله سندن دوندریدی
انکچون کوکلی آنی استرایدی	که کعبه انبیانک قبله سیدی
خصوصا آنی ابراهیم یاپوبدی	حقک امریله قبله ایدنوبدی
عرب هم کعبه یه اقبال ایدردی	قبایل اکا استقبال ایدردی
بو سوزی چونکه جبرائیل اشتدی	جوابن دوندی آکا اویله دیدی
که بنده برقولم بیل یا محمد	انی حقدن طلب قیل یا محمد

اوکلکی مصراعیدر اولان قلب بوراک معناسنه وایکنجیده کیجیراقچه ویرامز النون معناسنده در مانک ضدیدر*

نظر چوق ایدر اولدی پس سمایه — که تا وحی اینه حقدن حق نمایه
پس آندن وحی حقانی کتوردی — پس آندن حکم سلطانی کتوردی

قال الله تعالی قد نری تقلب وجهك فی السماء فلنولینك قبلة ترضیها

که یوزك بیزه طوتدیغك کوره وز — سنی بیز قبله یه پس دوندره وز
کیم آکا اوله سن راضی کوکلدن — چیقه اول قبلهٔ ماضی کوکلدن
قول و جهك پس کلدی قرآن — که قبله کعبه اوله کلدی فرمان
دخی هر قنده کیم حاضر اوله سز — کرك کیم کعبه یی قبله قیله سز
بو آیت ایندیکنده مصطفایه — رسالت معدنی کان وفایه
نماز ایچنده ایدی ایردی ناکاه — کیم اوبله وقتی ایدی اولدی آکاه
ایکی رکعت نمازی قیلمش ایدی — ایکیسی دخی باقی قالمش ایدی
بنی سلمه دیرلر مسجدنده — امامت ایلمش ایدی ایچنده
ایکی آی اوکل ایدی بدره غزادن — رجب آینده اوایردی خدادن
پس ایتدی کعبه یه اول استدارت — قمو اصحابله ایتدی ارادت

فصل فی المعجزات

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

چوحق امر ایتدی دون دیدی قدسدن کعبه — آنی — نه کعبه بلکه کونیندن چکوبدر جذبه یه آنی
ولی کر روح اعظم دی کتوردی قبهٔ جسمه — اگرچه سر اکبردی کچوردی جبه یه آنی
چون اولدر نور لاهوتی ندر بو رسم ناسوتی — چون اولمش در حرم آکا که دار الملك ربانی
که زیرا اواجد موجود ایدنمش در آنی قبله — آکا اقبال ایدر اول قمو فوقانی تحتانی
چوحقدر ظاهر و باطن بودر پس مظهر اول — چوحقدر اول و آخر بودر پس مقصد ثانی
جمالن کورمکه اول ذات ایدنمش در بونی مرآت — نکه چون فیض اقدسدن یراتدی عقلنی جانی
بوکا ده عالم کونی یراتدی قلدی آیینه — و بورده کورزکن بو یوز بو یوزده وجه سبحانی
یراتدم آدمی دیدی نفخت فیه من روحی — ولی غیبه خلیفه بو شهادت ملکنك خانی
که زیرا برصد قدی اول کیم آندن چیقه بو جوهر — نه جوهر جوهر اول نه اول فرد یزدانی
کتوردی روحنی غیبدن شهادتدن دخی جسمن — که ظاهر اوله باطندن بو جمعیتده ایذانی
پس ادراك ایندی غیبله ندر باطن انی بیلدی — ی — شهادتده ندر بیلدی بر ظاهر ملکده سیرانی
چوکندی ذوالجلال ایلدی براقدی هیبتین بوکی — چوکندی ذی الجمال ایلدی پس انسی قیلدی ارزانی
مقدس پادشاه ایدی حجابی نور اعظمدی — اگر کشف اینسه‌دی آنی یقایدی خلقی انسانی
صفاتن جمله فیض ایتدی همان قالدی وجود — ولی چون قیل دیدی مرآت بورینه بو یوجه شانی
بیلورسن کوزکرده بر ذات اگرچه کوسترر صور — ولیکن کوزکو یه صورت نه بلسون آدی وصانی
بیلن کندوزنی اولدر که کوزکو یه نظر ایدی — فلیس یعلم ما الله الا الله فیضانی
کمال قدرتین کور کیم بو مرآته نظر قیلدی — که هر کیم کوردی بو خانی کوره لاشك او سلطانی

حق نما حق کوسترو جی*

استدارت دونمك*

او بورده یعنی عالم کونن بورنده کوزکن بو یوز یعنی فخر عالم یوزی بو یوزده یعنی فخر عالم یوزنده وجه سبحانی حق یوزی. ایلدن اعلام عباسه در.

انی جمله عوالمده خلیفه قودی کندو یه ‌ ‌ کمالن ایلدی اظهار بو یوزدن جمله خطّانی
انگچون شولکه عارفدر محمّد کیمدرر بیلدی ‌ ‌ انگچون شولکه کامل درا کّا اینمش دراذعانی
پس آنی عالم ملکه رسالت و یردی کوندردی ‌ ‌ انگله ایلدی ممتاز که کافر مسلم اوافانی
خصوصا معجزاتیله مؤیّد ایلدی تا کیم ‌ ‌ بیله حق آنی پیغمبر کیمگ وار یسه عرفانی
انی چوق معجزاتیله مکرّم ایلدی الّا ‌ ‌ جمیع معجزاتندن معظّم قیلدی فرقانی
که زیرا معجزاتی حق ایکییه منقسم قیلدی ‌ ‌ بری حسّیه درآنگ بری عقلیّه امکانی
شوکیم حسّیه درویردی جمیع انبیایه حق ‌ ‌ کیم اثبات ایدهلر حقّی انگله خلقه عقلانی
شوکیم عقلیّه درآنی حبیبنه ایدبدر خاص ‌ ‌ که زیرا أعلم الخلقدر بیلو بدر علم رحمانی
خصوصا امّتی آنگ قموامّتدن اشرفدر ‌ ‌ که زیرا جمله کاملدر بیلورلر قصد منّانی
معارف کلستاننده مونرلر بادهٔ تسنیم ‌ ‌ حقایق سلسبیلندن ایچرلر آب حیوانی
انگچون شرعنی اعلا ایدبدر هپ شرایعدن ‌ ‌ انگچون حجّتن غرّا ایدبدر و یردی برهانی
انگچون امّتْ افضلدر محمّد خلقدن افضلدر ‌ ‌ انگچون اوکدی قرآنی ایدوب دیللرده اعلانی
انگچون جمله موجودات سوربو امّتی شاها ‌ ‌ انگچون دنیه دن یگدر اک ادنی جمر عریانی

مثنوی

معجزاتینه انگ یوقدر حساب ‌ ‌ کندی عین معجزه صاحب کتاب
مادّهٔ عالم اکّا منقادایدی ‌ ‌ معجزاتندن مراد ارشادایدی
معجزاتندن بریسی بوکیم آی ‌ ‌ ایکی پاره اولدی صانکیم ایکی یای
نقل ایدر قاضی عیاض اندر شفا ‌ ‌ امّ سلمه آرنده مصطفا
کیم علینگ دیزینه یاتمش ایدی ‌ ‌ کون دخی وارمش اینوب باتمش ایدی
چون کونش طولندی آچدی کوزنی ‌ ‌ پس علیدن یا کاطوتدی یوزنی
دیدی قلدگمی نمازی یا علی ‌ ‌ دیدی قیلمادم ادب قیلدم ولی
کوردی کون باتمش جهان اولمش حبش ‌ ‌ طوغ دیدی طوغدی کیرو درحال کونش
تا علی قیلدی نمازینی تمام ‌ ‌ واردی طولندی کیرو کون آی همام
هم کیرو قاضی عیاض نقل ایلدی ‌ ‌ کیم شفاسنده بوسوزی سویلدی
کلدی براعرابی دیدی یارسول ‌ ‌ واریدی برقز جغازم اولدی اول
کرقزم دیرْ کوره سن آنی بولام ‌ ‌ پس الگده بن دخی مؤمن اولام
واردی قیزگ قبرینه اصحابله ‌ ‌ اتّسی وآنه سی قزگ بیله
دیدی یاقز دیرلْ امرالله ایله ‌ ‌ تاسنی آتاگ کوره مؤمن اوله
کلدی آواز پس قبردن سویلدی ‌ ‌ کیم اولشدی جانم اللهه دیدی
یارسول الله دیلرلرسه نجات ‌ ‌ مؤمن اولسونلر بوله لر طیّبات
کلدی تفسیر ایچره برنقل صحیح ‌ ‌ وارداولدی صدقنه نصّ صریح

جبر عربانی جبر ترکیده تنکیم فلان
کسر سر جبری ودیر ادیمیر دیرلر
تعبیر معناسنده که غیبتک مقابلیدر*

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

حبشی کنایه ایله قارالتی مراددر
که ظلمت اوله*

چون مدینه شهرنه ایتدی قرار — طولدی نصرو عزله شهر و دیار
آدی یثرب دی انڭ طابه قودی — یعنی فاسد ایدی طیبه اوقودی
هر طرفدن کلدی اصحاب کبار — پس هجوم ایلدی احزاب شرار
مشورت قیلدی پس اصحابیله اول — کیم نه تدبیر ایده احزابیله اول
دیدی سلمان بونده نه قزمق کرک — شهره برخندق کسوب قزمق کرک
خندغی قزمغه اولدیلر طداش — چقدی ناکاه برقتی آق اولوطاش
کوردی اول طاشده نبی بو حالتی — آلدی سلمانڭ الندن آلتی
اوردی طاشی صیدی آندن چقدی برق — شویله کیم شهر اولدی دیدز نوره غرق
کوردی نوری حقه تکبیر ایلدی — ایله اصحاب صدقه تکبیر ایلدی
ر اوچکز اوردی طاشی اوچکز چقدی نور — دیدیلر الله اکبر طولدی نور
کلدی سلمان یارسول الله دیدی — آتام آنام یولڭه اولسون فدی
نسنه کوردم کورمشدم آنی هیچ — عمرومڭ ایچنده اوشبوشانی هیچ
صوردی اصحابینه کیم هیچ سزدخی — دیدیلر کیم اویله کوردڭ بزدخی
دیدی اوّل دفعه چونکیم چقدی نور — کوردم آنده هم مداین هم قصور
اول مداین جمله کسری نڭ ایدی — حیره دیدی اول قصور آنڭ ایدی
انده اول قصرو مداین صورتی — ایتلر آزوسی کبی دی هیئتی
دیدی جبرائیل که حکمڭ ایریسر — امتڭ اول ایله فتح ایر کوریسر
چون ایکنجی کره اوردم طاشی بن — کوردم اول نورا ایچره ایچی طاشی بن
روم ایلینڭ قصری هپ اولدی عیان — جمله سی قیزل ایدی بللو بیان
ایتلر آزوسی کبیدی هر سرای — یعنی بوجه قصر ایدی اغلب سرای
دیدی جبرائیل که هپ بو ایللری — امتڭ فتح ایدیسر در سرسری
ق چون اوچنجی ضرب قیلدم چقدی نر — شویله کیم یریوزی اولدی نوره غرق
کورمشم صنعا قصورین انده هم — ایتلر آزوسینه بکزردی بهم
قافیة دیدی جبرائیل که او صنعا بیرین — امتڭ فتح ایدیسردر یریرین الالف

کوردی چونکیم بو اشاراتی کم ایردی مصطفا — پس دیدی ایدڭ بشاراتی بیوردی مصطفا
ایشدوب آنی قمو اصحاب فرحناک اولدیلر — دیدیلر الحمد لله موعد صدق و صفا
نصره وعده ایلدی حصرا اولشیکن بیزه حق — چونکه وعده ایلدی لاشک ایدر وعده وفا
نیجه اتمیه وفا چون صادق القول ایلدی — کوکب برج بلاغت قبهٔ ماه رضا
ایشدوب دیدی منافقلر عجب را اوشبو ایش — کیم محمد وعده‌ٔ باطل قیلور استر بقا
تاخبر ویرر که کوردم بن مداین هم قصور — امتم فتح ایدیسر در عالمی ایدوب غزا
شمدی کندوقورقوسندن روزشب خندق — قزر قندغی روم ومداین قندغی ارض سما

طداش وطوطاش وططاش برمعنایه در منتق العمل دیمکدر طوتشمق دن در *

حیره بالکسره قریه بنارس کافی القاموس *

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

کلدی پس قرآن بیورمش حق تعالی وحی ایدوب ‌‌ بیلدروب اهلی نفاقک حالنی ایدوب ادا

قال الله تعالی واذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض ما وعدنا الله الآیة

کلدی هم قرآن قل اللهم دیدی امر ایدوب ‌‌ مالک الملک سن که تؤتی الملک دیکل من تشا

قال الله جل جلاله قل اللهم مالک الملک الآیة

یعنی کیمه دیلر ایسک ملککی سنسن ویرن ‌‌ کیملدن آلمق استر ایسک ملک سنک سنسن خدا
کیمی دیلرسک عزیز ایدرسن آنی بی نزاع ‌‌ کیمی دیلرسک ذلیل ایدرسن آنی بی نوا
خیر و شر حکمکله در هر شیئه چون سنسن قدیر ‌‌ مقتدرسن قادر و قیوم و حی ذو الکبریا
کوندزک ساعاتنی آرتق قلیجق کیجه دن ‌‌ کیجه نک ساعاتنی اکسک قیلورسن فی المسا
کیجه نک ساعاتنی ارتق قیلجق کوندزین ‌‌ کوندزک ساعاتنی اکسک قیلورسن درضیا
قلدرتکله یاره درسن اولولردن دیریلر ‌‌ دیریلردن هم اولولر یاره درسن بی خطا
کیمه دیلرسک ویررسن رزقن آنک بی حساب ‌‌ زیره سنسن خالق و رزاق و معطی پر عطا
کلدک امدی خندق قزماغه مشغول اولدیلر ‌‌ چقدی آنده بر قاتی یر چکدیلر کلفت عنا
پس مبارک قرننه بغلادی بر طاشی رسول ‌‌ اوچ کون اولدی کیم طعام طتمادی اول خیر الوری
کوردی آنی جابر انصاری طولدی کوزی یاش ‌‌ کلدی اهلینه دیدی اوچ کوندر آچدر مرتضا
دیدی اهلی اوشنده بر صاع آرپه وار دربر قیو ‌‌ دیدی جابر آرپه اون ایلدم چون توتیا
هم قیونی پیشروب حاضر مهیا ایلدک ‌‌ کلدم اعلام ایلدم چون بیلدی شاه انبیا
دیدی پس یا اهل خندق جابر ایرکورمش طعا ‌‌ تیز کلک کیم دعوت ایتدی ایلدی بیزه صلا
جابره بو یوردیکم تا کلمینجه بن سزد ‌‌ آشی اندرمک خمیره ایلمک هیچ ابتدا
کلدی چون اصحابله قوندی او توردی منزله ‌‌ پس چقاردم اول خمیری کوردی چون شمس ضحا
تیز مبارک آغزینک یارین توکردی آکه اول ‌‌ دیدی آشی بیره اندرمک کیم اولسون اول غدا
جملسی آشی یدیلر طویدیلر حمد ایتدیلر ‌‌ آندهبیک اصحابله کلمیشدی اول مه لقا
هم کیرو والله آش بیرنده قینساردی تمام ‌‌ هم کیرو ایتمک یرنده اولممشدی هیچ فنا
چونکه بو معجزده‌ی اولدی عیان هپ کوردیلر ‌‌ بلدیلر که انک ایمش عالمده فضیلله علا
بزکرو بوقصه‌یه کلدک که خندق بتدی چون ‌‌ کلدی اون بش بیک عرب قوندی قوشندیلر فضا
کیم قریشیدی کنانه قوم غطفاندی یهود ‌‌ هم قریظه هم نضیره جمله سی اهل هوا
چقدی پس آندن رسول اوچ بیک صحابی طتدی ‌‌ تا که حصر اولدی یکرمی یدی کونده انتها
چون بلا ارتدی رسول الله طوردی منتظر ‌‌ کم نه تقدیر ایده الله نه ایره حکم قضا
تا کیمان بر کیجه اسدی بر صبا یلی قتی ‌‌ تارمار ایلدی چتر و جبه و قبه قبا
اودلرین یله صوردی قو یدی بشلارینه صو ‌‌ یورلرینه صچدی طپراقی اسدی چون باد صبا
شول قدر کلدی ملکلرکیم قوشتدی عسکری ‌‌ بیک ملکدی کلدی تکبیر ایلدی دقه ثنا
چونکم احزاب صندی معلوم ایلدی آنی رسول ‌‌ کوردیلر اصحاب آنی نیه ایرشدی ماجرا

بی نوا ـ کداولب نعمت وثب بدره‌ولب * رنق * مساء اخشام *

صلا ـ قال فی الاختری الصلا بالفتح والمد اعلام ایتمک *

یارین ـ یار کلمه سی سلیمانک تفتی اولسه کرک که لعاب یعنی آغز صوی در * حصر ـ بوبرده حصار کبی دشمن احاطه قیلیشی در * چتر ـ چادر جبه ـ آلت قبه ـ خیمه قبا ـ کون قبا *

حمد ایدب اللهـه چوق شکر ایند یلر الطافنه   کیم رسولن قیلدی اعزاز ایتدی منصورُ اللوا
کلدی پس قرآن بولارڭ ایلدی سوز بن بیان   کیم نیجه نصر ایلدی مؤمنلره اول رهنما

قال الله تعالى وَلَمَّا رَاَى الْمُؤْمِنُونَ الْاَحْزَابَ قَالُوا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ الاية

کوردیلر بو معجزاتی داخی بیلدی جمله خلق   کم انڭچون یاراد لمش تاعلی تحت الثری
حقّ انی نیچـون مؤیّد قلمیه اعـزاز ایدب   چونکیم آنڭچون یراتدی هرنه کیم وارماسوی
بیلکیم آنڭ حرمتینه بی نهایت فضـل ایدوب   کوستره بیزه جنانندہ جمالن منتها

مثنوی

دوندی خندقدن رسـول اصحابله   عـزُّ ونـصرُ ویمْـن وفـتح بابله
چونکم احزاب صندی بولدیلر فلاح   کلدی زینب اوینه قودی سـلاح
طـوردی زینب باشنی بودی انڭ   بودی نصفن نصـفنه ایردی انڭ
اویله وقتیدیکم ایردی جبرئیل   درلو وصافی ایله کردی جبریل
باشـنه صـرمش عـمامه آق لـطیف   اینجه استبرق ایدی بـرّاقْ لطیف
برآت اوستینه اولبدی اول سـوار   کهْ آدی حیزوم ایدی قدّی شاهوار
اورتسـی دیباجـله ترصیع ایدی   هم قـطیفه غـاشیه تـقطیعیدی
کرچه قوندرمزدی اوستینه غبار   لیک قـونمیشیـدی آتینـه غـبار
آتنڭ توزن سیلردی اول رسـول   حـالنی بلمک دیلر ایدی رسـول
دیدی احـزابی قواردق کلدم اوش   کیم سنی باشڭ یور یکن بولدم اوش
اولدی اوشده شمدی قرقنجی صباح   کیم ملکلرله چیقرمادق سِـلاح
سن سلاحی تیز صو ینمش سن روان   هم غزادن تیز طـو ینمـش سن روان
حـق تعالی امر قیلدی طـور اورو   یُومه باشـڭ دیدی بـیلدر فجرو
دیـدی امرایـتدی بنی قُرَیْظه یه   دکله کم نتدی بنی قـریظه یه
واردم آنده قـطع اسباب ایلـدم   سیز کیچـون فـتح ابواب ایـلدم
آنلـری زلزال ایچنـده قـومشم   باللر ین بلبال ایچـنده قـومشم
سیزه آنی حـق غـنیمت ایلـدی   پس رسـول الله عـزیمت ایلـدی
سـنجقی ویردی علینڭ الینه   تـڭری آرسـلانی ولینـڭ الـینه
دیدی عصری هرکه سوزم ایشـده   قیلمسـون الّا بنـی قـریظه ده
چقدیلر چونکیم مدینه دارینی   کوردیلر کوکده غـبار آثارینی
بیلدیلر کیم جبرئیلڭ عسکری   توز قو پارد یلر هوادہ لشکری
اوغـرادی اول یولـده برقومه نبی   کم سلاحینی تمام کیمش هـبی
دیدیکم بو یوردی بوایشی سزه   دیدیلر امـر ایلدی دحیه بزه
آتّی قـنتره بـنمشـیدی اول هـمام   اورتسی دیبـاج قـطیفیدی تمام

تاعلی تحت الثری یعنی عرشدن ثرینڭ التنده اولان هوایه طلقه وار ایجه *

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

حیزوم وحیزون جبرئیل عمڭ آتی نڭ اسمی در * غاشیه ایر مشلنه دیرلر ستر ایدیلیکچون فارسیده زین پوش وعربیده غشاء السرج دیدکلری بدر

بال خاطر * بلبال شدت هم ووسوسه * عزیمت لغتده ارادت مؤکده دن عبارتدر *

دیدی جبرائیل بو رمیشدی اول	دحیه‌نك صورتینه كرمشدی اول
یولك ابلست آلدی قونلدی قوندیلر	كوردیلر صو یوق رسوله دوندیلر
دیدیلر كیم یا رسول الله سبیل	سندن آرتق كمسه‌ده یوقدر صو بیل
پس الینه آلدی بر داغینی اول	بر داغینه صوقدی برماغینی اول
آقدی برمقلر اراسندن صولر	چشمه‌لر كیبی یرك یوزین صولر
جابر انصاری ایدر رای عمو	ایچدك ابدست الدق اول صودن قمو
دیدیلر كم قاچ كشی وار ایدی گز	اول سفرده بیله سز یار ایدی گز
دیدی یوز بیك اولسه ویتر ایدی	لیك بوز اون بش صحابه وار ایدی
كوردیلر بو معجزاتی داخی خلق	كم اكا ارزانی قیلدی آنی حق
گرچه ایدرلردی اوّل اعتماد	داخی محكم اولدی لیكن اعتقاد
ایردی باری اول رسول كردكار	ایتدی اول قومی یكرمی بش كون حصار
آلدی مكره قلعه‌ٔ جبریله اول	مشورت ایدردی جبریله اول
جمله دشوار اشلر اللهه یسیر	الدیلر آنده طقوز یوز وار اسیر
دوندیلر كیرو غزادن غانمین	آب رویله فرحناك سالمین
امر قیلدی قازدیلر خندق روان	كسدیلر باش دوكدیلر انداق روان
مالی قسمت ایلدی بر بر نصیب	ایكی آتلویه بیایه بر نصیب
هجرته بشنجیدی بو غزا	آخری ذوالقعده دیدی بو غزا

قافية الباء

معجزاتینه انك یوقدر عدد ایچره حساب	ایندیلر اما صحابه اوچ بیكینی امتساب
بزدخی بو جمله‌دن بر نیچه‌سن عرض ایلدك	تاكه عاشقلر تماشا ایده‌لر آچدق نقاب
معجزه هر كم نبی درصدقنه اولور دلیل	شیله كیم كوندز یوزینه حجت اولور آفتاب
معجزه كر بردخی اولورسه بیتر صدقنه	كوستر بدر خود محمد معجزاتی بی حساب
سیما كم سیدیدر كائناتك علمله	اسعد بدر ممكناتك حجتی فصل خطاب
صدقنه قرآن یتر كیم حق سوزیدر شبهه سز	زیرا اعلای بلاغتده دینلمشدر كتاب
شیله كم جن و بشر مثلنده عاجز قالدیلر	تاكه بلدیلر كلام الله ایمش بی ارتیاب
پس انی حق بیلدك آمنا وصدقنا دیدك	سوزنی صدق ایله تصدیق ایلدك بی اضطراب
چون بیان ایندك انك صدقینی اثبات ایلدك	معجزاتدن روشن ایندك سیزه همچون ماهتاب
هم سوزیمز اكا ایرشدیكیم ایتمش دی غزا	پس غزاسندن دخی سویلیه‌لم بر فج لباب
زیرا مقصودیمز اولدر كیم كمالاتی انك	ایریشه عالملره كشف ایده جانلردن حجاب

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

وار مقدار معناسنه در*

فصل فی الغزوات

دگله امدی نیجه فتح ایندی جهانی اول رسول	حجتیله صكره سیفیله نیجه فتح اتدی باب
نیجه اظهار اتدی دینی علله اعلان ایدوب	نیجه اشراق اتدی اسلامی اچوب یوزدن سحاب

کندوزی ایتدی یکرمی بش غزا کفارله
ایتممشیدی قتال الّا طقوز یرده همین
هم اکنجیسی احُدْ دی کم قتال ایتدی فتی
رابعی بنی قُرَیْظه مصطلق بشنجسی
سابعنجی فتح مکّه سکزنجیسی حُنین
طقوزنجی طائفیدی کایْلدی آنده غزا
دکلّه بربر بوغزالردن بیان ایلیه‌لم
مجملا ذکر ایلیالوم زیرا تفصیلاتنی
بزآنی نقل ایدملم کیم ماحصل مفهومدی
راویلر ایتدی روایت کیم رسول کائنات
حربه بواولدی سبب کیم حمزه برکون ناکهان
دینه سوکلیلر قلج چکلی اوچینی اولتورب
ایشدوب بوایشی تقار جنکه اقدام ایتدیلر

ایللی التی کز چری کوندردی اتدیلر غراب
اوّلی بدر ایدی کم کسدیلر آنلرڭ وق رقاب
ثالثنجی خندقیدی آنده اتدی اکتساب
سادسنجی خیبر بدی کایْلدی اڭاذهاب
کیم صلدی کفّاری آنده برآوچ صچدی تراب
بوطقوز یرده قتال ایلمشدی اجتناب
کیم نیجه سعی ایلمش بو ولده اول عالی جناب
سیره اهلی اهل تفسیر ایلیوبدر انتجاب
نافه‌دن مشکی الآلم سوزه‌لم کُلدن کلاب
کم غزای اوّل ایتدی بدره ایتدی انتساب
سیر ایدرکن کلدی اوچ کافر بوڭا ایتدی سباب
صاغ سلامت کیرو ایلدی رسوله انقلاب
دکلّه پس بدر ل غزاسنڭ نیجه اولدی حراب

غزوة البدر

کلدی برکون جبرئیل ویردی خبر کیم یا رسول
چقدی پیغمبر یوریدی اوچیوز اون اوچ یارله
ایکی آتلو واردی آنجق کیم دوه ده کیم پیان
چون ایشتدی اشبو حالی اول ابوجهل لعین
کلدی جبرائیل دیدی کیم ایلدی الله عطا
دیدیلر بعضی صحابه بیزه تاجرلر کرک
راضی اولدیلر ابوبکر وعمر عثمان علی
قیلدی پس ایرته نمازینی صلوة خوفله
کربو اسلام لشکرین شمدی هلاک ایلیه‌سن
شولقدر سعی ایتدی تا کیم دوشدی اکننّدن ردا
یا نبی الله یتر ایله طلب کیم اول اله
ایدی آنده بیڭ ملائڭ دینی تعظیم ایتمکه
بش یوزی جبرائیلڭدی بش یوزی میکائیلڭ
کلدی جبرائیل رسوله احسن صورتده پس

اوش قریشدن بر قبیله ایللی شامدن ایاب
دیدی مرسل لر صاغیشنجه سیزه اولدی نصاب ب
درویشانه نه سلاحُ ونه رکوبُ ونه رکاب
بندیلر بیکدن زیاده مکّه‌دن چقدی کلاب
بو ایکی طائفه‌دن بیرین سڭا قیلمه شتاب
دیدی پیغمبر که دنیادن سزه یکدر ثواب
بعض انصاری دیدی هم بودر ایشده صواب
اللرین کوتردی دیدی یا مغیث قیل مستجاب
اینمیه آیرق عبادت یر یوزنده شیخ وشاب
کلدی کیدردی ابوبکر اڭا سویلدی جواب
ساڭه وعده ایلدی سوزڭی قلمشدر مجاب
هم رسول اللّهی اجلال ایتمکه بی احتجاب
جمله انسان صورتنده آق عمامه آق ثیاب
مشتلادی کیم سنڭدر شمدی نصرت حسن مآب

قال الله تعالی اذ تَسْتَغیثُونَ ربّکم فاستجاب لکم انّی مُمِدُّکُمْ بالفٍ منَ الملآئکة

چوبدرڭ قیوسینه کلدی یقین
صوبه اهل شرک اوکدن ایرشدیلر

صوسز برقومه قوندی اهل یقین
چرینڭ قولایینه کمرشدیلر

مبادب بالکسر سوکمک سبب کبی* حراب حاء مهمله‌نڭ کسریله محاربه ایتمک یعنی صواش*

نسیم سحر نسیم خوش قوقولی روزکا
ردرکه اکثر سحر وقتنده ایسر*
سنبز کسرله عناد وجدال*

صباح اولدی اسدی نسیم سحر — نثار ایلدی زرّ وسیم سحر
کیجه بعض کورمیشدی احتلام — حزین اولدی بو کلدی قدی چولام
کیمی بولدی صو کیم ایده وضو — کیمی بولدی ایچه بر قطره صو
چقه کلدی ابلیس ایدوبن ستیز — تمثّل ایدوب شکل انسانه تیز
دیدی یا محمّد چریسی بیلک — کلک امدی بو ایشه درمان قلوک
سزک بو ایدی زعمکز بیلوکز — که حق دینده صانور دیکز کندیکز
ایچمزده وار در نبی دیردکز — پس الله بیزه یقین دردکز
اکر سزده حق دین اولیدی بو کون — صو یی سزدن الورمیدی مشرکون
اکا منتظرلر در جملهسی — کیم ایرشه سیزه فنا حملهسی
که صوسیز بو یرده اوله سز هلاک — صوک اوجی ایدهلر سزی انسلاک
دری قورتولا نکزی سورهلر — الوب مکّهیه طوتغن ایر کورهلر
ایشتدیلر اصحاب حزین اولدیلر — صناسن که هپ بر کز بن اولدیلر
همان دم هوادن بلوتلر کلوب — صولر صاچدیلر ییره سللار اولوب
صوسزیرلری حق صولو ایلدی — قمو قرنه سن طو پطلو ایلدی
ایچوب غسل ایدوب الدیلر دست نماز — حقه شکر ایدوب ایلدیلر نیاز
پس آندن محمّد هجوم ایلدی — شیاطینه اوردی رجوم ایلدی
صاغندن کلوب عسکره جبرئیل — که بش یوز ملائکله طوتدی سبیل
ابو بکر ایدی صاغ طرف سروری — چکردی عدودن باکا عسکری
چری صولنه صالدی میکائیلی — که بش یوز ملکله سقینه ایلی
علی صول طرفده طوروب باش ایدی — نه قیلسه نه اشلرسه سا باشدی
ملکلر کیردی قمو آق لباس — بشردن سچیلوردی بی التباس
اتکلرینک اوجنی چکننه — الوب صرمشیدی بولر اکننه
ملکلر که کلمش ایدی آنده بیل — کمیکائل ایدی دخی جبرئیل
رسوله کلبلردی اعظا مچون — دخی اهل اسلامه اکر امچون
والّا اکا طاپدی بر ملک — که زیرا شورسمیدی قادر ملک
که جبرائله امر قیلمشدی حق — که لوط قومنک یرلرین ایده شق
قنادنده بر یوک جکرله بنام — قوپرمشدی آلتی مدائن تمام
چیقارمیشدی کوکه یقین عیان — باشی آشاغه ایتمشیدی روان
هر ایش اشلنور قدرت الله ایله — ظفر بولنور نصرت الله ایله
الهی سنکدر هر ایشده دلک — انکده فلک جنّ وانس وملک
دخی کوردی بر کون عزازیلی اول — که سویلشور انکله عیسی رسول

طلب ترکیب کافی معناسنه*

قنادیله اوردی عزازیلی تیز ‏ ‏ ‏ انی هند ایلینه براقدی ستیز

دخی شول قدردی انگ قدرتی ‏ ‏ ‏ که امر ایلسیدی حقگ حضرتی

بد نجی کوک اوستندن اوچوب روان ‏ ‏ ‏ اینردی بیره کوز آچنجه روان

سنگ حکمگه کمسه مانع دکل ‏ ‏ ‏ سنگ علمگه کمسه جامع دکل

پس امر ایلدی بونلره ذو الجلال ‏ ‏ ‏ که بن سیزه یاردم ایدم لایزال

بشارت قیلگ نصری مؤمنلره ‏ ‏ ‏ هم القا ایدم خوفی بی دینلره

اورگ کافرگ امدی اعناقنی ‏ ‏ ‏ امان ویرمیوب باشینی سناقنی

کم اللهه هر کیم عداوت ایده ‏ ‏ ‏ رسولینه حقگ شقاوت ایده

جزاسی بودر کیم آنی قیره لر ‏ ‏ ‏ چوحق یولده دیکندرر آیره لر

خلافی ایلینلر بولیسر عذاب ‏ ‏ ‏ عقاب ایلیسر شدید العقاب

قال عزّ وجلّ ومن يُشاقق الله ورسوله فانّ الله شديدُ العقاب

قافیة ‏ الهی الکده ثوابُ وعقاب ‏ ‏ ‏ الهی بیزه ایله حسنُ الثواب ‏ الرّاء

چنکم ایکی صف یقین کلدی طوتدی قرار ‏ ‏ ‏ ابو بکر آیتدی که قوم ایردی جنکه قرار

رسول الله آگا آیتدی که بیل مشتلق ‏ ‏ ‏ که جبرائلی کوردم اینردی چون نو بهار

صارنمش عمامه یتردی آتینی کلوب ‏ ‏ ‏ بر ایله کرکگ اورتاسنده فرح شاهوار

بوکز ویردی حق آگا بش یوز فرشته کیرو ‏ ‏ ‏ دخی ویردی میکائله بش یوز اولدی هزار

هم اسرافله کلدی یاردم تمام بیگ ملک ‏ ‏ ‏ ملائک قمو اوج بیگ اولدی طوروب انتظار

ابوجهل آیتدی الهی کسن یاردم ایت ‏ ‏ ‏ شودین کیم سگا سوکلودر آنی ایله وار

عجبدر که دوستیله دشمن دعا ایلدی ‏ ‏ ‏ ایکیسی همان بر دلک دیلدی آشکار

که حق دینی منصور ایده اول غنی پادشاه ‏ ‏ ‏ عنایت قیله قوللر ینه بودم بیر و بار

نه بخت آگا الله اکر بر نظر ایلیه ‏ ‏ ‏ کنش ایلیه ذرّه دن قطره لردن بحار

نظر ایلدی جوهر فرده اقدی سلیس ‏ ‏ ‏ نظر ایلدی قبّه قبّه قورلدی بخار

نظر ایلدی نوحه صو اولدی آگا مطیع ‏ ‏ ‏ نظر ایلدی بیله عادقومن ایتدی غبار

نظر ایلدی موسیه فرعونی غرق ایلدی ‏ ‏ ‏ نظر ایلدی گلشن اولدی خلیلینه نار

نظر ایلدی قیلدی طپراغی انسان ایدوب ‏ ‏ ‏ نظر ایلدی قلدی انسانی کنده یار

نظر ایلدی پس محمّد علیه السّلام ‏ ‏ ‏ حبیب اولدی کند ویه اول صورت معنی دار

نظر قیلوریسه نه نقص اوله درگاهنه ‏ ‏ ‏ بر آوج اکر طپراغی قیلمیه شرمسار

چوطوردی ایکی صف مقابل اولوب رو برو ‏ ‏ ‏ کلوب عتبه شیبه ولید ایلدی اغترار

دیدیلر قنی یا محمّد کیم اشالمز ‏ ‏ ‏ شجاعتده تا کوره لر کیمه در اعتبار

یوریدی پس انصاری لردن بر ایکی شجاع ‏ ‏ ‏ کیم الله ایده نصر بونلر قیله انتصار

دیدیلر که کسیز دیدیلر کیم انصاریلر ‏ ‏ ‏ دیدیلر قریش دکرن کدر صغارُ وکبار

فعولن فعولن فعولن فعولن فعولن فعولن فعولن فعول

نو بهار نو یکیدر جدید معناسنه ‏ ‏ ‏ ودبهار بهار اقدر *

بیر و بار بار بوراده بزرک معناسنه ‏ ‏ ‏ درخدای واحد و بزرک دیکلدر *

اغترار مغرور اولمق * ‏ ‏ ‏ انتصار انتقام المق *

دیدی پس رسول یابنی هاشم ایدک هجوم — دیدیلرکه جانمز اولسون یولنگده نثار
یوریدی علی حمزه آندن عُبَیده روان — که تا کوسترهلر کیمکدر بوکون اقتدار
کلوب حمزه اللهنگ آرسلانیم دیدی هم — رسولنه آرسلانم اولدم بو دم اوش سوار
کوروب عتبه دیدی سکا بن مقابل وَنْ اوش — ولی بو ایکی کیشی کیمدر ایدر افتخار
دیدیکیم بریسی علیدر عُبیده بری — سوروب آتی میدانه کردی بو اوج اختیار
کیروب نعره اوردی پس اوک حمزهْ پهلوان — ایروب عَتبیه آتی اولدردی اول کامکار
یوریدی علیده ولیده طوتوب یوزینی — ایروب چالدی ایندی ایکی پاره اول بختیار
عُبیده یوردی طوتوب شَیْبه نک اوستنه — چالوب باشینی قانینی ایلدی انفجار
بوکز شیبه چالدی آنگ آیغینی ایروب — علی ایله پس حمزه ایندی آتی تارمار
ایکیسی ایروب شیبه‌ئی آنده اولدردیلر — بو حالی بولردن کوربجک یصندی شرار
ابوجهل آتن دیدی میدانه کردی بوکز — ایرشدی ایکی کنج یکتلر اکا نامدار
بربسینک آدی معاذبْن عَفْرا ایدی — بر بنه معاذ بن عمْرو ایدی آد اشتهار
ایروب چالدیلر ایکیسی آتی دوشردیلر — یوزی اوستنه یقدیلر اول ایکی شهریار
نزاع ایتدی هر بیری دیدی بن اولدرمشم — رسوله کلوب ایلدیلر آتی انتشار
بیوردی قیلچلر یکزی چقارک کوریم — چوکوردی دیدی ایککزدنرر اشبو کار
دیدیکم وارَیْدی کورَیْدی که نولْدی انی — ایرشدی اکا ابن مسعودْ آتی کوردی زار
ابوجهل ایتدی کیمه ایردی دولت کورک — یه کیمه ایروب دائره اولدی دوره مدار
دیدی ابن مسعود که یاتگرینگ دشمنی — که فرعوندن آرتق شقی سن ایدرسن چوعار
که فرعون جزع ایلدی غرق اولورکن نیچه — سن انکار ایدرسن رسوله کرک سکا دار
ایاغیله بوینینی باصدی کسوب باشینی — الوب کلدی دیدی همیشه یوزنگ کلعذار
چوکوردی آنگ باشنی سجده قیلدی رسول — کیم اللهه حمد ایتدی شکر ایلدی بی شمار

مثنوی

فعولن فعولن فعولن فعول

الن کوتروب دیدی یاربْ قریش — کلور فخرله کبرله هپ قریش
ضلالت یولینه کیدنلر کلور — رسولیکی تکذیب ایدنلر کلور
شو نصرت که وعده ایدوب سن انی — بوکون قیل وفا وعده‌که یاغنی
ایرشدی همان لحظ پیک جلیل — برآز طپراق الغل دیدی جبرئیل
آت اول طپرغی دوشمننگ یوزنه — که طپراق برا شور عدوکوزنه
ایکی باشدن اچلدی چون جنکه باب — صونب یردن آلدی بر اوچ تراب
مبارک الن کوتروب آچدی اول — انی دشمنگ یوزینه صچدی اول
دِرایدی بو سوزی او یوزی صَبیح — که دشمنلرک یوزی اولسون قبیح
چوهقدن رجوع ایلدی یوزلری — براشوردی طُپراق طوله کوزلری

اختیار: بو یرده پیر و قارت معناسنه در*
انفجار: دیکلمک و سیلان ایتمک*
کنج: فتحله و کاف فارسی ایله جوان معناسینه در و کسر ایله و کاف عربی ایله عیبنلو عظیم الجثه معناسنه در*
زار: ذلیل و نالان*
دائره: بو یرده هزیمت و خزلان معناسنده در*
مدار: دور و مرار و رجوع*
ودندار: باعث و سببدار*
عار: الاخزی العار العیب
جزع: فریاد و زاری قیلمق*
صبیح: جمیل و حسن*

پس اعراض ایدوب خشمله بقدی حق
کوکلرینه قورخو بیراقدی حق

بوکز ایلدی صحابه‌لر قتال
کیمیسن اسیر ایتدیلر پایمال

ملکلر معاون اولورلر ایدی
ایروب باشلرینی آلولورلر ایدی

پس اول دفعه‌ده یتمشن قردیلر
اسیر ایتدیلر یتمشن دیردیلر

شهید اولدی اون اوچ صحابه کرام
مهاجرلر ایدی اولوا الاحترام

مفسرلر آیدر بو یرده عیان
برایش اولدی غایت بدیع البیان

که بنیاد اوله‌لی جهان ملکنه
بو ایش اولدی جسم و جان ملکنه

که حاضر ایدی سید المرسلین
صحابیدی اوچ یوز اون اوچ کاملین

ملائکه اوچ بیکدی یکسان کلن
دخی جن و مؤمن دی طقسان کلن

ایرشمشدی ابلیس شیاطین ایله
کلوب جنک ایدردی اساطین ایله

ندکلوکه کفار جن وار ایدی
یر التنده اوستنده دوار ایدی

قمو حاضر اولوب ایدرلردی جنک
هوا ایله یر بوزی اولمشدی تنک

بو قهر ایچره کورنیجه الطاف ایدر
رسولینه کورنیجه اعطاف ایدر

که بر قبضه طپراغی آت دیدی
چون آتدردی آتدوغنی صیدی حق

بوکز دوندی بیکینی ویریدی
اکا ما رمیت اذ رمیت دیدی

قال الله تعالی فلم تقتلوهم ولکن الله قتلهم وما رمیت اذ رمیت الآیة

که قتل ایتدیکز کرچه صورتده سز
فلم تقتلوهم حقیقتده سز

کیم الله ایدی بونلری اولدورن
برادن دررا اولدرن دیر کورن

دونوب ایتدی پیغمبرینه خطاب
که وحی ایلدی اکا نص کتاب

که صورتده سن سن طوتن طپرغی
حقیقتده بن اون اتان طپرغی

هویت بنمدر تشخص سنک
تحقق بنمدر تفحص سنک

حقیقتده مجموع اشیا بنم
کتوره‌مک کیدرمک هم احیا بنم

که زیرا بشر بو ایشی اشلمز
ملکک ایشنی هیچ کشی اشلمز

کولک وسعی وار کیم بر آوج تراب
قمونک ایده کوزلرینی خراب

پس الله اشیدرکه وحی ایلدی
ملکلر ویربیدی سعی ایلدی

که مشرکلرک بو یننی اوردیلر
انی اهل ایمان باقوب کوردیلر

انکچون دریبلکه بو معجزات
محمددر سید کائنات

انک صدقنه بوده برهان ایدی
رسالت سریرنده سلطان ایدی

چو بدرک غزاسینی ایتدی تمام
کیرودونمکی ایلدی اهتمام

اساری غنایم ایله غانمین
کیرودوندیلر طیبه سالمین

شو وقت اولدی بدرک غزاسینه یول
که هجرتدن ایکنجی یلدیدی اول

پایمال: بو یرده خورلق و ذلت معناسنه*

بنیاد: تمل که لسان عربده اساس دینلور*

اساطین: اسطوانه‌نک جمعیدر دیرک معناسنه مراد دین دیرکلری اولان اهل ایمانلردر*

تفحص: بحث و تفتیش و طلب معناسنه*

طیبه: بر اسکی نسخه‌ده غیبه‌یه کلمش*

الروج آیی دیکیم خروج ایتدیلر	بروجه نزولُ وعروج ایتدیلر

قافیة | جهادالاحد | الیم

چو طوغمشدی بدرک غزاسنده بدر هرم — ننه کم طوغر بدر انور بباغ ارم
درلدی کیرو پس قریش بر یره مکه‌ده — دیدیلر محمّد بزه صچدی بحر ظلم
کلک امدی شول مال که کلدی دمشقدن بزه — انی خرج ایدوب ایدلم انتقام نقم
درلدیلر اوچ بیک قریشدن عرب عسکری — رئیس ابو سفیان ایدی اهل خیلُ وحشم
دخی خالد بن ولید ایدی عمرو ابن عاص — ابو جهلک اوغلی دخی عکرمه بدشیم
بولر کلممشلردی اسلام ایلینه هنوز — که لشکر چکوب بندیلر جنکه میرُ وخدم
قمو جمع اولوب یوردی جمله قوم قریش — بیله اهلُ واولادُ بیله اخصّ واعم
رسول الله ایشتدی دیدی منامده بن — قیلچم کدک کوررمشم دیک بو ایشده ندم
انی تأویل ایتدم کیم ایر مصیبت بکا — هم اصحابمک نیچه سنه ایر یسر الم
روا کورمدی چقمغی کلدی ابن سلوک — رئیسی منافقلرک دیدی چق بیمه غم
احُد طاغنه قوندیلر چونکیم ایردی قریش — رسول پس قیلوب جمعه چکدی طبل وعلم
چوقالینی کیدی احُد طاغینه عزم ایدوب — رجوع ایتدی ابن سلوک ابکم اعمی اصم
ثلُثُ واردی دوندیلر قچدیلر هپ بیله — همان قالدی اصحاب یدی یوز کیم ایتدی قدم
واروب پس احد طاغنک قاتنه قوندیلر — بارندسی سبت کون بنوب یوردی صبحدم
دیدی اللی اوقچی یه مرکزده ثابت اولوک — که دور ایتمیه سیزه سیر ایتسه اهل صنم
انی کوردی دشمن قمو ایلدیلر هجوم — بو اوقچی صحابه یرندن ارلدی اودم
یوریدی قاچ چکدی پس خالد بن ولید — قنی شوکتیله مبارزلر بیله بهم
طفلدی صحابه یرلدن بوکز مرب اچون — که هنی طقوز کیشی قالدی رسولیله هم
ایکیسی قریشدن یدیسی دی انصاریلر — اوکنجه ایدرلردی جنکی بو طقوز نسم
یوریدکجه کافر ایدی کم اید رسه زد — کیره جنّته بوله آنده فراوان نعم
یدی کز دیدی پس یدیسی شهید اولدیلر — همین طلحه قالدی رسولیله اول محترم
الیله آنی صقلریدی که زخم ایرمیه — که تا آکا ایکی کرمی درت کز ایرشدی سقم
صحابه اوتوز واردی اوکنده اولدی شهید — دیدی هر بری جانم اولسون فدی نیدرم
اوکنده ایدی مصعب آنی شهید ایتدیلر — یوریدی زیادا کا دخی ایرشدی ستم
بوکز ایردی اکسزده اول مصعبی اولدرن — کم آدیدی عبدالله ایشی فسادُ واثم
اتوب طاشیله اوردی صیدی آرزودیشنی — مبارک یوز ین یاردی قان آقدی مثل البقم
کنوردی انی طلحه پس کندی قچن قچن — کنوردی انی قودی بر طاشده صاغ وسلّم
پس اول مصعبی اولدورن صاندی آنی رسول — آیتدی محمّد اولو بدر که قاتل بنم
چاغردی هم ابلیس کیم اولدی محمّد بیلک — قمو قاچدی اصحاب دیدی هر بری نه قیلم

ایرشدی

فعولن فعولن فعولن فعول

بروج برجک جمعیدر قصر معناسنه *
نقم نقمتک کسریله نقمتک جمعیدر مکافات بالعقوبة معناسنه *
الخیل جماعة الافراس * والحشم بفتح الحاء الجماعة العبید والخدم *
شیم کسریله طبیعت وخوی معناسنه *
کدک کدیکدر تیق صنق معناسنه
چوقال تیر کیبی زره دیبکلری دمر حلقه لردن اولان زرهلکلدر *
صاچیدم یعنی صباح وقتنده *
اسحم مقدمه بیشرو معناسنه *
اکسزده یعنی دفعة وناکاه *
قوپان یعنی کنمک یعنی یورش اوتش
توپوق *

ایرشدی بوکز کعب کوردی رسول اودورر — دیدی کوزلر بن کوردم ایدردی نوری رقم
ندا ایلدم بن که یا معشر المسلمین — رسول الله اوشته در یدربیلک مغتنم
بکا پس اشارت قیلوب دیدیکم ابسم اول — ایرشدی صحابه بوکز ایلدیلر همم
کلوب کوردیلر کیم مبارک یوزی اوزره قان — اقاردی سیلردی دیر یدی او صاحب کرم
که نیجه فلاح اوله اول قومه کیم شرک ایدوب — رسولک یوزینی قانه بو یایه ایده دم
رسول انلری حقه دعوت قیله لطفله — اولر دور یشه لر کیم آنی قیله لر عدم
دیدیلر دعا قیلسکا کیم اوله لر هلاک — دیدی لعنته کلمدم نیجه لعنت ایدم
بنی داعی کوندردی حق رحمة العالمین — الهی هدایت سن ایت قومه فی الامم
که زیرا بولر بلمز آنی هدایت ندر — هدایت سن ایت بونلره قیلمه احسانی کم
زهی لطف خُلق اسّی صاحب کمالی کورک — که جاهللر آنی اوررلر صانورلردی سم
اول انلاری عفو ایدوب ایدر دعا خیرله — که زیرا کمالینه اولدر مناسب حکم

رقم نشان معناسنه در یعنی مبارک کوزلرینک نوری ظاهر اولوردی*

مثنوی

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

حمزه هر بار جوقه کیم یوررایدی — صفلری بر بر بینه اوررایدی
دوغمشیدی حمزه چونکم حمله دن — غافلن فارغ کلوردی جمله دن
آدی وحشی کندی وحشی بر غلام — طوردی بر طاش آردنه صانکم ظلام
اوغرا ایجق اوردی مزراق یله اول — دوشدی آطدن طوتدی جانی حقه یول
طالعی مسعود ایدی کندو سعید — فی سبیل الله شهید اولدی شهید
چونکم اصحاب بیلدیلر صاغدر رسول — کلدیلر قاتینه کیرو صاغ وصول
دیدی نیته اولدی ایتدکز فرار — دیدیلر انکچون ایتمادک قرار
بولکه آتا آتا جانلر فدی — ایشدلدی کیم محمد اولدیدی
ایچمز قویدی پس ادبار ایلدک — حال بودرکیم اسرار ایلدک
بو سوزی ایدر ایکن تاویل اکا — کلدی وحی اندردی جبرائیل اکا

هر بار جوقه جوق جماعت وازدحام معناسنه یعنی هر کره که دشمن عسکرینک ایچنه*
مزراق بر کوچک نیزه در که قدیم ده الات حربدن ایدی*

قال الله تعالی وما محمّد الّا رسولٌ قد خلت من قبله الرُّسل الآیة

یعنی بیلککم محمّد دُر رسول — اولدی مرسللر اولیسر درهم اول
کراوله کر قتل اوله اول فی الحراب — سیز ایدرمیسز کیرویه انقلاب
کیمکه دیندن دونسه حقه نه زیان — کیمکه توحید اینسه اول بوله جنان
پس ابوسفیان چیقوب فوق الجبل — دیدیکم اعلی هُبَل اعلی هبل
بزده بدر ایچون سیزه ایتدک جزا — زیرا دولاب کیبی دور ایدر غزا
چون رسول اللّهمه ایردی بو خطاب — امر قلدی کیم عمرو بیردی جواب
دیدیکم الله دررا علی اجلّ — سلطنت آنکدر عزّ وجلّ
بدره اشبو کون نته اوله سوا — ایتدیکز صانورمیسز درده دوا

هبل بر بت اسمی در که زمان جاهلیت ده مکه مشرفه ده ایدی*

بـزدن اولـن بوله جـنتده ثـواب | سیزدن اولن کـوره طاموده عـذاب
پس رسول الله سـوار اولـدی کرو | بنمشیدی بـر قطر بندی کـرو
آللرین چیقردی جیبندن عیان | ذوالفقاری چکـدی قیننـدن روان
یوریدی کندی قتال ایتدی قتال | پایـمال ایتـدی قموسـن پایمال
بندیلر اصحاب یا ننجه فوج فـوج | دوکـدیلر قانلر عدودن موج مـوج
برروایت کلدی خاص الخاص ایدی | راوی سـعد بن ابی وقـاص ایدی
دیدی کوردمدی رسول الله کیدر | بیلسنجه ایکـی کیشی جنـک ایدر
یـوزلری وکـوزلری براق ایدی | طونلری غایت لـطیف تراق ایدی
بیلدم آنک بیـری جبرائیل ایدی | هم معین بری میکـائیل ایدی
شولقدر اولشـیدی حـرب شدید | تا که یتمش کیشی اولمشدی شهید
کیم مهـاجرلردن ایدی دورت نفر | التمش آلتیسی ایدی انصارلر
ویردیلـر جانـلرنی قچمادیـلر | صوسز اولدیلر صودن ایچمادیلر
تاشهادت رتبـتنی نقـص اولمیه | اول سعادت کـلستانی صولمیه
بوغـزادن صوکره آیرق صنمدی | هیچ صحابه حرب اودینه یانمدی
چـون رسول الله میـدی کافـرلری | یوقلدی بر بر تمامت عسـکری
پس شهیدلر زمره سینه اوغرادی | قانلر یله دفن ایدک یوه‌ک دیدی
بونجه اصحاب جنکه ویرمیشیدی روح | بونجه اصحابه ایرشمشدی قروح
ایـتدی پس اصحابـه الله تعزیه | ایتدی تا کـوکللرینی تصفیه

قال الله تعالى ان يمسسكم قرح فقد مس القوم قرح الآية

نیجه قیلمایه تسـلّی اول کـریم | چون اجل میدانن ایندیلر هر یم
یـولـنه جـانلر نثـار ایلـدیلر | زیرا معشوق عاشقین اویله دیلر
آکا ویراشور کـیم احسان ایلید | چونکـه برقطره دن انسان ایلیه
بی نهایت رحمتی اکـسیله می | یارلغارسه فضـل ایدرسه عالمی

قصه فتح مکه شرفها الله تعالى

ای کمال قدرتک اوهنده عالم پرخیال | وی جلال حضرتک صفحنده آدم خط وخال
عالمک طیف خیالی نینه ادراک ایلیه | چونکـم ادراکک کوزن قپلایه انوار جلال
کیم اوله توحیدی حقانیده الا هو دیه | پس دین سنسن سنکدر چون وجودیله کمال
بر تجلی در قمو عالم جمالک نور نه | کوستره تا انعکـاسه عرض اوله عین جمال
سالکان درکهترا هردوعالم یک نفس | والهـان حضـرتترا ازهـود جنـت ملال
بولدی مرنم بکرکن برشمه حسنکدن اثر | بوسببدن طبیبلر عیسایه چندین ماه وسال
ای نیجه موسی کلیم کیدی کلیم اولماغچون | دیدی ارنی لن ترانی ایشیدوب کسدی سوال

پایمال بوبرده‌وار وذلیل ایلمکدن کنایه‌در*
فوج جماعت*
موج دکز چالقنیسی*
لطیف تر زیاده لطیف* ترادات افعل التفضیلدر
یعنی زیاده جعیدر مراحمت
قروح قرحک جمعیدر معناسی* یاره‌نک چوره‌سی یغال
مریم بر بر دسته‌نک* مریم الدار والبیر* یعنی عفو واحسان
یارلغارسه یعنی معناسنده‌در دور
ایدرسه* معناسنده‌در
طیف طایف دیمکدر* یعنی سنک
ایدر بیجیب درکهت اراه یعنی عالک
سالکان درکاهنکه سالک اولنلر اوایکی دنیا واخرت
بر نفسلک بولدر* مجموعی یعنی سنک
والهان ضرتنک عشق اراه یعنی
عاشق امر کله‌جنی عنکی افندیده
ملالت بیرر یعنی دریاده زیاده افضل در* ذوق
جنتک لذتندن زیاده

قاعلات فاعلات فاعلات فاعلات

ای نیجه عیسی مسیح اولوب سیاحت ایلدی	صوڭ اوجی حیرتله مبهوت اولدی قودی قیل و قال
طورسینا قدرتڭ قافنده قدر یدر کلیل	ابن سینا کبریانڭ وصفی بابنده کلال
بن کیم اولم بحر بی‌پایان صفاتڭ وصف ایدم	ذاتڭه خود عقل ایرشمز کنهڭی بلمک محال
لیک بولمیشم وصالڭ قربنه برلمحه یول	اوچرم بولدم هو یتنده هوایه چون مجال
بلبلم فردوس باغنده سوزم آب حیات	پس کرک فیض زلال ایدم دوکم سحر حلال
بن همای دولتم طبراق دکلدر جوهرم	کرچه بر قج کون قفص بولدم بو طپراقدن مثال
طائر قدسم فلک بر بیضه‌در پرّمده کم	همتم عنقاسی کوننی ایدبدر زیر بال
دانه کیم آدم یدی کرکوهر اولسه باقمیم	ایتمیم مرکز نظر کورر ایسم زرّین جبال
چونکه عشقڭ وادینی بولدم دماغمده لذیذ	آندن استدلال ایدوب وجد ایله بولدم وصال
(*) بازیچی اوغلی بولبدر چون فنا اندر فنا	پس بقا اندر بقایه وصل ایت آنی ساکا صال
دیلرم کیم اول کوزل سلطانمڭ مدحن دیم	قاصرین الّا نه تقریر ایلیم آنلا مقال
کیمسه کیم آکا العمرک تاجن اوردڭ باشنه	اکالولاک خلعتن سن کیدیروب ویردڭ نوال
بن انڭ نیجه بیان ایدم کمالاتن ولی	امر قیلمشدی بڭا سرّمله ایتدم امتثال**
قیل بڭا سن یاولیّ الفیض توفیقڭ رفیق	سندن آرتق تڭری یوق اول رحیبڭ لایزال
راویلر ایتدی روایت کیم رسول الله مکر	کوردی بر کیجه منامنده کیم ایدر انتقال
مکّیه کیرو وارر اصحابله اولور امین	بو دوشی اصحابنه مشتیلدی اول خوش خصال
چون ایشتدیلر صحابه بو دوشی شاد اولدیلر	دیدیلر رؤیاسی آنڭ وحی در بی احتمال
بندی پس اصحابله کعبه زیارت ایتمکه	آلدی هم یتمش دوه قربانه ایتدی ارتحال
کلدی مکّه‌یه یقین حدیبیه قیوسنه	کوندروب عثمانی اوّل مشورت ایلدی حال
راضی اولمادی قریش بو ییل طواف ایتمسنه	ایتدیلر پس صلح تا بر ییل دخی اوله منال
اول قیونڭ صوینی ایچدی وکندی چون عرب	شویله کیم بر قطره صو قالمادی ایده انسلال
دیدیلر کیم یارسول الله صوسز نتمک کرک	پس مبارک اغزنه صو آلدی اول النبی هلال
صچدی اول صو یی قیونڭ ایچنه آندن کرو	اول قیوطو پطلو صو اولدی اقوب صافی زلال
ایچدیلر جمله صحابه اول قیوا کسلمدی	دیدیلر شمدی دخی اولمادی صویی انفصال
آنده بیعت ایلدی اصحابله تحت الشجر	جمله‌سی بڭ بش یوز ایدی هم یکرمی بش
بیعت الرضوان دیدیلر آدنی اول بیعتڭ	زیرا راضی اولدی مؤمنلردن الله تعال
آلدی عثمانیچون آنده صاغ الینه صولنی	دیدی عثمانیچون اولسون اشبو بیعت اتصال
کلدی عثمان دیدیکم صلح ایتدیلر تا بر ییله	ایتدی قربانن بشین قارتدی دوندی بی
دوندی چونکیم اول محلدن کلدی جبریل امین	کوندروب انّا فتحنا سوره‌سن اول بی‌زوال
شاد اولوب اصحابله کلدی مدینه شهرنه	ایتدیلر آنده نشاطیله سفردن انحلال
بندی عزم ایتدی بو کز خیبر غزاسن ایتمکه	تا که فتح ایده قیله مالبن اسیر بن پایمال

(*) بو بیت بعضی قدیم نسخه‌لرده کلمش در *
نوال عطا و احسان معناسنه *
** انظر صفحه ۴ سطر ۳ *

انسلال اصلنده بچاق ویا قلیج قنندن چقمقدر بورده آقمق مراد اولنور *

هجرته تاریخ یدنجی ییلده چقدی خیبره
دوندی آندن چوق فتوحاتیله کلدی شهرنه
بندی بوکز اون بیک اصحابیله مکّه قصدنه

هم محرّم ایدی آلدی قلاع ایتدی قتال
کوردی آنی دوندی ایمانه نیجه اهل ضلال
هجرته تاریخ سکز ییلده ایدردی اشتمال

مثنوی

اوروج آینده عزیمت ایلدی — دکله کیم نیجه هزیمت ایلدی
مکّه شهرینه چون ایتدی انتقال — قرشو کلدیلر قریش ایدوب قتال
پس مقادل طوردی عسکر یاصدی — حق عنایت قیلدی کفّاری صدی
یوز اوروب کلدی ابوسفیان روان — کلدی ایمانه بولوب امنُ و امان
چون صباح اولدی اذان اوقودیلر — جمع اولوب اصحاب صبحی قیلدیلر
کوردی اصحابی ابوسفیان عیان — دیدی عباسه بو ایشی قیل بیان
کیم بوطاعت فکرتینه کیرمدم — رومُ و فارسده بو ایشی کورمدم
پس محمّد پادشاه اولمش ایله — عالمی دو بدوز کرکدر کیم اله
دیدی عبّاس پادشاهلق ایتمز اول — لیکن اللّهدن محمّدر رسول
دیدی آه کندی قریش بندی قریش — شمدیدن صنکره یره باتدی قریش
کلدی عبّاس یارسول اللّه دیدی — آتام انام یولکه اولسون فدی
کر بیوررسڭ وارم بن مکّه‌یه — دعوت ایدم کلمدن سن مکّه‌یه
بونلری قیلم امین فریاد ایرم — مکّه‌یه امنُ و امان هکمن و یرم
هم ابوسفیانه بر آیلکْ اوله — تا اول آیلو کیله دلدن آکمه
دیدی وار پس واردی عبّاس مکّه‌یه — بر یره جمع اولدیلر ناس مکّه‌یه
دیدی یکم یا اهل مکّه بیله‌سز — کلسڭز اسلامه سالم اولەسز
هر کیم ایمانه کیره بولسون امان — کیم سلاحن ترک ایده بولسون امان
هم ابوسفیان ایچون اولسون امان — هر که دار ینه کره بولسون امان
قاپوسن اغلاق ایدن بولسون امان — کعبه سترینی طوتن بولسون امان
کلدیلر جمله صنادید قریش — تا حرم ایچی تمام طولدی قریش
چون رسول اللّه ایردی مکّه‌یه — قاره دلنبدیله کیردی مکّه‌یه
مکّه‌یی فتح ایلدی جبریله اول — ایردی پس مقصودنه صبر ایله اول
مولدینه کلدی غایت شاد اولوب — خُرّم اولدی جانُ و دل آباد اولوب
کلدی اوْطانینه اصحاب غانمین — کیردیلر اوْلو اوینه سالمین
خوشدر کیشی اکر هجرت ایله — یورطوتوب غربت مقامینه کیده
آخر الامر ایره کیرو شهرینه — خاصه کیم ایریشه مهرُ و شهرنه
یوردی طوغرو حرم ایوانته — کلدی کیردی کعبه‌نڭ دیوانته

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

* قلاع قلعه‌نك جمعیدر

* عزیمت عسکر صونی

آکه یعنی دکز اولنه *

ایلرو بوریدی اصحاب کرام
اللرین بسط ایتب یلردو بدرتمام

دیدیلرکیم یارسول کردکار
اللریمز اوسننه اولسغل سوار

پس توجّه قیلدی اصحاب عقّنه
چقدی بندی اللرینگ کتّنه

کعبه یه کلدی طوافن ایتدی رسول
کتدی هجرت وصلته یتدی رسول

آنده پس قیلدی ایکی رکعت نماز
ال کتوردی قیلدی اللّهه نیاز

اللرین ایتدی صحابه نردبان
کعبه نگ قاپوسنه چقدی روان

قاپونگ ایککی قنادینی طوتوب
خلقه دوندی یوزی انواره باتوب

دیدی نه درسز بوکزامدی بگا
ظنّگز نیجه درر شمدی بکا

دیدیلرکیم ظنّمز درسگا خیر
بوندن آرتوق ظنّمز یوق سگا غیر

کیم کریم قرداش سن ابن اخ کریم
ابن عم سن هم حلیم وهم رحیم

قادر اولدوگ هرنه دیرسگ سوزسنگ
هرنه حکم ایتسگ مطیعوز یوز سنگ

دیدی بنده سیزی اوبله ایلیم
قرداشم یوسف دیدوکن سیلیم

بونلره بر وجهله قیلدی خطاب
ایندی تا خاطرلرینی مستطاب

قال اللّه تعالى لا تثريب عليكم اليوم

قافیة | یعنی یوق بوکون سزه توبیخ وعار

ایلدیگز باکا چونکیم اعتزار | المیم

آلدی چونکیم مکّه یی اولدی انگ بیت الحرام
زیرا کوندی رمشدی حق انّا فتحنا سوره سبن
چوق فتوحاتیله اللّه اکا اکرام ایلدی
اصلی اوچدر بیل فتوحاتگ بری فتح قریب
عالم نفسگ مقامندن عروج ایتدی چیقوب
کشف غیب ایتدی نثار ایتدی یقین انوارنی
اشبو فتحنده اشارت ایلدی تکمیلنه
فتحگ ایککنجیسنگ آدیدر رفتح مبین
پس ترقّی قیلدی نفس ایتدی منازللة سلوک
طوغدی قلبگ نوری محو ایتدی صفاتن نفسنگ
قلبده پس ایتدی عروج ایردی مقام روحه چون
ظاهر اولدی قلب دخی نورولایتده بوکز
چونکه بو فتحی دخی ایتدک بیان تحقیقله
فتح مطلق اولدرر ایردی فنای مطلقه
عین جمعه ایروبن ایتدی شهود ذاتی اول
فتح مطلق هپ فتوحاتدن ایدی اعلی فتوح

کندی هجرت کلدی وصلت حاصل اولدی
کلدی حکمی یرینه بولدی رسولی احترام
پس کریم الذّات اولوب بولدی کرم صدر
یعنی فتح باب قیلوب اولدی ترقّیده نظام
آچلوب قلبگ قپوسی آنده کوستردی مقام
تا ظهور ایتدی کمالات صفاتیله تمام
کیم معارف کشف اولیسرتا حقائق بردوام
یعنی فتح اولدی اکا انوار روح ایتدی قیام
ایردی قلبگ عالمینه بولدی آنده انتظام
نفس نورانی اولوب اولدی بوکز قلبینه رام
طوغدی روحگ آکا انواری انی قیلدی همام
ایتدی تا انوار اسمادن کمالات اهتمام
پس اوچنجی فتح مطلقدن دخی ایشت کلام
فتح باب وحدت اولدی بولدی استغراق تام
کندی محو اولدی بکلّی آنده رسم وارتسام
زیره ذات ایتدی تجلّی فی الحقیقة والسّلام

الکرام

توبیخ باشنه قاقوب عتاب ایتمک

رام مطیع ومنقاد *

کر حقیقت گلستاننن دلرسڭ رنك بوی آج کوڭلدن پرده طوت غل نسیمینه مشام

چونکه حق بیوردی فتح ایدك سڭا فتح مبین ویردی پس پیغمبرینه بونلادرت نعمت عظام

بیری ایدم مغفرت دیر ماتقدم ذنبڭی یعنی آدم برله حوا ذنبن ایدم انعدام

برلغایم هم کروبن ما تا خر ذنبڭی یعنی امت ذنبنی عفو ایلیم بی انتقام

ما تقدم ما تاخر فی الحقیقة بو درر یعنی تلوینات قلبی یارلغایم بی ملام

نعمتڭ ایکنجیسی اتمام نعمت ایلیم تا جلالیله جمالم اوله مشهودڭ دوام

بودرر اوچنجی نعمت کیم هدایت ایلیم تا صراط مستقیم اوزره اوله سن مستدام

وهدیت ذاتیه یه یعنی قلاسن سن سلوك فیض ایدە جمله صفاتن سا که قدوس السلام

محو ایدوب دوبدر حجابی جمله غیبی عین اوله تا ایدە ما هیتڭ کلی فنا یه التزام

بودرر دردنجی نعمت کیم ویرم نصر عزیز تا که حقانی وجودیله ایده سن ابتسام

چونکه منصور ایتدی حق نصر عزیزیله انی کعبهٔ ملکی جلالی فتح ایدرنه کعبه شام

بر نظر قیلمش در رالله اکا کم طلعتی لامکان شهرینڭ اورمش در فضاسنده خیام

کبریای حضرته ایروب بقا ملکنده اول قوردی عالم ماوراسنده حرم اولدی امام

کیم بو پرده اویدیسه آنجق نمازی اول قیلور اول دیدی لبیك عشق ایچیدیسه بو مجلسده جام

حق مطلق کیمه ایمان حقیقی ویردیسه حقه اول قیلور صلاتی اول قیلور خلقدن صیام

مرکز شرع اوزره طالب پس بصه آیاغنی دور ایده تا کیم حقیقت ملکن ایده اقتسام

دور ایده پرکار وش پس مرکزینه کندینڭ اسندیکن کندوده بوله قویه خلق و امام

نه قدر آرتق اچرسه آیغینی دور ایدوب اول قدر قیله احاطه آچه کنجندن ختام

شرعنه کوره بولور کیشی حقیقتده طریق معرفت مقدار ایدر معروف اکا بی انصرام

فی الحقیقة کمسه استعداده ایرمزاکا تا ملک کر مختص ایده فضلینه اول رب الانام

آندن اوترو فرد فارغ در بیلن بو سرّی کیم فیض ایدر هر لحه ده بونلاره حق لاینام

سویلمه عاشقلره ملك سلیماندن خبر زیرا آنلری نهایت ملکندن ایدر اغتنام

بو ایکی کونی بولر بر حبه یه صاییرز بیچون زیرا بونلر هر نفسده حقدن ایتمز انفصام

یا الهی یازیجی اوغلی محمد کیم اوله کیم محمد قوللرینڭ قولنه اوله غلام

سن انی آنڭ قپوسندن سوروب رد ایلمه یا اله العالمین ایتدی قپوڭده اعتصام

جهاد الحنین

مکه فتحن چون تمام ایتدی رسول اون ایکی بیڭ عسکریله عزم ایدوب

نا کهان برکیشی بر سوز سو یلدی دیدی لشکر چوق بزه نه غصه وار

تا رسول الله اکا اولدی ملول پس حنین وادیسنه کندی رسول

بندی یوریدی غزایه جزم ایدوب اول سوزیله کورکیم الله نیلدی

بو سوزی خوش کلمدی القصه وار زیرا آنده تڭریی اڭمادی اول

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

* تلوینات تغیرات معناسنه در * برلغایم یعنی عفو ایدیم *

طلعت آصلنده کورمکلك عجم بو زده استعمال ایلدی بو برده مراد ذاتدر ذکر جز اراده کل طریقیله * فضا آچق کیك یر * برکار معروف نسنه درکه انکله دائره چزرلر * وش مثل وماننده کبی معناسنه در * انصرام انقطاع معناسنه در *

اکماهی یعنی ذکر ایتمدی *

ایردی القصه حُنین وادیسنه　　سونشوب اصحاب غزا شادیسنه
مالک ابن عوف ایدی آنده امیر　　سرمنب تدبیره یوغردی خمیر
دردی جمع ایتدی هوازن اهلنی　　دیدی بندن ایشدک سوزاصلنی
سزکلک درت بیک مبارز جمع اولک　　نعره اوروب جمله برحمله قیلک
چون ایکی صف جنکیچون ایتدی یراق　　ایلدیلر بر برینه طمطراق
هر به برکز حمله اوردی جمله‌لر　　نعره اوردی ایردی رعد حمله‌لر
صیدیلر اول برده اسلام لشکرین　　تاطغتدیلر تمامت عسکرین
کمسه قالمادی رسولیله قالان　　الآعباسُ وابو سفیان همان
بر نیچه انصاریلر قالدی بیله　　انلر آنده یارلق قیلدی بیله
برصحابی واریدی شیبه آدی　　شویله نقل ایتدی روایت ایلدی
دیدیکم قالدی یالوکز چون رسول　　کسه قالمادی یاننده صاغ وصول
بن دیدم کوکلمده کیم اولدوره ین　　بو ایشی عالملره طولدوره ین
بیلدی اول کوکلمده کینی بی کمان　　قودی کوکسمده الینی اول زمان
چون الینی کوکسم اوستنده قودی　　سندن اللّهمه صغینورم دیدی
شولقدر سودم بوکز کیم آنی بن　　تافدی قیلم یولینه جانی بن
کندی کوکلمدن نکم انکار وار　　طولدی جانم هر نه کیم اقرار وار
پس رسول الله اینوب اولدی بیان　　ذو الفقاری چکدی یوریدی همان
دیدیکم اصحابنه یورک بکا　　تیز کلک بندن یکابندن یکا
اولکیم اننده دررجمله دیلک　　آنده کوندردی تمام بش بیک ملک
کلدیلر کافرلره هیبت ایچون　　جنکیچون دکول ولی رهبت ایچون
زیرا آنجق بدرده کورننده قتال　　ایتدیلر ایتمدیلر ایروق جدال
بوقتاله بقدی چون اول یوزی نور　　دیدی شول وقت اولدیکم قزدی تنور
صوندی یردن الدی بر آوج تراب　　آتدی کافر یوزینه ایتدی خراب
دیدی کعبه ربّی حقیچون منوک　　صنلی دو بلاز چون سوزی صنمز انک
دیدی برّاء بن عازب اکلدم　　بو سوزی دیردی رسولی دکلدم
دردی بن پیغمبرم کیم لا کذب　　دیدی اَنَا ابنُ عبد المطّلب
نصرتکی انزال قیل یاربّنا　　فضلکی ارسال قیل یاربّنا
بندی آندن آتنه اولدی سوار　　کافری صیاغه اولدی استوار
چون صیدی کفّاری کندوزی تمام　　آنده وحی ایندردی پس ربّ الانام

قال الله تعالی لقد نصرکم الله فی مواطن کثیرة ویوم حنین الآیة

مالک ابن عوف بیلدی حالنی　　اکلدی کفرک شنیع احوالنی

هوازن بر قبیله و دیارک اسمی در *
طمطراق عظمت و حشمت *

رهبت خوف و خشیت بو برده قورقو مراد اولنور *

استوار محکم معناسنه *
شنیع قبیح معناسنه *

كلدی اوج بیكٔ كافر یله دینه اول	بیلدی تكری بردر رحقدر رسول
مؤمن اولدی رحمت اولدی جاننه	اشبو آیت نازل اولدی شاننه

قال الله تعالى ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

پس رسول الله دونوب اصحابله	كلدی شهره كیروفتح بابله
هرنظر بیكٔ بیكٔ اولوردی فتح باب	هرنفسده كشفدی یوز بیكٔ حجاب
اوّل آخر ظاهرُ وباطن سلام	ذاتی اعظم شانی اعلی والسّلام

حجة الوداع

حضرتُ الله ایدر یدی اكا كشف سبحات	ایر رایدی اكا هر لحظه ده بیحد نفحات
لحه ده عرض اولوردی عالم ملك ملكوت	لمعه ده نورْ جبروتدن ایر ریدی لمحات
عین سرّ صمدیّت ایدر یدی فیضان	غیب ذات احدیّت ویر ریدی درجات
نظر عقلله آنی كیم ایده بیسر ادراك	چون آنی حضرت ذات ایله دیدی مظهر ذات
قمو اسما وحقایق صُوَرندن معنی	طلعتْ انوار جلالیله عیان ایتدی صفات
نور محضیدی وجود ایتدی تجلّی ابدا	كستره تاصبحْ ازلده جمالیله كمالات
صیّاد ایدی اهو یه كلوب دیدی هو الله اول	صید ایده تا كه بیزی قورتره ازستّ جهات
قلّه قدس جبروتكٔ ایر شوب كوشه سنه	قوندی ارصاد ایدوبن كورلدی برج طبقات
قبّه قاف ملكوتكٔ چو عنا صُفّه سنه	ایر یشوب قوندی بوكزآچدی فناملده قنات
جبّهٔ صحن مكانه اینوبن طُندی وطن	لامكانكٔ حرمنده بولور یكن حضرات
باده نوشیدی ازل جامنی تا دوْرِ ابد	پس كرك جانی اله سرمدیده چوق لذّات
چون ایچوب كلدی شراب ازلیدن كتوروب	صونر او لمشلره اول باده یی كیم آب حیات
اله دریای حقیقتده سوزوب جوهرنی	صچه میدان شر یعتده لآلی لمعات
چون خزاین قپوسین آچدی نثار ایلدی اول	دوكو بن لعل معانی یدیروب لفظ نبات
یور یدی اله طوتوب بر النه حجّتنی	برینه سیفن آلوب ایلدی حقّن اثبات
دیلدی عزم سفر كعبه وُصلت ایلنه	كیده تا فرقت هجرتدن ایده كوكلی نجات
چون ایرشدی كرو هجرت سنهٔ عاشره یه	یوردی حجّه سفر فی الحركات بركات
آلدی یتمش دوه قربان ایچون اول شاه رسل	ایروب اول موضعه كم آدینه درلر عرفات
كلوبن نلمیه دن جمله قبائل ایر شوب	كیوب احرام قناباشی قپاصان عرصات
اوقودی آنده خطابت ایدوبن حمد بلیغ	دیدی حق حضرتنه اسمه مسمّایه سمات
جمعه كوندی عرفه كونی عصر كچمشدی	طورر یدی بیله اصحاب عرفات اوزره عُرات
طوروب اولمشدی رسول ناقهٔ غضبانه سوار	ایردی جبریل امین پس كتوروبن آیات

قال الله تعالى اليوم اكملت لكم دينكم واتممت عليكم نعمتي

چون بو آیت اینوبن كلدی رسوله ایر یشوب	دومچوكدی بوسببدن چون ایرشدی خطرات

عمر

فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلات

سبحات السبحة بضم السين والباء وقع الماء نور وعظمت معنی * سبحات كلور سبحات حاء مهمله ایله نفحه نك جمعیدر رایحه طیبه معناسنه *

صفقه بالفتح والضم والنسك بد سكی دیبكلری بوتی كسك بیركه اوج طرفی دیوار اولوب اوكی اودستی آچق اوله *

عرات عارینك جمعیدر عریان معناسنه *

عمر آغلادی نبی دیدی سبب نولدی ندر
دیدی چونکیم سکادمی اولدی بودم بوکلمات

بوکادک دینمز اولوردی زیاده چوکمال
نولدی پس ایره کمالنه آنک نقص وفوات

دیدی اکاکه صدقت که بوآیت بودرر
کیم اشارتدر اکاکیم ایر یسر باکاوفات

علمادیدی محمدکم بوآیت کلیجک
یاشادی بردخی سکسان کون ایروب اکاممات

دنیه بر لمحه دررپارقه نقشی چوخیال
عالم کون وفسادهدر و یرلمادی ثبات

یوریوب ایتدی وداع قیلدی توجه کیروپس
ایدوبن مزدلفه مشعرنه اول هرکات

ایروب اول یرده طوروب وقفیه اول رحمت
دیلدی آنده که تایرلغنه جمله عصات

دیلدی امتنی قیلدی دعا ربنه اول
یکروب بالواروب اللهنه دیلرحسنات

دیلدی عاصیلرک جمله ذنوبینی رسول
دیروب الله اکا باغشلادی جمعا عثرات

قودی قان آیتلینی ظلم ایده نی حتی اکا
ایده شیطان یولنه قصدیله هرکیم عزمات

تلمعاصی دکز ینه اوله هرکیشی که غرق
کیرمیه هرکیز اوده کورمیه اصلا حسرات

صد هزاران حقه حمدیله ثنا رحمتن اول
بزه کوندردی انک روحنه بی حد صلوات

دلرز سندن الهی کیم انک حرمتنه
بزه ده رحمت ایدوب فضلکله ویرجنات

کلوبن نحرکونی قوندی منا مرکزنه
عقبه جمره سنی ایتدی وکچدی عقبات

آنده یتمش دوه کیم سورمشیدی مدینه‌یه اول
التمش اوچن کندوزی ذبح ایلدی هم بالذات

باقیسن دیدی علی ایلدی قربانه فدی
تاکه نفسه اوله قربان ایده منع سطوات

چومیادین جلال ایچره ایروب بصدی ایاق
آنده باشین قازدواب یلدی آنده سکنات

بوکزار شاد ایچون اولشه دیدی خلقه کرکسن
دیوب ایمان صلوات صومله حجیله زکات

مثنوی

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

خطاب ایتدی دونوب خلقه محمد
دیلرکیم ایرکوره حقه محمد

چوکافرلرشاشرمشدی زمانی
حسابندن آشرمشدی زمانی

ولی برعرفه ده بش عید اولوبدی
بو بش بیرامیله اول کون طولوبدی

بری عرفه بیرسی جمعه ایدی
بوکون کونلرایچنده شمعه ایدی

مجوسیله یهود نصرانی جمعا
قمو اول کونده بیرام ایتدی قطعا

بنی آدم کله لی اولمشدی
بو بیشی برکونه هیچ کلمشدی

بیوردیکم زمان ایتدی ارادت
نته کیم شمدی ایتدی استدارت

شوکوندن کیم جهانی ایتدی الله
که کوکلربرلری یارتدی الله

زمان دوندی دونیسرهیبتنده
آی اون ایکی درر الله قتنده

انک دردینی قیلمشدر محرم
او در ذوالقعده ذوالحجه محرم

رجب آیدرر دردنجی مشهور
بوآیلرده حرامدر شرله شور

دیدی نه در بوآیک آدی صانی
دیدیلرتکری بیلورهم رسولی

مزدلفه میمک ضمی ودالک زاتحی ولامک کسریله بر موضعک اسمیدر مکه مشرفه ده * وانقولی

برلغنه جمله عصات یعنی جمیع کناه کارلر عفو اوله * عثرات عثرتک جمعیدر سورچمک وزله معناسنه *

سطوات سطوه‌نک جمعیدر رقال سطاعلیه وبه سطوا وسطوة صال وقهر بالبطش * میدانک جمعیدر اوچق یازی یر معناسنه *

شرله شور شرشرک جمعیدر شور غوغا وفتنه وآشوب *

دیدی ذوالحجه دکولمی بوکا آد   دیدیلر کیم بلی بودر بوکا آد
دیدی بوشهرک آدینه نه درلر   بونی دیلدە نه آدیله اکرلر
دیدیلر بیلور الله هم رسولی   کیم الله ایله در اعلم رسولی
دیدی مکّه دیمزلرمی بوکا آد   دیدیلر کیم بلی بودر اکا آد
دیدی بوکون نه کوندر نه در آدی   جهان خلقی بوکانه آیدر آدی
دیدیلر بیلور الله هم رسولی   کم الله ایله در اعلم رسولی
دیدی بیرام دکلمیدر بوکا آد   دیدیلر کیم بلی بودر بوکا آد
دیدی پس دوکمکز ناحق یره قان   حرام ایلدی آنی سیزه سبحان
دخی ناحق بیره هرکز ییمک مال   حرامدر ظلم ایدوبن آلمق اموال
حرامدر عرضکیزی بوزمق اصلا   یقنلر بیقلور اولمزلر اعلی
حرام ایلدی بو اشیایی الله   ننه کیم بوکونی بو آیی الله
اولیسرسز یارین حقّه ملاقی   عمل دن صوریسر یوم التّلاقی
سوزم طوتک که جهّال اولمیه سز   که بندن صونکره ضُلّال اولمیه سز
فساده ظلمه قانه کرمیه سز   که بیری بریکزی قرمیه سز
دیدی تبلیغ احکام ایلدمی   کرکلو سینی سوزک سویلدمی
نعم دیدی قموخلق ایتدی تسلیم   که زیرا شولکه مقدی ایتدی تعلیم
پس آندن دیدی یارب طانق اولغل   بنم تبلیغمک تصدیقین آلغل
دیدی حاضرلر ابلاغ ایلسونلر   سوزم ایشتمیانه سویلسونلر
نچه ماکیشی وارکیم سوزی دیکلر   ولی ایشتمین آندن یک اکلر
چو بوسوزلری ایتدی خلقه ایناس   خطاب ایتدی کیروکم ایّها النّاس
قیلک بش وقت نمازیکز تمامی   طوتک ییلده بر آیکز صیامی
ایدک تکریکزک بیتن زیارت   چون اویله کلدی حضرتدن اشارت
ویرک هم مالکزدن سززکاتی   که بوله نفسکز تا طیباتی
کیره سز ربکیزک جنتینه   حساب سزهم عذاب سز رحمتینه
دخی بو نچه نصایح ایتدی آنده   تمامت شرعی دیدی کندی آنده
قومادی دین ایچنده شبهه اصلا   انکچون دینیدر اولی واعلا
بیان ایتدی همان طوتمق کرکدر   ایراقدن صورمیوب طوتمق کرکدر
کیموک کیم ذوقی یوق عرفانی یوقدر   کیموک عرفانی یوق وجدانی یوقدر
کیموک وجدانی یوق جانانی یوقدر   کیموک جانانی یوقسه جانی یوقدر

فی ایمان ابوی النّبی صلّی الله علیه وسلّم

کل ای جان ایسته جانانی کیم اولدر مطلب اعلی   حبیبندن کورت آنی کم اولدر مقصد اقصی

ایشت برخوش روایت کیم دمشدر قرطبی
دیمش کیم عائشه دیدی رسول الله که حج ایتد
حجونه اوغرادی یولی واریجق آنده اغلادی
انک اغلادغن کوردم انکله بیله اغلادم
بیوردی یا حمیرا کیم دوه نک طوت زمامینی
دوه یه یصلانوب دوردم برازمدت قرار ایتد
دیدم آتام انام صاکا فدا در یا رسول الله
سنکله بیله اغلادم بوراکیم اوده کلغلدم
دیدی واردم انام قبرین چوکوردم دیلدم حقدن
چوکوردم آنامک یوزین دیدم ایمان کتور آنا
کیروکوندردی جانینی انک جنت سراینه
دخی دیر قرطبی برسوز سهیلدن نقل ایدر
دیدی قیلدی دیری الله اتاسینی اناسینی
دخی اید ر روایت کیم اشتدم کیم رسول الله
کتوردی اول دخی ایمان بو سوزده ایتمکل انکار
عجبمی در محمد کر اولولری دیری قیلسه
خصوصا کیم اکا قرآن کلیجک حکمت اللهدن
صاغرلر ایشد ر اولدی نیجه دیلسزدله کلدی
نیجه لر اولدیلر اصحاب نیجه لر اولدیلر احباب
نیجه لر عالم اولدیلر حقیقت حقی بولدیلر
بو دولتلر قمو خلقه هپ آنک دولتنده در
ایاغی بصدوغی طاشلر معزز تاج کسری دن
قمو عالم وجودینک اولرسه طپراغی کر بیل
انک یوزی صفاسندن ریاض عدن بر غنچه
عذاری والضحی والشمس معطر زلفی واللیل
کوزینک غمزه سن کوردی اوندی سحرنی
انک لعلی زلالندن چون ایچدی چشمهٔ حیوان
یکاغی اوزره مشکین خال جمالی جبهه نقطه
اکر عرض جمال ایده قوپه یوز بیک قیامت کیم
انک عاشقلری وار کیم انک کوزلری قاننده ن
ندر لر عالمی آنسزچون اولدر مفخر عالم

انی تذکره ده یازمش مصحح نقلله اجلی
دونو بن مکه دن کتدی اید و بن شهر نه رجعی
مبارک خاطرندن غم کیدوب آچلمدی قطعی
پس ایندی ناقه دن درحال اوشکردن سوزی
کیدوب کوزدن ایراغ اولدی زمان کچدی اولو
کورم کیم آی کبی طوغدی یوزی بسام فرح ابهی
سبب نولدی کیم اغلردک ملالتدن چکوب بلو
بوکز کلدک کیر وشادان طفلمش غصهٔ وشکوی
کیم انی دیر کوره الله پس ایتدی انامی احیا
کتوردی صدقله ایمان عنایت ایلدی مولی
سوند وکم بودر الله که فضل ایتدی اکا اولی
صحیح اسنادله سویلر انی اثبات ایدر اقوی
کتوردیلر اکا ایمان پس اولدی برلری ماوی
دیرلندی عمیسن آدی ابوطالب در راسخی
دیرلندی ایلدی مومن بولاری اول بوزی
که نیجه اولو دیرلندی ایشتدک دنیاده عیسی
دیرلندی نیجه اولمش جان شفا بولدی نیچه
نیچه نک کوزلری کوردی یوررکن کفرله اعمی
نیچه یه اولدی فتح باب بولوب دنیا یله عقبی
کمالاتیله طولدیلر بولوبن جوهر مثنی
کیم ادنی همتی آنک یوجه در دهردن اسنی
مقامی عرش اعظم در مرامی حضرت علیا
قونرسه بر غبار اوله اتاکنده انک ادنی
انک مهری هواسندن کنش بر ذره در صغری
قشی محرابید ر قوسین نه قوسین بلکه اوادنی
ابد جنک ایتدی عالم بونسبتدن طلوب شید
خضردن پس الین اچدی لدنی علمنی موسی
نه نقطه نقطهٔ وحدت نه وحدت وحدت کبری
که قوبدی عرصهٔ قامت نه قامت قامت طوبی
تاکن چکدی بوقبه نسه قبه قبهٔ مینا
کرکز آدمی آنسزچون اولدر غایهٔ مرمی

مجوبه مکهٔ مکرمه نک اسمندندر طاغندر *

بسام باسمک مبالغه سیدر بسامت کولر یوزلو اولمغه دیرلر *
ابهی اسم تفضیل من البهاء وهو الحسن اللطیف الفائق *

جوهر مثنی سر قرآن دیمکدر *
لاأسنی من السنا بالمد بمعنی الرفعة *
غمزه کوز قیمق وکوز اغمک *
شید ی دیو ایه در *
مینا کوک رنکلی ولاجوردی که مراد اسمان در *
غایهٔ مرمی محل رمیدر که نشاندر بو یرده مراد غایت مقصود دیمکدر *

جمالی هم ملیح اولدر بیانی هم فصیح اولدر | که صدری هم شریح اولدر که قلبی هم فصیح اغنی
بشیر و هم نجیح اولدرندیرو هم نصیح اولدر | که هم دینی صحیح اولدر که برهانی صریح ابقی
خصوصا قطب قرآنی اکا وحی ایلدی الله | اولور بومرکزه دائر قموالفاظله معنی

قال الله تعالی ان الله یامر بالعدل والاحسان الآیة

پس آنک دکله تفسیرین کیم اولدر جلمع الآیات | کل املی آکله تحریرین کیم اولدر حاصل تقوی
عدل بو یرده توحید درکه بردر دیه لر الله | هم احسان خلقه احسان در کیم اولدر احسن حسنی
صله ایتمک دراوچنجی کیم ارحامه اولشمقدر | بودر دردنجی فحشادن زنادن اوله لر احمی
بشنجی سی در منکر معاصیدن صقینالر | انک التنجیسی بغی کبیردن اوله لر اتقی
بوآلتی سوزده جمع ایندی قموعالملرک علمن | قمو اعمالی درج ایندی اکر تقوی وکر فتوی

فی خواص | مثنوی | القرآن

چو سوزا شبو مقامه ایردی ای شاه | دیه لم کر عنایت قیله الله
که قرآنک خواصن نقل ایده لم | اولولر کند بکی بولجه کیده لم
اشتکل امدی بسم الله تبیان | کیم اولدر افتتاح باب قرآن
رسول الله بیوردی ایله تسلیم | براوغلانه معلم اینسه تعلیم
که بسم الله الرحمن الرحیمی | دیسه اوغلان ایشت نیلر کریمی
یازر اوغلا نیچون الله براتی | کیم اوده یانمیه بوله نجاتی
اتاسینه اناسینه یازرهم | کیم آنلرده اوده یانمیه لرهم
یازرهم خواجه سینه بر برات اول | ویرر بودردنه اوددن نجات اول
چو بسم الله دن اشتدک فضائل | ایشت پس سوره حمدک فضائل
رسول الله بیوردی ایچو بن آنی | باکا برسوره ویردی کیم خداوند
که تورات ایچره انجیل اچره قرآن | انک مثلینی ایندرمدی رحمان
که قرآن عظیم ایندردی آنی | هم اولدر سوره سبع المثانی
اکر تورات ایچنده اینمش اولسه | یهودی اولمیادی قوم موسی
وکر اولسه زبور ایچنده موجود | ننه سی مسخ اولمیدی قوم داود
وکر انجیل ایچنده کلمش اولسا | نصاری می اولیدی قوم عیسی
کیم اوقورسه جهانده بر کز آنی | تمام ختمه ثوابن بوله جانی
دخی هر کیم وار یسه اهل ایمان | تصدق ایلسه کلینه احسان
بو مقدار اول کشی بوله ثوابی | اچه الله اکا بو قتلو بابی
زهی فضل و کرم الحمد لله | که بز قوللارنه قیلمشدر الله
علی آیدرنه کیم وار یدی اسرار | قودی بو زدرت کتابده آنی غفار
جمیعن قودی اوشبو درتده سبحان | که توراتدر زبور انجیل وفرقان

ذبح دشمنه غالب ومظفر اولیجی*
اصحی زیاده پرهیزکار*
اتقی دخی بو معنایه در*
برات برأت لفظندن مخففدر
مقصود برات نامه در*
سبع المثانی سوره فاتحه در*
زانک فتحی وکسریله کلمه
زهی تحسین و تعجبدر*

بو دردینی قودی فرقان ایچنده / نکیم وار درکر و قران ایچنده
قودی هم فاتحه ایچنده آنی / بولینور آنده مجموع معانی
نکم وار فاتحه ایچنده اسرار / بلینور جمله بسم اللهده هپ وار
نکم وار جمله بسم الله ایچنده / بلینور باء بسم الله ایچنده
نکم وار باء بسم اللهده مخزون / انگ بر نقطسنده اولدی مکنون
بن اول بر نقطه یم تحتنده بانگ / که رمز وحدتم تحتنده آنگ
الا ای عارف سرّ حقایق / بر آز دکلّه بو معنیده دقایق
که دیمشلر درر عارفلر آنی / کیم اولدر زبدهٔ سبع المثانی
دیدیلر نفس سالک اولسه ازکی / کوکل آیینه سی اولسه مصفّی
طوغر کوکلنده انوار عنایت / عنایتدر قیلن فیض ولایت
هم اولور نفسی آنگ حقه طالب / بکلّی کشف اولور آنگا مطالب
کورر کیم نعمت الله بی نهایت / کورر الطافنه یوق حدّ و غایت
سوینوب دیر بو کز الحمد لله / آنگا کشف حجاب ایدر پس الله
بوکز بیلدی چو بولدی بوقدر یول / ندر معنای ربّ العالمین اول
پس اکلادی که جمله ماسوی الله / که هپ فانی ایمش باقی هو الله
خلاص استر بوکز اغیار الندن / دیاری قور قچر دیّار الندن
کذر قیلن بسه کر انکار الندن / خبرلر ایرشور غنکار الندن
سحر بیلی اسر دلدار الندن / نثار ایدر نسیمی بار الندن
دماغینه ایروب مشککی نسیمگ / ایرر الطافی رحمانُ و رحیمگ
ایرر بو کز جلالندن بوارق / جمالنگ ماوراسندن شوارق
عروج ایدر حقیقی مالکه اول / چون آنگ حضرتینه ایرشه یول
سلوکندن ایرشور انتهایه / اکرچه حضرته یوق در نهایه
آنگا ایرنجه ایدی اهل تلوین / طلب قیلور پس آندن صوکره تمکین
که تا تمکینله بوله الهی / الهی قیله تا آنی الهی
الهی ایلکل در استعانت / الهی عاجزم ایله عنایت
الهی مطلب اعلی اولن سن / الهی مقصد اقصی اولن سن
دیدک لا تقنطوا من رحمة الله / امید یله قبوکه کلدم ای شاه
قموعالملرگ سلطانی سنسن / قمو در تلولرگ درمانی سنسن
کمال لطفله مشهور اولن سن / سراسر کائناته نور اولن سن
اغثنا باغیاث المستغیثین / اجرنا یا اجیر المستجیرین

الا ای سرور عالم سنکدر جمله آلا / الا ای جوهر آدم سنگچوندر قمو نعما
ایشت چون قوللر اللهدن دلرلر استعانت کیم / عنایت ایرشه حقدن که فضلن ایلیه اعطا
ندا ایرر بو کز حقدن که سیزه نیجه عون ایدم / قول آیدر کیم هدایت و یر صراطه قیل بزی اجرا
ندا ایرر که یوللر چوق بولگ قنغیسن استرسز / قول آیدر مستقیمن و یر بودر لطفگدن استعطا

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

ازکی: زیاده پاک یعنی کدورات ماسوادن*

دیّار: تشدید یله فرد معناسنه* غنکار: پادشاهلر القابندندر اصلنده خوندکار در وخوند خداوند معناسنده در*

بوارق: بارقه‌نگ جمعیدر اصلنده برق کتورن بولوده دیرلر*

اغثنا: یارب سن بزه مدد ایله دیمکدر اشلر بیزه عون ونصرتکا برمله اول دیمکدر* اجرنا: بزه امان ویر* الا: ملاء‌نگ جمعیدر نعمت معناسنه*

ندا ايرر بوكزمقدن كه هپ يول ظاهر يدر ربكا | بو حيثيت جه كم بتون فمو يه غايت اشيا
قول آيدر آنلرك يولن كركى كيم ايلدك انعام | ندا ايرركيم انعام كيمه ايتمامشم القا
قول آيدر آنلرك يولن كركدر بيزه يا الله | كه ظاهر باطن انلارى قيلو بدر نعمته ارضا
طريق انبيا اولدر سبيل اوليا اولدر | كه نهج اصفيا اولدر اكا كندى اولوالآرا
غضب هم ايتمدك ظاهر ضلالت ويرمدك باطن | سلامت ايندك آنلارى كه هيچ ايركورمدك لاوا
كه ظاهر نعمتك طونن مطرز ايتمسه باطن | نيدرلر ظاهر انعلى سراسر فتنهٔ افنا
بزه نه فائده اوله بو ظاهر درلو نعمتدن | اكر تقليدله باطن طولرسه جهلله اهوا
ندا ايرر بوكزمقدن كه ويردم بونلرى سيزه | ويرم هم قوله آنى نه كيم ايدرسه استدعا
ايشت برسوز ايدم تقرير امام فخر رازيدن | انى باشكده غى تاجه قوغل ياقوتهٔ حمرا
ديدى هركيم نمازنده شودم كيم نستعين ديسه | خليل اللّهه بكزردى بو سوزده ايلدى انشا
لسان حالله آيدر خليلدن آرتوغم زيرا | الى اياغدى بغلو هم بوشدى فمو اعضا
الومى بغلدم بن تا انى هيچ ايتميم تحريك | اياغم بغلدم محكم كه كزميه طرف صحرا
قولاغم بغلدم بن كم اشتمايه كلام املا | كوزمى بغلدم مركزكه بقمايه على العميا
ديلومى بغلدم تا كيم تكلّم ايتميه قطعا | ديلمده دورايده انجق كلام احسن اسما
خليلك نارى نمروده مقابل كلديسه يارب | بن اوش نار جهنمدن سكا قلميشم استعغا
ندا ايرركه يا عبدى چون آرتوردك خليلمدن | زياده ايله وز برده قيلاورقدركنى اعلا
كه زيرا آندا غى اوده بيوردق كيم اوله بارد | سلامت اوله ابراهيم كه اصلا كورميه ضرّا
سنى قورتاره وز اودن ايدوبن جنّته ايصال | ويره ورزدرلك اولكسز قيليجى برسنى احيا
سوزيمزدكليه سن سن يوزيمز كورزليه سن سن | بقاملكنده جنتده ابد قيلم سنى ابقا
زهى فضل وعنايت كيم ايديسر اهل قرآنه | انك كيم يوجه قدرينه ايرشمز جنّت وحورا
مراديني هپ ويريسر دروصاله ايركوريسردر | جمالن كوستر يسردر قوريسر خيمهٔ خضرا
ايا اعجوبهٔ اسرار ايا فرخندهٔ ابرار | اياتابندهٔ انوار بوكون كوستريد بيضا
نثار ايت لعل و ياقوتى فناقيل رسم ناسوتى | بقابيل ذات لاهوتى كانكدر عزّ واستغنا
اشتدك قطب قرآنى كه تقرير ايلدم آنى | دخى اسرار فرقانى بيان اتدم قيل استيفا
كل ايشت جفر علمندن آچ اقليدى طلسمندن | ايرش تحقيقه رسمندن هلاك ايلمدن سودا
ديلرسك عدن فردوسى كل اوقى اكمل درسى | اشت كيم آية الكرسى نيجه جامعدر جمعا
كم اولدر سيّد الآيات انكدر عزّت ورايات | چو مقدر غاية الغايات اشت وصفندن استجلا
بوايتده خبرويردى كه بردرذاتى بيوردى | كمالاتينى بيلدردى تأملده قيل استقصا
خصوصا آينك صوكى انى بيلدردى شاننك | كه ذاتى بوجه دراعظم انكدركل استعلا
بو يرده اوج مراتبدن كمالن ايلدى تحقيق | برى هودرهو يتده كيم ايندى اختيار اخفا
ايكنجيسنده بو يوردى كه ذاتى بوجه درآنك | پس ايندى اشبو وصفنده جلالى شانه ايما
اوچنجيسنله بلدردى كه ذاتى در عظيم الشّان | بو وصفنده جمالينه اشارت ايلدى زهرا
ايشت آنك جلالندن خبرويرم جمالندن | اكرچه هپ كمالندن كسنه ايتمدى افشا
جلالى اولدر راى يار كه بيلمدى انى اغيار | جمالى اولدر اول غفّار تجلّى ايلدى اجلا

اولوالآرا يعنى راى وتدبير وتميز صاحبلرى* لالا لالاء واللآلىء ايچيلرين وسكون الاولى وباللبس الشئ وضيق العينية* انشاء بو يرده تحرير واملا معناسنده در*

العميا اعمى نك مؤنثيدر يعنى يوقغ بر مقابله سز نظر ايتميه*

اعجوبه بفضيله تعجب ايلاجك نسنه* اعاجيب كلور* فرخنده مجسته معناسنده در* مبارك ديه كيدرك* تابنده انوار انوارك يلدريجى* فرياده شعله لسيرى* سودا اخلاط اربعه نك بريدر بويله يرلرده هوا وهوس معناسنده مستعمللدر*

كه

کمذاتی ذاتنه فی الذّات اولور ظاهر کبیرو بالذّات   حقایقدن الان للذّات بوتوحیددن بیلن سرّا
کیم آنڭ ذاتن استرسه وجودی محو محض اولدی   صفاتن کم طلب قیلسه صوڭ اوجی ایندی
ولی عشقی صفاسندن آلو بدر معرفت للذّات   انڭچون هیچ اوصانمز اول نه کلو ایلسه احصا
اشسندڭ روح فرقانی بوکز بیل قلب قرآنی   که یاسین دراشت آنی دیالم خاصّه سین املا
رسول الله بیورمشدرکه واردر قلبی هرشیئڭ   که قرآن قلبی یاسین در بوسوزی ایله استصفا
کیم اوقورسه لوجه الله انی مغفور اولور دیدی   بکرمی ایکی کز ختمه ثوابنجه بولور ایلا
کیم اغروقتدا اوقورسه بویسن سوره سن دیدی   انر هرحرفنه آنڭ اون اون املاک ایدر امضا
طورورلر قرشوده صف صف انڭچون ایدوب   انڭله بیله کیدرلر که دفن اولنجه استلقا
بکلی سوره یسن تمام اوچ بیڭ دررحرفی   اوتوز بیڭ پس فرشته لر کلورلر یوزلری غرّا
دخی بیوردی یاسینی کیم آخردمده اوقورسه   فرشته آلمیاجانن اکاتا اتمیه ایفا
که رضوان کندو آلیله شراب ایچوره جنتدن   صو یه قانوب کیله بوندن صوصایوب کورمیه
دخی هیچ اولیه محتاج نبیلر حوضنه اصلا   بورسمه کیره جنتده ابد باقی قالاماشا
دخی بیوردی کیم یاسین شفیع اولور کم اوقور   سه   اشیدنلر اولور مغفور بودر کشافده بیل انبا

اوّلُ وآخر بیان قرآنی بیل   باطن وظاهر عیان قرآنی بیل
نور ربّ عزّتُ ونور رسول   نور کونُ ولامکان قرآنی بیل

چونکه بلدڭ بوفضائلدن کشی ماجور اولور   کل بوکز برسوز ایشت کیم شعلهٔ دیجور اولور
دیدی پیغمبر یدی قات کوک یدی یرلر تمام   قل هو الله احد بنیادنه معمور اولور
یعنی بوعالم عدمدن آنکیچون اولدی وار   تادلیل اوله انڭ برلکینه مفطور اولور
ذاتی الله احد در وصفی الله الصّمد   سیّد مقصود اودر امری انڭ مقدور اولور
کسه آندن طوغمشدی کسه دن هم طوغمدی   زبرا یوقدر مثلی جنسی واردینْ مقهور اولور
دگله بو یرده امام فخر رازی کم نه در   کم ایچرسه جرعه سندن تا ابد مخمور اولور
دیدی دیدی حق تعالی قل هو الله احد   کور بواوج اسماده نیچه معنیلر مستور اولور
اشبو یرده اوج مقامه رمز ایدر الله دیر   کم بیلورسه اشبو رمزی شاکرُ ومشکور اولور
اوّلی درهو مقامی کیم مقرّبلر بیلور   بونلره طور تجلّی جان ایلنده طور اولور
ایتدیلر بونلر نظر ماهیتنه عالمڭ   بیلدیلر البتّه آنی کمسه دن مصدور اولور
زیرا ممکن اقتضا ایتمز وجودی یاعدم   پس انی ایجاد ایدن واجب لغه مقصور اولور
آنی ایجاد ایتمدی الّا هو الله احد   کم قمودللر ایچنده جودیله منکور اولور
پس مقرّبلر نظر قیلدی حقیقت یوزنه   حقدن آرتق کورمدیلر کائناته نور اولور
بومقامه کسه ایرمز الّا کشف ذاتیله   هرکیمڭ کیم کشفی یوقدر وصلی یوق مهجور
کیمکه کشفه ایردی ایسه کائناتی ترک ایدر   کیمکه حقّه ایردی ایسه دردله مشهور اولور
چونکه بیلدڭ هومقامن دگلکل ایکنجسن   بومقام اهل یمینه خطّهٔ منشور اولور
کوردی اصحاب یمین کیم حقّدر موجود خلقدر هم   پس بولرکثرتده قالدی اشلری معسور اولور
واجب اولدیکم هو الله دینله تاکم بولر   حقّی خلقدن فرق ایدیجک اشلری میسور اولور

تجنیس

استفهام

استصفا غین معجمه ایله قولق طوغتق معناسنه *

ایفا بویرده مطلق اعطا معناسنه در *

شعله بو یرده نور علم ودیجور ظلمت جهلدر * مفطور فاایله مخلوق معناسنه در *

جرعه بالضم قاب دبنده قالان صو بقیه سی بویله یرلرده بر یودم لق مراد اولنور *

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

خا خاء معجمه وتشدید یاء مهمله ایله مکشوف سردعکس اللہ *

چون بوایکنجی مقامی سیزه تقریر ایلدک
بومقام ایچره قرار ایتدی لر اصحاب شمال
بونلره الزامچون کلدی احد لفظی بوکز
چونکه بیلدک سونْ اخلاصه تحقیق بدیع
دیدیلر برکون رسول الله اشتدی برکشی
دیدی واجب اولدی آکا دیدیلر واجب نوله
هم دیدی قرآنی الله ایلدی اوچیوز بولک
اشبورسه جمله قرآن معدن حکمت درر
کرمداد اولسه دکزلر جمله آغاجلر قلم
جمله عالم کاتب اولسه کلی سوز بن یازمیه
پس بودر یادن سوزوب بر قطره آلدم بن دخی
چون کلام الله ایچندن اکلدک سرّن بوکز
پس حقایق علمنی آنجق رسول الله بیلور
دکلکل امدی رسول الله کلامن عشقلد
هرنه کیم نطق ایلدیسه وحی ربّانی درر
نقل ایدرلرکم ابو داود آیتدی یازمشم
تا که بش یوز بیک احادیث نبی دن یازمشم
اوّلی بو انّما الاَعْمالُ بالنیّاتِ در
بودررا یکنجسی کیم آشکاره در حلال
هم حلالیله حرامک اورتاسنده شبهه چوق
کیم صاقنسه شبهه‌لردن دین عرضن صقلدی
اول کشی بکزر شبانه قورقودر کیم ناکهان
پس دیدی هر پادشاهک قوروسی واردر بلک
هم بیلک دیدی جسد ده واردرر بر پاره ات
اول چن فاسد اولورسه هپ جسد ایدر فساد
بودر اوچنجی حدیثی کیم رسول الله دیدی
ترک مالایعنی قلمق حسن اسلامدن دیدی
بودرر دوردنجسی کیم بو یوریدر اول رسول
دیدی کامل مؤمن اولمز شول کشی کیم کندویه
کلبرزای متقی طوت بو احادیثی که سن
حق تعالی بیورر تقوی ایدندن اولکز
غایت تقوی بودر کیم ایکی لک قیلمایه لر

کلبر وای تعلم ایچنده فیلسوف

اشیدک اوچنجسین کم نیچه سی مزبور اولور
حقه کیم شرک ایلدیلر کیم ایدرسه دور اولور
پس انکچون قل هو الله احد مأمور اولور
دکله پس آنی اوقو بن نیجه سی مغفور اولور
قل هو اللهُ احدْ اوقر قتی مسرور اولور
دیدی جنّت واجب اولدی اول اکا محشور اولور
قل هو اللهُ احد بر جزینه مسطور اولور
کیم حقایق جوهری آندن بزه منشور اولور
حق کلامن بزمغه کر بیرُ وکوک منشور اولور
کیم آنی یازم دیر یسه یازه مزمجبور اولور
زیرا بر قطره یتر کیم باده عصفور اولور
زیرا ذرّه کورلر ینه کون نیجه منظور اولور
کیم کالنجه حقک فیضی اکا موفور اولور
کیم انک سوزین طوتانوک دولتی منصور اولور
هر کلامی معنی اسرافیلنه بر صور اولور
شولکه جانلر جنّتینک روضه سنده نور اولور
بیک جمله درت حدیثه کیرو اول محصور اولور
کیم عمل نیّت سز اولسه باطلُ ومدحور اولور
هم حراملر بللودر کیم اشلمک محظور اولور
بیلمز آنی شول کشی کیم کندویه مغرور اولور
شولکه دوشدی شبهیه دوشر حرامه خور اولور
کر قوروبه واقع اولسه آکا شرّ وشور اولور
قوروسی حقّک محارمدر کیم اول منکور اولور
اول چن صالح اولورسه هپ جسد مبرور اولور
اول دیدیکیم ات کوکلدر بیلمین محکور اولور
کیم طوترسه حق قتنده یوزی آق موفور اولور
عمرنی ضایع ایلینلر صوکیجی مثبور اولور
کم سوزن طوتار یسه قلبی انک معمور اولور
نه صنرسه قرداشینه صانمسه مزوز اولور
کر اولورسک متقی ازصوچلرک معذور اولور
متقی نک یری جنّت ایچده وکی کافور اولور
ایکیلک قیلن کشینک ایچی طاشی کور اولور

قیل تدارک ایرمدین عقله خسوف

مزبور / مکتوب دیمکدر زبردن زبر کتابت ومزبر قلم وزبور کتاب معناسنه در*

عصفور / باده ملیوح اولان خمردر*
اهمه معناسنه در*
موفور / زیرو تمام معناسنه*

محظور / مطرود وممنوع ومدفوع*
حاء مهمله وظاء معجمه ایله*
مباهلک غلبه ایلر ممنوع*

شور / غوغا وفتنه واشوب معناسنه در*

مبرور / مسرور معناسنه بوکلورز دیرلر
لق درتقل کبی* دیکلدر

فیلسوف / اصلده حکیم ماهر اولان کیمسنه یه
اطلاق اولنوردی بو یرده مراد ماهردر*

بودر تقوی که نفسڭ شرك وفسق
ایتمیه تا ایتمیه قلبڭ کسوق

ای هدایت منبعی ای مخزن اسرار حق
جانی غوّاص الهی غرقهٔ انوار حق

معدن صدق وصفاسن قطب تاج اولیا
مرکز لطف خداسن نقطهٔ کردار حق

چونکیم ایمانیله تقوی‌دن براز بسط ایلدك
پس ندر ایمان آنی بلدیره‌لم ای بجار حق

بودر ایمان که تصدیق ایلەلر کوڭل ایله
کیم محمّد در رسول الله اودر مختار حق

هر نکیم الله قتندن کیم کتوردی اول رسول
حقدرر کرچکدرر نه دیدیسه اخبار حق

اصل ایمان آنی تصدیق ایلمکدر قلبله
پس دیلیله سویلمکلك شرطیدر اقرار حق

چون بیلندی نفس ایمان کل کالن دڭلکیل
نیجه اولور کامل ایمان کیمدرر دیندار حق

دیر ابوطالب مکّی رحمة الله علیه
کیم رسول الله بیوردی نقل ایدر ابرار حق

اوج احادیث ایچره ایمانڭ کالن سویلدی
پس اساس ایدندی آنی حالنه اخبار حق

بیری بودر کامل اولمز قولڭ ایمانی دیدی
کورنیجه ایندی عمارت دینی اول معمار حق

تا بیلنمکدن بلنمز لیکنی یك سومسه
یعنی شهرت سومیه هیچ بیلمسه دیّار حق

دُنیه نڭ آزینی یکرك سومسه چوغندن اول
کامل اوله زآنڭ ایمانی دیدی اول یار حق

دیدیلر زاهدلرڭدر اشبو ایکی حالی بیل
بولڭ اوّل قاپوسیدر کیم کیدر سیّار حق

دڭله ایکنجی حدیثی کیم بیورمشدر رسول
دیدی واردر اوج خصائل کیم اولور اطوار حق

کیمده کیم بو اوچی اولسه اولدی کامل مؤمن اول
کامل الایمان اولنلر اولدیلر احرار حق

بیری بودر حق یولنده قورقمیه هیچ کسه‌دن
هم ریا اشلمیه تا اولمیه مکّار حق

بودر اوچنجیسی کیم کلسه آکا ایکی ایش
بیرسی دنیاچون اولسه اولمیه غدّار حق

بیرسی ده آخرتچون اولسه اول ایشڭ دیدی
آخرتچون اشلسون کیم اولمیه بیزار حق

کیمده کیم بو اوج صفتلر بولنورسه دیدی اول
مؤمن کامل اولور هیچ ایلمز انکار حق

دیدیلر اشبو صفتلر وصفی در مخلصلرڭ
کم محبّت کوکلرنده اولدیلر اقمار حق

دڭله اوچنجی حدیثی کیم نه بیوردی رسول
کورنیجه تیّار اقار صو سیزلره انهار حق

دیدی ایمانی قولڭ ایرمز کاله تا کیم اول
آنده اوج خصلت اکر اولمازایسه آثار حق

بیری بودر کیم قاپنکم قاقیسه بر نسنه‌یه
اول غضب حقدن چیقاروب اولمیه اشرار حق

بودر ایکنجی اکر بر نسنه‌یه راضی اوله
اول رضا باطل ایشه قومیایه ایده عار حق

بودر اوچنجی خصلت کیم اکر قادر اوله
صُنمیه اول نسنه‌یه کم اولمدی ادرار حق

بو صفتلردر عبادت اهلنه محکم اساس
بونلری طوتنلری طوتمایه اصلا نار حق

چون شرایع مخزنندن ایلدك سکا نثار
کل حقایق جوهرندن ایده‌لم ایثار حق

کلبر وکور لامکان شهرنده باپدم بر سرای
کیم محقّقلر کورر لر کوره‌مز اغیار حق

اول سرایڭ صحنی چپ چوره باغات ایلدم
باغڭ اورته روضه‌سینی ایلدم کلزار حق

طوتدم اول کلزار ایچنده خیمه اوزره سایبان
خیمه ده بر تخت قوردم اوتورر دلدار حق

قرشوسنده قوردم آنڭ کیر و بر میدان عشق
تا که سرباز اولوبن ایدم بوکون اظهار حق

شول پری وشلر کتوردم کیم بشر فانی کوره
طوردی میدان ایچره صف صف آچلوب ازهار حق

اطوار: طورڭ جمعی در حال ومقدار وحد معناسنه*
غدّار: زیاده غدر یعنی نقض عهد ایلیوب بی‌وفالق ایدیجی*
اقمار: قمرڭ جمعیدر آی معناسنه*
تیّار: موج دریادر یعنی دولقن*
ادرار: دایم عطا اتمك*
سرباز: باشله اوینایجی یعنی بهادر*
ازهار: زهرڭ جمعی در چچك معناسنه*

قانی امدی حق نظر کیم کوزلیه مقدن کمال
لعلُ والتونک رواجی بونده یوقدر ای خوجه
بونده اول جان وجهان ترکن اورنلر ایرشور
اهل حق ایمانه اوج دورلو مراتب دیدیلر
غیب قرانیله بونلر آخرت غیبن کورر
حقی مشهود ایدینورلر جمله ایمان ایچره تا
بودر اول مرتبه ایمانه کیم دیدک آنی
بونلر آنلر درکیم اولدیلر خواص اولیا
بوسببدندر که حق اینسه تجلی بر قوله
قاه واجزا مؤمن اولور رحقه ایدر انقیاد
زیرا نفس ایرمز نسیمینه روایح غیبنک
چون تجلی ایره قلبه پاره پاره اوله اول
کرا فاقت بوله نفس آندن دیه تُبْتُ الیک
چونکم ایمان رتبتنک ایکیسن شرح ایلدک
بونلر آنلردرکه خاص الخاص اولوب اقطاب
ایردی بونلره جلالنک سطوتندن انکشاف
پس بوکز باقی ایدر ایروب جمالنک طلعتی
زیرا عینُونت بولردن سلب ایدر کینونتی
ایره حقانی وجودندن سکاکشف اوله مال
بی نهایت وحدتک دریاسی غرق ایله ایدی

قانی راغب مشتری کیم ایلیه بازار حق
بونده کوز قانی کرک آلتون بگزلوزار حق
بونده اول محو وجود ایدن اولور طیار حق
بیری غیبی درج وامکدر ایرر انظار حق
صکره دونر غیب غیبیله ایدر تبشار حق
ماسوی اللهک شهودندن اولوب فرار حق
پس ایکنجیسی آنکدر که اولدیلر بیدار حق
بولوب ایمانی عیانی اولدیلر زوار حق
جمله اعضاسی خضوع ایدر اینر انوار حق
نفس قلبه منکر اولور چون صچر انوار حق
طور قلبه پس تجلی دن طوغر انوار حق
نفس موساسی دوشر آنده قونر انوار حق
مؤمن اول بنم قیلدی اثر انوار حق
بودر اوچنجیسی کیم اشراق ایدر انوار حق
بولدیلر ایمان عینی کوردیلر انوار حق
محو مطلق قیلدی ذاتن چون ایرر انوار حق
عینه ایررلر چوکشف اولور بودم دید ار حق
سلب اولور سنک اکلیه سن کیم بودر اسرار حق
کم اودرملک کور وذکر وذاکر واذکار حق
کر محمد مشربندن اچمسه نظار حق

اوَّلُ وآخر ابد الله در	ظاهرُ وباطن صمد الله در
احمدُ ومحمود محمد در حبیب	واحدُ وفردُ واحد الله در

آلا ای حضرت قدرت چو کلدک ربّ اعلی دن
شفاعت شمعنی یاندر جمالک نورنه قرشو
نشانک بولدی چون جانم نشانم بی نشان
قبوکدر مسند دولت بنم قبوکده بر طپراق
بور کلا اوت کوزمله یاش یاشمله خاک الملایل
کوکل بر سینه استرکیم فراق اودینه یانمشدر
که تا شرح فراق ایدم بیان اشتیاق ایدم
شو کیم عزم سفر ایله که معشوق ایلنه کیله
شراب معرفت ایچسون که بوله مشرب صافی
کرک عاشق جکر قانن ایچه دوکه کوزی یاشن

ویا ای قدر حضرت چو رحمت سن تعالی دن
که پروانه اولم آکا کچم طاق معلی دن
اسرکه یا رسول الله عطا قیل بحر آلادن
نه اکسیله اکر قطره ایرر سه بحر نعمادن
الم طوت دوشدم آیقلدن حجاب آچ نور اجلادن
که شرحه شرحه اولشدر یانب دردْ دلارادن
که وصل احتراق ایدم دکلسه سنک خارادن
ایشتسون اشبو نالیله نه سویلر زهد وتقوی دن
غدای روح نوش ایتسون بو فر جام مصفّی دن
بر اشورکیم ایچه صوفی مروّق جام اصفادن

بو حسنه ماله ای خواجه ایکنده اولغیل مغرور ‏— که تجرید اِلتسرلر درسنی بو دار دنیادن
بیور مشد رسول الله خطاب ایدوب مکر بر کون ‏— بیان ایدم انی سیزه ایشدک قول آقوادن

قال النبی صلعم یا اَباذَرّ جَدِّدِ السَّفینَةَ فَاِنَّ البَحْرَ عَمیقٌ وَخُذِ الزّادَ کامِلاً فَاِنَّ السَّفَرَ بَعیدٌ وَاَخْلِصِ العَمَلَ فَاِنَّ النّاقِدَ بَصیرٌ وَخَفِّفِ الحَمْلَ فَاِنَّ العَقَبَةَ صَعْبٌ شَدیدٌ

بیوردی یا اباذر کیم کمیکی ایلکل ییکی ‏— که بو در جمله دریاده درک دریا بو دریادن
ازوغوکی تمام آلغل کیم اوزاقدر سفر بیلکل ‏— عملده ایلکل اخلاص بلور رهق سر اخفادن
یوکوکی ایلکل یینی که عقبه غایت امعبدر ‏— که یینی یوکلولر بولور خلاصی دار عقبادن
کور اول سلطان کونینی که سوزی نیچه جامعدر ‏— خصوصا علم تحقیقی آدقدر سرّ اسنادن
شریعتده طریقتده معارفده حقیقتده ‏— قموسین بونده درج ایتدی نه وارسه علم اقصا
محققلر دیمشلر در بیور مشدر رسول الله ‏— کیرو برسوزکه طتلودر زبانُ وقند احلادن

قال رسول الله صلعم اِعْمَلْ لِدُنْیاکَ بِقَدَرِ مَقامِکَ فیها وَاعْمَلْ لِاٰخِرَتِکَ بِقَدَرِ بَقائِکَ فیها وَاعْمَلْ لِلّٰهِ بِقَدَرِ حاجَتِکَ اِلَیْهِ وَاعْمَلْ لِلنّارِ بِقَدَرِ صَبْرِکَ عَلَیْها

حدیثک معنسی بودر بیوردی بر صحابی یه ‏— ایشت بو سوزی مرویدر درست نقل اچره
عمل قیل دیدی دنیا چون جهانده طوردوغک مقدار ‏— عمل قیل دیدی جنت چون بقا بولب نچه ماوی
عمل قیل دیدی تکری چون قتنده حاجتک مقدار ‏— عمل قیل دیدی اود یچون اوده صبر کچه مثوادن
دیمشدر شیخ غزالی جمیع عالمک علمی ‏— بو سوزده جمله جمع اولدی پس آکاه اول بو معنا
مناسب بو سوزه کیرو بیورمشدر رسول الله ‏— سوزی آصد افنه درلر طولبدر بحر مثادن
عمر اوغلینه بیوردی که عبد الله ایدی آدی ‏— ایشت جان وکوکلدن کیم آقار صدر مجلی دن

قال النبی صلعم کُنْ فی الدُّنْیا کَاَنَّکَ غَریبٌ اَوْ عابِرُ سَبیلٍ وَعُدَّ نَفْسَکَ مِنْ اَهْلِ القُبُورِ

دیدی دنیاده شویله اول نتاکیم بر غریب انسان ‏— که یعنی هیچ وطن طوتمه سمرقندُ و بخارادن
و یا بر یولچی کیبی اول اقامت ایلمه اصلا ‏— که یعنی هیچ قرار ایتمه الوک چک زیر و بالا
دخی سن کندی کندوزک قبور اهلندن اولمش بیل ‏— که یعنی ترک دنیا قیل کچوب سرّا و ضرّادن
بو سوزنده رسول الله فنایه ایلدی تنبیه ‏— که طالب اولیه مغرور کچه بیضا و سودادن
بکلی حقه یوز طوته فنا فی الله اوله مطلق ‏— فنادنده فنا اوله کچه اولی و اُخری دن
اُولم کلمزدن اوک اُوله قبوره کیرمدن طوره ‏— بقای ذاته حشر اوله تجلّی ایده اسمادن
که زیرا محو اولان کیشی بو عالمدن خبر بیلمز ‏— اثر بیلمز اولور بلکم صفات اسماء حسنادن
همین الله اولور باقی نه درسه حکم انک اولور ‏— نه بیلسون پس فنا اولان کیشی اسمی مسمّادن
اُولک اُولمزدن اوک دیو بیورمشدر رسول الله ‏— محققلر پس آلدیلر رموزی بو معمّادن
تجلّی ایردی ذاتندن انا الله دیدی چون بوکز ‏— انکچون فارغ اولدیلر هزاران طور موسی دن
قودیلر ما سوی اللهی هوادر دیو الله ‏— رسول اللّهی اللّهی سوب یک جمله اشیادن

شریعت فخر عالمک اقوالی وطریقت افعالی وحقیقت احوالیدر *

معنی قرآنه اطلاق اولنور *

معمی تعمیه دندر یعنی پنهان کردن چیزی یعنی بر نسنه‌نی پاشرن قیلمق سرومغنا معناسنه‌در *

نیچون سومیه لر آنی چون اولدر جانلرڭ جانی ... بیلورلر آنده جانانی بلنلر سر ابهی دن
حبیب اولدر طبیب اولدر بو درده آنلادر درما ... ن بوسودایه دوا ایرمز هزاران خضر و عیسی دن
اکر اهل حجاب آنی محقق بیلمسه کیمدر ... جو کورمز بو سنڭ یوزن نه حاصل چشم اعمی دن
شهادت ایدرم بنده محمّددر رسول الله ... رسالت تختی اوستنده منوّر شمس زهرادن
عیان ایتدی دلالاتی بیان ایتدی مقالاتی ... تمام ایتدی کمالاتی یتشدردی مهیّادن
هدوودی ایلدی اجرا عهودی ایلدی ایفا ... کچوردی جمله احکامی ثرّایه تاثرّیادن
دیدی اوّل کیم اول الله احددر کیم شریکی یو ... ق مقدّسدر عقول ایرمز معرّادرهم آرادن
هم اثبات ایتدی کندوزین که کلدی خلقه الله دن ... که تا انداراینده خلقی فرحلر ویره بشرادن
هم اثبات ایتدی حجّتله که واردر اخرت ملکی ... قیامت قوپسر برکون خلائق طوره غبرادن
کیره لر جنّته دو بدز ندکلو واریسه مؤمن ... طُلودر جنّتڭ ایچی سرا ولدان وحورادن
جهنّم اودینه یانه جهاندن کفرله کیدن ... ادن قورتلمیه اصلا عذاب نار کُبری دن
بو رسمه جمله احکامی کماهی ایلدی تقریر ... هیچ اکسک قومدی دیدی هپ ایرشدردی ذکرادن
بیوردی طاعته خلقی عبادة ایتدیلر حقّه ... معاصی دن ایراغ ایتدی قمو کبری وصغرادن
کفُردن شرکدن اهوادن ارتدی عالمڭ یوزین ... مطهّر قیلدی دنیایی صنمدن لات وعُزّادن
محبّت ایتدی احبابه عدوات قیلدی اعدایه ... جهاد ایتدی کالنجه یوجلندی دینی طوبادن
در یغاآه آوتْ نیدم نه دیللرله بیان ایدم ... که دنیادن سفر قیلدی بقایه قوندی مفنادن
کل ای سوز قدرنی بیلن ایشت جانُ وکوکلدن ... هیچ اول اعلی سیّدڭ وصفن یازیچی اوغلی ادنادن

قافیة ‖ وفات رسول الله صلّی الله علیه وسلّم ‖ الالف

کل ای طالب طلب قیلسڭ طلب قیل مطلب ... هیچ سورسڭ حقّی سوکل سن که مقدن مقصد اقصی
ندرسین بو فناملکی چوسن فانی جهان فانی ... هیچ بقای لایزال استه که جنّت ملکدر ابقی
ندن ندرقانع اولمش سن هوایه ترک ایدوب ... هیچ ایچرسڭ جام هودن ایچ هوادن کچ هو المولی
مجرّد هونڭ آدندن خیال اولور مکر حاصل ... و لی دلآل اولور کیرُ و خیالی وهلمنه اولی
اکر اسمن اوقودڭسه مسمّاسن طلب ایله ... یوجه ده استکیل آیی که صوده عکسیدر ادنی
مصفّی اول صفاتڭدن نته کیم آچیلور آهن ... کورهسن ذاتڭی صافی آچیله آینه اصفی
بولاسن کوکلڭ ایچنده علوم انبیایی سن ... کم آنلا نه کتاب اوله نه درس اوله نه خود فتوی
ایرشه جانڭ اول نورڭ مقامینه حقیقت بیل ... که پیغمبر بیورمشدر که نورم در بنم ابهی
کوریسر امتّم جانی بنی شول نورله دیدی ... که بن اول نورله هردم کورورم آنلری اسنی
انسڭ اول نور لاهوتی احاطه قیلدی ناسوتی ... اکرچه اول یوجه ذاتی کوزکدی اولدی هم اخفی

مثنوی
اولبدی اللّی اوج ییل مکّه منزل
چو یاشی آلنمش اوچ اولدی رسولڭ
پس آندی آخر آیت اشبو قرآن

مثنوی
مدینه ده هم اون ییل اولدی نازل
هلالی بدر اولوب طولدی رسولڭ
تمام اولدی انوڭله جمله قرآن

غبراء غبرك تانیشیدر غبار دنیدر * دوزمعناسنه *

مفنی فنا ایدر که دنیادر وفنا معناسنه مصدر میمی اولیق دخی جایزدر *
آهن دمیر معناسنه در *
ابهی احسن دیمکدر *
اسنی اعلی وارفع دیمکدر *

قال الله

قال الله تعالى واتقوا يوماً ترجعون فيه الى الله ثم توفى كل نفس ما كسبت وهم لا يظلمون

قافية

كه قورقڭ يوم كه آخر اولسرسز
بوليسر كل نفس نيجه قلينه

شو كونكيم حقه راجع اولسرسز
كه حق ظلم ايلمز املا قولينه

الباء

پ چو مبر انڭ كلوب حقدن بو وحيى ايلدى پرتا
بلاله امر قلد يكم نمازه جمع ايده خلقى
چيقوب منبرده اللهڭ كماليته ثنا ايتدى
جنانه ايلدى تشويق جهنم دن ايدوب تحذير
شو رسمه قورقديلر اصحاب كه قانلو ياش
ديديكم بيلڭ اى اصحاب وداع ايدر و تن
ولى سزدن بريكورى خليل ايدنمز اصلا
كه زيرا كيم نبى الله خليل ايلدى كسند و يه
بڭا بوكيجه هپ ويردى بركڭ كوكڭ كليدينى
بيلڭ كيم اوش يقين وقتدكه قورم سيزى فر

بو آيتدن رسول الله اجل حكمن ايدوب درياب
درلديلر طلوب مسجد اوتور ديلر قموا اصحاب
نهايتجه بلاغتجه خطابت ايلدى ايجاب
جهاده ايلدى تحريص نصيحتلر ايدوب اطنا
ديديلر يا رسول الله بو حالى ايتدك استعجاب
كه صادقلر دكڭ ديندە سيزه اوليشدم نسّاب
ايدنسيدم ايدينوردم ابو بكرى خليل الباب
كيم ابراهيمى كندو يه خليل ايته يشدى وهّا
خزائن قاپوسن آچدى بڭا فتح ايلدى ابواب
كيم اولم شربتن جام اجلدن ايلەرم اشراب

مثنوى

كه حكم الله بودر اشبو فناده
مقرّب كر ملك كر مرسل اوله
بيلڭ كيم هم بنم ختم النبيّين
بن اول آخر زمان پيغمبرى يم
بنمله كامل ايتدى دين ديّان

قافية

كه كمسه قالميه فانى فناده
بقا بولمايه الّا آخر اوله
كه بندن صكره كلمز بردخى دين
كه جمله انبيانڭ رهبرى يم
بنمله آخر اولدى جمله اديان

مثنوى

التاء

بنم چون فاتح و خاتم بنمدر اعظم الآيات
وصيّت ايدرم سيزه كه تقوى ايدڭ الله دن
ندن كيم قورقريسه اول امين ايده انى الله
طوتڭ سيز يا عباد الله كمان سز عروهٔ وثقى
كه بردر حق تعالى الله محمّد در رسول الله
اوروج طوتڭ حلال ايدڭ انى كيم حق حلال
دخى ديدى كه كوريجك قرنداشلارمى سزار
ديدى سلمان قرنداشز سكا بز يا رسول الله
بنم قرداشلرم اولدر كه صكره كليسر بندن
بولر آنلر درلركيم كه تقوى ايده اللهدن

چو سزلر خير امتسز سزكدر ارفع الرّايات
كه هر كيم قورقدى اللهدن انكدر رحمت جنّات
حساب سز رزق و يره آكا قبول ايله قمو حاجات
بودرر عروهٔ وثقى شهادتده ايدڭ اثبات
نماز ايدڭ زكوة ويرڭ قلڭ حجّيله تعظيمات
حرام ايدڭ انى سزه انى كيم ايتدى تحريمات
بولاره ايركورڭ بندن تحيّات ايله تسليمات
آيتدى سز صحابم سز سزكدر قدر تكريمات
كه بنى كورمدن ايمان كتوروب ايله تصديقات
ت پس استغفار ايدڭ حقه كه رحمت ايله فى الحالا

مثنوى

بو خطبه كيم اوقردى شاه كونين
وفاتند ... شش ... ايلدى ...
پس ايند ... منبردن ... عليوروق

سعادت قبه سنده ماه ... زمن
مزاجى خسته ... ايلدى
كورنلرڭ يوره كن طغيوروق

مثنوى

درياب در يابيلدن و در يافتن مصدرى در ادراك معناسنه در * تشويق شوق و رغبت و يرمك * تحذير خوف كوسترمك و قورقتمق وصاقندرمق * اطناب سوز اوزاتمق يعنى سوزى اوزاتمق كفتن يعنى سوزى زياده سويلمك *

رهبرى رهبر يول كوسترجى يعنى قلاوز بعض نسخه سرورى كلمشلر * ارفع الرايات يعنى سنجقلرڭ زياده رفيع و عاليسى *

عروه ضمه برجق و ابريق كبى نسنه لرڭ قولپى و هر نسنه نڭ طوتجق يرى * وثقى اوثقڭ مؤنثيدر زياده محكم معناسنه *

قافیة	ایرشدی عایشه نك منزلینه	کیم ادراك ایلمزدر منزلی نه	
	دوشکینه چون آنك قودی باشین	اقتدی کوزلرندن قانلی باشین	الثاء

مستفعلن

بیلدی چونکیم نقل ایدیسر پس دیدی یا … بوزیمی درکاهکه طوتدم مدد قیل الغیاث
حق تعالی کوندروب عزرائیلی ایتدی سلام … دیدی چونکیم سن حبیبم سن بکا قیل انبعاث
بن سنی افضل یارتدم کایناتدن تسر تسر … بن سکا مشتاقم ای دوست جانکی قیل انبعاث
کرمه آنك اوزرینه الا دستور یله کیر … روحنی رفقیله قبض ایت ایتمسون تا انبثاث
چون اشتدیلر ملکلر کیم وفات ایدر رسول … جمله سی آغلشدیلر موتینه ایدوب اکتراث
عرشی کوتورن ملائك آغلدی فریاد ایدوب … آغلدی هم بیله عزرائیل ایدوب التهاث
درلر یدی ای دریغا کیم محمد مصطفی … دنیادن نقل ایدرمش ترك ایدوب ملك واثاث
ایندی عزرائیل ملکلرله بیرك یوزینه پس … کلدی طوردی قپوده هیچ ایتمدی املاجاث
کوردی جبرائیلی آنلا دیدیکم یا جبرئیل … حق بیوردی جاننی قبض ایلیم بن لاجاث
کرمیم اوستنه آنك روحنی قبض ایتمیم … تا مکر دستور ایده اول حق رسول مستغاث

مثنوی	چون اشتدی اغلدی پس جبرئیل	دیدی نیچون بودر حکم جلیل	مثنوی
	آغلیو کیردی رسولك اوستینه	نیچون اغلامایه کیشی دوستنه	
	دیدی نیچون یا اخی یا جبرئیل	بونجه اغلرسن دوکوب یاشك چو سیل	
	دیدی نیچون اغلامایم یا حبیب	کیم سن ایدوك دردلو جانیمه طبیب	
قافیة	کلدی عزرائیل قپویه یا رسول	دستور استر کرمکه طاپوکه یول	الجیم

آغلدی پس ایشدیجك اشبو سوزی اول سراج … ویردی عزرائیله دستور کیردی ایتدی انتهاج
کلدی ویردی حضرتینه عزتیله خوش سلام … الدی لطفیله سلامن ایلمادی اعوجاج
دیدی دیکل یا اخی عزرائیل امدی سن بکا … کیم زیارت ایتمکه می ایلدك بکا رواج
یالکز روحم قبض ایدرمیسن که حقه ایلته سن … بو ایکیسندن برندن قنقسی در اندراج
دیدی دکله یا حبیبی یا محمد سن بنی … دیله سك ایدم زیارت کیروکیدم بی لجاج
کردلرسك قبض ایدم حق حضرتینه وارسن … چون ایشتدی بو کلامی کوکلی ایتدی اختلاج
آغلدی دیدیکه حق صادق درر بیوردیکم … کل نفس اولم طادینی طادیسر بی احتجاج
دوندی عزرائیل دیدیکیم آغلمه غل یا حبیب … کیم انادن مشفقم بن سکا ایتمکده علاج
پس دیدی نعم القدوم در ربمه عز و جل … الا بر آز صبر قیل کیم ایلیم تا انفراج
کیم کورم اصحابمی انصارمی ایدم نظر … کوزلرم نوری علی یه فاطمه یه ابتهاج

مثنوی	کوزلرم نوری حسن یوزین کورم	هم حسینمك وصالنه ایرم	مثنوی
	دیدی عزرائیل کیم اولمیشم سمیع	ربکه وهم سکا بن اولم مطیع	
	عایشه آغلادی دیدی یا رسول	کورمسم سنی کیمه ایدم وصول	
	کلدی آندن پس علیله فاطمه	بیلدیلر کیم عمر ایرشدی خاتمه	

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

انبعاث بو کلمه بیت اولده سرعت و عجله و ثانیده قوپمق و ایرلمق و ثالثده حرکت و اضطراب معناسنه‌در * انبثاث داغلمق یعنی اوزرنی * اکتراث باکلمق * التهاث صوسوزلقدن دیلن چقارمق * و یا بعدما یورمقدن حرارت و اضطراب ایدر

سیل سینك قتیجله معروفدر * و موافقت عی یره سیل ددیرلر * مضیق معناسنه * طابوب حضور معناسنه مراد میل

اعوجاج اکریلك بوراده مراد انحراف و تغیردر * لجاج باغیرودن ممنوعیت معناسنه * اختلاج کوکلك قتیجله و صواد اولسقی * انفراج کبی بو یرده یا حضور اولق * انتهاج اتساع معناسنه‌در * ابتهاج شادلق سرورلیق

ایردی آندن هم حسینیله حسن

چونکه کوردی یوزلرینی صدری اولدی انشراح
فاطمه دیدیکه نیچون یارسول الله عجب
دیدی نیجه آغلمایم سزدن ایدرون فراق
کسه قالمز باقی هیچ الّا که حق باقی قالور
آغلدیلر اهل بیتی جمله‌سی فریاد ایدوب
دیدی آنی دیلرم کم اسنیه‌سن تکر یدن
دیدی باشاسن یقین کل امدی تیز یافاطمه
کم بکا هیچ کمسه سندن تیزایرشمیه کلوب
اهل بیتیلیه وداع ایدرکن ایرشدی بلال
هم سلام ایندی دیدیکیم یارسول الله نماز

یوزلری شمس وقمر یلکیم حسن

اغلدی یاشن یاشن آه ایلیوب اتدی صیاح
کیم مبارک کوزلرکدن یاش اقب اولدی روا
زیرا عزرائیل ایرشدی بولمزم آندن فلاح
جمله خلق فانی اولیسر کمسنه بولمز نجاح
فاطمه ایدوب ندا واوحشتا ایندی نیاح
تاکه بنی ساکه تیز اولشدیره بولم مراح
کلمجک اویدی انی ایندی بوسوزه افتتاح
جنتک هم اولوخاتونی سن اولاسن صباح
کلدی اوقودی اذانکیم تاکه اهل صلاح
دیدی ویرسون حق سکا خیر الجزا یوم الکفاح

مثنوی	شملدی بن نفسومه مشغولم دیدی
	وار ابوبکره ایت اولسون امام
	عایشه دیدیکم اول پیرکیشدر
	دیدی پیغمبرکه اول اولسون امام
قافیة	مسجده کلدی بلال ایندی ندا

مثنوی	ضعف ایرشدی عجزه مشمولم دیدی
	بیر ومه نصب ایلدم اولسون همام
	بغری یوفقه سوزنی کیم ایشدر
	بن آنک طوتلدم قمو ایشن تمام
الخاء	تاابوبکره ایده‌لر اقتدا

دیدی طوتک یامسلمانلر سوزیمه سز قلاخ
کم نبیکز کندویه مشغول اولبدر بیلکز
امر قیلدی کیم امامت ایده سن اصحابه سن
آغلدی دیدیکه والله رسول الله بیلک
بو بر یغن طوتدی رسولک یوریدی محرابنه
طردیلر صف صف صحابه اویدیلر تکبیر ایدو
آغلدی ایندی ندا واوحشتا وافرقتا
دیر ایدیکیم یارسول الله دریغا یوزکی
جمله اصحاب بیله آغلشدی یوجه آوازله
چون رسول الله ایشتدی بونلرک آغلادوغین

کم نه بیوردی رسول الله طنوکز تیز قلاخ
یا ابابکر امر قیلدی سکا سن اولغل اناخ
ایشدوب اصحاب قمو آغلشدیلر طوتوب صماخ
خوش ایمشسه اولمزایدی اصلاً مسجددن ایرا
کچدی پس محرابه کیم ایده یرنده ارتساخ
باقدی آنک سجده سی بیرینه ایندی انفساخ
آغلمدن صانه سنکیم اولدی آنده ایکی شاخ
کورمدک هم کوک یوزندن وحی اولدی
کوزلرندن کیم اقریلش صانه دکل قانیدی نا
دیلی نیچون یاعلی بو نجه ایدر بونلر صراخ

مثنوی	دیدیکیم سکمعون ایدرلر قمار
	آیندی رسول حق علیه السّلام
	که مسلملر یله قبله برنماز
	دعایه اعابنده سن سن جدبر
قافیة	برآرکلدی حسمه آوکل را [illegible]

مثنوی	بوزکن باشن کوندرب ارمغان
	بغشله رسولیکه یارب سلام
	ایده ضرتیکه تنمیع نماز
	[illegible]
[illegible]	ولو مراتب در بوهر کز اعتصم [illegible]

ح رواح: آملنق بعد الزوال یوریمک. یوز بورده مراد کوز یاشنک یوز اوزرینه یوریمسی وجریانیدر *
مراح: مصدر میمی راحت معناسنه‌در *
الکفاح: کسرله یوز یوزه اولمق معناسنه یعنی مواجهه ومقابله مراد یوم قیامتدر هر کس آنده عملنه ملاقی وقابل اولور *

خ
خ اناخ: قافیه ایچون اینا‌خ‌دن مبدل اولنمشدر متعجب معناسنه‌در *
ب
[illegible]
ارتساخ: ثابت اولمق *
خ

فعولن فعولن فعولن فعول

فعولن فعولن فعولن فعول

چو بولدی براز رخصتنی ایلدی اعتماد
علی ایله فضل بن عباسه پس استناد

ایدو بن کلب مسجده کیردی بصدی اباق
صحابه بیلوب اللرین ایلدیلر نهاد

کیم ال چکلدوب ایلدیلر اشارت که تا
ابو بکر اشیده رسوله ایده انقیاد

ابو بکر اشتدی کیرو طوردی پس قیچنه
اشارت قیلوب اکا دیدیکیم ایله عداد

کیم اول صف ایچنده طورثابت اول اوی بکا
یوریدی تقدم ایدوب ایلدی اعتداد

اوتوردی امامت ایدوب اویدی اصحاب اکا
نمازی تمام ایلدی ایلیوب اجتهاد

مبارک یوزین دوندی اصحابه اقبال ایدوب
نصیحت ایدوب بونلره کوستره تارشاد

دیدی ای مسلمانلره سز معاشر اولان
کرک کیم بوله سیز کیله جهان اعتضاد

کیم الله سزه رحمت ایتسون ندر حالکز
نیچون ال قاقوب ایتدیکز اللریله تناد

چنکیم امام سهو ایده سزده تسبیح ایدک
که تسبیح ارنلر اشیده ردیه لر مراد

مثنوی
الی ایله تصفیق اشارت ایچون
بو خاتونلرک ور عبادت ایچون

بودر واجب احسان ایده سز بهم
فقیره مساکینه ایتا مه هم

غریبه مدد سزه احسان ایدک
سوزیمی طوتک طغری یوله کیدک

سیزه ایتمدمی نصیحت کلام
ایرشدرمدمی رسالت تمام

جهاد ایتمدیمی الله ایچون
بیلوردیم حقیقت بن الله ایچون
قافیة الذال

دخی اوقومادممی قرآنی شب بامداد
نما زک سزه ایتمدیمی امر بن نفاذ

دیمدممی سزه طوتک هم اوروج آیني
دخی حج ایدک تکرینک اوبن ایدک لیاذ

غزا ایده سز حق یولنده دیمادمیدی
دیدیلر بلی یا رسول الله اتدکدی شاذ

عوضلر دیره حق تعالی سکا فضلنی
که سن بیزه مشفق رفیق ایدک اولوب ملاذ

دیدی یا مهاجر بلوکی کیم انصاریلر
غزانمدر ایلدیمیدی فضیلیله داذ

بولارک کریمینه اکرام ایدک لطف ایدوب
یرامزلرینک صوچینی ایدک انتباذ

دیدی هم بیلک برقول اولدی مخیر بودم
دیلرسه ایده دنیه ده عمرله التذاذ

دلامزسه الله قتینی ایده اختیار
واره تکرسینه ایده حضرتینه عیاذ

بو قول چونکم اولدی مخیر بو ایکیسنه
پس الله قتین اختیار ایتدی ایدوب معاذ

بو سوزک ابو بکره یومینی فکر ایدوب
بیلوب اغلدی کندوبی ایتدیکن اتخاذ

مثنوی
دیدی یا ابا بکر ایومه ایشت
نه سوزکیم بیورسم انکله ایش ایت

طوتک دیدی مسجدده هرقاپویی
یاپک اول قپولره برک یاپویی

ابو بکرک اولسون همین قاپوسی
که افضل درانک بکا طاپوسی

که بن بیلمزم صحبتیمه برار
یک آندن کیم اوله بکا پرده دار

چون اولیدی اولده صاحب بکا
براشور بس آخر مصاحب بکا
قافیة الراء

پس [illegible] مسجدی قیلدی اوده قرار
ضعیف اولدی وار[illegible] کجه لیل ونهار

رشاد طوغری یول طوتمق *
اعتضاد قوتلنمک *
تناد اصلده تنادیدر دری دریه *
ندا ایتمک معناسنه در
تصفیق بر بر دن الاورمق *
یعنی ال ایله دوکمک برر بورده
مرمع ایمچوری بر بر معناسنه در *
لیاذ دیرلسیه و یا بر بر صغنمق معناسنه در
بو بره ملاذ ملجا معناسنه در *
یعنی صغنجق بر در *
داذ عدل معناسنه *
انتباذ طرح ایتمک *
ایومه سرعت ایله معناسنه *

طوواف ایتدیلر مسجدی ناله لر ایلیوب ... کلوب دیدی عباس کم اغلشدیلر زار زار
ینشدی کلوب فضل و بیلدردی زاری لرین ... علی کلدی آندن خبر ویردی اول بختیار
چون ایشتدی آنی اوزاتدی مبارک الین ... یاپشدیلر اصحاب اوتوردی بولوب اقتدار
دیدیکم نه دیرلر بنم چون صحابه آیت ... دیدی قورقدیلر کاینده سن اولومی اختیار
دیرلدی کلوب جمله خاتونلری اغلدی ... ارنلر دیرلدی که چون دورایدوبن دیار
طورو کلدی آیاغی اوستینه سویکندی پس ... علی ایله فضل بن عباسه ویردی کنار
مبارک باشین بغلدیلر عصابه ایله ... اوکنجیدی عباس ایدرلردی آنی مدار
کیروب مسجده اوتوروب منبر آیاغنه ... ثنا ایتدی اللهه حمد ایلدی بی شمار
دیدی ایها الناس اشتدم دیدکلر یکز ... که قورقمش سیز اولم قیلم جانی حقه نثار

مثنوی

منو کرزده بو منی وفات اولمیام ... جهانده مخلد قالم اولمیم
هیچ اشتد یکزمی مو بیند رسول ... کیم اولمادی قالدی مو بد رسول
که تابنده دنیاده دیری قالم ... چون اولملک ایچون چلندی قلم
کیرو ربمه لاحق اولوز و نن ... غریب ایدم آکا اولاشور و نن
اکا سزده اولاشیندر سز بیلک ... اکا کوره براغکزی قیلک

قافیة الزّاء

وصیّت قیلورم سزه کشف ایدوب کیزلو راز ... مهاجرلری خوش طوتا سیز اولوب دلنواز
مهاجرلره ایدرم هم وصیّت عیان ... کیم الله عزّ وجلّ غنی بی نیاز
که والعصرنک سوره سینی بکاکوندرب ... بکاآنده بر بر بیان ایلیوب بدر مغاز
پس اوقیدی والعصرنک سوره سنی تمام ... انک آنده بیلدردی معنلسن آچوب رکاز
که یعنی قسم ایدر الله ایکند ویه دیر ... کیم انسان قموسی زیان ایچره در امتیاز
مکر شولکیم ایمان کتوره حقی بر لیه ... دخی قیله صالح عمل هم خصوصاً نماز
دخی بیر بیرینه ایمان وصیت ایده ... دیه فرضی ایدک ادا کورمک آنی سزآز
کتابینی حقک طوتک مرسلینه او یک ... بو سوزی حقیقت بیلک کیم دکل در مجاز
دخی صبر ایدک طاعته معصیت اشلمک ... بو رسمه دیه حقی تا باطل ایده امتیاز
بولزدر زیان اینمیلر جهانده همین ... قلانی زیان ایچره دردیدی نور حجاز

مثنوی

قمو ایشلر اللهک اذنیله در ... قضا وقدر اشبو معنیله در
انک مرکز ایشنده تعجیل یوق ... حقی بیلمسه کیشی تعجیل یوق
کیم آکادیلرسه که غالب اوله ... کیده عجزه حق اکا غالب اوله
کیم آکا دیلریسه آل ایلیه ... کروکنند وزین آلدایه تیلیه
روامی اوله کیم ایده سز فساد ... یا ارحام قطع ایده سز یا کساد

قافیة السّین

فساده قوشانن تیز اولوره لاک ... نه ایچون ایلطراکا انسلان

وصیّت قیلورم سزه زمدن ایدک اقتباس ... کیم انصار بلورکیند آیلک قیلونی میاس

کنار یان و کناه اولورحالة وطننده کنایه اولور * بی شمار بی عدد بی حساب دیکلدر *

غریب وطنندن دور اولن یعنی براق اولن کسنه در * دلنواز کوکل اوخشایجی *

مغاز فوز بوله جق یر * رکاز بو یرده سر خفی معناسنه در * امتیاز یعنی اجتماع و انضمام پس دیمک اولورکه جمله انسان زیانه منضم ومتصلدر *

الصداد فارسیدر برچه معنایه کلور بو یرده جمله حقی عدد در * کساد عدم رواج *

که بونلر شولر در مهاجرلرم کلیجک | بولرده بولبدر ثمارو دیار و اساس
دخی شول کشی لر در کم چوبن کلمشم | کلب جمله ایمان کتوردی اولوب حق شناس
بیلک چونکم اوکدن سفر قیلورم دنیه دن | سزک بورد یکزا یدرم تکر بدن ایلتماس
چواوکچه وارم قیبد کیزی مقدم کورم | قصور یله ولدان حور و براق ولباس
بکا سز دخی بر کون اولاشسر سز بیلک | براد یله سز کرچه کیم اوله سزاند راس
دخی حوضمه جمع اوله سز قیامتده سز | اینجه جمله مؤمن هیچ اولمایه لر احتباس
بنم حوضمک عرضی در شولقدر کیکلکی | کرک عاقل ایده آنی عقلله افتراس
که بصرای شامدن یمنک کی منعاجه در | اقوب کوثر ابر ماغی اولورا کا انعکاس
موی سوددن آقدرطادی طتلودر بالدن | ایچن بر کز آبرق موصامز دیدی فخر ناس

مثنوی	بنم حوضمک اینجودر طاشلری	طلومشک در رایچلری طاشلری	مثنوی
	کیم استرسه ایرته بکا کلمکی	ملالتدن آزاد اولوب کولمکی	
	دیلینی آلینی بر کون مقلسون	بنی حق بیلو بن حقی مقلسون	
	دیله کلدی عباس پس اول بختیار	دیدی یا رسول الله ایت اختیار	
قافیة	قریشه وصیت بیور ایلسون	که دین یولنه نه ایدوب نیلسون	الشین

وصیت ایدرم دیدی کسنه چکمیه هیچ باش | مصرلادم بودین اشین قریشه کوزلیه ایچ طاش
قریشه تابع اولسونلر تنکلو وار یسه انسان | ایوسی ایویه اویسون یاوزی یاوزه یولداش
دخی بیلک کناهلر کیم ایدر نعمتلری تغییر | ایدر قسمتلری تبدیل آقیدر کوزدن آجی یاش
چون خلق آیلک ایدرسه ایدراولولری ایلک | چون یاوزلق اینسه لر ایدر اولولری ایحاش
که ز براحق تعالی الله بیورمشدر کتابنده | که بعض ظالمی بعضه مسلط ایدرم پاداش

قال الله تعالى وكذلك نولي بعض الظالمين بعضا بما كانوا يكسبون

پس آندن دیدی بکیم سیزه و یر یرم آندی اللهچون | دخی حقم اوچون سزده بودم اولمک بکا غشاش
که بن بردرهم آلدمسه اکرنلمق یره سزدن | یا او ردمسه انی برکز یا اولدمسه اکا غشاش
بوکون کلسون قصاص ایتسون بکا بودار دنیاده | یارین اسنه مدن حقن طلب قیلسون بوکون بشلش
که رب العالمین یارین قومزهیچ کسه نک حقن | یرنده قو رانی بر بر اولورسه دانه خشخاش
بوسوزی سیلدی چونکم جواب و یرمدی هیچ کسه | ایکنجی کز اوچنجی کز کر و بیوردی ایدوب فاش

مثنوی	دیدی اوتانمیوب سویلک بکا سز	مباد اکیم یارین آنده اکا سز	مثنوی
	طورو کلدی عکاشه آطلو بر پیر	قدی اولسون سکا آتسام انسام دیر	
	اکر آند و یرمسیدک طورمز ایدم	سوز یمی طاپوکه ایسر کورمز یدم	
	ولیکن یارسول الله انی بیل	که برکز اورمشیدک سن بنی بیل	
قافیة	شروغن نیسمم تبوک بن غزایی	تبوکده دوشمنه ایدوب جزایی	الصاد

بنردک ناقه غضبان یانکچه لشکری اشخاص | اوزون قمچی الکدیدی اوکنکچه پیکرا شخاص

احتباس حبسدن ترشح معناسنه در*
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
ایحاش وحشت ویرمک*
پاداش جزا وار یقلر اتمک معناسنه در*
غشاش زیاده خیانت ایدیجی*
خشخاش معروفدر بویرده قدر بویرده کنایه در*
تبوک ارضی بین الشام والمدینة*
مکر موریت وقالب بعضا سنه در

دوه ضرب ایدم دیدڭ بڭا طوقندی قمچڭ
جزاك الله دیدی آڭا که بیلدردڭ بونی باڭا
قیزم فاطمه‌یه دیگل که ویرسون قمچیی ساڭا
دیدی تیز قمچیی ویرڭ دیدیشمدی ندرسز سز
عکاشه آدلو بر کیشی بنی اوردڭ دیدی برکز
ایشندی فاطمه آنی پس اغلادی ایدوب فریاد
که تکر بنڭ رسولینی نیته ضرب ایلیه کمسه
کتوردی چون بلال آنی حسینله حسن بیله
ایشندیلر انی اصحاب بیله آغلدیلر جمله

رسول الله اشندی چون پس اغلادی اولوب فتّا
بلاله امر قیلدی بکیم اوله تیز قمچیه غواص
پس ایردی وسلام اتدی بو ایشڭ ایلدی املا
دیدی استر رسول الله قصاص اتمکلکیچون خا
بو قمچیله غزا ایچره پس استدی اوغاص الخاص
حسینله حسن بیله دیدیلر ایچون اولدی عاص
عکاشه‌یه سلام ایله بزی اورسون اولوب شخّاص
کروب مسجدده آغلشدی که واجدآه ندر
بوحال ایچنده طورمشدی بودم اول مفخر

مثنوی
بلال چون قمچیی صوندی رسوله
صونی ویردی عکاشه آلینه تیز
چو قصد ایتدی یوریدی لامحاله
عکاشه کوردی بوحالی اریدی
قافیة
ابو بکر و عمر عثمان ایرشدی

مثنوی
آلوب بقمادی هرکیز صاغه صوله
که مشغول اولمقی آلینه تیز
صحابه جمله اغلشدی بوحاله
اکرچه رهبت و هیبت اریدی
الضّاد
قلوبه شفقت ایمان ایرشدی

دیدیلر یا عکاشه کل بوا شدن ایلسکل اعراض
رسول الله بیوردیکیم اوتورڭ بارك الله سز
بوکز آغلشدیلر جمله مهاجرلرله انصاری
عکاشه دیدیکیم بوسوزدکلدر املاحکم الله
دیدی پس یا عکاشه کل بنی ضرب ایت قصا
شوو قتین کیم بنی اوردڭ یالنچقدی بنم آرقم
بوکز اصحاب هجوم ایتدیلر کیروطور بو خسه
بیوردی پس رسول الله امان و برڭ قصاص
اوتوردیلر کرو اصحاب بو سوزدن هیبت ایتد
چو اچدی برقی ادروب چقدی نبوت مهرنڭ

کل آلغل حقڭی بزدن رسول الله‌دن ایت افیاض
حسینله حسن ایدر که یاجداه یا فیّاض
دیدیلر یا عکاشه کل قصاص ایت بزدن ای مرٌ
که زیرا کیم بنی اوران رسول الله ایدی ربّا
دیدیکیم یا رسول الله دیلرسڭ بینه بو اعراض
نکیم امر ایلسڭ لیکن بن آڭا اولورم نهّاض
ایکی پاره ایدر قلیج ددم دیدم ایدرمقراض
که حقن بندن استر اول قبول اتمز بیلڭ اعواض
پس اچدی آرقه‌سن کرچه ضعیف ایتمیشدی
لطافنده اڭا بکزرنه جوهر وارنه خود اعراض

مثنوی
نبوت مهرینڭ نوری کورندی
عکاشه آنی کورمکلکه واردی
نه کوردی کورد [illegible] برنور [illegible]
که لا اله الا الله یازلمش
قافیة
قمشدی [illegible]

مثنوی
بو مهرڭ [illegible] نوری کورندی
[illegible] اسنجه واردی
[illegible] اردی اشراق
[illegible] یازلمش
[illegible] عانی [illegible]

صحابه جمله اغلشدی بغایت ایتدیلر افراط
تضرع ایدوب اللهم فغانُ وزاری قیلدیلر

عنایدڭ کیم قیامتدن اودملر قوپدی اشراط
عکاشه قالدی سرکردان بیلیمزنیده استنباط

غواص غوصدندر بحث و تفتیش معناسندر بویرده مراد فهم و معرفتدر *

شخاص شخوصدندر تیز معناسنه *

لامحاله بفتح المیم من الحیلة ای لا حیلة من التخلص عنه *

نهاض نهوضدندر قیام معناسنه یعنی امرکله عمل و حرکت و قیام ایلرم *

خصوصا كوربجك نورى قمشدى كوزلرى آنك
كوزندن ياش روان اولدى اويوب كوزلرينه
كيم اوله قصد ايده سڭا والا يارسول الله
مبارك جسمڭه جسمم اولاشسون ديو سيلدوم
كه زيرا شاسندن كيم كمسنه انجنه هركز
اشتدى چون رسول الله ديديكيم مشنلق اولسون
بيوردى اى مسلمانلر كه هركيم كورمك استرسه
عكاشه يوزينه بقسون كم اولدى جنت اهلندن

سكرتدى مهرڭ اوستينه اوزونى ايلدى اسقاط
فدى اولسون سڭا ديدى اتم آنم قمو اسباط
كه پيرفانى اولمشدم ديدم ايتمايه سن اقناط
كه قورتولم قيامتده اوده تا اولميم احباط
چوعالم سندن اوكرندى ادب خلق وكرم اقساط
كيم الله جسمڭى اوده حرام ايتدى پس اول نشاط
بوكون برجنت اهلندن كمسنه دنيه‌ده مشاط
زهى دولت كه اوچمقدن قورلدى اوستنه فسطاط

مثنوى
برن بيربن اڭا قوپرلر يدى
بونى درلار يدى كيم ياعكاشه
كايرشدڭ نا كهانى بوبجه بختنه
رسول الله كر وايتدى نصيحت
قافيه
مسلمانلر طوتڭ تقوى يولينى

مثنوى
كلوب كوزلرينى او پرلر يدى
آب آكسزده سعادت قوندى باشه
بو جلدڭ دولتيله بو چيه تختنه
طوتنلر كوزميه هركز فضيحت
الظّاء
يقنده طوترم اقوى يولينى

كلوب غفلت منامندن چوخلقى ايلدى ايقاظ
عليله فضله سويكندى كرومنزيلنه كلدى
كه تيزوارغل حبيبيمه سلام اوقى ديدى بندن
كه بن آندن كرامتلو براتمادم دخى برقول
انڭ امتلرى باڭا اوله لر حامد وشاكر
توجه قيلدى عزرائيل پس احسن صورت ايچنده
سلام ايتدى ندا ايتدى كه يا بيت نبوتده
بڭا دستور ويررميسز رسول اللهى تا كورم
جزاك الله خيرا كيم رسول الله درر مشغول
كه يا بيت كرامتده اولنلر ظلمته مصباح

پس آندن چقدى مسجددن مقامينه ايدوب الحاظ
كيرو الله امرايتدى كه عزرائيل اوله لحاظ
اڭا رفق ايت تلطف قيل سوزيمى ايله استحفاظ
اڭا هم امتينه بن اولورم احفظ الحفاظ
اوله لر راكع وساجد اوله لر امرمه حفاظ
براعرابى كبى كلدى ديلنده عنبر الفاظ
رسالت معدنى اهلى سوز يكز جوهر الفاظ
ديدى پس فاطمه اڭا سوزڭدر شكر الفاظ
سلام ايتدى كرو دلدن مجو بن كوثر الفاظ
ويا اهل رسول الله سوزڭدر كوهر الفاظ

مثنوى
براعرابى كشيم سيزه كلدم
بڭا دستور اولورمى قاپوسينه
جوابن فاطمه پس ويردى كيرو
رسول الله درر بكند ويه مشغول
ثانيه
كيرو اوچنجى كز قاپويى اوردى

مثنوى
خبر واردر سزه تغريزه كلدم
رسول اللهڭ ايرم طاپوسينه
جزاك الله خيرا ديدى كيرو
اولوم حالنده درشمدى ديدى اول
العين
اشيدوب فاطمه اڭا بوكردى

كوز بن آچدى رسول الله سوزندن ايلدى
ديدى كلدى براعرابى ديلر دستور اله كيزه
كم اولدر هادم اللذات جماعتلر طفيد بجى

ديدى يا فاطمه سوزڭ نه شخصه ايلدڭ اسماع
ديدى اعرابى دكلدر اوليمزسن اڭا متاع
اوغل قزاوكسوزايدبجى خراب ايدبجيدر اوضاع

اسباط سبطك جمعيدر سبطك كسريله ولد الولد معناسنه در* اقساط عدل ايتمك*

فضيحت رسوالق يعنى سرى اچلوب فاش اولمق* الحاظ لحظك معناسنه در يعنى كوز اوجيله التفات ايتمكلر بويرده مراد توجيه در*

تغريز تقليل السرالى المهلة على الاخفا يعنى سزه كزلو خبر واردر*

بقیجی دارله قصری عمارت ایدیجی قبری — که عزرائیلدر کلدی اتاکی آلغه اسراع
اله بو دار دنیادن کیدم دار البقایه بن — نکیم امر ایلدی الله او حکمی بوایدر ایقاع
ولی دستور یله کیرور بنم او ستومه عزرائیل — کسنه دن طلب قیلمز نه دستور نه خود استجماع
قپوی آچ کیم اول کیره بنم قصدی بکا ایره — دیدی پس فاطمه آچدم قپوی ایتدم استطلاع
انک شخصینی کورمدم اشتدم سوزنی اما — سلام ایتدی بیوردی پس رسول الله ایدوب
که یا عزرائیل امدی دی بنی کورمکمی کلدک — ویاخود قبض ایدرمیسن کیم ایدم اهلمی
نعم دیدی بیو رمشدر کیم الله قبض ایدم روحک — شفیق اولم رفیق اولم که هیچ ایرکورمیم اوجاع

مثنوی
دیدی جبرائیلی قنده قیوب سن
دیدی دنیا کوکنده قودم آنی
فرشته لر عزا ایدرلر یدی
دیلرسک قبض ایدم روح شریفک
قافیة
مقامک جنت اوله روح ریحان

مثنوی
بنی درکاهه چونکیم اوقیوب سن
سکا اغلردی غمناک ایدی جانی
بولک بولک اکا کیدرلر یدی
شرف دیلرتن روح شریفک
الغین
عیان اوله جماله وجه سبحان

دیلرسک نوح عمر یجه طقوز یوز ایللی ییل اول — هم الله ایلسون اعطا سکا النون کوشدن طاغ
دیدی صکره نه اولیسر دیکل یا اخی عزرائیل — دیلی اولک در صکره دیدی پس شمدی کی
ولیکن مهل ویرکل کم کله تا قرداشم جبریل — سؤالم وار صورم آکا جوابن ایلیه اسباغ
دیدی سکا مطیعم بن نه بو یورسک بیورطوتم — بولر بو سوز ایچنده یکن اوزاتدی جبرائیل ایاغ
تحیات وسلام ایتدی دیدی یا خیر خلق الله — سلام ایدر سکا الله سوزینی ایدرم ابلاغ
تحیاتیله اکرامه سنی مخصوص ایدر الله — صورار بیلوریکن حالک سکا شوقن ایدر افراغ
بیوررشمدکی حالک نیته درد شریف نفسک — دیدی یا اخی جبرائیل نیچون اوردک ایچیمه
کلوبن بکا عزرائیل نیچون قودک بنی کندک — بونک کبی قتی وقتده نیچون اولدک ایدی ایراغ
دیدی کیم یا رسول الله چو دوستمدک بنم ای — بو حالده دوست دوستینه دیامز بیل ای یوزی
که زیره اولم آجیسن بیلورم نیجه آجیدر — انک چون کوز یوموب کندم ولی حاشا اولم فراغ

مثنوی
دیدی امدی خبر ویر بکا مقدن
بدی قات کوکلرک قاپوسن آچدی
کلوبدر حوریلر اقدام ایدوبدر
سن اولسن کیم قچان کم یارله سن
قافیة
سن اول ایده سن خلقه شفاعت

مثنوی
دیدیکیم وعده اولدر سکا مقدن
سکا دار السلام دن صاچو صاچدی
تحیات وسلام اکرام ایدوبدر
پس اول یر یوز ینه سن چیقه سن
الفاء
ایده لر سوزکه جمله اطاعت

الکن درلواء الحمد سکا یوز طوته هپ اشراق — که تلحقدا اتاک آدم کلوبن استیه اعطاق
کناهک عفو ایده الله مقدمده موخرده — قمو عاللره سندن شفاعتله اوله الطاق
دیدی یا قرداشم جبریل بولردن صورمزم سکا — مسا کین امتم حالن صورارم آنی اول وصاق
ایتدی یا محمد کیم سن امتچون قایرمه هیچ — که بونلر قوبچق یردن طولیسر طاغ وطاش اطراق

ایداع
اوجاع وجعک جمیعدر اغرور نعمت معاشه *
اسباغ اکسک یر قومیوب اتمام ایتمک *
داغ
آغ

اوکینه دوشوب آنلارک الو بن کیده سن حقه — خطابت ایده سن آنده اشیده نوعله اصناف
سن اشرفی سن قموخلقدن طونا نمشدر سکا جنت — بنه کیم طونانر کلبن کو یکو یه اولور شفاف
زهی دولت که و یرمشدر سکا وامته الله — زهی عزت که قیلمشدر سکا اول قادر وکشاف
حقیقت بلکه جنتلر حرام اولمش در رخلقه — که تاسن کرمسک آکا هم امت طولمسه اعراف
بیوردی هم تعالی الله که بیلکل یا محمد سن — بنم عزم جلالمچون کم ایرشمزا کا اوصاف
اکر سنی بر اتمسام براتمزدیم جهانی دیر — نه شمس ونه قمر کوکلر نه یرلرخود نه کوه قاف

مثنوی
نه کیجه کوندز ایدردم بو دمده
تا که آدم له هوایی و جوده
سنک امتکی شویله سورون
نه برده دفن قیلسونلر بیو رغل
قافیة — دلرسک اولسون اول فردوس اعلی

مثنوی
قالوردی جمله عالملر عدمده
کترمزدم بیو رمزدم سجوده
که ضوکلده خلیفه اولسرون
ملکلرآنی بلسونلر بیو رغل
ف القا — یه سدر المنتهی اولسون یه ماوی

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

دیدی پیغمبر که امت قنده اولور التحاق — دیدی برده دفن اولورلر یردن اولمزلر ایراق
دیدی بنده اختیار ایندم که برده دفن اولم — زیره بونلردن دله مزون کیم ایدم افتراق
بقلدی پس آندن ابو بکره دیدی یکیم دیله کل — دیدی بصدیمی اجل پس یارسول الله ایاق
دیدی یکیم کلدی اجل عمرم ایرشدی آخره — دیدی الهه کیدرسن ای دریغا الفراق
دیدی نولیدی بیلیدک منزلیمز بزدخی — دیدی اللهه کیدرسز حشر اولوب یوم التلاق
منزلیکز جنت الماوی وسدر المنتهی — عرش اعلی کاس ادنی درعلی السبع الطباق
هم رفیق اعلی بولیسرسز مهنا عیشله — هم بوله سز سلسبیل وکوثر وحور و براق
دیدی کیم یوسون علی بو ایشه قوشنسون نطاق — دیدی کیم یوسون سنی پس یارسول الله بیور
عم اوغلی فضل قو یسون او زریمه صویی هم — دیدی قنقی طوندن ایده لم کفن لره یراق
دیدی اشبو طونلر مله کیم کیارم شمدی بن — هم یمندن مله وار درهم کفن وار مصرآق

مثنوی
دیدی کم قبله نمازی اوستکه
اغلدیلر اولده بیله اغلدی
دیدی صبر ایدک که رحمت بوله سز
و برسون الله هم نبیکزدن عوض
قافیة — چون بنی سز غسل وتکفین ایده سز

مثنوی
جونکیم ایرشمک دیلادک دوستکه
ایشیدنلارک بو راکن طفلدی
حق قتنده بو زلری آغ اوله سز
خیرنی ارزانی قیلسون بی غرض
الکاف — پس قیوب تمتمده تسکین ایده سز

قوک بنی شول برده کم قبرم اولیسر آنده خاک — تیز چقک برساعت اوستمدن ایدوبن انفکاک
زیره اول کیم صلوة ایدر بکا الله ایدر — یعنی فیض رحمت ایدر بو قدر آکا اشتراک
صکره پس دستور اولور بکا فرشته لر کلور — جمله دن اول بکا جبرائل ایدر انسلاک
اول قبلور اول نماز یمی ملکلردن بنم — صکره میکائیل ایدر اول خلقی خلقی یوزی پاک
صکره اسرافیل ایدر قیلور نمازم اول دخی — صکره عزرائیل ایدر ایدر جنودی اصطکاک

شفاق روشن و براق یالطیف *

کاس صنان بایاقسدح که اچسنده شراب اوله * اوفق زیاده و اوفق و تمام دیمکدر مراد اولنور بو یله بیر برده حظ کامل و نصیب وافر مهنا هنا عیش بیدر هناءت وصراء طعام وشراب ایلک سهولتله بوغزدن کچوب منهضم اولسیدر *

خلقی بکسر الخاء بو برده کامل معناسنه در زیرا فطرت عین کمال اوزره ایدی * اصطکاک طوقشمق بو برده جنودک اصطکاکی کثرتدن کنایه در *

قیلهلر بونلر نمازم پس بولردن صکره هم
چون قیله بونلر نمازم سجده اولسڭ فوج فوج
قیلسون آندن اهل بیتمدن یقینی پس نماز
صکره خاتونلر قیله هم صکره اوغلنلر قیله
صیحه ایدوب نوحه قیلوب کسه صاغو صاغمسو ن

جمع اوله جمله ملکلر طوله یردن تا سماک
زمره زمره جمع اولو بن ایلمڭ بندن فکاک
صکره قیلسونلر صحابه اولمسون بونلر ملاک
لیکن اصلا قیلمسون طونن یقاسن کمسه چاک
اینجنورم کمسه انجنمکه اتمسون حراک

مثنوی
دیدیلر کیم قبرڭه کم ایلتسر
دیدی اهل بیتمڭ اقربلری
کوره مزسز انلری آنلر کورر
بودر اسرار دیمغم سزه کلام
قافیة
فاطمه اتدی ندا واابتاه

مثنوی
زهره سیمی قاله هرکم ایلتسر
هم کلیسردر ملکلر لشکری
قبر یمه سزکله بیله ایرکورر
ایرکورڭ بندن قمو خلقه سلام
الفراق یوم التلاق نوخت اوله آه
اللام

دیدیکیم یا فاطمه میزانده باڭا بول وصال
دیدی آنده بولمز یسم قنقی یرده استیم
دیدی آنده دخی بولمز سم نه یرده استیم
کیم دیم یارب سلامت ایله اوددن امتم
عائشه ایدر رسول الله برآز اولدی صحیح
خلق سوندیلر طفلیلر ایرنلر یر یرین
پس رسول الله ایندی سجده قاتمدن کیدڭ
چقدیلر هپ بندن آرتق کیم واریسه کتدیلر
واردم ایراقدن اوتوردم چوق زمان سویلشدیلر
باشینی کوکسمه قودی سویکنوب طوردی برآز

امتم اعمالیچون آنده ایدرم ارتحال
دیدی حوضمده بوله سن امته مونم زلال
دیدی بوله سن صراطقاتنده بنی لایزال
زیراسن سن قادر و حنان و منان ذوالجلال
اولمامیشیدی مبارک یوزینڭ بدری ملال
قالدی خاتونلر فرح اولوب کیدردیلر ملال
کلدی عزرائیل ایدوب حق بویر یغینه امتثال
کوکسمڭ اوستنده ایدی اوتوروب خوش اولدی
پس بنی قیغردی ایندم حضرتینه انتقال
کوزدوب اللهڭ امرین حکمن اول صاحب کال

مثنوی
دیدی خاتونلره کردیلر کیرو
کل دیدی باڭا یقین یا فاطمه
کلدی چون قاتینه ایتدی التزام
اغلدی اغلایجق امر ایلدی
قافیة
باشنی قالدروبن کولدی بوکز

مثنوی
فاطمه هم بیله کردی ایچرو
عمرم ازقالدی ایرشدی خاتمه
سرله قولاغنه دیدی کلام
کیر وقولاغینه برسوز سویلدی
شادا اولوب قاتیمزه کلدی بوکز
الیم

عائشه دیدیکه صوردق نه دیدی سڭا کلام
اغلادوغم اول ایدی صکره سوندردی بنی
جمله اهلمدن سن اول ایره سن دیدی باڭا
پس قغردی قیزینی اوپدی و بوینن بیلدی
دیدی کیم نه امر ایدرسڭ یا محمد امر قیل
دیدیکیم بو کون سنی اولشدرم بن ربڭه

دیدی دیدیکیم بوکون عمرم اولیسر اختتام
دیدی اللهدن دیلاردم ویردی حق لاینام
کلدکم اولیدیکم کوڭلم آڭا طوتدی نظام
کلدی عزرائل کر و ویردی طپوسینه سلام
دیدی شمدی ربمه کلکل اولشدرغل تمام
چون سڭا ربڭ قتی مشتاقدر ایله التزام

سماک کتاب ورتنده ایکی منور کوکبڭ اسمیدر بویرده مراد مطلقا افلاکدر * حراک کسرله حرکت معناسنه در * نوخت نه وقت دیمکدر *

زلال صوغوق وطتلو صوکه مرارت کسه *

کمسنک اصلا تردد ایتمیو بدر موتنه
بلکه برساعت قالبدر عمرک آخر اولمغه
جبرئیل دیدی سلام اولسون سکا آندن کرو
دخی چون بر یوز بنه آیرق کسلدم کلمزم

الآسا کا یارسول الله ایدو بدر احترام
بو سوزی دیدی یلکندی طنمدی آنده ه قیام
کیم بو آخر اینشم در طوتمزم آیرق مقام
حاجتم برده سنیدک بر بو زی اولدی حرام

مثنوی
عائشه دربولمدق اصلا مجال
واردم آندن بن رسول اللهه دیر
پس مبارک باشین آلدم دیزمنه
اول مبارک جبهه سندن چقدی در
قافیة
کاه کاهی کیم افاقت ایده دی

مثنوی
طنمدیلر سوزنه هرگز رجال
بیلدم انی کیم کیدر اللهه دیر
طوتو بن صدرینی کلدی دیزمه
گل یکاغی اوزره مشکدن چقدی در
النون
حضرتینه بو سوزی دردم دیدی

آتم آنم نفسم اهلم یارسول مستعان
بو مبارک النک اوزره دیریلن درلر ندر
کیم چیقرومنلرک بودرلر بله جانی بیل (٭)
پس مبارک یوزین اورتدی کلدی عزرائل
دیدی کیم یا مطمئن نفس ربکه آیله رجوع
چون مطهر روحی اتدی آیاغینه انتقال
اول منور روحی چونکیم ساقنه ایردی انک
نقل قیلدی اول مقدس روحی آندن دیزینه
اول معلی روحی چونکیم ایردی انک صدرینه
فاطمه دیدی دریغا یارسول اللهبن

هپ فدا اولسون سکا یولکده ویرسون جمله جان
دیدی کیم یا عائشه بودرلر اکا در نشان
کافرک جانی چکا سندن چیقار بولمز امان
جننک طیبن اکا بیلندی آنده اول زمان
راضیه مرضیه اولوب حضرتنه وار عالی شان
دیدی بسم الله پس اول مفخر کون ومکان
دیدی بو اولدر کیم الله وعد اینمشدی جنان
دیدی هول وقوت اولمز الا اللهدن همان
دیدی آه واکربتاه واشدتاه اولدی عیان
شدتکچون تیلیم حالم کیمه ایدم بیان

مثنوی
و یردی آندن پس رسول الله جواب
دیدی اصلا غصه یمه آتکا
دیدی عزرائیله چون اولم کلور
دیدی بیلکیم یارسول الله موت
قافیة
وار در ریتمش برآنک غصه سی

مثنوی
کوکلنی شاد ایلدی اتدی خطاب
کیم بوکوندن صکره یوق شدة اکا
اولم آجیسی بو رسمه می اولور
بوندن ارتوقدر رقتی والله موت
الواو
آجسین ایشت نیجه در قصه سی

اولمک مر آجیسن ایشت نه دکلو در کیرو
پس رسول الله آیتدی امدی اللهمه بن
باکا دشوار ایت اولومی امتومه قیل کگز
وار ایدی بر قربه صو آلن صو قردی دمبدم
دیر ایدی پس لا آله آندن الا الله اول
اللری بن کوکه کوتردی ایتدی اللهمه دعا
عائشه دیدی ایشتدم دیدی بو جه صوتله

قیاچیله بیگ کز اوزمقچه در اول ای ماه رو
قیلورم سکا تضرع حضرتیککه یالوارو
طتمسون هیچ اولم آجیسنی کتسون دکلنو
یوزنی اول صو بیله سیلردی اول یوزی طلو
اولومک آجیسی واردر طتلو اولسن بختلو
استرم سندن رفیق اعلی بکا ویرسوکلو
کیم بنی سن یا الهی انلر کله قیل کیرو

کانلان

تردد طولشوق وایکی نسنه تک
اراسنده متفکر اولمق بو برده مراد
فخر عالمک نوبتی تعظیمدر *
توقف ودهوشه کلمک *
افاقت آیمق ودهوشدن الومن
(٭) وفی حدیث ابن مسعود من
عرق الجبین تبقی علیه البقیة من
الذنوب فیحارف بهاعند الموت
وانقسول کلمة المحارفة *
واکربتاه واشدتاه الم یعنی اثار
کرب وشدت ظاهر اولدی
وفخر عالم حونک اجیسندن نالان
اولدی *
کگز آسان معناسنه در *

کانلار انعام ایدوب قیلدوغی کیمیسن انبیا کیمیسن صدّیق ایدوب طاشین ایچین قیلدوغی
کیمیسن قیلدوغی شهیدو یوزنی آغ ایلدوغی کیمیسنی صالح ایندوغی قدرینی قیلدوغی اولو
صوگ سوزی بوایدی دیدی الصّلوةُ الصّلوة یعنی کم قیلدوغی نمازی رحمت ایده تا که هو

طولو

مثنوی	اشبو حالتدن خبر ویردی علی	جسمُ و جانی قدری وُسرّی علی	مثنوی
	کیم رسول اللّهه اتدم بن نظر	ایدر ایکن صوڭ نفسلدن نظر	
	دبردردی ایکی دوداغینی اول	حالت نزع ایچره سویلردی رسول	
	قولغم طوطدم سوزینی دکلدم	امّتی دیدی ایکی کز اکلدم	
قافیة	زی محبّت امّتینه زی کرم	شمس عالم کن اوله بدر حرم	الهاء

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

پس آندن کوزنی یومدی بوماتمدن رسول الله کوزینی حضرته آچدی دوعلمدن رسول الله
دوشنبه کونی قوشلقده بقاملکه سفر قیلدی یوز بن دوندی ملکلردن هم آدمدن رسول الله
اولدی هجرت اون بر ییل بو ییلدن طوتدیلر تاریخ ربیع الاوّل آینده اون ایکنجیده کتدی آه
اگرچه اون سکز کونده مبارک جسمدی خسته ولکین روحی شادیدی وصال استرایدی اول اولشاه
وارایدی اون یدی قیل آنی محاسنده همین آنجق عناسنکیم قرشمشدی کیجه کوندز ایله ناکاه
منوّر یوزین آچدیلر کوررلر دنیه دن کتمش تغیّر اولمش لونی یوزینه غشی ایدردی ماه
چو عزرائیل انڭ روحن سمواته الوب چیقدی تمام بیڭ صف فرشتهلر انکله اولدیلر همراه
اولشدی حی وقیومه ایرشدی علم معلومه انی تعظیم ایدوب الله بغشلادی یوجه درکاه
بولشدی عاشق ومعشوق کرو وحدة سر اینک بوکثرت ملکنی قودی سفر اتدی حبیب الله
اگرچه آثاناظردی قموحالنده محبوبی ولی دنیا حجابیدی قودی کندی حبیب الله

نزع چکمك وقلع ایتمك *
زی زه‌مین عقفدر تحسین و تعجب مقامنده استعمال اولنور *
ماتم یعنی ماتم یری مراد دنیادر *
قوشلق طلوع الشمس ایله نصف النهارڭ اورتهسی مراد ضحوه کبری در *

مثنوی	ابو بکرڭ کلوب اوغلی ایرشدی	ایتدی عایشه خلقه ایرشدی	مثنوی
	ایشدوب اختلاف ایتدیلر اصحاب	رسول اوُلمادی دیدی ابن خطاب	
	علی اوتوردی عثمان صامت اولدی	فلانڭ اُمّتی کندی صانکم اُولدی	
	عمر دیدی رسول الله دیریدر	که زیرا انبیانڭ سروریدر	
قافیة	چون افضل در اولمک ترائشمز	کر اولدیسه بزه نمک ترائشمز	کلا

چیقوب منبره دیدیکیم بوسوزی سویلمک اصلا که حاشا کیم رسول الله اوله اُولمز بیلڭ کلّا
آلینی قیلجه اوردی ایاغن بصدی یوریدی کیم اُولدی دیر یسه دیدی ایکی پاره قیلم فضلا
منافقدن کیم ایدرسه که اولمشدر رسول الله آلین آیاغنی کسم بو سوزه ایلسه میلا
اکا وعده ایدوب بر رحق نیته کیم ایندی موسایه کلیسر اول کیرو سیزه اول اُولیسردکل لالا
ایلرو یورُدی عبّاس دیدی والله کیم اُولدی که زیرا آنی دیمشدی کلامن کوندروب نقلا

کلّا حرف زجر ردع منع معناسنه در * لالا حرف نفیدر تکراری تاکید ایچوندر *

[illegible]

ابو بکره خبر ایردی کلوبن اوستینه کردی آنی آچدی یوزن اوپدی وفات اولمش کورر
چیقوب پس منبر اوستینه دیدی اُولدی رسول خطابت ایلدی انکه بو سوزی سویلدی قولا

کلا

كم اللهه ثنا ايتدى رسولينه دعا ايتدى
طپرسه كيم محمده محمد اولدى بلسون اول
رسولينى سوب الله قتينه ايلدى دعوت

ديدى بندن اشيدڭ سز بوسوزى نقلله عقلا
محمد ربنه كمسه طپرسه اولمز اول املا
كتاب الله سنتله قودى كندى سزه الا

مثنوى

دينندن كيم رجوع ايدرسه ديدى
آنكله بيزم اودرتامزده فضلا
پس آندن اوقودى بو آيتى اول

مثنوى

قيوب اسلامنى كيدرسه ديدى
قليجدن غيرى نسنه يوقدر املا
عيان ايتدى بوسوزدن غايتى اول

قال الله تعالى وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل الآية

آيتدى ياعمر سن سويلمش سن
مكر اشتمدڭ بو آيتى سن
كتابنده بيورماديمى الله

رسول الله اولمادى ديمش سن
نيچون انكار ايدرسن كى فتى سن
رسولينه و يربيمادى مى الله

قال الله تعالى انك ميت وانهم ميتون الآية

قافية

عمر ديدى اشتما مشدم آنى
چو بيلدم ايله درا تدم الطاعت
بوسوزدن صكره جمع اولدبلر اصحاب
ديديلر بلمزز نيجه يو ياوز
يالنجق ايليو بن بويلم مى
بوايشڭ غصه سن چونكيم يديلر

الياء

كيم الله ديمش اوله فى المثانى
قيلم پس بنلك حكم اللهه طاعت
رسولى يومقه كلديلر اصحاب
بواشده نيده وزكيمه او ياوز
و ياخود طونلريله قويالم مى
براو يخو و يردى الله او يوديلر

بر آواز ايشدلديكيم احاطه قيلدى سرتاپاى
رسول اللهى يوڭ طونلك يالنجق ايلماڭ ديدى
او ياندياره چون اوبخودن على يوريدى يوما
صوقويدى فضل ابن عباس يوديلر كوكلك ايچنلك
على دوندرمادى آنى يمينينه يسارينه
سلام ايدرايدم آكاديريدم يارسول الله
فرشته لر بيله يوردى مطهر جسمنى آنڭ
بر آواز ايردى يل كيبى رسول اللهى رفق ايلڭ
چونكيم يوديلر آنى پس ايندى كيرو جبرائيل
كفن صاردى انى آلدى قودى قبرڭ كنارنده
ملكلر زمره زمره پس نماز ين قيلديلر آنڭ
بولردن صنكره موءمنلر نماز ين قيلديلر فوج فوج
شو برده كيم وفات ايتدى او برده قوديلر آنى

ى

غه

ولى بيلماديلر آنى كه كيم ايدى او عالى راى
كه ز برادو بمزكوزلر يشانوركوزلره بدر آى
كوزينى قيلدى انوارننه كيم برق اوره بدر آى
صناسنكيم سحاب ايچره شروع ايله يره بدر آى
دونار دى كند وزى صانكم رجوع ايله يره بدر آى
منوردم كيم يوجه كوكدن سطوع ايله يره بدر آى
انى كيم كوردى عالده طلوع ايده يره بدر آى
كه يعنى لطفله طوتڭ لطيفدر اول جهان آراى
كتوردى آنده جنتدن حنوطيله كفن يكتاى
صلوة ايتدى اكا اول او بيرو بارو بى همتاى
سمادن تامواطولدى جهانڭ يوزى تا هر جاى
بشر يرده ملك كوكده طلودى ز برله بالاى
كه ز يره انبيايى هيچ كتورمك يوق اى روح افزاى

الثانى حضرت قراندر *

سطوع ظهور وارتفاع * و بر قات
يكتاى يرلك قفتان و بر
معناسنه بو يرده مراد بنبه سز
ديمكدر * باربارين مقصدر
بر واحد بار بارى همتاى بى مثل *
خالق معناسنه * روح افزاى روح ارتدريجى *

مثنوى

سه شنبه كون چون اويله وقتى كچدى — كنش كوك قبه سنك قوندى كوچدى
ديلاديلر كه دفن ايده لر آنى — تراب ايچره اول آنى جسم وجانى
دوشاديلر يره مفرش قطيفه — انك اوستينه طونلارين لطيفه
انك اوستينه قوديلر تنينى — كفنله بوردیلر درت يانينى
ديلاديلر كه طپراق اورته لردى — سكرتدى فضل انك اوستينه واردى
قومازم ديدى والله بو حالى — رسول الله يتا طپراقده خالى
على ديدى اشتمادكمى آنى — كه بويورمشدر الله فى المثانى

قال الله تعالى منها خلقناكم وفيها نعيدكم ومنها نخرجكم تارة اخرى

كه طپراقدن يراتدق بز سزى دير — نه ايدرزا شيدك بز سزى دير
كيرو يره اعاده ايدر يسرز — كيرو بركز دخى باراد يسرز
اشتدى بو سوزى فضل ايتدى مقبول — ديدى صادقدر الله العظيم اول
پس آندن جسمنى دفن ايلديلر — اشتكيم امدى اصحاب نيلديلر
ابو بكر ايردى اول خانه دانه — كورندن يلش افيدوب دانه دانه

ترتيب آخر

كلوب چون ايچرو كردى ثنايه ايلدى انشا — رسول اللهى ذكر ايتدى تحيات ايلدى افشا
اشيدوب اهل بيت آنى فغان وزارى قيلديلر — كه تا مدت امصلادن اشتديلر اولوا الآرا
بولر بو اغلمقده يكن بر آواز ايردى قاپودن — سلام ايتدى ديدى الله ايدر بدر بو ايشى اجرا
كه كل نفس اولم دادن دادر البته دنياده — عوض ويرر ولى الله شوكونكيم ايدر يسر احيا
اكا هر خيرى وير يسرمرادينه ايرور يسر — مخافتده نجات ايدوب قيليسر قدرنى اعلا
پس اللهدن رجا ايدك سوزينه اعتقاد ايدك — اشينه اعتماد ايدك النده درقمو اشيا
بو سوزى چون اشتديلر بغايت دهشت ايتديلر — چيقوب بولديلر كيمدر بو سوزى ايلين القا
كيرو اغلشديلر كيرو منادى برندا ايتدى — ديدى يا اهل بيت ايدك كه ذكر الله سزا ابقا
اكا هر حالده حمد ايدك اوله سز تا كه مخلصلر — كم الله هر مصيبتده عوض ويرر بلا احصا
پس اللهه مطيع اولك انك بو يروغنى طوتك — عملده ايلمك تقصير كه تا انعام ايده نعما
اشتديلر بو سوزيده ولى بلماديلر كيمدر — ابو بكر آنده حاضردى ديدى بيلك قيلك سزا
كه بونلر خضر والياسدر رسول اللهه كلديلر — عزا ايلديلر سيزه اكرچه بولديلرا غنا

مثنوى

خبرده وارداولدى بر روايت — كركيم ايده لر آنى رعايت
رسول الله چونقل ايتدى فنادن — غنا ملكينه بو ملك عنادن
كه ديموميت اللهه براشور — چوقيمو ميت اللهه براشور
چقردى عائشه ايدوب ندايى — اشيدوب قيل بو سوزه اقتدايى
برالده بر وساده ايچيدى ليفى — برالده برعبا اينمشدى تاليفى

خاندان اهل بيت ديمكدر اصلده خانه منزل وودان ظرف مكاندر *
افشا اظهار ونشر معناسنه در *
القا برافمق *
عزا بو يرده تعزيه معناسنه التعزية اعطاء العزاء اى الصبر عند وقوع المصيبة *
عنا عين مهمله ايله مشقت معناسنه در *
ديموميت دائم وباقى اولمقلق *
قيوميت قائم وثابت اولمقلق *
وساده واوك كسريله باش التنه ويعنى التنه قودقلرى ياصدق *

دیدی پیغمبر رسول الله جهاندن انی سقلردی اول الله جهاندن
بو بمدوق باشنڭ الننده ایدی دوشکدی بو عبا تمننده ایدی
حیاتنده قومادی طاشی طاشه مماتنده ده یوق مال ایچه طاشه
چوقال طوتیده یوق سیم وزر یده ادی شمعون یهودی خیبر یده
که بر صاغ آر په ایچون قومیشیدی آلین کلی جهاندن یومیشیدی
کورڭ سلطان کونین ایکن آنی قبول ایدرمیدی جان وجهانی
علی کلدی اوینه کوڭلی غمناک فراق اودینه یانب کوزی نمناک
آیتدی فاطمه کیم دوند گزینی رسول اللهی برده کومدگزی
علی دیدی قضاء اللهه رد یوق چنکیم ایره حکم اللهی سد یوق
شو کیم کلدی بودار ماتمه آه صوڭ اوجی عمری ایردی خاتمه آه
جهان اندرخراب اندرخرا بست تراب اندر تراب اندر ترا بست

فصل فی سوأل الاعرابی

ایشت ایدم شرایع جوهرندن نثار ایدم بدایع جوهرندن
که تا بو جوهرم قیله سنی شاه اینکی عالمده یوزڭ تا اوله ماه
ایدوبدر شمس شیرازی روایت انی ثبت ایله کوکچک قیل درایت
که بر کیشی سؤال ایتدی عمردن اودین معماری یوزی اق قمردن
رسول الله دیر بمیدر اولومی حقیقت واقع اولدیمی اولومی
عمر دیدی رسول الله دیر یدر اکرچه ظاهرا روضه یر یدر
ابو بکره ایرشدی اول عرب تیز دیلرکیم ایلیه بو ایشی تمییز
پس آندن داخی ایتدی بو سؤالی ابو بکر آکه ویردی بو مقالی
که میتدر رسول الله ددی اول عرب دیدی سعادتده مدام اول
ابو بکرآکه دیدی ایومه امدی ویرم سکا جواب شافی شمدی
رسول اللهی کوردڭ اولمشیدی مماتی خلقه ظاهر اولمشیدی
ولی شمدی دریدر قبر ایچنده اکرچه کیم بریدر قبر ایچنده
ایکی موزڭ دخی مقدر کلامی اوکت فهم ایلکل سوزی تمامی
بو سوزڭ صحتینه وار دلائل دلائلدر اولان روح مسائل
رسول الله بیورمشدر خبرده انڭ سوزی درر واقع خبرده
کیم الله تعالی رب فتاح ملکلر یاردبدر برده سیاح
که بر یوزنده هر یره ایررلر سیاحت ایلیوب امت آررلر
صلوات ایده نی چونکم کوررلر بکا انڭ سلامین ایرکوررلر
دیدیلر یا رسول الله اولورسن چوررسن خودانی نیته بیلورسن

چوقال چوبین دیدکلری دمور کوملکدر که جنکده کیرلر *

طوتیه یعنی روزنده *

ثبت ایله یعنی عقل ایله آنی ثابت وحکم قیله *

دیدی کیم انبیانی هیچ یمز ییر
حرام ایلدی الله نیتنه سی ییر

چورریسه نه وارشیخ وصبی لر
قبورنده در یلردر نبی لر

دخی بو یردی اول صدر رسالت
محجوب پرتاوی بدر رسالت

سلام ویرسه بگا هر اهل ایمان
ویرر جانیمی بگا کیرو رحمان

سلامینی آلورم دیدی آنڭ
بشارتدر ایشت شاد ایله جانڭ

چو بو اخباری بیلدڭ اعتماد ایت
رسول الله دریدر اعتقاد ایت

اکر جسمی آنڭ طپراق اولیدی
وکر اول کل یگا فلاری صولیدی

ننه سی برق اورردی نوری آنڭ
چو بدر یدی چیقردی نوری آنڭ

چیقر هر کیجه نوری روضه سندن
بولور جانلر سروری روضه سندن

بو یرده ایندی اهل الله تحقیق
ایدوب تشریعله تحقیق تطبیق

که کشف ذاتله بیلدڭ محقق
محمد در حقیقت مظهر حق

چو مظهردر جمال کبریایه
هویتدر کمال کبریایه

کیم آندن ظاهر اوله جمله اسما
اول اسمادن صفات افعال ونعما

پس ایله اولیجق اول نور ربدر
انکچون کائناته اول سببدر

روامیدر که حقڭ نوری سو ینه
سو یندی درسه هر کیم اغزی کو ینه

اشتدڭ اوله جبرائل نه دیدی
بو تحقیقڭ نیجه قیدینی بیدی

کم اول سن هم آخر یا محمد
که باطن سن که ظاهر یا محمد

اکر بیزه سؤال ایدرسه سائل
دریسه باکه طڭدر بو مسائل

کم اول آخر الله در حقیقت
که باطن ظاهر الله در حقیقت

نه معنی دن دیدی جبرائل آنی
بزه تلفیق کرک بین المعانی

ایکی وجهیله در آنڭ جوابی
اشیدوب شاد اوله جانڭ جوابی

بریسن اهل ظاهر ایندی تطبیق
بریسن اهل باطن ایندی تحقیق

آیندیلر کیم اولدر عقل اول
پس اولدر بو معناجه مؤول

انکچون دیدی الله آکا لولاک
سن اولماسڭ یاراتمازیدم افلاک

هم آخردر که ختم انبیادر
نبی لر شاهی ماه اولیادر

دخی ظاهردر الله ایندی جودی
کمالاتیله ظاهردر وجودی

دخی باطندر آکا ایرمز ادراک
حقیله وحدتیله کرمز ادراک

چون اشتدڭ بو تأویلی تمامی
ایشت پس باطن اهلندن کلامی

دیدیلر کیم انکچون اولدر اول
کیم اولدر تعلقده محصل

که زیرا اسم اعظم در وجودی
مسماده معظمدر وجودی

چو ذاتینه تجلی ایلدی ذات
تجلیدن هویت کلدی بالذات

پس اول بو تعین ظاهر اولدی
حقایقدن بو اول ظاهر اولدی

هم آخردر رجوع ایتسه حقائق
بوکا واصل اولور آخر دقایق

انکله وارر اللهه وارنلر
انکله ایرر اللهه ایرنلر

پرتاو یعنی پرتو که شعله و نور اولا *

کوینه یعنی اتشده یانمش اولا *

تلفیق بریره جمع وضم ایتمک *

دخی ظاهر در آنکچون که ذاتی　　کورز کرآنده اللهک صفاتی
دخی باطن در اول غیب الهی　　کم اکا فیض ایدر غیب الهی
کرچه خلقتی جسمانی ایدی　　ولیکن طلعتی رحمانی ایدی
وجودی صورت انسانی ایدی　　شهودی حضرت سلطانی ایدی
ظهوری مظهر حقانی ایدی　　حضوری منظر فرقانی ایدی
کمالی معهد روحانی ایدی　　جمالی مشهد سبحانی ایدی
که ذاتی مقصد ربانی ایدی　　صفاتی مرصد نورانی ایدی
بو کزاینسه بزه سائل سؤالی　　بیان ایت امدی بیزه اشبو حالی
نه در اول آخر حضرت الله　　چو باطن در چو ظاهر حضرت الله
جوابیمز بو در کم فخر رازی　　عیان اتمشدرر بو کزلو رازی
که دیدی اولْ وآخر زماندر　　دخی هم باطنْ وظاهر مکاندر
پس اولدر مُبدعی حینْ وزمانک　　هم اولدر صانعی کونْ ومکانک
آینمشدر جُنیدی شیخ بغداد　　محققلر اولوسی فخر زهاد
هو الاول که آکا ابتدا یوق　　هو الآخر که آکا انتهایوق
هو الظاهر که زیرا حاکم اولدر　　هو الباطن که زیرا عالم اولدر
هو الاول درر زیرا قدیم اول　　هو الآخر درر زیرا رحیم اول
هو الظاهر درر زیرا حلیم اول　　هو الباطن درر زیرا علیم اول
هو الاول که فتاح القلوب اول　　هو الآخر که ستار العیوب اول
هو الظاهر که کشاف الکروب اول　　هو الباطن که علام الغیوب اول
بیوردی بو مقامده شیخ اکبر　　دلرسک معرفت آنی قیل ازبر
هو الاول کم آندن کلدی موجود　　هو الآخر کم آنی بولدی موجود
هو الظاهر که ظاهر در صفاتی　　هو الباطن که کیزلو غیب ذاتی
عیان استرسک آنی نهان اول　　نهان استرسک آنی عیان اول
در یسک ظاهرُ وباطن درر پس　　ایکیسندن دخی بالذات مقدس
کبرو بیزه سؤال ایدر سه سائل　　که مشکل آرتدی آرتدقجه مسائل
نچون اُولدی پس اول سلطان کونین　　نچون کندی جهاندن نور عینین
چو عیسی خضرٌ والیاس اُولمشدی　　هنوز اُولک بولاره اولمشدی
رسول الله همودن افضل ایدی　　کرک اُولمایه دی چون اکملیدی
جوابیمز بو در اشبو سؤاله　　انک کیم عقلی وار علمیله آله
خضر الیاس انین بولدی حیاتی　　کیم ایرکوره جهانه طیباتی
قراده خضر اوله در یاده الیاس　　بولردن یاردم اوله دکلنه ناس
محمد هر منی چون دیر یلردر　　محمد امتی چون دیر یلردر
دخی عیسی کمال اولماغیچون دی　　محمد امتی اولماغیچون دی
دخی کفاری الزام ایتمکیچون　　دخی دجالی افحام ایتمکیچون

شهودت یعنی انک اینده سندن مشاهده ایلنان سلطان ازلک نور جمالی ایدی * معهد محل عهد دیمکدر * مقصد شهود ومطالعه یری * مرصد رصد کاه یعنی منظر اوله جق یر *

افحام ایتمک معناسنه در *

رسول الله اگر دیری قیلدی
نگم عیسایه دندی دینلیدی

انگچون کندی هم بوندن بقایه
که تا اوله سبب وصل لقایه

چو مهر یدی طلسم کایناته
که روح اولمشدی جسم کایناته

بقایه کتمکیچون کلمشیدی
هدایت ایتمکیچون کلمشیدی

که مقصود اول ایدی کم حضرت ذات
کمالن کوستره عالمده بالذات

پس اول قیلدی بونده حقی اثبات
انگچون کوستروبدی درلو آیات

ایرشدی بو جهانی قیلدی افلاح
ینشدی اول جهانی قیلدی اصلاح

که حقه ایرکوره دو بدورز جهانی
صچه عالمره کنج نهانی

انلچون رحمة للعالمین در
انگچون صادق الوعد الامین در

صلاتیله سلام اولسون هزاران
مقدس روحنه بالجمله یاران

خصوصا اهلنه اولسون تحیات
عموما آلنه اولسون تحیات

فصل فی الصلوة علی النبی صلی الله علیه وسلم

ای کوکل واهب عقل معقولات
ای کوکل واهب علم معلومات*

روشن آیله که مغمزادراکه
غمزاید اوشده سرنی ذرات

دارلغینه بو بیرو کوک شاهد
برلکینه جمیع شیئی آیات

شش جهتدن وجودی مستبعد
چار عنصردن اولدی خالی ذات

غیرتندن جهانه مغمدی غیر
طلوعق اولدی پس وجودیات

آچدی ناکاه جمالی پردسنی
صچدی عالم یوزینه آب حیات

قنی عاشق کیم اگله یه رازی
دله کلمزکه فرح ایتم اصوات

جام گیتی نمادورندی سنی
سننه بیلدیردی علم غیبیات

منظر ایندی سنی کمالینه
قیلدی مظهرکه ظاهر اوله صفات

یرو کوک ساکا نقطه موهوم
عرش برشمه ذره موجودات

قودی یلده کرامت عیسی
عمر سحر عالمه صچر نفحات

دوشه دی بو زمردین فرشی
ویردی مودن حیات بعد ممات

قصدی سنسن سکا قیله اعط
حور ودیدار و روضه جنات

قدری کیم ویردی قدرنی بلسک
کوننلرک عید وکیجه قدر برات

شاهی سورمه بونطعه کبریلد
اولاسن بر پیاده یه شهمات

بقمه دنیا یوزوکه کلد وکند
دونه یوزی وزهر اوله لذات

کیمه ویردی امان وامنیت
کیمه صوندی بوملکه توغ وبرات

قنی بوزلرکه زاردی عالم
نولدی دیللردوکردی قند ونبات

کرمه کوکس جهانه الدانما
غسنه ماله یه عمره واری ثبات

ملکی دوزدی سرنگون یرجا
یچورور عالمه شراب وفات

(١) بو فصلك ابياتنك اوزاننده اختلافلر اولسه ده اكثری خفيف مخبوننك مخبون محذوفه ويا مخبون مقصوره داخلدر و اولنجی بیت الر بنی اخیرلر بنی مفعولات و اولنجی فاعلاتن فعلاتن دیو تقطیع ایتمك كرك كه بالكليه مخالف تاعلاتن اولور * عمر كورنله وفاتنله اشارة ایتمك در *
فاعلاتن مفاعلن فعلن

نطع فتحله وكسرله شطرنج بساطقلری بساطدر * كرمه كوكس یعنی پهلوان كبی سینه اچمه و ترفع ایتمه *

شرقه غربه بنم دیانی کور طپراق ایچنده یردیلن حشرات
بوکا کلن بنم دیدی کندی قیلمدی بیری سوزنی اثبات
ذره ذره یاتور تراب ایچره منتظرلرکه عرض اوله عرصات
غافل اولمه چو بویله در عالم قالی ترک آیله بولمه سن حالات
امر شرعه مخالفت زنهار اولمسون سنده اصلا منهیات
عقل کلک وار یسه طوت وحدت کلمزایشه بوکل جزئیات
کعبتینک چورسه یک جهتن عکس دوشمشدر اکا ستّ جهات
چاره بیچاره لکدر ناچار ایرمز اکا چو فکر بله غایات
بیکده بیری قولاغمه کرمز اون ایکی علمی دکلدم کرّات
ظاهرا ویردی ذکر قدوسی باطنا فکر زخمهٔ نغمات
ساعتُ ولحظه قورمیم خالی قیلمیم آه و درد له کلمات
نفس الندن الهی قومه اسیر عشق الندن کرکز اصلا نجات
قومه بو حمدی یازیجی اوغلی ویر محمّد محمّده صلوات

حضرت الله دن ایرشسون اکا بیک بیک نغمات غیب ذات احدیّت اکا اچسون سُبُحات
سن بیوردک کیم الهی که سن اللّهُ تعالْ کند ورسولینه کروکند ویررد یوصلات
هم بیوردک که ملائک صلوات ایدر اکا پس بیوردک که ویره جملهٔ مؤمن صلوات
ویره سن حضرتنه بزدن آنک الف سلام او یرز ایشکن آنک که بیزآدنی ذرات
ایرر اللّهم آنک روح مقدّس باغنه سحر اسدکجه صبایلی اکا آب حیات
احدیّتده اودر کاشف انوار صمد صمدیّتده اودر جامع اسرار صفات
عالم مُلکْ ملکوته قورن اولدرخیمه عالم جفْر جبروته دکن اولدر رایات
جَذْبةٌ مِنْ جَذَباتِ الحَقْ توازی که دیدی جنّ وانسک عملنجه بر بسیدر طاعات
چو نسیم مدنیدن که صبایلی اسر بزه بر لحظه ده آندن ایر یشور بیک جذبات
دیلرز وجه جلالکله اکا بوز طوته سن هم اکا نور جمالکدن اچاسن لمعات
کل اشیا سنی ذکر ایند کجه آنی ذکر ایله جمله عالم سکا شکر ایتدکجه اکا آج حضرات
اکا ویر کل شوه قامی که مقام محمود آنی ایر کورشو یره کیم اودر اعلی الدّرجات
آنی شور سمه عزیزایت که قیامتده قمو کوره لر رحمت ایمش عاصیه یوم العرصات
چو اودر کامل ادم پس آنکدر بوکمال چون اودر عالم عالم یوجه در بیک طبقات
بیزاکانینه صلاتیله سلام ایتمیه وز چون اکا کند وزی ویره صلوات حضرت ذات
هم اکا صور دیلر اصحاب که بزه ایله بیان بوسوزک معنسنی قومغل اچده حسرات

قال الله تعالی انّ الله وملائکه یصلّون علی النّبی الآیة

دیدی بوسوز که صوررسز بکا آنک خبر بن بودر اول علم که مکنون اوله اول فی الآیات
صورمسه کوز بکا آندن دیمز یدم آنی بن بودر اولکیم بکا الله چو ویرو بدر ملکات

نغمه قانونه سازکه دارکله سازه دلاریلر * که عربیده مضراب دربمیک کسریله
نغبات نغمه نک جمعیدر پارچه پارچه اولان کلام وخوش آواز وحسن
صورت معناسه و دخی بزدن اولان صدره * نغمه زخیمه دیرلر
نفحات عطایا معناسنه در * سبحات انواره قاموس القاموس سبحات
وجه الله * جذبه وجذبات توجه الالهی
معناسنه در * توازی مواز ات دیدر مقابل ومساوی
اولق معناسنه *

بکا قوشمشدر الله که بیلک ایکی ملک
بولر آنده دیمزلا که سنی یارلغسون الله
بیورر آنده پس الله ملائکله آمین
دخی مرکیم بن آکلسم بکا ویرماسه صلوة
که سنی یرلغماسون دیوب الله ایلنور
بو سوزی نقل صحیح ایله بیان ایلدی کشّاف
در ابو اللّیث که بیوردی او رسول الثّقلین
بکا جبرائل ایروب در که فلان ابن فلان
بندخی پس درم او یرده سلام اولسون اکا
هم بیوردی صلوات ایدیجی اولک که بکا
دیدی جابر که رسول او یله بیوردی اشیدک
پس آنک یوز دلکین ایده روا الله ده
بو یوزک یتمشنی قیله روا آخر چون
دخی دیدی که بکا اولدی ملاقی جبریل
بیورر هر که سکا ویرسه سلام بنده ویرم
نه بدیع اوله بزه امدی کمال کرمندن
دیلرم بنده الهی شو محبّت حقی چون
که قولک یازیجی اوغلی بو محمّد یوز اوروب
هم آنک یرلغنه اصلی وفرعی جمله

که چن کسه صلوة اینسه بکا مرلمحات
صوچکی عفو ایدوب اینسون سکا محو عثرات
که بو قوله اوله رحمت کده قهر وسطوات
دیمزلا بو ملککلر بونی درلر کلمات
کیرو آمین دیوب استرلر اکا پس درکات
صلوات ویرسون اکا کم که دیلرسه جنّات
صلوات اوزره کشی بولسه چن دلده ثبات
سکا اوقیدی سلام ایلدی شوق وعزمات
رحمت الله ایرشوب بولسون او مؤمن برکات
قیله الله صلواتکزی سیزه زکات
کیمکه یوز کز صلوات اینسه بکا فی اللذات
چون اکا یار شور ایده که روا هر حاجات
اوتوزن دنیا ایچون قیله مجیب الدعوات
دیدی شاد اول که سکا ایلدی الله حسنات
صلوات اینسه اکا رحمت ایدم بن صدقات
کم آنک دوستی ایچون یرلغنورسه بو عصات
که حبیبکله سنک وارکیم آکا یوق غایات
صوچنی عفو ایده سن درکوزی دوکر قطرات
که حسابیله عذاب اولمیه هم فی الحالات

مثنوی

ایشتکیم بیوردی علیه السّلام
که هر کیم صلواتی ویررسه بکا
فرح بولورم چون ایرر بو کلام
قیامتده سکا شفاعت ایدم
بو کز بو ملک عرشه ایدر صعود
بونی درکه ویردی فلان قول صلوة
ایرشدرا اکا بندن اون رحمتم
که بر رحمتمدن ایرشسه سکا
پس آندن بیورر فرشته لره
صلوات هر وقنجه بر بر ملک
آنک هپ کمالنجه درهر ایشی
کیرو هر باشک صنعتن کوزه‌در
دخی هر باشه چونکه یوز یاره در
هر آغزنده کیرو یراتمشدرر

مثنوی

بو سوزه مناسب لطیف بر کلام
ملک قودی الله ایرورز بکا
درم بندن ایلت اکا اون سلام
سنی جنّته بیله آلم کیدم
واررعرشک التنده ایدر سجود
در الله کم ایرکوردی چون اول صلوة
بو رسمه اولو بدر بنم حکمتم
ابد یا قمیه اودسنی دی اکا
صلوتک که علیّینه ایرکوره
برادر طولر آنده یریر ملک
ویرر هر برا وچیوز آلتمش باشی
کیرو اوچیوز آلتمش یوز بن دوزه در
اکا اوچ یوز آلتمش آغز یاره در
لسان کیرو اوچیوز آلتمش دررر

فعولن فعولن فعولن فعول

لمحات لحظه‌نک جمعیدر نظر واده معناسنه‌در بو یرده مراد لحظه وساعتلردر* عثرات زلّه یعنی سورچمک معناسنه‌در مراد خطا وکناه‌در* سطوات سطوتک جمعیدر مقصود غضبدر که رحمتک خلافیدر* ایلنور یعنی بد دعا قیلر*

منه

ایشت هر لسانندہ کیم نیلر اول
بولرتا قیامت ثنالر ایدر

ایضا

کرو اوچیوز التمش لغت سویلر اول
ثوابی صلوات ایدنه کیدر

دخی هم بیوردی علیه السّلام فی الخطاب
که هر کیم بڭا کونده بیڭ کز صلوات ایده
که دنیادن اول چقمیه کورمینجه دیدی
دخی هرکه بڭا صلوات چوق اینسه دیدی
دخی کیم بڭا برکز ایدرسه دیدی صلوة
که یاقوت احمردن اڭا یاپه بر سرای
دخی ابن عبّاس روایت ایدر کیم رسول
که هر کیم بڭا هر صباح هر کیجه اون صلوة
صلوات قیلمنده نور اولیسردر دیدی
دخی دیدی اسرافیل ایردی بڭا دیدیکیم
کم او چیوز یل اول قبّه نڭ کیڭلکی دوردی
اڭا کیرمزالّا سڭا چوق صلوات ایدن
دخی اوچ بولک طائفه ظلّ عرشده اوله
دیدیلر که کیملردر آنلر بیورغل بزه
بری بودرر کیدره امتم غصّه سن
اوچنجیسی بو کیم بڭا چوق صلوات ایده
برادر صلواتن الله آنڭ بر ملک
بریسن اچر مشرقه بریسن مغربه
باشی عرشڭ آلتنده بوین اکوبن طورر
که قولم رسولیمه چونکم آیندی صلوة
روایت ایدرلر که برکون علیه السّلام
بر آیاغنه باصدی آمین دیدی چیقدی هم
اوچنجیده آمین دیدی صوردی اڭا معاذ
که سن یا محمّد آڭلسڭ قچن برکشی
اوده یقسون الله اڭا ایتمسون رحمتی
ایکنجی آیاغنده بونی دیدی جبرئیل
اوروج طوتسه اولماسه مقبول پس اولیجکز
اڭا دخی آمین دیدم چیقدم اوچنجی یه
بولاره اکر آیلک ایتمدن اولورایسه
اڭا دخی آمین دیدم او بله اولسون دیدم

اشتسون بوسوزی کوڭلدن قمو شیخ و شاب
انڭ حق قتنده دعاسی اوله مستجاب
مکانی جنّتده دنیادن اول بی حجاب
بڭا آندن اقرب کشی اولمیه فی المآب
اڭا ویره جنّتده الله شو دکلو ثواب
بو سوزی حقیقت بلوب ایلکل انتساب
بیوردی بو سوزی اشتمکه بغله رکاب
ایدرسه شفاعت قیلم اڭا یوم الحساب
صراطڭ قرا کولغنده ایدرکن ذهاب
که جنّتده بر قبّه وار بکزمز هیچ قباب
ایچنده اسرکم کرامت بیلی مشک ناب
سڭا چوق صلوات ایدن کورمیه هیچ عتاب
شو کونکیم حرارتدن اوله جکرلر کباب
بیوردی پس اصحابه اولدم بورسمه جواب
بری سنّتم دیر کورن اولسیکن خراب
خصوصًا که تعلیم ایدرسه اولور چوق مثاب
وار ایکی قنادی اچر آنی مشکین نقاب
اباغی یدنجی یر آلتنده تحت التّراب
خطاب ایر یشور حقدن اڭا ایشت مستطاب
صلوات آیت سنده اڭا اولنجه مثاب
کلوب منبره چقدی ایشت ندر در کتاب
ایکنجیده آمین دیدی اول دعاسی مجاب
دیدی جبرئیل کلدی دیدی بلا ارتیاب
صلواة آیتمدن اولسه اولیسر تباب
بن آمین دیدم پس ایر شیسر اڭا عقاب
که هر کیم او روج آینه ایرو بن ایتمسه احتساب
اوده یانسون اول دیدی کورسون اشدّ عذاب
دیدی کیم آتا آنایه ایتمسه فتح باب
جهنّمده یانسون ننه کیم ینرلر رقاب
بو سوزلری خوش الاغل ایلکل ارتقاب

مثنوی

بیوردیکه دیدی بڭا جبرئیل
که مخلصلرڭ بودر رشانی بیل

فعولن فعولن فعولن فعول

رکاب اوزنکو که ایلر اسبابنه ندر * بو یرده مراد اهتمام و اجتهاددر *

مئاب رجوع معناسنه در *

الکمسک یعنی ذکر اولنمسک * هلاکی بو یرده مراد

نباب بیلدر که عاقبتی شناعتدن معنویدر * مروءت و جهنه ده غفلیدر *

احتساب اخلاص و اجر امید ایتمک *

ارتقاب حفظ و مراست در *

که غلطده سکا صلوات ایدر ‎ ‎ منافقلر اتمز مرافقات ایدر
دخی ایکی مؤمن ایرشه دیدی ‎ ‎ صلوات ایدوبن کورشه دیدی
ایکیسی دخی برلغانور دیدی ‎ ‎ شو کیم مؤمن اوله ایناتور دیدی
بو سوزی روایت قیلور عایشه ‎ ‎ بغایت درایت قیلور عایشه
دیدی بر کز ایکنم یتورمیشدم ‎ ‎ انی بولغه موم کتورمیشدم
بولیما دیدی رسول کلدی دیدی ‎ ‎ بولوب آنی کلدیم نه کلدک دیدی
دیدی ایکنه جیکم یتورمیشدم ‎ ‎ بولیمادم آنی اوتور میشدم
مبارک یوزکدن کوزم کوردی نور ‎ ‎ کیرو بولدم آنی چو برق اوردی نور
دیدی وای اکا باکا ایرمیه اول ‎ ‎ که بنی قیامتده کورمیه اول
اینده کیم اولاسنی کورمتین ‎ ‎ بخیل اوله دیدی بنی کورمتین
ایندم بخیل کیم درایله بیان ‎ ‎ ایندی آکلسم صلوة ایتمین
نمازک کیم ایدرسه فرض آدا ‎ ‎ بکا هر کیم اون کز صلوات ایدا
تکمق نمازینی مقبول ایده ‎ ‎ نمازینی علیینه ایلده
منه ‎ ‎ نسد ایده آنده آکا بر ملک ‎ ‎ که حاجت دیله کیم روادر دیلک ‎ ‎ ایضا

روایت ایدرلر دیلندن آقندی زلال
بیوردی نه یرده اکلسه محمد آدی
که باش برماغیله باندی اغی برماغنی
کوز آغریسی کورمیه دیدی ابد اول کشی
روایت ایده‌لر که بر کیشی کلدی اکْ
شوکونکیم کوکللر اولیسر بنم اولمسه
دیکل کونده اون کز بو سوزی که یاءِ
عجبمی شوکیشینک اولمزسه کوکلی آنک
روایت ایدرلر که تورات ایچنده کلور
که وحی ایندی موسایه عزّ و جلالی ایله
سکا بنده اقرب اولم یا موسی شول قدر
یقین اولم اغزک یارندن دخی بن سکا
دخی جسمک ایچنده جانکدن اولام یقین
دیلرمیسن اولم سکا بن یقین بو قدر
دیدی پس محمد حبیبمه چوق ویر صلوة
زهی قدر اعلی که ویردی حبیبنه اول
قیاس ایت که موسی کلیمنه بو اولیجق
انکچون بیوردی بو سوزی علیه السّلام
دعاسی آنک نیته‌سی مستجاب اوله‌چون

شورسمه زلالی کیم آنده زلال اولدی زال
آدم کیم اشیدوب اکر طوتریسه مثال
کوز ینه سوروب آنلری ایلسه اشتمال
آنک کوزلرینه ایرشمایه اصلا زوال
دیدی ایدرم حضرتکه سنک بر سؤال
بیوردی اکر اولمسون دیرسک لایزال
یا قیوم صلوات ایدوب هر کون اون بی ملال
کیم اکا صلوات ایده کورمیه هیچ وبال
کیم الله عزّ و جلّ غنی ذو الجلال
که قرب رضامی دیلرسک علی کل حال
دیلککده سوزکده نه ایشت بلا قیل وقال
کوزکک قراسندن آغینه هم بی مقال
دخی کوکلک اندیشه‌سندن یقین بی جدال
دیدی بودر استدوکم یا کریم النوال
کم اقرب اولم سکا هیچ اتمیم انفصال
که موسی کبی کشی بولور آدیله منال
قمو انبیا پس نیته بوله آنسز کمال
دعاسنده هر کیم بکا ایتمسه اتنقال
وسیله بنم رحمته اولمغه اتصال

مراقات مهمل ایله تغلب وتغیر معناسنده در و معجمه ایله افسانه و قول کذب معناسنه بو یرده هر ایکیسی دخی جا اولمز * موم مراد شمع در یعنی اکنه غبسی ایدوب تاپمق ایچون شمع کتورمیش ایدم *

زلال زایلدن مخففدر *

یا کریم النوال یا کثیر العطا و النعماء * منال عطادر نوال کبی * وسیله ما یتوسل به الی المقصود ویتوسل *

انکچون دیدیلر نمازک ایچنده چون / تحیات اوقونسه صلوات کرک بی مجال
بزم مذهبیمزده سنت در آنی دیمک / ولی فرضدرر شافعیده بلا امتثال
وکر غیری یرده اکلسه مبارک آدی / دیدی بعض برکزاولور واجبه ارتحال
دیدی کرخی مجلسده تکرار آکلسه رسول / ننه کیم مکرر طوغر شمس وبدر وهلال
صلوات ایتمک اشیدنه واجب درر / ولی برکزاولور آنک فرضنه امتثال
طحاوی دیمشدر که هرکه کیم آکیله اول / اشیدنه واجبدر آچمق اکا پر وبال
دیدی نقل کشافده کیم بودرر احتیاط / که زیراکه لایق درر اول شریف الخصال
بیوردی علی کیم صلوات ایدیجک آکا / دعانک اوکنده آدن ایدهلر قتلو فال
که زیراکم آکا صلوات ایدیجک کشی / حق آنک صلواتن ایدر روا بی محال
پس آندن نه کیم دیلریسه قبول ایده حق / که زیراکیم اول سوزی کچدی بی اختلال
کشینک چون بر سوزی کچسه بر یرده پس / امیددر که بر سوزی دخی کچه بی خلال
الهی سنک حضرتکدن بودر حاجتم / که بنی اسیر ایتمیه اصلا طلق خیال
که دریای عشقکده بر قطره یم غرق اولوب / ننه بی نهایت دکزده بولم بن وصال
حبیبک بکا دستکیر ایلکل یاغیاث / که کوزم آچوب کوستره تا که نور جمال

قتلغو ترکی قدیمدر مبارک معناسنه * قال قیل له علیه السلام ما الفال قال الکلمة الصالحة یسمعها احدکم

فصل فی ازواج النبی واصحابه علیه الصلوة والسلام

رسولک طقوز خاتونی واریدی / طقوزی طقوز حجرده یاریدی
سراپرده اهلی یوزی صولولر / خدیجه زماننده یوقدی بولر
اراده همین عائشه بکردی / ایشی ذکردی شکردی فکردی
قپوسنده واردی ایکی جاریه / که ریحانه بیری بری ماریه
مقوقس که سلطان ایدی مصره اول / انی کوندریدی کیم آلدی رسول
که ابراهیمک اول ایدی آنه سی / صدقی ماریه اوغلی در دانه سی
دخی قوللق ایدن صحابه رجال / بریسی انسدی بریسی بلال
بریسی ابوذر غفاریدی / بریسیده سلمان که ایچ یاریدی
بریسی دخی ابن مسعود ایدی / خصالی انک غیر معدود ایدی
طپوسنده اسرارنه اهلدی / قپوسنده هم صاحب النعلدی
اوتورسه کوزدردی نعلیننی / که مقلردی یکی ایچنده آنی
چون طورسه اوکنده قوردی روان / ایقلارنه کیدرردی روان
زهی کوز کیم اکا کوز که اول سراج / زهی باش کیم اوله اکا نعلینی تاج
موذنلرک دردی معلوم ایدی / بلال ایدی هم ابن مکتوم ایدی
منه مدینه ده اوقوردی بونلر اذان / ایضا نیجه کیم اولورلر ایدی جاودان
بری سعد ایدی کیم قباده طوتیدی کنار / ابو محذوره مکه ده قیلمیشدی منار

دخی یازیجیسی بکرمی او چیدی آنک   که قرآن یزرلردی تا ایدهلر انتشار
بریسی ابو بکردی بیری آنک عمر   بریسی ده عثمان بریسی علی نامدار
فتی چوق یازنلر ایکی کیشی ایدی ولی   بری زیدٌ و بیری معاویه دی کامکار
که وحی ایند کنجه یازرلردی بر برآنی   کیرو وحی اولنجه ایدرلار ایدی انتظار
نه موضعده که امر ایدیْدی علیه السّلام   کیم آنده بولر بسْمله ایدهلر اختیار
یزرلاردی پس بسمله دیدوکی موضعه   انکچون یوزاون دورت اولوب سوره اولدی
پس آندن بیوردیکه عثمان آنی جمع ایلدی   بوتر تیبله کیم یزلش مصاحفده وار
بومعناجه در آنی عثمان که جمع ایلدی   که نظمیله معناسنه ایتدیلر اعتبار
چو باشی رسولک ایرشمشدی آلتمش اوچه   رسالت یکرمی اوج ایدوب طوتُبْدی قرار
چو کتدی بقایه صحابه ایشت نولدیلر   قمو آخرت ملکنه ایلدیلر کذار
دیدیلر او توز اوج بیککیدی صحابه تمام   دیدی بعضلر کلیدی آنک چل هزار
الهی رسولک کونشدر قمو کائنات   انک یوز ینک پرتوی عکسنه برغبار
تحیّات اکا آل واُصحابنه سر تسر   که بونلر نجوم هدایت دررشهسوار
چو عصیان دکزنده یاربّ غرق اولمشز   چیقار بونلرک یوزی صو یینه ای بیرو بار

وفات فاطمة الزّهراء رضی اللّه تعالی عنها

روایت ایدرلر صحیح دکله ای بختیار   کیم اول آخرت خاتونی فاطمه کلعذار
لقب و یردیلردی که زهرادیو زیرا اول   کیم آی یوزینک نورینه غرق اولوردی دیار
شود کلوایدیکم حکایت ایدر عائشه   که نورنده ایلک اکیرر ایدک یوقدی نار
چو طولدی رسولک وفاتنه بیل آلتی آی   دیلادی رسوله واره فاطمه شاهوار
حسنله حُسینک یودی طونلرین ایتدی آغ   ولیکن دو کردی مبارک کوزندن بکار
طوروب هم پشوردی نیچه قرصه لر آرپه دن   ایدردی آتاسی کبی فقرله افتخار
انی کوردی علی دیدی یا کریمه نیچون   بورسمه قیلدلر کوروب ایلدک کار و بار
دیدی بلکه عزم سفر ایدرم آتمه   مبارک ضمیروکی طوتمه بو سوزومه طار
ولی خوش طوتاسن حسنله حُسینیمی سن   که بیزه سعادت باغنده بولر در ثمار
دخی برامانت وار آنی صمرلر و زن   سوزومی قبول ایله اولمه ایکن انکسار
بودر اولکه صند وقده برحقّه واردر کتور   کتوردی انک پرده سن آچدی اول لالهزار
ایچندن چیقردی مهرلو هر یر بر بتی   چو چقدی بتی طولدی انوارله جمله دار
دیدی بو بتی نه بتی در بیان ایله کل   دیدی بو بتی اولدرر ایلکل افتکار
شو وقتی که بنی سکا و یرمک استدیلر   دیلرلردی درمله کابن قیالرای یار
دیدم اولمزم راضی بن بو جهان مهرنه   دیدی پس رسول یاقینم ایلدک چونکه عار
نه اوله سنک مهرک اسدی آنی دی بیزه   دیدم کوندرویدر سنی چون غنی کردکار
سنک امتک طوتیسر عالی سر تسر   بولارک خواتینی واردرکنه کار و زار

کامکار مرکبدر برجزئی کام درکاف عربیله مراد معناسنه و برجزئی کار در ایش معناسنه یعنی مرادن اشلیجی غالب و قاهر کسنهیه کامکار دیرلر *

پرتو شعله آفتاب و آتش و مطلقا نور وضیادر *

بکار چشمه و چیبن معاربه در مرادکوز یاشلری کبی در * قرصه چورک قال فی القاموس القرصة الخبزة * کار و بار ایش کوج * بتی ترکی قدیم در مکتوب معناسنه *

دیلرَونْ بن اولم قیامت کوننده شفیع ‌ ‌ بولارڭ صوچن بن دیلەیم ایدم اعتذار
دیدی کورولم امدی الله نیجه امر ایدر ‌ ‌ که تا وحی اینچه کو یوب ایده‌لم اصطبار
کلوب دیدی جبرائیل الله سلام ایلدی ‌ ‌ نکیم دیدی سه فاطمه او یله اولسون اوکار
دیدم بو سوزه بکا حجت کرك تکری بدن ‌ ‌ کیرو کلدی جبریل ایردی روان بی حسار
آلوب کلدی بو حجتی بکا الله دن اول ‌ ‌ سوزم دکله امدی ایا صاحب ذی الفقار
قچن کیم اولم بیله دفن ایله بو حجتی ‌ ‌ قیامت کونی ایلیم جانمی بن نثار
آچم باشمی پس الهی دیم آنده بن ‌ ‌ که طوت حجتیکی بنی ایلمه تارمار
کرك کیم شفاعت قیلم آنده خاتونلره ‌ ‌ قومایم که بونلر اوله آنده خوارُ و نزار
چو کلدی اجل کلدی عزرائیل آنده بو کز ‌ ‌ دیدی جانمی بن سکا ویرمزم اضطرار
ایتدی رسولڭ کلدی بن آلمه جاننی ‌ ‌ دیدی امتیچون دی اول ایلمه اغترار
دونوب دیدی یارب شول دمکه ویردک بکا ‌ ‌ آرا یرده عزرائیل اولماز یدی شهریار
بو دمکیم سنڭ حضرتیکه وارورم نیچون ‌ ‌ آراده اوله واسطه جانمه قوره دار
بو سوزی دیوب ویردی اللهه جاننی اول ‌ ‌ بقاقلدی عزرائیل آنده ایدر کن مدار
چون آنی کتوردیلر آلدی علی ایر یشوب ‌ ‌ کتوردی رسولڭ آنی قبرینه بی ضرار
مبارك الینی چیقردی رسول روضه دن ‌ ‌ ددی قیز یمی بکا ویر یا علی ایلیم استتار
انکچون دیدیلرکه بر قبرْ اچمنده در ایکیسی ‌ ‌ دیدی بعضلر کیم یانده یا تور اشتهار
در یغا اجل یلی اسدی عُمُرْ باغنه ‌ ‌ خزان ایردی آکا دخی صولدی اول نَوْ بهار
کیمڭ باغنه اسدی یا کیمه اسیه ‌ ‌ کیمی قودی اُولْمْ کیمی قو یسر پایدار
قنی مشکبار اوزره دَوْر آیلیسن زلفنی ‌ ‌ قنی کلعذار اوزره دیزن کل شاخسار
قنی اول ملك وش که حیراندی انسُ و پری ‌ ‌ قنی اول ملك رخش که کرداندی لیل نهار
قنی خدّ خوبی که وُجْده کلوردی کنش ‌ ‌ قنی قدّ طوبی که سجده قیلوردی چنار
قنی آل یکاقلر کیم آندن خجل ایدی لعل ‌ ‌ قنی لعل طوداقلر کم آندن قزاردی انار
صودَنْدی بولار طبراق اولدی اسر یبل کبی ‌ ‌ کیمی نور ایچنده کیمی نار ایچنده ینار

وفات ابی بکر الصدّیق رضی الله تعالی عنه

آلآی کرامات ایلنده قیلن انتظام ‌ ‌ ویا ای مقامات عالیده بولن نظام
اشتکل ابو بکر صدّیقڭ اوصافنی ‌ ‌ که حق نیجه ویرمشدی آکا صفات عظام
اکا آدی عبد الله آیدرلر یدی عرب ‌ ‌ ابو بکر آدینی رسول آکا ویرمشدی نام
دیدی تکرینڭ اوچیوز اخلاق وار ‌ ‌ بریله تخلّق ایدن ایلیه اغتنام
او برخُلْق آنی اوچمغه قو یو بن تاج اوره ‌ ‌ سعادت یوزیکی اوله برمغنده ختام
ابو بکر ایتدی عجب بنده وارمی بری ‌ ‌ دیدی کلیسن حق سکا ایلدی اقتسام
آنڭ جمله اصحابدن افضل دغینه دلیل ‌ ‌ بودر کیم آنکچون بیورر آله الانام
کم اول او یله اتقی درر کیم ویرر مالنی ‌ ‌ چون اتقی اوله پس اوله اول اعز کرام

حسار مهمله ایله یورلق و معجمه ایله حصر معناسنه در *
تارمار پریشان *
نزار زوبك بسرله ضعیف معناسنه *
مدار بوده دور معناسنه در
یعنی طولنوب دونرکن *
پایدار ثابت و باقی و بریك *
مشکبار وصف ترکیبیدر مشك
یغدیریجی معناسنه یار یدلندن
مشکبار بوده دیمکدر موصوفی محذوفدر * ۱
خط مشکبار دیمکدر کوزل و درخت در *
ینار یریدوهه و کل یکا قلو *
کلعذار بداقی *
شاخسار دیه در *
وسار مصادفه معناسنه قندل
وهید *
ختام کسرله مهردر *

دخی انک افضل لغیچون کلبدر خبر
نبی لردن اوزکه ابو بکردن افضل
دخی وارد اولدی خبرلرده نقل صحیح
که جنت کلیدی قیامتده کیمده اوله
شولق ساعت ایردی روان دیدی پیک جلیل
بیوردی کلیدی ابو بکر النده اوله
شوکیشی کیم آندن ابو بکر راضی اوله
دخی شول کشیدنکیم اول اولیه راضی دیر
بوسوز اهل سنت جماعت اولانکدرر
اکر فکر ایدرسن بودرکی بوجه مرتبه
نیچون لایق اولمیه اول مسند عالیه
چون اولدی امام اویدی اصحاب اکابی خلاف
دیدیلر چودین بولینه اولیجق نا نبی
خلیفه اولوب سوردی احکام شرعیه یی
چون ایردی بوده التمش اوج یاشینک اوجنه
عمر حضرتینه پس ایتدی وصیت بوکز
فنادن سفر قیلدی کندی بقا ملکینه

روایت ایدرلرکه دیدی علیه السلام
که کون طوغمیه هم طولنمیه هیچ بر دوام
که برکون رسول الله ایتدی فتی اهتمام
جنانک قپولارین آچوب کیم اوله همام
که سکا سلام ایدر اول خالق لاینام
قیامت کوننده اول آچسون کیره خاص وعام
انی قویسون او جماعه ایدوب اکا احترام
انی قویمسون جنته جنت اولسون حرام
ولی قورقودر بدعت اهلینه قیل انتهام
ولی آکا لایق درر کیم محل در تمام
چون آنی قومشدی رسول الله اوله امام
خلیفه ایدندیلر آنی بلا اختصام
روادر پس اولورسه دنیاده قائم مقام
ایکی ییل دخی ایتدی درت آی خلافت قیام
ایرشدی پس آنک دخی عمرنه اختتام
که تا اول خلافت ایده یرینه صبح وشام
ایرشدی قوروب جنت عدن ایچنده خیام

وفات عمر الفاروق رضی الله تعالی عنه

عمر چون خلیفه اولوب ایلدی احتشام
شورسیله قوت دوتبدی اوده بودین
رسول الله ایدر بکا جبرئیل دیدی کیم
چون اولدی آنک عمرنک ساغشی التمش اوچ
کلوب کعب الاحبار آیتدی وصیت بیور
آیتدی ندن معلوم اولدی بو حالم سکا
دیدی آدکی بولمدم وصفکی بولمشم
خلافت ایده سکده آنده یارلمشیدی
بوکز قالدی عمرکه الااوچ کون همین
حکایت ایدرلرکه برقول واریدی مکر
لقب دیرلریدی اکا هم ابولولوه
ایرشدی عمر حضرتینه کروب مسجده
ایکی یوزلو پیچاغیله دورتدی آنی بوقول
چقوب ابن عباس آنی بیلدی کلدی دیدی

پس آنک زماننده فتح اولدی مصر یله شام
که عدلیله اسلام قتوسی طولبدی مشام
عمر اولیجک آغلر اسلام انکلیدی تام
اکاده ایرشدی اجل قبضه سندن سهام
که عمرکدن اوچ کون قالبدر اشتکل کلام
یا توراة ایچنده می اولدی آدم ار تسام
رسولک صفاتیله اولمشدی اول انضمام
دخی قاچ ییل ایلیه سکده اکا التزام
که اوچ کون تمام اولیجق اولیسر انعدام
که فیروز ایدی آدی شریر کافر غلام
نه لولو اوزی ظالیدی ویوزی ظلام
نماز ایچره بولدی النده یالنچق حسام
عمردیدی کیمدر قیلان عمر یمی انهدام
مغیره قولیدر ایدر یعنی کیم انتقام

مسند طیانجق یردر بو یرده جاه ورتبه در *

احتشام محتشم اولمق یعنی حرمتلو وهیبتلو اولمق *

ساغش ترکی درحساب معناسنه *

ظلام قتحله کیجه نک اولینه درلر *
حسام سیف قاطعدر یعنی کسیجی
بو یرده مراد ایکی یوزلو پچاقدر *

دیدی شکر ایدرون که مسلم دکل اولدرن   آوینه کتوردیلر ایتدی حقه اعتصام
طقوز کیشی اولدردی چون صکره کیم طوتدیلر   اوزونی بوغزلادی کندی اول آبتر غلام
دیدی اوغلینه بورجمی کل حساب ایلکل   حساب ایتدی سکسان بیک ارتق بولنمشدی وام
ویرردی قومالنی بورج ایدردی دخی   ایشی زهد وتقوی ایدی هم صلاة وصیام
خبر کوندروب عایشه حضرتنه دیدی   رسولک قتنده بیوررمی طوتم مرام
دیدی کندی نفسم ایچون صقلدمدی آنی   ولی آکا ایثار ایدرون اولوب خیره رام
التدیلر آنی شو روضه ایچنه کیم اول   رسوله ابو بکره مرقددی اول یر منام
رسولک یاننده یاتور صاحبی صدرنه   انک صدرنه قرشو ایتدی عمر التیام
اینرکونده یتمش بیک آنده ملکلر یره   رسوله کلورلر زیارت ایدرلر مدام
اون اوچ ییل خلافت ایدوب ایدر بوایکی عزیز   خلایق رفاهیت ایچره اولوبدی نیام
جهان اکننه چون بولرسایه صالمیشدی   کل ولاله کیبی ایدردی یوزی ابتسام

وفات عثمان ذی النورین رضی الله تعالی عنه

عمر یرینه اولدی عثمان خلیفه روان   شو عثمان که قرآنی جمع ایلدی بی کمان
روایت ایدرلر که قدری شو دکلو ایدی   که برق اوردی کونلرده برکون بهشت ثمان
دیدی اهل جنت نه برقدر عجب اشبو برق   که جنتده هرکز بلورمزدی برقدن نشان
دیدی حق تعالی که بو برق دکلدر ولی   که عثمان دررحجره سندن کیدر بوزمان
انک نعلی تصماسنک نوریدر برق اورن   زی رتبت که جنتده نعلی اوله نورفشان
نته نعلی برق اورمیه دی آنک کیم آنی   ایکی کز کویا کوایدندی رسول جهان
اکا ایکی نور ایستی آیدرلر یدی لقب   عجب می بو حالت کشیده بوا ولورسه شان
هم احیا ایدردی تمام ختمله هر کیجه   که بر رکعت ایچره تمام ایدریدی روان
بو رسمیله عمری چو طوقسانه ایرمیشدی   خلافتده اون ایکی ییل طوتمشیدی مکان
اشت امدی بر شخصه ویردی مصر تختنی   بنی یازدی کوندردی اتدی بو حالی بیان
که واریجق آنی قبول ایده سز بکلکه   برآنی آلوب بو کشی سوردی مصره هجان
برآنی اوقودی کورر فاقبلوا یازیلو   انی فاقتلوا صندیکم اولدرک بی امان
کروکلدی جنک ایتدی عثمانیله دوندی پس   انک قتلنه قصد ایدوب چکدی قیلچ سنان
بو کز دیدی عثمانه دوشمده بیوردی رسول   که یا عثمان ایلدیلرمی سکا امتحان
که صوسزسنی حصر ایدوب اتدیلرمی هجوم   نعم دیدم ایتدی بولر قصدمی همچنان
پس آندن صو ویردی که ایچدم دخی دیدی یکیم   دیلرسک بودم سکا عون ایلشون مستعان
دیلرسک بزم قاتمزده آچاسن اورج   بن آنی قبول ایلدم دیدی ایتدی عیان
دیدیلر که درت یوزدن آرتق قولی واریدی   دیدی اولسون آزادکه جنک اتمیه هرجوان
الین چکدیلر جملهسی پس اشتدی علی   حسنله حسینی ویریبدی کیم اولمیه قان
کلوب طوردیلر قپوده کوردی شخص آنلری   آوک آردنی آچدی کردیکم اوچوره جان

ایروب مصحفی اوزره کسدی مبارک باشن
جهان چون فنادر نه کلو چکرسنگ عنا
نظر قیل که بو اولیانگ نه رحال لری
شوروسمه مطیع ایدی بونلر حقنگ امرنه
اکا راضی لردی که بر کون نظر ایریشه

روان اولدی قان و بردی اللهه جانن همان
بقایی دکشمه فنایه اولورسن چو فان
چکرلرمیدی باش آچرلرمیدی هیچ زبان
که جانلر ویرو بن ایدرلر ایدی امتنان
جلالی سرا پرده سنده ایده اقتران

وفات علیّ المرتضی کرّم الله وجهه

طولندی جهان مغربدن چو بدر رجیا
انکنگ قدر اعلاسنی کیم ایدیسر بیان
بیوردی اکا برکون اول سیّد المرسلین
که موسایه هرون کبی سن بکا یا علی
روایت ایدرلر که کیرو علی حقّنه
که هر کیم دیلرسه نظر ایلیه آدمه
دخی شیثی وعلمینی کیم دیلرسه کوره
دخی ادریسی کورمک استرسه هم رفعتن
دخی نوحی کورمک دیلر یسه هم دعوتن
دخی کیمکه ابراهمی کورمک استرسه اول
دخی کیمکه موسایی کورمک دیلرسه دیدی
دخی کیمکه داودی کورمک دلرسه اکر
دخی کیمکه عیسانی کورسم دریسر دیدی
دخی کیمکه کورمک دیلر زکریّایی اول
دخی کیمکه یحیایی کورمک دیلرسه دیدی
علی یه نظر ایلسون تا کوره بونلری
ولی بعضلر کورمز یدی کیم آنی بیله
خلافتده ایدرلر یدی نزاع
ایرشدی علی آلتمش اوج یاشنه چون تمام
کیم ایرته نمازینه وارمیشدی جمعه کون
پس اوردی آنی ابن ملجم بچاغیله تیز
انی مسجد جامعنگ یاننه کومدیلر
خلافت مقامنده بش ییل قرار ایلدی
اکرچه خلافتده نصّ ایتمشدی رسول
ولی بیورمشدی که چون بن کیدم دنیادن
تمام اولیجق اولیسردیدی ملک عضوض

علی طغدی جان مشرقندن چو شمس ضیا
انکنگ کبریاسینه کیم ایله کبر وریا
دیلر بیلدیره اولدر سیّد الاولیا
ولی شویله بیلکم بتمّ خاتم الانبیا
بو سوزی علیه السّلام برکون ایتدی ادا
که حق بیلدوربدی اکا علم ارض وسما
که حق کیدوربدی اکا حلم ورفق ردا
که حق ویرمشیدی اکا کوکل یورنده علا
که حق قیلمشیدی آنگ دعوتینی روا
که حق صونمشیدی سخاوتده آکا عطا
که حق ویرمشیدی ملابنده آکا عصا
که حق ایتمشیدی خلافتده آکاه ندا
که حق صونمشیدی زهادتده آکا عبا
که حق ویرمشیدی شهادتده آکا فنا
که حق قیلمشیدی آنگ عصمتنده ثنا
علی حق نمادر علی خلق ایچنده هما
کم آیاغنگ توزیدر کوزلره توتیا
معاویه وآنگ اتباعی قیلوب جفا
اکاده بورسمیله ایرشدی حکم خدا
اوروج آیدی کوفه شهرنده اول مرتضا
نمازینی قیلدی هم اوغلی حسین رضا
بلورسز قیلب قبرینی ایلدیلر خفا
اکاده صوکگ اوجی وطن اولدی دار البقا
که کمسه خلیفه اولوب ایلدیلر اقتدا
اوتوز بیلده اولور خلافت بیلکگ انتها
که یعنی رعایایه ظلمیله اوله جزا

امتنان انعام واحسان ایتمک ونعمت صیمق بو برده مراد جان بذل ایتمک کاردین نعمت بیلورلردی دیمکدر *

قان قانیدن مختصر *

علا بالفتح والضم شرف ورفعت ومرتبۀ رفیعه کافی الاختری *

هما سایه سی مبارک قوشدر *

عضوض عاضنگ مبالغه سیدر عض اصرمق وسنجمق معناسنه در مراد ظلم وظالم در *

پس اولدی علی حضرتنده خلافت تمام
که زیرا بودردی اوتوز ییل این و بدی قضا
علی چونکه نقل ایتدی اعدا هجوم ایلدی
خلائق بری بیر نه ایلدی اعتدا
حسن حضرتینه آغو ویردی دشمنلری
حسین حضرتی هم شهید اولدی در کربلا
قمو اصفیا جورله کلدیلر کتدیلر
کیمی مبتلا ایتمشدر بو دار البلا

نه عزّت بر بدر بو دار الفنا
نه راحت او بدر بو شهر عنا
نه ییمک نه ایچمک نه کولمک عزیز
قموسی چون آخر اولیسر هبا
کوکل در چو عارفلرک خلوتی
اکر عارف ایسک بیامر حبا
بو وحدت مقامی عجب کوشه‌در
ایکی تکریلو یه دیمزلر صلا
چون انساندر نسخهٔ علم حق
انکچوندر جام کیتی نما
بو جام جهانی کرو جان اوقور
هوای هویتدن اولدر مُها
پس اول کوتر لطفله قهرنی
کتورمامشیدی چون ارضُ وسما

وفات الحسن والحسین رضی الله تعالی عنهما

روایتدر کلور برکون رسول الله اولبدی شاد
که دیرلر اوتورمشدی حسینیله حسن شهزاد
حسینی اوپدی بوینندن دوداغندن حسن آغزین (*)
ایکیسین باب شفقتدن بورسمه ایلدی ایراد
ایرشدی جبرئیل درحال الندن واردی اوج شال
بری قاره بری صارو بری قیزل ایدی وقّاد
دیدی الله سلام ایدر بیوردی کیم روامیدر
بنی نیجه سورر چونکیم بکا فرشواولر اولاد
بنم عشقم انی استر که بندن غیری صغمایه
بنم محبوب کوکل ملکی بنومیله اولور آباد
بو قاره طونی پس کیسون که بو یاس طونیدر دیدی
صارو طونی حسن کیسون کیم آغو ایچیسر بیداد
قزل طونی حسین کیسون شهید اولور دیدی زیرا
رضای حق شو یله بیوردی کرک کیم اوله سن منقاد
بنم عزمم بلا ایچون انی کیم او یدک آغزندن
اکا آغو ویرم ایچه دوداغندن ایده انفاد
هم انی کیم بوغازنده اوپیدک یا حبیبم دیر
قفا سندن بوغزلادم بودر ایکیسنه میعاد
کُوجی اویله اولدی هم که قصد ایتدی یزید
برینه زهر اچردیلر برینی اتدیلر اشهاد
یزیده لعنت اولمزدی زمان اول ایچنده
ولی مکرو کلن ایتدی ایله رزایتمه استبعاد*
رسول اللهک اول زیرا اهانت ایلدی اهلن
پس اولدی لعنته لایق چو حقدن ایلدی الحاد
که زیرا بونلرک وصفن قنی دلکیم ایدم تقریر
قنی برلوح صافی کیم صفاتنده اولم نقّاد
رسول الله مکر برکون کمال محض شفقتدن
اموزینه آلوبدی کیم حسن ایدر ایدی اسناد
دیدیکیم سورم بونی پس اللهمّ سنده سو
قیاس ایت اویله اولیجق ندکلو بوله اول ارشاد
بیورمشدر دخی برکز حسین بندن حسیندن بن
بونی سون سورحقی پس آنی سودیلر اوتاد
کرکدر امدی ساداته خلایق ایده لر تعظیم
که زیرا اساولور سون سولزسومدی حُسّاد
حسن باری اغو ایچدی ضعیف اولدی قنی حالی
حسین آنی صوره کلدی دیدی ایتمه جزع انشاد
که برملکه وارر سن کیم کوزک آچوب کوررسن کیم
رسول الله علی ایله بفشلر نور استعداد

یعنی یزید

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

عنا: محنت ومشقت*
هبا: توز غبار کبی*
حبا: فارسیده کل معناسنه*
ملا: اعلام ایتمک مراد جمعیته والفته
دعوت ایتمکدر*

(*) بعضی نسخه‌لرده حسینی
اوپیدی بوینندن حسن آغزن
دوداغندن کلمش*
وقاد: آتش کبی وقود صاحبی
یعنی یالکنمق*
انقاد: بوییرده انقاد معناسنه‌در
یعنی ایچورمک معناسنه‌در*
میعاد: وعد معناسنه‌در بلق ایمانه
*فیحن لانتوقف وعلی شانه بل لا
لعنة الله علیه وعلی اعوانه کذا فی
شرح العقاید* نقاد: نقد ایدیجی
یعنی نقد ایدیجی مانکه سوز
سوریجی* بیلمک مراد
اسناد: سندلنمک*
اوتاد: اصطلاح صوفیه‌ده خواص
اولیادن درت نفر کیمسنه‌در که شرق
وغرب وجنوب وشمالی حفظ
ایدرلر* حُسّاد: حسد ایدنلر*
جزع: صبرسزلق*

اتاکلر بوایکی سلطان بغاده طوتدیلر اوطان
خدیجه فاطمه آنده انکلر بوایکی خاتون
هم آنده جعفر وحمزه بوایکیسی دررعمنک
دیدی اول یا کفی کلکون برایشه ایرمشم بوکو
سفر قیلدی پس اللهمه ایرشدی یوجه درکاهه
حسینده بیلدی کیم آنی الورلر کوده دن جانی
خطابت ایلدی خلقه ثنالر ایلدی حقه
نه حق اوزره عمل اولورنه باطلدن یغیلینور
چون ایله کلدی بوکلمک سعادتدر بکا اولمک
پس آندن دوکدیلر قانی شهید ایلدیلر آنی
مبارک بو یننی آنک رسول الله چون اوپشدی
چون عاشورا کونیدی کم حسن حسین شهید او
پس اول کون سرمه دُرتنمک بزیده بکزمکلکدر
عجب میدر ایا مغرور بوایش غدار دنیادن
قنی آدم قنی ادریس قنی علم وقنی تدریس
قنی هاروتله ماروت قنی طالوتله جالوت
قنی ضحاک وآفریدون که دون ایتدی انی کر
بله ویردی سلیمانی ایدندی لقمه لقمانی
قنی یوسف زلیخاهم قبادوکی قبادوجم
قنی فرعونله موسی قنی یحیی ایله عیسی
محمد مصطفی قانی که اول نور ایدی حقانی
اکاده کورکه نندیلر روایت ایله ایندیلر
اون ایکی ییل که چون طلدی دیدی شمدی
ابوبکر وعمر قانی اشتکل عمرمن آنی
عجبدر بوسنک اوزک که دونمز دنیه دن یوزک
بیلورمیسن سکا نوله سنی ده کوند ره یولد
اجل قبلادی صاغ وصول کوزادر ایکی کوزک یو
باشک آلینه آلمشدر الوب میدانه کلمشدر
اجل صیادنک ناکاه چو دوشدی آغنه برقوش
قفسدن ایلدی زندان زبانیلر قودی در بـ
بوقوش آنلا اوشانیسر قفس بر کون اوشانیسر
بوبردن کیم یجک یوردی یا اولور عالم انوار
دوشیسر طپراغه جسمی بیلورسز اولسترُ رسمی

پس آنلا سنلا استیطان قلوب قیل حقدن استمدا
مبارک یوزلرین کوروب ایلاسن آنلا استشها
کوررسن بونلرک یوزین اوله کوکلک بغایت
که بوکوندر بکا دوکون ایدردم بوکونی ارصاد
اولشدی شول شهنشاهه کم امریدر لبالمرصاد
ایشت پس اول کوزل خانی نه رسمه بغلدی ار
دیدی شویله بلک حقا چو جمع اولدی بکون
نته اشراق ایده پس نور که مؤمنلر اوله امجاد
که ظالم لرله دیرلک خطادر عمره در افساد
صمرلادی حقه جانی او کوزلر نوری بی انداد
بچق کسمدی اول یردن قنادن اینه دیلر افراد
سوینب سرمه لندیلر کوکل شهری اولوب بغد
روامیدر که مؤمنلر بوایشه اوله لر معتاد
کمی قودی کمی قویه الندن آه انک فریاد
قنی کبر ایلین ابلیس قنی کوستر ثمود وعاد
کیوب اکفانله تابوت قرایرده یاتور اجساد
قنی نمرود وابراهیم قنی اسکندر وشداد
اوده اتدی نربمانی کورزت نیجه ایدر ایقاد
قنی کیخسرو رستم قنی شیرینله فرهاد
بلورسز اولدیلر فرساورادی تورلرینی باد
دیر بیمیشدی حق آنی اولیدی حاصل ایجاد
قزویه آغو قاتدیلر یدی اول مفخر افراد
یورکدن آبهر اوزلدی چون ایله ایلدی استاد
که عثمان وعلی قانی اولوبن دکدیلر اجساد
بقرطویمز اکا کوزک بیلشدک اوآمزسن یاد
کوزک یاشلرینه طوله عجب ایدرمیسن هیچ
سکا سندن یقین در اول که طوغمشدر بیله همز
کوزک یوزندلا قالمشدر سنی طوتمش دررجلا
طتوب قودی ادین آدم کورزت نیلر انی صیاد
بودرده بولیمز درمان نبی مرسل ولی زهاد
ایچندن قوش بوشانیسر قفسدن اولیسر آزاد
یا اولور عالم آفات چو یوقدر کنبده بنیاد
اونودیله انک اسمی نه دولت فانیه نه آد

کالکون کل رنکی یعنی قرمزی*
ارصاد کوزلک ومنتظر اولمق*
دوکون شادی وسرور*

بی انداد بی مثل نظیر معناسنه در*
افراد کسرله ایرمق معناسنه در*

جم جیم عربی ایله جمشیدک مخففی درکه بینشدادیانیدن بر نامدار پادشاهک اسمیدر*
فرسا آشنمش وصواش ومتغیر اولمش فرسوده معناسنه*
ایتر یورک طمر یدر یعنی قلبه متعلق اولان عرقدرکه کسلدکده صاحبی هلاک اولور*
همزاد یعنی ایکز*

بوزر نقشی که یازمشدر یقرکوشکی که دوزمشدر | شو بیدقلرکه دیزمشدر دررّ بر برکرو نرّاد
پس الدنمه نقوشینه ندرکند و نقوشی نه | ایررسن بول یقوشینه اکرطوتماز ایسنک نون صاد

فصل فی العشرة المبشرة رضی الله تعالی عنهم

چون ایشتدنک بواخباری تمامت
وار ایدی اون صحابه آدی مشهور
رسول الله مکر برکون دیمشدی
ابو بکر و عمر و عثمان علی دی
بشنجیسی ننک آدی طلحه ایدی
زبیر ایدی هم التنجینک آدی
یدنجیسینک آدی عبد رحمان
سکزنجی ایدندر دینی آباد
طقوزنجی ننک آدی سعد بن زید
اوننجیسینه آد ابو عبیده

پس ایشار ایدم آثاری تمامت
مبشرلردی جنّت برله منشور
بولاره اوچمغی مشتولمشدی
مقرّبلردی بوردردی ولی دی
ایشی خیر یدی یونی صلحه ایدی
قموعمرنده ایتمدی فسادی
ایچی طو پطولوایدی علم وایمان
که سعد بن ابی وقّاص ایدی آد
سعادتله ایدوبدی دولتی صید
که والیدی موالی وعَبیده

فصل فی بیت الخلافة

ایشت کیمنک دررّبیت الخلافت
رسول الله مکر عبّاسه بر کون
کیم الله تعالی اشبو دینی
ولی ذرّیتکله ختم ایدیسر
انکچوندر مصیرده آل عبّاس
بولرکیمی ایدرسه آنک سلطان
دخی دنیاده هرکیم طوتدی لیوان

علی دن صونک کیمه اولدی اضافت
بیوردی مشتلقدر ایله دوکون
بنمله فتح ایدوبدر بیل یقینی
قیامت کونلرینه دک کیدیسر
اوتورمشدر قصرده آل عبّاس
انکدر قبض و بسط و ملک اوطان
بولارنک دستوریله ایتدی دیوان

فصل فی اصحاب الصُّفة رضوان الله تعالی علیهم

ایشت کیملردرر اصحاب صُفّه
ایدوبدر صاحب الکشّاف حکایت
که وار ایدی مهاجردرت یوز اصحاب
که فقر و فاقه سومشلریدی
بکلّ اشلریدی طاعة الله
هیچ ایتمزلر ایدی کسب تجارت
اولورلردی مدینه ده مجاور
نه وار یدی اقارب نه مساکن
کیجه لرده اوقورلاریدی قرآن

صفاتی صافیلر ارباب صُفّه
مصحّح نقلله ایدوب روایت
یدی یوز دردیدیلر بعضی ارباب
رواق طاقه‌یی صومشلر ایدی
قمو جنبشلریدی طاعة الله
نه بیع و نه شرا اجرت اجارت
چیقوب اولمزلریدی هیچ مسافر
مساکین دی اولوب مسجده ساکن
ایدوب قرآن بولینه جانی قربان

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

نرّاد نرد اویونتا اوینیوچی وبیدق شطرنج پیاده‌سی در مراد انسان وسایر موجوداتدر* نون صاد مراد نصدر* بوتی یعنی عملی وشعاری*

قبض وبسط دوبیرده عقد وحل مراددر* اوطان وطننک جمعیدر مقصود سلطنت وریاستدر* لیوان مثل دیوان یعنی مجلس سلطان شهنشاه* رواق اوّلی اچی اولان چارطاق وسرای عالی*

غزالر اولیجق بیله کیدرلر — غزابی هم کبروالله ایدرلر
مکر برکون رسول الله کوررکیم — قموا صحاب صفّه واری هر کیم
اوتورمشلر مقام صبر ایچنده — اکرچه فقر آنلر فقر ایچنده
اکرچه زحمتیله هپ رمیده — کوکلاری ولیکن آرمیده
ندا ایتدی که یا اصحاب صفّه — کیم اولسون مشتلق ارباب صفّه
که قنقی کسه لرکیم امّتمدن — بو حالده اوله هر کیم امّتمدن
اکر راضی اولورسه حالنه اول — بنمله جنّت ایچره صالنه اول
بنم اوچمقده یولداشم اوله اول — بنمله آنده قولداشم اوله اول
کل امدی اعتبار ایت اشبو حاله — بو حالی المغل سن اش محاله
نولیدی بن جهانه کلمیدم — چو کلدم باری انسان اولمیدم
چون اولدم عشقه مهجور اولمیدم — چون اولدم باری مهجور اولمیدم
چو هجران ایره اولم کورمیادم — چو کورم قبر ایچینه کرمیادم
چو کیردم قبره هیچ نشر اولمیادم — چو چیقم باری هیچ حشر اولمیادم
چو حشر اولم معاتب اولمیادم — چون اولورسم معاقب اولمیادم
چون اولم باری مردود اولمیادم — جهنملرده مطرود اولمیادم
که زیرا آنده وارن قالدی محجوب — محبّ اولان اولور محبوبه مصحوب
الهی بن قولوکی بی حجاب ایت — رسولک قپوسنده فتح باب ایت
بکا تا شمدیه دک قیلدک احسان — مؤبّد قیل که سنسن ربّ محسان
که تا توفیقک اوله باکه یولداش — که منزلکی اوزاق بن یایه یولداش
دلروّن بی نهایت یوله کیدم — ومروّن سندن ارشاد اوله کیدم

فصل فی اشراط السّاعة

ایا دولت سرایی نک سر برنده اولان مسرور — سعادت تاجی باشکدن همیشه اولسون مهجور
اشتدک شمدیه دک کیم ندکلو ایلدم تبیان — عجب بر سوزمی قالدی کم طاپکدن اولدی اول مزجور
خصوصًا صدر عالمدن چو صدر نورنک عکسی — تجلّی ایتدی صدر ملکه نهار اولدی که شب دیجور
بقدر فیض استعداد کالندن برآزا کدم — بحمد الله قپوسندن بنی حق قلمدی محجور
جمیع عالمک علمی انک علمینه بالنّسبة — که منقارنده برقوشک چنان کیم قطرهٔ مسجور
چو نور کبریای ذات تجلّی ایتدی عالمه — قمر دورنده اول بدری کتوردی پس مصوّر نور
اکر حسن جمالیسه همین اوله نهایتده — وکر حلم وکمالیسه انی عقل ایده مز محصور
جهانک ابتداسندن خبر ویردم سکا بر بر — که مصدردن نیجه صادر اولوبن کلدی اول مصدور
دیدم اوّل حیاتینی دخی صکره مماتینی — هم اصحابک وفاتینی چو یازدم ایلدم منشور
دلروّن شمدی سویلیم بو عالم انتهاسندن — که نیجه اولیسر صوکی نیه ایریشسره قدور
چو حقدن ابتدا اولدی اکادر انتها کیرو — قلاغ اور اینجولار دیزم بو افیتی قیلم منثور

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

زمیده اورکمش که زحمتلنمش معناسنه‌در * آرمیده دکلنمش وراحت *

اش ای شیء دن مختصردر واش محال الفاظ تعجیبدندر یعنی ای شیء هذا المحال دیو مسموعه اینانماغه دلالت ایلر *

مزجور زجر ومنع اولنمش * منقار قوش بورنی انک طاغر معناسنه‌در * قطرهٔ مسجور یعنی بحر مسجور قطره‌سی کبیدر قال الله تعالی والبحر المسجور ای المملوء وهو البحر المحیط *

چو هجرت یوزیله ایردی قمو اصحاب سفر قیلدی | پس آخر واثله اوغلی که عامر اولدی چون مقبور

زمان تابعین اولدی امام اعظم ایرشدی | سراج امّت اولدی اول جهان اولدی کرومشکور

امام شافعی مالک یتشدی احمد حنبل | بولر پس چار مذهبده فتاوی ایتدیلر مزبور

کلنلر کندی سورلدی که دفترلری دورلدی | بوکز بوکونه ایرلدی که اولوبدر نیچه لر مغرور

اشت پس نقل ایدم آنی نته درعود جسمانی | نیچه در نشر نفسانی نته سی اولیسر محشور

ولیکن اقتصار ایدم بغایت اختصار ایدم | مهمّات انحصار ایدم که شاه قصر اوله مقصور

که زیرا حق کلامینی دکزلر کرمدا اولسه | یزارسه جمله موجودات هنوز اولمایدی مسطور

رسول الله بیورمشدر کیم اشراط قیامتده | که علم اوقنمیه کیده چوغ اوله جهل و شرّ و شور

زنا و شرب خمر ایدوب بغایت ایده لر اکثار | ارنلر آز اوله عورت چوغ اوله اولمیه محذور

که تا امّت ابرار باشینه اوشه اللی عورتلر | قچنکم امّته قیلچ کیره اولمیه آیرق دور

بیوردی التی نسنه هم قیامتدن اوک اولیسر | بو التی نک بری اولدر جهانده چوق وبا اولور

ایکنجیسی بودر آنک که بیت المقدس آچیله | اوچنجیسی بودر آنک اولنلر اولیسر موفور

بودر دردنجیسی آنک شو دکلو چوغ اوله کیم مال | که یوز دینار و یررلرسه کسنه اولمیه مسرور

بشنجیسی بودر آنک عربده چوغ اوله فتنه | بودر التنجیسی آنک که صلحه اولیسر دستور

بنی اصفرله صلح اوله کیرو غدر ایده لر آنلر | که سکسان سنجغیله پس چقوبن اوله لر مشهور

که هر سنجق دبنده هم اون ایکی بیک اوله کافر | طقوز یوز بیک هم آلتمش بیک اولور بو جمله مذکور

محدّثلر دیدیلر کم بنی الاصفر دورر افرنج | ولی یر یوزینی اسلام الیسر اولیسر منصور

که زیرا کم روایتدر رسول الله بیورمشدر | که یر یوزن بکا الله تمامت ایلدی منظور

بنم امّتمک ملکی ایریسر شرقله غربه | پس انده نصکره چیقیسر بنی الاصفر ایدیسر زور

بنی الاصفر هجوم ایدوب ایریشه دیدی اعماقه | دیار شامده بر یردر بلنلردن دکل مستور

مدینه دن چقه لشکر شو لشکر کیم انک کبی | تمامت یر یوزنده هیچ بولنمایه چری مغفور

قچنکم بغلیه لر صف بنی الاصفر دیه قوک کیم | ایلدلم آنلر کله جنک کیم ایتمشدی بزی مأسور

مسلمانلر دیه لر کیم که لا والله حاشا بز | قو یاورسزی جنک اوله قرندشلر اوله مجبور

پس آندن بر ایکی لشکر قتاله ایده لر اقدام | مسلمان اوج بولک اوله بریسی اوله لر مکسور

ایکنجیسی اوله شهید اوچنجیسی کله غالب | صیالر کافری آنده بنی الاصفر اوله مقهور

بیوردی پس رسول الله هیچ ایشدیکگز وارمی | که وار در بر مدینه کیم اولبدر شویله اول مفطور

کیم آنک بر یانی برّه دخی بر جانبی بحره | دیدیلر کیم اشتمیشز خراب اولامی اول معمور

آیندی چونکیم اعماقه صنیسر در بنی الاصفر | مدینه لشکری آنی صیوب قیروب ایلیه لر خور

که یتمش بیک بنی اسحاق بیله اول شوره ایر | که قسطنطینه درلرکم پس آنی ایده لر مجرور

سلاح و اوقله آنلر قتال ایتمیه لر اصلا | ولیکن آنی ذکر یله یقه لر ایده لر مثبور

مثنوی

که بر بردن قمو تهلیل ایده لر | مو کنده دیه لر الله اکبر

دکزدن یانی اوکدن یقیلیسر | ایکنجی کز بولر او یله قلیسر

یقیله بر یانی دخی تمامت | یقلماسونمی قو پیسر قیامت

مثنوی

مزبور / مکتوب معناسنه*
محشور / مجموع معناسنه در*
جمع عصیلو و بر دملو معناسنه
محذور / منع اولنمش*
موفور / اکثر نسخه ده ... کثرت معناسنه*

مفطور / بر فتح برادلمش خلوق کبی*
مجرور / جر و جذب اولمش یعنی*
مثبور / اهلاک اولنمش*

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

اوچنجی کرکه حقی ذکر ایده‌لر
بکلی آچیله شهره کیده‌لر

بولار یغماده ایشت نه اوله حال
برآواز ایشدیله چقدی دجّال

قویالر اول کیرو مالی النلر
کیدلر شام ایلینه کیرو آنلر

دیمشلردر خبرده اهل تاریخ
بیورمشدر رسول الله تواریخ

که تا قسطنطنیّه ییقلنجه
بنی اسحاق اکا آنی قیلنجه

بنی الاصفر خروجندن اکادک
اولیسر آلتی ییل دیمشدی بی‌شک

یدنجی ییلده چیقردیدی دجّال
نیجه چیقار ایشت کل امدی دجّال

بلنلر بونده اویله دیدی اقوال
کیم اوکدن مهدی چیقر صکره دجّال

دخی مهدی جهانه کلمشدر
روافض کرچه کیم طوغدی دیمشدر

ولی دیرلر که مغربدن اولیسر
کیمی دیرلر بخارادن کلیسر

روایتدر که جابر سویله‌شدر
رسول الله اکا برکون دیمشدر

که بو دین بولیسردر استقامت
هم اولیسردرر غالب بو امّت

قومایه‌لر جهانی آلمینجه
هم اون ایکی خلیفه اولمینجه

قریشدن اوله بو جمله خلیفه
آیتدی صکره نه اوله وظیفه

دیدی صکره اولیسر قاتی فتنه
چنانکیم قپلایه اوقاتی فتنه

دیمشلردر بو اون ایکی خلیفه
که دردی اولمشیدی کیم خلیفه

حسن بشنجی التنجی حسین اول
که بو کوکل سروری نور عین اول

یدنجی اکله وارایسه تمیزک
عمردر اوغلی بل عبد العزیزک

قلانی کیمی کلدی کیم کلیسر
اون ایکنجی ولی مهدی اولیسر

جهانی طولدریسر عدل الله صوک
نته کیم طولشیدی ظلمله اوک

بدی ییل بر یوزنده حکم ایدیسر
صوک اوجی اولده دنیادن کیدیسر

بنی اسحاق رجوع ایده چوشامه
دخان اینه طوله دوبدوز مشامه

بیورمشدر رسول الله ایشتکل
قلاغک طوت کوزک اکا ایش ایتکل

قیامت قوپمیه تا اون علامت
جهانی قپلاماینجه تمامت

سکا بر برانی تعیین ایلایین
اوکات دکله که خوش تبیین ایده‌یین

بری آنک دخاندر کیم اولیسر
تمامت مشرق و مغرب طولیسر

طوتیسر بر یوزینی دیدی قرق کون
چون مؤمنلره ایرسه بو توتون

زکام ایرر کبی اوله دماغی
پس آندن اولیسرلردر دماغی

ولی کافرلرینی سکران اولیسر
کوزی قولاغی و بورنی طولیسر

ایکنجیسی بودر کیم چیقه دجّال
جهانی فتنه ایله ییقه دجّال

رسولدن اویله نقل ایتدیلر اصحاب
اوتوز دجّال چقیسر جمله کذّاب

رسولز دییو بن دعوا ایده‌لر
صوک اوجی بونلری رسوا ایده‌لر

اکرچه کیم ویره‌لر خلقه چوق مال
ایده‌لر درلو درلو حیله و آل

حقیقت چون بنم ختم النّبیین
کیده بونلر بنمدر دین و آیین

یغما تاراج یعنی کافردن النان مال وحرامی الدیغی اسباب بویله یرلرده معنای مصدرنده مستعمل اولنور*

اوکات یخشی معناسنده*

زکام ضیله معلوم در باشده وق کیجمدن اولنور*

فصل فی خروج الدجال

اشت امدی دیم دجالك اصلن — كه تا بر بر بیله سن حالك اصلن
مدینه شهری ایچنده‌یدی دجال — فساده مایل ایدی شره عجال
عمر دیدی كه بوكنسه نولیدی — فساد شر اوله كیم كوترلیدی

رسول الله دعا قیلدی ایدوب حقه مناجاتی — دعاسن مستجاب ایتدی قبول ایدیجی حاجاتی
ایرشدی جبرئیل درحال الندە بر پاره بولت — ایچینه قویدی دجالی كه دفع ایله بلیاتی
ایروب مشرق دكیزنه قودی بر اطه‌ده آنی — روایت شویله كلمشدر بودر آنك درایاتی
واریدی بر صحابی كیم تمیم داری‌در لردی — انی كوردی خبر ویردی بزلدی پس روایاتی
رسول الله بیوردیكیم سزه یوق قورقو دجالدن — ولیكن غیری دجالدن صقنورون بریاتی
اكر شمدی چقرا ولسه بن آنی ایدرم ابطال — اكر بن سز چقارا ولسه ایدر الله رعایاتی
خلیفه‌در بنم الله بواشده اول یوجه دركاه — قمو مؤمنلره اولشاه ایدیسر درهد ایاتی
بیلك كیم چیقیجق دجال شو یردن اولیسر ظاهر — طوته شام وعراقك اول اراسنده مقاماتی
او یپسر اصفهاندن هم یهودی آكا اینمش بیك — قموسی طیلسانیله ایده‌لر جور وغاراتی
مدینه شهرینه كلسه ملكلر آنی منع ایده — ولی دنیای سیر ایله كزه هپ شام وشاماتی
اكا هر كیم ایریشرسه اوقوسون سوره كهفی — انی صقلایه حق آندن ایرشدرمیه آفاتی
دیدی پس یا عباد الله اولك ثابت دیاننده — كسنه دنیاده قالمز قوماك پس هیچ دیاناتی
دیدی اصحاب ایتدك كیم نه دكلو اكلنه یرده — دیدی قرق كون قرار ایده اشندك بو مقالاتی
كیم اول كونی بر ییلجه ایكنجی كونی بر ایجه — اوچنجی كونی جمعه‌جه اولیسر قدر ساعاتی
پس آندن سائر ایامی كیر وكونلر كیبی اوله — دیدی كیم یا رسول الله بزه ایله بیاناتی
كیم اول بر ییل قدر كونده نماز بش وقتمی او — ددی شمدی دینلمز اول او وقت اولور عباراتی
آیتدك یا رسول الله كه یرده تیز یورر می اول — ایتد یكم یل اوكنجه بلوت كیبی یورور رقاتی
ایله بر قومی اول دعوت انی تصدیق ایلرچو — كله امر ایلیه آنده كه كوستره علاماتی
كه كوكدن پس یغا یغمور ینه اوت برا وله معمور — شود كلو چوغ اوله سود یاغ كه خلق ایله مباهاتی
ایریشه كیر و بر قومه انی ده ایلیه دعوت — انی تكذیب ایده بو قوم كه كچمیه فشاراتی
چوصبح اوله طوره بوقوم كورملر نسنه قالملش — نه كیم مال وار ایسه كتمش حرامیله حلالاتی
چقن ویرانیه ایرسه بیوره كیم چقار مالك — چقه‌یر بو زینه مالی اشتد كمی بو حالاتی
دیه ایناغمین كلسون اولوسینی دیری قیلم — شیاطین ایله كوزیكه كه كوستره خیالاتی
اوله بر جانبنده صو دخی بر جانبنده اود — اویانی صو یه آتیسر ایشت اشبو عباراتی
اكا او یمایینی اوده بر اغیسر ولی اول اود — اكا طتلو صو اولیسر اكا ایرر نهایاتی
هم اول صو یی اولیسر اود كیرنلر یانیسر فی الحال — پس اوبهاك اودینه كیرك بولاسز صوده لذاتی
كوزی اعور در النده یزلمشدر كه كافر در — اوقور بیلور اگر كاتب وگر امی اماراتی
قیلیسر بر یكیدی اول قیلیجیله ایكی پاره — دونوب آنی قفیر یسر ایدوب آكا اشاراتی

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

ل

ن

عجال: زیاده عجله ایدیجی*
درایات: درایه‌نك جمعیدر معرفت معناسنه*
بریات: بریه‌نك جمعیدر خلق معناسنه*
طیلسان: بر عظیم رداءدر*
غارات: غاره‌نك جمعیدر اغاره معناسنه یعنی یغما ایتمك*
مباهات: غیر اوزرینه افتخار ایتمك*
فشارات: اقوال كاذبه‌ویه یعنی كه هزیان دیرلر*

یکت کبرو دیری اوله طوره اورو تقه کتّه … انی دیرلر که خضر اوله کانک چوقدر کراماتی

فصل فی نزول عیسی علیه السّلام

بو حال ایچنده کن دجّال کیرو لطفن ایلیه الله … که عیسایی ایده انزال ایده یرده دلالاتی
دمشقده آق مناره یه نزول ایلیه پس عیسی … که دجّالی هلاک ایده ولی اتمز رسالاتی
قویه ایکی فرشته نک قنادنده ایکی الن … ایکی حلّه کیه دیدی بورسمه اوله آیاتی
باشن آشاغه طوتدقجه یوقارو هم کتورد کجه … کمش طمله طمه یوزدن کیم اینجو کبی رایاتی
کوزی قنده ایر رایسه ایرشه آنده انفاسی … معطّر اوله مشک کبی ایشت اشبو کلاتی
انک انفاسنک عطری نه یره کیم ایرشرسه … اوله قوقولین کافر بودر اقصایی غایاتی
بورسمیله کیده عیسی که بیت المقدسه ایره … بوله لدّک قپوسنده ایده نمیه صیاناتی
نچنکیم کوره عیسایی اریه طوز کبی آنده … ولیکن اوره خنجرله بوله ایتمش جنایاتی
ایره فانی تمام انک یرک دوکنده یکی یره … تمام بر بر بیان ایتدم بودر آنک حکایاتی
هلاک اولسه قچن دجّال دوه ینله یوریه ارصلان … قیون قور دیله یوریه هیچ ایتمیه خیاناتی
یلانله اوینایه اوغلان جهان امن و امان اوله … عمارت اولیسر صوکی نیجیسه هم بد ایاتی

مثنوی

کل امدی دکله کیم نه اولیسردر … انک آردنجه رومیّه اوله فتح
بواوچی فتح اولیجق چیقه دجّال … چو عیسی بر یوزینه کیم انیسر
صلیبی کسر ایده باغشلیه مال … هم آغج طاش قموسی نطق ایدیسر
کل ای مسلم انی قتل ایله دیه … اولیسر مهدیه عیسی ملاقات
دیه مهدی که بسم الله امامت … دیه یوق بعضکز بعضیکزه سز
انکچون اینمیسر در امامت … پس آندن وحی ایده الله عبادی
که کیم اوله بولاره قرشو طوره

مثنوی

چو قسطنطنیه آلینسردر … هم آردنجه عموریّه اوله فتح
پس اینه عیسی آنی ایده خجّال … جهانه عدلله دادی اریسر
که هپ خلقک الی صاغشلیه مال … که بنده واردرر کافر دیسر
قره حق کافری چون او یله دیه … اذان اوقینه چونکیم اوله اوقات
سنوکدر قیلکیم اوقندی اقامت … امیرلر سزاویالم پس سزه بز
که حق قومشدر امتده کرامت … که یاعیسی چقردم شول عبادی
وار آل کت قوللریمی صقله طوره

فصل فی خروج یاجوج وماجوج

رسول الله بیوردی چیقه یاجوج … دخی بربولککی نک آدی ماجوج
یقوب ستدی کلوب شامه کچه لر … طبریّه دکیزینی ایچه لر
دیه صکره کلنلر قوریمش صو … بویرده برزمانده واریمش صو
وارهلر صکره بیت المقدسه تیز … دیه لرکم چو قردق یرده کین بیز

طمله ترکی در قطره معناسنه طمق فعلندن مصدردر *

لد بالضم قریة بفلسطین یقتل عیسی علیه السلام الدجال عند بابها قاموس *

صیانات صیانتک جمعی در حفظ و حراست معناسنه *

عموریه بلد ببلاد الروم قاموس *

مقله حراست ایت دیمک در بعض نسخه ده مقلو بعضنده طوغرو کلمش *

بوکرکوکده قرالم هپ واری نی | اتالرکوک یوزینه اوقلرینی
پس اوقلارینی قانه باتن یره حق | کیرو بیرلر یوزینه کوندره حق
بوکرزعزم ایلیوب طوره کیده‌لر | واروب عیسایی آنده حصر ایده‌لر
بولر قحطیله ایلی بو بله بیقه | که صغر باشی یوز دیناره چیقه
دعا قیله الن کتوره عیسی | کیم الله آنلری کتوره فرسی
بیونلارنده بررنج ویره الله | قمو سینه هلاک ایرکوره الله
کیرو عیسی دعایه ال کتوره | که حق نیچه کتوردیسه یتوره
همان ساعتده قوشلر کوندره حق | اته بربرنه بیره بیوره حق
پس آندن یغدره حق بیره یغمور | کیرو پاک ایلیه یری قیله معمور
بیره امر ایده بیتوره نباتات | بیشلرکی کیرو ایله اثبات
شود کلو نعمته طوبه جماعت | که برناری بیه طوبه جماعت
اونارک قابنی خیمه ایدینه | جهان هم غرق اوله القو سودینه
هم اوله بردوه نک سودی کافی | که طوبه برجماعت اوله وافی
بو حال ایچنده ایکن اهل عالم | ایشت امدی نه اولور حال عالم
کیم الله امر ایده بسراسه چوق یل | یمندن برحریردن یمشجق یل
ایره چون اهل ایمانه تمامی | که صنجه قولتوغندن خاص وعامی
هلاک اوله نکیم وار اهل اسلام | چو عیسایه بو احوال اوله اعلام
همان اچره یدی بیل حلم ایدیسر | صوک اوجی مکه شهرینه کیدیسر
حکایت ایله کلدی قرطبی دن | خبر ویرمشدرر عیسی نبی دن
کیم احباب ایدینه اصحاب کهفی | بیله هم قیلیسرلر حج وطوفی
کل امدی اول کروقدرتدن آکاه | طواف ایدرلر ایکن بیتی ناکاه
که بردپرنه دتره به قنادیل | شونک کیبی که هیچ شرح اتمیه دیل
یار یله بر چیقه دابه صفادن | جهانی طولدوره ذوق صفادن

فصل فی خروج دابة الارض

دابة الارض جانور در چیقه بردن آشکار | عالی ایده شکار اول آنی کیم ایده شکار
باشی اوکوز باشلیدر خنزیره بکزر کوزلری | طرفه درغایتده شکلی وصفی اولمز انحصار
فیل قولاقلو بوینوزی واردر اما کچی کبی | بوینی دوه قوشی کیبی کوکسی آرسلان شهسوار
لونی قپلان لونی کیبی قویروغی قوچ کیبیدر | درت آیقلودر دوه آیاغی کیبی پایدار
واردر ایکی قنادی بویی ایرر بولوده | آلتنک کیک لیکنک مقداری هم اوج میلچه وار
بیله موسی نک عصاسن طوته پیغیسر درر | هم سلیمانک یوزوکی بیله سنجه شاهوار
هم عربجه سویلیه دیلی فصیح اوله انک | آیده ایتانمز بنم چقدیغمه قوم شرار
لعنت الله اولسون اول ظالملره کیم دنیه ده | نفسنه ظلم ایلیوب فسقیله ایدر افتخار

حصر تضییق ومنع وحبس *
قحط قحطلق یعنی اچلق *
فرسی فرس کیبی جمعیدر قتلی وقتیل کیبی لفظا ومعنا *
القو ترکیدر کمی معناسنه معربی *
قرطبی قرطبه مغربده بر شهر اسمیدر صاحب التذکره والتفسیر امام قرطبی اکا منسوبدر *
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
طرفه بو مقامده عجب معناسنه در *

موٴمنه ایرسه عصا ایله اور یسر آلننه — کوکب درّی کبی اوله یکاغی کلعذار
ایککی قاشی اورته سنده یازیله موٴمن دیو — پس دیه سن اهل جنّت سن کیم اولدک بختیار
کافرک اول یوزکیله یوزینه طمغا بصه — یوزی قاره اوله اول کافر اوله ایشی خسار
ایکی قاشی اورته سنده یازیله کافر دیو — دییه آکا کیم جهنّم اهلیسن سن خوار و زار
چیقه اوّل مغربه یوریه آندن مشرقه — شامه و آندن یمن ملککینی ایده اختیار
اوشبو رسمه دابّة الارض سیر ایده یسر عالمی — حقّی اظهار ایلیوب بطلانی قیله تارمار

فی طلوع الشّمس من مغربها

دابّة الارض چونکه چیقه پس انک آردنجه شمس — طوغه مغربدن ولیکن نیجه طوغار بیل ای یار
ایدرم املنجه هر سوزی سکا بر بر عیان — الآ ایتمش جلدده صغمز ایتمز یسم اقتصار
پس بو سوزلرکیم نتابجدرانی تقریر ایدم — بو کتابیمز اوله جامع ملخّص اختصار
بو کتابدن آکلیالر جمله عالم علمنی — کیم اولور بر نقط یوز بیک دائره اچره مدار
عالمک تا اولندن آخرینه سویلرز — تا که کوکلک عالم اسینه ایده قصد فرار
نیجه لر چوکان عشقه باشنی طوب ایلدی — نیجه لر میدان دردک اولدیلر دورنده دار
بو کتاب انموزج اولوب بیلدره عنوانی — ایده سن بحر محیطی قطره سندن اعتبار
زیره کسه قطره کورسه کوکلنه دریا دوشر — شمسه استدلال ایدر کرکورر ایسه پرغبار
کر نسیم صبح اولورسه بیلدیلر طوغر کونش — کر بنفشه آچیلورسه بیلدیلر اولدی بهار
کورسه بلبل لاله زاری کلستانی یاد ایدر — حسرت هجران الندن جاننی ایدر نثار
ای در یغا نقش عالم ایتدی یغما کوکلکی — کوزلرک قالدی خیالندن قنی نقش و نکار
عارفک بر یوزی وار در حق جمالندن یکا — کر کورزکسه اولدی اول معبود خلق ای شهریار
برق خاطف کیبی کاه کاه جانک اول نوری کورر — آنکیچون کوکلک اول جانانه ایدر قرار
پس کرکدر معرفت دریاسنه غرق اولاسن — تا بیله سن بردکرده بو قدر رحتّ و کنار
بو سوزه یوقدر نهایت پس کرو کلدک سوزه — تا که قالمایه بو یولده کار باننن قطار
باری کلدک بو سوزه کیم چونکه عیسی مکّه یه — کلسه چیقه دابّة الارض سیر ایده دار و دیار
آنک آردنجه کنش چونکیم طولانه مغربه — طوغمیه اوج کون هم اوج کیجه قدر فکر آیله وار
آنی انجق دون نمازینی قیلنلر بیله لر — ایده لر حقّه تضرع آغلشه لر زار زار
پس طوغه مغرب کنارندن چیقه تا اورتیه — آنک آردنجه قمر سیر ایلیه چون شاخسار
ایکیسی چون بولشه قبقاره طوبلر اوله لر — طولنالر کیرو مغربده ایده لر انتظار
امر ایده جبّار عالم طوغه مشرقدن کونش — برلو بیرنجه اوله کیرو همان لیل و نهار

فصل فی سدّ باب التّوبة

توبه قاپوسی نه رسمه سدّ اولیسر دکله کل — ابن عبّاسدن روایت اولندی انتشار
دیدی پیوردی رسول الله که توبه قاپوسی — مغربک آردنده در آنک مقامی اشتهار

خسار: هلاک وزیان *

مدار: وسط دائره در مرکز کبی *
طوب وچوکان: بر مشهور اویوندر
چوکانک معربی صولجاندر *
عنوان: نامه و امثالک ابتداسی
و نشانیدر *
نثار: تاغتمق وساچمق *
خاطف: سرعتله قاپان یوجی برق
خاطفدن مراد کوزک نورن سرعتله
قپان وکوزی قماشدرن برقدر
یخطف ابصارهم کلام شریفنده وارد
اولمشدر *
کاروان: قافله دیمکدر که مشهوری
قطار: بچه بوکلو دوه لر وقطارلردر که
کارواندن ترتیب ایله دوزلوب
بر برینک آردنجه کیدرلر *

آیکی الستوندن قنادی واردر اول قاپونڭ
درله یاقوتله تزیین ایدبدر کردکار
برقنادندن انڭ تابرقنادینه دکین
تیز یورر آتلو یه قرق ییللقدرر اولیه طار
یارادلدن عالمی الله اچوقدر اول قپو
تاکنش طوغنجه مغربدن اولنجه آشکار

مثنوی

کرنصوح توبه سن ایدرسه کسی
اول قپودن کیررآنڭ توبه سی
پس سؤال ایتدی معاذ استر بیان
دیدی نصوح توبه سینی قیل عیان
دیدی اولدرکیم کناه ایتسه کشی
یالوارو بن اول کون آه ایتسه کشی
اول کناهی ایتمسه عمرنجه اول
اول کشینڭ توبه سی اولور قبول
بو یله درعالمده احوال بشر
طولنجه مغربه شمسُ وقمر
طولنجق قاپانیسر قاپوسی
شو یله کیم اوله بیلورسز یاپوسی
چون قپانه توبه مقبول اولمیه
هیچ طرفدن قاپو یه یول بولمیه
هرعمل کیم جنُّ وانسان اشلیه
نه قدرکیم خیرُ واحسان اشلیه
جمله خیراتی انڭ کتمش اوله
تامکرکیم توبه یی ایتمش اوله
هم بیورمشدرکنش ایتسه رجوع
ایلسه مغرب کنارندن طلوع
کوریجک ایمان کتوره جمله خلق
الا مقبول ایتمیه هیچ آنی حق
کوره عیسی تفرقه اولدی جهان
پس مدینه شهرنه اوله روان
هم عمربدن آنده برخاتون آله
قرق ییل آنده طوره قزلاری اوله
اُولیجک آنی عمر یاننده پس
دفن ایدەلر آنده ای عیسی نفس
کیدیسر مهدی دخی صین ایلنه
اولدخی آنده واریجق اُولنه
اوغلی طوغه خاتم الاولاد اوله
اوغلی قیزی اُولمیه آزاد اوله
پس قیسرلق یایلیسر عالمه
ایروق اوغلان کلمییسر عالمه
بوسببدن اهل ایمان دوکنه
طوغمیه چون طوغن اوغلان دوکنه
بو یکا کلدک حبش قیله خراب
کعبه یی طاش طاش آله قویه تراب
پس مصاحفدن کیده قرآن تمام
انڭ آردنجه بوزولیسر نظام
کم مدینه قومی آجلقدن اوله
بصره شهری جمله صو یه غرق اوله
کیمنه آمراض ایریشه علعله
کیمه حرقُ وغرقُ وسیف وزلزله
اشبورسمه قیریله اهل جهان
اهل اسلام قالمیه ظاهر نهان
شیخ محی الدّین دیمش ایشت بونی
روح قُدس آدلو کتابنده ائی
کم رسول الله بیورمشدر صریح
راویلردن ثابت اولمشدر صحیح

قال النّبی صلعم ان استقامت اُمّتی فلها یوم وان لم تستقم فلها نصف یوم

استقامت ایدریسه امّتم
طوغری یوله کیدریسه امّتم
عمری برکون اولیسر دیدی رسول
یعنی بیڭ ییل دیمک اولور دیدی اول

یارادلسدن یعنی یارادلنلان زماندن برو *

مغبر مغرب بلاد وسیاهلر منتقلدن
برطانیه در زنجیدن غیری بلادر *
مملکتلر زینه حبشه دیرلر
علعله عین مهمله ایله زلزله وزننده *
علت و اضطراب معناسنه

اشبو سوزدن درکه درلر ای همام
بیک بیل اوله امتک دوری تمام

چونکه جمله اهل اسلام کترله
پس خلائق سرتسر کافر اوله

نه هلاله ایلیه لر اهتزاز
نه حرامدن ایلیه لر احتراز

ایده لر دوبدز فساده اجتماع
آشکاره ایده لر بر بر جماع

چونکه کفره ایلیه لر انتساب
اوستلرینه قوپه پس یوم الحساب

جمله کافر غافلیکن ناگهان
ایشت امدی نه اولور حال جهان

نور شمس کیده ایده ظلمت هجوم
یرلره دوکولسر کل نجوم

بوسببدن یرلر ایده اضطراب
دپرنه طاغ چالقنه طاش وتراب

جن انسه انس جنه صغنه
طوته لر می سن قدرت تیغنه

طیر و وحش و دابه ایده امتزاج
موج اوره بر بیرنه کیده وب مزاج

جنی لردیه کورالم نولدی کار
کوره لر اولمش دکزلر جمله نار

فصل | قال الله تعالى واذا العشار عطلت الآية | في نفخ الصور

امر ایده الله اسرافیله ایده اعتداد
صور اوره اوله هلاک جمله خلایق المراد

ایکی کز صور اوریسر در بیریسی قرماغ چون
بیری دیر کورمکیچون درکیم اوله یوم التناد

صوری دیمشدر رسول الله کیم اول بر نوردر
شکلی بوینوز شکلیدر آیله بوسوزه اعتقاد

قوپه مغربدن بیکادن پس قیامت اولا
خلق آنی بولت صنوب اکا ایده لر التحاد

امر اوله عزرائیله کیم صاغ الن عرش آلتنه
صول آلینی کرسینک آلتنده ایده امتداد

قبض ایده ارواحی هپ اوله ملکلر هم هلاک
الا اشبو درت ملائکه کیم مقربدر رشداد

یعنی جبرائیل ومیکائیل وعزرائیل هم
بیری اسرافیل اوله صکره قلانک بی عناد

امر ایده عزرائیله کیم جانن آل اسرافلک
چون آله جانینی حق صوراکه کیم قالدی عباد

ایده جبرائیل ومیکائیل وعزرائیل همین
آیده میکائیلی قبض ایله چون ایده اجتهاد

صوره کیم کیم قالدی آیده جبرئیل وبن قولک
آیده یا عزرائل امدی سن دخی قیل انقیاد

اولده چون اوله هلاک پس صوره کم یا جبرئیل
کمدرر باقی قلان سن ایله آنی بکا یاد

آیه جبرائیل که سن قالدک که وجهک باقیدر
قالدی جبرائیل کیم اولده اولیسر فانی نهاد

ایه یا جبرائیل امدی سن دخی اولغل هلاک
سجده ایله ویره جانن قیل بوسوزه اعتماد

بعضلر ایدر که عزرائیل اولور صکره هلاک
ایکسیده سوزدر والله اعلم بالسداد

پس یاته قرق بیل جهان آندن ایسه ریح عقیم
یعنی شول بیل کیم هلاک اولمشدر آندن قوم عاد

ایکنه یوردیسی قدر چیقه جهانک یوزنه
طاغی طاشی دوبدز ایده آیلیه صانکم رماد

پس دیه الله که یا دنیا قنی کیم اهلکی
زینتکله فتنه ایدوب ایلدکدی دلکشاد

قنی آنلر کیم طپردی غیره بکا شرک ایدوب
قنی اول جبار بکلر کیم ایدرلردی فساد

کندو یه ایله ثنا ایده بقایه افتخار
کم انکدر عز و دایم اولدر الله هاد

قدرتیدر قاهره هم حکمتیدر باهره
صنعتیدر زاهره یهدی لمن شاء الرشاد

اهتزاز زاء ایله حرکت ومیل معناسنه*

تیغ فارسی درقلج معناسنه*

امتزاج بری برینه قارشمق*

التحاد میل ایتمک*

امتداد بو یرده مد وجر وبسط معناسنه*

سداد سینک فتحیله استقامت وصواب معناسنه*

ایکنه یوردیسی نوغایجه اینه کوزی*

دلکشاد یعنی اچق کوکللی*

قدرتیدر قاهره یعنی قدرت غالبه سی واردر*

حکمتیدر باهره یعنی حکمت ظاهره سی واردر*

زاهره اشکاره ودرخشان ونورلو*

ایده بوکون ملک کگدر کسه ویره جواب   پس سؤالینه جوابن کندی ایده اول جواد
ملک الأمگدر رکیم واحد و قهار اودر   کیم جمیع عالم آندن ایدر ایدی اعتضاد
پس سقر آدلو جهنم دن چیقاره بر یللک   قومیه ایدی دگزدن قطره جه صو مستفاد
یر یوزین قبقاره قیله زیت کبی کوک اریه   گلسینه قصد ایدیجک حق دیه وارمه زیاد

فصل فی یوم القیامة

دگله کل الله امدی کرونیجه در کورر   چورمش سوگکلری نیجه برادر فی المعاد
حق تعالی بر غزینه فتح ایده عرشدن بوکز   چیقه آندن بر دگز بحر الحیات در آکاآد
بودگزدن یر یوزینه بر عجب یغمور یغه   کیم ارنلر صوینه بگزراوله ای شاه زاد
امر ایده الله کیم اجساد قبر ایچنده بیته لر   کر نبی کر ولی و کر سلیمان کی قباد
بر کموجک واردرر انسانده املا چوریمز   کیم سکردنده اولور جسم اکا اتمشدر عماد
حق تعالی کیرو آندن یاردیسر جسمنی   نیته کیم اول انا قرنده اتمشدی نهاد
کل ای مرد معنوی کور صورتک نقاشنی   صوده انسان صورتن یازر مصوری مداد
بوغیکن وار ایدر آنی واریکن هم کیرو یوق   در کوروب کیر وایدر جسمینی روحینه مهاد
چونکه قبر ایچنده اجسادی یرادر کیرو حق   نیجه کیم اولدی ایسه اویله یرادر بامداد
یعنی ییکت ییکت اوله پیرلر اوله کیرو پیر   بولوب اشبو صورتی کیرو اوله لر جمله شاد
عرشک التندن یره بریل ویر ایچنده اود   تا که یل آچایری بونلر چیقه بوله مراد
دیدیلر اهل تواریخ انبیادن ایشدوب   کیم جهانک عمری یتمش بک یل اوله فی العداد
آلتمش ایکی بیگ دخی طقوز یوز آلتمش اولد   یاردلدی آدم و یایدی بنی آدم بلاد
هم بنی آدم بدی بیگ بیل تمام حکم ایدیسر   قالدی قرق بیل کیم تمام یتمش بیگ اوله یوق مزاد
قرق اولدرکیم قمو انسان کدیجک دنیه دن   یاتسر قرق بیل بوکا ایتدی مشایخ اتحاد
چون تمام یتمش بیگ اوله بو جهانک عمری پس   کیرو فانی اولیسر قالمایسر آغ وسواد
بوزیسر بو خیمه یی کیم ملکک اسی قوردیدی   دوشیرر بو دوشکی کیم دوشه مشدی اوستاد

مثنوی

چونکه بو سوزی سکا ایتدم بیان   بیرو کوک تاریخنی قیلدم عیان
دگله کیرو بر خبر تقریر ایدم   عالمک تاریخنی تحریر ایدم
کیم مجاهددن بو رسمه نقل وار   دیدی اللی بکدرر تاریخ ای یار
فخر رازی رحمة الله علیه   ایتدی احسان احسن الله الیه
لیلة المعراجده کیدرکن رسول   جبرئیل ایله اکا اوغرادی یول
کیم ملکلر لشکری صف صف کیدر   بر بر ینه وص مقابل صیر ایدر
جبرئیلدن صوردی اول خیر البشر   کیم بولر قنده کلور قنده کیدر
دیدی بن مخلوق اولالی یا رسول   بو یله کوردم بونلری صاغیله صول
شویله کیم بر کوردوکومی کورمدم   اولینه آخرینه ایرمدم
ایلدیلر بیرینه آنده خطاب   نه و قندن یاره دلدک و یر جواب

* اعتضاد قوللنماق و مدد دلنمک
* زیت زیتون دانه سی نک یاغیدر
* قباد انوشروانک پدری اسمیدر
* نهاد اصل و بنیاد بدن دیمکدر
* مهاد بساط و فراش معناسنه
* مزاد مصدر میمیدر زیاده معناسنه بعض نسخه ده فی المراد کلمش

دیدی عمرم ایتدی اسین بیلمزم | نه قدر اولدی حسابن بلمزم
لیک درت یوز بیڭ ییل اولیجق اله | کوکده بر یولدز یرا در پادشاه
بن بر ادیلالی درت یوز بیڭ تمام | کوکده یلدزلر براتدی والسّلام
زی کمالُ وقدرت اسی ذو الجلال | کیم انکدر علمُ وحکمت بر کمال
بو خبرلرده بودر محکم جواب | آینده وز الله اعلم بالصّواب
بونده عالملر کیرو ابدر سؤال | کلُّ شیئٍ هالكٌ ده نوله حال
عرشُ وکرسی نولیسر لوحُ وقلم | جنّتُ ونار ه ایر یشوری الم
جان اولورمی بوخسه اولزمی ملاک | بو یدی اشیایه کلمزمی ملاک
ویردیلر کیرو جواب شافی هم | صوندیلر کیرو شراب صافی هم
کیم بو یدی نسنه اولور انعدام | کیرو کلور کوز آچنجه والسّلام

فصل | كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ الآية | فی الحشر

چونکه عالم خلقی دوبدز اولهلر محو وفنا | حیّ وقیّوم ایده کیرو انلری حیّ وبقا
اوّل اسرافیلی احیا ایلیه امر ایلیه | بیت مقدس صخرسنك صورن ایلك ابتدا
صورنڭ درت شعبه سی اوله طوره درت کوشه ده | بیری شرقك بیری غربك اولیسر ایدوب آدا
بیری یر التنك بیری کوکلر اوستنك اوله | التی دلکلو اوله چیقیسر انلردن صدا
اوّل دلیکڭ هر برنك اولیسر بردرلو جان | اوکنده اولیسر ارواح جمله انبیا
اولیسر ایکنجسنده جمله ارواح ملك | بیرسنده جنّیلر ارواحی ایده التقا
بیرسنك آدمیلر جانی اوله خاص وعام | بیرسنده اوله ارواح شیاطین امتلا
بیرسنك اوله حیوانانڭ ارواحی قمو | صورده اون درت دائره هم ایدیسر در استوا
پس خطاب ایریشه اسرافیله کیم ادر صورکی | برآیاغن ایلرو باصوبن ایلیه ندا
ای قرابرلرده چورمش سوکلکلر دیرلڭ | ای تراب اولمش بدنلرکه اولدیکز ایدی هبا
جانلر یکز کیرو ویردی حق سیزه پس دیرلڭ | ییرکزدن قوپڭ امدی قوپدی چون یوم الجزا
پس بدنلر یارادیله قبرایچنك شویله کیم | آنالر رحمنده نیجه یاردلدیسه سوا
نیجه کیم اجسادی اوّل یاردوب جان ویردی | بونده دخی اویله ایدیسر در آخر انتها
چون بدنلر بریرن دوبدز تمامت دوزله | چیقه جانلر صورایچندن طوله لر ارضُ وسما
هر بری جسمینه کیروب دیرله قبرنك هپ | عرشڭ التندن براودلو یل اسه طوله هوا
بیری یان جمله خلقڭ قبرین آچه طورلر | دکله امدی نیجه چیقه لر بولر ای مه لقا
چونکه اوّل صوری اورن دیرلیسز جبرئیل | صکره میکائیل وعزرائیل ضیا اندر ضیا
کوندره حق بونلری رضوانه تا کیم جنّتی | ایلسون غایت مزیّن کم محمّد مصطفا
کیرسر در امّتیله تا ابد باقی قلوب | بی نهایت لطف ایچنك عیش ایلر منتها
امرایله جبرائیله آلفل لواء الحمدی تیز | ایکی حلّه تاج براقْ آل کیم بنه خیر الورا

صخره: صلابتله متصف اولان طاشدر بو یرده مراد صخرة الله در که صخور جنتدندر قیامت کوننده بیاض مرجانه مبدل اولسه گرک *

صدا: طاغدن وامثالندن منعکس اولان آوازدر بو یرده مطلق صوت معناسنه در *

امتلاء: طولمق *

هبا: توز یعنی غبار *

سوا: یعنی برابر ومطابق *

خیر الورا: خلقڭ خیرلوسی *

مثنوی	ذخر اعلمدر محمّد صادق الوعد الامین فخر عالمدر محمّد رحمة للعالمین	مثنوی

حلّه‌نڭ بیری یشل بیری صارو	کیسون اشبو طونلری اول ماهرو
اول براق ایکی قنادلودر عجب	یوزی انسان یوزلودر دیلی عرب
امر ایده جبرائله جانڭ او یر	اورآکا یاقوت احمردن آیر
هم زمرّددن او یان اورغل آکا	بوملککلری آلوب وارغل اکا
ایره اسرافیلُ وجبرائیل روان	اوره میکائیلُ وعزرائیل روان
کورەلرکیم دوبدز اولش یر یوزی	هیج بلمورمز قبر ینڭ ایزی اوزی
کورەلر امّا که بر نوردن دیرک	برق اورر بر یرده تا اوج فلک
پس ایریشه ایده اسرافیل ندا	بو کلامی ایلیه آنده ادا
طورای روح طیّبه شاه رضا	طور قیامت قوبدی کور فصل قضا
قافیة طور حساب عرضی ایچون رحمانه کل	طور اورو تیزدر تاره درمانه کل الباء

چون رسول اللّه اسرافلدن ایره بوخطاب	قبرآچیله چیقه یردن پس اوطوره مستطاب
سلّکه باشندن صقالندن بوککز طپراغی	ایکی حلّه طونلرینی کیه اول عالی جناب
آینده کیم یاجبرئیل اشبونه کوندردی بگا	آینده کیم بوکون قیامت کونیدر یوم الحساب
آینده کیم پس مشتلە کیم ایشدوب اولم فرح	آیله کیم اوشله لواء الحمد له تاج ونقاب
آیله کیم بوق یوق سؤال اتمزون آندن بن سکا	آیله کیم آچلدی جنّت قاپنوب دار العقاب
آینده که آندنده صورمازم سکا یاجبرئیل	آیله عاصی امّتمدن صورارم ویرکل جواب
آینده اسرافیل که صوری اورمیشم بن تمام	آیله شمدی کوکلمڭ یوز ینه صچدی وکز کلاب
پس کیه تاجن براقینه بنه اول شهسوار	جنّته عزم ایلیوب سجده ایده اوله مجاب
برنده ایله منادی کیم باشڭ یردن کتور	سجده نڭ کونی دگل بلکم حسابیله عذاب
ایسته تکرّکدن دلکلرکیم عطالر ایلیه	آیله یاربّ وعده ایلمشدڭ ایله مستجاب
حق تعالی پس دیه کیم یاحبیبم بن سکا	شولقدر ویرم که راضی اوله سن درفتح باب
امر ایده کیم اوره اسرافیل صوری باتمام	دیرله جمله خلایق ایلیه لر اضطراب
انبیا اوّل دریله آردلرنجه اولیا	اوشبو رسمیله مراتبجه طورالر از تراب
طوره مؤمن لر قبورندن قمواق یوزلولر	طوره کافرلر قرا یوزلولر اشلاری خراب
بعضی مؤمنلر یوزی اوله منوّر کون کبی	بعضی لر آی کبی اوله کیم کوزوکه بی حجاب
بعضنڭ یلدز کبی اشراق ایده یوزی لطیف	بعضنڭ برق اوره یوزی *چو نور شمع تاب
طوره قبر اوسننده بیڭ بیل جمله سرکردان اولو ب	ایره مغز بدندن براو داینده جکرلری کباب
کلّ عالم باشن اکوب نیلیه سن بیلمیه	کیم ایراقده کیم یاقنده کیم معذّب کیم مثاب
جمله خلقڭ کله اعمالی کوزوکه سویلیه	حالنی بر بر بیان آیلیسر صانکیم کتاب
هرکشی ایمانه کوره انوارنی	نور کونینه یقینلر بولیسر حسن مآب

اوج هر نسنه نڭ یوقاروسی علو کبی *

تاب فارسی در ضیا و نور دریورده تابان مقصوددر یعنی مضیء * مثاب ثوابلو ایدر * معذّبڭ ضدیدر ایچون اهرلنمش * مآب مرجع دیمکدر *

مثنوی — ذخر اعلمدر محمد صادق الوعد الامین / فخر عالمدر محمد رحمةً للعالمین — مثنوی

هم رسول الله بیورمشدر صریح — کم آنی ابن عمر دیدی صحیح
کامل ایمان کورمیه لر وحشتی — نه اولمده نه قبرده دهشتی
نه کرونشر اولسه وحشت کورەلر — باشلرندن خاکی سلکوب طورەلر
ایدەلر الحمد لله الغفور — کیم کیدردی غصه میزی اول شکور
قنقی درلو طونلریله که اولەلر — هم کرو اول طونلریله اولەلر
کرکشی شادان اکر کریان اوله — صکره طونی اسکیه عریان اوله
صکره جنتدن کلیسر حلەلر — ارککك ودیشی کییسر حلەلر
باری چونکم حشر اوله دو بدر تمام — قبرك اوستینه کلوب طوته قیام
متقیلر بولوکینه نا کهان — آشکاره اولیسر فضل نهان
قافیة بعضیه النون ایارلو بردو — ایریشه کوکلی نه جنسدن کیم سوه التاء

بعضنه یاقوت ایارلو ایریشه برکوکچك آت — بودوه آت اورنیسر ایکشر نوردن قنات
کردیلرلر ایسه سیران ایلکلر هر مجلسی — کردیلرلر ایسه اوچوب کیدەلر ست جهات
هم کله مؤمنلره اعمالی الطف طیبله — صورت احسن سوزندن دوکیسر قندو نبات
ایدە هیچ بیلورمسنکیم بن کم کیم کلدم اوش — ایدەکیم یوق بیلمزم قالدم ولی حسنکدە مات
ایدە شول صالح عمل کیم اشلریدك دنیه ده — ذکر ایدردك قیلر ایدك دون وکون صوم وصلا
اول بنم اوش لیك بینردم سکا بن دنیه ده — شمدی سن بنکل بکا بولغل بلالردن نجات

ت

قال الله تعالی یوم نحشر المتقین الی الرحمن وفدا الآیة

کافره اعمال چرکین صورت ایچنده کلە — قوقوسی انجس اوله قنده بولیسر طیبات
ایدە هیچ بیلورمسنکیم بن کیمم کیم کلدم اوش — ایدە کیم یوق بیلمزم نولیدی اوایدم ممات
ایدە شول مردار عمل کیم قیلریدك دنیه ده — بن اولم کیم اشلریدك کفر وفسق وسیئات
پس بکا دنیاده بینردك بوکون بن بینرم — وسوزی تفسیر ایچنده اویله نقل ایتدی روات

قال الله تعالی وهم یحملون اوزارهم علی ظهورهم الاساء مایزرون

عائشه ایدر سؤال ایتدم رسول اللهه بن — کیم خلایق نیجه سی حشر اولیسر ای عالی ذات
دیدی حشر اوله قمو باشی قپایالن ایاق — بن دیدم عیب اولیامی عورته اشبو صفات
دیدی یا صدیق قزی اول کون شوکوندر کیم ایشت — کندویه مشغول اولیسر جمله خلق ممکنات
کوزلر ینی کوکه دیکوب طورەلر قرق ییل تمام — بیمیەلر ایچمیەلر ایدەلر یردە ثبات
درلره غرق اولیسر در جمله کافر کیمسی — باشنه دك اغزنه دك قرننه دك هپ عصات
الا مؤمنلر اوتوره هر بری بر کرسیده — کولکه لر ایده بولنلر کونلری عید وبرات

دهشت حیرت *

اولەلر اولکیسی قصرلە ایکنجیسی مدلە درغالرنده البلس اولنان کسلر بلە قبردن مبعوث اولەلر ارکجون کفنده اهتمام کرکدر *

فضل نهان کزلی عطا واحسان که سایر ناس اوزرینه سببر ناده درمحاسدر *

مات حیران معناسنه *

(١) یعنی کونلری عید وکیجەلری برات *

اول قیامت كونی برساعت كلّه مؤمنلره
نقل ایدر كشّانی قبردن تاكه نجه جنّته
اشبو سوزك قدرنی تاالله بیلمزسن نه در
كمسه بودولت سراینه قچن یول بولیسر

دولت آنكٌ كیم نمازه طوریشه ویره زكات
برنمازقدری اولورهركیم اوقور والنّازعات
اشبورسمه خضرساكا صونه‌می آب حیات
تاكه اوله شفیعی آنده فخر كائنات

فخراعلمدر محمّد صادق الوعد الامین
فخر عالمدر محمّد رحمة للعالمین

مثنوی

ابن عبّاس دیدی چونكیم حشر اوله
معصیتدن توبه‌سز اولن كشی
كیمكه سكران اولسه سكران اولیسر
آیوغ آیوغ اوله مستنده قدح
جیفه كیبی قوقه لعنت ایده‌لر
كیمكه چالغو چالر اولسه چلیسر
لوطیلر یردن قاتشمش قوپیسر
هركه عاصی اولسه رسوای اولیسر
توبه‌یه كل توبه‌یه كل توبه‌یه
هركم آنكٌ ایشی استغفار اوله

قافیة

مثنوی

هركشی حالینه كوره نشر اوله
اول اولیسر درخجل اولان كشی
عاجز وغمناك وحیران اولیسر
دستی بوینده دستنده قدح
اژدهالر صوقه لعنت ایده‌لر
ارتانوب چالغوبی بیره چالیسر
ایت كبی بونلر چاتشمش قوپیسر
ایشی آه وناله وواى اولیسر
كچدی عمرك ایریسرسن توبیه
دستكیری اول غنی غفّار اوله

التّاء

پس نه ایدیسر آندن پادشاه مستغاث
قنده دردشمنلرم دیه ملكلر آیده‌لر
آیده كیم دوشمنلرم شونلردركیم دنیه‌ده
افترا ایدرلریدی باكه اول كنّ ایلر
هم كلّه قرآن كوزوكه آیده قرآن اهلنه
آیده كیم یوق بیلمزم پس آكا قرآن ایده كیم
بن شوقرآنم كه باكا عاشق اولوب دائما
كیجه‌لر اویخوكی ساكا چوق حرام ایتمیشدم
آیده‌لر بوكون كرك هرتاجراتّی ایلیه
آخرت تاجرلرندن سن زیاده اوله سن
پس ویریله اهل قرآنه شورسمه سلطنت
اوره الرهم باشنه جوهرلو برتاج وقار
آتسینه آنسینه حلّه‌لر كیم ویره‌لر
آیده‌لر كم نه سببدن ویردیلر بیزه بونی
آیده‌لر كیم آندن اوتروركه سیزك اوغلوكز

كیم قنی شونلر بنی بیلمزدی شاه مستغاث
كمدرر دشمنلرك دی یااله المستغاث
كم بنم ایله یلان سوزلرله ایدردی بحاث
بن منزّه تكریه بورسمه كیدردی بحاث
هیچ بنی بیلورمیسن شوقنك ایدرمی انبعاث
بن سنك شول یاروكم ذوقنك ایدرمی انبعاث
كنّدزاوقوردك بنی صوسزایدردك التهاث
كاه حضرده كاه سفرده كیم كیدردك التهاث
خرمنن آكا كوره كوتوره كیم ایتدی حراث
حاصلینی آرتق آلاسن چون اوش بندی حراث
كیم كچورمزدی خیالندن بو وجه‌یله تراث
كیم اوچورمزدی خیالندن بورسمیله تراث
ایرمیه هیچ قیمتینه دنیه‌ده ملك واثاث
ویرمدكدی قیمتینه دنیه‌ده ملك واثاث
كورلرزدی دنیه‌ده مثنی رباعیله ثلاث

توبه یقال تاب الشی توباً وتوبة
ای رجع مرة بعد اخری مرادبو
معامده ابلدر *

التهاث * موسزلقدن دیلن طلسز *
حراث * ایكن ایكمك *
اثاث متاع البیت یعنی او اسبابی *

دائما قرآنی یاد ایدوب اوقوردی عشقله ‖ استمزدی دنیه ده مثنی رباعیله ثلاث
پس دونوب قرآن اوقویانه دیه لرکیم اوقی ‖ حق سنی اسرکیوب و یرمشدی قرآنی غیاث
جنت ایچنده اوقودقجه مراتب بوله سن ‖ دولتوکه چون سبب ایتمیشدی آنی غیاث
نه قدر اوقورسه آنی اول قدر عزت بوله ‖ رحمتیچون اکا قیلمیشیدی ارزانی غیاث
کوندر بدی بیزه سلطان السلاطین حضرتی ‖ کنت و محبوبی ایله لاشک اوفرقانی غیاث

مثنوی ‖ ذمرا علمدر محمد صادق الوعد الامین
فخر عالمدر محمد رحمة للعالمین ‖ مثنوی

کوزوکیسر خیر واحسان وزکات ‖ احسن صورتده حج صوم و صلات
خیر واحسان بر یشل قبه اوله ‖ سایبان اوله اکر جبه اوله
باری هر اعمال کم انسان اشلیه ‖ قنقی وجهیله که احسان اشلیه
هپ مصور اولیسر در یارین اول ‖ استییسر یار بن آنده یار بن اول
زی سعادت کیم عبادت ایلیه ‖ دون وکون خیراتی عادت ایلیه
دولت آنک کیم فتوت ایلیه ‖ خیر ایده دائیم اخوت ایلیه
تاکه خیری دستکیر اوله اکا ‖ باشنه بر کون کله آنی اکا
چونکه خلق بردن قوپیسر بی کمان ‖ بر بر بنی بیلسر لر بر زمان
صکره احوال قیامت اولیسر ‖ کیم سلامت کیم ملامت اولیسر
بیلمیه کمسه بوکز بیری برین ‖ بیلمیه کوکله کوکین برده یرین

قافیة ‖ فصل فی تبدیل الارض والسموات ‖ الجیم

کلدک امدی نیجه اولور یبر وکوکلرای سراج ‖ نیجه زایل اولور آنده اوصلر اوکلرای سراج
خلق یرندن طوریجق طغلری کتمش کوره لر ‖ دوبدز اولمش یر یوزی هیچ قالمامش بحراجاج
یعنی دیکزلر صوعلمش شهروکوی اولمش خرا ‖ ب ‖ جمله یلدزلر دوکلمش کوکلر اولمش انفراج
حق تعالی آیه کونه قدرتیله یاپشه ‖ آته اول بوایکسینی دکیزه بی لجاج
آندن اویله یلن اسدیره بولاری قزدره ‖ آندن اودایدوب بولاری اوده قاده کوزک آج
بریوزنی آق کموشدن ایلیه دیدی علی ‖ کوکلری آلتوندن ایده برنظرده بی علاج
بریوزی تبدیل اولیجق خلق صراطه کیدیسر ‖ آنده ظلمنده طوریسرلر آیاغن یالن آج
بونده تفسیر اهلی اوج درلو روایت آیلدی ‖ بیری بو بیر آق کوشدن اوله اولمزطاش اغاج
بودر ایکنجسی کیم اشبو بیری کیک ایده ‖ سختیان کیبی چکیسر در آنی بی اعوجاج
بودر اوچنجیسی کیم دوزه بر آیری بری ‖ ساهره در آدی براق یردر اول همچون زجاج

قال الله تعالی فاذا هم بالساهرة

بویر اشبو یردر آنده هیچ کناه اشلمدی ‖ آنی کیک ایلیسر در ایده تلقلق انتهاج
دیدیلر بو یر یکرمی بر بلوکدر کیکلکی ‖ آنی طقسان طقوز ایدر کیکلیکنی بو نیجه قاج

غیاث: مدد و یاردمجی اسیمدر جایزدرکه مغیث معناسنه در الله تعالی مراد اوله * ارزانی: لایق *

یاربن: مصراع آخیرک آخرنده اولان یاربن دیوشن وصاحبن معناسنه در * اکا: ایکنجی مصراعنک آخرنده تنکری ایله معناسنه در *

اوصلر: اوکلر عقللر دیمکدر فارسیده هوش در اوصی واوکی کتمشه بیهوش دیرلر * بحراجاج: طوزلو واجی دریا مراد جمله صولر دریالردر * اعوجاج: اکریلک * انتهاج: داخل اولمق و یورومک معناسنه در *

شولکه میدان بیر بیدر کم خلقی آنده جمعی ایدر
کوکلری پس قبض ایده آندن طون کاغد کبی
منتظر اوله خلایق کیم نیجه امر ایده حق
چون بو دنیا کوکی ایکی پاره اوله امرله
بونلرڭ جنّ و بشر جه ایکی اوله صاغشی
آیده لر کیم یا ملکلر سزده بیدر تکّریمز
بزده یوقدر ور ولی امّا کلیسر تکّریمز
آشکاره اوله افعالی صفاتی ذاتی هم

آق چورک کبی قیلیسر اورته یرده همچو عاج
یرلره آته بو کوکلری ایشت بی احتجاج
بیڭ ایاقی بر آیاقی اوستنه ایدیسر اندراج
اینیسر بیره ملکلری قیلیسر ازدواج
قوشدلر بر یوزینی دکلنه اولر نتاج
ایده لر بزدن منزّه در غنی بی احتیاج
یعنی ظاهر اولیسر امری اولیسر در رواج
و یریسر در قوللر بنه سلطنت تختنده تاج

آنکیچون برق اورر نور کمال کبریا
زیرا اشرق ایدیسر نور جمال کبریا

آندن ایکنجی کوکی قبض ایدیسر
اینه لر بو نڭ دخی اهلی یره
بو کوکڭ ایشت که اهلی نیجه در
آیده لر کیم سزده میدر تکّریمز
آیده لر بزدن یوجه در اول اله
ظاهر اولیسر ولی امری آنڭ
اشبو رسمه کوکلری بر بر دژ
هر کوکی در دکجه اهلی اینسر
اورته یره آلیسرلر عالمی
قافیة هر کوکڭ یلدوزن اوده آتسر

یدی قات کوک کیرو بر بر کیدیسر
قوشدلر بر یوزینی دائره
ایکی اولکی کوکڭ اهلنجه در
کورکوریسه دمیدر تکّریمز
بزده یوقدر اول منزّه پادشاه
قیلمشدرر ولی امری آنڭ
بر بتی کبی یدی کوکی دورر
قوشدیسر بر یوزینی سرتسر
اورته یرده قالیسر جنّ آدمی
اودا ایدوب اول اودی اوده قاتسر الحاء

بو یدی کوکلر دوریلوب خلقی ایند کجه رواح
آیده لر کیم بزده یوقدر اول منزّه تکّریدر
پس بولردن صکره روح اعظم اینیسر یره
بر صف اولوب طوریسرر همانه قارشو اشبو روح
جمله ایمان اهلی اوله یوز یکرمی صف تمام
هر صفڭ او زنلفی مشرقدن ایر مغربه

صوریسرلر تکّریمز قانی که کوره وز کفاح
الأظاهر اولیسر امری سیزه اتمڭ صیاح
هپ ملکلردن عظیم در آچسر یرده جناح
بونڭ آردنده بولر صف صف طوروب ایله صفاح
اوله سکسان صف محمّد امّتی اهل صلاح
هپ باشی قبا یالنچقلرنه کوکلک نه سلاح

قال الله تعالی یوم ینفخ فی الصّور فتأتون افواجا

نقل ایدرکشانی معاذ ابن جبل بر کون کلوب
دیدی یوم ینفخ فی الصّوری بیلدر یا رسول
آندن اول ایکی مبارک کوزلرندن یاش آقوب
دیدی بیلکیم امّتمدن قو پیسر در اون بلوک

کیم رسول الله قتنده ایتدی سوزه افتتاح
دیدی ایتدڭ یا معاذ امر عظیمدن انفتاح
اشبو رسمیله جوابه صدری اولدی انشراح
بعضسی میمون صورتلو بعضسی طوکز قباح

ازدواج بر یره همجمع اولمق و بری برینه قارشمق اختلاط کبی*
رواج یعنی کچمک*
دم وقت و ساعت*
ولی اولکی ولی ولیکن دن دخی مفعول ایکنجیسی اسم فاعلدر ولاینندن*
رواج یورمک و کتمک معناسنه در*
کفاح کسر له یوز یوزه اولق*
صفاح بو یرده امام و جماعت کبی بری بر لا ینک سواهیه سندن اعراض وار دنده وقلنوب طورمق در*

بعضسی آیقدن آصیلوب سورینیسر یوزین
بعضی دیلن چینییسر کوکسنه صارقوب دیلی
اهل محشر کورو بن حالندن آنڭ ایکرنه
بعضی بوغازندن آصیله طامو آغاجنه
بعضی قطران جبّه لر کیه تنینه یاپشوب
دیدی میموندن صو رتنده قو پسر قوقولین
آیقدن آصلن شول کیشدر کیم بیررِبا
شولکه صاغر دیلسز اوله کندوزن کورندرر
نیچون اولو دوشه کیشی عجب ایده اعمالینه
سیماسکیم نور عزّت قپلایدر عالمی

بعضی کورسز بعضی صاغر دلسز ایلیه نیاح
آقه آغزندن ارگلر بولمیه آندن فلاح
بعضسی السز ایاقسزو پیسر بولمز نجاح
بعضسی جیفه دن آرتق قوقسر اندر بطاح
بونلری بر بر بیان ایتدی کل آگله اصطلاح
عم حرام یین طوگرزو پاککه ییمزدی مباح
کورسز اولان جور ایدندر حکم ایچندہ بی صحاح
عُجب ایدوب اعمالنه دنیاده ایدردی مزاح
اولولق کیمڭ ایدوکی اولسر ظاهر صباح
کوزلره انوار ذاتی اولسر زاهر صبّاح

مثنوی

آنکیچون برق ادر رنور کمال کبریا
زیرا اشراق ایدسرنور جمال کبریا

مثنوی

شولکه دیلن چینییسر یارین اول
دیدی آنلر شو یله عالملردرر
کیم مخالف اوله قولی فعلنه
شولکیم آل آیق کسلمش کیده لر
شولکه طاه و آغجینه آصه لر
جیفه لردن شولکیم آرتق قوقه لر
اشلری مردارله لذّات اوله
هم زکاتی ویرمیوب منع ایده لر
شو لکه قطراندن کیه لر جبّه لر
قافیة خلقه کبر یله دماغ ایلیه لر

دگله آنکیچون نه بیوردی رسول
یرده شول قصّاص ظالملردرر
جون مخالف درکیم اویه قولنه
آنلر اولدر قوگشی سن اینجیده لر
بکلره غمّاز اولوب قوباصه لر
نفسلرینی مهمل ایشه صوقه لر
نفسلرینڭ لذّتی شهوات اوله
نیجه ما کیم سیم و زر جمع ایده لر
کبر و فخر بیله یپالر قبّه لر
خشم ضر بیله دماغ ایلیه لر الخاء

چونکه بو احوالی بیلدڭ آگلدڭ طوندڭ قولاخ
بلکه سعی ایت کیم اولولر زمره سندن اوله سن
شیخ غزّالی روایت ایدر احیاده اشیت
یوزلری یلدزکبی تابنده اوله بونلرڭ
آیده لر چونکیم اذانڭ ایشدردک اوننی
بونلرڭ آردنجه کیر وطوره برخوش طائفه
آینه لرکیم نه سببدن یوزگزکون کیبدر
بونلروڭ آردنجه کیروقوپسر برطائفه
آیته لرکیم نه سببدن یوزگزکون کیبدر
اشبوسوزه امدی صرّاف اول بنم دیزدرلرم

پس صقین اشبو صفتلردن سن اول زنهار اراخ
تاکه زرّین تاج اوربنوب کییه سن زربافی ناخ
کیم قیامت کونی برقوم اولیسر غایت اناخ
آیده لر نیجه عمل ایدردیگزسز انتساخ
طوروب ابدسته کیدردک ایتمزیدک انتفاخ
یوزلری صانکیم قمردرکیم فلک آگا قوناخ
آیده لر ابدستی اوڭ وقتدن آلوردق ارتسا
یوزلرنڭ صان کونش اولمش هیادن ایکی شاخ
آیده لر مسجدده طوتردق اذانه برقولاخ
زیرا دریادن چقوب استرجو دُردانه قلاخ خ

اندر بطاح یعنی درەلردە وچقور یرلردە * جبە چار دیدکلری قفتاندر *

اراخ قافیه ایچون ایراقدن مبدل اولنمشدر * زر بافی بافتندن طوقومق معناسنه یعنی آلطونله طوقنمش نرسه کبی * ناخ نخ لفظندن اشباع اولنمشدر نخ هر بیروداركی برشیم معناسنه اولور بوراده مراد صرمه ایله ایشلنمش نازک هر بیر لباسدر * اناخ امین وفرحات ایناغندن مبدل اولنمشدر *

دیدیلر کیم یارسول نیته بیلهسن کافری
دیدی کیم یوم القیامتده کلیسر امتّم
زیرا ایدست صوینک ایر یسر آثاری دیدی
سور یسر در بونلری عیسی محمّد ییدیسر
هم بیوردی کیم خلایق اولیسر در اوج بولک
بر بلوککی یایق اوله بیر یسی اوله سُوار
دیدیلر کیم نیجه یورلر یوزینک اوستنه
دیدی قادر در اپاغی او زر ینه یوریدن
حق بیورمشدر رسول الله کمحق قادر در ر
قطره دن یوزلر دوزوب کوز ویردی تاکوره

نیجه بیوردی دیّم طوت سوزه مردانه قلاخ
یوزلری آق قوللری آق طوت اوسلطانه قلاخ
آندن اوتروآغ اولور دیدی طوت اول خانه قلاخ
او یله بیوردی طوت اول دردیله درمانه قلاخ
نیجه اولیسردیّم طوت سرّ رحمانه قلاخ
بر بلوکی یوزی اوستونه طوت اول جانه قلاخ
آیدهیم کیم نه بیوردی طوت او جانانه قلاخ
یوزی اوستینه یوروده طوت بو عرفانه قلاخ
طپراغمجان ویردی هم علمینه قرآنه قلاخ
هم سوزین اشتمکه ویرمشدر انسانه قلاخ

آنکیچون برق اورر نور کمال کبریا
زیرا اشراق ایدیسرّ نور جمال کبریا

مثنوی

چون بوحاله ایره انسان طلعتی — کیدیره لر انبیایه خلعتی
خلعتی اوّل رسول کیمیشدی — شول زمانکیم قبردن طورمیشدی
اندن ابراهیم اوله خلعت کیّن — بویله نقل ایتدی بونی بو یله دین
زیرا دنیاده بوعریان اولدیدی — حق یولنده اودلره آتلدیدی
آنک آردنجه کیه لر انبیا — آنلرک آردنجه جمله اولیا
آنلرک آردنجه پس جمله شهید — آنلرک آردنجه پس جمله سعید
اشبو و جمله مراتبجه تمام — طولنالر اهل ایمان خاصّ وعام
بکلر آیقلرده ذرّه اوله لر — قاضیلر بونلرک ایله قاله لر
اوغلی اولن کیشی بولیسر وصال — ویریسر اوغلی آکا آب زلال

قافیة — کوره اوغلانجیغنی شادان اوله — اول یقلمش کوکلی آبادن اوله — الذّال

طوره بیک ییل منتظر خلق انده اوله اطّراد — جمله سرکردان اولوب بیلمیه لر نوله طراد
ایشد نجه طورو یسرلر نقر ناقوری بولر — نقر ناقور رسر قرأندندر ایله اعتقاد

قال الله تعالی فاذا نقر فی الناقور الآیة

بعضیلردر نقر ناقور را ولیسر ایکنجی صور ر — باری بونلر صانه لر ایردی عذاب حق شداد
نا کهانی کوره لر کیم عرشی کُتورمش کلور ر — اومُزی او زره سکز املاک ایدوبن اجتهاد
هر فرشته کیم بصر اپاغنی برموضعه — سیر ایدر بیکرمی بیک ییللق یولی ایدر نفاد

قال الله تعالی ویحمل عرش ربک فوقهم یومئذ ثمانیة

اشبو رسمه ایره لر عرشی قو یه لر شول بره — کیم دیمشدک آنی آق بر در دوشنمش چون مهاد
آنی آنکیچون براتمشدر که عرش آنک کله — عرشی آنک کوریجک قوپ قیسر آندن هب عباد

آبادن معمور یعنی آبادلمش
وصبر ور معناسنه *
انقیاد ومتابعت *
معناسنه یعنی
اطّراد کسرله طراد ایلمک *
طراد یک وایراق ایلمک *
سور دونمک وفاتی اولمق دوزلکه
نفاد دونمک کیبی *
چون مهاد دوشنمک
ساطع نعر وشه تشبیهدر

فو رقعه عالملر شهیدلر ایده لر آندن فزع — انبیالر عبث ایدوب حقه ایده لر اعتماد
نور عرش چون ظاهر اوله اول یر اشراق ایلیه — زیرا حق حکم ایدیسر چون اولیسر یوم المعاد

فصل فی المواقف

امر ایده حق پس ملائک جمله خلقی سوره لر — کیدیسر اوکچه محمد بوله مؤمنلر رشاد
سور یسرلردر زبانیلر ایروب کافرلری — بغلنوب هر بیری بر شیطانله یوزی سواد
کیمی آیاغن بور یسر کیمی یوزی اوستنه — هر کشی نیدرسه بوله چون اوله یوم التناد
ابن مسعوددن روایت درکه کند ونقل ایدر — دیدی بکا اول علی ابن ابی طالب جواد
دیدی بو یوردی رسول الله که بکا یا علی — کیم قیلمنده موافق اولیسر قیل انتقاد
طورمر موقفلا بیک ییل پس خلایق بی نزاع — بودر اول موقفی کیم خلق قویمجی بی عداد
کمکه مؤمن ایسه آنلا بولیسر فوز ونجات — ککه کافر ایسه طوره بیک ییل آنده بی عناد
سور یسرلر بومقامدن خلقی محشر یرینه — بیک ییل آنلا پس طوریسردر قموا اهل فساد
اهل ایمان عرش رحمن کولکه سنلا طورلر — اینلر ظل امان اچره فرحده استناد
سورلر پس خلقی آندن ظلمته نوره کیده — ایده کافر ظلمت اچنده کیرو بیک ییل نهاد
چیقه مؤمن طرفة العین اچره ظلمندن روان — ایچی طاشی نور اولوب نورکیده بوله مراد

مثنوی — آنکیچون برق اورر نور کمال کبریا — مثنوی
زیرا اشراق ایدیسر نور جمال کبریا

چون ایدملر اشبو حاله انتساب — سورهلر کیم صورهلر بر بر حساب
اون سرا پرده اولیسر آنده بل — نیچه لر اول یرده اولیسر خجل
اول ایده لر حرام ایشدن سؤال — کیم حرام ایدرمیدی یاخود حلال
صورلر ایکنجیده بدعت اکا — یتمدیسه ویره لر رفعت اکا
صورهلر اوچنجیده احوالنی — آته سیله آنه سیله حالنی
بونلره کر عاصی اولادیسه اول — تیز کچه دردنجیده ایده نزول
صورهلر شول نسنه کیم دینده اوله — شولکم آنک حکمی آلتنده اوله
آنلره تعلیم قرآن ایتدیمی — علمله آداب دین اوکرتدیمی
ایندی ایسه تیز کچه بشنجیه — کوزاچوب بومنجه حاشا انجیه
صورهلر قولدن قراوشدن بوکز — نیلدیسه قوردن یاشدن بوکز
صورهلر آلتنجیده قومن اکا — صورهلر یدنجیده رحمن اکا
سکزنجیده حسددن صورهلر — نیلدی جان وجسددن صورهلر
طقوزنجیده مکردن صورهلر — هم اوننده بوفکردن صورهلر
آلدامقدن ایده لر آنده سؤال — دکلدکمی جانیله تنده سؤال
کر بولرده ایدر ایسه خوش جواب — ظل عرشده اوتوره بوله ثواب

زعبن فو رقو معناسنه *

جواد فتحله جومرد معناسنه *

نهاد بو یرده مصدر عقیدر نهادن دن کلدر قومق معناسنه ولیکن بحسب المقام طورمق مراد اولنور *

انجیه انجنه معناسنه در تونلله *

کر بولرده منچلو چقسه ای همام   هر برنده طور یسر بیک ییل تمام
سوره لر بوندن دخی خلقی روان   شول بره ایره کیرو پیر وجوان
کیم ویره لر آنده بر بر بیتسن   قوللرینه تکری خیرن بیتسن
آنده اون بش موقف اولیسردی   صورلیسر نندی سرتاسر ددی
قافیة   صوره لر اول اکا آنده زکات   خیر ایدوب ویردی ایسه قتله زکات   الذال

صوره لر ایکنجیده حق دیدیمی ای شاهزاد   یاخو صوچلر عفونه سعی ایتدیمی ای شاهزاد
صوره لر اوچنجیده کیم امر معروف ایتدیمی   صوره لر دردنجیده نهی ایتدیمی ای شاهزاذ
صوره لر بشنجیده کیم حسن خلق ایدرمیدی   صوره لر آلتنجیده کیم حب بغض ایدرمی یاذ
صوره لر یدنجیده کیم برمیدی مال حرام   صوره لر سکزنجیده کم شرب خمر ایلرمی یاذ
صوره لر طوقزنجیده کیم هیچ زنا ایدرمدی   صوره لر اوننجیده یکلش سوزی دوزرمی یاذ
صوره لر کیم اون برنده آند ایچرمیدی یلان   صوره لر اون ایکیده کم هیچ ریاقیلورمی یاذ
صورلیسر اون اوچنجیده ایدرمی افترا   محصناته سوکدیمی یا ایلدیمی العیاذ
صورلیسر اون دورتده هیچ یلان طانقلغه   یلتنوبن واردیمی یا ایلدیمی العیاذ
صورلیسر اون بشنده هیچ مسلمان کمسیه   یوق یره بهتان ایدرمیدی صور یله بامداذ
کر جواب ایدرایسه وار ه لواء الحمده اول   ویرمز ایسه هر بره بیک ییل طور یله بامداذ
سوره لر بوندن کیرو خلقی بتیلر ویرمکه   کر سخی ایسه ایدوب درویشلره مالی کشاذ
بیتسینی صاغ الندن ویره لر جومرد ایسه   آچوب آنی اوقیوجک اولیسر حالی کشاذ
منتک کیه لباسن تاجن اوره باشنه   عرش رحمان کولکه سنده اوترو بن اوله شاذ
کر چغان و کافر یسه صول الندن ویره لر   اوله غمناک آنی مؤمنلر کوروبن اوله شاذ
سوره لر آندنده خلقی کیده لر میزانه هپ   متقیلر آنی کوریجک واروبن اوله شاذ
کیمکه برمثقال ذره خیر ایدرسه طرته لر   کیمنک آغر کلسه میزانی ازوبن اوله شاذ
هر کیمنک میزانی یینی کلسه بیک ییل طور یسر   اشبو حالی کوره مؤمن یوکروبن اوله شاذ
سوره لر آندنده خلقی وار یسرلر شول یره   یولنی رحمانه مؤمن ایرکوروبن اوله شاذ
اون ایکی موقف ایدیسر در بو ییری حق کیرو   اهل ایمانی بو یرده طور غوروبن اوله شاذ
صوره لر اول کیم آزاد ایلدیمی بنده هیچ   ایلدیسه بو سوزی آکا صوروبن اوله شاذ
صوره لر ایکنجیده قرآنی خوش اوقورمدی   اوقودی طنندی ایسه آنی طوروبن اوله شاذ
صوره لر اوچنجیده کیم هیچ ایدرمیدی غزا   ایلدیسه کافری ایروب اوروبن اوله شاذ
صوره لر دردنجیده کیم غیبت ایدرمیدی هیچ   ایتمدیسه اشبو یردن تیز سوروبن اوله شاذ
صوره لر بشنجیده کیم کسنه قولرمیدی   قولمادیسه کچه آندن یوروبن اوله شاذ
صوره لر آلتنجیده کیم هیچ یلان سویلرمیدی   سو یلمادیسه آنی تیز قورتره اول مستعاذ
صوره لر یدنجیده کیم طالب العلم اولدیمی   اولدی ایسه حضرتنه ایرکوره اول مستعاذ
صوره لر سکزنجیده کیم عجب ایدرمیدی عجب   اتمدیسه مالنه علمینه بوله التذاذ
صوره لر طوقزنجیده کیم کسیه کبر ایتدیمی   ایتمدیسه آنده ایچی طاشی طوله التذاذ

یاذ و یاده دن وزن ایچون قتی قیلمش در * یاد دال مهمله ایله اکمی و خاطرده دوتمق اما بو مقامده قافیه ایچون دال معجمه ایله کلمشدر وقس علی هذا * شاذ کشاد شاهزاد وغیرها * بلتسون بن یعنی دوسه لنوب * بامداذ صباح وایرته یعنی روز * قیامت یعنی آچق * کشاذ کشاده دیمکدر * چغان تمام معناسنه در *

قولرمدی یعنی اردنجه بیان * سوزلر سویلرمدی * مستعاذ الله تعالی دن کهمر ایشده انیدن عون طلب اولنمش ماکه التجا قیلنمشدر *

صورەلر اوننجیدەکیم هیچ امیدن کسد یمی
کسمدیسه رحمة اللهدن پس اوله التذاذ
کسه هرکز بو مقاماتی نیجه کچه مکر
کیم حبیب الله دن اوله اشبو قوله التذاذ

مثنوی

سرّ اکبردر محمّد سیّد کونُ ومکان
نورازهردر محمّد اسعد حینُ وزمان

مثنوی

صورلیسراون برندەدرْ کمین
کهْ اولدیمیدی مکْرمقدن هیچ امین
صور یسرلراون ایکنجی قوکشیدن
شهروکویْ و باغ آکنجی قوکشیدن
کر بولردن ویرورایسه خوش جواب
بولیسردر حق قتنده چوق ثواب
حق قتنده یوزی آغ اوله آنڭ
کوڭلی شادُو ایشی صاغ اوله آنڭ
مشتلایه حق که بولدڭ وارامان
برفرح ویره که حق بیله همان
توبه سزاُولسه کشی دیدی رسول
طور یسردر هر برنده بیڭ ییل اول
کلبر وانصاف ایت امدی ای عزیز
قو یسردر چونکه آخر رُستخیز
بودکلمی بکرکی کیم آدمی
کم موڭ اوجی بوله شول قتلودمی
کم ایره یوزْ آقلغیله حضرته
رحمته غرق اوله کیره جنّته
یا آلهی رحمتڭ آرْزانی قیل
شولکه لایقدر سکاسن آنی قیل
برقولوز قولدن خطالر یاره شوَر
پادشاسن سن عطالر یارشور
قولڭ ایشی سهوله عصیان اولور
شاهڭ ایشی عفوله غفران اولور
برنظردە کوکی دوّار ایلدڭ
بر نظرده یرلری وار ایلدڭ
برنظرده یرده انسان ایلدڭ
بر نظرده آکا احسان ایلدڭ
حکمتیڭی آکا آسان ایلدڭ
رحمتیڭی آکا یکسان ایلدڭ
یوغیکن بورسمه الطاف ایلدڭ
یوغیکن بونوعه اعطاف ایلدڭ
شمدیکم ایمان ویروب قیلدڭ عطا
پس عجبمی عفوایدرسڭ کرخطا
شمدیکم عرفان و یروب قیلدڭ کمال
پس عجبمی کشف ایدرسڭ کرجمال
شمدیکم قرآن و یروب و یردڭ بیان
پس عجبمی یوزڭی کورسه عیان
شمدیکم بولدی چوسن برهانی اول
پس عجبمی بوله سن سلطانی اول

قافیة | فصل فی لواء الحمد | الرّاء

دکلە امدی اوشبو یرده نیجه ایدر کردکار
نیجه صنعت کوستررمید اندەاول پروردکار
اول قیامت برینه اوّل که ظاهراولیسر
سنجقی غاز یلرڭ اوّل اولیسر آشکار
پس کله اوّل رسول الله لواء الحمد له
سنجقی در اول انڭ الدەطوتیسرشاه وار
دیدی کم بن سیدم یوم القیامنده بیلڭ
آدم اوغلانلار ینه قیلمازم امّا افتخار
هم لواء الحمد الدە اوله جمله انبیا
سنجقم التنده ایدیسردرراول کون قرار
صوردیلرکیم یا رسول الله بیوراول سنجغڭ
نقدردر طولی عرضی نیجه درحدّ وکنار

نور ازهر یعنی زیاده مضی * وشعله لو نور * درکبین در لفظی ظرفیت افاده ایدر وکبین کیزلو وبلورسزدیمکدر *

رستخیز فارسی در قیامت کونی معناسنه * فتحله نفس وساعت دم * ارزانی فارسی در عطا وکرم معناسنه *

یکسان فارسی در برابر معناسنه * اعطافی ترجمه ایتمک التفات معناسنه *

دیدی بیگ بیللق در ر سنجاغمنگ اوزونلغی
عرضی بش یوز بیللق اولیسردر آنگ اشتهار

باشیدر یاقوت احمر قبضه سیدر آق کوش
اوچ قنادی واردر ر اوج یاکا اولور انتشار

بیری مشرقده اولیسر بیری مغربده آنگ
بیری دنیاکوکینگ اورتاسنده همچون منار

اوچ سطر وار اوزرنده شکلی اشبو رسمه در
هر سطر اوزونلغی بیگ بیل قدر در پایدار

السَّطْرُ الْاَوَّلُ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
السَّطْرُ الثَّانِي	اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
السَّطْرُ الثَّالِثُ	لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ

اول لوا فاتنده یتمش بیگ در ر سنجق تمام
طوره هر سنجقلر النده ملائک بی شمار

طوره هر سنجقده یتمش بیگ ملائک صفلری
طوره هر صفلرده بش یوز بیگ ملائک شهسوار

جمله سی تسبیح و تقدیس ایدرلر اول خالقه
اهل ایمان سنجغم النده طوره نه کیم وار

فصل فی جهنم

راوی بیلر آیدر چونکه کیم اولین و آخرین
بر یره کیم جمع اوله لر صغار یله کبار

طوره لر صف صف ملائک قوشدرر عالمی
حق تعالی امر ایده جبرائله کیم یوری وار

وار کتور کلسون جهنم شمدی وقت اولدی اکا
واره آیده یا جهنم کل کیم اوقور کردکار

قورقه بو سوزدن جهنم آیده کم نیدر بنی
کیم عذاب ایتمکیچونمی باکه ایندی اعتبار

آیده کم یوق آنکیچون قیغر رشمدی سنی
وار ایدی دنیاده بونچه کافر و عاصی شرار

انتقام ایتمکدلر بو کون سنگله بونلره
سنی آنکیچون یراتمشدی که یانه اهل نار

پس چکالر آنی یتمش بیگ زمامیله بو کز
هر زمامنگ اولیسردر حلقه سی یتمش هزار

حلقه‌نگ بیرینه یتمش بیگ زبانی یاپشه
شول زبانیلر که بیری ایده‌دی طاغی غبار

پس جهنم صو صغیری صورتنده یوریه
توتونندن چیقه اودلر صیده اودلر تارمار

چونکه بیگ بیللق یول ایره یوریه قلق اوستنه
بوشانه ناکه زبانیلر الندن اضطرار

اوشبو قورقودن جمیع انبیا و مرسلین
دزلرینگ اوزرینه چوکه‌لر بی اختیار

یاپشه پس عرشه ابراهیم و موسی قورقودن
هم یاپیشه عرشه عیسی قورقودن ای شهریار

اونیده ابراهیم آنده اوغلی اسماعیلنی
قرداشی هارونی موسی مریمی عیسی ای یار

آیده‌لر یارب نفسی نفسی بیزه قیل مدد
آنجق آنی استرز کیم قیلمه بیزی شرمسار

جمله نفسی نفسی دیوب یالواریجق تکریه
پس محمد مصطفی بو رسمه ایده اعتذار

کیم کرکز نفسی یارب بن دلرون امتم
بونلری ایله سلامت و یر نجات ای بیروبار

نفسنی قربان ایدیسر امتیچون زی کریم
جاننی ایثار ایدیسرر بنه قیلوب نثار

سطر معلومدر بو پرده‌ده من معناسنه
کلمش * یابت ارثابت وعلم مقصود ذکر اولنان
مضمونلك اشتباه اولمیلق ایچون بیان ایدر
بشارتی علامه *
سنجق علم معناسنه *

ذکر افعال وصانع ایچون معناسنه در *
کمدرلر یوللارکه طوار باشنه
تمام جمیعی ازنه کلور توغای
طرلر هپ *
اصطلاحچه دزلرتن در *

مثنوی | سرّ اکبر در محمّد سیّد کونُ ومکان / نور ازهر در محمّد اسعد حینُ زمان | مثنوی

پس طمودن یا که طوته یول حبیب
دون کیرو املك کلیسر درديه
اینده کیم قو یارسول الله بنی
یا محمّد سن سن اول صادق امین
چون بنی حق ایلدی دار العقاب
برندا ایره کا عرشدن سطیع
چون جهنّم بو ندایی ایشده
جمله عالم قورقودن اوله امین

طوته زنجیرندن آنی اول حبیب
قوج قوج سکا طولیسر درديه
حق حرام اتمشدرر باکا سنی
کیم حبیبم دیدی ربّ العالمین
قو بنی کیم ایلیم خلقه عذاب
کیم حبیبیمك سوزینه اول مطیع
کترله عرشك شمالینه کیده
هم بلینه رحمةً للعالمین

مثنوی فصل فی اهل النّار قَالَ اللهُ تعالی وَامْتَازُوا الْیَوْمَ أَیُّهَا الْمُجْرِمُونَ مثنوی

امر ایده حق ایلی تمییز ایده‌لر
شرکله اخلاص ایروب سچه قیله
کیم یوری وار املکیله جنّته
جمع ایده‌لر کافری شیطانله
یوزلری قره وکوزسز اوله لر
حق ندا ایده که کذب ایدردکز
اینده‌لر اغوا ایدرلردی بزه
شمدیه دك کفری باطل سویلدك
بعضی برده شرکه انکار ایده‌لر
کوزلرینی کوکه دیکوب طوره‌لر
بر یوزی کرطولو آلتون اولسادی
کندی جانیچون فدا الرقیله دی

کفری نور ایمانی تمزیز ایده‌لر
حقدن اخلاصه بورسمه امر اوله
شرك ده وارسون اهلی ایله نقمته
بغلنیسر هر بری شیطانله
هر بری نندیسه آنده بوله‌لر
قانی شونلر کیم شریکیم دردکز
دُرلو درلو نسنه دیرلردی بزه
شمدی اقرار ایدوب اعراض ایلدك
بعضی برده کفره اقرار ایده‌لر
باشلرینی یره اکوب طوره‌لر
آنی برکافر اویرده بولسادی
تا کیم اول اشکنجه‌دن قرتولدی (*)

قافیة | فصل فی احضار الانبیاء قال الله تعالی یَوْمَ یَجْمَعُ اللهُ الرُّسُلَ فَیَقُولُ الآیة | الزّاء

امر ایده حق جبرئیله ایلیه تا امتیاز
جنّتی عرشك صاغنده قویه تعظیماتله
عرشك النی اوچمق اوله اوچمق النی هم طمو
قوریسرلرهم صراطی چق طمونك اوستنه
پس ندا ایده تعالی الله قنی آدم صفی
قانی اول موسی کلیمم روحم اول عیسی قنی
جمله صاغ یاننده میزانك بولر طورسون بکون

بر برندن طامو اوچمق اوله حتی امتیاز
صولنه عرشك جهنّم ایلیسر انحیاز
بیرُ وکوك قانی اولیسر اولمیه هیچ قیشُ ویاز
قوره‌لر میزانی کوك التنده ایله ارتکاز
قانی ابراهیم خلیلم دیسر اول بی نیاز
قانی اول دوستم محمّد بوکون اولسون سرفراز
جنّتی رضوان آچوب اینسون خزانه ركاز

سطیع مرتفع یقال سطع الغبار ارتفع وکذا البرق والشعاع والصبح والرائحة *

نقمت عقوبت *

(*) ابراسکی نسخه ده بر بیت دخی وار بوکا لاحق کلمش کیم آنی اکثر نسخه ده بولنمدوغی ایچون وهم علی الغالب نامناسبتلکی ایچون بز بو کتابك متننه ادخال ایتمدك او بیت بودر *

الا کیم هیچ نسنه چاره اولیه
غیر طامو اکا چاره اولیه

انحیاز حیز ومکانه انضمام و اجتماع معناسنه *

ارتکاز ثبات یقال ارتکز ثبت وحانز در که اضطراب معناسنه اوله *

رکاز مال مدفون در دیمشلر در که فعل ادمی ایله اولورسه کنز وفعل الهیله اولورسه معدن دینلور رکاز ایسه ایکیسینه بیله متناولدر *

مالک آچسون هم جحیمک قاپولارینی تمام
چیقه رحمتدن فرشته لر النده حلّه لر
هم طمودن چیقه لر قطران کبی سیلر الوب
قونله حکم ایتمکیچون حقه کرسیّ القضا
جبرئیله امر ایده پس لوح محفوظی کتور
آیده توراتُ و زبور انجیلُ وفرقان قنده در
جبرئیلک دتره یه اعضاسی دردر قورقودن
آیده کیم یا جبرئیل بولوح شو یله زعم ایدر
آیده کیم کرچکدرر وحیک ایرشمش دربکا
آیده کیم توراتی موسایه ایرشدردم تمام
ایندیروب انجیلی عیسایه انی ویرمیشدم
هم رسوله حکدکی انزال ایدوب ایرکورمشم
پس ندا ایده که یا نوح امدی کل کیم صوره یم
آیده یا نوح جبرئیل ایدرکه سن مرسل ایدک
آیده پس ننده کی قنی قومک سکا نندی بولر
آیده کیم یا قوم نوح امدی کلک ویرک جواب
آیده یا نوح بو سوزکه طانغک وارمی سنک
آیده لر بز اوکد نیدک قنده کوردیلر بزی
آیده کیم پس یا محمّد بونلره طانق میسن
آیده نوحی قومنی قرآنده بیلدرمیشدک
اشبو رسمه هود قومینه وصالح قومینه
امّتی هم بیله طانقلق ویریسر فوج فوج
صادق الوعد الامیندر کمسیه حیف ایلمز

پس طموخشمیله چیقه جنّت ایده اهتزاز
شول مرصّعدن لباسیله جواهردن طراز
طوتب اغلال وسلاسل ینمش آرشوندن دُراز
کیمی رسوای اوله خلقک کیمی اوله اعتزاز
حاضر ایده آنده آنی با هزاران عزّ ونـاز
آیده کیم روح الامینه صورکه اول بیلوردی راز
دیرزلر بنک اوستینه طوریمه اول دلنواز
کیم بنم وحیم کلامم سکا اولمشدر رماز
آیده پس ننده کی کلامم کیملره ایندک جواز
هم زبوری اندروب داوده بلدردم ازاز
ایندروب فرقانی محمّد حضرتینه شاه باز
بلدروب بونجه عبادات سنّلدم صومُ ونماز
دتریه اعضاسی نوحک اوله بکزی لونی ساز
آیده کرچکدر حقیقت درسوزنده یوق مجاز
آیده دعوت ایلدم هیچ اتمدیلر احتراز
آیده لر یاربّنا هیچ دیمدی خوفُ ومفاز
آیده طانقدر محمّد امّتی کان حجاز
آیده کیم پس کلسون امدی قانی سلطان حجاز
آیده کم بن طانغم کیم کلدی قرآن حجاز
آیده واجدر عذاب چون بو یله درکان حجاز
قوم ابراهیمه طانقلق ویره خان حجاز
آیده لر زیراکه بو یله کلدی فرقان حجاز
رحمةً للعالمین در شاه مردان حجاز

مثنوی
سرّ اکبردر محمّد سیّد کونُ ومکان
نور رازهردر محمّد اسعد حین و زمان
مثنوی

پس اندن ندا ایده موسایه حق
ایره چون ندا رعد قاصف کبی
اکا آیده یا ابن عمران ایشت
که جبرائل آیدرکه توراتی بن
دیه کرچک آیدرکم ایندردی
حق امرایده پس منبره چق روان
پس اندن ندا ایده داوده حق

دیلرکیم صاله اوستنه سایه حق
کله دتره یو ریح عاصف کبی
نه در جبرئیل آکه کوره ایش ایت
ایرشدرمشم آکه آیاتی بن
دیمشدیکه حق باکه ایندردی
کنابک اوقی دکلسون انسُ وجان
دیلرکیم ایرشدوره مقصوده حق

دلنواز کوکل اوخشایجی بو برده
انبیانک ایکنجیله کوکلر بن اله ایجی *
ووحی امیله تسلی قلیجی دیمکدر
رماز کبرلر لاظاهرا مقرردر
کره رمزلک جمعی اوله اشارة
معناسنه *

مجاز مصدر میمیدر عبور معناسنه
ومراعات النظیر بالمیم حصول السلامة *

فعولن فعولن فعولن فعول

رعد کوک کورلدیسی قال فی القاموس
الرعد صوت السحاب او اسم ملک
یسوقه * قصف کسره وقصف
قاصف بقال
الرعد اشتد صوته *

ابریشه اکاچون مقنک بیروغی
صوله کل بکاغی بوکسوله بلبی
آکاده بورسمه سوال ایلیه
بیوره بوکاده چقا منبره
زبوری برآوازله اوقیه
شورسمه لطیف اوقیه فصل باب
پس آندن ندا ایده عیسایه حق
که یامریم اوغلی دیدکمیدی سن
چو عیسایه ایریشه اشبو ندا
دیه ماشاسن سن غنی پادشاه
نه دیدمسه آنی بیلورتکریسن
ندا ایره یاعیسی راست سویلدک
قافیة چق انجیلی سنده اوقی منبره

صراره ننه کیم خزان بیراغی
بجالیده قالمایه که آیده بلی
بوده آنده موسی کبی سویلیه
که بلبل کبی کل صحیه عنبره
که نوروزی شهنازله اوقیه
که دردندن اوله جکرلر کباب
دلر لطفنه ایده همسایه حق
کم ایککی خد ایزاتا میله بن
حقه حمد ایدوب چوق ثنالر ایدا
انام قاره وش بن قولم سن اله
نه دیلرسک آنی قیلورتکری سن
نکیم دیدکیسه آنی سویلدک
اوقبه صفا ویره عالملره السین

پس آندن ندا ایده کیم ایریشه فخرناس
دیه یامحمد بو جبرائیل آیدرکه بن
دیه کرچک آیدرکه یارب کتورمیشدی
دیه پس چق امدی بکون منبره سندخی
چقه منبره اوقیه انی شویله لطیف
بشارت بوله اهل ایمان آنی ایشدوب
بو سوزمه واردر بنم حجتم آیده یم
کلام قدیمنده الله بیورمشدرر

بغایت معززمکرم که له ذخرناس
ایرشدرمشم سکا قرآنی بی التباس
که قرآنکی اندن اینمیشدم اقتباس
اوقی کیر وقرآنی اول نورنه انغماس
کیم آنی ایشدن کوکلرده قالمایه پاس
خسارت بوله اهل شرک ایده لرقانی یاس
قولاغمک با کاطوتب ایدرایسک التماس
اشت آنی جانیله عقلیله قیل افتراس

فصل فی | قال الله تعالی فکیف اذا جئنا من کل امة بشهید الآیة | الشفاعة

ایاجان ایلندن کل ایشدیجی طبل وکوس
ایشت کیم کروبن نه کوهرنثار ایلیم
کل امدی کیر واشبو مجلسده اولغل حریف
چو سلطان عالم قموقوللرین دیوشوره
بیان ایلیم کیمدرآنده شفاعت ایدن
دیتم یامحمد سکا کیمش بیله سن
ایشت چونکه مرسللر اوتورلر یریرین
بولردن برازآشغه اوتوره انبیا
دخی اولیا اهل علم اوتوره فوج فوج
شهیدلرله صالح لر اوتوره لر جوق جوق

وَیا خان آلندن کل ایچیجی جاملیه کاس
کوزت کیم کرو بن نه جوهردن اورم اساس
که تا اوزریکه قرآنی صحیح بی قیاس
برفلک کیبی قورقولوکونده ایده احتباس
عیان ایلیم کمدرر اورتاده شه شناس
اکر محمود اولورسک اولم سکا بن ایاس
قمو منبر اوستنده نوردن ایده لر هراس
منابرده هر بیری قدرنجه صاحب لباس
قمو نوردن کرسیده که اولمایه زرنحاس
دخی اهل قرآن که نفسن ایده احتراس

غزان کوزاییدر *

همسایه قوکشی جار معناسنه *

سویلدک اولکسی حال ایکنجسی ماضی معناسنده * ذخرناس مختارناس دیمکدر *

اقتباس اصلنده آتشدن قبس یعنی شعله طلب و اخذ ایتمکدر ذکره استفاده علم وطلب هدایت ایتمکدر ایچون استعاره قیلندی * پاس خوف وقورقو معناسنده *

دیوشره یعنی جمع و احضار ایده * احتباس عاینده نک قدریلدر یعنی حرکتندن حبس ومنع ایتمک لازم ومتعدی کلور * ایاس محمود غزنوینک محبوبی ووزیری ایدی *

امامُ ومؤذّن جماعت اولان کمسلر
فلانی طورملر یالنجق آیاغ اوستنه
کلهٔ عرشُ وکرسی قویه‌لرکه حق حکم ایله
یوجه طاغلر آتیله یوك کبی دیدم دم
قچه جنّ وانس قورقودن بولمیه یول ولی
شودکلو غضب قیله جبّار کیم اودلر مده
ندا ایده ناکاه منادی حقّ ایشیده‌لر
ندا ایده الله که شول قوللرم قانی کیم
دخی برندا ایده قانی شولر کیم دیه
ذکردن تجارت به بیع آنی یغمازایدی
دخی برندا ایده عهدم طوتنلرقنی
بکون بولسون اشبوارنلرعوض تکریدن

بولرا وتوره مشك دوشك اوزره بی اندراس
شو پروانه‌لر کبی اوده ایده انعکاس
قمو نیلدیسه بر بر بوله یوم الوطاس
ملکلر قوشاده بری نتکیم صوبی طاس
قله حیرت ایچنده نید اسنی بلمیه پنج حواس
هیچ املا کلام اینمیه کیم اوله انعکاس
کوره سزکرم کیمه ایدر بوکون ای اُناس
دوشکلرده ینمزدی کیبارلر ایدی پلاس
بنم ذکر یمه دورشردی دیه ربّ ناس
بنی ذکر ایدردی دیو سویلیه ربّ ناس
کوره سز کرملر کیمه ایلیه ربّ ناس
کرکی فضل خوانی ایله طویلیه ربّ ناس

مثنوی

هویّت سر برنده اولدر منیع الکمال
جلالی سراپرده سنده بدیع الجمال

مثنوی

بیورمشدر ایشت دلیل اله
که بولنایلر بر طوراسی قمو
کلسك تکریه زارلق ایده‌لم
دریلوب بو کزکیده‌لر آدمه
چو سن سن شول آدم کیم الله سنی
که قدرت آلیله براتمشدرر
فرشته‌لره بو بر ویدر تمام
کل الله دن امدی شفاعت دله
پس آدم دیه اتمشم بن خطا
وارك نوحه کم اولدر اوّل رسول
چو نوحه وار و بن بولر سویلیه
ولی وارك ابراهیمه دییه اول
کیم الله آنی ایدینوبدر خلیل
خلایق چو کنروله واره اکا
ولی ایرشك دیه موسایه سز
کیم الله آنی ایدنیبدی کلیم
بوده آیده کیم ایلمیشم کناه
ولی ایر بشك دیه عیسایه سز

بو سوزی حبیب خلیل اله
دیللر پس اهل کراسی قمو
بو بردن بزی قورتره کیده‌لم
دیه‌لر کم آرتدی ایکن دم دمه
ابوالخلق ایدوب ایندی آکاه سنی
سنی جان ویروب دیری اتمش درر
که سجده قیلدلرسکا ای همام
که قورتاره بیزی عنایت دله
حیا ایدرم کم دیلایم عطا
شفاعت قیله حقدن ایده قبول
صو چن آکا اولدحیا ایلیه
شفاعت ایدوب قیدکز بیه اول
قمو دیللر ایچره دینو بدر خلیل
اوده ایندیککی موچلر بنی اکا
شفاعتده تابوله سز سایه سز
ویروب آکا توراتی کیدی کلیم
حیا ایدرم ایدرم هرکون آه
شفاعت بولوب آنده آسایه سز

انتکاس بلش اشلقده صالق * یوم الوطاس کسروضرب وقزمق وچنکلو وجدل وطوقوشمق کونی که دنیادر *

منیع محکم وقوی وصعب معناسنه‌در *

کسرایسی کرسیك جمعیدر بوبردمراد علیه سربرلکدر

مدیعه غضب کاقی التاموس تعلیم علیه کلمه مغضبا *

اکا ایکنجی مصراعده تلک ایدی * ومرادلرکتوره معناسنه در * ایسایه سزاصوده اولمشلر معناسنه‌در *

قافیة الشین

بولر چون ایره اکا ایده خطاب — بوده بو نلره بو یله و یره جواب

شفاعت کلامی دکلدر بنم — شجاعت مقامی دکلدر بنم

ولی سر محمد قتنده ایدک بونی فاش — کیم آنک موچی عفو اولوبدر قمو قورو یاش

که مغفور اولوبدر آنک ماتقدم موچی — دخی ما تأخر کناهی قمو ایچ وطاش

پس اندن بکا بو زطونه دیدی جمله جهان — طورم بنده حقدن یکادوندرم کوز وقاش

که دستور ادم حاجتم ویره ربم بکا — بوکز سجده ایدم قویم بن قپوسنده باش

دیه یا محمد کتور باشکی سجده دن — شفاعت قیل ایدم سنی بن عطلمه طداش

پس اول ربمه حمد ایدم بن شو تحمیدله — کم آنی اکا ایده تعلیم اوله کوکلمه اننقاش

شفاعت قیلم بن کبائر قیلان خلقچون — شو دکلو شفاعت قیلم کیم دیرلر شباش

شفاعت مقامینی اللهدیمشدر دیم — ایشت جانله کوکلک اولما دسه قاتی طاش

قال الله تعالی عسی ان یبعثک ربک مقاما محمودا

مجاهد روایت ایدر نقل تفسیرله — کورزتکم بوسوزده دوشر نیجه نازک فراش

قیامت کوننده محمد چقه عرشه دیر — خلایق طوره عرشک النده هپ کالفراش

شو یرده قرار ایده کیم انده هیچ کسنه — ملک کر بشر جن وجان اتمیه لر معاش

بو سوزه ابو بکر نقاش وقاضی عیاض — قمو متفق اولدیلر ایتدیلر آنی فاش

شفاعت ایدیجک اینوب یرده ایدر رسول — دخی ایلیو بدر ایشت سر پنهانی فاش

قیامتده الله بکا یا محمد دیه — بن آیدم که لبیک قیل امر یزدانی فاش

دیه حاجتم وار بنمده قتمده سنک — سجود ایلیم ایشیدم چونکه دیانی فاش

دیم خلق قتنده نوله خالقک حاجتی — بیو ربنا اشیدم ندر حکم سبحانی فاش

دیه حاجتم بو که بندن بکون چوق دله — که بکون اولیدر سکا فضل رحمانی فاش

که بن شول کرمم کیم انجنمزم ویرمدن — نه اکسیله ملکمدن ایندم بکون کانی فاش

شودکلو عطالر قیلم بن سکا کیم بکون — که راضی اوله سن بولوب لطف احسانی فاش

اکر استریسک سکا قوللرم هپ ویرم — سنکدر چون آچلدی بو دولت ارکانی فاش

کیمی استریسک بکون سکا ویردم آنی — که زیرا سنکچون کتورمشدم انسانی فاش

بن آیدم که یارب سکا چوق شکرلر بنی — جهانه کتوردکدی ایتدکدی فرقانی فاش

کل امدی اکا عشقله امت اولان کشی — نه سلطانمش اکلدکمی سن اول خانی فاش

اکر ذوقله دکلریسک کلام بنم — نلر سویلیم بن سکا علم ربانی فاش

بیل امدی انک قدرنی شرعنی طوت عزیز — کیم اول بیلدیر بدر سکا علم قرانی فاش

مقالید اشیایی فتح ایتدی اکا خدا — انکچون اکا اولدیدی غیب وحدانی فاش

اکا شوقله طفرو عاشق اولوب آنی سو — اکا صدقله قاصد اول ایله ایمانی فاش

قمو عالمه مرشد اولوب درشوب اوکنه — اودر کوسترن کوزلره کنج نورانی فاش

شاباش شاباشدن مخفف اولمشدر آفرین وتحسین معناسنه شابش دخی استعمال اولنور شادباش در *

ارکان * جوانب معناسنه در یعنی دولت لطف واحسانک جمیع جوانب واطرافی سکا آچلدی وتوجه قیلدی *

محقق حقيقتده تحقيق ايدن حقى اول ... مشرّح مشرّع ايدن شرعُ و برهانى فاش
اودر سير ايدن سِرسرا پرده سنده سرير ... اودر دور ايدن هوسراينده سلطانى فاش

مثنوى

هويّت سر برنك اولدر منيع الكمال
جلالى سراپرده سنده بديع الجمال

مثنوى

شفاعت مقامى يدى دورلودر ... كه هر بيرينك يرلرى بللودر
برى بوكيم اولو شفاعت درر ... كه دللرده بللو شفاعت درر
كه خلق جمله سى آكا راغب اوله ... كه جتى نبى لرده طالب اوله
ايكنجيسى شول قومه اوله پناه ... كيم اوله برابر ثوابُ وكُناه
اوچنجيسى شول قومه اوله شفيع ... كه تا اودلره كرميه لر جميع
بيلندى ندر چونكيم اوچنجيسى ... ندر بيل شفا عتده درد نجيسى
كه بويردى اول سيّد كائنات ... حبيب اله اَسْعد ممكنات
منا برده اوتوره لر انبيا ... بنى كوره لر آنده هپ انبيا
كيم اوتورميم منبرمده طورورم ... كه تا امّتم حالى نولور كورم
پس آندن بگاحق ندا ايليه ... بورسمه كلامى ادا ايليه
ديه يا محمّدْ ندر حاجتنك ... نه درنه قيلم نيليه امّتنك
بن آيْدم كه يارب حساب ايلكل ... بوكون لطفله احتساب ايلكل
كمى مقددن اول يرده رحمت بوله ... كيمى آنده بندن شفاعت بوله
بشنجيسى بوكيم شجاعت ايده ... كه حرمت بوله لر شفاعت ايده
شفاعتده آلتنجى بودر رسول ... دلك ايده الله دن ايده قبول
كه دستور اوله كيدهلر جنّته ... ايره هر برى دولتَه منّته
يدنجى بودر كيم كبائر ايدن ... بغشلنميه يا صغا ير ايدن
جهنّمده بونلر كوريجك عذاب ... كناهلارى مقدار ايريجك عذاب
شفاعت ايده بونلرى چيقاره ... كمرلركبى اولمشيكن قره
صوده يقْنوب يوزلرى آغ اوله ... مقاماتى باغاتُ وارماغ اوله(١)

قافية | فصل فى الكعبة | الصّاد

چو بلدك شفاعت برلو بن اوله خلق خلاص ... نيچه صوچلولر عفوايدوب ايليه حق خلاص
يازلشدر ردگله توراتِ ايچنده بو سوز ... قيامتده عرشدن ايريسر محقق خلاص
كه يتمش بيك ايره ملكلر كلب كعبه يه ... طوب الده زنجيرلر التون مطوّق خلاص
ندا ايره كيم كعبه يى سوركز حشره ... ديه كتمزم تا كه اولمزسه ملحق خلاص
ملكلر ديه حاجتك استكل تكريدن ... ديه يا الهى سن ايت آكا اوچمق خلاص
كه چوْرمده كومولشيدى بولراوليجك ... بغشله بولاره شراب مُرَوّق خلاص

مشرع مبين معناسنه در *

پناه صغنجق يرماجاء معناسنه *

(١) برقديم نسخه ده مقاماتى ارباغ
منا ت اوله كلمه سى *
مطوق چنبر وحلقه ايمك معناسنه
طوق بوينه صالنه رك ... ايمك كردن
زنجيرلر نيلر وحلقه معناسنه
دمى كلور * مروق صافى سوزلش *

دینه قیلدم اعطا بولرطوره لبیک دیو　　کیب جمله احرام بزنْ اوله مطلق خلاص
ملکلر دیه امدی یوزی دیه کتمزم　　بغشلامینجه بکا ایده نی اختصاص
دیه یارب انلرکیم ایتدی ز یارت بنی　　انی قورقودن صقلغل قیل انی اختصاص
ندا ایره هرکیم زیارت ایده کعبه یی　　سچلسون بو یرده فقیرُ و غنی اختصاص
دریلوب بولر کعبه یی کیرو ایده طوای　　یوزین آغ ایده کرسنی کر بنی اختصاص
ندا ایره یا کعبة الله یوری محشره　　دیه کعبه لبیک لبیک قنی اختصاص
دیه یا محمد طوای ایدنه بن شفیع　　شوکیم ایتمدی قیل اکا سن سنی اختصاص

فصل فی المواطن

اولیسر یدی یرده درنك که خلق درنشه　　قیامت کوننده نلیسر در ر حق قصاص
بریسی بنیلر و یرلدکله ایکنجی عرض　　اوچنجیسی میزانده کم یوقدر اندن مناص
صراط اوله دردنجی بیشنجی اعراف اوله　　بشم التنجیسی ذبح موته اوله افتراص
یدنجیسی درمأدبه یعنی جنتده خلق　　دریلوب وطن طوته لرانده عامیله خاص

اَلْمَوطِنُ الاوّلُ فی الکتاب کماقالَ الله تعالی وکُلَّ انسانٍ اَلْزَمناهُ طائِرَهُ فی عُنُقِهِ الآیة

کل امدی ایشت کیم بیتلر نیجه و یرله　　بتیسن نیجه اوقیه هر مطیعله عاص
کلّه قابغر دیر بولت یقدره بیتلر　　کله آتی بتیلر طوته لر مکانی خواص
صاغ آلیله مؤمن آله بیتسن اوقیه　　ایچنده کوره کیم یزلش معانی خواص
تمامت نقیر ایله قطمیرنه اندیسه　　مصرح یزلش کوره بو بیانی خواص
موکلنده یازلش که حق یرلغادی سنی　　بولیسر کیرو آخر الامر امانی خواص
ملکلر دیه کیم اوقو بیتنك اردنی　　کوره کیم یازلمش عمللر نشانی خواص
یوزی تازه اولسه فرحلر بوله حالنه　　صناسن که بوله او یرده جهانی خواص

قال الله تعالی فامّا مَنْ اوتی کتابه بیمینه فسوف یُحاسَبُ حساباً یسیراً

کشیلر اوله بیتسنده یزلش کوره　　شول اشلرکیم ایدردی آنی قلانی خواص
یازلش ایچنده صلاتُ و زکاتُ وجهاد　　دیه اشلمدی بن قنده قانی خواص
خطاب ایده حق یاقولم نیتنك خیر ایدی　　بوله سن شونیکم بولیسرلر آنی خواص
دریدك اکر مالم اولیدی خیر ایدهدم　　سوزنك کر چکیدی نیدرلر یلانی خواص
انکچون دریغ ایلمزلر نسی وارایسه　　قمو مالنی باشنی جسمُ وجانی خواص
بیلورلرکه مالی سبب ویردی حق خیر ایچون　　خوش الادیلر هم ویرانی الانی خواص

هویت سریرنده اولدر منیع الکمال
جلالی سراپرده سنده بدیع الجمال

خلاص خالص معناسنه در *

٨

درنك فارسی درتوق معناسنه * مناص قاچوب صغنجق برملجا کبی *

افتراص فرصت بولق یعنی نوبت * مأدبه بفتح الدال وضمها کسی اخوانن واصحابن چاغروب ایتدیکی قوناق *

نقیر بقعبر سبب في الاخری * نقیر وقطمیر جزئی وقلیلدن کنایه در *

مثنوی

چونکه منلرک اکلدک حالنی ... ایشت نوله کفارک احوالنی

صولندن کلهکافره بیتسی ... عدابک ایره کافره ایتسی

که بغلیهلر ساغ آلن بوینته ... موقهلر صول آلن چیقه یغرنه

ویرهلر الینه قرا بیتسن ... قراره قرا ایله قرا بیتسن

ندا ایده یا ویلتاه ایلیه ... آبد اغلیه زار وآه ایلیه

قال الله تعالی واما من اوتی کتابه وراء ظهره فسوف یدعوا ثبورا ویصلی سعیرا

کلوبدر کرو نقل کشافده هم ... ایشت برخبرکیم بغایت اهم

که عرشدن یغه بیتلر برلره ... کمی مؤمنه کیمی کافرلره

کله مؤمنه بیتسی عالیه ... برزلمش که فی جنة عالیه

کوره هم بتیسنده اهل جحیم ... برزلمش اوله فی سموم حمیم

الموطن الثانی فی الحساب

اولیسر دیمشلر درانجه حساب ... دوه نک سندی ساغلنجه حساب

دیدی بعضیلر اوله برساعت اول ... اکر معصیت در وکر طاعت اول

دیدی شولکیم اچدی کوزین غین دن ... که تیز رک اوله طرفة العین دن

ایدی چونکه هرکیشی بحق حساب ... صناکند و یه اولدی انجق حساب

قال الله تعالی ان الله سریع الحساب الآیة

روایتدر رکیم حق ایدی مخطاب ... که کلسون بوکون و برسون امت حساب

دیه جبرئیل یا محمد کنه ... کتورامتیکی حساب یرنه

پس اول وقت مشایخ درین چوکهلر ... قلانی قموسی بو زن چوکهلر

دیهلرکه یا احمد آه نیدهلم ... بوحالیله بزقنجروکیدهلم

رسول ایده یاربّ امت ضعیف ... نه قیلسون بدن چونکه ممت ضعیف

که طپراق بولارک اتن دتددی ... سکوکلر بنی خودتراب ایندیدی

قافیة ... بوکزشمدی دیرسن کهوبرک حساب ... بوحالیله کیم ایلیه احتساب ... الضاد

چوسنسن حکیم کیم ایده حکمکه اعتراض ... چوسنسن علیم کیم ایده علمکه اعتراض

اکرخشم ایدرسک بوکون امر وفرمان سنک ... وکر ایتمسک کیم ایده حکمکه اعتراض

قزم فاطمه اولسون امتلر یمه فدی ... که بونلر حساب اچره تا اولمیه انقباض

خدیجه فدی عائشه هم حسنله حسین ... که تاکیم ضعیف امتم بولمیه انقباض

بوسوزه پس اغلاشه عرشیله کرسی قتی ... ایدی کوک ملکلر دوکه صانکه کوزدن حیاض

قراره قرا ایله قرا ایتمسن یعنی یوری
قنارلوب قالان دفترلریله باقه ور ویسیا
لسانی بیله * بیله دیکلیر
حالبیصاء مهمله ایله یز بیتلی
معنیه اعتبار ایله بیتک زمنبدر *

عینستن عین النظمی منظوطه ایله
حساب بر قیلیدر *

قمو انبیا اغلیه نفسی نفسی دیه … دوکه بو چشم چشمه سی یره بو زدن حیاض
محمد مبارک باشن سجده یه قو یو بن … دیه یا الهی بنی ایلمه انقراض
که سندن دکون بن نه جنت دلرون نه براق … دلر ونکه بندن سنی ایلمه انقراض
اکرامتومه عذاب ایدر یسک بکون … قمو طاعتم ایلدم بن بو لاره مفاض
دیه حق تعالی بو کونده ر شوکون کیم کرک … نکیم ایندیسه بوله نفس آشکاره مغاض
بوکون کمسیه ظلم اولنمز بولور نندیسه … کرک کیم نه بیره که لایقسه واره مفاض

قال الله تعالی الیوم تجزی کل نفس بما کسبت لا ظلم الیوم

دیه رحمتک استرم بونلره یا رحیم … دیه ایلسه پس ایده یاری یاره مفاض
شودکلو و یرم استیکه سنک بن عطا … که کچ بزدی خاطر کدن دلارا مفاض

قال الله تعالی ولسوف یعطیك ربك فترضی

ولی شمدی میزانه وارمق کرک امتک … عملر بلنمکیچون دراول آرا مفاض
خبر وار در ایشت ابو طالب مکی دن … که قوت القلو بنده ایدردی یارا مفاض
که راوی بدر رعایشه کیم بیوردی رسول … کیم الفاظ کومردن ایندی نثارا مفاض
قیامتده امر ایده حق انبیایه دیدی … کیم امتلرنده ایده لر حساب ارتیاض
بکا ایده کیم یا محمد حساب ایتمه سن … بن ایدم که بن ایلسم احتساب ارتیاض
که تا مطلع اولمسه کمسه هیچ بونلرک … قبایحلرینه کیم ایتدی بولر انغماض
دیه یا محمد دلرسک که هیچ کمسنه … بولارک عیبو بینی ایتمیه لر انغماض
بن آنی دلر ونکه بیلمیه سن سن دخی … همین بن بیلم بن حساب ایدم ایدم عیاض
زهی اکرم الاکرمین کور نه اکرام ایدر … زهی ارحم الراحمین ایدر اولدم عیاض
جمیع جهان آندن الدی بو جود و جود … عجب می بولوریسه اولاد آدم عیاض

الموطن الثالث فی المیزان قال الله تعالی والوزن یومئذ الحق الآیة

کل ای سیر ایدیجی جهاندە حق انك ریاض … کل امدی تماشا قیلو رسك حقانك ریاض
کوزك آچ بقاملکنك کوزله کلزارنی … نیجه برتفرج قیله سن شقانق ریاض
اشکل که میزان نه شکل او زره قور یلسر … که تا بیله سن اشبو سوزدن دقایق ریاض
ترازونك اولملسانی ایکی کفه‌سی … طوته عالمی نوراپچنده دقایق ریاض
یدی قات کوکی برلری قوسه‌لردی اکر … صغاردی برینك اچینه طرانك ریاض
طوررب عرشك اوکنده جنت سغنده طورر … صولنده جهنم در آکانه لایق ریاض
سغی کفه‌سی نور اوله طرتله حسنات … کیم ایلك ایدنلره ویر بله بایق ریاض
صولی ظلمت اوله که تا طرتله سیئات … بو یوزده چن کوریسر کسه رایق ریاض
زهی بر کم ایکی آو بردی که تا کوره‌لر … بر بسنده زنده ان برنده خلایق ریاض

وارەمغاض یعنی تیز وارە *

ایلسه ایله ایسه‌دن مختصردر *

دلارا و مغتر کیبیدر دل‌آرا ایسه‌دن … محبوب معناسنه و مغاض بویرده انعام منکاثر واحسان متواتر معناسنه *

قوت القلوب یعنی بیوک ازوقه‌سی شیخ ابو طالب محمد بن علی بن عطیة الحارثی المکی طاب ثراه‌نک مصنفاتندندر *

عیاض عوض معناسنه در اصلنده عواضدر … و بیرکلکلر بیننده مقابلەسنده … حدایق حدیقەنک جمعیدر باغچه و بستان که دیواری اوله *

ریاض روضەنک جمعیدر چایرلر و چمنلر *

شقایق لاله *

رایق معجب معناسنه یعنی مسن و شفارق سیله ناظری تعجبه کتورجی *

مثنوی

هویت سریرنده اولدر منیع الکمال
جلالی سراپرده سنده بدیع الجمال

مثنوی

بیورمشدر ایشت حبیب جلیل
که میزانی طوتن اوله جبرئیل

اومیزان بومیزانه هیچ بکزه مز
دخی وزنی اوزانه هیچ بکزه مز

اغیری آغیسر در اعلایه بیل
اینر ییکنیسی ارض سفلایه بیل

قال الله تعالی فاما من ثقلت موازینه فهو فی عیشة راضیة

دیه حق که طرت خلقک اعمالینی
که ویرسون الان اسنه مالنی

نه درهم وار آنده نه دنیار اوله
ولی ظلمی خصمی قینار اوله

ثوابن بولورسه آلیسر اول
وکر بولمسه دکله نولیسر اول

اله لر کناهینی مظلوملرک
اورالر اموزینه ظالملرک

انی طاغ کبی اکا یوکلدهلر
جهنملره آنی ایلدهلر

بو کز بلکم اعمال که طرتیلسر
نه صورتده در نیجه سی اولیسر

دیدیلر دیدی ابن عباس مکر
کم الله بواعراضی اجسام ایدر

عمللر عرض در جواهر اوله
مصور اولوب آنده ظاهر اوله

پس اول که طرتیله دیدی رسول
سخاوت اوله حسن خلقیله اول

هم آخرده الحمد لله اوله
بیوردی که میزان انکله طوله

کوکلدن کچنلری طرتمایهلر
دخی ذکری میزانه قاتمایهلر

سبب نولدی توحیدی قتمایهلر
عمل طرته لر آنی طرتمایه لر

بو در کیم اکا شرک مقابلدر
که توحید انی غیر قالبدر

ایکیسنی میزانه قتمایهلر
ایکیسنی بر یرده طرتمایه

روایت در آتا اوغل بولشه
بری بیریسیله بو نیسو یلشه

که بن یا اوغل سنی بسلامشم
سکا درلو آیلکلر ایلامشم

شو وقتن که سن عاجزیدک فقیر
المده کوچک ایدک اولدک کبیر

یدردم اچردم یالن قومسدم
سنی برکون انجید و بن قومدم

کل امدی کناهم بر زجق کنور
یا خود مزدکی ویر برزجق کنور

که میزانم اوله انکله ثقیل
کل امدی بوکون ای اوغل او یله قیل

قچه ویرمزم آنی سکا دیه
که بن دخی محتاجم آکا دیه

اتا وانا قرد شندن قچه
دخی اوده کی اود شندن قچه

قال الله تعالی یوم یفر المرء من اخیه وامه وابیه وصاحبته وبنیه الآیة

علی در رسول برکون امر ایلدی
نمازی جماعتله قیلک دیدی

که کرکو کلری یرلری السه لر
دکزلری وطاعاتلری صالسه لر

قمر شمسٌ ونجمٌ ووحوشٌ وطیور
مالنسه ملک انبیا کوجله
کلـه برنمازک ثـوابی اغیـر

دخی کرسی عرش جنّتٌ ونارنور
بشـرجن ده یأجوجٌ ومأجـو جله
قوماک پس جماعـت کبیرٌ وصغیر

قافیة | فصل فی الخاصات | الطاء

روایتدر اول کون شودکلواوله احتیاط
که خلقک اچیده طشیده طوله احتیاط

کیم اوّل قچن انده قابیل اوله قرداشی
که هابیلی اولدردی ایدی بولا احتیاط

قچه هم خلیل آتادن آنادن قورقودن
خلیلی قچیجق نوله هر قوله احتیاط

قچه عورتی دعو یسندن دخی نوحٌ ولوط
نولیّدی دیه لرکه ایتمیدک اختلاط

قمودن مقدّم چکیشیسر اهلُ وعیال
دیه لرنولیدی که بولمایدک اختلاط

اوغل قزدیه لرکه اوکر تمدک بزه دین
آتا آیده نولیدی قیلمیدک اختلاط

طوته عورتی کیم بکاسن یدردک حرام
بوسوزدن کریدی اکر بولسه سمّ الخیاط

دیه لرکه یارب بوکون حقمزآلی ویر
کورنمی آچه کیم کوره اولسه سمّ الخیاط

روایت ایدرلرکیم الله عزّ وجل
ندا ایلیه ایدهلر بی قلم انضباط

که بر پادشاهم که ظلم ایتمزم کمسه یه
چو دیّانم امدی کرک کیم قیلم انضباط

که هیچ کمسه یه قومیم ظالمک ظلمنی
والآبن اتمش اولم ظلمی بی ارتباط

که بینورلوقیونه مورم که بوینو زسزی
نیچون سُسدی ایدی کوج ایدوب انی در رباط

مورم نه سببدن که دلمیشدی طاشی طاش
اغاج اغاجه نیچون اتمیشدی انخراط

بن اول عادلم کمسه یه جورٌ وظلم ایتمزم
بن اول حاکمم حکمم اولمزینم انحطاط

پس آندن طوته نلمق اولان کشی قاتلی
که نیچون بکا اوردکیدی بچق یا سیاط

اورانی سُکانی طوته دعوجیسی دیه
صوچم نه ایدی اوردکیدی بچق یا سیاط

اکا ایر یشه دعولر کیم کله جسمٌ وجان
دیه جانکه یاربّ بن ایتمدم انبساط

الم ایاغم بوغیدی که طوتم بوریم
کوزم بوغیدی کورمدم قیلمدم انبساط

جسد ایده یارب براتدکدی چونکم بنی
برآغاج کبی دم ندر بیلمدم انبساط

الوم ایاغم طوتمز یدی که بن یوریم
کوزم کورمز یدی که تا اکلیدم بساط

قچنکیم بکا کلدی جان همچو نوردن شعاع
اکر کلمسه جان تنه بن بلیدم بساط

چو کلدی دلم سویلدی کوردی کوزم بنم
آلم ایاغم طوتدی یوریدم اولدم نشاط

نه صوچ ایتدیسه جان ایدی ویدر ضچم یوق بنم
اکرچه که بر قاچ کون آنکله بولدم نشاط

دیه حق تعالی ایکیکزدخی صوچلوسیز
ایکیکزدخی طوغری وارمادکزدی صراط

ایکیکز شوکترومه بکزرکه کوزسز ایله
که بر باغچه یه نا کهان ایتدیلر التقاط

بوکز بندی کوزسز کوتورم بوله کردیلر
واروب یمیشی یدیلر ایلدیلر سماط

سزکده بوکا بکزردی حالکز دنیاده
که ترک ایتدیکزدی ایکیکز دخی اشتراط

ایکیکزده لایق اولو بسز عذابه بوکون
جزا کزایدرونّ اکر ایلسم اقنساط

احتیاط ایشک برکی طوتق وکندینی محافظه ایله مقید اولق *

سم فتحله وتشدید ایله کوچرک طار دلک بو یرده مراد ایکنه دلوکیدر * زیرا خیاط کسرله ایکنه در *

بی ارتباط یعنی مناسبت سز * در رباط در ظرفیت افاده ایدر * رباط حفظ ایچون حیوان بغلنن مکاندر *

انخراط خرط اغاجک یپراغن یولق * وقابغن صویمق * انحطاط ابریشیه وپرده سنله دوشمک * سیاط سوطک جمعیدر الت ضرب * هرنه دن اولورسه * انبساط انقباضک ضدیدر بو یرده مراد کستاخلقدر *

اقنساط عدل ایتمک *

کل امدی کناه اینمه ایتدکسه تیزتوبه قبل / نیچون صوچ ایده سن چیکه سن نیچون احتیاط
بشر صوچ ایدیجیدر الله بغشلا یجی / وسیله محمددر اولورسه چون احتیاط

مثنوی

چون اولدر حبیب پس اودر سید کائنات
چون اولدر شفیع پس اودر مسند ممکنات

مثنوی

اولیسر دررانده قاضی جلیل / کیمه خشم ایده کیمه راضی جلیل
شودکلو صوریله کشینڭ صوچی / که اوغرلامش اولسه کشی برکچی
طوتوب خصمی دعوی ایدیجک انی / دیه المدم بن انی یا غنی
دیه حق طانقلق ویررسه السڭ / جوابنده آنڭ ندر دلڭ
طانقلق ویره الدوغینه آنی / دیه قادیریڭ که ویردڭ دلی
ولی المدم بن کچی سن بونڭ / دیه یرطانق آلدوغوڭه سنڭ
شویردن کم اول انی المش اوله / طانقلق ویره اول یرانده کله
دیه یری سویلندڭ ای بار و بیر / که سنسن علی کل شیئ قدیر
ولی المدم بن کچیسن بونڭ / دیه وارطانق الدوغوڭه سنڭ
کچی نوڭ توسی کرطانقلق ویره / نزاعڭ ایررمی بوکز آخره
طنقلق ویره پس کچی نڭ توسی / اچیله اشینوڭ یوزی اورتسی
بوکز یالواره آنده یا دست رس / توسیله مالن بولدی السون قویس
بیورمشدرر مصطفایی خدا / کرم کانی عهده وفایی خدا
قیامتده ایکی کشی دیزچوکه / بریسی بربنی یاپشوب چکه
که ظلم ایلدی حقمی آل بنم / الهی الم طوت بوکون کل بنم
بیوره که ویرحقین اینمه جواب / دیه قالمدی بونده اصلا ثواب
دیه قالمامش هیچ ثوابی بونڭ / دیه کم کوج اولمزقبوکده سنڭ
بیورغل کتورسون کناهم بنم / چون اکلادوب المشدی آهم بنم
دیه حق که باشڭ یوقار وکتور / کوره اوچمق ایچره مداین پنور
شهرلردر راق کمشدن اولو / ایچی قیزل التون سرایلر طلو
که لؤلؤلریله دوزلمش درر / دیه بوکمکچون دوزلمش درر
بولر قنقی پیغمبره درنصیب / ویاقنقی صدیقلره درنصیب
شهیدڭ بوکا قنقیسی کیر یسر / عجب بو مقاماته کیم کیر یسر
دیه حق انکدرکه ویره بها / دیه کیم ویره چون بودر منتها
دیه سن ویررسن بهاسن انڭ / دیه بیلدرامدی چون احسان سنڭ
دیه عفو ایدرسڭ قرنداشڭی / ایرشمش کورهسن بوکا باشڭی
دیه یا الهی که عفو ایلدم / باکا ایندیکی ظلمی محو ایلدم
بیوره وارامدی یاپش آلینه / الوب جنته کیت بیله صالنه

پس آندن بیوردی که تقوی ایدک
هم اصلاح ایدوب ترک دعوی ایدک

کیم الله حقیقتده افلاح ایدر
که مؤمنلر ایچنده اصلاح ایدر

قافیة | فصل فی خطابات الله تعالی | واتقوا الله ذات بینکم الآیة | الظاء

خطاب ایده من من بوکز ایلیه من لحاظ
حساب ایده حرف حرف قمو یه محقق لحاظ

معاذ نقل ایدر کیم بیوردی حبیب اله
دیدی ایتدیم می که نولیسر اسبق لحاظ

کیم اول نه سویلیه حق جمله مؤمنلره
ندر دیه مؤمنلر اولده ملحق لحاظ

دیدک کیم بیور یا رسول بیله لم
دیدی کیم بور سمه ایدیسردر اول حق لحاظ

دیه کم سورمیدکز هیچ لقامی بنم
دیه لر سوردک ایدردک بز اشوق لحاظ

دیه پس نیچون بونجه ایدردیکز سز کناه
دیملر که عفوکدن استردک انجق لحاظ

دیه ایلسه واجب اولدی سزی عفو ایدم
بنی کوره سز ایدسز شمدی اوچمق لحاظ

بیورمشدر کبیر و برسوز علیه السلام
که هیچ کسه یه اولمیه انده قچمق لحاظ

که بش نسنه دن صورمینجه بنی آدمه
اباغینی یردن قملد تمیه باق لحاظ

بری بو که عمرک نه یرده فنا ایلدی
ایکنجی یکن لیکنی قیلدیمی احتفاظ

اوچنجیسی مالن نه یرده قزانمش در ر
نه یره انی خرج ایدر بیلد یمی احتفاظ

بودر اکا دردنجی کیم ایلیه حق سؤال
که علمنده نیجه عمل ایلدی انحفاظ

بیوردی هم اول قیامتده حکم اولنن
بری بو شهید اولدی ایتمدی جانی حفاظ

اکا بیلدیره ویردیکی نعمتی جمله سن
دیه کیم نه قیلدک بو نعمتده آنی حفاظ

دیه کیم یولکده قتال ایتدم اولدم شهید
ویروب باشمی ایتمدم انده قانی حفاظ

دیه کیم یلان سویلدک قصدک اشبو ایدی
دیه لر بهادر ار ایدی ایدردی غیاظ

بو سوزی دیدیلر ایدی سکا دنیاده پس
بیوره کیم آنی طوته لر شداد وغلاظ

زبانیلر آنی یوزی اوستنه سوریو
جهنملره تا آتا لر شداد وغلاظ

ایکنجی کشی اوقوسه علمی اوکرتسه هم
ولی مخلص اولمسه ایتسه ریا اتعاظ

اکا داخی اعلام ایده ویردکی نعمتی
صوره نه عمل قیلدک آنکله یا اتعاظ

دیه علم قرآنی اوکرتدمیدی چو بن
ایدردم نته کیم ایدردی اولیا اتعاظ

دخی علم قرآنی تعلیم ایدردم که خلق
ایدرلردی بندن بولر سیما اتعاظ

دیه کیم یلان سن ولی نیتوک بو ایدی
دیه لر که ایدر درپی اصفیا اتعاظ

انک چون اوقوردک که عالم دیه لر سکا
دیدیلردی ایدر ایدک کبریا اتعاظ

بیوره زبانیلر آنی دخی سوریو
آتالر اوده که ایتمزیدی هیا اتعاظ

عجب هیچ قولاغوکه کیررمی اشبو حدیث
سنک کرمزیسه ایدر اتقیا اتعاظ

بو سوزی که دیدی کبیرو متقیلار طوتر
که زیرا که هیچ ایلمز اشقیا اتعاظ

قیاس ایله عالم ریا ایتسه جاهل نوله
بو سوزدن پس ایتسون فقیر اغنیا اتعاظ

شوکیم بیلدی اللهی اول اوقدی علم دین
طوتوب علمنی ایلدی پس غنیا اتعاظ

محقق لحاظ یعنی نظر حق جمله یه مقرر رحمن * ملحق لحاظ یعنی اول انه سویلیه یه واضرته نه وجهله نظر ایلیه *

قملد تمیه یعنی الیه وصرکنه کتوره یه * باقی لحاظ بو یرده لحاظ امر معناسنه ما قبلنی تأکید ایدر *

سیما ولاسیما خصوصا معناسنه استعمال اولنور *

شرائع طرائق معارف حقائق بیافت | کرفتست ازسید الانبیا اتعاظ

مثنوی

چون اولدر حبیب پس اودر سید کائنات
چون اولدر شفیع پس اودر مسند ممکنات

مثنوی

چو بلدنگ ایکیسن موریلنلرنگ ‌ ‌ اوچنچیسی بو در موریلنلرنگ
بواولدرکه حق ویرمشیدی آنگا مال ‌ ‌ تنعمدا بولمشدی غایت کمال
کتورهلر آنی سؤال ایلیه ‌ ‌ انگا ویردککن عرض حال ایلیه
نه قیلدنگ بومالی نفیس طونلری ‌ ‌ نیه صرف ایدیب نیلدنگ بونلری
دیه شول اشی کیم سوردنگ انی ‌ ‌ انگا ویرمشم مالمی یاغنی
طلب ایدریدم رضانگی سننگ ‌ ‌ بوکون صوباشمدن قضانگی سننگ
دیه کیم یلانسن قتمده بنم ‌ ‌ عیاندر ایشنگ حضرتمده بنم
انگچون ویرردنگ دیه‌لر جواد ‌ ‌ که کسب ایده دنگ دنیه ده یعنی آد
دیدیلردی دنیاده آنی سنگا ‌ ‌ اول آددن نه وارشمدی قانی سنگا
بیوره زبانیلره طوته‌لر ‌ ‌ یوزین سوریب اودلره آته‌لر
قنی مالی تولدی کتور خواجه‌ننگ ‌ ‌ قنی حالی تولدی کتور خواجه‌ننگ
قنی کنبد لاجوردی اننگ ‌ ‌ قنی مرقد لاله وردی اننگ
قنی بقعهٔ زرنکاری اننگ ‌ ‌ قنی قبهٔ سنده نکاری اننگ
قنی خواجه‌ننگ لاله‌دن خیمه سی ‌ ‌ قنی خواجه‌ننگ الهدن کیمه سی
قنی بهمن وقانی اسفندیار ‌ ‌ قنی تولدی دیارُ و یارُ و دیار
قنی طاق کسری قنی زرنطاق ‌ ‌ قنی شاهی آننگ نه قصر ونه طاق
قنی تولدی ایوان عالی قنی ‌ ‌ قنی انده شمس المعانی قنی
قنی کیقباد قانی افراسیاب ‌ ‌ یله کتدی ایللرسیله آسیاب
قنی قصر قیصر قنی جام جم ‌ ‌ قنی رستم رُستم قنی نام نیم
قنی اول زراندود عالی سرای ‌ ‌ قنی انده صدره چیقن بدرای
قنی اول مُبرقع مرقع فراز ‌ ‌ قنی اول مُصنع مُرصع طراز
اولوبدر سرایی خرابُ وخراب ‌ ‌ سرای اسی اولدی تُراب وتُراب
ینار یدی اودنده عودی اننگ ‌ ‌ چیقار یدی عیّوقه دودی اننگ
بوکز بیقوش اوترکه هی لایموت ‌ ‌ بوکز پرده داری در عنکبوت
بوکز طبراق اولدی بکلی قبا ‌ ‌ بوکز آخرت کلدی اوش مرحبا
بولنمز بری کیم مدد ایلیه ‌ ‌ باشینه کلنلری رد ایلیه
دریغا قنی کوزکیم ادراک ایله ‌ ‌ کوره آنی کیم عقل دراک ایده
کوکل و یرمیه دنیه‌ننگ جامنه ‌ ‌ که زیرا دشرمیوک اوجی جامنه
بترلقمه خرقه برابچم شراب ‌ ‌ قلانی دریز برا آننگ سراب

بیافت فارسیدر بولدی وتابدی * دیمکدر

کنبد لاجوردی یعنی لاجورد رنکلی اولان قبه سی * مرقد لاله وردی مرقد لاله ورد اصلنده عربیدر کل معناسنه ده ویرده * مطلق ایکاه وارایکامی لاله رنکلی مقصود * نام نیم یعنی مشهور اولان الخواجه اولان ادنم * تشدید بیله عربی یعنی ظاهر معناسنه * زراندود یعنی التونلنمش * مرقع لباس فاخر کیمش * عالیشان * مرصع معناسنه * طراز بو جهه بوی عالومتکبر معناسنه * قنشان اعمر بینه وبیل اغزنه * شهرت وبینت ایچون ایتدیکلری * نشان وبیشلوق لباسلره اور دقلری طرزی * زرین تیغادر * احمر مضیئی طرزی * عیوق بیم * العجب الامین نجمان کبی * دود تویتون

قافية | حلالينه واردر حقيقت حساب | حرامينه اولور عذاب وعقاب | العين

چو بونکتەلو سوزلری ایلدڭ استماع — بو سوزه مناسب کر و بر سوزی قیل سماع
کلور نقل کشافده کیم حق فرشتەلره — بیوره کتوروڭ برو حاضر ایدڭ سراع
انی کیم و یرلردی دنیاده سلطانلره — هم اعوانینه بونلرڭ استیوب ارتفاع
پس اول بتّوی آتلری هم نفیس طونلری — کتوره لر انواع مالیله الوان متاع
بیوره کتوروڭ بکا امدی و یردکلرین — بنم یولمه کوره بن نتدیلر اصطناع
کتوره بولر پاره ایتمک باقر آقچەلر — یا بر پول و یا اسکی طونلر یمالو رقاع

قال الله تعالی ویجعلون لله ما یکرهون

فرشتەلر آیده‌ر و امید بکم تکر بچون — بونڭ کبی خور نسنەلری ایده سز زراع
عبث یرلره نارزینن مالی چوریده سز — ربایه فساده و یره سز دیار و بقاع
چوحق بولنه آز و یره نڭ بو اوله اشی — جغانڭ ننه اوله حالینه قیل اطلاع
و یا شول کیم اسراف ایده مالنی یوق یره — نه حق راضی اوله نه کند و ایده انتفاع
انڭ کبی بد دولتڭ بیلکه دنیاسنی — یا وارثیه یا زیانه کیده بی نزاع
در یغا که جاهل کوزینی آچمز کیم کوره — که بو رنینه یل کردی ایندی اکا اتباع
مقالینی سربسر بیغینی بورر یعنی کیم — بکم نایبم یا بهادرون آدم شجاع
دیمز کیم اجل ایرسه برکون اولیسرم — بو مالدن بکا نوله حاصل همین برمداع
چو عورت اوغل قیز بکا جمله دشمان ایمش — نیچون ایلیم مالیمی دشمنه پس ضیاع
بیلورمیسن ای غافل اشبو نتن بیل قوار — مول بورت ایدر دنیه ده عجبله ابتداع
انگچون دررار اوردی بو رنینه شیطان هوا — طوتر بو یروغینی ایدر سوزنه انخداع
بو دنیا چو کولکه کبی در بهرسڭ قوار — قوار سڭ بهر قوغل ایتمیه تاخداع
بو کون نیچه بغسولی خور کوره لر اغنیا — یارین هکندولرده ایدر دنیه دن انقطاع
بیورمشدرر خود ایشت سید کائنات — که بغسول و بای ایتسه لر طاعته اجتماع
براهر دکلدر مکر مر عمل یاننه — بهای اون بیگڭ درا هم کمش قویه بی امتناع
روایت ایدرلر قیامت ده درویش حق — قتینه فقیر و ب اکا عذر ایدیسر شیاع
که عزم جلالم حقیچون سکا دنیه ده — نیچا ملکه و یرمشیدم بقاع و قلاع
انگچون دکلدیکه قائمده سن خور ایدڭ — ولی آنکیچون ایدردم سکا اختراع
که بوکون و یریندم کرامت فضیلت سکا — و یریدم سکا قدرت الیمله بن رضاع
وارامدی بوکون من صن استه شوقوللاریمی — که برلقمه و یرمیشدی سکا یا بر زراع
شو کیم و یردی دنیاده سکا طعام یالباس — بنمچون ایچوردی براچم صو یا بر فقاع
الینه یاپش آل کیت آنی بو کون اوچمغه — بوله بربر آنلاری پس ایلیه انتزاع
فقیری سورحق فقیری سونلاری هم — که زیرا فقیر ایلیو بدر جهانه وداع
چون الفقر فخری بیوردی حبیب اله — انڭ سوزنی علمی اولان ایدر استماع

سراع تعجیل ایلمکدر *
اصطناع مبالغه ایله ایلمک ایلمک *
زراع اصنع اجادة الفعل معناسنه در *
رقاع بو یرده مراد بزر در اسکی کونلر و یمالو یرتلرکو رەلر *
صداع باش اغریسی یعنی وجع الراس *
انخداع الدانق نخداع الداتق *
اختراع بو یرده مراد مالدن بی بهره و اسباب دنیادن بی نصیب فالعقیر یقال اخترع فلان اذا افتقر من ماله قاموس *
فقاع شربتدر *

مثنوی　چون اولدر حبیب پس اودر سبب کائنات　مثنوی
چون اولدر شفیع پس اودر مسند ممکنات

بو سوزیمه قوت کیرو برخبر　　کلبدر درست نقلله معتبر
انس راوی‌در کیم بیوردی رسول　　که چیقه دیویدر بیوردی رسول
زمانك قچنکیم اوله آخری　　بلوره ایشك باطنی ظاهری
کیم امتلرم اوج بلوك اولیسر　　نیجا ماکه شرقیله غرب طولیسر
بری بو عبادتده اخلاص ایدر　　طبر حقه طاعتده اخلاص ایدر
ایکنجی ریائیله طاعت قیلور　　اوچنجی بودرکیم عبادت قیلور
ولی قصدی بودرکه دنیا بوله　　بیه خلقی یعنی که منیه اوله
قیامتده حق جمع ایده بونلری　　بوکز دکله بربر نیده بونلری
صوره اهل دنیایه اول عیان　　که عزم جلالی چون ایله بیان
عبادتده مقصودکی سویلکل　　نیچوندی بودم آنی شرح ایلکل
دیه مقصودم خلقی بیمك ایدی　　دیه منفعت یوقی برآمك ایدی
پس امرایده کیم بونی اوده اتك　　ینلجق کشیلرله بیله قاتك
بوکز اولر یاچیه صوره عیان　　که عزم جلالی چون ایله بیان
عبادتده مقصودکی سویلکل　　نیچوندی بودم آنی شرح ایلکل
دیه دکله یا صاحب الکبریا　　ایشم بو ایدی کیم قیلوردم ریا
دیه فانده ایلمز اول سکا　　آنك بونیله کیدك اوتدن بکا
پس اخلاص ایدنه صورر پس عیان　　که عزم جلالی چون ایله بیان
دیه سنسن اعلم الهی که بن　　رضاك استریدم بیلورسن چو سن
سنك وجهکی ذاتکی استدم　　غیوب عالمی قاتکی استدم
دیه کرچك ایدر قولم حق ددی　　سوزینی مصدق محقق ددی
الوك جنته کیدك اعزازله　　بوکادرلو لطف ایدك اعزازله

قال الله تعالى وحبط ما صنعوا فيها وبطل ما كانوا يعملون

بو سوزدنده الدکمی هیچ اعتبار　　یه سلدکمی ای یارکو کلدن غبار
بو سوزه موافق کیرو بر دخی　　اشیت بر عجب سوزده تقریر دخی
حق یمه دیدی کیم بیوردی رسول　　کوزت دینی نیجه فیوردی رسول
قیامتده برقوم کلیسر دیدی　　عمللری شو بله اولیسر دیدی
که طاغلر کبی اولیسردر بو جه　　اوده بیوره باقمیه اول خوجه
دیدیلر بیان ایله کیمدر بو قوم　　دیدی کم قیلهلر صلاتیله صوم
ولیکن حرامی کوریجك بولر　　سکیردوب اکا شو بله صچرایه‌لر

منیه بالضم مرادو مطلوب مارزه

قافية | يله كيدن يسر پس عبادتلرى … ينالراوده بيله طاعتلرى | الغين

بو سوزه مناسب سوزم وار طوت ريسڭ قولاغ … حديثيله تفسيرله سويلرم ايتمه لاغ
روايت ايدر ابن عباس بيوردى رسول … كه هر كيم حرام عورتيله الوشه قوجاغ
قيامتده بغلو كله اللرى بوينينه … بيوره اوده آته لر طوته آنده اوتاغ
نسوزكيم انڭ ايله سو يلشدى هر سوزينه … كرك حبس اوله بيڭ ييل ايله اول اوده طوراغ
روايت ايدرلر كه حق ايديسر درندا … كه دشمنلرم قانى طولمشدى شهر وسقاغ
ديه جبرئيل چوقدر ردشمنڭ دنيه ده … بكون قنقى دوشمانلارو كه ايدرسن يراغ
ديه قانى آنلر كه سرخوش اولوب اولديلر … كيم اولديلر دنياده باشى خوش عقلى صاغ
دخى قانى آنلر كه درلر ملالدر زنا … سوركيم زبانيلر اورسون باشينه چماغ
جهنمده رر وام آنڭ دانه سى درحرام … خلايق طوتلماغچون قورديلر آنى آغ
كورر زيرك اول دانه يى كورمز احمق ولى … انكچون طوتيلور نيجه كيم طوتيلور كلاغ
حرامى كوريجك طتر عقلنه عاقل از … او يرنفسه جاهل دوشر جيفه يه همچو زاغ
خصوصا صحيح نقلله ثابت اولمش درر … كه قنقى كشى كم بڭ اولسه ايدرسه دماغ
كتوره لر آنى الى بغلو زنجيرله … طوره تا قيامت اشندن اولنجه فراغ
اكر عادل اولورسه قورتوله جنت بوله … وكر ظالم ايسه جهنم اوله اوداوجاغ
روايت ايدرلر كه ظلم ايلين قاضيلر … بولر بكلر ايله بيله قوپر اولمز ايراغ
وكر عالم ايسه نه بحث اوليسر عادل اول … قوپه سيد المرسلين ايله اول يوزى آغ
بو سوزلر كه نقل ايلدم زمره لر چاك ايدر … شوكيم علمى وار درار برقورقودن همچو ياغ
چو سوزا شبومنواله ايردى ايشت برخبر … بيوردى رسولينه حق ايلدى اول بلاغ

قال الله تعالى يوم يحمى عليها فى نار جهنم فتكوى بها جباههم الآية

بيورر قنكيم زكات فرض اولان ويرمسه … اوده قزدرب اورەلرمالين آلننده داغ
دخى التونن كومشن قزدروبن آنڭ … اورالرانڭ آرقه سينه ويانننه داغ
انكچون بواوج يردن اكا ايدرلر عذاب … كه يوز ين يانين ارقه سين دونريدى اشاغ
دخى كيمكه حيوان زكاتينى ويرمسه اول … ييلان اوله بوينينه طولاشه صوقه او زاغ
صوقه آنى چاق كله سنده قتى ضربله … كه هيچ بكزمية آچيسينه قيلج بچاغ
ديه بن سنڭ مالكم وپرمدكڭدى زكات … خزينه ايدينوب قپوكده قودكڭدى اناغ
يتيم مالنى خودبين كيشنڭ ظلمله … طوله اودله قرنى اوله صناسنكه طاغ

قال الله تعالى انما يأكلون فى بطونهم نارا وسيصلون سعيرا

خبرده كلوبدر كه دنيا معلق طوره … هواده كه كويا كيم اول برسو ينمش چراغ
خطاب ايده حق قنى اهلڭ نه اولدى ديه … ديه كلدى امرڭ سويم كندى قورىدى باغ

لاغ لطيفه به ديرلر ومشبو رددر * اوتاغ وطوراغ حجره ومنزل معناسنه در * سقاغ وصوقاق محله وكوچه كه نوعلى اصطلاحنجه ايدرام ديرلر *

كلاغ قورغون * زاغ طلقاقارغه *

بلاغ تبليغدن اسمدر سلام وتسليم كبى ايرشدرمك معناسنه *

اياغ اصلى اناقدر ايچين وقيقوسز معناسنه *

يقلدى قصورم حصونم خراب اولدى هب — قمو املم اولدى بوزلدى قنى حسن وچاغ

اكل ادنى وليكه بنى ايله بوكون نصيب — ديه ويرمدم شمديمى ايليم انصباغ

الهى تسقين كورمز كوكلمز دنيه دن — سنكله رسولك سوز ينه طوتلم قولاغ

مثنوى

چون اولدر حبيب پس اودر سيد كائنات
چون اولدر شفيع پس اودر مسند ممكنات

مثنوى

ابو الليثله شيخ غزا ليدن — درست سوزدر بوايكى عاليدن

قيلمنده درت منفه حجت ايدر — كه درت انبيا ايله ايشت نيدر

كه تا بيله سن عادتن ربكك — تجد قيله سن طاعتن ربكك

غنى در برى آيده و بردكدى مال — عبادتدن ايندى بنى اشتغال

ديه كم سليمان دخى باى ايدى — عبادتدن انك بيلى ياى ايدى

ايكنجى ديه قولدم خوردم — عبادتدن آنك ايچون دوردم

ديه اولمديمدى بوسن ده قول — عبادتدن اوصاك دكوليدى اول

اوچنجى سى آيته كه يخسولدم — عبادتدن انك ايچون مولدم

ديه سندن افقردى عيسى قولوم — عبادتدن اصلا قومادى يولم

بوكز آيته دردنجيسى خسته دم — عبادتدن انين دى دم بسته دم

ديه كم ايشندكمى ايوبى هيچ — عبادتدن اولديمدى هيچ پيچ

بورسه حساب ايليه حرف حرف — ولى ايده دريالرى ژرف ژرف

اكل اول مور يلن نماز اوليسر — قلن آيدسر كم تم آزاوليسر

نمازى تمام ايسه بولدى فلاح — تمام اولمزيسه بوليمز نجاح

فريضه اكر نقص اوله كيشدن — حياتى كيديسر در آنديشدن

بيوره كه قولومه قيلك نظر — تطوع دن آنك نمازى نه ور

انى آنوكيله تمام ايدكز — انى بو سببدن همام ايديكز

اوكون شولقدر احتساب اوليسر — نه ايندريسه كيشى حساب اوليسر

كه حتى فناويده كلمش درر — انى اهل علم عقله آلمش درر

كشى كر جنابنده برقيلنى — تننده كيدرسه ايشت ديلنى

بوقيل آيده كيم ياالهى نيچون — كيدردى بنى بيقنيمسردى چون

جنابنده نيچون كيدردى بنى — صور آكا بو ايشى نيدردى بنى

بوسوزلرده كرديمى سمعكه هيچ — عجب اود ايرشديمى شمعكه هيچ

عجب وارمى بوركده يارك سنك — عجب وارمى كوكده ستارك سنك

نيچون قورقوكلمز سنك قلبكه — صنورسن كه بقمايه لرقلبكه

كه تالله قيل قيل حساب ايديسر — قافرسه صوك اوجى عذاب ايديسر

سوز بن توتماز يدك سن ايله صلاح — اكرخرج ايدرسه هزار اصطلاح

قنى حسن وچاغ * يعنى كوزللك واينك وقتى

ايجاد بليغ معناسنه در جد واجتهاد له
ديلملر * يورلمش ويورلش كوزغاى
اوصانلر در * بالغمش در
اصطلاح مانچه بالغمق معناسنه
سست وضعيف معناسنه
صول مسسته . ضعيف وخسته
اتين وقوت معناسنه * كنايه در
وقوت سز معناسنه دن
پيچ پيچ ديج ودرهمت معناسنه در
يچ ده اسم فاعل معناسنه مراد
بوبر پارسى در عميق معناسنه *
ژرف وفارسى در حسنات اليهى در ولفظ
دريايى ايله پايان صفت مركب در
تم ازاوليسر * چيپس بيج وچروعناسنه
ثم وبوقمامه . تونيج ونمازى يكسلر
اوليسه كرك يعنى نمازن قيلانلره
مطلقا نمازن قيلسلرده تيسلى ويردوب
كنوروب اوده نيتسلر وبازمحواست
ديه لسكر تونيج بنمازى اذا
جوقى اوليانلز بر بوبر نمازى تمام ايسه
ايليمسنزلك ونمازى * اولم
بولدى فلاح الخ

اکر آیندر یسه قوننذوکمی   دیب یکیمی طوت اینمه ایندوکیمی
دکل کیم دکل طلعتنگ ساطعه   که قراندر رحمت قاطعه
الهی بزه پس عنایت سن ایت   چون آزدق یولکدن هد ایت سن ایت
غنی لرغنی سی غنی تکری سن   شوکسه که بیلدی سنی تکری سن
نه غم غصه آیرق جهانده اکا   بولامی بلا بیلنی تکری سن

قافیة	فصل فی الذین لاحساب علیهم ولاعذاب	الفاء

چون اشندک حساب اهلن که قیل قیل اولشم وصاف   بوکزکل شمدیدن کیرو حساب سزدن دیم اوصاف
بیورمشدر رسول الله که یتمش بیک حسابسز خلق   کریسر امتمدن هب جنانه اولیسر اشراف
عمر دیدی همین بونلرمی کیرسون یارسول الله   دیدی هر بیکله یتمش بیک بیله کیرسون بولوب
قمرکبی ضیاو برو بولارک یوزلری نوری   نیجه کیم لیلة البدره قمر نوری اولور شفاف
کل امدی دکله بر برکیم بیان ایدم بولرکیمدر   طلم دریای حکمتدن نثار ایدم آچم اصدافی
روایتدر رسول الله بیوردی جمع ایدر الله   ندکلو عالم و زاهد وار یسه دنیاده اصناف
منادیلرندا ایده که کیرسون جنته زهاد   بوکز عالملره الله دیه کم ایشیده اطراف
بلورمیسز نه معنی دن قومیشم بن سزی صکره   بودرکیم سیزه اویمشدی جماعتدن نیچه آلاف
بوزاهدلر کیرو کندولره مشغول ایدی انجق   بنم قوللارمه سزلر ایدر دیکز علوم اعطاف
سزک پس دوستلریکز وار شفاعت قیلک آنلاره   الو بن کیدک اوچماغه ندکلو وار یسه اخلاف
نه ایدی ظنکز باکا دیه لر ظن ایدردک کیم   بزه رحمت اوله یارب ایریشه مغفرت اضعاف
بیوره ایلدم رحمت انکچون و برمشم حکمت   دیلردم سیزه فضل ایدم بر یمه قیلم استخلاف
روایتدر قزل التون منابرده که کومشدن   مفضض قبه لر ایچره اوله یاقوت دز اکناف
اوله منبرلرک دبدو زاراسی سندس استبراق   ندا ایده اشیده لر قمواخلا فله اسلاف
که قانی شول کشی لرکیم محمد امتی چون اول   که علم ایلتوب ایدرلردی رضاء الله ایچون تطواف
اوتورسونلر منابرده نه قورقو اوله نه غصه   حساب سزکیروب اوچماغه بوله لر تاج و تخت اعراف
روایتدر قیامتده که نورلردن منابرده   اوتوره کامل و فاضل مشایخ عالم و عراف
روایتدر انسدن کیم بیورمشدر رسول الله   که صائملر قبورنده طریجق طوله لر احقاف
قوقه دوداقلرندن مسک معطر قیله اطرافی   خطاب ایده تعالی الله دیلرکیم ایده استکشاف
که کی آج اولمیانچه سز یمزایچمزدکز هرکز   بکون آج وصوسزسز کلیسر سز بزه اضیاف
بوکون غایت اوزن کوندر بنم خلقیله اشیم وار   ایریش یا جبرئیل بونلر ایدرلر چونکیم استعطاف
بوکون اوچماغه کرمدن یسونلر مائده ایرکور   چومالی عمری ایامی بولر هیچ ایتمدی اسراف
کتوره جبرئیل درحال ملکلرله نیچه خوانلر   مهرلو التون ابریقلر که خمری اوله مشکین ناف
ییه لر ایچه لر بونلر صورودده وحساب ده خلق   بوحالی خوش تصور قیل پس ایله حالکه انصاف
روایتدر که رضوانه کیرو امر ایلیه الله   اوروج دوتنلر ایریشدی بولار ایتمه استخفاف
نه کیم آرزولری وار سه بوکون جنتدن ایت احضار   که قادرون براتماغه که بین النونله والکاف (٠)

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

شفاف اول جرم مصیقل یعنی یلدر ایچی نسنه *

اخلاف فتحایله خلفک جمعیدر فتحتین ایله کیشینک اعقابندن ویرینه قایم اولنلردن ایو وخیرلوکسنه یه دیرلر *

اکناف کنفک جمعیدر تحریک ایله جانب وناحیه معناسنه یعنی اطرافی در و یاقوت اوله *

سندس رقیق اولان اطلس واستبرق غلیظ اولانی در *

مشکین ناف مشکه منسوب اولان کوبک یعنی شرابک کوبک مشکی کبی رایحه طیبه سی اوله *

استخفاف خفیف طوتمق یعنی خوار وبی مقدار و بعض نسخه ده استخلاف دوشمشدر خلاف دیلمک معناسنه *

(٠) مرادکن لفظی در *

فقیره امر ایده رضوان که یاولد ان‌و یاغلمان
کله آنده شول اوغلانلرکه وصفن ایلا مزوصّاف

یمشلر ایلنلر طنلو لطیف نوردن طبق لرده
صونه لرکو ثرو کافو ر و یره لر سلسبیلی عاق

اوروج طوتنلره بونلر دیه لر ینگ ایچگ بوکون
که در یلی کرامتدن سزه فیض ایلدی کشّاف

قال الله تعالی عز وجل کُلُوا واشرَبوا هنیئاً بما اَسلَفتُم فی الایّام الخالیة

بیورمشدر رسول الله که یوغسوللر قیامتده
قو یه‌لر یوزلری بدر آی کبی برقی ایره تاقاق

معطّر زلفلری او زره دیز یله دُرّله یاقوت
منوّر یوزلری او زره معطّر زلفلری زر باق

قدحلر طوته لر الده شراب لایزالیدن
قدح نورُ و شرابی نور ایچن صوفی ایچیلن صاق

خلائق مپ حساب ایچره بولر ذوقیله عشرتده
قمو عارف محقّقلر اراده اولمیه اجلاق

دیه‌لر کیم بولر کیمدر بشرمی یاملکلرمی
که یوزلری صفاسندن قمر شمس ایدر استلطاق

بشر آیده ملکلر در ملک ایده نبیلر در
بولر آیده فقیرلر ز کیم ایتمدک هیچ استنکاق

فرشته لر سؤال ایده سبب نولدی بو تعظیمه
دیه‌لر آز عمل ایتدک دکلدک علمله مرّاق

که دهری صائم اولمادق کیجه لر قایم اولمادق
ولی بش وقت نماز ایتدک غزاده چکمدک اسیاق

و لی هرگاه اشتسه و ز محمّد آدینی بر کز
دوکردی کوزلر یمز یاش ایدردک یوزلره ارداق

اولوردی قلبمز خاشع شکرلر ایدوب اللّهم
که فقری قیلدی ارزانی ایدردک صبرله ایلاق

بحمد الله که مولی اوجی بزی بودار عُقباده
معزّز قیلدی خوریکن که قیلدی بونلا استیناق

کل ای دردالهیدن خبردار اولمین کوکل
کل ای عشقنلا جان و یروب جکردار اولمین کوکل

کل ای ایوان سبحانیده سرباز اولمین بی درد
کل ای میدان حقّانیده بردار اولمین کوکل

مثنوی
کرو بر آری جوهر کلدی نادر
رسالت معدننن اولدی صادر

بکردر کسه آنی کور مشدر
وصالینه هیچ اللر ایر مشدر

بودر اول کیم اوله چونکیم قیامت
برنده طوره خلق دیده و ز تمامت

مصوّر اولیسر در اوروج آیی
دیلک ایلیسر یوغسول ویایی

سجود ایده دیله‌یه حضرتندن
خطاب ایره کمال قدرتندن

شوکیم دنیاده حقّن بیلمشیدی
کلیبک سگا عزّت قیلمشیدی

الن طوت بوکون آگا دستکیر اول
که تا اولمایه بوکون دار وکپر اول

بولیسر آنلری پس اندر اُمّت
کم ایتمشدی اوروج آیینه حرمت

الن طوته کله درکاهنه راست
تضرّع ایده شاهلر شاهنه راست

خطاب ایده او سلطان السّلاطین
تلطّف برله ربّ الماء والطّین

نه دیلرسن بوکون درکاهمزدن
دیه کیم استرم الله مزدن

او راسن باشنه تاج وقاری
که تا سلب ایده عزّت احتقاری

پس آگا بیوره بینگ تاج الله
مرصّع اطلس و دیباج الله

شفاعت قیله اوله قولی مقبول
که ینمش بینگ کبائر اهلنه اول

علف - صاف ودکثیرمعناسنه کلمشدر * وجه اولدی سلسبیل اوقوش کرک * زر بانی فارسیدر النونله طوقنمش * دیبکاب یر * املاق ملتقی جیب لر کیسه له دیولر * ورتیه سز لر واصیلر معناسنه * استنکاق عارلنمق یعنی عقلدن * ارداق قطرات ردینا عباری ابتیک * ایلاق الق واریش طوتمق * استیناق ابتدا معناسنه * سربان دبهادر وعسکری ادچکیلدر *

احتقاری یعنی باشنه کیدیکی تاج عزت ووقار انکی خوار وحقیر لکنی زائل ودفع ایلیه *

نه دیرسه سوزنی ترویج ایده حق — اکابرک حوریبی تزویج ایده حق
اوله مهر حوری به پیکر پری وش — تمام یتمش بیگ آی یوزلو قراوش
انی آتلاندرالر بر براقه — که نوری ایریشه بیگ ییل ایراقه
بوکز من ایده قالدیمی مرادگ — نکم استرسه الدیمی مرادگ
اورج ایده مرادم کیروسن ویر — رسولگ قونشلیغنده وطن ویر
بیوره انی فردوس اوجمغینه — کیده حورای عذرا اوجمغینه
نه استرسن دخی دییه اوسلطان — کیروبیله کلهشهر رمضان
که یارب حاجتم ایندگ رواسن — کوگللردرده قیلدگ دواسن
نه استدوسه ویردگ تمامت — ولی بوقولگه قانی کرامت
پس آکا بیوره بوزبیگ مداین — که هر بیریسی بردن کیگ مداین
بوشهرگ بعضیسی یاقوت احمر — زبرجددن کمیسی زبور اخضر
دخی هر شهرگ اوله بیگ قصوری — اوله هر قصر ایچنده بونجه حوری
اگر بوسوزه استرلرسه برهان — دلیلومز آکا آیات قرآن

قال الله تعالی انما یوفّی الصابرون اجرهم بغیر حساب

رجب شعبان آیین اورج طوتنلر — بولردر بی حساب اوچماق اورتنلر
خصوصا کیم حلال اوله طعامی — اگرچه سچمز انی شمدی عامی
حرامی کیبی برسه کر حرامی — نه لایقدر کوره بیت الحرامی
مصوّر اولیسردر یارین اسلام — ایدیسر عالمه اعلامن اعلام
اولیسر آسنه یارین شفیع اول — اگر مالسه اولیسر رفیع اول
کلیسر احسن صورتده قرآن — طوغیسر انور طلعتده فرقان
دیه لر محشر اهلی کیم نبی در — کیدر عقبنه هلّی مطلبیدر
کوزه دلر کوزه درکیبی آبی — کچه کیده نکیم انبیایی
دیه لر پس کرامتلو ملک مش — نه کوکچک یوزلو قامتلو ملک مش
کوره لرکسه دن ایتمزمدر اول — ملکلردن دخی ایندی کدر اول
بیله لر آنی کیم قرائمش اول — کوگللر دردینه درمانمش اول
طروب حضرتده پس ایده شفاعت — بو رسمه ایلیه سوزده شجاعت
قافیة بنی کیم اوقودی طوتدی المی — بغشله پس بغشلابه الهی الغاق

بیو رمشدرکرو برسوز رسول ملک خلاق — سوز یدر مخزن اسرار اوز یدر معدن اخلاق
کیم الله قو یاریسردر لیچه قومی قیامتده — ایدیسر یوزلری نوری تمامت عالمه اشراق
بولراتو ریسرلردر آلیدن منابرده — شونگ کیبی منابرده کیم اینجودن اوله براق
اگرچه انبیالردن شهیدلردن دکللردر — ولی غبطت ایده آنلرا اوله لر بونلره مشتاق
بوسوزی بو یریجق اول دیزین چوکدی بر اعرابی — دیدی کیملردر بونلرا اوله لر بو بله عالی اشاق

زبور بزل النون وکوش و اینجو و بونلره بکزر قیمتلو نسنه لرله زینتلنمش معناسنه *

انوار طلعتده یعنی زیاده نورلی وجه ایله *

غبطت کسرله برکسه نگ مالنی ویا منصبنی ویا ایلوکنی کورب بنمده اولسه دیو کوزلمک بو معنایه فارسیده رشک اطلاق ایدرلر *

بیوردی کیم بولر اولدرقبائلدن شهرلردن   دریلطلرسو یشه‌لر بولر فی الله علی الاشواق
بولرمشر اوله‌لر لله دیه‌لر تاکه ذکر الله   کوکل برایلیوب دو بدرز اوله‌لر مقه استغراق
بیوردی هم رسول الله شو بکلر کیم اوله عادل   او تره‌لر منابرده که لؤلؤدن اوله هپ آق

قال النبی علیه السلام المُقسطونَ فی الدّنیا علَی منَابرٍ من لؤلؤٍ یوم القیامة

بیوردی هم قیامتده قبورندن طوره برقوم   یشیل آتلر قناتلولر بنه‌لر طوله‌لر اعماق
اوچه‌لر قوش کبی بونلر ایره‌لر جنته تا کیم   کوزوکه کوزلره جمله طباق الطباق وطاق الطواق
صوره‌لرکم نه امّت سز جوابنده دیه‌لر کیم   محمد امّتندن نور کانکدر قدر استحقاق
دیه‌لر کوردیگزمی هیچ حساب ویا کتاب میزان   دیه‌لر کورمدک مرکز بولردن هیچ یقین ایراق
دیه‌لر دونگ امدی تز حساب ورمک کرکسز   دیه‌لرکم نه ور دیگز حساب الحق دیلرسز باق
بیوردی هم کله برقوم اسوب بادصبا کیبی   که کورمیه حساب انلرهم ایتمیه عذاب احراق
دیدیلرکیمدرر بونلر بیان ایت یارسول الله   بیوردی کیم غزالرده ایدندر قانلرین اهراق
بیوردی هم شهید اولان کلیسرلر قیامتده   شجاعتده مهابتده صلابتده قموا جواق
قلج لارین اوموزینه اصوب یوریه‌لر بونلر   که ابراهیمله موسی کوررلرسه چکه‌لر ساق
کوروب حشر اهلی آیدلر بولرکیملردرریار   دیه‌لرکیم شهیدلردر اولو بدرقانلری مهراق
بیوردی هم زهی دولت شوقومه امّتمدن کیم   دکرز قاتنده دنیادن بقایه اوله‌لر الحاق
چو یردن چیقه‌لر بونلر کله‌لر عرشنک التینه   عطاب ایده ملکلره بوکزاول قاسم الارزاق
که بونلر شول قولدرکیم اولورلردی سو احلاب   دکرز قاتنده اولدیلر بکا اولمادیلردی عاق
بولان پس حساب ایتمک که وارسونلر بو غاز   بکرلر قوجسون اوچمقده صغالرده بولوب اذواق
الهی بز قولنک داخی کلیبولیده اولور دنق   دکرز قاتنده بکلردک فرنکدن قلعه وآفاق
اشیمز جمکدی اکثر چوهفتادودو ملتله   و یرردک باشی بولکده ایدردک مالمز انفاق
خدا اوندر اخد اوندر ابوبرز قوللار ده لطف ایت   حساب ایتمه عذاب ایتمه قوجه‌لم برزدخی اعناق
کلیبولیلی عاشقلرسنک فضلنک دیلردایم   نوله کر ایده‌سن احسان چو سنسن خالق الرزّاق
الهی سوچلرین محو ایت کرمدن رحمت ایت   قموار ککدشیسینی دعام بودرکه قیل اعتاق
نه اکسیله نهایت سز دکزلردن اکر یارب   برزی برقطره رحمت ایدرسه لطفکه اغراق
قنی برزده شو دولت کیم جمالنک ایده‌ورز مشهود   قنی جانکیم اوله واصل قنی کوکل اوله ذوّاق
نظر قیل سرّ وحدتدن تجلّی قیل هو یتدن   حجابیمز کیدر کوزدن مددقیل بیزه ایت اشفاق
کلیبولیلی برکز چون سنک وصفنک اشتدیلر   بکلی عاشق اولدیلر قودیلر باشله آیاق
عوامینه نوالنک ویر خواصینه جمالنک ویر   اخصّینه وصالنک ویرچو بونلر درسکا عشاق
دخی شول کم فنا بولدی فنادن صونک بقا بولدی   بقادن صونک لقا بولدی سنی سودی علی الاطلاق
دیلرکیم زار وسرکردان ابدسکا اوله حیران   شرابکدن اوله سکران نه او یمک آکه نه قیماق
کوزتمزدانه دُردانه کلو بدر یوله مردانه   قومشدر باشی میدانه نه قورقمق آکه نه قاچماق
کیرو ردّایلمه آنی یولکده ویردی چون جانی   دیلرکیم بوله سن خانی کوزتمز جوزله اوچماق

اعماق* عمقک جمعیدر بو برده مراد مطلق وادی وعبرادر*
طباق بو برده مراد درمات منتهادر*
طاق کبر وچار طاقدر مراد منتهی برکروه فوج
قصرلربیدر* اهراق* چوقلک جمعیدر یلدن ایاق
معناسنه* ساق یعنی مینادرینده کوکلر
ارن چکوب بالدر معناسنه‌در* ...
عاق عاصی معناسنه*
مغنادو دو بنمش ایکی*
نوال عطادر بو برده مراد عطای
مقتدر* کوزتمز دانه در دانه اولکی دانه
دانادن مخفف عارف معناسنه‌در
یعنی عارف درومرد ارایلدو مستاج
اولمز بالله فقر له قورخ ایلدوب
دنیاز ینتن قیاح ایلور*

سنڭ وصفڭ کتابینی یزرکن یازیجی اوغلی ... ینار جانی ایدر آهی النده طوتشور اوراق
حبیبڭ قاپوسنده اول الی بغلو قولیدر چون ... سن آنڭ حرمتینه پس قیل آنڭ دیلنی انطاق
که وصف اتسون کمالاتن بیان اتسون دلالاتن ... عیان اتسون رسالاتن که حقّی ایلسن احقاق
ینر جاننده دردْ اوُدی انڭ عشقی هواسندان ... اقر کوزلر ینڭ یاشی قیلوبدر یوزنی طبراق

گل ای درد الهی دن خبردار اولمین کوڭل ... گل ای عشقنده جان ویروب جکردار اولمین کوڭل
گل ای ایوان سبحانیده سرباز اولمین بی درد ... گل ای میدان حقّانیده بردار اولمین کوڭل

مثنوی

رسول الله بیوردی تندرستلر ... جهانده مبتلالر جسمی سستلر
شو دکلو بوله‌لر یارین ثوابی ... که کسه بولیه اول فتح بابی
دیه‌لر صاغ کشی‌لر کیم نولیدی ... که دنیاده بزه بو حال اولیدی
که سندولارله پاره اولیدق ... صوڭ اوجی بزده بو مزدی بولیدق
ایدر هم عائشه بر خوش روایت ... رسول الله دن ایله خوش رعایت
قیامتده ندا ایدیسر الله ... ملککلاره ادا ایدیسر الله
که کلڭ ای ملکلر برایش ایدڭ ... ندکلو مزدکز وارسه اشیدڭ
محمّد امتینه هپ باغشلڭ ... سیزڭ اولمشدر دیو صغشلڭ
دیه‌لر ربّنا سمعاً وطاعه ... قیلورز حکمڭه جمله اطاعه
ولی حکمت ندر ای فرد بی‌چون ... که محتاجز ثوابه بز دخی چون
دیه کیم سوزلریکز کرچه حقدر ... بنی آدم دخی محتاجر قدر
ایده‌لر باردمی محتاجه دائم ... ویره‌لر اتمککی هم آجه دائم
زهی لطف اسّی سلطان کورکالن ... دریغ ایدرمی قوللردن جمالن
کرملر قیلمغیسه آنجق اوله ... که بخششلاری دیدار او چمق اوله
عطاسینڭ چو یوق حدّ و کناری ... ایشت بر سوز دیدی ابن فناری
کیم اللهُ تعالی ربُّ رحمان ... یراتدی بیزی ویردی دین وایمان
چو بزه عدومدق کتْم عدمده ... نموزکورمیشدی بیزم اودمده
که یوغیکن بزی ایجاد قیلدی ... کرملر ایلدی ارشاد قیلدی
که بیزی ایلدی صورتده انسان ... صوڭ اوجی فیض قیلدی بونجه احسان
بو دکلو قیلمشیکن رحمت ایثار ... بو دکلو ایلمشکن حکمت ایثار
بدیع اوله‌می آنڭ حکمندن ... اکر ویررسه یارین رحمتندن
چو کند و فضلنه کوره ویرر اول ... پس اوتنڭ سزی آکا ایرکورر اول
ایدر چون پادشاهلیغینه کوره ... نلر ویره که قوللر آنی کوره
خجل اوله قمو لطفندن آنڭ ... مقرّر اولسون اشبو سوزه جانڭ
ایشت بو سوزه تقریب بر حکایت ... ابوطالب مکّی دن روایت
که خلق جمع اولیجق عرض حسابه ... اولو کیچی در یله احتسابه
بیوره حق ملکلر ایرکوره‌لر ... کیم اوغلانجقلر اوچماغه کیره‌لر

دلالاتن یعنی معجزاتن که انڭ حقیقتنه داله‌در *

تندرستلر فارسی در صاغ و صحتلو کشی‌لر معناسنده‌در بو مقامده منادی اولسه کرک یعنی ای تندرستلر * مزد فارسیدر ثواب و اجر معناسنه *

بی‌چون بی‌نظیر و بی‌مانند و بی‌مثال معناسنه‌در

کتم فتحله و کتمان کسرله کیزلمکدر *

چون اوچمق قاپوسینه ایره بونلر ‌‌ اوله دستور اکا کیم کیره بونلر

دیه‌لر مرحبا اطفال اسلام ‌‌ که قتلوکلدی سیزه فال اسلام

دیه‌لر قانی نولدیلر اتامز ‌‌ یه قانی قنجرو کتدی انامز

دیه‌لر کیم حساب اولمالولردی ‌‌ نه ایتدیلر ایسه بولمالولردی

پس اغلاشه بولر زاریلق ایده ‌‌ اتایه آنایه یاریلق ایده

صوره الله ندر بو اغلامقلر ‌‌ اشیده نده یورکلر طاغلمقلر

ملکلر آیده کیم اعلم سن ای حق ‌‌ اتادن آنه‌دن اعلم سن ای حق

بولر کیم زاری و افغان ایدرلر ‌‌ که کوزدن یاش یورکدن قان دوکرلر

که مؤمنلرک اوغلانجقلری بدر ‌‌ کوکللری بیمشی جانجقلری بدر

کرکزدیرلر او چماغی اتاسز ‌‌ یر اشمزدیرلر اول بیزه اناسز

بیوره امدی دیکزوارسون آنلر ‌‌ قیامت یرلرینی کورسون آنلر

آتالرین انالرین بولوبن ‌‌ یاپشسون اللرینی الوبن

الوبن جنته کیتسون بولر دیک ‌‌ بولطفی آنلره ایتسون بولر دیک

فصل | قال الله تعالى إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ | في البشارة

قافية | الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ | الكاف

مفسرلر نه دیدیلر بو آیتده خوش ایت ادراک
ابو اللیث سمرقندی دیدیکیم اسلم اوغلی زید
بری موتده بری قبرایچره بیری قوپچق کیرو
فرشته‌لر کلوب آیده کم خوف ایتمک حزین اولمک
شو جنت کیم سزه وعده ایدوبدی آنی اول الله
سزک بز دوستلریکزدق بیلک دنیامیاتده
بشارت کیم ایدیسرلر اولیسر آنده بش درلو
بری عامه اوله قورقماک دیه‌لر کیم عذابیکز
شفاعت قیلسر سیزه رسول الله بوکون بیلک
بشارتدر سزه آخر اولیسر یوردکز جنت
ایکنجی مشتلر بونلر که مخلصلاره قورقماک کیم
دخی حزن ایلمک هرکز که فوت اولمز ثوابیکز
اوچنجی مشتلر بونلر اشیدک توبه‌لو قوللر
دخی حزن ایلمک آکا که توبه ایلمزدن اوک
بودرد دنجی مشتیلق دیدیلر آنده زهاده

مهندسلر نه یاپدیلر تماشا ایله اول دراک
دیدی شادیلق اوج یرده اولیسر اولمغیل غمناک
کلوبن مرده کانیلر ایدر مؤمنلره املاک
بشارتدر اکا مؤمنلر سویننک اولمکز نمناک
بوکون اوش وعده‌سی یتدی و یر بیسر اولیسر ملاک
بوکون هم آخرتده بز سزکله اولهوز سلاک
اولمهر بیرسی مخصوص کیرو برقومه ای چالاک
ابد اولمایسر چونکیم حقه ایتمدکز اشراک
که هم حزن ایلمک اولمز ثوابیکز دخی هاشاک
ابد آنده قلیسر سز زوال اولمایسر هاشاک
سزک اعمالکز مقبول اولوبدر اولمز استهلاک
زیاده اولیسر بیلکیم سزی حق ایلمز اهلاک
که قورقماک کیم کناهیکز غفور اولبدر پاک
ثوابیکز یرلمشدی بوسوزه اولمکز شکاک
که قورقماک کم حساب اولمز سزه ایتمک یقالر چاک

غمناک یعنی اغلامغه یقین * یعنی مغلوب مراد کوزی یاشلی
املاک یعنی مملوک جمع مالک جنتده مالک
اولور عیسوی اولادن * ومتصرف اوله سز
ملاک هوشیار وچابک ونذیر
معناسنه * هاء مهمله ایله بو
هاشاک یعنی بو کوردیکی مقصود حاصل
ومعتبر ثواب بولنده قلبرینه اشارتدر
هاشاک هاء مهمله ایله کلمه
تنزیه در وکاف خطاب ایچون
ملحقدر *

دخی

دخی حزن ایلمگ اولزثوابیگزدخی نقصان — بشارتدر سزه جنّت و یرلدی بی حساب فترا
بشنجی مشتلق ایده بولـر عالملـره آنـده — شوعالملرکیم ایتمزدی کمخلقدن علمنی امساك
ایدرلردی عمل بونلر بتوفیق مقتضای علـم — تمسّك ایدینوب شرعی اولورلردی بولرنسّاك
ماکلرآیتلرقورقمگ قیامت قورقسندن هیچ — دخی حزن ایلمگ اولزکیم اعمالیگزاستدراك
نه اعمال ایتدگز ایسه ثوابن بوله سز بوکـون — چودر دیگزکوگلدن سزحق آمنّاوصدّقناك
سزه جنّت و یرلدی هم دخی سیزه او ینلاره — بولی طوغری کیدردیگزاوینلراولدی هتّاك
بیلورمیسن بولرکیمدر شوعالملردرر بونلر — فرشته لرقنادینی دوشردی بونلره برخاك
گل ای طالب طلب قیلسگ طلب قیل دنیه ده — که علم برنور ایدی ایثار ایدبدرماه ارسلنا
اکر بوندن دخی یکرك عطا اولسیدی عالمه — نگلـه منّت ایـدردی ا کاالله ارسلنـاك
قموعالم و جودندن انگ چون قدری اعلی در — علمده برکالیدی اوشاهنشـاه ارسلنـاك
نیجه مدح ایتمیم علمی که علمی مدح ایدر الله — انگله اولدیدی اعلی قمودن شاه ارسلنـاك
کسنه بولمدی هیچ بول بیلگ وحدت سراینه — ایررشهرشهنشاهه طوتنلر راه ارسلنـاك
دیمشدی تگری موسایه کیم ایله حکمتی تعظیم — سوزیمی ایله گل تحقیق محقّق ایله گل ادراك
که ز یراحکمتی بن هرکمگ کوگلنده کیم قوسم — عذاب ایتمزدینن آکابونی حق ایلکل ادراك

قال الله تعالی فی التوریة یاموسی عظم الحکمة فانّی لا اجعلها فی قلب احد وانا ارید عذابه

دیدی عیسایه انجیلده که قیل عالم لره تعظیم — بولارگ قدرنی بیلگل مدقّق ایلگل ادراك
مفضّل قیلمشم زیرا بولاری جملـه عالم دن — نبیلردن کچیجك بیل اوکات باقی ایلگل ادراك

قال الله تعالی فی الانجیل یاعیسی عظم العلماء واعرف قدرهم فانّی فضّلتهم علی جمیع الخلق سوی النبیّین

بولرشونلر دررلرکیم بیورمشدر رسول الله — بیان ایتدی بولرکیمدر بزه اول فخر اعطیناك
کیم الله فرشته لر دخی اهـل سمـوات ارض — قرنجه لر بالقلردرایشت اول بحر اعطیناك
صلوات ایدراکاکیم ایده دین علمنی تعلیم — کمگدر صـدربیلدردی ایشت اول صدر
قو پیسرامتمدن درشوعالملرحقیقـت کیـم — ندردرقدر اعلاده ایشت اول قدر اعطیناك
بنی اسرائلـگ بونلراولـه لـر انبیـا سینـه — برابرعلم ایچنده درایشت اول بدر اعطیناك
دخی برعالمگ فضلی کرو برعابده نسبت — بنم فضلم کبیدر درایشت اول نور اعطیناك
صقن زنهاراباعالم شوعالملردن اولمـه کیـم — که معراج کیجه سی کوکده کیدرکن مقصد لولاك
کوررمقراضله نیجه طوداقلار ین کسزلردی — دیدی یاجبرئیل کیمدر بولراول مرصد افلا
دیدی آنلردررلرکیم نصیحت ایده لر خلقه — اوقورلرکندلرطوتمزخدایامالك الاملاك

گل ای دردا[illegible] ... گل — [illegible] ... وشن کو
گل ای اون[illegible] ... رد — [illegible] ... ایلمن [illegible]

مثنوی
عجب بوسوزدن آلدگمی نصیحـت — اگرآلمادگیسـه زی فضیحـت
بوسوزدن کوگلگده دوشدبسه دهشت — مثنوی قمن بل علم اولدگ کندی وحشت

که زیرا حق تعالی بیور بدر … بونی وحی ایدوب آیت کوندر بدر

قال الله جلّ ذکره انّما یخشی الله من عباده العُلَماءُ

که یعنی قورقمز الله دن مکر شول … کشی قورقریم اول عالم اوله اول
نه بیلسون قورقوسن هر جلّق زیّات … نه بیلسون قورقوسن هر خلق نفّات
نه بیلسون حقّی آتش دان الوث … نه بیلسون حقّی هر مُشنی کِل اشعث
اوکون عقلی اولن ایدر تصوّر … صوکن فکری اولن ایدر تدبّر
شوکیم بیلمز نُمَنّبدن مُهنّب … بولردر صوکی اوجی اولن معذّب
که عمری مالی ضایع ایلمشدی … دلینه‌نه کلورسه سویلمشدی
مکر الله ایده کیرو عنایت … که فضل ایده بغشلایه جنایت
ولی عفون عذابن کمسه بیلمز … انکچون علمی اولن غافل اولمز
انکچون قورقودن بیلی بوکیلور … انکچون کوزلرندن قان دوکیلور
انکچون قورقر آزغون ایده راهی … انکچون قورقولردن ایدر آهی
بو سوزی دیمدیمی بق تعالی … رسوله دیمدیمی حقّ تعالی
که هرکیم قورقه اولیسر امین اول … امین ایسه اولیسر درّکمین اول
الهی قورقولردن ایله آزاد … الهی ایله ارشاد ایله کل شاد
بزی حکمتلرکدن ایتمه محروم … بزی رحمتلرکدن ایله مرحوم
صوکی اوجی رحمت اول امّت ایله … رسولک حرمتینه حرمت ایله
بزه کلکل دیو ایله بشارت … بزه کلکل دیوایله اشارت
نوله اخر ایشت عزّ وجلّ دن … روایتدر معاذ بن جبل دن
رسول اصحابنه برکون بیوردی … بشارت نیجه اولیسر قیوردی
دینی الله بیلک کم نیجه اتدی … که عرش التنده شهرستان یرتدی
یاپوسینی زبرجد ایتدی اخضر … عمودن ایلدی یاقوت احمر
نهادن بردبرکده ایتدی بنیاد … یدی یوز کنکره اوستنده ایجاد
پس امر ایده اوکون لطف اسّی هادی … کیم آنده جبرئیل اوله منادی
چیقه بر کنکره اوزره محمّد … ندا ایده که یا امّت محمّد
سلام ایدر سزه الله رحمان … بشارت قیلور اوچماغیله رضوان
دمی بر سوز سعید ایدر روایت … که حق مؤمنلره ایده رعایت
بیوره هرکه یقدی کند وزینی … صنم کوردکده دنیاده اوزینی
بوکون اصنامله کرسونلر اوده … چون آکا طپدیلر وارسونلر اوده
وارب کیرمیه لر دار العقابه … بیلورلر زیرا حد یوقدر عذابه
ندا ایده پس آندن ربّ رحمان … بنی سورسه کز یا اهل ایمان
وارک کیرک جهنّم ایچنه سز … پس آندن جمله مؤمن یوریه‌تز
ندا ایده منادی تحت عرشدن … اشیده جمله عالم آنی فرشدن

هلف هیبک کسری ولامک سکونیله
خفاکار وغلیظ الطبع * الزیات
زیات بایع الدهن یعنی زیتون یاغی
معناسنه * صاتیجی
هلف خاء معجمه ثک فاتحی ولامک
سکونیله ناخلف یعنی برامز وهیرسز
اولاد * نفات یاغن صاتوجی وادبار
نفات نفت یاغن صاتیجی *
ودنی وغضوب معناسنه کلمش
اتش دان اتشکده کبی اتشه
اتش لرک معبدکاهی در مراد
کلیوجی یاده بس معناسنده در *
الوث زیاده کدر * بالچق
قلب ناپاک یعنی براوج
مشنی کل یعنی پریشان معناسنده *
اشعث ایرا کنده

کنکره قبه ومناره کبی مرتفع مقام
مقصوددر *

که شونلر کیم کتوردی باکه ایمان | بنی ارتق سو رلر دییه رحمان

قال الله تعالی والذین امنوا اشد حبا لله

بو سوز تفسیر ایچنده واردا اولدی | بودم تقریر ایچنده واردا اولدی

بو سوزک ایردی معناسی شو یره | که عاشق بقمیه هیچ کوکه یره

فنادن چون بقایه اوله طالب | بیله الله در راعلی المطالب

محبت عالمندن بوله برحال | بیلوب بوله اش ایدینه عشقی درحال

قافیة | که عشق در آنی معشوقه ایرورن | انی عشق کوزلر یله کوره کورن | اللام

رسول الله بیورر دیکم منادیلر ایده اقبال | که قانی تکری دوستلاری نیجه قوم ایله استقبا ل

فرشته لر کوره آنده که سزمیسز احباسی | دیه لر کیم نعم بیزز بزمدر عزت وافضال

دیه جبار عالم کیم صدقتم سزسز احبابم | که سز دیکوز بنی زوار ایدر دیکز بکا اقبال

دخی قورقنده سز دیکوز بنم عزم جلالدن | لقامه سز دکز مشتاق بنی ایدر دکز اجلال

سزه درمرحبا بوکون چون احبابم بنم سزسز | نه کیم حاجاتکز وارسه ایدم سیزه انی ارسال

دیه لر حاجتیمز بوکور یدک یوزکی یارب | که نیجه اشتیاقکده کچیسر هجرله مه سال

بیوره کیم زهی دوستلر نه کوکچک حاجتیکز وار | قیلم حاجاتکز مقبول اچیله سیزه قوتلو فال

سوز یکز مستجاب ایدم سزک بن کلی ساعتده | جمالم کوسترم سیزه بکلی حینده بی اجمال

دخی ارتق مزید ایدم وارک بر جنته بوکون | کمی دیلرسکز بیله الک کیدک ایدک اشمال

فصل | قال الله تعالی وانابوا الی الله لهم البشری | فی الخواص

رسول الله بیورمشدر که حوضم شولقدر کیکدر | کیم آیله دن عدنجه واراتک مقدارنه آمیال

صوی قاردن دخی اقدر قفوسی مشکدن اطیبدر | ابار یقی نجومدن چوق دادنده خودنه شکر بال

نفاق اهلین قوام اندن دیدیلر یارسول الله | بری اول کون بیلورمیسن بیورد یکیم بلا اشکال

که بز براسزده سیما وارکه یوقدر ایرقی امتده | یوز وکز قوللر یکز آق وضودن احسن آشکال

دخی هر بر نبینک هم اولیسر باشنه حوضی | بنم ارتق اوله لیکن ایچرارکک دیشی انسال

روایتدر ایکی میزاب اقر جنتدن اول حوضه | بری التون بری کومش اقر کوثرا کاسیال

برایلق یول اوله حوضک ککشلیکی مسافتده | احاطه ایلیه امت هیچ ایچمز قلمیه اول حال

اورج طوتنلره اندن نصیب ایت بیزه ده یارب | اتاسینه اناسینه صونیسردر شراب اطفال

اتالر آنالر جنت طعامن هم یمایجه | بولارک اللرندن هیچ جنانه اولمیه میال

مکر کافرلر اولیسر قلنلر محروم اول حوضدن | ایشت کفاره کیم امدی نه رسمه اولیسر احوال

فصل فی | قال الله تعالی وان جهنم لموعدهم اجمعین | جهنم واهلها

جهنم نیجه ایدیکن یوقارده بیان ایتدک | ولی بودم کروبر آزسکا نقل ایده لم تمثال

رسول الله بیورمشدر که دیواری انک درتدر | ایچی طو پطلودر اوددن سلاسلدن نکال انکال

افضال احسان من الفضل وهو الزیادة *

اشمال کسرله اخذ وجمع ایتمک معناسنه در *

نکال انکال فتحله عذاب معناسنه *

آنڭ دیوارنڭ عرضی تمام قرق بیڭ ییل ارتقدر	اودینڭ اسیسی ینمش بوادمقدار ایدر امثال
آنڭ دوتدیغی کافرلرا اولیسر دردنجی کبریت	طشی درکیم هر ارتدن قتی در اول من الصّلصال

قـال الله تعـالی فاتقوا النار التی وقودها النّاس والحجارة الآیة

اکر بر قوشجغز شرقدن ایرر سه قومه‌مقر بله	بولارڭ بتنسین اسّی ایدوب قینادی تجوال
اکر بر قطره زقّومن بره طرح اتسه‌لر آنڭ	فساد ایدردی یر یوزن فکیف کاولسادی ارتطال
وکرزنجیرلرندن هم قوسـلر یرده برحلقه	یدنجی قات یره ایروب ایدردی یرلری زلزال
وکر بیری زبانینڭ کورکسیدی یر املینه	اولوردی جمله قورقودن وارامدی ایله استدلال
بیوره قادرُ وقهّارکه بغلایه زبانیـلر	الن کافرلرڭ بوینه سلاسـل برله هم اغلال
دموردن موقالر زنجیر چیقه قیچنّدن اغزینه	پس آندن سوره‌لر دوبدرزعنا به کیللر ضلال

قـال الله تعـالی وتری المجرمین یومئذ مقرنین فی الاصفاد

دیه‌لر آنده پس کفّارکه ظلم اولدی بوکون بیزه	نه ایره که ظلم اولمز بوکون برذرّه مثقال

قـال الله تعـالی لا ظلم الیوم انّ الله سریع الحساب

مهرلنه اغزلاری طنقلق ویره کـوزقولق	آل آیاق سویلیه آنده نه کسب اولدیسه قول افعال
دیه‌لرکیم نیچون بونچه طنقلق لر ویررسز سز	نه کیم ایتدکسه دنیاده سبب نه اولدی کور نقال
دیه‌لر بیزی شول الله کنوردی نطقه کیم اول حق	قموا شیایه دل ویروب اودر انطاق ایدن اقوال

قال الله تعالی وقالوا لجلودهم لم شهدتم علینا قالوا انطقنا الله الّذی انطق الآیة

جهنّم قاپوسـینه چون ایره‌لر یوزلری قاره	زبانیلر دیه‌لرکیم سزه اولمادیمی ارسال
رسول کلمدیمی سیزه اوقنما دیمدی آیات	دیه‌لرکیم بلی کلـدی بزه بلـدردیلر احوال
ولیکن طوتمدق آنی قیلورز شمدی بز اقرار	ولی حقڭ سوزی حقدر یرینه کلدی اول اقوال

قـال الله تعـالی لاملأنّ جهنّم من الجنّة والنّاس اجمعین

زبانیلر جهنّمده اولوسی اون طقوز شخص در	دخی اولولری مالک انکدر سوزده استقلال
الی النّنده بونلرڭ شودکلو وار زبانیلر	حسابن حق بیلور آنچق که اولمز عقل اکا مکیال
بولارڭ کوزلری نوری مناسن برق خاطفدر	دخی آزولری ماننکم صغر بوینوزی درقتّال
دودا قلری ایاغنـده اغـزلردن چقار اودلر	بولـرنوردن درزنلری ایدرلر برقله ابطال
برالیله آتار بیری پس اون بیڭ کافری اوده	برالیـله دخی ایله ایاغیـله بـلا امـهال
اتابر دفعه‌ده بیری تمام کفّاری اول قرق بیڭ	ویرر حق قوللره مهلت ولیـکن ایلمز اهمال

قـال الله تعـالی علیها ملائکة غلاظ شداد الآیة

روایتدر

بتنسین یعنی مغزنکه اصطلاح
نوغلیدر ومیمی دبیلیر *
تجوال حرکت وجولان معناسنه‌در
فکیف کاولسادی ارطال یعنی اکر
زقومدن بیجه رطل اولسه توکلسیدی
او وقتده نه فساد اولوردی
نعوذ بالله نعوذ بالله *

احوال هول جمعیدر خوف وفزع
معناسنه‌در * اصطلاحنده
برق خاطف ... *
بلا امهال ...

روایتدر رسول الله دیدیکم حق تعالی الله
چنکیم کوره لر آنی ندا ایر یشه کیم سورگ
رجوع ایده بولر آندن شو حسرتله ندامتله
دهه لرر جنابیزی نولیدی کورمدین بونی
چوابنده دیه الله انگچون اتمشم بویله
چنکیم کورسگز خلقی عمللر کوستر ر دیگز
بولردن قورقر ایدیگز هیچ قورقمزدگز بندن
بوکون بنده عذاب ایدم ثوابدن ایلیم محروم

بیور و بر بلوک قومی کیم ایده جنته ترحال
کم آندن بونلرگ بوقدر نصیبی اولمز استکمال
که هیچ محشرده بونلارگ کبی اولمایه بد منوال
بیور یدگ ز هانیلر ایدیدی اودلره ادخال
که یالیگز قالیچق سز ایدردیگز ضلال اضلال
ایچیگزده نفاقیدی ایدردیگز ریا اعمال
بولاره ایلیوب تعظیم چون اولمزدی بگا اشغال
نه امّی ایلیه کورم سنزه اول خلق اول اموال

کل ای درد الهی دن خبردار اولمین کوگل
کل ای ایوان سبحانیده سرباز اولمین بی درد

کل ای عشقنلا جان ویروب جکردار اولمین کوگل
کل ای میدان حقانیده بردار اولمین کوگل

مثنوی
چو بو احوالی کوره انده شیطان
نلر بولدی ثوابی اهل شکران
نه رحمتلر ایرشدی انسه جانه
نولیدی بن دیه طپراق اولیدم

مثنوی
کیم انسه جنه نه حکم ایندی سلطان
نلر بولدی عذابی اهل کفران
نه راحتلر یتشدی جسمه جانه
که شاید غصّه دن ابراق اولیدم

قال الله تعالی ﴿ویقول الکافر یالیتنی کنت ترابا﴾

تراب ایده سگا یوقدر کرامت
پس اندن سگّر و کوره جمله حیوان
کوره لر چونکه کفارگ عذابن
دیه لر ایرمدی بکیسه ثوابه
نه ایتدی یسه بولرده بر برینه
پس اندن امرایده طپراق اوله لر
مکر شول قوشچغزلر جانورلر
بولر بیله کررلر جنته دیر
دخی اون درلو حیوان بیله کیرر
بری صالح پیمبر ناقه سی در
بری ابراهمگ کوساله سیدر
بری هم ذبح اسماعیل اولیسر
بری موسی صغیر بدر دیلندن
بری نمل سلیمان در آلیسر
حمار بدر عزیرگ بیل بر ینی
بری اصحاب کهفگ کلبیدر اول

تراب اولسگده کور ردگ غرامت
که دبرلدی بوزلدی چرخ ایوان
نه خورلیغیله ایدرلر عقابن
یجمد الله ایرشمادگ عذابه
کوره انتقامن حق یرینه
جهانه کلمدک کیبی اوله لر
که دنیاده انی انسان سورلر
ایر یشرلر نعیمه نعمته دیر
الوب بونلاری انسان بیله کیرر
بنوب اوستینه عرشه باقه سی در
کیم آنی انده بیله آله سیدر
کم آنی جنته بیله الیسر
براولو سو یلمیشیدی اندن
بریسی هدهد بلقیس اولیسر
بری یونس بالیغی بیل برینی
کیم انلارگله بیله طوتیدی یول

ترحال فتحله وراء و حا یمهمله نک ایله کثرت رحلت و انتقال معناسنه *

ناقه دیشی دوه * کوساله ضمله بوزاغو *

بريدر صدر عالم حضرتينك ... دوه سی بدر علم حضرتينك
بولاره جنّتی ويردی مرام اول ... ولی ايلادی كفّاره مرام اول
نعيمنی ايلدی ابراره مأوی ... جحيمنی ايلدی فجّاره مثوی
اكر اوليسه اولدر فيض فضلی ... وكر بوايسه بودر محض عدلی
كه زيرا ملك انكدر يوق شريكی ... احددر ماسوی سن قيلدی ايكی
كمالندن دررايدر تلطّف ... حقيقتده قموايشی تعطّف
جهنّمدر محقق بدّی اطباق ... ايديسرالتسن كفّاره اطباق

قال الله تعالى لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ

روايت ايلمشدر ابن عبّاس ... كه محمود بندی عند الله والنّاس
يدنجی سی انك آدی هاويه بيل ... وما ادريك آنی ماهينه بيل
كريسرلر آكا جمله منافق ... دخی اصحاب فرعون زنادق
حطمه دندی آلتنجيسنه آد ... كرن اولميه هركز آندن آزاد
آكا كيررايدنلر حقّه اشراك ... آكا شرك ايتمزآنی قيلن ادراك
بشنجيسی نه آدآنك لظی در ... اوده طاپنلره دار القضادر
جحيم دردندی دردنجيسنه آد ... آكا كيرن ابد هيچ اولميه شاد
ملكلره طاپنلر كيره آكا ... دخی مرتد اولنلر كيره آكا
اوچنجيسنك آديدر سقردير ... يهوديلری حق آكا موقر دير
ايكنجيسنه دينلدی سعير آد ... نصاری كير وبن قاليسرآباد
برنجيسنك آديدر جهنّم ... بو مجموعينك آدی او يله درهم
كريسردر آكا اهل كبائر ... بغشلنمزسه هم اهل صغائر
بيان ايدم كه نيجه ايرسرلر ... ديم كيم آكا نيچون كيرسرلر
ولی شمدی ايدهلم آنی تحرير ... كه كفّارك نوله احوالی تقرير
بوموربتده قيلالم ماده تخمير ... نقيرا ايچون ايدهلم شرح قطمير
ايشت امدی ندر در نقل تفسير ... بزم دلجه ايدهلم آنی تيسير
ايريشه چونكه كفّاره زلازل ... ملكلر اوره اغلالْ وسلاسل
زبانيلر سورروب جبراً وقهراً ... ندكلو وار يسه دهراً فدهراً
ايريسرلر جهنّم قاپوسينه ... يدی ياپولو اودن ياپوسينه
تمامت طولدوره لر النّی قاتی ... عذابك واردغنجه آلتنی قاتی
بوكون انكار ايدنلر كوره يارن ... بوكون اقرار ايدنلر كوره يارن
نكيم بويرديسه پس صادق القول ... كله بر بر ينه خوفله هول
ايناننمق درحقيقت اصل ايمان ... ايناننزنهار ايناننزنهار كی اينان
قافية كه زيرا عقلّه اولمز بوادراك ... ندكلو عقل اولو رسه چست ودرّاك اليم

ماده: مادة الشيء هي التي يحصل الشيء معه بالقوة * تخمير: خاء معجمه ايله خمير اتمك و يوغرمق * قاتی: مركبدر يا ادات اوقات طبقه معناسنه مفعول اولكسی مردودر بحث وشدت ايكنجيسی معناسنه * چست: زيرك يسريع معناسنه در *

چنکیم جنلّه انسان جهنّمده بصه اقدام — زبانیلر هجوم ایدوب عذابه ایدهلر اقدام
جهنّم دنئ ی انکچون که قو بودر درکٔ غایت — که یتمش بیک ییل اول ییاجه ایر یشور دیبنه از
انکده وار در ایچنده درهلر طاغلر و طاشلر — سرایلر کوشکلر وآولر هپ اوددن جامله فرجام
ولی غلق چون کچرکیدر عذاب اولمز ایکن فا ت پس الله بو یوره درحال قتی اولو اوله اجرام
ایده هرکافرکٔ حتی یدی کونلک قدر جسمن — در یسینکٔ قالکلیفن ایله اوچ کون قدر اعظام
اُحُد طاغی کبی اوله بیوک لیکی آز وسینکٔ — قمو بو زی قراکوک کوزاولیسر لر قبیح اجسام
یوقار وطوداغی چیقه باشینکٔ او رته ییر ینه — اشاغی طوداغی سرّفه کو بکینه ایر یشه تمام
ایر یشه او دنیا قده دو بدن در یلرین کوینْد ون کیر والله دری ویره کیر وایده انی اتمام
مبدّل اوله بر ساعت ایچنده اول دری یوزکز — بنار بیتر دری دائم بو رسمه بوله لر آلام

قـال الله تعـالی کُلَّما نَضِجَتْ جُلُودُهُم بَدَّلْناهُم جُلوداً غیرها لیَذُوقُوا العَذاب

دخی هرکافرکٔ برطاش اصلمش اوله بو ینننه — کم اوداتی صو ردقچه که کیرو ایند وره ناکام
عذاب ایچنده کن بونلر حواله اوله بر آجلق — کیم اوله اودعذابنجه طعام استیه پس اقوام
بوکز زقّوم اغاجندن زبانیلر یمک و یره — یه لر نچونکه زقّومی دیکنلر ایدهلر اطعام
بو زقّوم آغجی کیم وار بتر قعر جهنّمده — یمیشی جنّلر باشی کبیدر آغو آجی خام
طوره بو غازلر ینه اول صولر استه یه لر ناچار — ویره لر قانله ایرکٔ دخی بدتر اوله ایسلام
بوقانیله ایرکٔ کیم وار بدنلردن اقر کیر و — زنا ایدنلرکٔ هم اودیرنْدنْدر اقر اورام
ویره لرهم براسّی صو قچنکیم ایچه لر آنی — بغرسقلاری طغرانه جکرلری طوله اسقام

قـال الله تعـالی وَسُقُوا ماءً حَمیماً فَقَطَّعَ أَمعاءَهُم الآیة

یقین کلسه قچنکیم صو دریسی یوزلرینکٔ هپ — صو ییله اسّیدن صانکم دریلر چیقر ر حجّام
دخی بوندن زیاد ایده عذابن بونلرکٔ الله — اشی حکمنجه درآنکٔ دکل قوللارنه ظلّام
طعام اوله ضریع غسلین شراب اسّی صوایرکٔ جمع لباسلر اوله هپ قطران کذا اجراموا الاقلام
پس انده ن عرشکٔ التنده بش ارمق آقه باقرد ن ایکیسی کوندوزین آقه اقیسردر اوچی اخشا ٢
یلانلر چیقه عقربلر سکولر کیبی دشلری — صوقیجق کافری بر کز ایشت نیجه اولو رابرام
انی جمله بو زیلیسر باشندن تا اباغینه — انکٔ آجیسی قرق ییلده چیقر انجق بودرمادا ٣

قـال الله تعـالی الَّذینَ کَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبیلِ اللهِ زِدناهُم عَذاباً الآیة

ایکن ادنی عذاب اولان ایکی نعلیّن کیه اودد ن باشنده قینیه بینی قزان قینر کبی ایّام
کهی سوریه لریوز بین کچی قرنینکٔ اوستنیه — بو رسمه ایدهلر تعذیب ابد دوکنمیه اعوام
رسول الله بیو رمشدرکه وار دراودده بر وادی — که جبّار عنیدی هم ایدیسر لرا کا اقحام
اینه قرق ییلده قعر ینه چیقه قرق ییلده آغز ینه — نه عمر نجه کلا هر کز نه اوله لحظه جه بسّام
براتمش در جهنّمده صعود آدلو بر اولو طاغ — دقیسرا کا کافرلر بوله لرمی عجب اکرام

اولییلرجه یعنی آخرت ییللری *
حساب ایجه * قار سیدر یعنی طام دن
ازبام * معصوچینتمک اعلاسندن اسقلنه
دیمکلدر * اجرام جرمک جمعیدر جسد
معناسنه *

ناکام نامرادناچار *

ایلام افعالدر الم دن یعنی عذاب
والم و یرمک * اورام فتحله ورمکٔ جمعیدر تربکله
شیشمک معناسنه بو یرده مراد
شیش دن اقن صاری صو وایرن
وقاندر *

اقحام شدتله ادخال ایتمک *

تمام بتمش ييل ايچند چقلر اینه لر کیرو ایدى بورسه اشتکایچه چکوب اولیه لر آرام
بودنیا ییللری ایله اوله هرکونى بیلگ ییلیجه مخلد اوله لر آنك کرک اعراب کرک اعجام
جهنم ده هزار ییلدن چوقر یاد ایده لر کفار ننه صبر ایده لر اودم چون انچیدر ایدى تمام
پس الله امر ایده بوکز منوق طمویه چیقه لر ایکی درلو براتمش در طموینی قادر وقسام
هر یسی اودرور آتشی بر یسی زمهریر آنک کمی انده کمی بونده اوله لر مبتلا هرشام
بو حالت ایچره چون کفار کوره لر یعنی غفار که میوانات قورتلدی بولرا ولمادی کالانعام
پس اغلاشوب زبانیلردن استمد اد ایله بونلر که برکون بوعذ ابیمز تولیه یینی اولیدی رام
زبانیلر دیه استنگ کیم الله ایلسون تخفیف ولیکن دینگز یوقدر لنسه اوله سزه انعام
بولردن اولیجق نومید طوته لر مالکه پس یوز که حق بیزه اولوم ویرسون بوکون قیلسون بزى اعدام
جواب ویرمیه سکسان ییل پس آندن آیده کیم اولمز ابد بونده مخلدسز هیچ اولمزسز بیلنگ اعدام
طنیشه لر پس ایده لر بلا ایرشدى چون بیزه کلنگ صبر ایده لم بیزده اوله کیم فضل ایده علام
کبر وصبر ایتمکه اصلا بولرده اولیه طاقت نه لر قیلدى کورنگ امدى بولاره نفس شوم اظلام
پس ابلیسه هجوم ایدوب ملامت ایده لر آنى کم اغوا ایلیوب بیزوسن ایدنگ طپدرن اصنام
بزى سن شویله ازدردنگ که مشرک اولدى بعضیمز کیمز تکرى یوق دیدى انکچون اولدق اوش
بوکز ابلیسه صوچ اسناد ایدیجک بر برین بونلر پس ابلیس ده اورو طوره بولاره ایلیه الزام
دیه کیم ایشدنگ امدى که وعده ایلدى الله نبی لر کوندروب سیزه بیان ایتمیشدى احکام
که واردر طاموم اوچماغم یرادرون کیروسیزى حسابم وارعذ ابم وار دیو ایتمیشدى اعلام
بلى بنده دیمیشیدم اینانمانگ یوق طموا وچمق حساب یوقدر عذاب یوقدر دیو ایتمیشدم اشمام
دکلدم دنیه ده سلطان که جبر ایلایه دم سیزه کوجیله اوستونگزه خود بیلورسز قومدم احکام
هزاران انبیا کلدى هزاران معجز ایله کم اثبات ایند یارمقی قبول ایتمدنگز اسلام
بنم خود حجتم یوقدى که سوزیمه اوله برهان ولیکن اختیار یله اولوبدیگز بکا غدام
شوکم نفسیگزه یاراردى آنى طوتدنگز ایدى سوزومى طوتمسیدیگز دکلدیگز اغى سرسام
پس او یله اولسه سزوارنگ بنی ایتمگه ملامت هیچ ملامت سزسزى ایدنگ که نفسه اویدنگز اى عام
مددیوقدر سزه بندن نه سزدن واربکا درمان تبرا ایدرم سیزدن که مشرکلردنگز ذمام

قال الله تعالى وقال الشیطان لما قضی الامر ان الله وعدکم وعد الحق و وعدتکم الی قوله انی کفرت الآية

کل اى درد الهیدن خبردار اولمین کوکل کل اى عشقنه جان ویروب جکردار اولمین کوکل
کل اى ایوان سبحانیده سرباز اولمین بی درد کل اى میدان حقانیده بردار اولمین کوکل

مثنوى
چونکه بوسوزیکه بولردکلیه آغلشوبن زارى قیلوب ایکلیه
اشلرینه جمله ندامت ایده نفسلرینی کلی ملامت ایده
ایره بوکزانده جلیلدن ندا ایده بو رسمیله کلامی ادا
مثنوى

مفتعلن مفتعلن فاعلن

قال الله تعالى لمقت الله اکبر من مقتکم انفسکم

زام مطیع وملایم*

اخرى بومقامده قرنیاشم معناسنه
دکل بلکه اشردن مختص دیرکه افعامده
استعمال اولنور که خصوصیله بیانمود
واصطلاح نوعیسانده بوعیسای کلمه
لری کیبی* سرسام بسه و برمرضدرکه دماغک
پرده سی شیشر دخی صاحبی
صامر دفعه بابیلر*

یعنی که چون نفسکزی بیلدکز — دشمنمش دشمن انی قیلدکز
لیکن الله کرمه کم امبردرر — خشمی سزدن سزلره اکبردرر
زیره قفردی سبزی ایمانه اول — کافر اولوب اینمدکز سز قبول
ایده تضرع بولر ایدوب امل — بیزی کیر وکوندر ایده لم عمل
چونکیم ایرشدی بزه عین الیقین — پس عمل صالح ایده لم همین

قال الله تعالى فارجعنا نعمل صالحا انا موقنون

ایره ندا اسنه سوز کرندی — دیرر یدک کل نفوسه هدی

قال الله تعالى ولو شئنا لآتينا كل نفس هداها الآية

ایده بولار کیر وفغان ایله آه — کیم بزی تأخیر قوغل یا اله
دعوتکی تا کم اجابت ایدوب — طوته لم امرکی اصابت ایدوب
چون بواشی ایلدک اوش اطلاع — ایلیه لم پس رسوله اتباع
ایتمیه لم حضرتکه کبریا — نه دریسه پس طوته لم انبیا

قال الله تعالى ربنا اخرنا الى اجل قريب نجب دعوتك ونتبع الرسل

ایره ندا ایردی سزه چو نوال — آند ایچوبن دیردکزکیم یوق زوال
ایده بولار انده تضرع کیرو — چیقر ایلکلم که تشرع کیرو
برعمل صالح ایده لم که تیز — ایتمز یدک آنی چو سان ایچره بیز

قال الله تعالى ربنا اخرجنا نعمل صالحا غير الذى كنا نعمل الآية

ایره ندا اکلمدیمیدی نذیر — بو نبی سزه دیمدیمیدی نذیر
آیلمدکمی سزی تعمیر بیز — جمله اسبابله تثمیر بیز

قال الله تعالى اولم نعمركم ما يتذكر فيه من تذكر وجاءكم النذير

چونکم ایره انلره اشبو خطاب — جانلرینه کلمیه خوش بو خطاب
طوره لر انده نیچه ماهیله سال — کورنه بولو راولسه کیشی بد خصال
پس کیر والله دن ایره برندا — اشبو درر حاصل مفهوم آدا
اینمدیمیدی سزه آیات هیچ — دینمدیمیدی سزه غایات هیچ
سزاکادیمدکزمیدی یلان — کسه یوغیدی انی سزدن الان

قال الله الم تكن آياتى تتلى عليكم فكنتم بها تكذبون

ایلیه لر چونکه بوسوزی سماع — ایلیه لر پس فرحیله سماع
آیده لر ایدر بزه رحمت بوکون — ایریسر اوش آخره رحمت بوکون

اطلاع خبردار اولمق معناسنه * اتباع ایارمك ومطیع اولمق *
نوال عطا * تشرع احکام شریعت ایله عمل ایتمك * نذیر بشیرك ضدیدر بیم کننده
یعنی قورقودیجی معناسنه * تعمیر عمر ویرمك * تثمیر ثمره ویرمك یعنی بر ویرمك مراد
اسباب ومنافعدر که انکله تمتع وانتفاع اولنور * سماع ایکلنجی سماع دور ورقص
معناسنه *

پس دنوبن ایلیه لر اعتذار	اینلر ای عالمه پروردکار
شقوتمز غالب اولو پدی بزه	نقمتمز طالب اولو پدی بزه
چونکه سن ارحم سن ای حق قامودن	کل بزی چیقارکه بوکون طامودن
بردخی کرشرّه شروع ایده وز	بردخی کرکفره رجوع ایده وز
اولمیه وزالا بوکون ظالمون	اولمیه وز پس طمودن سالمون

قال الله تعالی ربنا غلبت علینا شقوتنا الآیة

ایره بوکز بونلره آخر خطاب	ایرمیه هیچ باطن وظاهر خطاب
سویلمک ایرق بکا اصلا کلام	ردایدوب ایتدم یرکز دارالملام

بحر ‖ قال الله تعالی قال اخسئوا فیها ولا تکلمون ‖ اغر

منقطع اوله چو بکلی رجا	قلمیه لر حضرته آیرق دعا
بر بر نه سرزنش ایده بوکز	هر بر یسی بر بره کیده بوکز
بواولیسر سوزلر ینک آخری	سویلمکه اولمیه قادر بری
چاغرشه لر انده عوا وزفیر	صانکه کلاب اوره وایده نغیر
قاپنسر اوستلرنه قاپولر	یاپلسر اوستلرنه یاپولر
اوله عذاب پس ابدالا بدین	چقمیه لر انده قالوب خالدین
اولسر ابلیسه قاتی کی عذاب	کورنه ایدر آکا شدید العقاب
ایله دیدی شرکله اول خلاق	کبرله کفریله حقه اختلاق
ایلیه پس آکا قاتی انتقام	اوددن ایدی کبرو اود اوله مقام
لیک عذاب اوله آکا زمهریر	تاکه ذوق ایده آنی قمطریر
اودایکی در بر یسی حسیّه در	کزلو دورر بیر یسی عقلیه در
ظاهر اودی کورکه بوآلتدرر	باطن اودی بلکه جهالتدرر
ظاهری جسمینه ایدیسر عذاب	باطنی قلبینه قلیسر عقاب
جانه جهالتدن اشدّ اولمیه	جاهل اولان کیشی ابد کولمیه
نعمت ایکی درکه بری درعیان	صورتله جان بولور اندن ثبات
بیری علمدر کیم آنک ایله روح	بولدی شرف کشف اولوب آکا فتوح
چونکه کدورات ایده تخلیه	تحلیه قیله کیم ایده تجلیه
انده عیان اوله قمو کائنات	نتکیم آیینه ده بوممکنات
اندن آکا فتح اوله حق بالکمال	صکره عیان اوله جلال وجمال

الموطن الرابع فی الصّراط

طوغدی چو نورکائنات لوح وقلمده صبحدم	تاکه شعاع شمس ذات منعکس اوله روحه هم

قودی

نقمت کسر ایله شدت وعقوبت *

دار الملام میم ایله ملامت وقت کلام جمع آنقه ایچون دینیلور اولکی (؟) ... اختلاق اختلاق کذب وافترا ... *

سرزنش باشه قاقمق وطعن ایتمک معناسنه * عوا ضیله واعترا ... *

نغیر ... *

قمطریر ... *

تخلیه خاء معجمه ایله خالی قیلمق * تحلیه حاء مهمله ایله تزیین * تجلیه جیم ایله ... معرفت مرتبه سنده علم ... ایدر *

قودی بوعرشه کرسیه خیمهٔ عقل کلی پس … دکدی بوفرشه عرصه یه پیکر عالی علم
شاه شهان سلطنت نشر نشور حشر چون … نامه نما هماسنه نام همامنی امم
شهر فناده مو بمو یازمشیدی قمو قمو … صبح قیامت اولدی چون چالدی دفاتره رقم
بسط بساط سبعدن درمیشدی ثرایه دن … طوق طباق طاقدن درمشیدی بهم بهم
کندی فلک فلک بوکوک اولدی ورق ورق فنا … صندی طبق طبق بوییر اولدی هبا هبا رمم
طولدی کیر وملک ملک گلدی کیرو بشر بشر … طوردی ایرشدی جن جن ایردی کیر وخدم حشم
کافر ایرشدی موج موج کیردیلر اوده فوج فوج … یاندیلر انده درج درج اولدیلر آنده منتقم
آوج بقاده پس بوشمس کیردی قبای قبه یه … قوردی عربلا عربده رقص اوره کیره تاعجم
نقش الهی لوحنه چکدی چودو ر سلسله … اچدی نقابی دورایدوب دار و دیارله حرم
هشت بهشته بکزدوب ویردی قبایه هفت ر … سبز وقزیل صاری واغ آل و بنفشی و بقم
آنک ایچون ایدر بونی تا که کال کبریا … عین جلال عزته نور جمالن ایده شم
تاملکوت قدرتی تاجبروت عزتی … تاعظموت حضرتی عرض ایده ذاتنه عظم
ظاهر اوله وجود محض پردهٔ غیب غیبدن … نور هویت ایر یشوب محو اوله عالم صنم
جملهٔ این تعینات حقه در ربجلیات … تاکه بلینه سر ذات الی الابد من القدم
عالم حسی نورنه شمسهٔ محو بر خیال … عالم عقلی علمنه نقطهٔ وهم بی قلم
جمله بو ذره حق کوزه کورزله کم اینجه فکر یله … جام جهان نمادر ر یوق که جهانه جام جم
عقلی قوعشقه اورقدم جام حقیقی نوش قیل … تا کوره سن بو اور تاده کیمدر او رن عدملا دم
چونکه وصال ذات اوله واصل حق صفات اوله … جمع ایده تاجامعی وحدت باری ذی الکرم
بودر آنک بدایتی یوقدر آنک نهایتی … حاصلی محو محض اولوب محض وجوده اول عدم
اندن ایره تجلیات ویره بقاء فی البقا … انده فنایی استمه اورمه بقایه هم قدم
زیرا منصهٔ کمال اوزره جلال ذی الجلال … کند ویه عرض ایدر جمال کیر واو باری النسم
ظاهر اطوت شریعتی باطنا کیت طریقتی … تاکورسن حقیقتی معرفتکله بی ندم
چونکه صراط مستقیم اوزره کیم اوله سن مقیم … انده پس اول صراطی ده تیز کچه سن دخی اتم
دگله کیم امدی اول رسول انلکه سجلا ایندی اول … ایده ند املکلره امر ایده باری ذی الحکم
کیم کنورک حجاب هپ جمله سرادقاتی تیز … تاکوره لر جمالمی قلمیه ذرجه ظلم
ایره ند اکه مالکه سندخی تیز صراطی قور … تا کچه قوللرم بنم دار بقایه صاغ سلم
قور یله انلا پس صراط اوستنه چاق جهنمک … جنته یول اودر همین اوغرایسرا آکا امم
بیگ بیلی اولسر چقش بیگ بیلی اوله طوغرو … بیگ بیلی اوله هم اینش قنطره کیبی بیلی خم
کسه صراطی کچمدن عرصه ده اولسر برایش … ایرمیه علمی عالمک کرمیه آکا هیچ هم
آیدر امام رازی کیم کیمکه نیه طپرسه اول … انده تمثل اوله اول آنی ایدینه مغتنم
طپدغینه کیدیسر اول قلمیه الامو منون … ایره ند اکه سز کیمه منتظر اولدکز بغم
آیده لر آکا کویرز کیم واریدی الهمز … کورمدن آنی بر بیلوب طاپدغیدی اخص اعم
ایره ند اکه سز آنی کوریجکن بیلورمیسز … ایده لر آنی کور سه وز بیلور ایدک نعم نعم
ایره ند اکه سز آنی کورمدکزدی دنیه ده … نیته بیلورسز آنی پس شمدی کورکسه محترم

پیکر صورت وقالبدر * بهم بری بر پنه * رمه نک جمعیدر کسر وتحقیق رهم ایله هور یه ش کیک معناسنه * عرب ده رانک ستو ونیله معرکه وغا ایشا معناسنه *

منصه فتحله ثیاب وتختله مزین اولان کوشک ویکاوانه دیرلر * بیت العروس کبی * نسم نسمه نک جمعیدر نفس انسانیه دیکلدر *

قنطره کوپریدر * بهم فتحله اکری وقورم ودوکام دیکلدر * بغم غم وهم ایله *

آینه‌لرآنی بیلورز زیرا کیم آکا کسنه
بونده کیرودیوبدر رخوجه امام برخبر
آینده که کمدر رسزک تکر کزآنی بکا دیک
ایره ندا ایلورمیسز کوریجک آنی کیمدرر
امر ایله پس که برملک چیقه یمین عرشدن اول
کوره آنی چوجمله خلق آینده نعوذ بالاله
بیوره کیرو بر ملک چیقه یسار عرشدن اول
بوده خدانک امریله سویلیه اهل موقفه
آندن ایله تجلّی حق بعض حجابی کشف ایدوب
چونکه حجابی کشف ایله جمله سی سجده ایدلر
بیلــلری اوله قسقتی اولمیه استطاعتی

مثل اوله مز شعر یکی بوق اولدر اله معتصم
ایره ندا که تکر یدن اشیده اولمیان اصم
آینده‌لراولکه عالمک تکریسید رحکیم حکم
آینه‌لرآنی بیلورزکه اولیدی واهب النعم
اولواوله بغایت اول آینده که تکر یکز بنم
سندن آکا مغبنورز ایده رزآکه بزفسم
غایت اولواوله بوده اوله هم احسن الشیم
ایده که تکر یکز بنم خلق ایده کیرو متهم
بیله لراولدر اله مانع وخالق القسم
الاعذاب فورقودن نیچه کشی کوره الم
سجده یه قصد ایده بولرایده میه چکه سقم

قال الله تعالی یوم یکشف عن ساق و یدعون الی السجود فلا یستطیعون

آیدر امام رازیکیم بونده بودرکه کشف ساق
هم حقی کوریجک بیلن آنکیچون بیلورکه بیل
ایره خطاب پس انلره حقدن ای قوللرم بنم
بلکه سزه فداقیلم اهل کتابدن ایکی شخص
ای کرم اسی پادشاه یازیجی اوغلی قوللکی

یعنی عذاب فاتیدرکافره ایر یشور نقم
زیرا آنک حقیقتی نسنه یه بکزمز خوجم
کوترک امدی باشکز ایلمزم بیلک سنم
آته یرینه اوده اول دیمیه نیلیم نیدم
رحمت ایدوب بفضله سک اوله می بحرفضل کم

مثنوی

امرایده پس ایرک امدی جنته
بیو رر بو بابده شاه انبیا
عملیله کمسه کرمز جنته
دیدیلرکیم سندخی می یارسول
هم بیان ایتدی بو سوزده رحمتن
یعنی یوزدر دیدی حقک رحمتی
اشبو یوزدن الدی خلق بر مرحمت
قودی طقسان طقوزینی یارنه
یعنی کیم انواع رحمت در بو یوز
هم دیدی کیم بن آچم اول صراط
کسه اول کون سویلمیه برکلام
کابله اللهمّ بیزی صاغ اسن
امتیله چون کچه اوّل صراط
مرسلین آردنجه کچه انبیا
اولیا آردنجه تصدیق ایلین
آنلرک آردنجه احسان ایلین

مثنوی

رحمتم له کیرک امدی جنته
دولت افلاکنده ماه انبیا
رحمت اولماینجه ایرمز رحمته
بنله رحمتله کریرم دیدی اول
انّ لله مائة رحمة
رحمتندن ایردی خلقه نعمتی
قیلدی بر بیرینه بر بر مرحمت
تا قیامنده وبره قوللارنه
زیره افرادینه ایرمز فکرسوز
امتیم له بن کچم اوّل صراط
الامر سللر دیه یارب سلام
بو صراطک قورقوسندن مقله سن
کچه آردنجه قمو مرسل صراط
انبیا آردنجه کچه اولیا
کفری باطل دینی تحقیق ایلین
خیرله شر ایشی آسان ایلین

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

قسقتی قلب قاتی معناسنه اولسه
بوکولک کشدن یعنی بیلیلر بنک
اولرلر سجده یه قادر
ستم کوچ و جور معناسنه

انلرڭ آردنجه اولنلر شهید
دگله اشبو برده بر تحقیق وار
اول صراطدر بو صراط مستقیم
بو صراط مستقیمی هر کیم اول
کافره کسکین قلج کیبی کله
نه قدر اولسه کوگلی جانده نور
نوری کیمڭ ارتوغیسه اول صراط

انلرڭ آردنجه اولنلر سعید
خوش تصوّر ایله بر ندن فیق وار
مستقیم احوال اولان اولمز سقیم
طُغرو کیده بوله انده طُغری یول
قیلدن اینجه صرچمدن امنی اوله
اول قدر هم اولسردرانده نور
کوزکیسردراکا کیڭ یول صراط

قال الله تعالى يَسْعى نورُهُم بينَ ايديهِمْ و بايْمانهم

نوری هم کامللرڭ بیله کیدر
وجه حکمت بودراى صاحب کمال
نیته کیم هیچ کافره ساغ اولمیه
شیخ غزّالی عجب تحریر ایدر
کیم ندا ایلیه ربّ العالمین
کورمینلر فانی دنیا کوزلری
بونلر الیق درکه بیزی کوره لر
عزّتیله بر یشل سنجق کله
شولقدر طوله ملکلر انده کیم
کوکیکی کیبی بولر طونانه لر
بینه نوردن هر بریسی بر براق
پس شعیب بونلارڭ ایله کوچه تیز
اشبو رسمه هم بلا اهلینه حق
بر یشل سنجاغله ایّوب پس
اولیسر صالح یکتلر یوسفه
انلرڭ آردنجه ایریشه ندا
کیم قانی شونلر کیم اغلرلار ایدی
پس شهیدلر قتلرندن اشبو یاش
شول قدر سیلاب ایله کیم چوغ اوله
بونلرڭ سنجقلری آله اوله
آنکیچون اولسردر آله اول
کوزلری کاه یاش طولردی آرزودن
حسرتیله قنلو یاش آقردی کاه
پس کچه ایّوبْ یوسف نوح هم
بونلرڭ آردنجه طرتیله مداد

اوگلرنجه صاغلرنجه سعی ایدر
زیرا اولمز مؤمنه اول کون شمال
کوکلی جانی صبْر ودر ساغ اولمیه
اشبو برده بر خبر تقریر ایدر
اول کرملراسّی خیر الراحمین
کورمکه بیزی بوکون کلسون بری
جمله کوزسزلر کوزآچوب طوره لر
و برملر آنی شُعَیْب آله آله
بلمیه اعدادن الّا اول حکیم
بونلر اول برده نه لر بولا نه لر
کیم کوزایردیکی یره باصه ایاق
یلدرم کیبی صراطی کچه تیز
لطفین ایده ایرکوره فضلینه حق
اوگلرنجه کیده اوله دست رس
کاچمامشلردی زنایه هیچ شنه
حق ندا اسنده بونی ایده ادا
جانلرین دردمده طفلرلار ایدی
جمله عالملر مدادندن بو یاش
طرتله میزانده چوغ آرتوغ اوله
آنی نوح پیغمبر الینه اله
زیرا ایدرلردی درلو ناله اول
کاهی قنلر طولر یدی قورقودن
اول یوجه درکاهه ایدرلردی آه
یلدرم کیبی صراطی خلق بهم
اول شهیدلر قانی ایله بامداد

هر کیم کسرلدیشه ورنجاجدر *

* بم نعل بیله دیمکدر

بوشهیدلر قانلری بی قالُ وقیل | اوله عالملرمدادندن ثقیل
هم شهیدلر زمره سینه امر اوله | برقزل سنجقله بجیابه کلنه
پس بولرده برق خاطف کیبی تیز | کچیسرلر درصراطی ای عزیز

قافیة النون

چونکه کوره اشبو حالی انده عالملر عیان | ایده لر برایتن کیدی علمی خودخلقه بیان
علمزله اولدیلاردی چون بولر غازی شهید | پس کرک براوک کچیدک کرچه بونلر دوکدی قان
حق تعالی پس ندا ایده که ای عالملرم | اشبو ایشدن ایرمسون کوکلوکزه بادخزان
سز بنم قاتمده همچون انبیاسز علمله | صکره قودم تاسزکله بیله کچسونلر او یان
پس شفاعت قیله لر قونشی لره قرداشلره | بونلره احسان ایدنلر بولیسرانده حسان
براولو سنجاق ویریله بونلره غاینده آق | طوته ابراهیم خلیل الله انی صاحب قران
بونلر ابراهیم قتینه آنکیچون جمع اوله | زیرا مرسللردن آنک کشفی چوقدر بی کمان
پس بولرده برق خاطف کیبی تیزرک کچه لر | یوزلری براق برقدن جمله خلقدن یوجه شان
برندا اوله دخی کیم قانی یوخسول قوللرم | مرحبا شول قوله کم زندن اولو بدی کیک جهان
برصار وسنجاق ویریله بونلره عیسی طوته | برق خاطف کیبی بونلرده کچیسر اول زمان
اوله کیرو برندا کیم قانی کلسون اغنیا | رنکلو برسنجاق ایره طوته سلیمان کامران
یلدرم کیبی سلیمان ایله بونلرده کچه | ایره لر اولکی لر ایردیککی یره همچنان
برندا اوله دخی کیم قانی کلسون اهل صبر | بر بولک قوم تیز صراطه یوریه همچون هجان
پس ملکلر صوره لرکیم سز نه خلق سز یا قوم | آیده لر صبرک قشاغن قوشانوبدق ازمیان
آیده لرکیم صبرکزنه آیده لرکیم صبرمز | طاعة الله اوزرینه اولوریدق پهلوان
معصیتدن صبر ایدردک ایتمزیدک هیچ کناه | عمرمز شیله کچردک دنیه ده بز جاودان
آیده لرکیم وارک امدی نعم اجر العاملین | یلدرم کیبی بولرده اصره یولینه همان
برندا ایره قنی لله سویشنلر بوکون | بر بولک قوم سرعتیله ایریشه لرناکهان
پس فرشته لر سؤال ایده نه خلق سز یا قوم | ایده لرکیم سوکومیدک انده آتدق صولجان
ایشدیجک بوسوزی صوره فرشته لر کرو | ایده لرکیم نیجه درسیزده محبتدن نشان
آیده لر لله فی الله دوستلر یله دوست ایدک | اورته مزده هرنه مز وار یسه ایدردک فشان
آیده لر امدی کچک کیم نعم اجرُ العاملین | جنته اوکدین کریسرماله وُ جانه قیان
اشبو رسمه اوغریا خلق چون صراط کبر یسنه | سونشوب اوغل قزیله هپ کچه پیرُ و جوان
کیمی یوز بیلك کیسی آرتق اکسك هپ کچه | صوک کچنلر بدی بیک بیلده کچیسرلر بیان
ارقسینه کوتوره بونلر کناهن یوکلنوب | صانکه قنطارلرله قرشون کوترردی ناتوان
چون صراطه اوغرایالر کوره لرکیم بوصراط | اوده قرق بیک بیل قدر اولش اشاغه یه نهان
ایکی اطرافندن اودیالکلری او ینار آتشک | اولرز بانه هیبتیله نعره اورر بیز بهان
بوصراطک اوزرنده طپطلو چنکال وار | هم کلالیبُ وخطاطیف اوزرنده بی کران
ایکی جانبدن فرشته لر دیه لر ربنا | قیل سلامت صقله اودن بونلری یا مستعان
کیرسر جمله خلایق هپ جهنم ایچنه | الامؤمنار صراطده اولیسرلر شادمان

بادخزان خزان کوز ایدر کوزاینک یلی دیکلیدر *

همان ای دوه * ازمیان اورته دن یعنی بیلدن * جاودان ابدی یعنی دنیاده اولدقچه *

مولجان چوق ازاق معربیدر نیجه کم کیبی *

کلالیب کلوبک جمعیدر کلابتن دیدکلری التدر معروفه * خطاطیف خطافک جمعیدر قدم دیدیله اکری دمیر معناسنه *

قال

قال الله تعالى وان منكم الا واردها

انبيالر برق كبى اوليالر همچو باد
متقيلر اشكون آت كبى كچيسر شاهوار
مؤمنڭ ايكى البنه ايكى كافر و بره‌لر
جمله مؤمنلر صراطى كچيسرلر نورله
تيز كچ اى مؤمن كه نورڭ نارمى مو يندرر
الآشونلر قاليسرلر جمله خلقدن صڭره كيم
تو بەسز كيده جهاندن با شفاعت ايرميه
عفو ايدر يسر بعضسى نڭ موءلرينى اول كر
بعضسينڭ موءلرن عفو ايتميسرقو يسر
پس ملكلر بونلرى اورته قناد لارى ايله
بونلرڭ حالن سكا بر بر كرو تقرير ايدم
صڭره بونلرده نيجه اولور كبيرلر جنة

غازيلر بر يوكرك آت كبى كچيسر در روان
طاعت اهلى ييله ييله صانكه كيدر كاربان
بر يهودى بيرى نصرانى اوده آته اى خان
التلرندن ديله كله پس جهنمى لسان
زبره نارم نورەدو يزاودمه ويرمزامان
اشلرى اوله كبائر خمر و زمر و افتتان
يا صغائر اشلى يسه تو بەسز و يرديسه جان
كچه بونلرده صراطى طوته او چمقده مكان
تاعناين كورمينجه و يرميه آكه جنان
تا رسول الله بولارى كورميه آنده عيان
صقلريسه حق تعالى از قضاى آسمان
نيجه و يرر حق تعالى تحت و بخت خانمان

يم

قال الله تعالى ان الله يغفر الذنوب جميعا انه هو الغفور الرحيم

هم صراطڭ اوزرنده اوله يدى قنطره
اولنده صورەلر ايمان اكر كامل ايسه
صورەلر ايكنجسنده هم نمازندن آنڭ
صورەلر دردنجسنده كيم اورج طوترمدى
صورەلر التنجسنده آته انه حقلرين
صورەلر يدنجسنده كسيه ظلم ايتديمى
يا يلان طانق اولوب يا قونشوسين انجتديمى
بو قناطير اوزره كيشى صو چلو بو لنمازسه
واى اكر صو چلوسه طورەهر برنده بيڭ ييل اول

هر برنده صوريسرلر كمسه يه اولمزامان
تيز كچيسر در صراطى اوقيان اوقوميان
هم اوچنجى ده زكاتدن صورەلر اى كاردان
صورەلر بشنجسنده حجه آچديمى دكان
غسله وآبدستە هم ايدرمدى هيچ استنان
يا امانتده خيانت ايلديمى بى ضمان
حق اخوانه نه قيلدى ايلديمى امتنان
تيز كچه يار ين صراطى بوله دولت رايكان
تا كه حكم ايليه الله امرى اوله كن فكان

قال الله تعالى ثم ننجى الذين اتقوا ونذر الظالمين فيها جثيا

كل اى درد الهيدن خبردار اولمين كوكل
كل اى ايوان سبحانيده سرباز اولمين بيدرد

كل اى عشقنده جان و يروب جكردار اولمين كو
كل اى ميدان حقانيده بردار اولمين كوكل

كل

مثنوى

يعنى او يله بو يورر اول پاك ذات
قويا اوڭ كافرلرى ايمكليه
بو زلرى اوستينه اوده طولەلر
آكلد كمى هيچ صراطڭ مورتن

مثنوى

و يره و زموءمنلره اوددين نجات
مكلمكدن حق تعالى بكليه
تا ابد آنده معذب اولەلر
ايده يم دڭله كمال قدرتن

اشكون يوكرك معناسنه يعنى چاپوب كيدن حالتده اولان ات كبى * ييله ييله يعنى بواش بواش دن *

زمر زاء معجمه نڭ فتحيله دودلى چالمق اهل زمر ايله مراد ارباب ملاهيدر * افتتان فتنه معناسنه اما اكثر نسخه افتتان نوبنله كلمش شايد كه انواع هوا وهوسه اوعق معناسنه اوله *

قنطره كوپرى بو يرده مراد محل حبس ووقوفدر * حجه اچديمى دكان يعنى استطاعت اهلى حج تجارتن وعملن ايتديمى *

رايكان مفت معناسنه‌در *

چونکه بلدک کیم طموسغلی دەدر
هم اشتدک جنتی اعلی دەدر

هم طموننک اوستنه اولور صراط
هم کچر صو رتلوقو ربلور صراط

اکلدکمی پس بوکز خلق نیدسر
آشغه دن یوقر و یه کیدسر

بوندن آرتوق آکه تقریر اولمیه
بوندن اظهر عقله تصویر اولمیه

چونکه مؤمن لر بوله آندن خلاص
کور نیجه شاد اولسرلر علم وخاص

ایله بو یوردی اوماه کائنات
کیم و بره دستور آله کائنات

وارک امدی جنته کیرک دیه
رحمته دیدارمه ایرک دیه

شول خدا حقی که بیلک آنی دیر
کیم الندەدر محمد جانی دیر

شو یله دوشه جنت ایچره بوله اول
کمسه کوستردن آونبوله اول

وارداولشدرکرو برخوش کلام
و یر رسولک روحنه هردم سلام

آدمی اوله کـه الله آکه دیر
کورنه لطف ایتدم دیه بن سکا دیر

کوندره آکا مهرلو بر بنی
یا الهی بیزه ده آنی بنی

نیلدکسه ایلدک ساغشلدم
بن حیا ایتدم ولی باغشلدم

ذی کرملر اسی اول سلطانی کور
کیم صوچی قوللرایدر اول اوتانرور

نیجه قوللر اوله دکلە نیدسر
ایتدیکی صوچلارنی اونیدسر

یاز یجی فرشته لرده اونیده
شو یله کیم صوچسزکبی فارغ کیده

نیجه قوللر واردرر آزارسه
یازمیه شرینی کریازارسه

دفتری نک ایچنه شرن یازه
طاشنه ایتدکلری خیرن یازه

ذی کریم الله ستار العیوب
ذی رحیم الله غفار الذنوب

هم روایتدرانسدن کیم رسول
بو یوروبدر اول سوزی اصل الاصول

بر نیجه قومه قنات لر و یره حق
طوره یردن او چه ایر کوره حق

بونلری چونکیم ملکلر کوره لر
ایلرو واروب بو حالی صوره لر

آینه لر کیم کوردکزمی سز حساب
آینه لر کیم کورمدک هرگز حساب

آینه لر کیم کوردکزمی سز صراط
آینه لر کیم کورمدک هرکز صراط

آینه لر کیم کوزدکزمی سز جحیم
آینه لر کیم کورمدک هرکز جحیم

آینه لر کیم سزکک سزملتی
آینه لر کیم بز محمد امتی

آینه لر کیم نیجه در اعمالکز
آینه لر کیم دکلدک اقوالکز

آینه لر ایکی سبب خصلت ایدی
آینه لر کیم اول ایکی خصلت ندی

آینه لر بیری بالیکز اولسه وز
معصیت قیلماغه فرصت بولسه وز

دهشت ایدوب از جلال کبریا
کیزلو صوچ ایتمکه ایدردک حیا

خصلتک ایکنجسی اشبو ایدی
آزه بز راضی ایدک اشبو ایدی

پس ملکلر ایله بودر چونکه حال
جنتک ملکی سزه اولدی حلال

بونلر اوتندی خطالر ایتمکه
حق ده بوزطوتدی عطالر ایتمکه

بونلر آرزنسنه یه راضی اولمدیلر
حق ده ویردی شول قدر کیم طولدیلر

ایدن

(۱) شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی بو مضمونه بیورمشدرکه
کرم بین ولطف خداوندگار
گنه بنده کرد است اوشرمسار *

ایدن احسان بوله احسانی دیدی — عارف اولان بوله سلطانی دیدی
دکله امدی جانُ دلدن حاضر اول — کیم نه رسمه بوله لر سلطانه یول
دستور اوله جنّته عزم ایده لر — کانده عیش وعشرته بزم ایده لر
کیده رک صحرالره ایریشه لر — واره راق خضرالره ایریشه لر
بتمش آنده نیجه دورلو خوب اغاج — بکزمز سرو وصنوبر ساجُ وعاج
هر اغاج دیبنده ایکی چشمه وار — رونق ایله آنلری پس چشمه وار
صاغ صولدن آقوب اولور لر روان — کوریجک شاد اولور آنلاری روان
ایچه لر بو چشمه لردن چون زُلال — قلمیه کوکللرنده هیچ ملال
الاکه کوکل جنّته مشتاق اوله — جان جناب حضرته مشتاق اوله
آینه لر کیم اوله می ای آه ارکون — کیم اجازت بو یوره اول شاه او کون
تا فراقنده یانان آواره لر — وصلنی شهری یولینه واره لر
بوله لر اول شهر ایچنده بر سرای — کیم آیاغنده قومش اوله سرّ آی
ذرّه اوله درکهنده شمس وماه — ایده شمس آه شمس دین آه ماه آه

قافیة | فصل فی الانسلاک الی الجنّة | الواو

تکری ارسلانی علی دن نقل اولور ای بیلکلو — کامر ایده الله ملکلر فوج فوج اینه طُلو
سوره لر هپ جنّت اهلن کیره لر تا جنّته — جمله سینک اوکلر نیجه مصطفای ماهر و
قاپوسینه چون ایره لر کوره لر کیم بر اغاج — ایکی چشمه آقر التندن آنک طتلو طورو
بیرسندن غسل ایدوبن بیرسندن ایچه لر — طیّبُ وطاهر اوله لر ظاهرُ وباطن آرو

قال الله تعالی وسقیهم ربُّهُم شرابًا طهورا

آنده استقبال ایدوب ایره ملکلر عسکری — بونلره ویروب سلامی طوره لر صف صف اورو

قال الله تعالی وقال لهم خزنتها سلامٌ علیکم طبتم فادخلوها خالدین

یعنی اللهک سلامی رحمتی اولسون سزه — ایردکوز شول طیّباته کاندن یکز دی آرزو
پس کرک جنّت لره اولک مخلّد آنده سزه — تا ابد چقماک ایچندن اولک آنده بختلو
ایرکوره لر بنمکیچون اشکون آتلر ناقه لر — النلر نوردن براقلر کوندن آیدن یختلو
آت دوه یاقوت احمر اورُ لوُ النبون آیرُ — درله یاقوت او ینلر یندی لولوای اولو
هر کشی یه هم اغرلق ایکیشر خلعت کله — کر یری اشراق ایدیدی طوله دی دنیا قمو
هر کز اول محشر یرنده حلّه کیمشلر ایدی — بونده ده هم ایکیشر حله کیسرلر کرو
هر کیشنک طاپوسینه طوره لر ایچه ملک — کیمی یا نیچه مصاحب کیمسی ایدر طپو
چون یقین ایرشه لر هپ کوزکه قصر یله حور — ایر یشه زلفی مُطرّادن دماغه رنک وُ بو
کوره لر جنّت لرک نعمت لرین حمد ایده لر — کاچمش اول سلطان فتّاح بونلره ایکی قپو

بزم مجلس شراب وصحبت * صنوبر چام اغاجی * ساج اغاجی بر کمضرت نوح علیه السلام گمیسی سفینه سی اندن مصنوع ایدی * عاج فیل کموکی * روان مصراع اولده اقیق وایکنجیده روح انسانی معناسنه در * سرای مصراع ثانی ده سرو ای دن مرکب در یعنی قهریانینی اوعقام عالی ذاک آستانه سنده قورمش * ایده شمس آه الخ یعنی شویله مقام علی که شمس وهم قمر ودم شمس دین که فخر عالم صلعم در اول مقام ده لذت وصلت دن فیض عظیم بولوب وجد وسرور دن قولا طمه کلوب آه دیلر وجایز در که شمس وماه عاشق معنو یدن کنایه اوله * طاپوسنده یعنی خدمتنده وحضورنده *

قاپوسی کیڭلکی بش یوز ییللق اوله جنتڭ — منتظر طورمش ملککلر قاپوسنده قارشو

قال عزّ اسمه وقالوا الحمد لله الذی صدقنا وعده واورثنا الارض نتبوأ من الجنة حیث نشاء الآیة

یعنی بونلر آیدهلر الحمد لله کیم او حق — وعدسینه صادق اولدی دیدکن ویردی هم او

ویردی جنت ملکنی بز قوللرینه فضل ایدوب — قنده کیم استر سوز سیران ایده وز دکلنو

راویلر آیدر رسول الله آیتدی چون کلم — قاپوسینه ایده خازن کیم سن ای یوزی صولو

بن محمدون دیم اولده دیه امر اولمشم — سندن اوکدین آچمیم هیچ کسیه ای سوکلو

هم دیدی جنت مرام در انبیایه تا که بن — کرمینجه امتم له طولمینجه چارسو

فصل فی دخول الجنة || قال عزّ وجلّ وعد الله المؤمنین والمؤمنات جنات تجری من تحتها الانهار الآیة ||

پس کیره اول رسول الله هم آندن انبیا — اولیا اندن قمو مؤمنلر یله ای عمو

بو یر بدر هم رسول اول صدر بدر کائنات — اهل جنت کردکی حالده اوله کوکجک خلو

تنلرنده اولمیه قیل صافی تنلو اوله لر — امرد اوله هپ سقلسز کوزلر اوله سرملو

آغ اولیسرلر قموسی هم قورجق صاچلولر — ارکک و دیشی اولیسر اوتوز اوچر یاشلو

قال رسول الله علیه السلام یدخل اهل الجنة جردا مردا مکحلین بیضا جعادا ابناء ثلث وثلثین

اوچمغه چونکیم کیرهلر و یره حق کندو سلام — آیده طبتم فادخلوها خالدین اول عفو

هم بیوردی جنته بخسوللر اوکدین کیرهلر — کیرهلر بش یوز ییل اوک کورمیه لر غصه قیو

بو مکر شونلر اوله کیم فقر له فخر ایدیلر — الجق و یمشق یور ییوب ایلمزلردی علو

بر روایتده کلور کیم قرق ییل اوکدین کیرهلر — بو مکر کیم صبری یوق بخسول اوله ای نیکوخو

چون سلیمانیله یوسف بایلر یدی دنیه ده — انبیادن صکره قرق ییل کیرهلردر رونمو

هم بیوردی کیم سکز قاپوسی واردر جنتڭ — یدیسندن کیره بخسوللر برندن ارقلو

هم بیوردی اوج بلوک اوکدین کیرسر جنته — بیری اولدر کیم شهید ایتمیشدی آنی عدو

بری بر قولدر که قوللق ایدر یدی تکریه — خواجه سن هم راضی ایدوب قوللق ایدردی ایو

بودر اوچنجیسی کیم بخسول عیال مند ایدی اول — طاعتیله اولوایدی کرچه قدر یدی آلو

هم بیوردی کیم بنمله کیره یتمش بیڭ کشی — هر بکیله کیره یتمش بیڭ حساب سز ایچرو

هم بیوردی منّ اول جنته اوکدین کیره — خاصه شونلر کیم ایدینه بش نمازه بش وضو

هم بیوردی شونلر اول کیرسرلر جنته — درلر یدی حمد ایدوب سرّاده وضرّاده هو

بونلر آنلردر کیم اشراق ایتدی نور کبریا — کبری ترک ایدوب دیدیلر حیرت کبراده هو

بر تجلی ایتدی احراق ایتدی انوار جلال — سیر ایدوب اسرار سرّی دیدیلر اسراده هو

پرتو ذات احددن کوزوکن هپ نور ایدی — آنکیچون درلر یدی آغله قاراده هو

اوردیلر آنڭ جلالی سطوتندن نعرهلر — دیدیلر پس سبح اسم ربك الاعلی ده هو

جبهلر چاک ایلیوب سیلاب ایدردی قان یاش — آه ایدوب ایدرلر یدی قورو ده دریاده هو

دکلنو آسوده ومفرح البال معناسنه * چارسو فارسیدر هر دورت طرف معناسنه مطلقا اطراف واکناف مقصوددر *

امرد فارسیدر بیقاری ظاهر اولوب هنوز صقالی بتمیین جوان *

عفو عفی یعفودن فعول وزنی اوزره مبالغه اسم فاعل در * خو طبیعت معناسنه در * رونمو یوز کوسترجی یعنی سلیمانیله یوسف دنیاده دنیای اولدیلر علیری ایچون جنته انبیادن قرق ییل صکره داخل اولورلر *

ضراء هالت کبی صحت ونعمت سبب ذوق وسرور *

ضراء یعنی حالت عسر وغم ومرض وفقر کبی علی کل حال حمد ایدرلردی *

اسرا کسرله یورییک معناسنه مراد معراج معنوی ایدر

بوایکی یوزلو جهانه اوردیلر بر پشت پا — آنی بر بیلوب دیدیلر ز برله بالاده هو
جانلری واصل دی حقه عالم اعلاده های — کرچه درلردی بولر بوعالم ادناده هو
هو بوکز بر بیره ایرکوردی بولاری آدی یوق — بوقدر بیلدیلر انجق باطنٌ و پیداده هو
بر بقا ویردی بوکز پس ایردی حقانی وجود — تا محقانق دللر یله دیدیلر اجلاده هو
بونلره چون حاصل اولدی بوقدر وجد وجود — دیللو دیلسز دیدیلر اولیده واخراده هو
حقی وجدان ایتدیلر تاشویله کیم فقدان یوق — اندن اوترودرلر یدی اول هوالمولی ده هو
خلقی فقدان ایتدیلرهم شویله کیم وجدانی یوق — بوسبیدن درلر یدی جملهٔ اشیاده هو
فانیده هو باقیده هو برزخ ومحشرده هو — عرصه ده هو روضه ده هو جنت المأواده هو
اوّلا هو آخرا هو ظاهر و باطنده هو — حاالله هو ذوقله هو فعلُ وصف اسماده هو
حق مطلق اولدر الحق عالم آنده محو وغرق — قل هُوَ اللّهُ الّذی قُلْ لا اله الاده هو

کل ای دردالهیدن خبردار اولین کوکل — کل ای عشقنله جان ویروب جکردار اولین کوکل
کل ای ایوان سبحانیده سر باز اولین بیدرد — کل ای میدان حقانیده بردار اولین کوکل

وجدان بولمق * فقدان یتورمک *

مثنوی | فصل فی حظیرة القدس | مثنوی

جنته چون کیره فخر المرسلین — بیله کیره اولین وآخرین
ایریشه قدس مقامه پس رسول — طوتوبن الده لواء الحمدی اول
کوره کیم رضوان قپوده انتظار — اولمغه آکا طپوده انتظار
صاغده وصولده ملککلر فوج فوج — قرشو طوروب منتظرلر فوج فوج
کوره لر پروازایدوب ایردی لوا — مرکزه طوغرلدی خط استوا
آینه لرکلدی رسول کائنات — سنجغیدر بوکلن اچمش قنات
مفخر عالم ایروب اقبال ایده — فوجله رضوان پس استقبال ایده
ایرشه تعظیمله اجلال ایده — تاکیم آنده قونده ره انزال ایده
آینه کم اشبو مقامه یا رسول — مصلحت در ایده سزاوار نزول
پس براقندن انه اکراملة — یوریه اعزازله اعظاملة
اینه لر هپ انبیاء و اولیا — اهل ایمان اصفیاء و اتقیا
اول حظیره منزلینه ایره لر — زمره زمره جمله آکا کیره لر
اوتوره منبرلر او زره مرسلین — انبیالر تحت لر او زره کاملین
اوتوره کرسیلره صدیق لر — هم شهیدلر زمره سی تحقیق لر
اولیا و صالحین و عالمین — اوتوره لر پشته لرده سالمین
پس بو کز الله جبار و جلیل — امر ایده ندا یا جبرئیل
قوللرمدن ایله تیز رفع حجاب — شمدیدن کیرو کرکمز احتجاب
اندن ایده مرحبا یاقوللرم — یابنم خاص دوستلرم مقبوللرم
یا محمد و بردکیدی سن سلام — شمدیدن کیرو ویرورم بن سلام

حظیرة القدس ظاهرا جنت ده برمقام مخصوصک اسمی در *

پشته یاء عجمیک ضمیله دپه ویوکسک یردر *

قیلدم ایدی دردلره سنی طبیب ساکت اول شمدی بر آز وقت یا حبیب
سندخی یا جبرئیل ویردك سلام سو یلمه بیزمد ر رشمدی کلام
سندخی یا عزرئیل ویردك سلام سو یلمه بیزمد ر رشمدی کلام
سنده یا رضوان ایرشدردك سلام سو یلمه بیزمد ر رشمدی کلام
یا عبادی نیچه بر بندن سلام واسطیله ایریشه سزه کلام
سوزمی بندن اشیدك بی حجاب قیلمزم شمدن کیرو هیچ احتجاب
نیچه برخونی ورجادن طوله سز نیچه نیچه بکا مشتاق اوله سز
بن ویرم آندن کیرو سیزه سلام بن دیم آندن کیرو سیزه کلام
امدی یا رضوان موائد حاضر ایت اول موائد ده فوائد حاضر ایت
ایرکوره اول مناچدن بساط ایرکوره آندن جواهردن سماط
ایرکوره احضار ایده دورلو طعام شو یله کیم مستغرق اوله خاص وعام
شول یمکلر ایره کم اوده کورمدك چربُ وشیرین اوله توتن کورمدك
ایردی بیلکیم آکا امرکن فکان کامری ایله اولدی کون ومکان
چون بیه لر خوانلری کیم جان سور امر ایده رضوانه کیم امدی صُور
ایرکوره ولدان وصایف کاسه لر اینجولردن آق لطایف کاسه لر
بعضیسی شول رسمله جوهر اوله کیم کونش نوری کبی ازهر اوله
آندن ایده مرحبا یا قوللرم یا بنم خاص دوستلرم مقبوللرم
نیچه برخوف ورجادن طوله سز نیچه نیچه بکا مشتاق اوله سز
امر ایده رضوانه طونلر آل برو کل طونات احبابمی تیز کلبرو
اول دخی اغاجلره ایده ندا ایده لر تادورلو خلعتلر ادا
ایره شول طونلرکه کوزلر کورمدی کسه ایشتمدی عقل ایرکورمدی
اول اغاجلر اوزره بتمش حله دن هرکشی یه ایره بتمش حله دن
آندن ایده مرحبا یا قوللرم یا بنم خاص دوستلرم مقبوللرم
نیچه برخوف ورجادن طوله سز نیچه نیچه بکا مشتاق اوله سز
آندن امر ایده نثار ایت طیّبات قوللرومه مشك بار ایت طیّبات
عرشك التندن ایریشه بر سحاب کیم آکا درلر مثیره مستطاب
اول مثیره مسك ازفرلر صچه صانکه درلر یوزنه درلر صچه
آنك آردنجه ایریشه بر سحاب یوزلرینه اول دخی صچه کلاب
آنك آردنجه ایریشه حور عین کورنه لر احسان ایده یسر اول معین
هرکشی یه ویره بتمش حور یلر منتها لر بویه بتمش حور یلر
یوزلرندن اوتنور شمس وقمر لبلرندن شهد له شکر طمر
بتمشر ولدان ویره آب حیات بو زلری کل سوزلری قندُ ونبات

مواید مائده نك جمعی در یعنی رضوان معناسنه *
چرب چیم عجمیله سمز و یاغلی *
طونات یعنی خلعتلر کیدر *
مثیره قوپارجی وقالدروجی *
مستطاب کوکجك وکیبی ذی قامت *
بویه یعنی بسروکیبی ... بولش معروفدن ومنتهی حور یلر

قافیة | بحر اخر | الهاء

الا ای طالب تحقیق کوزت اول لایزال الله
ایر دره قوللرن چونکیم مظیره قدس مقامینه
دیه رضوانه یا رضوان آچ قوللارمه بندن
بودر اول مقعد صدق کیم ایدوبدم وعده دنیاده
بوسوزی ایر کوره چونکیم بولرده آچه یا رضوان
بوکز امر ایده اول معبود شهید و شاهد و مشهود
چیقه برمنبر اوزره کیم اوله یاقوت احمردن
پس آندن امر ایده الله جهان فخری محمد کیم
چیقه برمنبر اوستینه کیم اوله قامودن اعلی
اوقویه سوره رحمان ایشیده زمره ایمان
شور سمه ایلیه سیران کمو موجودات اوله حیران
سماعه کیره منبرلر دوشه کلر کرسیلر تختلر
دیه یا جبرئیل ایدی کتور عزت حجابینی
بوکز آچه بنم الله که مؤمن ون مهیمن ون
سلام ایدی بنم آدم بوده دار السلامیدی
کالم ایر کورم سیزه وصالده و یرم سیزه
بوسوزدن ایرولر وجده جمیعی ایده لر سجده
کتورک باشنکز یردن دکلدر سجده کونی بو
بوکون یوم العطالردر بوکون یوم البقالردر

الا ای جالب تدقیق ایشت اول بی زوال الله
قولق طوتکیم خطاب ایدوب ندر دیر اول ثنا
نه استرلرسه دیسونلر ویرم بن لامثال الله
که جنتده ویرم دردم بودر دیه اوجال الله
عجب بر نسنه قالدیمی کیم ایتمدی منال الله
زبورن اوقیه داود قیله سوزن زلال الله
زبوری اوقیه محبوب چو ویره خوش مقال الله
جمالی شمسنه بدری قلوبدر برملال الله
ویره جمله جهاتندن اکا اشرف خصال الله
ایریشه دردلره درمان یتشه وره وصال الله
ملک انسان اوله سکران قیله درد اتصال الله
اغجلر مست اولوب دتر رقیلیسر بی مجال الله
بنی عاشقلرم کورسون دیه اول ذو المقال الله
سزکده آدکز مؤمن دیه اول ذو الجلال الله
سزکده دینکز اسلام دیه اول ذو الکمال الله
جمالم کوسترم سیزه دیه اول ذو الجمال الله
بوکز کیرو ندا ایده دیه اول ذو النوال الله
بوکون وصلت زمانیدر دیه اول لایزال الله
بوکون یوم اللقالردر که ذی الوصل قال الله

فصل فی النشور

بولر چونکم بو مجلسده کمالنجه شرف بوله
خصوصا کیم بیوردیدی کمال لطف ایدوب آنده
پس آندن ویرله دستور که واره یرلو یبرینه
اتا آنا اوغل قزله فرزند اشلر خصملرله
براق و ناقه آتیله کمالات صفاتیله
بالنجه مور یلرولدان اوکونجه جوق جوق غلمان
کیدرکن یوللاری ناکاه ایریشه خلد اغاجینه
کوره لر براغاج ایمش که التونمش بداقلاری
تعجب ایده لر آنی فرشته لر دیه طورماک
عجب نیچون تعجب ده بودکلو قالدکز حیران
دیه لر کیم عبث بیره ملامت ایتمشز آنی
پس آندن یرلو یبرینه ایریشه جنت اهلی هب

بودکلو اعتبار ایده بوکون بو قوللره اول شاه
که یوزم کوسترم سیزه سزکده رخود قپودر کاه
که غربتده فراقیله نچه بر ایتدلر بیک آه
نکار و یار دلبرله طوته یرلو یرینه راه
منور حسن ذاتیله اوله لر یوزلری چون ماه
یوررلر نیجه کیم سلطان فرشته لر بیله همراه
کم آندن آدم آتلمز یمشدی دانه برناکاه
یمیشی قاردن آغیمش یوغیمش حسننه اشباه
که جبار جهان سیزه ویروبدر قدر عالی جاه
بنیچون آدمه بونجه دیدیکز اولدیدی گمراه
چوکودک حسنی شمدی بوکز اولدق بودم آکاه
که رخت و تخت و بختیله اوله هر بیری شاهنشاه

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

جالب: جلب ایلیجی صدیدرکه بر نسنه‌یی بر موضعدن بر موضعه سوق ایتمکدر *

وعد: هو ما یصادق القلب *

گمراه: ضال یعنی یولسز یا کلمش معناسنه *

ایریشه‌لر کرامات‌ه کر یشه‌لر مقاماته یتیشه‌لر شو حالاته که و یرمیه ملال الله

الوطن الخامس | قال الله تعالی الاعراف رجال الآیة | فی الاعراف

دیم اصحاب اعرافی ایرشد و ره اکر الله ولی سوزده قتی تحقیق نظر قیله مکر الله
اشتکل اول اعرافی که عارفلر دیمشلر در که بر دیوار در ر اولکیم قیلوبدر مستقر الله
یرتمش درانی جنّت جهنم اورتاسنده کیم اوله بر زخ ارا ایرده نه کوکچک کو ر ایدر الله
قلبدر ایچنی رحمت عذاب ایتمش در ر طا رسولینه بیو رمش در بو وجهیله خبر الله
ایچی جنّت در ر زیر الطشی اوده مقابلدر براتدی ایکی یانده ایکی دو رلو اثر الله
بوکز اصحاب اعرافده دنلدی التی د رلو قول بریسی شول شهیدلر درکه ویرمدی ظفر الله
اتایه عاصی اولمشلر و لی اولمش شهید انلر بو ایکی درلو معنیدن و یر یسر خیر و شر الله
اتایه چونکه عاصی در پس اوچمقدن ایراغ او شهید اولمیشدی چونکیم جهنّم دن صو ر الله
ایکنجی شول کشی لردرکه خیری شرّی یکسا نه جنّت له مشرّف ر نه خود قیلدی خطر الله
اوچنجیسن دید یلرکیم زنادن طوغن اوغلا نه جنّت دن بولور آمّی نه خود و بردی ضرر الله
بودر دردنجسی قولک ملکلردر بولردرلر کیم آنده ده ملکلردن قلیسر در نفر الله
بشنجیسی بولردرلر اوله کافرلر اطفالی بولاری اوده یقمایه کرملر ایدیسر الله
بودر النجسی قولک کم اهل الفضل اوله انلر کو ر رلر جنّتی ناری و یر یسردر بصر الله
کو ر رلر جنّتی چونکیم اومرلر رحمت اللّه دن بقرلار اودلره چونکیم قیله درلر نظر الله
که مُشرکلر قبیلندن بزی سن قلمغل درلر پس آندن بونلری کیر و قیلیسر معتبر الله
کیم امرایده وارک سزده کیرک جنّت مقامینه نه قو ر قوا وله نه غُصّه قیلک دیه سفر الله

قال الله تعالی شانه اهؤلاء الّذین اقسمتم لاینالهم الله برحمة ادخلوا الجنّة لاخوف علیکم الآیة

بولرآیدی جهنّمده ولید یله ابوجهله صُهیبیله بلالی بزدر ایدک کیم سور الله
سزآند ایچوب در ید وکزکه رحمت ایلمز هر کیم اصلا جنّته قو یمز بولار کیبی بشر الله
نه اصّی ایتدی مالیکز یکلّ تمّس تمس اولدی قمو یغسوللره و یردی کورک کیم نه قدر الله
عجب مید راکر یغسول اولورسه جنّت ایچره چودنیادن یوزن دونوب در یدی تا سحر الله
بولردینه براّی کوزلرکه مثلن کورمدی کوز براتدی ایرمدی سوزلر طولنمز بر قمر الله

فصل فی | محمّد درکه علمندن بیلندی مرصد آیات
محمّد درکه عینندن بیلندی مقصد غایت | اهل الذّنوب

مثنوی

روایت ایلر ایشت ابن عبّاس
کوره اهل جهنّم بونلری چون
که جنّتده بزه واردر قرابات
بیوردستور کوره لم سویلشه لم
دیره دستور نظر ایده بولردیر

مثنوی

که حقدر سوزی عند الله والنّاس
دیه‌لر یالوار و ب یا فرد بیچون
اوغل قزقرداش ارملم وعصابات
چو یاد اولدقدی کیر و بیلشه لم
بولر بیله و بیلمیه اولردیر

ذمسر موزردر یعنی وصول خبر
وصول سلامت * یعنی
صور ایراغ ایلر وقوار معناسنه *
اصی یعنی مایله وتنعی *

ذمس ملاک معناسنه *

کەز برایوزلری اولسە قرالر
شو مودن کم سیزە بیتندی الله
عطا ایدک بوکون آندن بزە سز
بولر آیتە بوایکیسن دخی حق

بلیجک بونلری سوزە قرالر
یا آندن کیم سزە رزق ایتدی الله
ایسرککیم قراباتیز سزە بز
حرام ایتمشدر رکفّارە مطلق

قال الله تعالی اَفِیضُوا عَلَیْنَا مِنَ الْمَاءِ اَوْ مِمَّا رَزَقَکُمُ اللّٰهُ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَی الْکَافِرِین

ایا سیر ایدن اسرار عجایب
اشتکل کیر وجانلر یاقجی سوز
کە نولیسردر اصحاب کبائر
ابی منصور کامل ماتریدی *
دیدی دیدی علاء زندوستی
دیدی کلبی ابوصالح دیدیکیم
شو مجلسدەکە تفسیر ایلریدی

تماشا قیلن آثار غرایب
ندجانلر یاقجی بالکیم جهان سوز
نەمعالە ایرسر اهل صغائر
کتابندە یازوب بر بر کتوردی
دیدی دیدی سعید اول تکری دوستی
اشتدم ابن عباس سویلدیکم
روایت معنسینی سویلریدی

قال الله تعالی رُبَمَا یَوَدُّ الَّذِینَ کَفَرُوا لَوْ کَانُوا مُسْلِمِین

دیدی برطائفە محبوس اولیسر
رسول الله دیسر جبرئیلە
دیدی الله بیلور کیم اولدر اعلی
کە کیزلسک بونلری سیزوادیلردە
چوکیدە امنیلە جنّتە اول
بیورە بونلری جملە سورەلر
دیە یا اشقیا انک معشری سز
نیچون یوق بوینوکزدە هیچ سلاسل
نیچون یوق اللّریکزدە هیچ اغلال
نیچون قرادکلدر یوزلریکز
بولرایدە بزە صورمەسوٴالی
ولی بیل بیزی شول ملّتدن ایدک
اوروج طوتب ایدردک حج غزا بز
یتیم اولنلرە اکرام ایدردک
قیلنلردن ایدک بش وقت نمازی
بوکزمالک دیە یا اهل عصیان
دیەلر بیزە توبیخ ایتمە فاتی
کیم الله ایلدیدی سرزنشلر

بوامتدن صراط اوزرە قالیسر
کەنیچون قالدی بونلر جبّرایلە
پس آندن امرایدیسر حق تعالی
کەتا اولسون محمّد شادیلردە
طوتە هر بیری یرلو بیرینە یول
طمونک مالکینە ایرکورەلر
نەسزکیم سیزکیمک سز معشری سیز
نیچون اولمیە زنجیر خلاخل
نیچون آیەلریکزدە یوق انکال
نیچون ازرق دکلدرکوزلریکز
اوتانورز دیمکە سکّا حالی
کەقرآن اوقیان امتدن ایدک
زکاتیمیزی ایدردک ادا بز
فقیرە اولنلرە انعام ایدردک
ایدنلردن ایدک حقە نیازی
ننەمنع اتمشدی سیزی قرآن
کەبزآندن هنوز بولدق نجاتی
فرشتەلر ایدو بدی ایلنشلر

بیتندی یعنی ذقتبرر معانی ایله تعیین بویوردی فرح الروح دە * وبروبندی کاملی (ای) هو الامام ابو منصور محمد بن محمود الماتریدی الملقب بامام الهدی کان امام الحنفیة وصاحب تصانیف مات سنة ۳۳۳ بسمرقند وماترید بضم التاء محلة من سمرقند یقال لها ایضا ماتریت بالتاء بدل الدال * زندوستی برمرضعک اسمیدرکما فی فرح الروح *

جبرایلە ایکنجی مصراعدە گراه ایلە معناسنەدر تجنیس مرکب قبیلندندر *

خلاخل خلخالک جمعیدرکوشدن یا التوندن حلقەدرکە عورتلر بالدرلرینە طقارلر بویردە مراد خلخال عن ابدبر * انکال یعنی بوغاولر * توبیخ باشە قاقوب عتاب ایتمک یعنی اینده سرزنش دخی بو معنایەدر * ایلنش وایلنج بددعا وقارغش معناسنە *

بوسو زدیکن ندا ایده منادی — بیوره مالککه الله هادی
که یامالک بولاری اودلره صال — یوقارو قاپوسندن آیله ایصال
دیه مالک اشده یکرمی قالی — نه دیدی اکلد یکرمی مقالی
دیه لر کیم اشدک اول کلامی — نه دینلدیسه فهم ایتدک تمامی
ولی لطف ایله برساعت امان ویر — که نوحه ایلیه لم بر زمان ویر
که تا بز اغلشه لم جانمز چون — صالر بیزی اوده سلطانمز چون
دیه مالک امان کلمز الدن — یارم لحظه زمان کلمز الدن
ندا ایریشه رحمانی طرفدن — که مهلت ایره سبحانی طرفدن
که یامالک قو آغلشسون بولر دیر — قودرکسون کوزلری یوزه صولر دیر
سچیله پس بولر صنف بصنف اغلشه لر — فغان و زاری قیلوب اغلشه لر
سچیله برطرفدن اهل قرآن — درکه کوزلر یاشینی قیله افغان
سچیله برطرفده حج ایدنلر — حرام مالی درکوب حجه کیدنلر
سچیله برطرفی اورج طوتنلر — حرام آشی بوغازینه اتنلر
سچیله برطرفی غازی اولنلر — ایشی لله دکل دنیا آلنلر
سچیله برطرفی ویرن زکاتی — کیم استردی حرام ایله نجاتی
سچیله برطرفی قیلان نمازی — ریا ایدی یاخود یاکلش نیازی
سچیله برطرفده هم خواتین — خزان ایرمش صوله دوشمش بساتین
سچیله موج ایدوب ساچین یولنلر — کوج ایدوب کوجنک اوجن بولنلر
قافية سچیله صنف صنف اصناف ایده زاری — که صولدی عمر ایلینک لاله زاری اللام

افن کوزلار ینک یاشی صناسن لولو درلالا — نه لولو لالادر یادرنه در یاقانددر لا لا
دیه لر صبرمز یوقدی کونش استیسنه هرکز — نیجه صبر ایده وز اوداک بوکون اسیسنه آملا
دیه لرکیم حریر اطلس کیردک دورلو نازیله — نیجه صبر ایده وز قطران لباسینه بوکون سهلا
دیه لرکیم لطیف خوانلر یر یدک دورلو دادیله — نیجه صبر ایده وز زقوم اجیسنه بوکون عقلا
بولر بونالش ایچره یکن ایریشه برندا عرشدن — که یامالک اوده قوی تیز بولاری ویرمکل مهلا
دیه مالک که بوسوزی دخی ایشتد کرمی هیچ — یا کیمک امتندن سز خبر ویرک بکا قولا
بولر آیده که استحیا قیلورز دیمکه آنی — نه یوزلرله باقوب سکانه دللر سویلیه نقلا
پس آندن امر ایلیه مالک سوره لر بونلری اوده — نه کسه مرحمت ایده نه حرمت ایده لر میلا
اوکنجه کیده لر پیرلر آنک آردنجه ییکتلر — انک آردنجه عورتلر دوکوب یوزلرمو ین بدلا
قنی اول دورلو فخر یله معزز یوریین سرور — قنی اول دورلو نازیله صالینان سرو قدبالا
قنی اول تحت و بخت ورخت قمو زیروزبر — قنی بواب وخادملر قنی دایه قنی لا لا
قنی کون کورمین یوزلر یوزین دوشمش یولر — قنی کل یوز بنفشه زلف اولو بدر قانله والا
قنی اول کوزلری آلا که صچمشدی بوکون دانه — کیم ایدی کوکلنک قوشن الندن آلله الا
دکرمیدی شو عزتلر صکوجی اوشبو خورلیغه — یرارمیدی پلاس اوله لباسیکن اول آل الا

ن

قافية في ...

لالا تجنیس تام اوزره نجه معنایه
کلمش بمصراع اولده برازی وقیالر
مناسبنه ایکنجی مصراعک اولنده •
معناستلر ارالیعنی بسوی پسوری
ناقوبه ثلر واقعدر بیله لالاالدین ققش در *
دیکلکدر یعنی ال وقزل معناسنه در *
لاله کون یعنی ایله معناسنه در
لالا وبهلا اسالتلق ایله معناسیل
اهلا یعنی مرحمت ومرحمتیل
مسلا یعنی سهم وکبی
اینجه * بالالا یعنی
سرو قدبالا *
یوی یالعز
لالا افندی مشکل واوشامقلرل اردنجه *
هی کدایه لک غیب ایدر *
والا یعنی یاتنه ثی بقرمزی معناسنه *

بولردنیاسرایند٭مکرکیم مقـّـه عـلمیدی
کله باری بولر چونکیم جهنّم قاپوسینـه مپ
بیورہ انلرہ مالک که بونـلاری آتشـُك اوده
کمیسن طوتسردر اودطبوغینه ایر یشنجـه
چنکیم قصد ایلا اودکیم یقابورکلرین یوزین
که بونلرنیچه بیلدرکیم دلیله اقرار ایدرلردی
بولار دنیلمیاتنده نیچه سجده ایدرلـردی
ند ایشید یجك بونلر یوجه آوازله دوبدز
مدقیل یا ابا القاسم بزه یا احمـد آه ایرش
ایاجنّت قپولارین آچیجی کل محمّـد کل
ضعیف امتّلرکُك انورکه یوقدرصبر بمزاوده
و یا مالـك ایشت بیزی محمّد امتند انوز
چومالـك ایشد٭ آنی توجّه قیلـه اوچماغه
دیه کیم یا محمّد سن تنعّم ایچره اوچمـاقده
چنکیم ایشـده آنی یـرندن تیز اورطوره
ایریشه چون جهنم ده ایشد٭ بونلرك اونـن
دیه یا مالـك امدی تیز چقارغل امتم اوددن
دیه کیم یارسول الله الدن نسنه کلمزهیچ
توجّه اید٭ پس اندن ایریشه ساقنه عرشُك
دیه یاربّ سن وعده قیلـوبدُك امّتم دن کیم
خطاب ایریشه الله دن شفاعت قیل کل ایمدی
کلور بعض روایند٭ که جبرائیله امرایله
اکا خود نسنه یوق کیزلو ولی امـرالوهیّـت
جهنّـم ده کله مـوره دیه مالـك اکابـر بر
دیه یاربّ معلوم درسنـُك درکامکه اشلـر
کله کوره که جنّت ده برانجـوخیمـه ایچنده
اوتورمش صحبت ایچند٭ صفا وعشرت ایچنده
کمسن بونده تنعّم ده ضعیف امت لرك اودده
دیه حـق یا محمّد کیم کُنـورکل باشكی یردن
رسول آیدردیم یاربّ ضعیف امت عذاب
انڭ کیم کوکلی ایچند٭ اوله برذرّه جه ایمـان
کروسجده ایـدم آنده کرو امرایلیـه الله
کروسجده ایدم آیدم که هرکیم دیدی الاّ الله
دیه عزّم جلالم حون٭ نمدن ایـدم اخـراج

انڭ چون اولمدخی ایدرجزا سینی بوکون عدلا
چیقه قارشوزبانیلرکه یوق شفقت لری اصلا
سوقار وقاتنـه اودڭ قویه لربونـلاری الّا
کمڭ دیزین کمڭ بیلن کمڭ صدرین طوته
ند ایره که یا مالـك اودی منع ایلـکل فصلا
کوڭللرله بیاورلردی که یوقدرهیچ بڭا مثـلا
بنم درکاهمه یوزلر سوریدیلر ایدی وصلا
دیه لر یا محمّد آه مددقیل ایرکورورب فضـلا
و یا فخر قیامت کل کـه قیلمه بیزی تعجیلا
و یا امّت شفیعی کل و براوددن بیزه تمهیـلا
غیاث ایله شفاعت قیل بزه فضل ایلـه تفضیلا
و یر ردك بزملات آکا ایدردك حقّه تهلیلا
ند اید٭ قپوسند٭ یوجه صوتیلـه ترسیـلا
ضعیف امتلرڭ بونند٭ اولو بدر اوده تنزیلا
براقینه بنه فی الحال ایریشه ایـد٭ تحصیـلا
مبارك کوزلرندن یاش اوله یوزینه تسبیلا
که بونلراوده قتلنمـزعذاب ایلمه تنکیـلا
بیـوریمنجـه تا الله قلـم می ایشـه تعلیـلا
براقدن اینـه یـیره سجـوده واره تجلیـلا
اوده یقماید ڭ اصلا پس ایت عهدیڭی تکمیلا
بغشلادم سڭا ڭنی که یوق وعدمده تبدیـلا
کون کیم قالمش اوداچره کیم اولش آنده تسفیلا
بورسمه اقتضا ایدرکا ولهٔ مکمنـده تجمیـلا
کله پس ساقنه عرشك اید٭ سجده ده تقبیـلا
دیه واردی حبیبمه شفیع اولسـون اوتبجیـلا
که درت بیڭ قیزل التوندن قپوسی وارتمثیلا
دیه کیم یارسول الله روا اولامی تعدیـلا
اشید٭ پس اید٭ سجده بواشد٭ اید٭ تعجیلا
شفاعت قبل قبول ایدم سوزڭ اولمایه تعطیلا
دیه وارا یلـدکل اخراج سوزکدرا قوم قیلا
به خردل دانه سی مقدار چیقرهیچ ایتمه تقلیلا
کـه خردلدن دخی کنتر اولانی ایتمه تخییلا
چیقـارآنی جهنّمـدن الهی قیلمـه تضلیـلا
انی کیم دیدی الاّ الله کـه تحقیقا وتأ ویـلا

قفلا

تسبیلا بوبرده تسبیلا ولسـه
کریکی جاری اولق معناسنه اماقلم
سخه‌لرده یا بلله کلمش ٭
تنکیل عذاب ایتمك ورسوای
قیلمق ٭ تعلیل علت کتورمك ٭
تسفیل سافل قیلمق واشاغه
یاتدرمق ٭ تقبیل اوپمك در بو برده مرادبر
اوپمك در ٭

كلم پس جبرئل ايله كوره مالك طوره اور و
آچه چونكيم قپوسينى كورم كيم امتم اودده
بنى بونلردخى كوره تضرع ايده‌لردو پدوز
آلم اوچمقلره كيدم يويم ارماقلرندن بن
كورت امدى رسول الله نه رسمه اوله فضل الله

ديم اچ قاپسن اودك سوز بمه ايله تعويلا
كرلركيبى يانمش لرمناسن اودده قندیلا
باپشم بر برالندن چيقارم جمله تفصيلا
يكى اوله بدنلرى كه‌مان اولمادى تن ليلا
نه اكسك قويه اول الله چون ايتدى آكه توكيلا

مثنوى

محمّد دركه علمندن بيلندى مرصد آيات
محمّد دركه عيننددن بياندى مقصد غايات

مثنوى

جهنّم دن چيقه چون اهل اسلام
ديه لركم دريغا كيم نولیدى
نه بوله معافات اهل آفات

بوحالى ايده‌لر كفّاره اعلام
بزمده دينمز اسلام اوليدى
چوفرصت ضايع اوله فات مافات

قال الله تعالى رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ الآية

كلور تفسير ايچنده بر روايت
كه ديدى اول رسول الله اعلى
ملكلر ايلدى بندن شفاعت
شفاعت ايلدى هم اهل ايمان
بنم كيم راحمنك ارحمى ام
پس آندن صونه قدرت قبضه سيله
جهنّم دن صونه بر قبضه آله
شو قومى چيقاره آندن كه جمعا
قرارمش لر كورلر كيبى يوزلر
كله بونلر چو جنّت قاپسينه
ايره‌لر قونه‌لر زهر الحياته
چون اول ماء الحياته يونه آنلر
كمور كيبى اوقاررمش بدنلر
ولى آلنلرنده يازليسر
كه برقوميدى بونلر اودده بى داد

درايت ايت رعايت ايت بغايت
بيوريسر پس آندن حق تعالى
هم ايتدى انبيا آندن شفاعت
كمسنه قالمشدر الّا رحمان
بنم كيم اكرمينك اكرمى ام
كمال لطف حضرت قبضه سيله
وياخود ايكى قبضه اكا ماله
كه خير اشلممش عمرنجه قطعا
بلورسز باش اياق يوزلر وكوزلر
عطا ولطف ودولت قاپسينه
كره‌لر يونه‌لر نهر الحياته
لطيف آغ انجولره دونه بونلر
بنه اوتلر كبى برج لر بدنلر
صناسن مرمر اوزره قازليسر
ولى رحم ايتدى رحمان ايتدى آزاد

هؤلاء جهنميون عتقاء الرحمن

پس آندن امر ايله لطف آسى سلطان
نكيم استرسكز ياكورسكز سز
قموسينى سيزه اعطا ايدم بن

كيرك جنّنه سزده طوتك اوطان
نيه كيم عقل كز ايركورسكز سز
بولردن بك دخى انطا ايدم بن

ديه‌لر

تذليل ذليل وخور قيلمق *

دريغا حسرتا دردا * فات مافات كچن كچدى ديمكدر
كذلك ديدى شعر بيله كه ابن شيك ممكن
وندارك اينيك قابل دكلدر *

نهر الحياة بالسنح ونبح الماء
وسخ ونهايتك جميع انهار كور
يعنى حياتاره بخش ايدن شيكوه
زاره وجهنستانه * ايرماغسنه نهر
نهر الحياة حيات ايرماغى ايدر *
اطلنده حيات اى اعطا ايدر *
انطا كسرله اعطا معناسنه در *

دیه‌لر ربّنا ایتدک عطالر
بغشلادک کرملردن خطالر

برزه شول نسنه‌لر اعطا ایدوب سن
که عالم خلقی کورمدی بریسن

دیه قاتمده بوندن افضلی وار
بوم‌پ ویردکلرمدن اکملی وار

دیه‌لر بوندن افضل نوله یارب
بو ویردککدن اکمل نوله یارب

دیه حق کیم رضام افضل در آندن
که سیزه تا ابد خشم اتمیم بن

چو بونلر جنّته باری کیره‌لر
آلنلارندکی خطی کوره‌لر

اگرچه خوب موزون اولسرلر
ولی بو حاله محزون اولسرلر

تضرّع ایده‌لر الله باری
که تا یازیلنی محو ایده باری

پس الله جبرئیله امر ایده یسر
قنادیله سیلوب اول خط کیده یسر

قال صلعم لَيُصيبنّ اقواماً سفعٌ من النّار بذنوبٍ اصابوها عقوبةً ثمّ يُدخلهم الله الجنّة بفضل رحمته فيقال لهم الجهنّميّون

دیمشدر شیخ غزّالی مکرّ کیم
ذنوب اهلی نکیم وار ایسه هرکیم

که بیگ ییلده چقیسر اوکچه چیقان
یدی بیگ ییلده چیقار صکره چیقان

دیر یدی شیخ حسن بصری نولیدم
او بیگ ییلده چیقان آربن اولیدم

نظر قیل بو نجه فضلیله سوزینه
نیجه انصاف ایدر کور کندوزینه

فراوان آفرین علمینه آنک
هزاران آفرین علمینه آنک

روایت ایلمشدر ابن مسعود
که چونکیم اولسردر یوم موعود

رسول الله دیدی بیلورون آنی
که صکره کیم چقیسر اودن آنی

کیم آخر جنّت اهلی اولسردر
صکوجی اکه کیم یول بولسردر

دیدی برکیشی در ایمکلیورک
جهنّمدن صکوجی چیقسه کرک

دیه الله اکا وار جنّته کیر
کله کوره صانا هیچ قالمش ییر

کیرو دونه دیه یارب کم اوچمق
طلو اولمش که یریوق صیغه برمق

ایکنجی آینده کیرو جنّته کیر
کیرو کله دیه هیچ قالمش ییر

اوچنجی آینده بو کز اکه کروار
که ویردم سکا اون دنیاجه یروار

دیه با که کولرمیسن الهی
چو سن سن پادشهلر پادشاهی

بو سوزده ابن مسعود نقل ایدردی
رسول اللهی کوردم کم کولردی

دیدی بوکه ویریلن نعمتک اول
اک ادنی منزلیدر جنّتک اول

حدیث اهلی بونی تحقیق ایدرلر
بو سوزی اول سوزه تطبیق ایدرلر

که پیغمبر بیورمشدر محقّق
که بیگ ییللق در ادنی منزل انجق

بوکا دنیاجه اوندر دیدیکی پس
که دنیاجه اون اوله یعنی انفس

اقلّی اوله بیگ ییللق مسافت
ولی دنیاجه اوندر در لطافت

(*) چو تأویل اولدی اولدی پس موافق
تمام ایکی حدیث اولدی مطابق

دیدیلر شول که صکره اوله آزاد
اولیسردر او شخصک آدی هنّاد

قافیة نیجه‌لر دیدیلر نولیدی هنّاد
بن اولیدم اولیدم باری آزاد الیاء

(*) انفس یعنی اوسع * مسافت بعد معناسنه * فرح الروح ده چو تأویل اولدی پس اکا موافق کلمش *

چون ایشتدک کرنلردن جمیعه ای جهان آرای | ایشت کیملر در رکبرن دیم بر برای جهان آرای
صغائر اهلیدر کبرن دخی اهل کبائر در | که کنمش تو به اتمدن جهاندن ای جهان آرای
حق آنی عفو اینمامش شفاعتده ایرشمامش | ارادت ایله اینمش مش که یاقیمش ای روح افزای
پس ایله اولسه واجبدر کبائردن رجوع اینمک | ولی قاچدر انی بیلکل ندکلو در کل امدی صای
علی دیدی اون ایکیدر بریسی حقه شرک | ایکنجی آدم اولدرمک یقین وارده اکامیهای
اوچنجی پارساخاتون زنا ایندی دیوسوکک | بودر دردنجی سی آنک زنا اینمک در رهاشای
بشنجیسی در رقچمق داشه باش جنکدن کافردن | بودر آلتنجی سحر اینمک اویوله باصمیه لر پای
یدنجیسی بودر آنک یتیم مالینی بیمک در | بیه نک قرنی طولراود اکرحبه ده اولسه پای
سکزنجی آتا آنا مسلمان اولسه لر بونلر | بولاره عاصی اولقدر اکر مغسول اوله کربای
طقوزنجی فساد اینمک حرمده مکه ایچنده | نیچون الحاد اوله آنده چون آکا بکزمز هیچ جای
اونجیسی ربادر کیم یمکدر آقچه آتی سین | چو دنیادن صونوب پرسن ملالندن ای شکرخای
انک اون بیرسی حاشا اوغرلق ایلمکلکدر | اون ایکنجیسی خمر ایچمک ایچن لر دیسر لر وای
بو سوزدن معلوم اولدیکیم کبائر بو اوله انجق | قلانی هپ صغائردر ندکلو اولسه ای طغرای
ولی زنهار معاصیدن کیم اوده لایق اولورسن | اکر عفو اینمسه الله عتاب اولور ای عالی رای
خصوصا دیلکی صقله سن الفاظ کفردن کیم | که هرکیم کفر سویلرسه عذاب اولور ای عالی رای
حلالی بوش اولور آنک هپ اعمالی اولور ضایع | ابد قالور جهنمده عقاب اولور ای عالی رای
اکر حج ایتدیسه حجی حقیقت بل اولور باطل | کیرو وارهاسی فرض اولور ثواب اولور ای عالی رای
کیرو ایمان کتورسون اول چو مرتد اولدی دیننددن | والا قتلی واجب در که مطلق بیل ای عالی رای
اکر عورتله سویلرسه ارندن بوش اولور درحال | نکاح اینمک کرک جبرا بونی حق بیل ای عالی رای
ولی قصد ایله آیقله شو کیم سویلرسه کفری اول | بودر دید یکمز کیشی محقق بیل ای عالی رای
بو یرده روی تقوادن جواهر کیبی سوزلر وار | ولی فانی قولق آکا سن الحق بیل ای عالی رای
بیورمشدر رسول الله که سومک کیشی دنیایی | باشیدر هپ خطیئاتک که مغرق بیل ای عالی رای
دخی دنیایی ترک اینمک عبادتک باشیدر در | نصیحت بو ینه تحقیق مدقق بیل ای عالی رای
بلی عارف مقربلر اکر جنت اومرلرسه | کناه اولور حقیقتده اول اوحق بیل ای عالی رای

قال النبي صلى الله عليه وسلم حسنات الابرار سيئات المقربين

که زیرا کوکلنی بونلر ارتدی ماسوی الله دن | که حتی کندکندی وسندن معتق بیل ای عالی رای
بو بولده نیچه لر وار در مقام عینه واصل در | سن آنک حالنی بوندن انطق بیل ای عالی رای
دیدی داوده بادا و دکم ابرارک بکا شوقی | اکرچه کیم اوزغشدر بن اشوق بیل ای عالی رای
سؤال ایندی بوکز سائل نیچه مشتاق اولور چو | کوره طورر چو قوللارن نه قچمق بیل ای عالی رای
جواب ویردی مکمل لرا کا در اشتیاقی کیم | که وقتن کونسره دیدار هم اوچمق بیل ای عالی رای
سؤال ایندی کیرو سائل چو مشتاقدر نیچون | جواب ویردی بولر کیرو موفق بیل ای عالی رای
که بو نیچه اشلری وار در دیلر کیم اشلیه آتی | بر ندن بیر یسی اولمز هیچ اسبق بیل ای عالی رای
بو سوز بونلک طورب طورسون کیرو بزدونه لم آکا | چو چیقه صوچلولر اوددن عطیات اوزره ای بدر آی

پارسا / پرهیزکار وتقوی لو *
مسلمانی / یعنی اتندن متقیسی
وکندیلکی پاک اولان کلیدلره یالکزای
امری قاطع اعلا عجیدر قیدای *
اینمک قاطع وامثالی کبیر بعنی برمسلمان
ویاپی باشقه باش * یعنی اولو وعالیشان
دیکافردن * بومقامده
طغرای / معناسنده در *
روی تقوادن / تقوی یوزندن
ومغرق / غرق اولمش دیکلر یعنی
خطیئاته *

بشردی بوقمودینڭ که تقربرایلدکی آنی | ایشت پس جنیلر حالن سموات اوزره ای بدر آی
شولرکیم جنی مؤمن در امام اعظم آیدر کیم | بولرده جنته کیرر معافات اوزره ای بدر آی
ولی بوقدر ثوابی درکه زیرا ظاهر قرآن | قمو انسانه کلمش درکه طاعت اوزره ای بدر آی
شوکیم وار در ثوابی درکنورسون کوره لم برهان | اقامت ایلسون حجت بو اثبات اوزره ای بدر آی
ولی مؤمن اولورسه جن ایدر و بدر وعلا کیم الله | اکا جنت ویرم دیدی هدایت اوزره ای بدر آی

قال الله تعالی یا قومنا اجیبوا داعی الله وآمنوا به یغفر لکم من ذنوبکم الآیة

ابو یوسف امام وهم محمد دیدیلر بونلر | که جنی لرده مأمور در عبادات اوزره ای بدر آی

قال الله تعالی وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون

عبادت ایتسه لر حقه بولرده بوله لر رحمت | که قرآن ایله ناطقدر بو آیات اوزره ای بدر آی

قال الله تعالی فنعم اجر العاملین

بیه لر ایچه لر بونلرده جنت ده آله لذات | مراتبجه اولیسر لر مقامات اوزره ای بدر آی
مکانی بونلرڭ جنت حوالی سنده اولوردر | بوسوزده نقل اولوب دیندی مقالات اوزره
ندکلو وارسه مؤمن جنتکم کیره اوجماغه | بوله یرلو یرین جمله کمالات اوزره ای بدر آی
جهنم لایزال نطقه کله هل من مزید ایده | کیره تا جنی کافرلر صوڭ اوقات اوزره ای بدر آی
اکا هم رب عزتدن نظر ایریشه هیبتله | طوله بغلانه قاپولر بو حالات اوزره ای بدر آی

المَوطن السادس فی ذبح الموت

چو جنت اهلی جنتده قرار ایده تنعمده | قمو کافر جهنمده ندامت اوزره ای بدر آی
پس آندن یا راده موتی کوزل قوچ صورتنده حق | اکرچه موت نسبتدی عبارات اوزره ای بدر آی
ندا ایده بوکز بو قوچ اشیده اهل جنت هپ | نظر ایده اکا بونلر مسرات اوزره ای بدر آی
دونه کیرو ندا ایده جهنم اهلی ایشیده | بولرده کوره لر آنی ملالات اوزره ای بدر آی
صوره لر بو ایکی قومه که هیچ بیلورمیسز بونی | دیه لر کیم اولوبدر بو بو هیئات اوزره ای بدر آی
کوریجک آنی مؤمن لر دیه لر بارک الله فیک | قنی شادان اوله بونلر بشارت اوزره ای بدر آی
زهی کوکچک هدیه کیم بزه ویردی سنی الله | که طوغدڭ اوستمیزه اوش سعادت اوزره ای
بوسوزیمه دلیل اولدر که بویردی رسول الله | اولدر مؤمنه تحفه مرادات اوزره ای بدر آی
دیدیکم شول محمددر که کلدی حضرت الله دن | اولوبدر حق نمای حق اولوب جان دهان آرای

مثنوی | [illegible] | مثنوی
[illegible] بیلندی مقصد غایات

جهنم اهلی چون موتی کوردیلر | بو زیندن دونوب بورسمه سوزو یره لر
نه شدتدرڭ که بیزه کلمشیدڭ | بزی خوشلوغمزدن الشیدڭ
پس اوله یدی اولم کل کیرو اولدر | بزی قورتر بو اشدن کبر و کولدر

حواکی جوانب معناسنده

نسبتدی یعنی اگرچه بذاته قائم دکلدر بلکه عرضدر وامور اضافیه نسبیه دندر

واو بدر حق نمای حق یعنی حق تعالی نڭ صورت حق کوستردر اینه سیدر زیرا مظهر ذاتدر

چیقه یحیی پیمبر پیچاق الده ‌‌ بوغزلایه اولومی اول مخلّد
بیوره حق ندا ایده منادی ‌‌ بوکونه دیدیلر یوم التّنادی
دیه یا اهل جنّت اولسک آکاه ‌‌ کیم اولم یوق ابد قالسک در الله
و یا اهل جهنّم سزده بیلسک ‌‌ اولم یوقدر پس آکا کوره قیلسک

فصل فی حکمة العذاب

امام فخر رازیدن خبردر ‌‌ خبرلرده بغایت معتبردر
دیدی اهل ذنوبی کیم بغارحق ‌‌ اویقمقلقده حکمت وار محقق
ولیکن حکمتن اخفا ایدوبدر ‌‌ کمسنه بیلمدی وار و بکیدوبدر
ولی ارباب کشف افشا ایدرلر ‌‌ بو پرده بر کلام انشا ایدرلر
دیدیلر کیم اودیله ایتمک احراق ‌‌ ضروریدر که جوهر ایده اشراق
کیم انسان جوهری تا اوله تلخیص ‌‌ خبائثدن اریده ایده تخلیص
که یعنی نفسی شیطان ایتسه تلویث ‌‌ کدورات ایله قلسه آنی تخبیث
دیلسه حق کیم آنی ایده تطهیر ‌‌ انی نار یله ایدر کیرو تنویر
بودر امّا نفوس جوهریّه ‌‌ علائقدن مطهّر ازهریّه
چو ترک ایتمیشیدی لذّاتی طبعا ‌‌ بو نفسانیّه مشهیّاتی قطعا
فحاشا عام فضلندن الهک ‌‌ یه احسانی شمولندن اوشاهک
روا میدر که احراق ایده آنی ‌‌ نه احراق بلکیم اشراق ایده آنی

قال الله تعالی انّ الّذین قالوا ربّنا الله ثم استقاموا فلا خوف علیهم الآیة

که زیرا بونلرک اجسادی نفسه ‌‌ مطیعیدی ایروب انوار قدسه
نفوسی اولمشیدی مطمئنّه ‌‌ مظنّه کتمش اولمشدی منّه
قلوبینه نفوسی تابعیدی ‌‌ عقولینه نه قیلسه تابعیدی
قلوبی والهیدی فی المرایا ‌‌ عقولی سایریدی فی السّرایا
بو جلندی بونلری پس ربّ الاعلی ‌‌ جلالی بارکاهینه معلّی
بشر عقلینه کوره در بو ادراک ‌‌ که زیرا انجق ایر را که دراک
فامّا فضل عامینه نظر دیر ‌‌ اوقی بو آیتی درایله تقریر

قال الله تعالی لا تقنطوا من رحمة الله انّ الله یغفر الذّنوب جمیعا الآیة

چون اولم قوچنی ذبح ایده یحیا ‌‌ هیچ ایروق قیلمیه حق انی احیا
پس آندن ناره ایره حکم مولی ‌‌ اوله اعلاسی اسفل اسفل اعلی
جهنّم قاپولارن بغلیه لر ‌‌ ابد کافرلر آنده اغلیه لر
بانه قاینایه انسان وشیاطین ‌‌ قریشه اودیله اودمانله طین

یوم التّنادی بری بریننه ندا ایتمک کونی *
تلخیص مصدر بمعنی المفعولدر *
ملخص و منقح دیمکدر *
تخلیص خالص و کرتیزه قیلمقدر *
ازهریه یعنی انور و ارز ولنمش لذاتی *
مشهیات شهوات در *
کسه شهوات ایچون بری *
مظنه ظن و کمان معناسنه *
منّه اصلی آن تحقیق کبی *
تابع متعاده معناسنه تابع
والهیدی والهلامک کسر یله *
عربیدر یا تکبیر معناسنه
مرایا کوزکولر و آیینه‌لر معناسنه
مراد مظهر اسرار ذات وصفات اولان
آیینه حقیقت نمادر *
سرایا عساکر معناسنه مقصود
اصناف مصنوعات در *

طوتیشه ناره اصنامُ وطواغیت   یتیشه مشرکه اودن توابیت
توابینی توابیته قویه‌لر   انڭ ایچینه کفّاری قویه‌لرَ
مسامیر ایله آنی بر کیده‌لر   قو یه‌لر اودلر ایچنده کیدملر
بری بیر ینی آبروق کورمیه‌لر   ابدکسه‌مدد ایر کورمیه‌لر(٥)
خداوندا طپوڭ اعلی المطالب   قپوڭدن اولدی ردْ اصلا طالب
صفندم سڭا کیم بر سن الهی   قموا شیابه قادر سن الهی
دیدڭ لَاتَقْنَطُوامِنْ رَحْمَةِ اللهِ   امید یله قپوڭه کلدم ای شاه
رحیمارحمتڭدن ایله‌ٔ مرحوم   حکیما حکمتڭدن ایتمه محروم
انڭ حقّی کیم اولدر سرّلولاک   فَلَولَاهُ لَمَا اَوْجَدتُ الافلاک
سؤال ایدر بو یرده اهل تحصیل   کیم ایدڭ اشبو حالی بیزه تفصیل
کیم الله تعالی حضرتیچون   کللنجه کریمیدی خو بیچون
ندر حکمت کاید رکفّاره تعذیب   یر اشمزکبیدر غفّاره تعذیب
بوسوزه‌و یردی اهل الله جوابی   کانکچون ایندی کفّاره عذابی
که حق چونکیم دلکلر و یره‌جیدر   نه دیلر یسه‌هم ایر کورجیدور
دلک دیلردی کافرلر که یاربْ   که قیل بیزی جهنّمده معذّبْ
بزه آنده نصیب ایت ییرُوصو زاد   بزی اندن ابد هیچ قیلمه آزاد
پس استادکلر ینی ویردی الله   دیلادکلرنه ایر کوردی الله
دیدیلر کمسه استرمی عذابی   دیدیلر ایشدڭ امدی جوابی
دلامزلردی کرچه قال دلیله   ولی استرلر یدی حال دلیله
که زیرا کفرُوعصیان فسق حالت   بولر آرتق ایدر قالدن دلالت
ایدی قصدلری کفران ایچنده   قالالر پس ابد نیران ایچنده
دکل فارغده مؤمنلر طلبدن   دیلرلر جنّتی دون کون چلبدن
کیمی قلبیله کیمی قالی ایله   کیم استعداده کیمی حالی ایله
بولر کیم حقّه طالب درحقیقت   قودی بونلرده باش اندر طریقت
ایرشدیلر بولرده پس لقایه   بقا اندر بقا اندر بقایه
بو یولده تکّریه ایروش کشی وار   بوایش آنڭ دکلدر کیم ایشی وار
سؤال ایدر کیر وسائل اول آکاه   که حالی قالسرمی اشبو درکاه
یا بو ییرڭ کوکڭ نولو رقضاسی   نیه ایررنه اولو رمقتضاسی
جوابنده آیندی اهل تحقیق   ایدوب تشریعله تحقیق تطبیق
ایر بجه جنّته تحت الثّرادن   هپ اوده ضم ایدیسر دریرادن
همین جنّت جهنّم اوله عالم   قلانن حق بیلور والله اعلم

الموطن السابع المأدبة ای الضّیافة

آلای جانمڭ جانی الالای جان الندن یار   نثار اولسون سڭا جانلر کل ای جانان الندن یار

طواغیت طاغوتڭ جمعی در یعنی بت لر * (٥) اصل حدیث ابن مسعودن اولوب بودر که ابن مسعود اواخر سوره انیه ساده تفسیر تده وهم فیها لا یسمعون اینه من نار ثم یجعلون فی توابیت من نار ثم یجعل تلك التوابیت فی توابیت اخری علیها مسامیر من نار ثم تلك فی اخری علیها مسامیر من نار فلا یسمعون شیأ ولا یری احد منهم ان فی النار احدا یعذب غیره *

طپوڭ یعنی سنڭ طاعتڭ * خو خود کلمه‌سندن مخفف در افواهده که معنی سنده کلمش *

قال دلیله وحال دلیله لسان القال ولسان الحال دیدکلری عبارتڭ تعبیریدر *

الفضاء امتی کیکڭ ییر *

سنی چون عالم الاسرار صالبدر غربته ناچار   دورش سعی بلیغ ایت وارمقین الدامسون اغیار
قبرلر سرمهٔ گوزدن ایرلر شمهٔ سوزدن   چپرلر شامه یی بوزدن چپنلر چاپك عیار
سنك بونون هوادارك بلالرده قفادارك   جفالرده وفادارك سگا بندن بك اولمز یار
چو بو جسمانی زندانه ایرشدك فردرندانه   برایکی کون یدك دانه اولیسرسن کیر و طیار
کل ایشت ملك آولادن خصوصا بو جه مولادن   اشتسیدك اول اعلی دن اولوردك تیز اکا سیار
چوسیر ایده ایردم بدنجی موطنه کردم   او یرده بر وطن کوردم که کورمادی انی دیار
کوزك اچ طوت قولق بکا دیم جنت ایلن سکا   کر یسر جمعه کون آکا نه کلو وار سه اخیار
در یسر جن انسانی و یریسر جمله احسانی   درکیسر خوان سلطانی یمکلر ایدیسر احضار
اوخواننك کیم انیسر در سماط ایچره قونیسردر   قمودن اوك ینیسردر بالق جگریدر افطار
دیدیلر بوننك حکمت نه کیم اوکدین اول جکر بینه   دیدیلر سر بودر بینه خوش اگله سر معنی دار
بالق دیمك عربجه آد دیمکدر حوت انی قیل یاد   ایشت بوسری ای شهزاد قتی فکر ایت ایر رانظار
چون اول حوت انتسابننك حیاتك عنصر ندندی   لی اهل حیاتچون اتین ایدرحق استیشار
حیاته چون تعلقی قان جگرده قانه ظرفیدی   پس اوکدین اول جکر بینه حیاته اوله استبشار
شو وقت ایچننك کیم جنت ایچنده یبه لر بالق   جهنمده طلاقی یرلر قمودن اوکدین اهل نار
جهنم زیرا صورتده همین جاموسه بگزردی   طلاقده پس مناسبدی کیم انی ییه لر کفار
که زیرا جسم حیواننك طلاقی اوساخ آویدرچون   اوله تا کیم سقم امراض ایچنکیم ییه لر فجار
بیو رمشدر رسول الله که یار ین بو یری الله   براتمك ایلیه ای شاه نزول قیله انی جبار
و یره تا جنت اهلینه ییه اوکدین انی بونلر   بو یرده کیر و حکمت بو بقایه رمز ایدر ستار
که یعنی جمله موجودات کلور انسان وجودننك   فنا بولور ایر رآنده قالور انسانله ناچار
الورلر غمزی واصغلر بیلورلر رمزی عارفلر   بولورلر کنزی واقفلر بولردر زبدة الابرار

فصل فی مقامات الجنة ودرجاتها

کتابك بو قروسنده دیمشدك جنتی برکز   چون آنده آنی ذکر ایتدك کیر واینمیه لم تکرار
ولی بونده براز آنی علی الاجمال ایده لم یاد   اوله تا انکره کیر واو تفصیله بو ای دلدار
ایشت امدی ندر جنت نه ندر یا انك اصلی   مقاماتن مراتبجه بو یرده اولهلم بشار
مکر برکون کلوب اصحاب رسول الله صوردیلر   که جنت ملکنی بیلدرندن یارتدی اول غفار
دیدی صودن یر تمشمر دیدیلر کیم بناسی نه   دیدی برکیر بچی التون بری کوشدر کیم وار
سواسی مسك اذفر دراپی زعفراندندر   طشی لؤلؤایله یاقوت نظیرین کورمدی ابصار
کیم آکا کرسه هیچ اولمز طونی هیچ اصلا اسکیمز   یکت لیکی فنا اولمز دوکنمز آنده غی اعمار
انك اهلی اویمز هیچ که زیرا نوم اخ الموتدر   کنش یوق انده هم کیجه ایچی طاشی طلو انوار
قوشتمش دریدی دیوار جمیع جنتی دیدی   بریسی اق کشدندر اولو بدر طشردن دوار
ایکنجیسی قیزل التون اوچنجیسی در یاقوت   انك دردنجیسی لؤلؤ صناسن اقلقی اق قار
بشنجیسی دردردن آرو جوهردر صافی   زبرجدندر التنجی یشلدر رنکی هپ ژنکار
یدنجیسین بیوردی اول کیم اولدر نور ازهردن   بیان ایندی قمو بر بر بیلندی مرکز اقطار

* شانه بو برده نقاب مناسبنه
زیندان قورقو ولا ابالی لر عجم اکثر
اموره منهمك اهلنده استعمال ایدر *
خصوصا باده نوشلرده

موت بالق دیمکدر بونك تسمیه سنك *
شرف زیاده در
استبشار انشراح *
استبشار مژده شاده و یلق * بر بكه
کیسر و جگر یعنی ببرنك اوساقی *
که جگردن فضله قالان دم واسلدر
طلاقده بیمسیج اولور

مرکز وسط دایره * افطار قطرك جمعیدر جمله جانب
وناحیه معناسنه *

ایکی دیوارک آراسی بشر یوز ییل قدردر   اولو رهروکونی بیکی بیلیجه قیامت کونلری مقدار
بیوردی جنّت ایچنده وسیله آدلو بر یروار   او مرورن کیم انی الله کبر و باکا ایده ایثار
بونک ایله درر جنّت سکزاولدیغی ساغشده   بو سوزی خوش تفحّص قیل که بو سوزدر صحیح
دخی جنّت درجاتی سغشده بو زدرر دیده   اکر بیر ینه عالم لر درلسه اولمیدی طار
محدّثلر دیدیلر کیم سکزاوچمق بو زر دُرّهم   کنکشلکده وز ینده ایرشمز جنّته افکار
عدنْ درغایت اعلاسی کیم اولدر جنّتک قصّی   که دار الملک کبی آنی قوشتمش دریدی دیوار
اکا کرمزلر الّا کیم کیررلر اوج بولسک انسان   نبیلر برله صدّیقلر شهیدلر ای بوزی کلنار
بوعدن اوچماغی ایچنده برآق طاغ اوله کافور   تجلّی آنده ایده یسر کُمانسز عالم الاسرار
یاریناَنده دریلیسر جمیع جنّت اهلی هپ   قمو بوکوزیله آنده معیّن کوریسردیدار
زهی دولتلوکوزلر کیم کورهلر یوزنی آنک   الهی سن نصیب ایله اولالم بزدخی بیدار
وسیله جنّتی آنده اولو رقامودن اعلادر   حبیب الله مخصوصدر او عدن ایچره بو اعلی
رسولک داری ایچنده برآغج وارآدی طوبی   بتر آنک بداغنده نه کلو واریسه اثمار
اول آغاجک دبی دُرّدن بداقلری زبرجددن   بوجه‌سی عرشه ملحقدر اشاغه‌سی یره بردار
انک قامو بداقلاری دَرود بوارنه ایروب   نکیم وارغرفه وحجره طلو بدر بغچه وکلزار
بُراق اتلر دوه اکدش چیقرلر جمله دیبندن   لباس جوهری تاجلر مرصّع حلّه لر اطوار
بو برده وجه حکمت نه که طوبادن چیقر بونلر   ابو القاسم ده تاقسمت ایده اول فاعل مختار
او یوک کیبی درر جنّت که یعنی اوستی یوکسکدر   که تا مجموع مؤمنلر کوره لر بر برین هر بار
قوشتمش جنّت عدنی طشندن جنّت فردوس   اقرفردوس اعلادن قمو اوچمقلره انهار
ولیلر اولو عالم لر قوپر فردوس اعلاده   قوپرلر امر ونهی ایدنده آنده یوزلری اقمار
قوشتمش در بوفردوسی بوکز خلد اوچمغی   نعیم آنی انی ماْوی قوشتمش در بوکز هموار
بوکز دار السّلام آنک احاطه ایلمش طاشن   بوکز دار القرار آنی قوشتمش نینه کیم پرکار

فصل فی البُراق

بُراقک واردر ایکی قنادی ایکی یاننده   او چرخوش جنّت ایچنده و باخود سیر ایدر
نه بیره کیم کوزی ایره بصر آیاغن اول بیره   بو سیر یله کیزر کونده نیجه یللق قیلور اسفار
یوزی آدم یوزی کیبی عرب دیلی کبی دیلی   مناسن کوکب دُرّی کبی درکیم ایدر اسفار
براق آنکیچون درلر کیم اولدر برق کبی برّاق   یوریسه ییلدرم کیبی ایدر اشراق اولو رسیّا
زهی سلطان عالم کیم جلالی بارکاهندن   کتوردی دورلر مصنوعات ایدر برلیکنه اقرا
بو مصنوعات ذاتی نک کمالاتینه لوح ایتدی   دونوب جمله کمالاتن محمّددن قیلور اظهار

محمّد درکه علمندن بیلندی مرصد آیات
محمّد درکه عیننن بیلندی مقصد غایت

مثنوی | فصل فی الحور قال الله تعالی وزوّجناهم بحورعین | مثنوی

فص بورک قاشی وهرنسنک خلاصه‌سی بو برده مراد ادرتاسی دیمکدر *

بردار املمش معناسنه *

اطوار دورلی دورلی دیمکدر *

اقمار قمرک جمعیدر رای معناسنه * هموار دوبدوز * پرکار معروف نسنه درکه انکله دیره چزرلر *

سیار بعض نسخه‌ده طیار و بعضنده تیار دوشمشدر تابلر سریع معناسنه *

محقق لرکه سوز تحقیق ایدرلر / بدایع علمنی تدقیق ایدرلر
دیدیلرکم جهانده جمله لذّات / همین اوچ دورلو در اقسامی بالذّات
بری مسکن بری مطعم بری خوب / ایدینه تاکه عشّاق آنی محبوب
اکر مسکن سه اوش جنّت مقامات / وکر مطعم سه وار آنده تمامات
وکر محبوبسه ویریلیسر حورِ / شوریسمه حوریلرکیم اولسر نور
دیدیلر چونکه نوردن اوله حوری / نیچه اوپوب قوچیسر کیشی نوری
جوابنده بو سوزک سویلدیلر / اولورلر نور جامدن دیدیلر
که تا انسان ایده اندن تمتّع / او په قوچه آله دل جان تمتّع
چلب اولسون هر اشلرده معینک / ندر معناسی ایشت هو رعینک
قرا کوزلو دیمکدر یعنی حورا / که آنی یوزده قرا کوزدر دلارا
تننده یوق قیلی جسمی هپ انوار / همین قاشی وکرپکی ساچی وار
طونانور هر بریسی یتمش طون / صدف قرننده صانکیم دُر مکنون
کیر ساعتده هر طون یتمش الوان / بور رطاوس واری عرصه ایوان
لطافتده بو درّ یتیملیککی / کورینور باقسه سوکده ایلیکی
طراوتده او تانور کون یوزندن / طراوتده قمر دترر سوزندن
حلاوتده ایر رشکر لبندن / ملاحتده قزرکل غبغبندن
نثار آیاغنه درّ و زبرجد / آیاغی توزنه مشک طبرزد
کیمی لعله کیمی یاقوته بکزر / کیمیسی قوته و یاقوته بکزر
کیمی لؤلؤ کیمی مرجانه بکزر / کیمی مرمرنه مرمرجانه بکزر
کیمی شمسه کیمی بدر آیه بکزر / کمینه لاله آی کون دایه بکزر
کیمیسی قاصراتُ الطّرف اتراب / کیمیسی خیمه لرده ایدر اشراب
آیاسینی بریسی ایتسه اظهار / طوتردی یبر وکوک آراسن انوار
کراغزی یاری آتسه دکزلر / شکر اولوردی قدرتکورنه کزلر
بریتک برقعی یکدر جهاندن / نلر اظهار ایدرکور رحق نهاندن
منوّرلر مصوّر نور فیضدن / مطهّرلر منیدن بول وحیضدن
مجوهرلر طغرمزلر ولد هیچ / مطهّرلر در ایتمزلر حسد هیچ
ارندن غیره ایتمز نظرلر / ایر رمزلر آکا نفع وضررلر
اری کورر یوزن یوزنده آنک / اوده یوزنده وکورنده آنک
اولورلر هرکیچه کیرو بکرلر / ایرشمز اشبو ایشه هیچ فکرلر
اوتوز اوچر یاشنده اولیسرلر / تمامت جنّت ایچی طولیسرلر
نه دردر دکله اول سلطان کونین / نه سلطان جان جان جانان کونین
ویریله هر ارهوری بشریوز / کیم انلرکبی کورمدی بشر یوز
دخی درت بیک بکر یوزی بساتین / سکز بیک ثیّبات یعنی خواتین
قموسی اون ایکی بیک بش یوز اولور / قمو هرکیشی به یا رایش یوز اولور

مطعم طعام معناسنه * طوکیش بتقال جهد الماء * طوفار سیبلر ترکیبی معناسنه
جامد * واری وارفار ایچون در *
یاوصله ایچون در * ان بمالی
عرصه میدان صفحه وجار طاق
ایوان بیوک تازه لک * محبوبلر
طراوت عربده وجه براه دیرلر الکلم *
غبغب اندان صارقن برمه معناسنه
الکی بحث المناک معناسنه که بالنه
الشبلک شلر انواعنه ندر دن مراد
طبرزد * ایله اسرلیر اوکلی قوت کیبوتره
قوته و یاقوته بر امجبو به بیک قوت غذا
کوکر هند بر ایکنجی قوت غذا عبارتده
تشبیه شیبا بعلی عطف در
معناسنه یاهردر *
ذهبیس دیاهردر یعنی بعضیسنه
کمینه لاله آی الخ یعنی کیبی دلاله *
آی لاله وکون دایه اولان کیبی در
ودایه معروفه در مراد فقط منکار در
آیاسینی یعنی اوج اوینک ایچی کف *
دست معناسنه * یعنی اوزندوسی
برقع پرده ویوز اورتوسی

بولارڭ هر بریسن اوپه قوجه
جهانده عمری اولدیغنجه خوجه
دیدی هر جنّت ایچره ارکشینڭ
آیاغنده باشنده هر کشینڭ
اوتوره ایکی حوری ویره آواز
تغنّی ایده امّا چالمیه ساز
شو تحریراتله سیران ایدەلر
که جنّی انسله حیران ایدەلر
دکل شیطانی ساز تسدیس ایدەلر
حقی تحمیدله تقدیس ایدەلر
رسول الله دن ایتدیلر روایت
ایدوبدر صاحب کشّاف رعایت
بو آیت صفحه سنده یازدی آنی
او صفحه مرمرنده قازدی آنی

قال الله تعالی فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ

ایتدیکم رسول الله مکرّم کیم
بیوردی دکلدی وار یسه هر کیم
کیم اوچماغی اکوب تحریر ایدردی
انڭ نعمتلرین تقریر ایدردی
بر اعرابی اشتدی چونکیم آنی
صفا سندن اریدی آنده جانی
دیدی کیم یا رسول الله بیان ایت
سماع اولورمی جنّتده عیان ایت
نعم وار دیدی یا اعرابی آنده
آچوبدر حق قمو ابوابی آنده
بر ایرمق وار کناری طولوابکار
ایر رمز وصفلرینه کمسه افکار
مغنّیلردر ایشتمکه لایق
ایشتمامشدر مثلن خلائق
نعیمی جنّت ایچره آندن افضل
بولنمز خوشلفنده آندن اکمل
ابوالدّردایه راوی صوردی آنی
که بونلرنیله ایدرلر تغنّی
دیدی تسبیح ایدوب تحمید ایدرلر
حقی توحید ایدوب تمجید ایدرلر
بیوردی کیرو اول سلطان ابرار
حقائق منبعی اول کنج اسرار
که هیچ قول اولمیه اوچماغ ایچنده
اگر سیر ایچره کر اوچماغ ایچنده
کیم آکا الّا اینمش ایکی حوری
و یر یسرلر بولیسردر سروری
انڭ ایکیسی حور عین اولیسر
تمامت یتمشن میراث الیسر
که یعنی اول چکیسردر کناره
نصیب اولسه کرکدی اهل ناره
بیوردی هم کیرو اول قطب ادوار
که جنّت ایچره نیجه حوریلر وار
کو بکدن یوقاروسی کوزل اوغلان
آشقاسی قز اوغلان دکله ای جان
بولردن طنلو املا حوریلرده
بیلنمایه بولنمایه اولرده
بولردن کوچک اولمیه دیدی حور
زی قز اوغلان زهی اوغلان زهی نور
ولی عاشقلرینه و یر الٰهی
سکا عاشقلری ایرکور الٰهی

روایت ایتدی راویلر بو وجهیله ایدوب
دید یکیم جنّت ایچنده مکر یاقوت احمردن
بو کز هر شهرڭ ایچنده یراتدی یتمشر بیڭ او
بو کز هر برآو ایچنده تمامت یتمشر بیڭ تخت
که بویوردی رسول الله کیم الله ایلدی ایجاد
یراتدی آنلر یتمش بیڭ که شهرستان ایدوب
اغ اینجودن بنا ایتدی دکل مرمر و یا پولاد
بشل جوهر زبرجددن جمیعن ایلدی آباد

ساز آلت ضرب یعنی چالغودر * تسدیس برنسنه یی آلتی حصه و جزء قیلمقدر بو یرده مراد مسدسات ایله تقدیس وتحمید اینمکدر *

اوچماغ ایکلنجی اوچماغ سیرنڭ مقابلیدر مراد هوادر براقله اوچمقدر سیر یرده اولان هرکندر قطب ادوار مدار ازمان واعصار یعنی فخر عالم صلعم *

بوکزهر تمتنک اوستنده یراتدی کیر و بر حوری | یکاغی اوزره بتمش بیک آثارلی ایلدی ایراد
بوکزهر زلفنه دیزدی انک لولو ایله یاقوت | مطرا غط مزلفی خد صنوبر قد سرو آزاد
بوکز پس صاغ یکاغنده ابو بکر آدنی یازدی | دونوب صول دن یکاغنده عمر آدینی یازدی آد
بوکز عثمانک آدینی یازوب النینک اوستینه | اکاکنده علی آدین یازوب وبردی لبندن داد
دوداقلارنده بسم الله انک یاننده الرحمن | یاننده الرحیم آدین محقق یازدی قیلدی یاد
دیدیلر یا رسول الله کمک اوله عجب بونلر | دیدی بش وقت نمازه کیم جماعتله اوله معتاد
دخی بو بوردی جنتده یراتدی حور عین الله | یوریسه صالنوب آنده خرامان لطفله دلشاد
یوررلر ایکی یاننده تمامت یتمشر بیک خوب | قراوشلر پری وشلر کوکل دشلر همه همزاد
بو حوری آنی ایدرکیم بن اول شخصه نصیبیم کیم | ایدردی خلقه امر و نهی قیلوردی علمله ارشاد
دیدیلر یا رسول الله ندندر حور عین بیلدر | دیدی اوج نسنه دن الله یراتدی ایلدی اعداد
اشاغه یرلری مشکدن هم اورتالاری عنبردن | یوقاروالاری کافوردن زهی صنعت زهی استاد
بولرده ساچ وقاش کرپک قره نورانی خطندر | عجب در نورله ظلمت بو یرده اولدی اضداد
خبرده ابن مسعوددن کلبدر بر روایت کیم | اوله هر شخصه برخیمه اکر امی وکر زهاد
اوله هر خیمه نک دردر قپوسی درت طرفلردن | کله هر کونده اللهدن هدیه آنکه بی اعداد
انک کیبی هدایا کیم برینه بکزمز بیری | یکی یکی کرامتلر ایده حق انلره امداد
اوله هر خیمه ایچنده ساغش سز حور عین خاتون | اوله یاقوتله مرجان کبی بونلر ایا شهزاد
بولردن غیری حور یلر یاغه یره بولنلردن | کوزللکلرده بونلاره کشنه اولیه انداد
دیه لرکم بز اول نحن المزید زکیم دیدی الله | که بیزم حضرتیمزده مزیدلر واردی اولهاد
قنی امدی بو معشوقه کوکل و یروب اولان عا | قنی بولیلیه مجنون قنی بو شیرینه فرهاد
ابو اللیث رحمة الله علیه ایلدی تفسیر | که بو سوزی بو آیتده بیان ایتدی قیلوب انفاد

قال الله تعالی ثیبات وابکارا

دیدی اولندر یسردر رسولینی تعالی الله | که جنتده دوکون ایدوب قلیسردر انی داماد
جمیع جنت اهلی هپ کلیسردر دوکونینه | اولوب جمعیت کبری دریله جمله اوتاد
کلنلر کیم ویر یسردر ایکی محبوب اولیسردر | حبیب الله الیسردر اولیسر انلاره نقاد
بریسی آسیه اوله که خاتونیدی فرعونک | بریسی اولیسر مریم که بکر یدی بو بی فرصاد

فصل فی الولدان | قال عز وجل ویطوف علیهم ولدان مخلدون الآیة | والغلمان

بیوره کیم طوافی ایده قمو مؤمنلری ولدان | شول اوغلنلردرر ولدان که جنتده اولا آباد
چونکیم بونلری کورسک صنوردک لولو منثور | که یعنی باشدن آیاغه صناسن اینجودر اجساد
نته کیم تازه اینجولر ساچلدقچه صدفلردن | انک لونی صناسندن ایدرلر کوزلر استمداد
عجب دردرلره بونلرندن بکزر لطافتده | فلکده کوکب دری کورسه ایلیه فریاد
کونش یاخود ملاحتده تندن بکزر حلاوتده | چو زلفی کوزی قاشی یوق مدور نسنه دربی داد

مطرا تازه * خط ساچ دانه سی چهره یه دیرلر * مزلف بعضیسی مشهور صنوبر بر سرو اغاج درلر *

انداد فتحله ندک جمعیدر کسرله مثل معناسنه *

اوتاد وتدک جمعیدر ارامللرده میخ وقازق معناسنه در صکره رجال اللهدن شرق وغرب وجنوب وشمال حفظ ایدن درت نفر کمسنه ده استعمال اولنمشدر بو مقامده مراد اهل جنتدر *

فرصاد کسرله توت اغاجیدر بو یرده مراد مریمک قانیدر *

کونش ده وارمیدر بکلرکه صید ایده کوکل قو
اکر بدرآی بوولد انک کوریندی زلفی دور
اکر لعلی زلالینک ایچیندی جامنی صوفی
زهی فرد ودود الله کال قدرتندن کور
رسول الله بیورمشدرکه سکسان بیک تمام ولدان
عمراوغلی که عبدالله درراول اویله نقل ایتدی
ویریله آکا بیک خادم برنده بیرنک ایشی
کلورهم برروایتده اک ادنی کسیه اون بیک
دیدیلر برروایتدہ اک ادناسی اوله اوچ یوز
ابو اللیث نقل ایدر تفسیرا یچنده برصحابیدن
انک قرشوسنه دیوان ایکی صف طوره لرقوللر
ایریشه برملک حقدن دلیه قپوده دستور
یانندآغی قوله آیده فرشته کلدی اللهدن
اوده یانندآغی قوله بورسمه سویلیه تاکیم
یانندآغی قوله آیده ویرک دستور آکا کلسون
فرشته چون خبر دیله سلام الله ایدوب کیره
دیه صبرایتدکوزدی چون ویرلدی نعم عقبی

یه قانی سرملو کوزلرکیم اوله سحرله صیاد
هلال اولوب معلق وش ایدردی دورنی برباد
صفاسندن اولوب صافی اونوردی نمازاوراد
نلراحسان ایدیسردرنلر ویریسراستعداد
ویره هرمؤمنه الله یانتجه اوله لراجناد
اک ادنی جنت اهلینه اکرعامی وکرعباد
بولنمیه بورسمیله نه آتاک کوردی نه اجداد
شول اوغلنلرویریله کیم کوزی نرکس بویی
بومقدارازمیدر بالله ولی قیلمه سن استبعاد
که هرمؤمن اوتوروبن ایله تخت اوستنه اسناد
طوره هرقاپوده قوللر اکرمعتاد اکرمشتاد
اشیده آنی برخادم کوره کلن دکلدریاد
دیلردستوراوله کیره قپوده اومرا استرشاد
ایریشه مؤمنه اول سوزاشیدوب اوله کوکلی شاد
بوقول قوله اوقول قوله خبرایده که آیق اد
ایروره حضرت الله دن کرامات ارمغان وزاد
طوررقرشوکزه قوللر کرکزنامه آزاد

قال الله تعالى والملائكة يدخلون عليهم من كل باب سلام عليكم الآية

مقاتلدن روایتدرکه دنیا کونلری مقدار
ایشتدک چونکه ولدانی ایشت پس امسدی

کله اوچ کزفرشته لرنلر ویریسراول جواد
بوله سن لطف رحمانی اوله سن شاد اوله حساد

قال الله تعالى ويطوف عليهم غلمان لهم كأنهم لؤلؤ مكنون

بیورر کیم طواف ایده قمو مؤمنلری غلمان
که زبره اینجوترا ولسه اوله حسنی قتی اصفی
هم ایرشمزاکا چون ال بغایت آروا ولوراول
علیدن نقل ایدرراوی که بویوردی رسول الله
ایتدی هم عمراوغلی که هر براوچمق اهلینک
چوقول اینجوکبی اوله قیاس ایله افندیسی
بیورمشدررسول الله افندی قولنه نسبت
جمیع عالمک علمن اکا بیلدردی چون الله

که لؤلؤلرکبی مکنون اوله لر یوزلری وراد
ویاخود اولسه کر مخزون اولور قیمتلو لطف ایقاد
چون آنی دلندی حکاک چیل ایلمدی حداد
اوله جنتده قوللقچی که کفاردن طغان اولاد
اوله بیک قول طپوسنده که حق لا یخلف المیعاد
که حسنی جوهری نوله نه رسمه اوله اول افراد
قمرکبی دررکیم اول اوله یلدزلره وقاد
انکچون سویلدی اولده که اشیدن کوزلیمر

محمد درکه علمندن بیلندی مرصد ایات
محمد درکه عیننده بیلندی مقصد غایات

وجود جمله خلقه مبرسو یعنی
کرامت ونعمت وانعام واحسان
مراداید یجی *
نرکس دیدکلری روملده زرین قدح
چچکدر شعرا کوزی
اکا تشبیه ایدرلر *

ایق ادیعنی داخل اول تقدم وقدم
معناسنه *

مخزون یعنی خزانده محفوظ والنهش
معناسنه *
حکاک حکدنلر قاشیمق وقازیمق
ودلمک معناسنه *
وقاد مضیئ وشعشعه دار *
مرصاد طریق ورصدکاه *

قال عزشانه مثل الجنة التی وعد المتقون فيها انهار من ماء غير آسن الآية

مثنوی

کلامنده بیور ر رب محمود | شو جنتلر کیم ایندی آنی موعود
که وار در دیدی آنده دورلو انهار | کمال سلطنتدن ایندی اظهار
برنجیسی در رصولردن انهار | کمال قدرتندن ایندی اظهار
شو صودندر که دادی کتممشدر | تغیر بولوب آدی کتممشدر
ایکنجیسی درر آق سوددن انهار | کمال صنعتندن قیلدی اظهار
شو سوددندر مزاجی کیم آرودر | طدی طالی کبی رنکی طرودر
اوچنجیسی درر صو جیدن انهار | کمال حکمتندن ایندی اظهار
شو میدندر ایچنلر مست اولور لر | خماری یوق صفادن هست اولورلر
دخی دردنجیسیدر بالدن انهار | کمال رحمتندن قیلدی اظهار
شو بالدندر که طادیدر مصفی | آرودن آرودر مومدندر اصفی

مثنوی

بو ایرمقلر که چون تسنیم اولورلر | هزاران بیکه بر تقسیم اولورلر
اقرلر جنت ایچره ارغی اولمز | کدوکی یرتقی یاریغی اولمز
ایرلر دار و دیواره برابر | الورلر اکسکنجه خلق سراسر
کیمی چشمه کیمی حوض ایدینورلر | کیمی برکه کیمی روض ایدینورلر
اکر بر کسه قیلورسه اراده | یه مجموعن یا بر قاچن اراده
اشارت قیلورا اولور پس روانه | ایریشور در بینجه پس روانه
نه یرده نیجه ایدرسه تصرف | انی اویله ایدر بولور تشرف
نورسمه اشبو دردر دورلو ایرمق | اقوب سیلاب اولوب طولشدرادچق
بولردن غیری کوثر ایرمغی وار | خبر و یرمشدر آندن قطب الادوار
دیدی بیلورمیسز کیم کوثری نه | سعادتلو قول ایرر کوثرینه
دیدی بر نهر در یارتدی الله | بکا جنتنده وعده ایتدی الله
صو یی آق سوددن آق قاردن صوقدر | عسلدن طاتلو قیمقدن صوقدر
ایکی یانی قزل التون کناری | صو قابلاری کمشدن جمله واری
کنارنده اغ اینجودن چادرلر | قورلشدر بصانمشدر صدرلر
ایچنده چای طاشی دریله یاقوت | ترابی مسکدن اطیب جانلره قوت
ایچنلر صو صه مزلر تا ابد هیچ | انی اولمیه ایچمز براحد هیچ
ولی اوکدین مهاجرلر ایچیسر | طریقتده مهاجرلر ایچیسر
بولار کده فقیری اوکدین ایچه | شو کیم خلق آنی صایمزلردی هیچه
طونی اسکی باشی طاغق کزردی | جهانك آرزوندن بزردی
کمسنه سوزلرین ایشتمزیدی | دلکلاری خود اصلا بتمزیدی
کمسنه بونلره آچمزدی قاپو | طپولرا ایتسه لر کچمزدی طاپو
کزرلردی جهانده نامرادین | بولیمزدی بریسی هیچ مرادین

ارودن ار ودر زنبور عسل یعنی بال قورتنك فضلاتندن پاك سدر * و یا قور ذبالصمدن خالصدر * تریسیم جاری یعنی ماسنه در * برکه عربیدر عیس الما یعنی ماسنه * روض حوض جمع اولدیغی بر مستنقع الما یعنی ماسنه *

بولرشول کسه ایدی دیسه الله ... انک آندینی هیچ مایمزدی الله
شولوقدم ماجتن مقبول ایدردی ... اکر آزدیلر یسه بول ایدردی
پس اوّل بونلرا آچه فتح بابی ... پس اوّل بونلرایچه اول شرابی
چو کوثر ایرمغینی بیلدک ای شاه ... چو بیلدک بی کان بیل بولدک ای شاه
ایشت کافورله پس سلسبیلی ... بولردن یا که صورغل سن سبیلی
ایکیسی طوبی دیبندن چقارلر ... جمیع جنّت ایچینه آقرلر
انکچون ویردی حق کافورا اکا آد ... صوقدرآقدرایدر قوخسی شاد
بو بر چشمه درر ابرار ایچرلر ... عباد الله اولو الاسرار ایچرلر
برینه ویردی حق هم سلسبیل آد ... ویروبدر آکاز یر ارنک بو داد
لطافتده اکا ویردی سلاست ... طر اوتدن قودی آنده ملاست
پس آدی لایق اولدی سلسبیله ... مشابه در مزاجی زنجبیله
عرب زیرا کیم استلذ اولورلر ... طادندن زنجبیلک شاذ اولورلر
دخی بر چشمه واردر آدی تسنیم ... خصوصیاتله قیلدی آنی تقسیم
مصفّی بر شرابدر رنکیدر آق ... ختامی مسک اذفرلونی براق
انکچون دیدی حق تسنیم اکا آد ... کیم ارتق ویردی اکا قامودن داد
انکچون دیدی هم اینر هوادن ... دکل یرلر بو زندن یا هبادن
قدحلر باده لر طولا تمامی ... ایچنلر بوله فرخنده نظامی
هم آخر ایچیسرلر آنی آنده ... بوله لر جسم روحی ثانی آنده
ایچرلر صرف آنی قتمزلر آبه ... فرشدرمزلر آنی هیچ شرابه
قلان خلقه انی ممزوج ایدرلر ... بولاری ایچ قلانن اوج ایدرلر (*)
ایچه جک قابی اکواب واباریق ... که یعنی اینجو ساغر آلتون ابریق
مقرّبلر شرابیدر بو فر جام ... عوامه بو قدر آندن جرعه یا جام
چون ابرار آنده کر کافور ایچرلر ... قدحلر طولد یروب وفور ایچرلر
مقرّبلر ولی تسنیم ایچرلر ... طلوطلو کهی کاه نیم ایچرلر
بولر زیرا ایرر توحید ذاته ... مقام وحدته تجریده ذاته
مکین اولوب بولورلر استقامت ... ایدرلر حقّله حقّه اقامت
تفاضیل ایچره واصللر لقایه ... فنا فی الله اولوب عین بقایه
ایچیجک بیله لر آیات بشری ... کچیجک بوله لر غایات بشری
تجلّی ایده آندن حضرت ذات ... بسیلینه بولنه اقصای لذّات

فصل فی مراتب || قال الله تعالی ان المتّقین فی جنّات ونهر فی مقعد صدق الآیة || اهل الجنّة

ایا دولت مقامنده مراتبچون اولان سیّاح ... وبا عزّت مرامنده مطالبچون اولان سیّاح
ایشت امدی بو طالبدن بیان ایتسون مطالبدن خبر ویرسون مراتبدن انی قیلسون سکا ایضاح
بو اثاره اوله ملّاح بو اسراره اوله بوّاح ... اکر اول عالم فتّاح ویررسه علمنه مفتاح

بول چوق وفراوان معناسنه ترکیدر *

سلاست اسانلق ونزاکت معناسنه سلسبیل بوندن مشتقدر سبیل اصلی سلس السبیل یعنی سبیل السبیل اولسه کرک * ملاست همواراق وطوغرولق معناسنه بوندن بومدر له خدای عزّ وجلّ سلسبیله لطافتدن وطراوتدن ودوراودن کرامت بیورردی شویله که تمامی وهر قطره سی یکسان زلال و خوش لذّت در بعض نسخه ده ملاست بر نه ملاحت کلمش *

صرف خالص محض یعنی بر غیری نسنه یه قاتشمش معناسنه *

(*) یعنی خواه ی اهل ودلالن عوامی اوج یعنی فرع ایدرلر *

فر جام دکره ایچلسن قدح *

جرعه دم ایچم وبر یودم صو *

مکین ثابت ومحکم *

بوّاح سرّی اظهار ایدیجی *

چو بیلدك دار رحمانی که عدن اوچماغیدر آنی | دیم پس اهل ایمانی قیلم یرلو یرین افصاح

جمیع انبیا تحقیق کیررلر عدنه قیل تصدیق | شهیدلر هم بیله صدّیق کیررلر عدنه ای نصّاح

وسیله چونکه منصوصدر رسول الهه مخصوصدر | انك درت یانی مرصوصدر دیزلمشدر مقام الواح

طولیسر آنك پس اصحاب رسولك قاتنه احبا ب | آچیسر انلره ابواب بو جه درکاهنه فتّاح

ندکلو اهل بیت کیم وار اولیسر یاننه دوّار | کواکب نیته کیم ادوار اولیجق بدر اولور وضّاح

بولردن صکره کامللر ولیلر علمی شامللر | عبادات ایچره عامللر اکر مفلح وکر فلّاح

بولردن صکره هپ انسان مراتبجه طوله یکسا ن | شو دکلو ایده حق انسان که شرح ایلمیه شرّاح

اوله چوغی بو امتدن طلو ایمان حکمتدن | اقه دریای رحمتدن اوله غرق جانله اشباح

قرا سیغرده براق قیل نجیبسه قیلمه قال وقیل | بولاری آنده بو یله قیل کوکل لوحنده اول لوّاح

بیوردی حق کلامنده که خلق جنّت مقامنده | کلوب دار السّلامنده ایکی بولك اوله ارواح

بری آنك مؤدبلر او حضرتده مقرّبلر | کمالیله مرتّبلر قیلنلر نفسنی اصلاح

ایکنجی کیم اوله مقبول که اصحاب یمین در اول | اولورلردی حقه مشغول عبادتده آچوب اجناح

مقرّبلر ایشت ای شاه دیم کیم لردر اول آگاه | که قیلدی بونلری الله قلان خلقه کوره مصباح

بولردی خیر سابقلر عبادتده موافقلر | شرایعده مطابقلر حقایقده اولان لمّاح

کلنلر مسجده اوکدین بیلنلر تکری بنك وردن | چکنکیم اوله یوم الدّین بولر چوق ایدر ارباح

بولر پس قتلو بختلرده اوتوره عالی تختلرده د | نهالیلرده رختلرده که وضع ایتمش اوله طرّاح

اوتنلر هپ منصبلر جواهرله مهدبلر | نفایسله مطیّبلر چه مشك وعبیر ارباح

اوتوره اشبو قابللر او تختلرده مقابللر | دریله جمله کامللر کیمی عارف کیمی بوّاح

دوکیله شکری خوانلر کیمه‌لر جوهری طونلر | اوتوره سو یکنوب بونلر کیمی فرحان کیمی مفراح

طواف ایده کلوب ولدان ایاغن طوره‌لر غلمان | سوریله دوریله دوران قوریله باده واقداح

صونه‌لر کاسه وابریق ایدوب کوکللری تشریق یق | قیله‌لر جانلری تشویق نفوسه ویره‌لر افراح

ویره‌لر شول شراب کیم یوغ انك هیچ شرابی کیم | بولنمز هیچ سرابی کیم خراب ایده دماغی راح

یمشدن نه دیلرلرسه نکیم ارزو ایدرلرسه | ینه عقل ایرکوررلرسه که نار وارم تفّاح

قوش اتی اشتها اولسه ندکلو مشتها اولسه | ندکلو منتها اولسه که حاضر بلا الحاح

کله آغجلره قونه اوته بکزه یه خوشخوانه | اینه صکره قونه خوانه ترنّمله ایدوب افصاح

اشیدنلر اوله بیهوش بیه‌لر چون اتینی خوش | اوچه کیروکیده اول قوش اوله مرغولله مدّاح

بوکز ایر یشه حور عین هزاران نازله نازین | بوله هر بیریسی یارین ایده‌لر لطفله ملّاح

کیم ایده بونلری تقریر ویا نعمتلری تحریر | ولیکن بوقدر تفسیر چون ایتدم ایلیه ایلاح

مقرّبلر چو بیلندی علی الاجمال دینلدی ح | بوقدر چونکه قیلندی صباحی کوستره اصباح

پس اصحاب یمینی خاص بیان ایدم ای خاص | فصاحتده اولم غوّاص بلاغتده اولم سیّاح

کیره بونلر کلستانه واره باغیله بستانه | صفالر ایچره مستانه اوله‌لر ذوقیله سبّاح

الالردورلو بخشایش اوله‌لر شاد وآسایش | بوله‌لردورلو آرایش اوله‌لر جوقله سیّاح

رسول الله ایتمش درانی اصحاب اشتمش در | سوزنده آندلر ایچمش در اوله‌لر طوقیله سیّاح

اوله‌لر منتظم احوال یمشلر ایده‌لر ایصال | ایر یشه بردخی فی الحال اوله لرذه قلمه سیّاح

نصّاح نصحك تجدیله خالص وصادق * معناسنه التوبة النصوح بوندندر *

لمّاح دفعةً اکسزدن نظر ایلیجی *

نهالیلرده یعنی فرشلرده ومسندلرده * عبیر معروف قوقولی نسنه‌در قال فی القاموس العبیر الزعفران او اخلاط من الطیب انتهی * مرکّب در

اباریق جمع ابریق در یعنی بر نسنه *

شراب معروف وقدر یوقدر مقامده وهی شراب یعنی سراب وعیب معناسنه اولور *

ضبال وغش وصرور ایچون همزه

نار انار در *

سی تخفیف اولنمشدر ایتمك ابرام وابرام ده *

الحاح ترنّم حرکت ایله ابرام معنی

ابلاح ایدوب ذنب تعمیل یعنی ماعدا قنیله هو اله قیل * کلنمش

سنی اسم مصدر در

آسایش آرام کبی * ارایش دراییدندن معناسنه

آرایش اسم مصدر زیب وزینت معناسنه * بزه‌ینمك کبی

نیجه کیم داده آدایرمز بودادلاره داد ایرمز
بولان اول مقدّس ذات ویر یسر اعظم لذّات
و یر یسر ذوالکمال الله بقالر ذوالجلال الله

بولرده شاده شاد ایرمز اوله‌لر شوقله سیّاح
اوله لر عقّله بالذّات اوله‌لر خلقله سیّاح
لیقالر ذوالجمال الله اوله‌لر عشقله سیّاح

جلالی قدر اعلی در چون اطوار تجلّی دن
جمالی نور اجلی در پس انوار تجلّی دن

مثنوی

ایشت نقل ایدم اصحاب یمینی
قرار ایده بولر ازهار ایچنده
اوتورالر اغاجلر کولکه‌سنده
اغاجلر اوله دوبدز اوله بیتّمش
اغاج وار کولکه‌سی کیم کچمیه هیچ
دخی بو یوردی اول سلطان ابرار
اول آغجلرده چگْلر وار کموشدن
سماع ایتمکلکه چون شوق ایدرلر
پس الله الکریم امر ایدر سردر
انگ چگْلرنی تحریک ایدر یسر
کر اول ادنی ایشتسه اهل دنیا
ندکلو وار یسه دنیاده آواز
اول آغجلرده مجموعی بولینور
کشدندرندکلو وار سه اشجار
کیمینگ یپرغی وار آق کوشدن
کمینگ قیزل التون یپرغی وار
اغجلارگ قموکوکی هواده
سحر یلی صبا زلفنده ناکاه
بر آواز ایشدیلور طتلوز یبا
خصوصا او رمغیچون درده مرهم
ویریلور جانلرینه بخت بر بخت
اوله هر بیری تمتگ کوکچه عالی
بیورمشدر خبرده اول یوزی ماه
قریجقلر که وار درساچلری آق
قیله حق انلری هرکیجه ابکار
چون آنی عایشه آنا ایشتدی
دیدی اولمایه‌می آجی بوتنده
ار ینه عاشق اوله بوخاتونلر

مثنوی

صاچم کُللر یوزینه شب نمینی
سرای کُشکْ و قصر انهار ایچنده
بیان ایدم اغاجگ کولکه‌سنده
یمشلارن آنگ کیم اوله بیمش
سکرتسه یوز ییل اتلو کچمیه هیچ
که وار در جنّت ایچره دورلو اشجار
اوترلر طتلو صو رنادن قمشدن
اول آغجلاره عزم ایدوب کدرلر
که عرش التندن آتلدییل اسردر
او چگْلرگ اونین خلق ایشدیسر
طربدن اولمه‌دی سُفلی وعُلیا
ویاخود سازاونون دن اولسه پرواز
صداسی وُاداسی هپ بلینور
جواهردندرر مجموعی احجار
یمیشی وار لطیف برّاق کمشدن
دبنده مشک عنبر طپراغی وار
یمش لاری یره آصْلو اواده
اسرسه یپرغنْ دترتسه کاه کاه
دوشر جانلر کلستانینه دیبا
اوقورلر سورهٔ یوسفله مریم
قوریلور تنلرینه تخت بر تخت
اوتورنلر اوله شمس المعالی
صحب الفاظ کوهربارنی شاه
اقردی کوزلرندن یاش وچاپاق
انگ قدرتلرینه ایرمز افکار
یشانوب یشمغن دیشن اشتدی
دیدی اولمایه آجی یارین آنده
اوتو زاوچر یاشنده اوله بونلر

شب نم چه وکیجه رطوبتی که نوعایلی اصطلاحدر چیق وفارسیده ژاله دخی دیرلر * کولکه‌سن‌ده ایکنجیده لفظی متصل تام تجنیس‌در کولکدر زیرا مرادی کولکه‌سنی ده دیرکه * صورنا لمدنده نای سوردر دوکوندرده وطوی لرده چالنان * طربدن اولمه دی سفلی وعلیا یعنی فرح وذوقدن زیر وزبر اولوردی * پروازلفنده قنادآچمق واصطلاحده بر وفتحله هواده اوچمقدر * چاپاق علی کبی استیلا اوداده ایدر عربیده صودر کیبکدن اولانه یاش دیرلر * چاپاق وچیپان کوزدن بعاری الان برغیری سببدن اولانه چپان دیرلرترکیکی در * آجی یعنی خبرن وقولن دیکل دن اسم دریعنی چون عایشه اجی ایشتدی * شباب یعنی ازه یاشلقدلک دیشن یعنی بعیرن ازاله بکارت وقتنده اولان اغری *

اگر بر عورت ایکی آره وارسه
واره هر قنغسینه کیم دیلرسه

بو خاتونلر شودرلر طاقنیسر
کیم ادنی نوری آفاقه قنیسر

کیه هر بیری یتمش طون تمامت
بوطونلرله چو عرض ایلیه قامت

گورینه ایلکی اندام ایچنده
قزل سوجی نته کیم جام ایچنده

چو سوز بو غایته ایردی شهاسن
ایشت باری دیم غاینده احسن

اگرچه بو قدر را آگه نهایت
ولی سعی بلیغ ایدم بغایت

گورامدی حق نیجه قیدین قیوردی
حدیث قدسی ایچنده بیوردی

که صالح قوللرم چون ایندم اعداد
شول اشیایی کیم ایرمزا آگه اعداد

که هر کیمزکوزلرا آنی کورمشدر
کسنه هیچ قولاغ ایرگورمشدر

بشر گوگلندن املا کچمشدر
بو اقلیدی کمسنه اچممشدر

أَعْدَدْتُ لِعِبَادِيَ الصَّالِحِينَ مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ وَلَا أُذُنٌ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ

بیوردی هم کیرو قرآن ایچنده
بو سوزک مثلنی فرقان ایچنده

که بن قوللارمیچون شول قدرلر
برتدم کیزلدم کایرمز نظرلر

انی گوزلر قرارندن برتدم
عوض ویرمکچون انلاره دوزتدم

قال الله تعالی فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

بو معنیدن دیمش در ابن عبّاس
نثار ایدوب معطّر لفظی انفاس

که بدی قات یر و گوکلر نظامی
بری بیر بنه اولشسه تمامی

تمامت جنتک کیکلیکی کیم وار
اولوردی طولی عرضی اشبو مقدار

اک ادنی شخصه کیم جنّت ویره دیر
ویر یسرا آگا بیک ییللق قدر ییر

یقینی ایراغینی گوریسردیر
آلی آیاغی کوزی گوریسردیر

بو سوزدن بر عجب سوزدخی سویلر
سوزندن دردوکوب جانلری طویلر

ندکلو وار یسه دیر جنّ وانسان
قمو بر مؤمنه ویرلسه یکسان

جمیعن ایچوریدی ییدریدی
یمکدن شکره طونلر کیدوریدی

بر اوبز قنادنجه نعمتندن
انک اکسلمیدی دیر قتندن

دیدی سدّی علیه الرّحمه برسوز
گرک کیم اکلیه رند جهان سوز

بدی گوکی یری جمع ایلسه دیر
دونو بن بونلری قطع ایلسه دیر

که تا طوغراتسه خردل دانه سنجه
اوخردل دانه سینک هر برنجه

حقنک اشبو قدر در جنّتی وار
او جنّتلرده فضلی رحمتی وار

بو جنّتلر کیرو بیر کوکجه مقدار
اولوه کینکلیکی فکرایت امدی کل وار

انکچون دیدی اول سلطان کونین
رسالت معدنی برهان کونین

که هر بر مؤمنک ادنی واشرف
اوله برخیمه سی دردن مجوف

طاقنیسر ایله قنیسر تجنیس زاید
قبیلندندر معنای بیت بو محبوبه‌لر
شویله‌در روح وار ایدلرله مزین
لرکه انلرک ادنی نوری آفاقی
اولور * یاماسار یعنی شراب مرادقانی در *
سوجی یعنی اولده کی اعداد
اعداد مصراع اولده کی ایکنجی
کسریله حاضر وآماده قیلمق *
اعداد فتحله عددک جمعیدر *

برادوز ترکیدر هوری اسلك یعنی
هوری جبین *
رند عاشق و دردمند و عارف
معناسنه *

اوزنلیغی اوله کوکه برابر
قپوسی اوله درت بیڭ قیزل التون
ایچنده جمله اهلی طوته اوطان
واروب سیر ایلسه بر نیچه سینه

زهی لطف وکرم الله اکبر
بها کیم بوله دی اولسیدی صاتون
اوله اورته یرنده کند وسلطان
بری کورمیه کیم بیر نجسی نه

چوتقر بر مراتبچون قودم فرش اوستنه دیباج
کرکز شطحله طامات کرکدر دال اوله قامات
ولی کیم اوله فردانه بو یوله کیره مردانه
قودی اقلیمنی ادهم بودرده بولدی مرهم
کلیم کیدی کلیم موسی بقاسن چالک ایدوب عیسی
جکرلر قانه غرق اولدی بوکز قان جانه غرق اولدی
ایشت صاحب شر یعتدن اثر بولدی طر
نه ایدم بن نهایتدن یه اسرار ولایتدن
مکر شول سوزیکیم الله دیدی دیدی رسول الله
بیوردی خواجه کونین کلامی قرة العینین
که کوشکلر واردر اوچمقده سوز انلاری اوچمقده
ایچندن کورکورطاشی حجاب اولمز اکا طاشی
دید بلر کیملرک اوله کیم اوله بونلری بوله
که نرم ایده کلامینی یدوره هم طعامینی
او یورکن خلق نماز ایده نماز ایچره نیاز ایده
بیوررکیر واول سرورکه اوچماغ ایچره بر بر وار
اکا انلر کیررلر کیم چوغمکینی کوررلر کیم
بیوردی هم رسول الله حبیب الله خلیل الله
که دوستلق ایلیه لله سوه برمؤمنی فی الله
وبره حق کوشکلر ازهردن تمام یتمش بیڭ انوردن
اولیسر یوزلری براق نته کیم شمس ایدر اشراق
دیه کم خلق وارەلم بزسونلره ایره لم بز
کله لر کوره لر بونلر هپ اولمش یوزلری کونلر
بیر کش مشرب ومذهب یشل سندس کیررلر هپ
ایرشمش سز وقدیله یزلمش النه خدیله
که بوشونلر ایدی لله سوشمشلر ایدی فی الله
کل امدی کل سوش لله کل امدی کل قوش لله
دخی بیوردی پیغمبر او جمله عالمه سرور
شوکیم حکمنده اهلنده تمام عدل ایده ایلنده

بوکز کلی مطالبچون قویم عرش اوستنه دیباج
بو نظم اوزره اوله شهمات هزاران بیڭ ادی
که زیرا شبو میدانه ایق بصدیمی کور حلاج
نیچه آنڭ کبی صد هم قودی زر تخت وزرین تاج
وجودن محوایدوب فرسی صفاتن ویردیدی تاراج
اوجان جانانه غرق اولدی اوجانان تابوله منهاج
خبر بیلدی حقیقتدن سفر قیلدی ایدوب
و یاخود اول ولایتدن ندکلو ایدم استخراج
اکر اولورسه فضل الله ایدم برقاچنی اخراج
نظامی ذرة اللونیین سراج عالم وهاج
اکر اولورسه اوچمقده اکا اوجوب قنادڭ آج
طشندن ایچنڭ کاشی کوز وکوربی حجاب بها
دیدی انلر واره طوله اوکوشکلرده اوله نهاج
اولشدوره صیامینی اوله اکثر کوننده آج
نسینه عز ونازایده چوقولدر ربنه محتاج
اکا دار الفرح درلر فرح بولور کیرن افواج
فرح لر ایر کوررلر کیم که باشدن آشمیه امواج
که هر کیم فی سبیل الله محبتده ایده انتاج
بوله قایم اوله بالله سوه آفرادا کرازواج
که بر یاقوت احمردن دیرک اوزره ایله ادراج
طولر طاغیله طاش اوراق کولر صحرا وباغ آغاج
نه ویردی هم کورەلم بزدوزن من نطفة امشاج
کورن کوزکند ودن کونلر نته کیم کعبهٔ حجاج
طرز زیور اشهب که دوشده کورمدی نساج
که بر نورانی خطیله دکول التون یا اسفیداج
قرشمشلر ایدی بالله قاتشدیرر بونی امزاج
کل امدی کل قرش لله دشانه وصلچون دیباج
که عادللر اوله سر بردوشانه اصلچون دیباج
وله نورانی منبرده دوشانه بدلچون دیباج

فرش زمینده انتفاع ناس ایچون مفروش ومبسوط در * شطح بیرایه معناسنه اصطلاحده شول کلماته دیرلر که انده مرایاء رعونت ودعوی اوله * طامات فی الرزی والافعال سوم وفوائد واذه مستعمل * شطرنج لعبنده ماهر اولان * حلاج المنصور الحلاج اتاسی لقبی ایله مشهور بو مقامده مقصود ابو المغیث حسین بن المنصور در * اللونیین یعنی ایکی رنک که اق وقارا اولا مراد کوندز وکیجه در * نرم یوموشاق * مطرز بیاض سیاهنه غالب اولان

مقامی اول اوله آنڭ یمینی اوله رحمانڭ	قننده اولو سلطانڭ دوشانه عدلچون دیباج
بق امدی کور زهی دولت بق امدی کور زهی	بق امدی کور زهی عزّت دوشانه اهلچون دیباج
زهی حنّان اجلی کیم زهی منّان اولی کیم	زهی دیّان اعلی کیم دوشانه فضلچون دیباج

مثنوی

جلالی قدر اعلی درچون اطوار تجلّی دن

جمالی نور اجلی در پس انوار تجلّی دن

مثنوی

چو ویره قوللرینه تختله تاج	دوشایه تختلره ناسنج ودیباج
دیه لم پس نجه در تاجله تخت	نه رسمه در تمامت رختله بخت
روایندرکیسر هر بری تاج	کیمی التون کیمیسی جوهری تاج
بو تیجانڭ اڭ ادنی اینجوسی دیر	تمامت شرقی غربی ایده تنویر
اولیسر قوللرنده اوج بلازك	که قوللر آنکیله اوله نازك
بری التون بری کومش اوله آق	بری یاقوتله لؤلؤی برّاق
کیه سی سندس واستبرق اوله	هر بیرلر درکین مستغرق اوله
بغایت اینجه درسندس لباسی	قالین اولیسر استبرق قباسی
یشل طونلر بوایکی دورلو طونلر	کیه لرهم ارنلر هم خاتونلر
نه رنگ خود استنورسه بولنیسر	ولی یاشللری نازن اولیسر
اولیسر تختلری التوندن الواح	کوریجک غشی ایدیسر آنی ارواح
قونیله طرحلر بنه درّ وجوهر	زبرجد اورتنه لعلیله کوهر
دوشانه تختلره انواع رفرق	بو رفرفلرده مسند قونه صف صف
چون بنمك دلرسه اسّی ناکاه	که تاسیران ایده ایلینی کاه کاه
تواضع ایلیه آکا اکیله	نته کیم قوللری ایدر بکیله
بنه آغاه وایه ایده پرتاب	ابره قنده دیلرسه همچو مهتاب
چون کورمك دیلرسه یارنی یار	بنه تختنه اوله اول یا که سیّار
ایر بشه قردشه بیلیشه فی الحال	کریشه کوریشه بیلشه فی الحال
دیه بیلورمیسن هیچ ای قرنداش	سنکله یاردق دنیاده آداش
فلان مجلسده وارمی خاطرکده	نه سویلشدك طوررمی خاطرکده
دعا قیلدوق حق ایتمش آنده غفران	بوکون الحمد لله قیلمش احسان
مکر برکون سؤال ایندیلر اصحاب	دیدیلر یا رسول الله که درباب

قال الله تعالی ومساکن طیبة فی جنات عدن الآیة

بو سوزڭ معنسین ایله مبیّن	که نابیله وزآنی بز معیّن
بیوردی قصرلر درّ لؤلؤلردن	دریغ او لماپسردر اولولردن
اوله هر قصر ایچنده یتمش دار	قمو یاقوت احمردن نکیم وار

ناسنج: التون وکومش وابریشم وغیری اغریبها الو نسنه دن طوقنمش مسیر یروضت هر بیرلریندن بر لباسلر *

تیجان: تاجلك جمعی در *

نازن: لطیف ومستحسن ومحبوب معناسنه *

غشی: بیهوشلق وعیی معناسنه *

کمدوب: دوشمك معناسنه

همچو مهتاب: ای ایدین یعنی مهتاب نوری مهتاب یعنی ایدین اولور یعنی هلال ایدی اولدیغی ایرو *

درباب: اکله وبیل دیکلری کامه نقوب ایله یعنی بوقله دیکل اولور *

بوكزمردار ايچنده يتمش اوّوار — زمرّددن يشل ديوار دوّار
مرآوده يتمشر تخت اورلو بدر — كه هر بيرينه يتمش فرش اولو بدر
بوكزمرفرشه اول فرّاش قدرت — بررنك ايلمش نقّاش قدرت
اوتورر هرفراش اوستنده برخوب — اوزى يوزى كوزى سوزى محبوب
مرآوده وار كيرو يتمش موائد — برنده وار كيرو يتمش فوائد
كيرو هر اوده وار يتمش وصايف — قمر يوزلو شكر سوزلو لطائف
و يره هر مؤمنه اول ربّ الارباب — شو دكلو قوّتى فتّاح الابواب
كه مجموعنه ايره ايده صحبت — جميعنه ايرشه يره محبّت
روايتدر كه براعرابى كلدى — رسول كايناتك يولن آلدى
ديدى يكم يا ابا القاسم خبر وير — سؤاليمه جوابى معتبر وير
سنك زعمك بودركيم اوچمق اهلى — ييوب ايچوب اولولر قوچمق اهلى
ديدى شول تكرى حقيچون كه جانم — النده در انك يوقدر كمانم
كه هر برمؤمنه اول يوجه حضرت — و يره يوزارجه قوّت ايچره قوت
يمك ايچمكده اينمككده جماعى — يوزارجه بوليسرلر اجتماعى
ديدى اعرابى اشبوسوز عجب در — كه بومعنى ندندر نه سبب در
يسه ايچسه اولوردى آكا حاجت — دكل حاجت برى بخود حاشا جنّت
ديدى ييوب ايچنلر دركه درّلر — شو درلركيم اوله لرمشك درّلر
دخى بو بورديكيم حق ايده الهام — ايده جانلرغدا سن اوّل انعام
كه ايدهلر حضرتينه حمد و تسبيح — ايرشه جانلاره تادورلو تفريح
دكلدر چونكه جنّت دار تكليف — اوليسردر محقق دار تشريف
پس آنده حمد و تسبيح اوله لذّات — سراسر هر مقامى طوله لذّات
چو يماكه كه كوكلى اوزاده آل — ديه سبحانك اللّهم اوّل
نه جنسدن كيم ايده رسه اشتهالر — كليسر دورلو دورلو مشتهالر
شولوق ساعت نيجه خوانلر كله دير — كه هر برمائده برميل اوله دير
اوله هر مائده اوزره طبقلر — يواقيت و زبرجددن چنقلر
يمكلر چون قونه برلو بر ينه — طدى هيچ بكزميه بربرينه
چنكيم اوله لر فارغ غدادن — ايده لر حمد له شكرى دعادن

قال الله تعالى وآخر دعويهم ان الحمد لله ربّ العالمين

ديديلركيم شو وقتن كيم خلايق — بوله لر يرلو ييرين جانه لايق
رسول الله آونده حمد ايديسر — جميع جنّت اهلى ايشديسر
نيجه حمد ايتمسون كوررفمتينى — كمال قدرت اعلى طلعتينى
كيم آنك دولتنده جنّ و انسان — ندكلو بوله يلركور لطف و احسان

فرش وفراش بلا تشديد دوشك * فراش تشديد له دوشيجى *

طلعت ديدار وجمال معناسنه *

شولرکم بونلرک قیدین یدیلر | بولیسردردشر جنّت دیدیلر
ایکینک بیری کومش بیری التون | کورنلر اولیسر حیران ومفتون
ایکیسی اوله هم یاقوت احمر | صناسن کیم شعاعی بدراقمر
ایچنده ایکی مو موفور آقیسر | قرشمش مشکله کافور اقیسر
اقیسرنیده کیم دریای عمّان | طولیسر روضه سی خرما ورمّان
زمرّددن اوله خرما بداغی | یمشلردن طوله قصد یله باغی
قیزل التوندن اوله یپراغی هپ | عسلدن طتلو وسوددن اق اغی هپ
چکردک اولمیه یمشلرنده | که زحمت اولمیه تادشلرنده
که جنّت ملکی دردارکرامت | کیرنلر اولیسر غمدن سلامت
نه ملک اولور الهی ملک باقی | نیدرلر بو فنا شام وعراقی
قدری قیلمق کرکدر جسم وجانی | یله ویرمک کرکدر آدی صانی
واروب اول ملکده کیرمک لکیچون | یوجه درکاهکه ایرمک لکیچون
الهی سن غنی سن بن فقیرم | تنبوکده اللری باغلو اسیرم
بوکیک ملککده باکا برآراجق | بو چوق نعمتلرکدین برپاراجق
ویررسک نوله ای وهّاب خلّاق | طلبدرسک نوله ای قسّام الارزاق
بنم کبی مدد سزبی نوایی | اسرکب دردینه قیلسک دوایی
نه نقص اوله کمال قدرتکدن | نه کیده یاجلال حضرتکدن
عمارت ایله پس کوکلم خرابن | انجورکل جامه حکمت شرابن
اولام تابنده مست لایزالی | بولام دستکده مست لایزالی
محبّت عالمندن برنظر قیل | که قالی قیل قیله قاله برقیل
حبیبک پرتوندن براثر ویر | که حالی خالی قیله بال تنویر
ایررحقّ الیقینه و برعوارف | عوارف مجلسنده صون معارف
حقائق ایلنه پروازایدم تا | دقائق دیلنه آغازایدم تا
کلوب کشف ایدم اسرارمعانی | نثار ایلیم آثار مبانی
بولنلر کوهریمی اوله لرشاه | النلر پرتویمی اوله لرماه

یمکلرچون ینه دوبدرجلادتدن ایده ایراث | اوله عشرت کیجه کوندوز طراوتدن ایده ایراث
ویریسرشول قدحلرکیم کیدیسرشول ترحلر | کیم ایریسرشول فرحلرکیم سخاوتدن ایله ایراث
که تابو عالم وانسان بکلی پاک اوله یکسان | ایریشه بی حساب احسان هویّتدن ایله ایراث
اوله پس جان ودل زاهرارینه باطن وظاهر | تعلقدن اوله ظاهر طهارتدن ایده ایراث

قال الله تعالی وسقیهم ربّهم شرابا طهورا

سقیهم ربّهم جامن صونه عشاقه فرجامن | که خیرایدوب سرانجامن عنایتدن ایله ایراث
اولورمیسن عجب آگاه نه بیوردی رسول الله | نلر ویرو دیدی الله عبادتدن ایده ایراث

رمان انار یمشی *

قالی نوا کی بعرودی نعمت * قالی قیل قیله اه یعنی قال قیل
بازیکی قیله اورتاده برقیل قاله
کیمسنک عجبینک قال مرتبه سن
یعنی سنک ابده * هاله عبدال ابده
که هالی خالی قیله اولکی خاء مهمله
قالسک مقابلیدر یعنی حالی
ایله * ظلمت کدورت ایلیه
ماسوادن التفات واپاک
خالی قیله و خاطرکاف القاموس *
بال هال و خاطر باشلیق فی الفتاح
آغاز اول ابتدای کار *
اللغة ابتدای کار
طراوت تازه لک * قیل الترح حرکه
غصه وملامت
ترح *
الهم نورانی *
زاهر صو اوجی آهسرکار
سرانجام *
معناسنه *

كه دنياده بزه احباب اكر آل واكر اصحاب   اچه حق بونلره ابواب سعادتدن ايده ايراث
اوله يوسف سليمان وش اوله لر يعنى سلطان وش   اوله لر هپ كريمان وش كرامتدن ايله ايراث
كل امدى استماع ايله درونكدن سماع ايله   كيروب چرخه سماع ايله ضيافتدن ايله ايراث
ندر كور ابن عباسى اشيدوب اعلم النّاسى   جواهر دوكوب انفاسى نفاستدن ايله ايراث
كه جنّت اهلى هپ شبان اوليسرلر قموغو بان   سقلسز جمله محبوبان لطافتدن ايده ايراث
كه قيل اولمايه طاشنده مكر كيم اوله باشنده   يه كرپكلرده قاشنده ملاحتدن ايده ايراث
ديديلر بعضى راويلر بيق بيرى اوله اخضر   سچيله تادشيدن ارعلامتدن ايده ايراث
اوله قامتلرى والا ادم آتاكبى اعلى   اوله التمش ارشن بالا فخامتدن ايده ايراث
اوله عيسى ياشنه هپ اوتوز اوچرده لب بر   بدنلر آق اوله غبغب بغايتده ايده ايراث
كيه جمله بشر حلّه تمامت يتمشر حلّه   ايرشمش يتمشر حلّه طراوتدن ايده ايراث
قمونك رنكى كونا كون يشل زنكارى آل ميكون   صار ورمّان آق كلكون تمامتدن ايده ايراث
اونر پرمقلرنه خوب اونر يوزك اوله مرغوب   بغايت اوله لر محبوب محبتدن ايده ايراث
بيوردى هم كبير واول شاه دلرسه هركشى ناكاه   كيم اوغلان ويره اول الله زيادتدن ايله ايراث
هلالى تيزكبه اوله چو برساعت تمام طوله   طغوره اوغلانن بوله اودولتدن ايده ايراث
اولطفى چوق غنى سلطان شودكلوقيلسر احسان   كاوتانه جنّله انسان سلامتدن ايده ايراث
كه هتى اوله كيم كمسه ديلايه كيم اكين اكسه   كليسر اشتها نفسه بوحالتدن ايله ايراث
ديه يارب دستور ويراكين اكم سورم بن يير   ديه هپ ويرمشم بر بر كفايتدن ايده ايراث
ديه ويردك بلى يارب بكا نعمتلرى اغلب   ولى اولدى اكين مطلب حراثتدن ايله ايراث
ديه يا آدم اوغلانى طيورمزسنى قالانى   چو طويمزسن پس آل آنى جزالتدن ايله ايراث
اكاّ فى الحال بته رسته بچه درحال ايده دسته   قيله طاغلر كبى بسته زراعتدن ايده ايراث
بيوردى اول كريم الذّات چو مؤمنلر طوله جنّات   قو پيسر بيله ذرّيات صداقتدن ايله ايراث
اولوسينه سبب ايمان كچيسينه سبب احسان   قموسينه سبب رضوان سماحتدن ايله ايراث
آتا آنا اوله مسرور طوله كوكلرى پرنور   اوله خاطرلرى معمور عمارتدن ايده ايراث
زهى ستّار اعظم كم زهى غفّار اعلم كم   زهى جبّار عالم كم جلالتدن ايله ايراث

جلالى قدرى اعلادر هون اطوار تجلّى دن
جمالى نورى اجلادر پس انوار تجلّى دن

مثنوى

روايتده كلوبدر اندر اخبار   كه مؤمن واركه طوته چونكه اوطان
شودكلو اوله نورى هيبتى كم   اورى دو يامه اوزينه آتك
ملك آيده كه بوقول يا الهى   خطاب ايره بنى تبجيل ايدردى
چو بوقول ايدريدى بكا اكرام

مثنوى

كيم آنى نقل ايدرلر بيزه اخيار   اوايسر عزّت ايچره صانكه سلطان
ملك كوكلينه دوشه هيبتى كم   كوزى باقاميه يوزينه آنك
ندن بولدى بو انوارى كماهى   بكا ذكر ايليوب تهليل ايدردى
بوكون بنده قيلورم آكه اكرام

يتمشر ايكنجى يتمش ايرشمش معناسنه * طراوت طاء مهمله ايله شراوت معناسنده * جزالت چوغ اولمق * رسته ضمله بتمش زنبات معناسنده * دسته باغلو معناسنه بسته كبى * سماحت جومردلك *

روایتده کلور بدر مصطفی دن | وفا گنجینه سی کان صفادن
بیوردی قول اوله او چماغ ایچنده | سرایی وکشک و باغ ایرماغ ایچنده
افندیسی چو کوره رفعتینی | تعجب بیله حقک صنعتینی
دیه عالم عجب در نولدی یارب | که قولم بندن اعلی اولدی یارب
بیوره حق انگچوندر بو احوال | که سندن ارتق ایتمشدی اول اعمال
نه دردکله رسول کائناتی | کیم اول بیلدردی حقی ممکناتی
که جنت ایچره وار شول عالی کشکلر | که یوقدر انلرک امثالی کشکلر
انک اهلینی جنت اهلی کورزلر | نه کیم یلدزی کوزلیه کورزلر
دیدیلر یارسول الله بلی در | ولی بو انبیانک منزلیدر
بولردن غیری کمسه ایرمز آکا | بولر کیررکسنه کیرمز آکا
دیدی شول تنگری حقیچون که جانم | انک النده در یوقدر گمانم
کیریسر لردرا کا شول ارنلر | که حقه مرسلینه حق دینلر
بو سوزلردن دخی اعلی اشارت | دیو بدرایلیو بدرخوش بشارت
کیم اک ادناسی جنت اهلنک دیر | شو کیم قامودن الچق بولیسر ییر
شودرکیم آکه سکسان بیک تمامت | ویر یله قول یوزی گل سرو قامت
دخی ویر یله یتمش ایکی ازواج | کیه دیباج اوزینه جوهری تاج
ایر یشه نوری شرقدن غربه انک | ینیشه برقی بعده قربه انک
قور یله اوستنه برقبه لؤلؤ | که یاقوتیله اوله طرحی صولو
ایچی جابیه وصنعاجه یر وار | برایلق اوله یعنی آکا مقدار
اک ادنی بو اولیجق وار قیاس ایت | ندر اعلاسی بیل حقه سپاس ایت
بیان ایتمدی کر اولدیسه مفهوم | عیان ایتمدی کر اولدیسه معلوم
بر آز احوالنه کیرو سمیع اول | چو یوق امکانی دینما که جمیع اول
که صفمز حقه یه دریای عمان | قرنجه نه بیلور کیمدر سلیمان
اگر دریادن اولور قطره پیدا | اولور رهم قطره دن دریا هویدا
اشارت بیلنه ایتدم بشارت | که وارسه عقلی یکفیه الاشارت
قولاغنک مرکز بن پرکار حکمت | قلور سنک ویلیم ابکار حکمت
دیدی اول کائناتنک آفتابی | اوله او چماق ایچینک صافی تابی
که طغمادین کونش تاچین سحرده | نجیسه ایله در آنده اثرده
هواسی جنتنک مرغوب اولیسر | صوق یوق اسی یوق مرطوب اولیسر
مفسرلر دیدی جنت زمانی | ضیا درصبح منور در مکانی
کونش یوق آنده کیم طوغه طولینه | کیجه کوندز نه سی پس بیلینه
دیدیلر رفع اولسه عالم حجابی | نته کیم خوب اچه یوزدن نقابی
تجلی ایده نور الله اعظم | منور اوله پس عرش معظم
دوشه فرشه بونورک انعکاسی | اوله ظاهر ظهورک انعکاسی

بیله

هادیه جمیله شاه اوزبر شیخش آدیدر *
صنعاء ... اوزبر شهرش نامیدر *
سپاس کیبی له منت وشکر
هوید ا هانکه ... تکمیله دخی ... ظهور *
لفقد ... ... کرکی ظهور
... ایله ... دیدیلری
... ایله ... دایره
پرکار ... سنه درکه انکله دایره
معروف ... صادقدن کونش *
چیزیلر * ... ادصبح
چین ... ولان وقتلدر
طاو ...

بیله پس اهل جنت اولدی کوندوز | قمو مستغرق اوله نوره دوبدوز
کیجه اولدیغنه بودر علامت | حجاب اینه وقبلابه تمامت
دخی اوچمقده کمسه اولمز اعزاب | قمو آولو اوله اعجام واعراب
عجم جه ترکجه اولمایه کلامی | عربجه سویلیه جمله تمامی
علی دیدی بیوردی شاه کونین | هدایت کوکلرنده ماه کونین
کیم او چماق ایچره وار بر اولو بازار | او بازاری کورنلر اوله لر زار
بولنمز صاتو بازار اول مکانده | ولیکن صاتلور صورتلر آنده
ندن کیم اشتها ایتسه ارنلر | الوب اول صورته کیررکرنلر
دیدیلر یعنی طالب اولسه انسان | که بوله اول حسننده دورلو احسان
چلب تڭری کمال قدرتندن | نظر قیله جلال حضرتندن
انی اول صورته تصو یرایده دیر | که یعنی صورتن تنو یرایده دیر
بیلن عارفلر اول سوقڭ نهادن | که سوق المعرفت و یردیلر آدن
محققلر دیدیلر برعجب سوز | کیم آنلا ایتدیلر بیك رازی مرموز
مقرّبلرنه صورت کیم دیلرلر | همین اول صورته تبدیل اولورلر
کرکسه اول ملك اولسون کرك ناس | اولور بوندن نته کیم خضر والیاس
دیلرلر ایسه شهرستان اولورلر | انڭ ایچنده بررلر الورلر
و یرن آن کیروکندیلر اولور | ار ر ایررمان کند ویی بولور
بولنمز کندیدن غیری بر انسان | اکرچه جمله طولش یر بر انسان
بوسوز تحقیقه راجعدر بیلنمز | یری واردر بو برده آیدلنمز
نیکیم استسه الحاصل انسان | اولیسردر اول ایشه واصل انسان

قال الله تعالى وفيها ما تشتهيه الانفس وتلذ الاعين الآية

انس دیدی دیدیکان رسالت | کم آکا اینددی ارکان رسالت
که هرجمعه کله اول سوقه امت | اسه ریح الشمال از باد رحمت
اسه یوزلارینه بادی معطّر | عجه طونلارینه مشکیله عنبر
بولارڭ آرتیسر آنده کمالی | زیاده اولیسر حسنی جمالی
سفرلردن سراینه کربجك | دیه لر بونلری اهلی کوربجك
بولرده آیده لر والله سزهم | شو وقتدن کیم کتدڭز قیلدڭ بزم
کیم اولمشدر کمالیگز زیاده | کیده لیدن جمالیگز زیاده
مناسب بوسوزه فرقان ایچنده | بیوردی حق ایشت قرآن ایچنده

قال تعالى ولدینا مزید

دیدی بعض مفسرلر بو آیت | بیان ایدر عطایی بی نهایت

اعزاب: زاء معجمه ایله عزبڭ جمعیدر عزب کله مجرد کسنه که اهلی اولیه *

نهاد: اصل و بنیاد *

اسه ریح الشمال از باد رحمت: اسه ریح الشمال از باد رحمت یاسین شمال دیدکلری یل اسه رحمت یلندن که چونکه جنوب و صبا ایله دبور و صبا دیدکلرندن بیل اسه رحمت یلندن کدر که جنوب ... اقلیم لرده صفاسی اولان ... اسمی مرغوب در کلدار کچیك وترك اذ صبا *

کلور وقت المزید ایچره عیانی
بواو چندن ارمغان اولدرکه بیری
کلامنده نته کیم دیدی آنی

حقنکْ اوج دورلو خلقه ارمغانی
جهان ایچره بولنماز هیچ نظیری
بیان ایتدی بزه بوارمغانی

قال الله تعالی فلا تعلم نفسٌ ما اُخفی لهم من قرة اعین جزاءً بما کانوا یعملون *

ایکنجی ارمغانی بودر آنکْ
که کندی لطفله ویره سلامی
کلامنده نته کم دیدی آنی

الیسرلذت آندن عقل و جانکْ
انکْ اردنجه سویلیه یه کلامی
بیان ایتدی بیزه بوارمغانی

قال الله تعالی سلامٌ قولاً من ربّ الرّحیم

بودر آنکْ اوچنجی ارمغانی
بیوره راضیم سزدن حقیقت
ایکیسندنده بوافضل اولیسر
کلامنده نته کیم دیدی آنی

بیان ایده او یوزده چوق معانی
ابد کینمیه سز بزدن حقیقت
نه ایکی قامودن اکمل اولیسر
بیان ایتدی بزه بو ارمغانی

قال الله تعالی ورضوانٌ من الله اکبر الآیة

فصل فی | جلال قدری اعلی در چون اطوار تجلی دن
جمالی نو راجلی در پس انوار تجلی دن | تمثیل الدارین

الا ای طالب آیات کو رامدی اعظم آیات
کور اول سلطان عالم کیم تجلّی ایلدی برکز
بناسن اوردی چون آنکْ بو جلندی قبّه برقبه
قورب بو چرخ مینایی الینه و یردی التون دق
دوشادی عنبرین برفرش کیوردی بر یشل اطلس
بوفرشکْ یوزی اوستینه اقتدی لاژورد دریا
اساس عالمکْ چونکیم اوزوب آنی تمام ایتدی
یکاغن ایلدی کلکون بنفشی برنقاب اوردی
کوزنده سحره رمز ایتدی که مکاره اوله هرکاه
کتوردی برغریب انسان بوفتنه ایلنه ناکاه
قیلوب اعجوبهٔ اسرار ایدوب برنامج انوار
خزاین قاپوسن آچدی نثار اتدی عطاسندن
بنا کاه بوغریب انسان الینی صونه بن صاندی
بوکزکو زلـه بوستحاره ندر انسالنه آنکْ
و بر و بر کاسهٔ اول ایچی طولوشکر آنکْ

الا ای قاصد غایات کل ایشت غایة غایات
شونک کیبی جهان ایندی یسادی خیمه ورایات
قباکیدردی رنکارنک قباسن ایلدی قات قات
کوش کوس اوردی صحننده جواهر صچدی ترصیعات
قودی باشنده مشکین تاج انکْ باشنده مخزونات
دوداغینه صاچوب درلر نثار ایلدی مکنونات
مرتّب اولدی اکسکسز بو علویّات وسفلیّات
که هر محجوب انکْ یوزین کوروب اوقومیه طامات
لبنده چون قان ازدی یوزنده یازدی تصویرات
آلندن دوشمش آواره کونلمش غربته هیهات
دوزوب انموزج آثارانی چون ایلدی اثبات
صچوب عالمره دو بدو ویرشدی بوکه ده سوغات
کلوب برفتنه صندوقی ایچندن چقدی ذریّات
که کوزلارینه هرساعت ایدر بیکْ دولو تخییلات
صونر برصاغری مکْره قرشمش زهرله آفات

چرخ مینا صورمه رنکلی فلک دیمکدر *
جوهر جسم عربیله در بنم معناسنه *
اعجوبه مسئلهٔ عجیب وغریب *
اولان سفرنک اسمیدر برنباتدن
ایرناسیج املی فارسیدر اردنیوزهلدرکله کودارل
معمر بیلیدر انسانده ده ارمغان *
بوکده ده یعنی ارمغانده *
سوغات هوقرتبم لشتنده وپیشکشلر
ودورلی دورلی بولکلر ارذکاهم اوباطنا انسانه
بوبیره ده مرکز انعام اولنان عطاباتی الیه در *

یوزینی دوندروب یوزدن بولور بیک بیک یکی … اوقور حسننده بونلاره هزاران دورلو حسنیّات
معهذا یدی باشلو بر اژدرهادر اول جلاد … که چنکالنده دار ینک اولمشدر نیجه اموات
سنی خوش دوتدی صانورسن یوز یکا کولدی … سکا رخلر ویرر یعنی که صید ایله قیله شهمات
چو بیلدک دنیه احوالن اکا آلدانمه‌سن زنهار … کیم اوکی آغلمق صوکی اولدر آهله عامات
کل امدی اول بقاملکک سکا تمثیل ایدم حالن … کیرو سندن سکا آنی بیان ایدم ندر حالات
براودن یکدر یکن آنک سکا سندن ایدم تقریر … که کوکلک مطمئن اوله ایشتکل باری تحریرات
اناک قرننده کن سکا اینسه برکشی ای یار … که سن بوندن دخی یکرک یره او ینادیسرسن
او بیره کیم وارورسن سن او یرده بیر ایله کوک … هم اول کوکده کونش آی وار ایدرلر یرده تأثیرا
او یرده وار ایدی اقلیم طلودر ایچی شهرستا … بو شهرستانلرک ایچی طلودر قصر و حمامات
بیلمشدر بو شهرستان ایچنده عالی مسجدلر … بو مسجدلرده عابدلر ایدرلر تکّر یه طاعات
نیچه عالی مدارسده مدرّسلر ایدرتدریس … دوریشور نیچه طالبلر اوقونور علم شرعیّات
قورلمشدر نیچه دکان صنرلر دورلو نعمتلر … قونلمشدر نیچه ارکان سورّلر نیچه تنعیمات
نیچه قوللر قراوشلر الین قوشورو طوررلر … اوتوررنیچه سلطانلر یاننده نیچه محبوبات
بورسمه باری دنیایی سکا وصف اینسه اول کیشی … اینانمایه ایدک شایدندکلو قیلسه توصیفات
بوکزکم آنه‌دن طفلک کوزکله کوردک اوش بر بر … سکا عین الیقین اولوب عیان اولدی بو مصنوعا
اناک قرننده ظلمتده یدیکک قار اقان ایدی … نه بیلوردک بو عالمده ندکلو واردی ذوقیات
اوزندن اندن الک آلوب چیقردی اشبو کیک یره … ندکلو قیلدی کوز احسان نه مقدار ایندی تلطیفا
اناک قرننجه کورسکا ندکلو ویردی یر بونده … سکا نیجه ویرلدی کوب بو محسوسات و معقولات
همان اول آخرت ملکی بونک کیبی در را آکله … کوزوکله کوردکک وقتن ایدا سن آنی تصدیقات
ولی شمدی کرک سکا که تصدیق ایله سن آنی … یار ین خودبکان شکسز کوربنه آنده غیبیّات
بو تمثیلی اوکت فهم ایت که بوندن یک مثل یو … که کامللر بو تمثیلی ایدوبدر خوب تطبیقات
ولیکن غافل اوله کیم او یرده بوقدی کفر ایمان … بو یرده ظاهر اولدی هپ ندکلو وارسه حیثیّات
صقین امدی قیامتده بو یردن کبرو طوغیچق … بولنماحون کتابکده فساده فسقه کیفیات
کل امدی بو کوکلدن مصفیّ قیل تعلّقدن … که تامنقوش اوله آنده کلام فخر موجودات
کیم اول بر بر بیان ایتدی شرایع علمنی جمله … حقایق علمنی تحقیق ایدوب کشف ایتدی
خصوصا کیم خبر ویردی بو یولده جان ویرنلرد … ایدوب هجرت وطنلردن دیارندن نده اخراجا
دوشوب حق یولنه کیده ایر یشن کیشی انجیله … یوزینه بقمیه کسه سوزینه قنده ترغیبات
بونکله اولسیه داره غزالرقیله کفاره … که حق سوزین قیله اعلا ایده باطل سوزی اسکات
غزایه قانع اولمیه شهید اولمقده استیه … که تا حقه کیده آخر کم اولدرشاه مشهودات
کل امدی دکله بو بابی نه ویرر آکاوهّابی … نیجه آجر کورابوابی یه مقصورات یه مقصودات

قال الله تعالی والذین هاجروا واخرجوا من دیارهم واوذوا فی سبیلی وقاتلوا وقتلوا الآیة

بیوردی جنّت ایچنده که یوز منزل براتدی حق … ویررغازیلره یارین انی اول واهب الحاجات

رخ ضمله وتشدیدله ادوات / رخ شطرغدنل روشاه دخی بوبله در / عامات افات معناسنه در *

اوبرده یعنی رحم مادرده وانندن / مقدم اولان اطوارده *

بومنزللر مراتبله قتى عالى منازلدر ... كه هر بير بنك آراسى بشر بوز ييل اوله مرات
بيوردى هم وير يسر درشهيله التى خصلت حق ... معززقيلسر آنى ايديسر دورلو تشريفات
برى بودر كيم اوليسر اول اول دفعه ده مغفور ... ايكنجى كوره بيرينى كيم اولش آكا تكريمات
اوچنجى كورميه هركز عذاب قبرى اول تحقيق ... امين اوله قيامتك شوكون كيم طاق اوله قامات
بودر دردنجى باشينه اوره تاج وقار آنك ... كه بر ياقوت دنيادن يك اوله نيچه كز كرات
بشنجى يتمش ايكى حور اكا آولندريسر در ... كه حسن ايلنده مجموعى اوليسر طبعه مرغوبات
بودر التنجى سى كيم اول شفيع اوله قيامتده ... كه خصمندن ايلكيتمش كشى بى حقه تقريبات
زهى دولت شو باشك كيم بو يولك اولدى اول ايثار ... يولنده صدق قله كندى كيم الاعمال بالنيات
خصوصا جنته كيرن جهنمده كورر بر بر ... كه كافر كتسدى بوندن كيرردى آكه بى شبهات
كورر دشمنلرن آنده جهنمده معذبلر ... كلرشاد اولوبن آكا بودر قرآنده نقليات
بوسوزلركيم بيان ايتدم محقق دركه يوق انكار ... كه قران وحديثيله كتردم كلى قطعيات
ولى نيدم اياكوكل سنى مغرور ايدوبدر نفس ... انكله بورننه شيطان اورويدر عجيبه تسويلات
مكروار در سنكله ايش انكچون علمى طوتمزسن ... قساوت قپلدى ايچك ايرشمز اصلا تنبيهات
سنك فكرك بوايدرسن كه شمدى برزمان اولدى ... طوتر بركمسه بولنمز نه مأمورات نه منهيات
سكا حجت اولورمى بوالسكده واريكن قرآن ... كم اولدر ساطع البرهان هم اولدر قاطع الآت
انى بركمسه كوندردى كه بركز كن ديدى اول ... كه سكسان بيك تمام عالم اوسوزدن اولدى مخلوقات
خصوصا آنى بركمسه كتوردى معجزاتيله ... كيم آنكچون دوزلشدر بوحيات وبوماهيات
نه بو بوردى كلامنك ايشت امدى پس اول الله ... جميع عالمك علمى اولور اول سوزده معلومات

قال الله تعالى لو أنزلنا هذا القرآن على جبل لرأيته خاشعا متصدعا من خشية الله الآية

كه يعنى اشبو قرآنى اكر برطاغه ايندررسك ... اولوردى قورقومزدن اول ايكى پاره اولوب ذرات
خصوصا آدمى زاده بيان ايتدك بزامثالى ... كه تنزيل ايچره بيلدردك نه كلو وارسه تأويلات
كه تا فكر ايده لر بونلر انكچون ايلدك ايجاد ... كه بر بيلوب بزى دائم ايلكلر دورلو تعظيمات
كه زيرا اشبو عالمدن بزه بركون كلورلر چون ... اكا كوره ديرلسونلر كه بودر اصل تنزيلات
چو بونى بيلدى عاقللر تفكر قيلدى فاضللر ... انكچون امدى كامللر قيلورلر نفسى تكميلات
انكچون بويوله بونلر قوديله باشى و جانى ... انكچون سوديلر حقى نه عقليات نه حسيات
انلچون اللربن يودى بولر جسمانى عالملك ... انكچون قرديلر خلقى نه نفسيات نه حدسيات
انكچون فارغ اولديلر بوسوادن بوغوغادن ... انكچون بولديلر ذوقى نه جفريات نه قدسيات
انكچون تخليه ايتدى بولر نفسى عوايقدن ... انكچون الديلر شوقى نه كليات نه جزئيات
انكچون تحليه ايتدى بولر قلبى معارفله ... انكچون بولديلر عشقى نه وقتيات نه شوقيات
انكچون تجليه ايتدى بولر روحى حقا يقله ... انكچون پرده كوتردى جمالندن حقيقت ذات
انكچون تصفيه ايتدى بولر ذاتى مرا تبدن ... انكچون جلوه اوردى عين كوزكدى نور حق باللذات
كل انصاف ايله سن امدى كيم الانصاف نصف ... ايچكله وارمى كوردردك ياجانكله عجب لذات

طاق اوله قامات يعنى قامتلر كر
كبى بوكيله وبيلر يايى كبى اكيله *
تسويلات تسويلك جمعيدر
تزيين معناسنه *

مجربات علم مجربله ادراك
اولنان احوال * قدسيات فى تفصيل وبى تكلف
منكشف اولان اسرار * عجيبه
تخليه اولكيسى صفاء جسمى
وايكنجيسى جيله واوچنجيسى
جيله در جيبرس ناقص قيلنيدن
مراد طريقت ومعرفت وحقيقى
بيانيدر *

اکر کوکلکده درد اولسه یا لذّات اولسه جانکده
دوشردی جانک ایچینه سنک عشق الهیات

انک تعظیمی بابندن طولردی کوکلوکه خشیت
اکا بیلک آه وزاریله ایدردک دورلو تقدیسات

دوداغک دپسروب بیلک بوکولوردی تمیزدن
کوزک یاشی روان اولوب کولرمیدک عجب

اکرمیسن قیامت کون دیبجک نفسی نفسی خلق
یورک حلقومه ایریجک کیدیجک قورقودن طاقا

نه کلور باشکه یارین عجب بیلورمیسن آنی
جهنم می اوله ییرک ویا خود روضهٔ جنّات

کسنه بیلمدی آنی بیلندی قالدی دهشتده
ایریشوب حیرت کبری بیلنمز نولمقدورات

خصوصاً مقتدای خلق نیجه دیرلدی دنیاده
ایشتدک خودانی بر براو سلطان وجودیّات

ایشتدک نیجه عارفدن چوصوندی حق عوارفدن
اوتندیلر معارفدن بولر یتمزمی تعریفات

مکر قیله عنایت حق کمال جود فیضندن
که بو ظلمانی کوکلوکی ایده نوریله تنویرات

مکر ایشتمدک آدم که جنّتدن که چون چقدی
تمام اوچ یوزییل اغلادی که تا عفوا وله تقصیرات

مکر ایشتمدک نوحی که ایدردی نوحه میبندن
طقوزیوز اللی ییل یاشلردکوب ایدردی تهلیلا

مکر ایشتمدک آنی کیم ابراهیم خلیل الله
اتلدی اودلره عریان ایدردی حمکه تسلیما

مکر ایشتمدک آنی کیم اسماعیل فدا اولدی
که تا بر کون دوا ایره دیوا ایدردی تکبیرات

مکر ایشتمدک آنی شعیب اولیشیدی اعمی
که تا بر کون نظر ایره دیو ایدردی تمجیدات

مکر ایشتمدک ایوب نیجه صبر ایلدی درده
که تا بر کون مدد ایره دیوا ایدردی تمجیدات

مکر ایشتمدک موسی تجلّی نوری دردندن
که تا بر کون ایره درمان دیوا ایدردی تلوینات

مکر ایشتمدک داود اوتوز ییل اغلدی قان یاش
که تا بر کون یاشی آنک سلینه ایره تمکینات

مکر ایشتمدک یونس انک انسی فراقندن
بالق قرنینه آتلدی ایدردی آنده تسبیحات

مکر ایشتمدک جرجیس انک عشقی خیالندن
نیجه کز اولدی دیرلدی ایرشه دیو تشویقات

مکر ایشتمدک یحیاکه باشن اشبومید انه
نیجه طوب ایندی تا برکز حیات الکل اچه سبحا

مکر ایشتمدک عیسی انک دردی هواسندن
هوایه اغدیکیم هودن کماهی ایره تجریدات

مکر ایشتمدک آنی حبیب الله محمد کیم
نه جان ویردی محبتله کا ایره محبوبه تحقیقات

ایشتمدکمیدی اصحاب خصوصاً کیم علی نندی
حسینیله حسن نولدی که حسنه ایره تحسینات

ایشتمدکمیدی عشاق شود کلو عشقه ویردی جان
کیم آنک هیچ حسابینه اولنمز دلده تقریرات

ایشتمدکمیدی آنی بو عشق یولنن شولر کیدر
کیم افعال وصفاتنده ایدرلر ذات توحیدات

ایشتمدکمیدی آنی محبت معرفت سرّ بن
شولر بیلدی که مطلقدن کیدردی کلّی تقیید

ایشتمدکمیدی آنی کیم اولدر معرفت تحقیق
که حیرتده شهود ایدوب بقاده کیدی تقلیدات

ایشتمدکمیدی آنی محبت آکا دیرلر کیم
که لذتده هلاک اولوب فناده کیده تکلیفات

ایشتمدکمیدی آنی که کشف ایره مزسه ذاتندن
تجلّی نوری انسانی کیدرمز اصلا تعدیدات

وارامدی یازیجی اوغلی بو علمه عقلک ایرشه ز
اکر یازسکه تا روز قیامت دورلو تصنیفات

جلال قدری اعلی رچون اطوار تجلّی دن
جمالی نوری اجلی در پس انوار تجلّی دن

تلوین التلوین هومقام الطلب والفحص عن طریق الاستقامة* التمکین هومقام الرسوخ علیه والاستقرار علی الاستقامة *

کماهی ایره تجریدات کماهی دنک ضمیری تجریداته راجعدر یعنی کماهوحقه *

مثنوی

بوسردن استریسک کشف رازی — نه در دکلمه امام فخر رازی
شوکیم جسمه و یا جسمانیه اول — تعلق بوله یا محسوس معقول
اودرد ز بیل شهادت عالمندن — ایرشمشدر سعادت عالمندن
فاما عالم ارواحه غایت — بولنمز بوقدر آکا هیچ نهایت
قیسوب بو عالم اجسادی ارواح — سفر قیلدیغی وقللدیغی اشباح
بودرکیم عالم غیبه کیدر اول — کورنت امدی نه وجهیله ایدر اول
بو معلومدر رسولک ارواحه مراتب — بشر ارواحیدر اشباحه راتب
بولورلیکن معارجده کمالات — ترقیله مدارجده سعادات
سفر ایدر ایر آخر طوتوب یول — بو دنیا کوککک ارواحنه اول
ایکنجی دن اوچنجی دن بو رسمه — ایرشور وحی روحه جسمی جسمه
ایرر تا آکه کیله کیله ارواح — که ساکنلردر کرسیده ارواح
پس اول یردن دخی اولایه کیدر — بولردنده کچر اعلایه کیدر
کورر طوره ش ملکلر شول بساطه — که عرشی ایلمش لر هپ احاطه
بولردنده کچوب اعلایه کیدر — ترقی ایلیوب مولایه کیدر
ایرشور بر مقامه کیم ملکلر — که دیزلارنده قالمش هپ فلکلر
کنور مشلر ادموزه عرشی بونلر — ایافلار یله کچمش فرشی بونلر
پس اول یردن دخی ایدر ترقی — که تا حاصل اوله نور تلقی
وار کورر کیم ارواح مقدس — کیم آنده یوق مربع یا مسدس
زیره قیلمزلر اجسامه علاقه — تورر لر منتظر یوم التلاقه
بولار آنلردرلر کیم اداسی — که ذکرالله اولوردایم غداسی
شرابیدر محبت حقه قاسم — که مستی لایزالی اوله دائم
ثنادر انسلری حقه اطاعت — قمولنّ تلری در آکا طاعت
تمام کیم ایایه نقلی بولردن — چوقاسردر بشر عقلی بولردن
بولر دنده ترقی ایدر ارواح — اولور اعلای علیینه سیاح
کچر فورقنده وار سه طور اطوار — ایرر آکا کیم اولدر نور انوار
کیم اولدر مبدء الکل حضرت الله — ایرشدر مکه قادر قدرت الله
ایشت پس نیجه ظاهر اولسردر — کورن کوز نیجه زاهر اولسردر

فصل فی الزیارات

تمام اولسه چو جنتده مراتب — کل امدی کور نه رسمه اوله راتب
نیجه ایدمبری بیرین زیارت — ایدم بر بر عبارتده اشارت
واررلر جمعه ایرته سی هپ اولاد — کوررلر نیجه در آبا و اجداد
آمدکون آته لاری آنه لاری — کوررلر نیجه در تیلر بولاری
دوشنبه کونی شاکردلر کلوررلر — کم اوستادلر ندر تیلر کوررلر

اشباح اشخاص *
مدارج مدرجک جمعیدر مسلک
ومراتبه صعود معناسنه *

ملتقی قاوشیق کورشیک *

ظهور مرتبه وجه *
زاهر نورانی وشعشعه دار *
راتب ثابت ومرتب

سه شنبه کونی عالملر ایررلر … که شاکردلرندن نیلر مورر لر
چهارشنبه کون امّت انبیایه … کلور لر مورره آندن اولیایه
پنجشنبه اولسه انبیالر … کلور لر مورره نیدر اولیالر
چونکه کیم جمعه اولسه جنّ وانسلن … وارر لر تا یوزن کوسترده سلطان
بیرنده آنی تقریر ایلیه‌وز … بزز صبر ایلسه تحریر ایلیه‌وز

فصل فی الضّیافات

ایضا … ایضا

روایت ایلدی قفّال شاشی … صقین زنهار سوزینه یقمه شاشی
دیدی چون جمعه کون جمله خلایق … کیره او چاغه یوردن بوله لایق
کوره‌لر آنده اعلای مقامات … بوله‌لر انده انواع کرامات
اوغول قیز بولشه آتا انالر … ایده‌لر حقّه حمد بله ثنالر
پس اوله جمعه ایرته‌سی ضیافات … اوله هر بر ضیافتده اضافات
ملکلر دعوت ایده بر بربن دیر … کلک آدم اتایه بربرین دیر
دریله جنّت خلده تمامت … ویریله بونلره آنده کرامت
بغشلانه رداو تاج وحلّه … صغشلانه عطا دیباج وحلّه
احد کون ایده‌لر کیروندایی … که نوحه جمع اولک قیلک آدابی
نعیم او چاغنه جمع اوله‌لر پس … کیروانده تنعّم بوله‌لر پس
دوشنبه کون ندا ایده منادی … کیم ابراهیمه آچک تیز قنادی
واره فردوسه هپ جنیله انسان … بوله‌لر آنده انواع احسان
سه شنبه کون ایله کیروندایی … که موسایه کیک بو کون ردایی
دریله جنّت المأوایه جمله … ایریشه آنده اعطایه جمله
چهارشنبه کون ایده کیرواعلام … که عیسایه دریلک اهل اسلام
دریله‌لر قمودار السّلامه … بوله‌لر آنده دورلو کرامه
چو پنجشنبه اوله کیرومنادی … ایرو ره خلقه حقدن ذوق شادی
که جمع اولک اولور بوکون ضیافت … حبیب الله قیلور بوکون ضیافت
کله‌لر جنّ وانس جنّات عدنه … طوله‌لر طوبی‌یه روضات عدنه
ویریله شول قدر آنده عطایا … کیم آنجق حق بیله نولدیغن ایا
اوله یارندآسی کون چونکه جمعه … صلا ایده ملکلر جمله جمعه
که سیزی دعوت ایدر حضرت الله … کوره سزتا کمال قدرة الله
اولک حاضر بو کون دار الجلاله … ایره سزتا کمالیله جماله
ایره آندن خطاب امتنانی … کیم اولمایه اراده‌تر جمانی
که هیچ نسنه دخی وارمی عطادن … کیم ایرمش اوله سیزه ارادن
دیه‌لر قالدی یارب بو دلک کیم … رسوله ویر بیمشدک ملک کیم
بیزه وعده قلوبدک کیم اوزیکی … بوزه بوزکوستره‌سن سن بوزیکی

شاشی یا نسبت ایچوندر شاش بر شهردر اعاظم علماء شافعیه‌دن اولان امام ابوبکر محمد بن اسمعیل القفال منسوبدر *

خطاب امتنانی انعام واحسانه متعلق ومنصوب اولان خطاب باری عز شانه *

پس آندن ایریشه حقدن منادی … كه پس با كه كلك سز یا عبادی
كلك پس منّت عظمایه بو كون … كلك پس رفعت زلفایه بو كون
كلك پس منظر اعلایه بو كون … كلك پس مطلب اعلایه بو كون
كلك كورك بر كون كیم ربّ الارباب … سزه كورككیچون آچدی قاج باب
روایت ایتدی راویلر بو بابی … كیم اول ایكی جهانك آفتابی
محمّد حضرتینه جمع اوله خلق … سراییكك ایشیككینه طوله خلق
جمیع انبیا و مرسلینك … جمیع اوّلینك آخرینك
اوكینه دوشه عزم حضرت ایده … الوب دار الجلاله طوغرو كیده
واره پس جنّت عدنه طوله خلق … براق مشكدن كثیبه جمع اوله خلق
ندا ایده جناب كبریادن … ملكلاره خطاب كبریادن
كرو بیوّن كتوره تا كه منبر … شو منبر كیم اوله یاقوت احمر
اوله بیك ییللق آنك ارتفاعی … ایریشه دوبدوز اقطاره شعاعی
پس ابراهیمه امر ایلایه جبّار … كه چیق خطبه اوقی ایشتسون ابرار
اوقویه امّتینه صحفتی اول … بیان ایده لطیفك لطفتی اول
پس آندن آیده یا موسی بن عمران … كه چیق منبرده قیل توراتی تبیان
اوقیه آنده توراتینی موسی … بیان ایلیه آیاتینی موسی
پس آندن امر ایده بسر ربّ معبود … زبورن اوقیه منبرده داود
شو رسیمله انی تقریر ایده اول … كه یتمش صوتله تقریر ایده اول
پس آندن امر ایده انجیلی عیسی … كه منبرده ایده تبجیلی عیسی
اوقیه ایده اسرارن بیان اول … رموزین كشف ایله كشفن عیان اول
پس آندن امر ایده طور یا محمّد … حقیقی علم ایر كور یا محمّد
ایاغن آده چون یردن كناره … كله یاقوت احمر بر مناره
براق یبره اوریله ركن بابی … كیم اوله مسك ازفردن ترابی
چیقه اوستینه اول كنز الحقایق … ندكلو وارسه حلّ ایده دقایق
اوقیه اوّلا آیات قرآن … دیه آخر ندر غایات قرآن
دیه اولده مكنونات فرقان … دیه آخر كه مخزونات قرآن
علومك اوّلینی آخرینی … علومك باطنینی ظاهرینی
چو هر آینده وار ظهریله باطن … تمام یتمیشه دك ایر ربما طن
قمو احكامنی تحقیق ایده اول … دونوب تحقیقنی تدقیق ایده اول
الف لام میم ندر طه و یسین … ندر حامیم و قاف و صاد و طسین
مراد الله نه ایدی ایده اظهار … دكزلر آقیده غرق اوله انهار
ایده حلّ درت كتابك مشكلاتن … قیله منحلّ غموض معضلاتن
معیّن بیلدیره عین الیقینی … محقّق كوستره حقّ الیقینی
هم آنده بیلدر بسر وصف ذاتی … هم آنده آلادیسر كشف ذاتی

رتبۀ قربت و منزلت معناسنه*

كثیب قوم دیه‌سی التلّ من الرمل معناسنه بو یرده مراد مسك دیه‌سیدر*

صوت مراد الحان و نغمات‌در*

ركن جانب اقوی معناسنه بو یله بریرده اساس مراد اولنور*

غموض خفیه وضوحك خلافیدر معضلات معضلك جمعیدر مشكل كبی*

که نیجه ظاهر اوله کوزلره اول	یا نیجه باهر اوله یوزلره اول
نیجه قبله ردای کبریایی	نیجه ایده‌ندایی کبریایی
نیجه کشف ایدیسر قدر جلالی	نیجه عرض ایدیسر نور جمالی

جلال قدری اعلی در چون اطوار تجلی دن
جمالی نوری اجلی در پس انوار تجلی دن

من قبیل | فی مدح النبی علیه السلام | المستزاد

جهانک جانی و جانک محمد در چو جانانی
که قاطعدر مقالاتی
اول اوله چونکه جانانی نیجه سومایه جان آنی
که ساطعدر دلالاتی

اودر جانان بر ادن جان ایدن‌دی چون آنی جانان
که محبوب ایتدی ذاتینه
سور آنی قمو جانان اودر بو جانلرک جانی
که جامعدر کمالاتی

اودر بو جانلرک جانی اودر سرورلرک خانی
چون اول سلطان کونین در
اودر کوهرلرک کانی او بیلدی بولدی سلطانی
که صادقدر رسالاتی

اودر سلطانکه ذاتندن تجلی ایتدی ذاتینه
هویتدن حجاب آچوب
کتوردی علم غیبندن ظهوره نور سبحانی
که ناطقدر جلالاتی

اودر سبحان کیم اول نوری مصور ایتدی عالمده
مظفر فر مؤیدید
که تا سر محبتدن ایره شه فیض رحمانی
که وصل ایده خیالاتی

اودر رحمان که رحمتدن کتوردی بر قلم اول
اوله تا علمنه مظهر
که یازه آدی آنک بلینه علم منانی
بولبنه آنده حالاتی

اودر منان اعلی کم اول اسم اعظمک رسمن
که عنوان ایتمکه آدین
کتوردی لوح محفوظی که یازه دین دیانی
که دفع ایده مبالاتی

اودر دیان اعلم کیم کتوردی عرشی بر قبه
نطاقنده قوره خیمه
عروجینک بروجندن طوغه اول شمس یزدانی
ایره ماهه مباهاتی

اودر یزدان عالم کیم قودی صحننده بر کرسی
اکا وسعت سراینده
که دار الملکنه آنک قوره ایوان منانی
که رفع ایده مکاناتی

اودر منان عالم اول که افلاکک محیطاتن
صالا تا مرکزه سایه
خیامن سایبان ایتدی ایره تا دوره دورانی
تدا ویره محیطاتی

محیط اولدر که باسطدر بساط فرش بسط ایتدی
ایاغی التنه آنک
که سطحینک فراشنده قوره تعالی ایوانی
دیکه عزتله رایاتی

چودورزدی اشبو ناسوتی ایرشدی امر لاهوتی
کلوب وجدانی سرندن
که بو پرکار وحدتده قویه بر نقطه انسانی
اکا کشف ایده سبحانی

بو انسان صورت و معنی اوله تا قبلۀ عالم
چون اولدر مظهر هادی
قبله اول قبلیه اقبال بلن محراب روحانی
قبول اوله مناجاتی

قدر شرف و منزلت و مقدار و تعظیم بو یرده قدر جلالدن مراد مرتبۀ عظمتدر *

قاطعدر مقالاتی مقالات قطعیه دن مراد قرانندرکه اقوی المعجزاتندر * ساطعدر دلالاتی دلالات ساطعه دن قرانندن غیری اولان معجزاتندر * اودر جانان یعنی الله تعالی جانانیدر و جان یراتمشدر * صادقدر رسالاتی یعنی رسالتنه مضاف اولان احکام و شرایعی * فر تشدید ایله قوت و رونق یعنی فروغ و دولت و سیاست یعنی دولت و وقت غالب شویله که عمرونک عزم ایتسه منصور اولور * مؤید بدن الهی معناسنه در دست کبی یعنی قوت الهیه ایله تقویت اولنمش *

تدا ویر تدویرک جمعیدر مدور ایتمک معناسنه * سطح یعنی دوزنسنه مراد روی زمیندر *

چون انسان خلعتن کیدی سعادت تاجن اورندی | بنوب پس دولت آتینه یوریدی طندی میدانی
بو جسمانی ولایتده | بصوب ارض وسمواتی
پس آندن منبر عرشده اوقندی آدنه خطبه | قرندی آدنه سکهٔ قوروب کرسیده لیوانی
چو سلطان ایلدی آنی | کاوله اعلی مقاماتی
بیوردی سنجغن افلاکڭ ذراسینڭ وراسنده | بیوردی ایندی جبرائیل بیله منشور ربانی
یسادی آنده میکائل | اکا وحی ایندی آیاتی
لعمرک تاجنی اوردی رداکیدردی لولاکی | براتن ویردی حجتدن نشاتن اوردی برهانی
چون اکرام ایلدی آکا | که ضبط ایده رعایاتی
قودی باشنده بر رفعت که فرقی کچدی تافوقه | قودی مجموع موجودات پس آیاغینه پیشانی
کچوب طاق معلی دن | پو کوردیلر کراماتی
قودی الننده بر دولت کم آنڭ دولتنده خلق | سبب اول اولدی بولدیلر قموا نعام واحسانی
کلوب بو عالم ملکه | سعاداتی سیاداتی
قودی قاشنده بر هیبت که صید کاینات ایده | که کر بکدن غدنکیسی آتیجق اوله قربانی
که صیاد صید در اول | اله جمله بریاتی
قودی کوزنده بر صنعت که برکره باقیشنده | کوردی شرقله غربی عیان اولوردی اعیانی
تمام اطراف آفاقه | عماراتی خراباتی
قودی سمعنده بر قدرت که جبرائیله امر اولسه | اشیدردی انی در حال بیلوردی وجه فرقانی
جناب لایزالیدن | اشاراتی عباراتی
قودی یوزنده بر طلعت که هر کیم کورسدی بر کز | صانوردیکیم بکاغنده کونش ایدردی سیرانی
ارار دی کوده ده جانی | اوچردی کوکه ذراتی
قودی بورننده برخصلت کیم ایرردی مشامینه | خصوصا جنت عدنڭ کلوردی ریح الوانی
جمیع عالمڭ طیبی | که موج اورردی روضاتی
قودی دیلنده بر حکمت که مالنجه بلاغتده | معانیسنڭ بدیعندن بیان ایدردی تبیانی
کم ابطال ایلیوب سحری | ادا ایدوب بیاناتی
قودی قولنده بر حکمت که بر قبضه غبار یله | نه‌ییره صونسه ایرردی ایرشدیرردی درمانی
هلاک ایدردی احزابی | صواردی آنده آفاتی
قودی صدرنده برقلبی کم اوله علمنه مخزن | اقوب دریای حکمتدن دوکردی دلده قرآنی
کلوب غیب ابندن اسندن | بیلینه تا نهایاتی
قودی قلبنده بر نوری کیم آنڭ شمع پرتابی | ایرردی دوبد وزاکوانه قیلوردی آنی نورانی
ضیاسی انعکاس ایدوب | که عرش وفرش جناتی
قودی آیاغینه قوت که طی ممکنات ایده | برابر اوله عرش وفرش کوره بو جمله اکوانی
که هم طی زمان ایده | کم ایرکوره هدایاتی
شو رفتیدی بو معنیلر که یریوزنده دی اول ماه | چنکیم کوکلره چیقدی بو جلدی طلعتی شانی
کیم اول بدر کالیدی | دخی آرتدی درایاتی

نه‌ییره

سایه کسرله شیوول نقش ارلنمش
دیر درکه درامر انلك اوزرینه
ضرب اولنور * بنك ضمّی وراء
دال مهمله * بنك و دبك ومعیار *
دال ... بنك فتحیله دیر واعلاسنه دیرلر
مهمله ... بنك اوستنده وانلك دپه‌سی
هر نسنه‌نك دپه‌سی وباشی
فرق عربیدر هر نسنه‌نك دپه‌سی * اغاجی آندن اوق
وبانس * قابن اغاجی دیرلر
غدنك * اوق اغاجندن دوزیلن اوقه
دوزرلر اول اغاجلرك كثرت استعمال
دیر غدنك دیرلر * هسلدی اولنور
ایله مضاف دخی *
غدنك دیرلر

ابرار * هرنك همسعید طانه
وصاعقات معنا سنه * *
شمع برتاب * یلدرایجی موم
طی دوراید وب ینرنك

نه یره قلبیکم ایرسه ایرردی قالبی آنده
کیم اول صدر جلالیدی
انکچون بر نفسده اول کچوبدی بیت مقدسدن
که مقصودی مقدسدی
انکچون شرعی اعلادر انک جمله شرایعدن
کیم اولدر سید عالم
انکچون امت اسلامن ایرردی قدر اعلایه
هم آندن نور مولایه
انکچون کبریای ذات نقاب آچمیشدی آکا
جمالن عرض ایدب هر بار
انکچون کندویه آنی محب محبوب ایدمشدی
که عین سر وحدتدی
انکچون آکابلدردی که وصلی بک فراقندن
که عالمده نظیری یوق
انکچون اشبو عالمدن سفر قیلدی کذر قیلدی
کم اول اوبیکدی بوندن
انکچون بختیار ایتدی که بوده اختیار ایتدی
کیم اولدر واجب مختار
انکچون پیشوا اولور کبرو بوجمله انسانه
که زبر اسید الخلق در
انکچون یاریجی اوغلی قومشدر یولنه جانی
که قاپوسنده بر قوللر

انکچون ایکی ساعتده کزوبدی جمله کیوانی
براقی برقدی آتی
انکچون بر نظرده اول چیقوبدی حد امکانی
اودی اقصای غایاتی
انکچون دینی نسخ ایتدی انک مجموع ادیانی
که شامل دردیاناتی
انکچون همت اعلامن یوملدوب قوردی سیوانی
ایرشدردی حمایاتی
انکچون واصل ایتمشدی جماندن کندویه آنی
قبوب مجموع لذاتی
انکچون واجد وموجود اولوبدی بولدی وجدانی
تواجدده وجوداتی
انکچون آکا طیبدردی اواوباقی بو اوفانی
که دو کنمز بلیاتی
انکچون قودی بوملکی بقاده طوتدی اوطانی
نیزلر بود ایاتی
انکچون اولدامر ایتدی که طوتدی بوده ایمانی
که بکلردی اماناتی
انکچون ایرکور رحقه بولورلار وصل حقانی
بلنه انواع حاجاتی
انکچون فانی اولشدر بلدن اشبو عرفانی
قیلورآکه تحیاتی

فصل فی رؤیة الله عز سلطانه

الا ای حضرت ذاته دلالت استین انسان
ایشت پس انتماسندن
اویر الله اعلادر وجودی کبریاسندن
کیم اول الله اکبردر
او بر سلطان اجلی در جلالتده جلال آنک
کیم آنکدر ظهور اظهار
او بر رحمان اولی درکه هوتی لاهوتیتدن
الوهیت جنابنده
او بر منان مولادر که والیدر مو الاتده
موالیدر قموعالم

ویا اقصای لذاته مقالات استین انسان
دیم پس منتماسندن
که سبحانی سراینک سریری سطوة سلطان
ردای کبریاسندن
جلالی بار کاهنده جمالی آیت رحمانی
تجلی تک جلاسندن
که وحدت انیت ذاته جلالی رایت منان
غنیدر ماسواسندن
اول اولای ولایتده کمالی غایت دیان
اول اعلای علواسندن

براقی برقدی آتی یعنی سوار اولدیغی سننی برق کبی یعنی نوعا اصطلاحنجه یاشن کبی تیز وسریع الحرکت اولان براقدی سیوآتی سایباندن غلطدر *

الا ای حضرت الخ بونده اشارت وار در که ذات حقی طلب ایتمک جایزدر اقصای لذات بونده رؤیة الله نهایت لذات اولوب معرفتدن افضل اولدیغنه اشارتدر لاهوت بوبنده بونده اشارت وار در که حقک هوینی عالم لاهوتندندر رایت سنجقدر بو بر ده مراد نشاندر یعنی بیت سابقده رب العالمین مرتبه سنده جمالی جلاله دلیل اولدیغی کبی *

او بر دیان دانادر او برحی توانادر
که قیوم عوالمدر

اوبر دارا وبینادر کیم اولدر رهنما یزدان
ایدر فضلی هدا سندن

او بر یزدان اکرمدر کرمدن ایدرا کرامی
کرامتلر ویرر مردم

هم آکا اویله لایقدر کیم اوله حلمله حنّان
صله سایه هماسندن

او بر حنّان اعلمدر که جمله عالمک علمن
که علّام الغیوب اولدر

نه اینتسز خزانندن قیلوبدر لطفله احسان
ولی اعلی ثناسندن

او بر محسان اعظمدر که بو مجموع موجودات
لسان حال وقالیله

نمودار عطاسیدر کیم اولدر واسع الغفران
اوبی پایان عطاسندن

او بر غیب الغیو بیدی که ذاتی کنز مخفیدی
که دیدی کُنْتُ کنزاً اول

جهانی ایلدی اظهار که ظاهر اوله تا انسان
خبر ویره خدا سندن

رداسی کبریا ایدی ازاری سلطنت آنک
مقدسدی بلنمکدن

پس انوار وجودندن تجلّی ایلدی افشان
که کشف ایندی رداسندن

خزاندن قاپوسن اچدی جهانه رحمتن ساچدی
که عام الفیضیدی چونکیم

خصوصاً اشبو انسانه کیم انزال ایلدی فرقان
بلندی مصطفاسندن

اکا بیلدردی قرآنک که برکون یوزنی تحقیق
حجابن کشف ایدوب ناکاه

عیان ایدوب بو کوزلرله کوزوکیسردر اول سبحان
اچیسردر سناسندن

کل امدی دکله ذوقیله نیجه کوزوکیسرالله
بو ظاهر کوزلره آنده

که تابنده بو تحقیقه دیم تابنده بر برهان
طوله کوزلر ضیاسندن

پس اوّل بیلکیم اول الله دکلدر جسم وجسمانی
که زیرا ذاتی واجبدر

مبرّادر معرّادر جهتدن اول عظیم الشان
کمالنجه غناسندن

منزّهدر تقابلدن وجودی انطباع ایتمز
که ذاتینی کورن کوزده

که زیرا اشبومنکورات اولورلر خاصهٔ اکوان
ثریا به ثراسندن

مع هذا درسندرکیم حجابن انکشاف ایده
حجاب نور اعظمدر

کوزوکه حضرت ذاتی کوره کوزلر ایده ایقان
اچیله اختفاسندن

نتکیم بدراولیجق آی بغایت روشن اولور اول
کورر آنی کورر کوزلر

کوزوکه حق دخی اویله تعقّل ایلیه اذهان
اچه یوزن خفاسندن

بو کورمکک پس استدلال ایدرلر دکله کامللر
دلائل طورغروب آکا

براهینیله ایدرلر انک اثباتنی تبیان
ایشت پس ابتداسندن

بو اثباته ایکی مسلک قودیلر کیم اوله تحقیق
اولا نا مدّعی مثبت

بر ین نقلیله بیلدیلر بر ین عقل ایلدی اذعان
انی بیلدی اساسندن

بودر نقلیله مسلک کیم که موسی دیدی اَرِنی
شو وقت کیم اغدیدی طوره

که ذاتکه نظر قیلم انی ایله بکا اعلان
کورم آنی علاسندن

جوابنده بیور مشدر کیم لَنْ تَرانی حق
که فانی کوز بنی کورمز

که یا موسی بنی بونلکورم صنمه اولوب حیران
کچ انک سن هواسندن

توانا قادر دارا پادشاه وبینا کوریجی معناسنه در انعزل زنار اولان الف معنای التصاق افاده ایدر * منان رحیم ومهربان *

سنا فتحله وقصرله بیلدرم شعله سی ضوء البرق معناسنه بوبرده مراد نور جمال وتجلیدر * تاب ایله بن دن تابنده اوللکی یعنی تابان کبی مرکبیسی فارسیدر تابنده کبی ایکنجیسی مرکبدر ایلدرایجی معناسنه تجدید *

ولی طاعه نظر ایله مکاننده طوررسه کر
تجلّی ایلیم آکا
نظرقیلدی کوررطاغه تجلّی ایلمش برکز
هنوز عرش نورنی اچمش
دیدیلرچونکه شرط ایتدی طاغک طورماسنی
اکرچه دتر ریدی اول
پس آنک ذاتنی کورمک محال اولمایه انسانه
بو عالمده او عالمده
سؤال ایتدی محصللرکه چون بونده کورمزدی
اکرچه وار ایدی امکان
جواب اولدرکه عشق غالب اولوب ایتدی طلب
که عشقه کسه حکم ایتمز
ایکنجی مسلک اولدرکیم انی عقلیله بیلدیلر
که جمله کائنات ایچره
وجودک معنسی اولدرهویّت اوله هرشیئه
که یعنی آکا شخص اوله
انی چون کوره بوکوزلراوله نورانی بو یوزلر
کیررب جنّات عدن ایچره
سؤال ایدرکه طالبلر ایررمی کسه نک علمی
لدّنی علمیده اولسه
جواب ایتدی محقّقلرکه جائزدرکیم اول الله
چوقادر درهمه شیئه
بو یرشول یردرر بونده طّینّدی نیجه آیقلر
که قاتی قورقولو یردر
نیچون عاقل اولان کیشی دشه پس ظلمته جمله
کورر کن علمنک انوارن
اکرچه نمه ذاتنده دیو بدر ماعرفناک اول
کمالندن ایدی اولده
پس آنی قلله کسه نیجه ادراک ایده کم در
بیلنمزحتّی ورسمیله
بلی اشبوقدر وارکیم کوکلده اصفیاسینک
که تا اولیه لر محجوب
پس آندن قودی اسراری بوکزعزت بساطنده

کوراسن بوزیمی سنده اولاسن وصلمه فرمان
بولاسن درددواسندن
طوتشمش اودلره دوبدز بقر پاره پره نیران
اشیدب پس اداسندن
نه شبهه ایلسه پس وارطاغک طورماسنه امکان
قبرسه کر بناسندن
بوسوزی ایتدیلر تحقیق کنوردیلر بکا ایمان
ایشیدوب مجتباسندن
دان
ندردی پس طلب ایدوب دکلدی خودانی نا
بیلوردی ماجراسندن
که ذا اهل اولدی علمندن که تا وصله ایره هجران
کچه جوروجفاسندن
ن
که کوزه کوزوکن شیئک وجودیدر بولوروجدا
بو اکوانک اراسندن
چوممکن کوز وکور اولسه کوزوکه صانع اعیان
بو عالم ماوراسندن
کمک عرفانی آرتقسه آکا کوره ویره اوطان
کچه وارسه خطاسندن
انک ذاتین حقیقتده که ادراک ایلیه فرسان
طفن کیشی اناسندن
براده علمی انسانده حقیقتده ایده اتقان
ایدوبدرا صفیاسندن
اوکات فکرایت تعقّل قیل طیانمه سنده قیل امعان
اولاسن مرتضاسندن
خصوصا کیم رسول الله کتردی کون کبی قرآن
بیلنور والضّحی سندن
که حکمت بوایدی اوله که حقّ معرفت پنهان
که اعلم انبیاسندن
اول اعلی درکالینه ایرشمز تا ابد نقصان
ولی کورمق نماسندن
ن
مصفّی قیلدی اسرارین ارتدی ایلدی صفوا
بله لر تا صفاسندن
تجلّی ایتدی اسمادن صفاتندن اچوب عنوان

نیران نارک جمعیدر *

ماجرا عربده راصلنده ایکی کسه نک ویا بر نیجه کسه نک آرالرنده کچن احوالدر * وجدان ادراک باطن وفق سبق حقیقه *

اتقان کسر ایله محکم ایتمک یقال اتقن الامر احکمه * امعان دقت ایتمک ونهایته ایرمک یقال امعن الفرس تباعد فی عدوه *

کیم آنلہ اعتکافی ایدہ
اسوب لطفی صباسندن

ایرشدی معرفت نوری بو اسرار تجلیدن
پس اشراق ایلدی آنگ ایچینی طاشنی عرفان

چو عارف اولدی اوصافن
ایروب فضلی فصاسندن

بوکز کشف ایتدی اسراری او سبحاتینی وجهینگ
کہ تا سلب ایلہ بو سبحات ندکلو وار ایسہ حسبان

یوزی انوارنی آچدی
چقہ ظلمات قباسندن

کہ بو سبحاتنہ ناکاہ کوزینی آچدی بو اسرار
کلب نار محبت پس یاقوب یقدی سر و سامان

کہ تا کلی اولیدی نور
اریدی پس حیاسندن

بوکز کنہ جلالیلہ حق آندن احتجاب ایتدی
پس اولہ حیرت کبری ایچنہ قلدی پر احزان

کہ کنہن کسنہ بیلمز
انگ دردی بلاسندن

کلوب دریای حیرتہ بکلی اولدی مستغرق
قومادی کبر یا آنلہ نہ جسم و رسم و اسم و صان

چو طالبدی اکا طالدی
اکا غایت فناسندن

کہ هرکاہ خطہ کنہ جلالہ ایلسہ اقبال
بصیرت کوزی دهشتدن اولوردی پردہ دہ پنہان

یوزین درکاهنہ طوتب
اومردی مرحباسندن

کیرو هرکاہ کہ دهشتدن چورسہ یوزنی دونسہ
اومیدن کسسہ لطفندن ایرشمز صانسہ هیچ احسان

قپو آچولمسہ یعنی
کورر ایرمز صلاسندن

جمالندن سراپردہ اچوب کیرو ندا ایدر
اومید کسمکل بزدن بو یولہ اولمغل نادمان

کیم ای بیزی سون عاشق
خبر و یررند اسندن

پس اول اسرارنی چونکیم اشیلہ لطفی دیلندن
اولور بو اورتہ دہ حیران قالور بو سوزدہ سرگردان

فرح بولور بوکز جانی
یوزین بیلمز قفاسندن

کهی ردّ و قبول ایچرہ کهی منع وصول ایچرہ
کهی وصل حصول ایچرہ دوشبدر دردہ بی پایان

بیلنمز نیلیا سینی
یا نوبدر ابتد اسندن

کهی اول معرفت بحری کلور اغراق ایدر آنی
کهی نار محبتدن بکلی جان اولور بریان

چو باشندن اشوبدر صو
کچوب خوف و رجاسندن

بو دردیلہ بو عالمدن کیدرلر شویلہ عاشقلر
کہ تا برکون وصال ایرہ ایرشہ دردلرہ درمان

یا نہ یانہ بو اودلارہ
بولہ لر تا لقاسندن

کل امدی کورنہ وجهیلہ اثر ایدہ وصالندن
نہ وقت اقبال ایلہ یارب عجب اول بختلو عاشقان

کہ عشاق ایرہ معشوقہ
بقا ایرہ بقاسندن

روایتدر عمر اوغلی کہ عبد اللہ ایتمشدر
خبر و یردی رسول اللہ ندر اول جانلرہ جانان

مکر برکون کیم اصحابہ
ایشت اول شاہ هماسندن

بیوردی جنت اهلندن انگ ادنی منزلی اولان
سرایی اولہ جوهردن سریری درلہ مرجان

اکرچہ قامو اعلادر
کم اعلی در بهاسندن

نظر ایدہ جنانینہ هم ازواجہ نعیمینہ
خدم برلہ سریرینہ ایلہ بیگ ییل قدر سیران

تفاخر برلہ جنتدہ
کیوب درلو لباسندن

ولی اکرم قول اولدرکیم نظر قیلہ صباح اخشام
یوزینی کورہ اللهگ اکا وصلن قیلہ ارزان

هسیان عذاب معناسنہ * وعقل سر و سامان ارام و صبوری * وصلاح و عیال دن کنایہ در * خطہ کسر خاء معجمہ و طاء مشددہ ایلہ مکشوف یر دیمکدر بعضیلر دیدیلر کہ دائرہ و شهر در جمعی خطط کلور *

ایکی

ایکی کز کونله اول حقه — بغایت ارتقاسندن
پس اشبو آیتی آندن اوقودی ایتدی استشها د — ایدندی آنی استدلال اول استدلالی استحسا ن
سوز بنه تا دلیل اوله — ویروب جانلر غدا اسندن

قال الله تعالى وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ *

صحابیدن دیدیلر کیم قمومز یارسول الله — عجب کوره میوز آنی بولامی جمله مز رضوان
حقی جنت مقامنده — ایریشه می رضاسندن
بیوردیکیم بلی آنی کوررسز اشبو کوزلرله — دیدی آکا نشان اولسه یا اولسه عقلله میزان
کانسز جنت ایچنده — اثر اولسه سخاسندن
بیوردی بدر کیجه سی کشی کورمیه می آیی — دیدی شکسز آنی کورر اوچوق اولورسه کر ایوان
اکر کوزی کورر اولسه — بولت کتسه سماسندن
بیوردیکیم بو آی آنک براتدوغی دور چوتکیم — اول اوله کوز وکور اولسه نظرده ایلسه جولان
براتدی نوری چون آنی — سماسینک ذراسندن
اول الله تعالی خود دخی اعظم درر آندن — پس آنی جنت ایچنده کوره مز قلمیه برجان
کم اول بر پرتوندندر — فقیر واغنیا سندن
دیمشدر درگاه کاملر اولور خلق آنله درت اصنا ف — بریسی مرسلین درکیم بولردر صاحب الادیا ن
نه کلو وارسه انسان — خلائق مقتداسندن
اکنجی انبیادرکیم خبر جیلردی الله دن — اوچنجی اولیادرکیم اولورلردی بولر ارکان
که بر بیلدردیلر آنی — جهانک اولیاسندن
بودرد دنجسی آنک که مؤمنلر ایدی بی شک — کلوبدی دور آدمدن ایرنجه آخره ازمان
حقی توحید ایدرلردی — صفندن مبتلا سندن
اوتوره اشبو درت اصنافی بوکز جنات عدن — کثیب ابیض اوستنده قمو بر برطوتوب میدان
معززلر معلی لر — عوام واتقیا سندن
اوتوره جمله مرسللر منابرده معززلر — بیله هم انبیا صنفی مکرم لرقه واخوان
ایروب اقصای اعزازه — صفیدن اصفیاسندن
اوتوره اولیا جوقی معلی تختلر اوستونده — اوتوره بیله عالملر قموصنی اولوب اقران
ایروب اعلای تعظیمه — جلیدن اخفیاسندن
اوتوره جمله مؤمنلر کلوب بر بر مراتبجه — اکر ازواج اکر انسال اکر احباب اکر اخدان
ایروب اولای اکرامه — کسلمز آشناسندن
کله جمله ملائک هم احاطه ایده انسانی — قمو یوزلر طوتوب آکا کوبرلرکه ایرشه فرمان
ایاغن طورملر صنی — صونه وصلی سقاسندن
جمیعی منتظر آکا جلالی پرده سن الله — نه وقتن کشف ایله برکز جمالن کوستره تابان
کمال لطف ایدوب ناکاه — ایرشدوروب وفاسندن

ذری ذروه نک جمیعدر مرتسنداک دپه سی واوستی *

جوق جماعت ناسدر * اقران سن وسالده مرتبده برابر ویکسان اولنلر * اخدان خدنک جمیعدر کسرله دوست وبولداش * تابان یلدر ایجی زیر اتان شعله معناسنده در *

جلالی قدر اعلی در چون اطوار تجلی دن
وصل فی الزور جمال نوری اجلی در پس انوار تجلی دن الاعظم

الایا ایها الاحباب اجیبوا فاتح الابواب ‖ اجیبوا داعی الله اجیبوا یا اولی الالباب
الایا ایها العشاق رسید اندم که آن معشوق ‖ سراپرده براند ازد بپرداز د سرای ابواب
الایا ایها المشتاق ایرشدی وعدهٔ میثاق ‖ پس استر غایت اشواق که محبوبه ایره احباب
که محبوب حقیقتدن سحرگاه ایردی بر محبوب ‖ صبا سینک صفاسندن نسیمن ایلمش سیناب
کل ای جان ایلنی امدی و یرن جانانه یغمایه ‖ کل ای درماننی دردہ نثار ایدن کشی دریاب
کوزنک آچ معنی نازینه قولاغ اور نار رازینه ‖ کوزنک طوت رازی سازینه که سوزه سوز اوله تیزاب
کلوب آچمش نقابینی کوترمش هپ حجابینی ‖ کتورمش شول کتابینی که یزمامش انی کتاب
معطر زلفی دو رندن قومش بر نقطهٔ مشکین ‖ که یعنی بو یزدار نلا بو نطقه فتح ایلا بر باب
بو نقطم سرّ وحدتدن خبرلر ویره عشاقه ‖ که بو بوزنک طوافندن سزی نیجه یغر بواب
شو وقتن کم قلم برله یزپدی لوح محفوظه ‖ بو عالم ارتسامندن مراسم رسم ایدوب توّاب
که تا آکادکین کیم سز کلوب فانی سرای ایچره ‖ قونب کوچب کلوب باقی سرایی ویره لی وهّاب
نیچه یوز بینک ییل اولدیکیم یانوب عشقی خیالندن ‖ هوای هوی یامودہ دوکرسز یوزلره سیلاب
دمی درنور اوله بونار جکرده سوینه انبار ‖ ایرو ره منظره انوار ایر یشه ساحله غرقاب
ایتدی پس اکا عاشق نه بر بیلمزدن اول محبوب ‖ کم آکا عاشق آیینه انک عشقی بوکا محراب
دیدی آندن دخی اظهرنه وار در کیم اوله مخفی ‖ که مجموع مظاهردن اچو بدر آکا اول جلباب
ایتدی نیجه اظهر در کیم آندن مخفی بوق نسنه ‖ که کوزلر ذاتنه ایرمز مظاهردن اثر نشاب
دیدی مهری هواسندن مظاهر آکا بر ذره ‖ انک حسنی صفاسندن عدن بر قطرهٔ سیماب
ایتدی کاه نفی ایدر بنی اثبات ایدر کاهی ‖ بسا سرگشته یم بن نفی و اثبات اورتاسنلا تاب
دیدی چون فرد در معشوق ایکی عالملا حسنیله ‖ کرک کیم فرد اوله عاشق ایکی عالمدن اوله غاب
ایتدی ذاتنه محکوم صفات حسنی بیلمزون ‖ صفاتن شول کشی بیلور که ذاته اولیه پرتاب
دیدی عشقی زلالینک خمارندن جهان سرمست ‖ کم اول فتانه کوزلردن نبرد ایدرقه واحزاب
ایتدی بنده بودردن ینار ون عشقی اودینه ‖ که درمانسز بلاسینک اولوبن دردینه نساب
دیدی عاشق اکادرلر که باشندن انک سودا ‖ ابد هیچ کتمیه قطعا الا اول اولیه قلاب
ایتدی برنه سردر کیم ابدکریان اوله عاشق ‖ چکه معشوق انی عشقه دفه زنجیرنه قلاب
دیدی عشقه زوال ایرمز که زیرا حسن معشوقه ‖ بلای لایزالیدر یقر عشاقی دیمز طاب
ایتدی انتها عشقه نیچون اولمایسر باری ‖ خصوصا بن فنا اولسم کیم اوله آنلا پس نقاب
دیدی سن آکا مظهرسن مجاز آدینه عاشق سن ‖ حقیقتده او درمعشوق که عاشق در فلانی قاب
ایتدی چونکه بر آدم و جودم بوق حقیقتده ‖ ندن دیدی بکا انسان ندن او دی بکا نقاب
دیدی سن عین معنی سن که بومرده هزار عالم ‖ کلو بدر سکا بر صورة که سندن آقه بر میزاب
اگرچه سندن اولوقول انلک یوقدر قپوسندهٔ ‖ ولی سنچیلین یوقدر بلالر او فنه اوّاب
ده قن سیلرده عشق وارسه ولی دردنک یوجودی ‖ کیرو دردنک درد درمان کیرو درمان سکا کرداب
نکا و یرمشدی بر جان اول کیم اول بو لمدی ماانان ‖ امر ییجک سرّ سبحان اول ایدیدی آندن استعلان

الانابة الی الله الرجوع
الیبس و الاخلاص فی العمل *

سکا ویرمشدی برقلب اول ایدیدی سوکوسن ال — قلبیدی غیرنی سلب اول ایدیدی عینن استیعاب

سکا ویرمشدی برعقل اول بیلیدی عقلله نقل اول — قیاسه ویردی شکل اول بلینه صادق و کذّاب

سکا ویرمشدی برنفس اول الایدی الینه قوس اول — ندرکو ریندی فردوس اول اولیدی نعمتن

سکا ویرمشدی برجسم اول اکا ایتمشیدی قسم اول — کیم انسان آدنی اسم اول اورینه سیر ایلك احقاب

سنوک ذاتوک چوقابلدی جمالینه مقابلدی — سنوک لابد صفاتکله قودی پس جذبه جذّاب

سنوک کیبی دخی موجود یرتمامشدر اول معبود — که سنسن اوتاده مقصود سوزیمی ایتمه استغراب

سنوک جسموک خمیرینی بلالرله یغورمشدر — سنک جانک ضمیرینی جفادن ایندی استیعاب

سنوک هوک هواسنده کیروسنسن بنان اوده — سنک باشک دکیرزنده کیروسنسن دونن دولاب

سنوکدر پس کیرو درمان سنوکدر عقلله ایمان — سنکدر اول یوجه رحمان سنکدر دولت احساب

سنوکدر حاصلی درگاه سنوکدر حاصلی الله — سنکدر حاصلی اول شاه سوزیمی قیلمه استعجاب

سنوک معبودک اولدر پس سنوک مقصودک اولدر — سنک مشهودک اولدر پس حجاب یوق آراده

قدم بص قلّه قافه قیقمه قافه احقافه — نظر قیل مایله قافه ولیکین ایلمه اعجاب

سن اول سلطان کونین سن که بو مجموع مصنوعات — سکا اجزا و اعضادر کیمی امت کیمی اصحاب

سن اول محبوب حضرتسن سنی اتدی حبیب اول — دونوب محبوب اولوب کندو سکا آچمش درر

جهان جام نمای حق درر ایتدی تجلی ذات — که تاکندو جمالینی شهود ایدوب اوله خطّاب

سن اول کوزکونک ایچنده کوزکن نور اعظم سن — وجودک هپ آنی سویلر اکر ایجاز اکر اطناب

صفات حسنه بقماغل ولی حسن صفاته بق — که شمسه ای آینه اول آیه آینه مهتاب

قمو عالم درر محجوب کیمی غالب کیمی مغلوب — کیمی افعاله قالمشدر کیمی وصافله طرّاب

کیمی اسمایه میل ایدر مسمّادن خبر بیلمز — کیمی نسبتله قالمشدر کیمی کوزه در انساب

کیمی جنّاته قالمشدر کیمی رضاته قالمشدر — کیمی لذّاته قالمشدر سوز ولد انلـه اتراب

کیمی اکوانه قالمشدر کیمی الوانه قالمشدر — کیمی ایوانه قالمشدر که یر عنّابله اعناب

چو سوزینی او محبوبک بکلی دکلدی عاشق — مرادین اکلدی بو بردیدی امدی یتر طبطاب

دیدی بونلر نیچون محجوب اولورلر چون مظاهر در — کرک کم مظهرک کوزی ایدیدی آنی استصحاب

ایتدی هرکشی مظهردر شیدرهر بر اسمینه — اول اسمی کوزه در انجق اکا آچمش درر اهداب

دیدی بونلر حجابی پس طنامی کندو نفسندن — و یاخود حق حجاب ایتدی بولرده قومدی

ایتدی بو اشی بونلر نده حقه ایدلر اسناد — نه نفسندن طرتب کلی نه غیره ایندلر ایجاب

دیدی کندنبرر پس دی قمو افعال الله اقوال — بو قلبی قالبی بلدرکیم ایدرامدی استقلاب

آیتدی حق مقدّسدر اضافات تعیّندن — خلایق خود قمو عاجز اکرچه دوشیلر اسباب

ولی هر شخصه بر اسمی مسلّط ایلمش در حق — پس اول اسم اکا حاکم در اکر اعجام اکر اعراب

بودر الحاصل اول الله تجلی ایدوب اسمادن — عوالم اوستنه دوندی اسماسنی ارباب

انونکچون هر نه اسمی کیم نه ایشی اقتضا ایتسه — بو شخص آنی کلور ایشلر ترکیبی ایدر اعراب

ولی سن جامع و مجموع هم اسماو حقایق سن — زنکچون ذاته مظهرسن که سنسن مجمع الآداب

فنی اول ذوق روحانی که بونده بولا روح آنی — سوه اول وجه سبحانی وجودین ایله استحباب

بو آندن درکه بو عالمده انسان کیبیدر شکلا — سن آنوک جان جانی سن که سنسن مرکز اقطاب

پس ایرکوربونلری زنهار او سلطان السلاطینه — كه مقدار نجه هر بیری بوله فیضینه استیجاب
چون اول محبوب حقانی او محبوب حقیقتدن — كلب ایتدی سوزین بر بر لسان حالله اشراب
بو محبوب آلدی بیلکلکیم آنک حسنی کمالندن — خیالیدی كه معناده ایدردی حالنی اشهاب
بو عاشقدن شو عاشقدی کیم اول سر محمّددی — چون آندن بلدی بو رمزی دیدی مشتاب پس مشتاب
اولیدیکیم الوب واردی قمو افراد انسانی — كه تا سلطانی کوستردوب اوله ساقی صونه اکواب
پس ایره امر سبحانی پس ایره فضل رحمانی — دوکیله خوان سلطانی اوله من غاب خاب خاب
شودکلو اختصاص ایره كه کوزلر کورمدک اوله — خیال ایرکورمیه اکا نه اوبانق نه اندر خواب
شودکلو مائده ایره طعامندن شرابندن — کیم آنی طتمدق اوله قموجنتده شیخ وشاب
قچنکیم اوله لر فارغ یمك اچمك صفاسندن — کله آنده شو خلعتلر كه نوردن اوله تاج اثواب
شول احسانلر ایده آنلا کیم ادراك ایتمیه کسه — ساغیشین صاییه اصلا حساب سطر اسطرلاب
نتکم کند و بیوردی كه صالح قوللرمچون بن — شول اشیایی یرقلادم كه بیلمز صاغیشن حساب
نه آنی کوردی هیچ کوزلر نه ایشتدی قولقلر هیچ — ولا قلب بشرده اول خطوره قومدی اطناب
قچنکیم اوله لر فارغ بو احساندن دخی بونلر — ورالربر کثیبه کیم كه آنی مشکدن اوله اطیاب
طوته هر بیرسی بر یرکیم اعلاده کیم ادناده — کیمی اعظم کیمی اعلم کیمی عالم کیمی طلّاب
زهی الله اولی اول زهی الله مولی اول — زهی الله اعلی اول نه لر تصویر ایدر بر آب

مثنوی | جلال قدری اعلی در چون اطوار تجلیدن
جمالی نور اجلی در پس انوار تجلیدن | مثنوی

ا مکر کورزکك استر ربّ اعلی — تجلّی ایلیوب اول حق تعالی
ب مکر کورزکك استر ذات وهّاب — اثردن تاریشه عینه احباب
ت مکرکورزکك استر برغنی ذات — بلینه تا ندر اقصای لذّات
ث ایشت امدی نه در درذاته تحّاث — تجلیده نه رسمه اولدی ابحاث
ج کوزینه تا معیّن نور بهّاج — بلینه شبهه سز تا سرّ وهّاج
ح دیدیلر ذاته ایرمز رمز بوّاح — آنی کشفیله بیلمز لوح لوّاح
خ خفیدر ایرمز الّا عقل رسّاخ — جلیدرلیك عین ارکورمز اشیاخ
د همین دللرده آکا سویلنور آد — آنکدر سرمد و آزال و آباد
ذ آنی بلدم دیو اولور کوکل شاد — بلن اولدر کوکللر ایدر آباد
ر چو بلمك بلمك در دیدی ابرار — حرام اولدی پس آنده کشف اسرار
ز فنافی الذّات اولنلر بلدیلر راز — كه دللردن هو الذّات دیر آواز
س چون آنی اول بیله بیلمز اوله ناس — بو برده کمسنه چکرتمیه طاس
ش تجلّی آیاغینه قوولی باش — الک آله دیه تحسین سا باش
ص تجلّی آکا درلر کیم ای غوّاص — کله عیب هویتدن عیان خاص
ض طلب ایده ظهور اظهار وفیّاض — کمالن کوستره تا جوهر اعراض
ط مجازا نقطه قوسه دوره خطّاط — حقیقی نقطیه دور اوله انماط

اشراب کسرله ایچورمك وافاضه قیلمق * اشعال وانارت واشارت *
اشهاب ایومه و یجیله قیلمه *
مشتاب یعنی غایب اولان
من غاب خاب اولا ایابجی خاب
خایب ومحروم * ... ایچون در ... همیشه در
تا کیم ... طلبیله چادر ویرده ایبی
اطناب ... ایله اسنان بغنادك خاطره
مقصود ذکراولنان ... ییانیدر *
... قوم دیه سی نوراده مراد
کثیب ... مسك دیه سی در *

سروهاج اولان سر * زیاده شعله‌لی ونورلی
رمز بوّاح افشا وسر ایدنك اشارتی
بغالی باج غاره وبسره اظهره *

ط انا الحقّ ده هوالحق اولسه لحاظ | انا الحق محو اوله حق ایده الحاظ
ع حقیقتنده بودر انسانه نقّاع | کشیده اوج کمالات اوله لمّاع
غ بری بودر ایده اشیاده ابلاغ | حقیقتجه بیله اولمیه دمّاغ
ف اکنجی بوکه بیله حقّه اوصاف | طشی کبی اوله ایچی دخی صاف
ق اوچنجی نور ایده ذاتندن اشراق | تمکّنده وجودین ایده اغراق
ك قچان بو اوج کمالی قلسه ادراک | هیچ آنوڭ قلبیه کوکلنك اشراک
ل پس اڭا حاصل اوله اون یدی حال | بو احوالدن بلینه جمله احوال
م بری بودر حق آڭا ایده اعلام | کمال جامع اوله جوزه اعلام
ن اکنجی بو تجلّی ایده رحمان | اوله عرفانله دریای عمّان
و اوچنجی بو تجلّی ایلیه هو | ایکی عالمده ده سیّد اولا او
ه چو بو احسانی ایده حضرت الله | کورینه اول کشیده قدرة الله
لا دیه الله دیمایه اصلا لا لا | نظر بورقمیه غیرینه الّا
ی بوله سرّ شریعتدن اوله بای | طوله نور حقیقتدن اوله آی
ا تجلّی ایده آڭا جمله اسما | آیاغینه کله مجموع نعما

دماغ دماغ اصلی یعنی متکبر وغرور دیمین *

فی مجلس النور

کل امدی ای سخن پرداز نه در دکله اولوا الآرا | قیل آندن حضرته پرواز کوره سن نضرت سرّا
دیدیلر اهل حکمت کیم یوغ ایکی نسنه یه غایت | بری بسیدر جمال آنوڭ بری بسیدر بیان آرا
اکر حسن جمالیسه نهایت یوق کمالینه | وکر وصف بیانیسه یوق آڭا غایت غرّا
چون اول شاهوڭ جمالینه نهایت بولدی ارباب | بیاننده اینن آنوڭ قالور عاجز اولوا الالباب
بنم خود دیلم اولدی لال نه سوزم وار بیان ایدم | مکر اسرار غیبندن بڭا فتح ایلیه ابواب
نجه صبر ایلسون دللر او محبوبڭ کلامنده | سورسه هرنه یی کیشی آنی سویلر اولور هر باب
خصوصا ایله محبوبڭ کیم اوله غایت غابات | اوله بیرڭ کوکڭ نوری اوله اول آیة آیات
الوهیّت سراینده سراپرده براقمشکن | کرك آچه نقابینی کوره رایت رایات
که تاکشف حجاب ایله کوره کوزلر یوزین آنوڭ | او یوزده محو اوله کوزلر بکلی کیده کیفیّات
یری کوکلاری پس اول نور عدمدن ایلدی | مقدّس در هوادثدن ایرشمز نورنه احداث
که نوری نور مطلقدر ایدر یری کوکی تنویر | ویرر بر معرفت نورن که بلمز عقلله بحاث
انوڭ نور ینه عقل ایرمز ولی تمثیل ایدر آڭا | که تا فهم ایده عارفلر کسه تا بوالهوس ابحاث

نضرت سرا سرور بخش اولان * حسن ورونق دیمکدر * بیان آرا بوراده آرا ایلیدن بیان ایدن معناسنه یعنی بیان دوز بجیلك وحسن تکلم صاحبی اولق * رایت سنجق بوراده ظهور وشهرتدن عبارتدر *

قافیة الالف النساء

قال الله تعالی اللهُ نورُ السّموات والأرض مَثَلُ نوره کمشکوة الآیة

دیدی نورم اڭا بکزر که بر مشکوة اوله بهّاج | اومشکوة اچره بر مصباح ینار اولسه قنی وهّاج
اومصباح بنسه بر قندیل اچنك کیم انوڭ نوری | کیم اولسه کوکب درّی کبی نوری انوڭ موّاج
اوقندیل یانسه شول زیتون آغاجینڭ یاغندن | نه مشرقده بتر اولسه نه غربی اولسه اول آغاج

شورسمه اولسه انور کیم اومشکاة ایچره اومصباح — که پرتاوی ضیاسندن شعاع اولسه صباح اصباح
اکر اودایرمسه داخی یقیدی یاغی مصباحوک — کم آندن روشن اولیدی قمواجسامله ارواح
بومصباحوک بوکزنوری اوقندیلک ضیاسنده — اوله نورعلی نور نتاکیم روحله اشباح
بوسوزدن اویله فهم ایتدی حقایق سیر ایدن — جسد مشکاتدر روحک اولور روحی اثار ساخ
اوقندیل شول کوکلدر کیم منور اولسه روحیله — اول آغاج نفس قدسیه‌در کیم ایرمیه اوساخ
که بتدی بسم باغندن ایرشدی شعبه‌سی جانه — که کوکل بوزینه آندن مسلسل خط یازه نساخ
نه شرقیه نه غربیه درر ایرر اکا ارشاد — طولنمز طوغمز اولشدر وسطده نورله آباد
اکر اول عقل فعالک ایرشمزسه دخی ناری — بنار اول نور قدسیدن ایدر قدوس اکا امداد
پس آنده اولدی اول نور علی نور انکچون کیم — که بیرین الدی قدسیدن بریدر نور استعداد
هدایت ایدر اول الله کیمی دیلرسه ایدر رشاد — انی تحقیقه ایرکوروب ایرور آمنه فریاد
چونورک بیری ظاهردر بریسی نور مطلقدر — الور اول نور ظاهردن بو مطلقدن ویرر الذاذ
که تابو عالم اسباب انی دوشرمیه محجوب — ندن کلدی نیه کیدر ایده اوکن موکینی یاد
دیدیلر بونده شونلر کیم بولورلرزبدهٔ اسرار — که بوتمثیل انکچوندر که تافهم ایده‌لر ابرار
که مشکاة مؤمنک نفسی زجاجه صدریدر آنوک — انک مصباحی ایماندر که قرآندن الور انوار
اول ایمان بیتر ارشادک اغاجنده اولور نوری — کلور بونور ایمانه بوکز بش نور اولور ادوار
بریسی سوزی نوریدر که ویره علمله آواز — بری اعمالی نوریدر ایده اخلاصله پرواز
بریسی کوکلی نوریدر آرینه شکدن شرکدن — بریسی یوزی نوریدر کنش کیبی اوله افراز
بشنجیسی بودر نورک مقامی اوله نورانی — پس اوله صوک اوجی نور علی نور اولوب شهباز
بیوردی بونده شونلر کیم ایدرلر حقه استیناس — میادین الهیده سورر لر برلکه افراس
که بوتمثیل انکچوندر که فهم ایده اولوا الابصار — محمد چون بیوردی حق کیم اولدر قطب الناس
که صدریدر انک مشکات زجاجه قلبیدر آنو — ل رسالتدر اکا مصباح صبح مشک عبیر انفاس
انی نور علی نور قلبیدر صنعت نقاش — همین اوله کمالیسه کمالی صنعنه ساباش
بونوری هرکه کوردیسه کوریسر یاربن اول نو — ری آیاغن بصدی اوچماغه یولنده هر که قورسه باش
حقیقت کوزیله بقسک اودر بیل نور الانوار اول — سن آنی صنعه کم اولدر همین بو سوز یوز کوزقاش
اودردریانی وحدتده حقایق درنه غواص — اودر صحرای عزتده شرایع تحتی اوزره خاص
هم آنوک کوکلی شهرندن کیدر اوچماغ الینه — اول اوچمقدن خلاص اولان در ایدن خالقه اخلاص
بیورمشدر بنی عارفلرم کوکلنده استنک تا — که درکاهیمه یول بولوب اولا سز انلک خاص الخاص
چون اویله امر ایدر بیزه یولینی کوستر ورفیا — ض کرک اقبال ایدوب اکا غیردن ایدوز اعراض
محمددن دخی عارف اولامی کسه هیچ آنی — کیم آنکچون دوزلشدر نظام جوهر اعراض
پس آنی آندن استه کیم بله سن بوله سن برکون — بشوکه قویه دولت تاج الوکه کیره هپ اعراض
انکچون جمله عالملر قیلورلر آندن استنباط — انکچون جمله عارفلر قورلر ایلینه فسطاط
انکچون جمله فاضللر اویرلر سوزینه آنوک — انکچون جمله کامللر کیدرلر ایزنه اوساط
انکچون انبیا اکا قموسی امت اولمشدر — انکچون اولیا اکا جمیعی طوتدیلر آنماط
کل امدی کورمکه حقی اکر اولور یسک لحاظ — سکا برکیز لورازم وارقل اکا هانله الحاظ

اوزان فاعلاتن *

* وسطاط بیوک چادر واتراکک قیلدن اوندی بیت من الشعر معناسنه

سوزم ذوق صحیح ایله بیلینور طوتمین بیلمز
خلاصه سوزدر رآنی بیلان وجد انله بیلدی
دمشلردر متمللر بوسوزده ایلیوب اجماع
نتکم نیر اعظم قتنده ذره نیجیسه
که عارفلر قتنده هیچ انی کورمکدن اولی یوق
توجه قیلدی بونلرده عبادتله ایدوب ابلاغ
تملق ایتدیلر آنک کمال خلقنه کوره
بوکز بونلر آرا یردن بکلی اولدیلر فانی
بو عالمده چو نورندن تمام محو اولیجق غراق
نیدر بو کلخنی بلبل چو کلشنده کله کللر
محبتدن شولر بیلدی که قیلدیلر انی محبوب
کل امدی کلبرو امدی او محبوبه اولان مشتاق
بودکلو سوزی عشقیدی که دردندن خبر ویرد
موز عمزآنده ایدیکیم کله مشکدن کثیبه خلق
بیورمشدر صحیح اخبار ایچنده مقصد لولاک
اول آنی مشکدن بیره چونکیم ایر یشه دیدی
شولرکیم اوله‌لر اعلم اویرده اوله‌لر اعظم
صراطی اول کچه کرچه مقلدلر ایدوب اقبال
عمل زیرا انکچوندر کیم اوچه مقده اوله رفعت
که علم اشرفدرر زیرا عملدن زهد تقویدن
روایتده کلور هر کیم اوکوردی جمعیة اقدام
بو حال ایچنده کن بونلر بوکز اشراق ایده پرنور
بولر آنی کوروب وجدده کله کلی ایده سجده
سرایت ایده پس بونور طوله ارواحله آبدان
همین کوز وقولق اوله قمو انسان بوکز آنجق
ایشیده هم انک سوزین جهتسز اشبو نوریله
پس اندن ایره برکسه انی کوندره ز الا هو
بکون اول کوندرر کم سز کرک کم اشبو کوزیله
بوکز بونلر یراقلانه که یوزین کوره‌لر آنک
کلک بکا کلک بکا دیوایده خطاب الله
یقنده کوره سز یوزم شول احسانلر قلم سیزه
ویرم شول ملکمی سیزه که کوزلر کورمدک اوله
شو دولتلر بوله مشتاق زوالی اولمیه اصلا
شول اعطاقی دولا [illegible] فنا اولمیه هرکز

که لبی در معانینک بیان ایلایمز الفاظ
او وجدان علم ذاتیدن کلور پس اول اکا حفاظ
که حقک یوزنی کورمک یه طوتمق سوزینه اسماع
بو دنیا آخرت آنک قتنده بودر ایت اطلاع
خصوصا کیم فنا فی الله ایروب ایده بقا ابداع
قمو اشیایی کوزلردن کوکلدن ایتدیلر ایراغ
پس اولدی صچدی نوریني بولان ایلدی افراغ
تمام نور اولدی موجودات چو نورن ایلدی اسباغ
یارین محو اولیسامی دیرسن آنی بولیجق عراق
نیدر بو کوکجه بو تجوعی چوجوهرلر بوله صراق
انی محبوب شول آریاری که قلدی طاشن ایچن صاق
ندکلو سویلیم آنی دوکنمز حسننه اشواق
ی که معشوقک کلامیله دریند ردنیه ده عشاق
که تا کشف حجاب ایدوب یوزینی کوستره خلاق
شوکیم اکا دوشنمشدر فراش مرصد افلاک
بوله برلویرین بر براوتوره انس وجن املاک
ایدیسر حق انی اکرم که ویره شدر اکا ادراک
ولیکن آنده عالملر اوکوردو بوله‌لر اجلال
ولی اللهی کورمکده نی مدخل ایلیه اعمال
که زیرا علمله بولدی بولنلر احسن احوال
ایدر سه آنده اوکثیرین ایدیسر اول بیره اقدام
که دبدزعالی طوته ایده آثارنی اعدام
قمو طبراغه یوزاوروب صناسن اوله‌لر اعدام
تمامت ظاهر وباطن طوله انوارله انسان
که تا باللذات اکا آنده جهتسز کوزکه رحمان
که تاحقانی توحیده ایر یشه وحدت ایمان
که تیز امدی یراقلانک بوکز کورکز الا هو
یوزینی کوره سز آنک تجلی قلمز الا هو
بناکاه برخطاب ایره سزی قیغرمز الا هو
اوتورک چوره اطرافه که کشف ایده حجاب الله
که نورم قبلایه سیزی کم آچیسر جناب الله
وصالم قیلم ارزانی که سرپیسر نقاب الله
شو وصلتلر بوله عشاق ملالی اولمیه اصلا
شول الطافی بوله احباب کلالی اولمیه اصلا

اسباغ اتمام ومنه اسباغ الوضوء *

مقصد لولاک یعنی لولاک خطابینک مقصودی اولان فخر عالم صلی الله علیه وسلم *

شو شاهی بوله مقبوللر که رب العالمین اولدی　　شو اللّهی بوله قوللر مثالی اولیه اصلا

زهی غفران چوق حنّان که یوقدر لطفنه همتای　　زهی رضوان چوق منّان که ایرمز فضلنه هیچ رای

زهی آثار چوق دیّان که یقدر چو دنه پایان　　زهی انوار چوق رحمان که نوروندن دونر کون آی

زهی احسان چوق سلطان کم ایدر طپرغی انسان　　زهی سلطان زهی انسان کم اول صانع بو صنع آرای

فصل فی　جلال قدری اعلی درچون اطوار تجلّیدن　　جمالی نور اجلی در پس انوار تجلّیدن　انکشاف الذّات

آیا سلطان اعلی دن علایه استین اعلا　　و یا سبحان اجلی دن تجلّی ایدن استجلا

نه بلدی شولکه بلمادی انك دردینی عالله　　نه بیلدی شولکه بولمادی انك وصلنده استجلا

نیدرلر جانی کیم آنك فدا اولمایه جنکنده　　نیدرلر باشی کیم آنك یولنده ایده استعلا

سوندرمالنی مفتون سوندر آلنی مغبون　　سوندرمالنی مجنون بولاری صنمغل آلا

قنی قانی کتور برآرویرر جانی انی استر　　بکا کدرانی کوستر که قیله عشقین استملا

قنی صاحب نظر کوزلر که دایم اول یوزی کوزلر　　قانی دللرانی سوزلر قنی کوکل ایده ایلا

قنی اول دردمقانی که ویره سکا حق آنی　　دیمیه سن کهمق قانی ایده اول سکا استیلا

اولرسك آکا مشتاق اول بوررسك اهل اشواق　　طروررسك صاحب اذواق اول که قله قدرکی اعلا

ایشت شمدن کیرو کل دیم علم لدنّیدن　　کیم آنی جفر علمندن ایدرلر شمّه سن املا

که عالملرده وار برسر خلیفه لرده وار برسر　　پیمبرلرده وار برسر ملکلرده ده وار سرّا

بولردن صکره اللهك ده وار برسرّ اسراری　　که سبحان الذی اسری ده ایندی سرّنی اسرا

اگر بیلسیدی جاهللر ندر عالملرك سرّی　　قیلیجه الاور رلردی طولب شرشهرله صحرا

اگر بیلسیدی عالملر خلیفه لرده کی سرّی　　همیشه جنك ایدرلردی اولوردی فتنه یه ایرا

خلیفه لر اگر بیلسه نبیلر سرّنی ناگاه　　خلاف اولوردی اورتاده ایدرلردی جدال اجرا

نبیلرده اگر بیلسه ملکلر سرّنی یکبار　　قنی تهمت ایدرلردی قوپردی اورتاده ضرّا

ملکلر مطّلع اولسه اگر سرّینه اللهك　　تحیّرده ایدرلردی جهاندن جاندن استبرا

پس ایشت امدی عارفلرندرلر بو سرلردن　　که قال و قیلله قیلی قیلورلر فرق بولك غرّا

خصوصا کیم محبّتده قیلورلر قال حالی حل　　اگرچه صغمز اولیرده زبان زهره زهرا

دیدیلر دیدی عالملر محبّت حقّه طاعتدر　　ثوابن یاخود احسانن سوب ایتمك کرك اطرا

که ذاتینه صفاتینه محبّت کسه ایرکورمز　　که ممکنده اولو رسومك ایرشمز واجبه آرا

ولی عارفلر آیدرلر سورلر وارانی قوللر　　که وار سوزومزه حجّت دیه لم ایدلم اغرا

دیرز لذّت درر محبوب ایدینور خلق انی مطلوب　　دوشبدر شو یله کیم مرغوب که قیلمزلر انی ابرا

که حتّی صورسه لر بیزه ندرسز مالی کسب　　اقلّی باری دیررسز جهانده آغلیه حمرا

جوابنده بز آیدرز که بولاوز دیرز مالی　　صوررلرسه بیزه مالی ندرسز آغ اگر صفرا

جوابنده بز آیده وز یمك اچمك بوله وز تا　　صوررلرسه نیچون یرسز ایچرسز نعمت غبرا

جوابنده بز ایده وز که نفسیمز اله لذّات　　صوررلرسه نیچون نفسه ایدرسز لذّت استدعا

جوابنده بز ایدرز خطادر بو سؤالکز　　که بر نسنه در او للذّت قمو خلق ایدر استیفا

رای فکر معنا شفذر هم زیرا لغه قلب
اولنمشلدر * صنع دو زیبجی یعنی
صنع آرای کوستر * مصداسند *
عقل صنعنی آرایب وتابیر معنی فردك
استعلا سر عش و اثبات موجبات ایام در *
مضمون الذین قوله تعالی انا سیعه تبان در
مضمون قوله تعالی قسمه ایدکر عکسنه مناسبه
اولادکم جومعملدر نعمت اوزره
الا انّیك مال وحالك حقیقت امتحان *
یعنی مال وال بلایه بو قصیده برابیلدر
نعمت بربلیه بلانه نعمت مراد عشق
اکله زیرا که نعمت البلاء مراد *
استسلا دلهب اولق در اتمك
جبر نیله عبر رتیك وصارى ابتلام
اسرا لکجه یعنی فضل فانوس انلر
اخفا هناسنه یعنی ایت اولبتار مل *
ربانی اولسه هل بیو ردی زنا یقال وری
مواصه ظاهر اوجدقریق یقال وری
ایراچاقدقلدن نار * خفی
الزنبله هرجت اوق دیله یکیدو
استبرا بری علیه البرءه ایدرکه
اولیه که ناظم مقصود دی ظاهر ایدرلر
ابیات دن عالملر سرن و عالملر
اکر ملر اهل سرن و خلیفه لر پیغمبر
خلیفه لر سرن و پیغمبر ایله سرن
لرك سرن و ملائکه الله تعالی ایله سرن
سرن و بیلر اراده تفاوت * قالیوب
وبیلسه عالم خراب اولوردی اولان
نظام عالم منور و مضمر ایلر زنك
زهره زهرا که مشتری
زهره الدی صانلور *
معشوقه سی

پس اندن بیلدی عارفلر کمال محبوبه ش بالذات | که هرگز استمز نقصان کمالیله بولن نعما
بوخود معلوم اولبدر کیم قمو اشیا بو عالمده | کمال حقدن آلمشدر انکدر عز واستغنا
پس اولدی لاجرم محبوب انک ذاتی کمالنجه | بومعنیدن حقیقتده انی کوستردی هپ اشیا
محبتدن شوکیم بولدی بولپدر هپ کمالاتی | تمام ایردی مقاماته بکلی ایتدی استقصا
شوکیم آنک دماغنده محبت دادی قونمادی | اگر جمله مقاماتی بولورسه طتمدی حلوا
که زیرا ذاتی نورندن گلوردرلر محبت بیل | فلان اوصافی صفاتندن گلوردرلر ایدر اصفا
انکچون نقل اولبدر کیم امام فخر رازیدن | که تفسیر کبیرنده ایدوب در بوسوزی ایصا
که برکسه عزیزه گر یقین اولسه عزیز اولور | حقیر یله حقیر اولور بوتقریری ایدر انشا
برنجه قوم واردر دیر طبیعتده قرار ایتدی | بوفانی لذتی طوتدی سوب و یردی اکا سودا
ایکی درلو عذابیله معذب اولدیلر بونلر | بری آنده بری بونده هلاک ایتدی تمام لاوا
برنجه قوم سعی ایتدی مصفی ایتدیلر نفسی | ولی بر آز اثر قالدی که اولمامشدی نفس انقا
پس آکا طوتدیلر همت کیم اوتدن قورتله بونلر | خلاص اولوب جهنمدن که یعنی یانمیه اعضا
برنجه قوم جنتده مراتب سودیلر یعنی | بوله لر قبهٔ حمرا کیمه لر حلهٔ خضرا
معذب اولدی بونلرده ایکی درلو عذابیله | چو غیری سودیلر بونلر نیجه اولمایه لر عمیا
بریسی نار حرقتدر بریسی نار فرقتدر | فراق اودی اشددر کیم کیم اولور تا ابد ظلما
که زیرا آندن آیرلق برا ودر بکزمز اوده | یا دولش نعمتی کیشی یا بولمامش نوله اشفا
برنجه قوم دنیاده طبیعتدن اوچوب کندی | رسومی جمله محو اولدی نه ذاتی قالدی نه اسما
همین معبود حق اولدی همین مقصود حق او | همین مشهود حق اولدی هبا اولدی قمو اهوا
گرکز دیدیلر دنیا گرکز دیدیلر عقبا | گرکدر دیدیلر مولی گرکدر دیدیلر ابقا
اگر راضیسه حق بزدن اکا قادردر کیم اول | جهنمده ویره نعمت ایده آنده بزی ارضا
اگر خشم ایلسه بیزه کبیر و قادردر آکا | که جنتده عذاب ایده ایده خشمنده استبقا
چو سودیلر انک وجهن دیوب لاریب الا هو | پس اولدی بونلره قیلدی ایکی عالملری اعطا
بولر گرچه مساکیندر ولی کیزلو سلاطیندر | که ایدرلر مسکنت اچره لباس سلطنت اخفا
بولر آنلردرلر کیم بیورمشدر رسول الله | کیم اللهک ملوکی وار پلاس آلتنده استخفا
بولر آنلردرلر کیم بیورمشدر کرد اول شاه | دیو بدرمشر بن حالن بولارک ایلیب احصا
کیم اللهک عبادی وار چرلر دیدی جنتده | نتکم جیفه دن سزلر چرسز ایدوب استنقا
گل ای آخر زمان قومی اشتدکمی بورمزی هیچ | عجب بوسوزلر ایندیمی حقایق رازنی افشا
که گر سنا کلاهینی قومشدر باشکا تاج اول | محبت کوشوارینی قولاغوکده ایدوب اجدا
قودی پرماغوکه تسخیر یوزوکینی سلیمان وش | بزوب صدروکده ایمانک براتن ایلدی امضا
پس اول تاجی بره اورمه یوزوکی آتمه دریایه | براتی اودلره یقمه هیاقیل قیلمه استعصا
محبت کوشوارن خود چقرمه هیچ قولاغکدن | که محبوبک کلامینی محبتدر ایدن اصغا
سنی محبوب ایدندی اوک ولی محبوب اودر اوک | چون اولدن فنا ایدک دله آخر کیر وافنا
محب محبوب محبت بیل چون اول اوله حقیقتده | الک چکسن پس اورتادن که تا ویره لقا ارقا
کوکل اولورسه روحانی بوله کشف ایله روح آنی | اچیلسه وجه سبحانی ایده انوارنی القا

اصفا قابله صاف قیلمق *

لاوا آشنت وصنق معیشت معناسنه * هبا توز وغبار کبی پنجره دن اوایچه کلمش دوشند کلکلوزنین نسنه لرکه ذره دیرلر * اهوا هوانک جمعیدر بعضی ذوق وغیری نامعهود اولان لذات

کوشوار قولغه طاقلر قلری برک اصلنده کوشوار کوشه لایق دیمکدر * اجدا دال مهمله ایله اعطا معناسنه در بعض نسخه ده رایله اجراء * دشمنلر وش کبی معناسنه در * ارقا رفیع وعالی قیلمق *

کل امدی استه مولایی اول اولالردن اولایی … اول اعلالردن اعلایی بول ایله اندن استعطا
که بیورمشدر رکند و حدیث قدسی ایچده … که جبرائل سوز اینمشدر حبیبنه انی ایما
کیمی کیم قایم ایلرسم بن اسما و صفاتمله … ادب الزام ایدم آکا که بندن ایده استحیا
کیمه کیم ذاتمی برکز معبقت انکشاف ایتسم … غضب الزام ایدم آکا فنا ایدم ایدم احیا
بو کشف ذاتی دنیاده ایرر عارفلره انجق … ولی آنده تجلی ذات ایدر یسر خلقه هپ ماشاء
چو ذاتین انکشاف ایدوب جمالن عرض اید … کل امدی ذاته محو اول کیم قله وعده سنه ایفا
ولی کل روح اعظمدن طلب قیل کبریا نورن … ردای کبریا اولدر یوزی آغ و کوزی دعجا
که زیرا فرد جامعدر وجوبی حد امکانی … آکا آیینه در بیزه او یوزی کوستر ایما
کورت امدی نه لطفیله حجابین سربسر محبوب … نه یوزکوستردیسر خلقه تجلی ایلیب انها
کنوره هپ حجابینی قلیسر اوج حجاب انجق … که تا تدریجله ایده جمالی نورتی ابدا
اول اوچنک بیرسی عزت حجابیدر جنابینه … کیم افعالی سراینده سراپرده ایدر ارخا
ایکنجیسی انک عظمت حجابیدر صفاتنده … کیم آکا ایرمیه افکار تصورلر قاله حیرا
حجابینک اوچنجیسی حجاب کبریادر کیم … ایرشمیه آکا انظار که تا صافی قلا پیدا
اچالر کوزلرین ناکاه که یوزین کوره لر آنک … بو اوج درلو حجابندن شودکلو ایرشه اضوا
که طاقت طاق اوله آنک حجابین کورمکه کوزده … حجابینه چو دوزکوز کیم ایده نورین استیفا
چو سبحاتینک اشراقی سناسن ایلیه پرتاب … اثر قابلیه بونلرده ایده انوارنی سینا
انک وجهی جنابندن شودکلو ایرشه انوار … که دیدرزه بونلرک ذاتی تمامت نور اوله بیضا
پس اول عزت حجابندن ویره خلقه سلام اول … اشیده آنی سز جمله عجم روم و عرب عربا
سلام اولسون دیه بندن بنم ای قوللرم سیزه … که سیزه مرحبا اهلا سیزکدر غایت اقصا
سلام اولسون شو سلطاندن کیم اولدر حی قیوم اول … شو سلطانه کم اول حی درالم یقدر آکا هیچ دا
بنم وصلم که وارسیزه بکون آرزانی اولسون کیم … ابد دار السلامده مقیم اولسک قالسک احیا
بنوم شول دوستلرم سزسز فتمنا خاصلرم سزسز … بساط قربم اوستنده اوتورک ایدک استهوا
بغشلادم سزه انسم سزکدر حضرت قدسم … سزکدر عرشم و کرسم سزکدر جنت و حورا
سزک شول تکرکزون کیم بنی سیزکورمدن داخی … طپردیکز بکا دایم ایدوب توحیدمی احیا
سور دیکزدی کورمادن اومار دیکزدی ایرمادن … بنی تعظیم ایدوب قورقب ایدردوکوز رجا ارجا
بیلک عزم جلالمچون که بنلر راضیم سزدن … نی کیم سزسو رسز بن سوروین ایدک استمضا
جلالم کوسترم سیزه جمالم کوسترم سیزه … کالم کوسترم سیزه مقامیکز قیلام رعنا
نه نسی کیم نفسکوز استر بوکون بندن انی استک … شول احسانلر قیلم سیزه که قیلمز دللر استحضا
بن اول لطف اسی اللهم که صنعندندر عالم … عزیزنم طولو اکسلمز غنی ام ایدرم اغنا
بنم سیزک جلیسکوز بنم سیزک انیسکوز … بکا دره ون کلیشیکزا یدرون بن دخی ایوا
سزه شمدن کیرو یوقدر فلا حاجت ولا فاقت … ولا ضعف و هم حزن ولا رنج الم دهیا
بو کوندن کیرو یوق تحویل ولا چقمق ولا تبدیل … ولا خشم ولا تذلیل ولا شدت ولا اشقا
بغشلادم سزه ملک کبیری کیم اوله سرمد … سلاطین اوله سز آنده ابد کورمیه سز ایذا
[illegible] و دو سمه خطاب ابد خطاب ستطاب ابد … بوکز کشف حجاب ایده تجلی ایله ابدالا

حجبن

عطب یعنی هلاک وانکسار *
دعجا قاره وسیاه معناسنه *
انها نهایته ایرشدرمک و بوندن غیری معنالره دخی کلور *
ارخا کسرله اشاغه صالیورمک ارسال کبی وصرقنمق *
استهوا هوی ودیلمک یعنی صعود وارتفاع وقال فی التهذیب الاستهواء بجیب کسردن بوراده مناسب اولان معنای اولیدر *
رعنا فارسیده نرم ونازک وخوب معناسنه استعمال اولنور امّا بوراده عالی معناسنده در *
ابوا منزله ایندیرمک و برمک کوسترمک *
دهیا بلا و امر عظیم *

حجابن جمله کشف ایده قموکوزلرکوره ذاتن حجاب کبریا اوله همین انجق قلن حسنا
جهت اولمایه هم غایت یقین اولمایه هم ایراق نه حیثیت نه کیفیت نه کمیت نه خود اجزا
نه کورزده ارتسام ایده شعاع نه اتصال ایده مقابل اولمیه کوزلر اکر کحلا وکر شولا
اکا ابصار ایرشدکده نهایت کورمیه اصلا انی کنهنجه بلمکده بصائرهم قیله عذرا
زهی آثار حسنی کیم بشا نور نیر اعظم زهی آثار اسنی کیم اوتانور لجه‌ده اما

جلال قدری اعلی در چون اطوار تجلیدن
جمالی نور اجلی در پس انوار تجلیدن

چونکم تجلی ایده ذات کنرولهمپ کبر وریا جمله حجابی رفع ایده الارداء الکبریا
زیرا حقیقت ملکینک سلطانی ظاهر اولسیدی بولمازیدی کسه بقا کر اولیا کر انبیا
پس اول رداء کبریا برزخ اولورکیم نور ذات اندن تجلی ایلیه طاقت بوله تا اصفیا
باری چون آنی کوره‌لر جمله یره یوز اوره‌لر سجده ایده و بن طوره‌لر نوره ایره نور و ضیا
ایره خطاب مستطاب قالقک سجوددن اولدی چون ایلدم کشف حجاب کورسون یوزیمی اولیا
بو وقت دکل وقت سجود بو وقتدر روقت وجود بو وقت دررکیم ایره جود ایده تنعم اتقیا
بو وقت عباد تچون دکل بو وقت زیارتچوندرر بو وقت عنا وقتی دکل بو وقتدرر وقت غنا
بو وقت تعب وقتی دکل بو وقت طرب وقتیدرر بو وقت شهود وقتی دررر بو وقت دررر وقت لقا
اوقدمدی سزقوللارمی تا کوره سز انوارمی تا کوره سز دیدارمی تا بوله سز ذوق وصفا
پس باشنی خلق قالدرب بیچون جمالنی کور جان وکوکل حیران طورب عقلیله عشق بوله جلا
اوچیوزییل اوله کیم بولار کرچکلر بن یوحمایه‌لر اغیرک یوزین کورمیه‌لر عینه ایر بشه التقا
هرکیم بوله آنده ثبات عقدی نجیسه در صفات تجلین کشف اوله ذات شول وقتکیم آچیسر عطا
بونلر چون ایده اقتدا درکاهه بوله اهتدا حضرتدن ایرشه ندا اقلدیمی اولمادق عطا
بونلردیه یاربنا اولسون سکا چوق چوق ثنا هیچ قالمدی اصلا سنا هپ ایلدک بزه سخا
ویردک بزه اوتدن نجات ویردک جنانکده حیا ویردک جوارکده ثبات ایردی تمامینه رجا
ویردک کرامت خلعتن و یردک سلامت رفعتن ویردک تمامت طلعتن و یردک لقا کیله بقا
و یردک بزه قدر الکمال و یردک بزه دار الجلال و یردک بزه نور الجمال بولدق عطاده انتها
ایره بوکز کیرو خطاب کشف ایلدم کرچه اچدم بو زم بی احتجاب قلدم کمالنجه جلا
قالدی ولی بر ایشکیم اول کسه اکا بولدی یول بونلردیه نه اوله اول ایله بزه آنی ادا
بونلر ایده بیجک ایله قال قاله ایده بیجک انتقال ایره بوکز کیرو مقال اولدر دیه دایم رضا
و یرم رضامی بردوام خشم ایتمیم هرکز مدام اولسک فرحده مستدام کورمک ابد اصلا عنا
بولک اوزومی سرمدا دکلک سوزومی سرمدا کورک بو زومی سرمد اقیلمایم آیرق اختفا
زی سوزکه ذکری بواوله بورسمله بشری اوله پس نعمت کبری اوله بیک بیک اکا حمد وثنا
اول بزی وارایلدی انوارین ایثار ایلدی هم شکره دیدار ایلدی اول حضرته بی حد دعا
وارک دیه ازواجکزا و یک قوچک عشرت ایدک وارک دیه اولا دکز بیلک آلک بولک کفا
وارک کیرو کوشکوکوزه آغوک فرحناک اوتورک وارک کیرو باغوکوزه کیروک ایدک کسب هوا

کحلا کوکی واسمانی کوز وسرمه
لوکوزه خفی دیرلر * شولا فراسی کوکه مایل اولان کوز * [illegible]
لجه معظم ماء البحر قال فی المفردات الارشاد
لجة البحر تردد امواجه وفی الارشاد [illegible] کثیر الماء *
فی بحر لجی ای عمیق دریا در صوبی دایم اولق
داما اعتبار یله اطلاق اولنمشدر *
عما عیون معجمه‌نک فتحیله رحمت معناسنه *
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
عطا تبین معجمه‌نک کسریله حجاب و پرده معناسنه *
زی تحسین ایچوندر زهی دن مخففدر *

وارڭ کیر واتو کوزه بینڭ آشڭ سیران ایدل
وارڭ کیر وفرشکوزه اوتورڭ ایدڭ اتکا

وارڭ کیر وحور یلان صحبت ایدوبن ذوق ایدڭ
وارڭ کیرو جاریه لر اولسون انیس اتسون وفا

وارڭ کیرو طلعتلره ویرم هد ایابی حساب
وارڭ کیرو خلعتلره ویرم حلل تاج ورِدا

وارڭ کیرو مجلسلره سو یلشمکه اخوانله
وارڭ کیرو ایرمقلره کافورله کوثردوا

وارڭ کیرو تسنیمه سزاچوڭ شرابندن آنڭ
وارڭ کیرو بولڭ آنڭ مشکین مزاجندن شفا

وارڭ کیروکیم سلسبیل قیلسون حیاتی بزحیا
وارڭ کیرو کیم زنجبیل اولسون دماغه اکتفا

وارڭ کیر وطو بایه سزطوبی سزه حسن مآب
وارڭ کیرو رفرفلره آنده بولوڭ نشونما

وارڭ کیرو شول فرشلره کیم کوکلره مرفوع اوله
وارڭ کیروشول سایه یه ممدود اوله علی السما

وارڭ کیرو شول صولره کیم باغلره اولور روان
وارڭ کیرو شول میویه کیم جانلره اولور غدا

وارڭ کیروقصر کوزه ایرسون سزه فوز تمام
وارڭ کیر مصروکوزه ویرسون نعیم واغتنا

چون بوکال لطفله احسان ایدوب اعزاز ایده
چون بوتمام فضلله اکرام ایدوب ویره سنا

شول دکلولذّت بوله لر آنڭ خطابندن بولر
کیم غایت استغراق ایدوب لذّتله بوله لر فنا

شول دکلواشراق ایلیه نور تجلّی بونلره
کیم باش وجان بولیه لر کیم ایده لر آنده فدا

سرمست ایله حسن وجمال لذّة ویره عین جلال
زینت ویره زین وکال حیرت ویره حلم وحیا

شول رسمه سرخوش اوله لر کنه وارن بلمیه لر
یوللرڤی بولمیه لرنه انتها نه ابتدا

پس امر ایده یسر اوله اول کائناته پادشاه
اولکم قمو شاهلره شاه اولکم ایشنده یوق خطا

یعنی فرشته لر کله جمله مقرّب لر بیله
تاکیم بولر منزل بوله ملکینه ایده اهتدا

الڭ کیدڭ تعظیمله آولارینه تکریمله
کیم جنتڭ بونلر اوله سلطانلری اهل الولا

چونکیم فرشته لر یورر تعظیمله آلوب کلور
قرشو کله ولدان وحور جلوه اوره ایده جلا

پس جنت اهلی کوره لر بوحاله غبطت ایله لر
بر بیر سینه ایده لر زی سلطنت زهی علا

زی بخت آنڭ احبابنه زی بخت آنڭ احزابنه
زی بخت آنڭ اقطابنه کورنجه بولدی اصطفا

چون بونلرڭ اهلی ایره یوزلر ینڭ نورین کوره
بیڭ درلو تحسین ایرکوره ایده زهی حسن بها

بونلر ده آیله سزده هم شول وقت که کندڭ بزده هم
آرتمش کوزللک سزده هم اولیه بوحسنه بها

پس رایت علیا بودر پس آیت قصوی بودر
پس غایت مرمی بودر باقی هوادر هب خطا

بودر هدایت نکته سی بودر بدایت خطّه سی
بودر نهایت نقطه سی بودر چو خطّ استوا

بودر شریعت مذهبی بودر طریقت مطلبی
بودر حقیقت مشربی بوندن آچیلور انجلا

بودر نوال الشائقین بودر زلال الذائقین
بودر وصال العاشقین بودر مرام انطوا

بودر اصول النّاسکین بودر وصول السّالکین
بودر حصول المالکین بودر مقام انزوا

بودر رشاد الفاضلین بودر مراد الکاملین
بودر معاد الواصلین بودر نظام احتوا

بودر منال العارفین بودر مآل الواضعین
بودر کمال الواقفین بودر تمام اعتلا

بونلردر شول ماهتاب نوری عیان کند ونهان
بونلردر شول آفتاب کیم صبحنه یوقدر مسا

بونلردر شول پادشاه کم سوّدی اوکدی اول اله
بونلردر شول عالی جاه کیم یرلری اعلی الورا

بونلر شول اهل الله ایدی بونلر عیال الله ایدی
بونلر شول فضل الله ایدی کیم باشلری فوق الاوا

بونلردر شمس الضّحی بونلردر نور الهدی
بونلردر خیر الوری بونلر بولورلر ارتقا

نشونما عربی کلمه لری در تربیه
وازدیاد وارتفاع معناسنه *

جلوه عرض جمال وتجلی *
غبطت اظهار قابلیه در استعمال
عجم اوزره وهی عبارة عن تمنی
حصول النعمة التی کان یملک
لغیرکمن غیر تمنی زواله عنه *
احزاب حزبک جمعیدر جماعت
معناسنه * اقطاب قطبک جمعیدر مدار
ومرکز معناسنه بوراده خواص مراد
اولنور * اشتمال معناسنه مبالغه
انطوا مشتمل معناسنه مستند مطلب *
انزوا خلوت وکوشه نشین اولمق
اوکدی یعنی قرانده مدح ایوردی *

بونلر

بونلر ایدی اهل الصفا بونلر ایدی اهل الوفا   بونلر ایدی اهل الولا بونلر ایدی اهل البلا

بونلر دی دنیا ترک ایدن بونلر دی عقبی ترک ج ٤   بونلر دی اشیا ترک ایدن استرلر ایدی ارتضا

بونلر دی علم قدرتی قدرتدن ایدی رؤیتی (*)   بونلر دی اعلی حضرتی حضرتدن ایدن اقتضا

بونلر چو فانی اولدلر پس حقده باقی اولدلر   صکره ملاقی اولدیلر وصلنده بولدیلر بقا

بونلر شو کاملر در که اول بولاری سودی حق   آخر بولر آنی سوب امرینه ایتدی اقتدا

بونلر شو اصلر در که اوکدی محمد مصطفی   چون حقدن ارتق نسنه‌یی بونلر ایدنمز ابتغا

دیدی که جنت اهلینک بر صنفی وار در شویله کیم   کیم کوزلرندن بونلرک اولمز هیچ اصلا حق خفا

قال رسول الله علیه السلام صنفٌ من اهل الجنة لا یستتر عنهم الربُّ

زی کوز کیم آنک کوردیکی اول اوله هردم لایزا ل   زی یوز کیم یوزا آکا طوته سیماسی اوله سیمیا

دولت شو جانک باشنه درکاهی توزن ایده تا   عزت شو باشک جاننه دردینی ایده کیمیا

دولت شو سرتاجک کیم اول ایشیکنه اوله غبار   عزت شو سلطانک کیم اول قپوسینه اوله کدا

رفعت شو جورک کیم آلا لطفی خیالندن اثر   طلعت شو هجرک کیم بوله وصلی شرابندن سقا

بورسمه برکز چون ایره یوزینی عاشقلر کوره   بودولتمق ایرکوره کیرو ایدلر التجا

برجمعه ایامی قدر دور ایده اجزاء زمان   کیروا اول آنی مشکدن یره کیر وقیله لر ارتجا

چون جمعه کون اوله کیرو دعوات اوله جمع اوله خلق   هپ انبیا و اولیا اول بیره ایده اجترا

بو کز کیرو امر ایده حق بر بر منابر دیکله   صن صن کراسی قورله تختلر قونیله بی مرا

بعضی منابر اوله نور بعضی منابر لؤلؤدن   بعضی قزل یاقوت اوله بعضی ز برجدن بنا

بعضی قزیل آلتون اوله بعضی اوله آق کوش   مشکیله کافور اوستنه قورلش اوله هپ سوا

صن صن کلوب جمع اوله لر بر بر کیروا اوتوره لر   اعلا بی علیینه پس احمد چیقه بی امترا

زیرا تجلی کیم ایده اول آکا ایده جلیل   اندن قموغلغه ایده بوقدر بوسوزه افترا

ظاهر اولیسر کیرو عرش نوره یتیسر کیرو فرش   کوز قولق اوله کیرو خلق اینمیه لر صوت و صدا

پس ناکهان اول ذوالجلال کشف ایلیه کیرو جمال   عرض ایلیه کیرو کمال فیض ایلیه خیر الجزا

اول کلامی بو اوله کیم بن شول اللهم سزه   کیم وعده مه صادق اولوب لطفمله ایتدم احتما

سزی کتوردم دارمه لایق ایدوب انوارمه   ایرکوردم اوش دیدارمه و یردم ولایتدن قبا

بودر چو عصمت منزلی بودر سلامت منزلی   بودر کرامت منزلی بو یرده یوق جور و جفا

آندن کرامت قاپوسن آچوب کرملر ایده کیم   احسان محضنده اوله هیچ اولمادین بیع و شرا

هیچ کوزلر آنی کورمدی هیچ قولق آکا ایرمدی   هیچ کسه عقل ایرکورمدی صغمزا کاچون وچرا

چون غایت اعزازله آنده معلا اولدلر   چون غایت اکرامله آنده بوله لر انتشا

پس کیرو سرمست اوله لر احسن لقاسندن انک   بیک بیک کیرو مست اوله لر اولیه اصلا انطفا

اول لطفله ویروب سلام خلقله ایدنکی کلام   بر ذوقه غرق ایلیه کیم اولمایه قطعا انتفا

کیرو مقربلر کلوب بونلری لطفیله الوب   کیرو مقامه ایرکوروب کورمیه لر هیچ ابتلا

دایم بورسمه جمعه‌دن تا جمعیه بونلر واروب   دیدارنی انوک کوروب وصله اوله لر انتما

(*) برکهنه نسخه‌ده بونلردر علمی ترک ایدن قدرتدن ایدن قدرتی کلمش در *

جور فارسی در رفعت و بو مقامده رفیع و عالی مقام معناسنه بعضی کرم اله رفعت حقیقی او عالی مقامک ربنک لطفی خیالندن اثر بوله بعضی نسخه‌ده الا ایرنه اکا کلمش بعضی تذکر ایده *

هجر بو مقامده هجرت چکن عاشق معناسنه در *

بی امترا بی تردد و اعتراض و اصل ذلک من مریت الناقة اذا مسحت ضرعها للحلب *

بی امترا بی شک معناسنه در کما فی ...

ورع الروح *

احتما حفظ و حمایت ایتمک *

انتشا مست لا یعقل اولمق *

هست وار که مقابلی نیست در یوق معناسنه بوراده هستدن مراد ایلیوب عقله کلمکدر *

انتما انتساب ایتمک بوراده مصدر بمعنی الفاعل در یعنی منتمی و منتسب *

کون کون ترقّی ایده‌لر اولا زیاده عشقلری
هرکاه کم آنی کوره‌لر آرته دخی ذوقُ وصفا
جنّتڭ جمعه کوننڭ ادیدر ریوم المزید
زیرا زیاده اولیسر هر کوندن اولکونده ولا
تفسیراچنده کلدی بوکیم جنّت اهلی نا کهان
بر نور ساطع کوره‌لر کیم بکْزمزا کاذکا
باشلار ینی کوتُره‌لر اول ربّ الاعلی کوره‌لر
کندوزن اشراق ایلمش نور آله طوطش فضا
پس ایلهٔ کیم اولسون سلام یا جنّت اهلی سزلره
یعنی که دوستلر کوکلنی لطفیله ایدر اقتنا

قال الله تعالی سلامٌ قولاً من ربّ رحیم

ایده نظر اول لایزال قوللرینڭ چو وجهنه
ایده نظر قوللر دخی وجهنده بوله اجتلا
شول دم کیم آنی کوره‌لر کندولرن اونیده‌لر
عقلیله جانی و یره‌لر عشقن ایده‌لر اشترا
چون ذاتی کیرو بونلرڭ کوزندن اوله محتجب
نورینڭ آثاری قله بونلردن اولیه خلا
نورٌ علی نور اولوب اول نور الانواره ایروب
سرمد ابد اولوب قالوب نورنده بوله‌لر زکا
عارفلر اللهیله پس وحدتده بالذّات اوله‌لر
جنّت ایچنده بالعرض اوله نواله کبریا
زیرا بولردی خاصّه‌لر درکاه اهل الله اولان
پس بونلره بالذّات اوله کیرو منال کبریا
حاشا بولر بو وجهله منسوب اوله‌لر جنّته
غیری نته ایده خیال بولن وصال کبریا
بلکیم او جنّت بونلره منسوب اولوب فخر ایلیه
تا کیم روانی باغنه آقه زلال کبریا
آنوڭچون عارفلرڭ کوزینه مستور اولمیه
دایم تجلّی ایلیه نور جمال کبریا
امّا که جنّت اهلی وار جنّتده بالذّات اوله‌لر
پس بونلره ازطوغیسر وجه معال کبریا
آنوڭچون هر جمعه‌ده بر کز تجلّی ایلیه
هر بری ذوقنجه کوره ایره جلال کبریا
اول قانی کیم دایم کشی یوزن کوره محبوبنڭ
بلکیم همین آنی کوره ایره کمال کبریا
دایم کوزده یوزنی دایم ایشیده سوزنی
بلکیم نه سوزکیم ایشیده اوله مقال کبریا
شول وجهله اثبات ایده کیم لا هو الا هو دیه
شول وجهله وصل اوله کیم کیده خیال کبریا
راضی اولام سزدن ابد خشم ایتمیم دیه یکی
عابدلره در بو خطاب یوقدر زوال کبریا
امّا ولی عارفلره دنیاده ویرمشدر رضا
مشتیلا مشدر وصلنی اول لایزال کبریا

قال الله تعالی لهم البُشری فی الحیوة الدُّنیا والآخرة

من قبیل | قصیدهٔ ربّانیّهٔ | المستزاد

یاربّ بو شمس کائنات اجلی جمالندنمیدر
کیم اویله اشراق ایلدی
یاشاه ماه ممکنات اعلی جلالندنمیدر
کیم بویله براق ایلدی
یا عقل اوّلدن تمام نولدی نولیسر تا ابد
مجموع عالم علمنی
لوح اوزره یزدوغی قلم عشقی خیالندنمیدر
کیم اکا مشتاق ایلدی
موسی بن عمران کوردوکی نور تجلّی عکسیمی
کم پاره پاره اولدی طور
نار خلیلڭ روضه‌سی فیض نوالندنمیدر
کیم قیدین اطلاق ایلدی
عیسی بن مریم نفخه‌سی روح قدسڭمی عجب
یا روح قدسی نفخه‌سی اقدس مقالندنمیدر

اقتنا * کسب ایتمک بوراده مراد دوستلر کوکلنی اله الق وفیض لطفیله تسخیر ایتمک

اجتلا * جلوه ایتمک وظاهر وروشن اولق

معال * اصلنده معالیدر که علی غیر قیاس علو معنیسنه معاسن حسنك جمعی اولدیغی کبی

شاه ماه * وصف ترکیبیدر اولوی دیمکدر

كيم اولولر قيلدى ديرى | كيم انفس آفاق ايلدى
خضرك حياتينه سبب آب حيات اولدى بسه كر | ياچشمهٔ آب حيات لطفى زلالندن نميدر
ويروب حيات اوزره حيات | كيم اكا اغراق ايلدى
يا مصطفى به مرحبا ايندى يكى عرش اطلس قبا | مشك سجودغى باد صبا حسنى كمالندن نميدر
وصلت شبنلكيوز سورب | كيم صاحب اشواق ايلدى
جمله بوسوز وساز عشق درواز عشق پرواز عشق | آغاز عشق آواز عشق هجرى وصالندن نميدر
شهباز عشق شهناز عشق | كيم راست عشاق ايلدى
يار بچى اوغلى دردفرد بلدى دوادر جاننه | جانه دوا درد اولدوغى كوكلى ملالندن نميدر
كيم كيميادر جانه درد | كيم جاننى احراق ايلدى (*)
آنك ايچون مه پاره لر سوزنده سازن پاره لر | مسحور اولور سحاره لر سحر حلالندن نميدر
كيم اودلر آتر پاره لر | كيم خلقى ذواق ايلدى
دايم كرك كيم يانه لر شمع اودينه پروانه لر | يانارسه ديوانه لر دردك مجالندن نميدر
چون نارله نور استنور | كيم قانلر احراق ايلدى
درد اهلى دردى بولدغى درده كرفتار اولدوغى | آنك ياقالندن نميدر بونك ياماالندن نميدر
دردك بوالندن نميدر | كيم اويله خلاق ايلدى

بحر هزج | فصل فى معرفة الربّ والنفس * اما معرفة الله تعالى | مفاعيلن ٤ كرّه

قافية الالف

ايا عزّاى ربّانى ايشت كيمدر هو المولى | ويا اسرار سبحانى ندر كور اول هو الاعلى
نيجه بر بيله سن غيرى نيجه بر قيله سن سيرى | نيجه بر اوله سن آيرى چون اولدر جمله دن اولى
كوزآچ او بردل وجانى سكا بيلديرين آنى | ديمه آندن كيرو فانى ندر كور منظر اجلى
اكى يوز بيك بيل اى عارف كشى ميدان توحيده | سكرتسه قيمايبدى طوب ندر بيلمزدا اول مولى
ولى اى طالب حق حق سوندن احتجاب ايتمز | بلى اول جانب مطلق جنابن ايلمز اخفا
نجاماسوسه كيم آنى ايدرفان ايچنى اوّل | ولى صكره سوز آنى ايدر هر لحظه بيك ايفا
ولى بو علم توحيدى فنافى الله اولان بلدى | بقابالله اولان بولدى كه باقى كيم ندر ابقا
اوبر محضا وجود يدى بولر انوار جوديدى | انكچون اش سجود ايدى انكچون اولدى فيض القا

قافية الباء

خدايا نور ربّانى مقامينه بزه آچ باب | كه تا اول سر سبحانى سرّ آيينه اچه ابواب
لطفه چون معرفت نورى كوكلدر آكا آيينه | كوكل صغمز يره كوكه النده طوتر اول وهّاب
بيوردى حق بنم ذاتم كه صغمز يره وكوكه | ولى مؤمن قلوبك بن صغرون كوكلنه هر باب
بو خود معلوم انك ذاتى كه هيچ شيئه حلول ايتمز | تجليله صغرمش پس كه تادل جان ايده درياب

قافية التاء

كه زيرا كبرياى ات غنى در جمله دن بالذّات | مقدّسدر تعيّن دن تجلى سى كيرو للذّات
وجودى محض در ذاتى صفاتى اسم افعالى | تعلّق در تعيّن در معانيدر بولر فى الذّات
وجود آيدلديكى آكابر ارتفهيم ايچوندر چون | والّا كنه ذاتندن كوكل نيجه الا لذّات
ولى ذات صفات اسماديمك دلده عبارتدر | بوعالم ديلى درد ينور معرّادر بولردن ذات

* وصلت شبنده مراد ليلة المعراجدر *

(*) يعنى يار بچى اوغلى جهان مريضنه درد عشقى دواى فرد كيميا بيلوب سوزش عشقى روانه باعث ماندى وبو معنى يه يعنى درد جانك دواسى اولدوغنه سرايت تأثير عشقدن رنج وروانه مالخوليا ايلدن لذت مرض جاننى پروانه وار حقيقتى ايكن احراق بالنار ايلسدى ديو كتابك ٢٠٠ نجى صحيفه سنك اولنجى سطرنده اكر كوكلده درد اولسه الخ منظوم اولمش بيت بوجه نهايه مشيردر *

درياب اكله وبيل ديعلدر بوراده حصل معناسنه در يعنى اكامق وديلمك

جهانی کندو وار ایتدی بمادی کسه دن میراث | کمال جودی اما بر وجودی ایلدی ایراث
که تا کندو کمالاتی کورینه کیرو بر یوزه | خفیاتی جلیاته کله تا ایلدی احداث
که عالم شخصنوک ایکی یوزی وار بیرسن اکا | طوترکیم تا وجود آلا بو ایله سیلیه ابحاث
اکنجی یوزی کندودن یکادر بو یوزی دایم | عدم در کمسه آنکله نه وجهیله اوله بحاث
اول اول یوزی اول وجوده ایدر استخراج | وجود آنک وجودینی عدمدن پس ایدر اخراج
ولیکن اشبو وجهیله عدمدن وار ایدر آنی | کم اسما و صفات اول ایدرلر ذاتنه معراج
نه اسمی هر وجودیکم طلب ایدر سه ذاتندن | اکا کوره ایدر ایجاد دکیزه کوره در امواج
تجلیلر پس اسمایه کوره اولور بو عالمده | تجلیلر ایدر اظهار تعینلر اولور افواج
تجلی اولدر رغیب هو یتدن غنی فتاح | طلب ایدر ظهور اظهار آچه تا عالمه مفتاح
که تا انسان کاملدن اوله ظاهر انک علمی | صفاتیله اوله مشکات اوله ذاتینه تا مصباح
کمز براکندو بو یوردی که بن برکیزلو کنز ایدم | دلدم کیم بلینیم براتدم جمله ارواح
دوشبدر امدی بو انسان دو عالم جسمنه بر جا | بو نی حقه اوزی خلقه یوزی کوزی سوزی بو الواح
بورک کیبی طور و بربع شمالینک اولور رساخ | اچنده نفس انک قلب انک روح اولور رساخ
بو قلب و جان جهانینه قوربدر صورتی اقلید | که روحه قلب قلبه نفس نفسه جسمی خلعت ناخ
که صورت نقش نیجیسه بو نفس و قلب و عقل و | همین بر بیرینه بکزر تعینده دکل ایراخ
ایچی طاشنک غین زیرا انکچون قیلامشدر کیم | کچه حکمی اچک طاشه اوله طاشی ایچه نساخ
چو بو غیب شهادتدن هو آنی ایلدی ایجاد | اولور پس صورة و معنی حقیقتده حقه سجاد
که بو غیب شهادت کیم یدقدرتدر ایکیسی | کتردیلر ایکی نسنه که بیزه ایلدیلر ارصاد
بری ارواح قدسیه کتردی عالی عینه | بری اجسام صوریه کتردی ایلدی افراد
انکچون اولدی بو انسان قمو اسمایی جامع کیم | که غیبیله شهادتده بولبدر ربنه ارشاد
کوزنک آچ پس تماشا قیل بو صنعی صانعی اول شاد | که صانع کیم و صنعندن بیلینور نیجه در استاد
کمالی کیشنوک کیم وار نه مقدار ایسه ذاتنده | بیلنمز الا ایشندن اولور ایشی ایله اول یاد
نظر قیل امدی بو انسان نیجه کامل دوشبدر کیم | که بو مجموع موجودات بونکله اولدیلر آباد
نظر قیل نیجه سالکدر حریم قدس لاهوته | نظر قیل نیجه طالبدر دوکر باشی ایدر فریاد
نظر قیل بیره و کوکه دلرسک اوله سن بیدار | نظر قیل اندن انسانه دلرسک کوره سن دیدار
انک سلطانلقین بیلمک دلرسک صنعنی کوزله | که هر بر نسنه شاهد در کمالینه انک ای یار
کنش کیبی منوردر انک هر ذره ده نوری | ولی غایت ظهوردن خفیدر کوره مز دیار
قمو اشیا محلنده کمالنجه براشقدر | قمو بو ماده صورت دوشبدر اکا معنی وار

قال الله عز وجل قل انظروا ماذا فی السموات والارض

ایشت باری بو اسرارک بیاننده دیم بر آز | سنکله چونکه معنیک بلشدک دوشدک اهل راز
انکچون مظهر مقدر بو انسان بدیع ایجاد | که زیرا حق تجلیدن چون ایتدی جلوه یه آغاز
هویتده صفات اسما مضاف اولمزدی ذاتینه | معرادر تعیندن انوکدی کبریا اعزاز

بواح رازی آشکاره ایلیجی و سری اظهار و بلیجی * رساخ ثابت معناسنه * اقلید کسرله کلید که قاپویه دمیر ایله ایلیدلر بعضی کلید و مفتاح معناسنه قلب و جان عالمنه کلید انسانک اولش و بو کلید ایله خزینه و طلسم صورتن بولنشدر * ناخ بومقامده قیبله و معناسنه در کاف مرح الروح اما بعض نسخه لرده کرک ناخ تا ایله کلمش که ناقه قدن اولسه *

بیلندی فیض اقدسدن پس اوّل علم ذاتیسی — اودوشدی ذاتنه مظهر کیم ایده مکمنی ابراز
بوکز بو علم ذاتینی دیلدی ایده استیناس — مظاهر اقتضا ایندی صفاته ایلدی ایناس
صفاتْ ذاته مضاف اولدی بلوردی طلعت اسما — مظاهر اولدی پس اسما صفاته ایلدی اجلاس
صفات اسما تعیّنده مظاهر اولدیلر ذاته — مظاهر استدی بونلرده تا کیم ویره لر انفاس
که اوج نسنه مظاهرسز بیلنمز نیجه در املاً — بری علم وایکنجی نورا وچونجیسی وجودای ناس

قافیة الشین

صفات اسما نظر قیلدی نیجه تصویر ایده نقاش — که ذاتینڭ کمالاتن نه رسمیله ایده یسرفاش
بیلوردی ذاتنی چونکیم صفاتی برله اسماسن — بولر چون اولدی معلومات بومعلومات اولب بشّاش
مظاهر اولدیلر چونکم صفاتی برله اسمایه — ایکی نوع اولدیلر بونلر اچلدیلر اولوب هشّاش
بریسی اولدی کلّیات حقایق ویردیلر آدن — بریسی اولدی جزئیّات هویّات اولدی قودی باش

قافیة الصاد

بولرده استدی مظهر سچیله عامله تلخاص — کورکدی عالم ارواح صالندی کلدی چون رقّاص
مراتبجه کلوب ارواح قمو یرلو برین بولدی — بولرده استدی مظهر بلینه تاندرا شخاص
بوکز نورانی برعالم یراتدی صانع عالم — کیم اوله برزخ جامع سچیله تاریا اخلاص
که زیرا عالم ارواح مجرّددی تعلّق دن — اولوردی اکاضد اجسام برشمزلردی ای خمّاص

قافیة الضاد

بوعالم کلدی جمع ایتدی بلوردی جوهر واعراض — هم اولدی مظهر ارواح بوزینی ایتمدی اعراض
مثال آنو کیچون دیندی بونورانی جهانه آد — که امثالن بوملکڭ هپ بولوراندن بنی مرتاض
پس اول نورانی عالم هم مظاهر اقتضا ایندی — که برصورت پذیر ایده اوله ظاهر قمو اغراض
بوکز جسمانی برعالم یراتدی خالق عالم — عدمدن ایلدی ایجادانی اول مبدأ فیّاض

قافیة الطاء

چو بو جسمانی عالمدن بلردی اوڭ صوڭ اوساط — دوزلدی عرش وفرش افلاک قورلدی خیمه فسطاط
کوک آتا اولدی یر آنا بولردن طغدی درت ارکان — اولردن طغدی اوج اوغلان که تااندن طغه اسباط
بواوج اوغلان بری معدن ایکنجیسی نبات آنڭ — اوچونجیسی در رحیوان کلورلر تاقوپه اشراط
بوکز برمظهر کامل یرادلدی ادی انسان — شور سمه منتهادوشدی که مثلن یرمدی خطّاط

قافیة الظاء

بومجموع نقوش اشکال انکچون اولدیلر الحاظ — که تا بو مظهر کامل کله اوله اکا الحاظ
کوره بولوح تصویری تصوّر ایده نقّاشی — جمالینڭ خیالنده اوقو یه معنیه الفاظ
که زیرا جمله مصنوعات بو جامعنا اولوب مجموع — کلب کینی نمای اولور قیلورهم شکره استحفاظ
دونه بوقبّهٔ دوّار قونه برنقطهٔ ادوار — اوقینه خطبهٔ اطوار بونکچون صاقیله مقّاظ

قافیة العین

عوالم اون سکز بیکدر محقّقلر ایدر اجماع — بری اوّل قلم آنڭ کیم اولدی اوکدین اول ابداع
بودر اول روح اعظم هم بودر اول نور اکرم هم — بودر عقل مقدّم هم بودر علمی ایدن ابداع
چو کاتبدی قلم دندی چو عاقلدی دنلدی عقل — چو بر جوهردی نورانی دیدیلر نور در لمّاع
چون احیایه سبب ایدی دیدیلر آدین آنڭ روح — بودرت آت اشبو نسبتدن دنلدی قوندی دور اوضاع

قافیة الغین

بلندی عالم اوّل اکنجیسن قیلدم ابلاغ — اودر کم لوح اوچونجی عرش که دردنجیسی کرسی آغ
یدی افلاکْ ودرت عنصره والیدیله بو جمله — تمامت اون سکز اولدی دوزلدی قوندی قصر وباغ
بولر هر بیری اصلیدر بو کز فرعی کور یحوردی — انکچون اون سکز بیکدر بودر سوزلرده کرچک صاغ
دیدیلر عرشله جنّت دخی کرسی یدی افلاک — یدی قات یر جهنّم هم بولردر اون سکز افراغ

قافیة الفاء

بوکز کلدک بو مخلوقات قموسی دوشدیلر اصداف — کیم انسان جوهری طوغه اوله صافی بو یله اوصاف

ایناس انس ویرمک وانس کوسترمک *

هشّاش نشاط اهلی واچق یوزلی *

مرتاض ریاضت اهلی یعنی نفسنی وبدننی ذوق استعمال واستخدام ایدیجی تا که معتاد اوله *

اسباط سبطڭ جمعیدر ولد الولد معناسنه *

اشراط علامتلر معناسنه مراد اشراط الساعه در *

الحاظ لحظڭ جمعیدر کسر لام ایله نظر ایتمکدر

ملحوظ کورولمش ومنظور معناسنه *

ابداع ... *

لمّاع ...

افراغ ... *

قافية القاف

ولی دکّـه نه وجهیلـه صفنده اولدیلر صافی ‖ بلالر اودنه یانوب نیجه چقدیلر اولوب صافی
چو بقدی جنّته آدم کونیلادی انی اولدم ‖ چقردی قلمدی همدم پس آدم ایلدی انصاق
فراقی ایردی چون نوحه ایدردی زاری و توبه ‖ دوکردی شول قدر یاشی که شرح ایتمز ایدی وصّاف
چو سودی آنی ابراهیم اوده جان ایلدی احراق ‖ انی نمرودنامردک اودینه ایلدی اغراق
بلالر منجلیقنـده هوایـه ایلـدی پرتـاب ‖ زری ابریز یدی چونکیم اوده آنی ایتمدی احراق
چو موسی استدی آنی اشـتدی لن ترانی کیم ‖ بنی موسی کوزی کورمز براقمه جانکه اشراق
بنـی بو فانی کوز کورمز اکر کورسه اولور فانی ‖ دیدی کوروبن اولمك یك اولنجه هجرله ابراق
چو ایّوب اسـتدی آنی که دردنده اوله چالاك ‖ صنادی آنی در دیله نسی وارسه ایدوب اهلاك
شود کلو مبتـلا اولدی که اریدی جسمله جانی ‖ اسرکدی انی بیرلر قان آغلادی اکا افلاك
چو داود استدی آنی اوتوز ییل آغلدی قانی ‖ دیدی اول کون عجب قانی بقا اول مالك الاملاك
بقردی اوده ایچن طاشن اورردی بیرلره باشن ‖ قتردی آشنه یاشن نه لر کورر کوزت سلاك
چو یونس استدی آنی کیم انسندن بوله اکال ‖ ار یدی یاندی در دینه که وصلینه ایلد ایصال
طوتشدی دوشدی بوپایه پس آنی آتدی دریایه (*) ‖ موکّل اوجی صالدی صحرایه که بیرزی استه غیری صال
چو یحیی اسـتدی آنی بولنده اوبندی جـانی ‖ دوکلدی بیرلره قانی کسلدی باش ایاق اوصال
فرشته لر دیدی یاربّ نه ایدی صوچی یحیانک ‖ دیدی یحیا بنی سودی سونلر بو یله بولور حال
چو عیسی اسـتدی آنی یولینه ایلدی اقدام ‖ دیدی بو قدر سکّانی ایشیکنده قودی اقدام
مجرّد اولدی عالمدن کسـلدی جملـه آدمدن ‖ ترقی قیلدی دم دمدن ولی عشق آکا ایندی دام
اناسـی بکریدی مریم اتاسی جبرئیل اکرم ‖ ملائکلر مقامینـه انکچـون بغلـدی احـرام
چون ایکنجی کوکه چقدی بولندی آنك براکنه ‖ براکنه چون حجاب اولدی اودکلو بولدی پس اکرام
محمّد اسـتدی آنی قودی جان وجهان اوطان ‖ قومایلنجه جهان و جان تجلّی ایتمدی سلطـان
اکا اعـلای علّییـن مکان لامکان اولدی ‖ انکچون اکا ذاتندن حجابن آچدی اول سبحان
اکرچه سرّ صـورتدی نه صورت سر قدرتدی ‖ نه قدرت سرّ حضرتدی کم اظهار ایلدی رحمان
چو چقدی پرده دن احمد کورکدی احملك آحمد ‖ احمد ده وصل اولوب احمد بولندی وحدت دیان
اکر جانکده یزدکسـه بو تحریری آیت یاهو ‖ کوکل لوحنك قازدکسه بو تصویری آیت یاهو
تصوّر ایتمه کیم هر کز اکا عنقای عقل ایرمز ‖ اکا سیمرغ فکر ایرمز دیمز یاهو و یالاهو
همـایون هو یتنده هوای هویـه هـاوی در ‖ جمـالی جاهنه یاهـو جـلالی شاهنـه ماهو
وجودینك وجوبنده وجودی مطلق اولدرچون ‖ یـرشـمـز هوی لاهوتـه پس لاهوده لاهو
کم اولـه اینده کم بیلـدم ندر اول لایزال الله ‖ بیلن بولان کیرو اولدر اوزینی بی زوال الله
دیمه بو جمله هپ اولدر که هر یوزدن اولور ظاهر ‖ ارادهکسه یوق اول وار همین اول ذوالجمال الله
بو سوزلر هپ حقیقتده شریعتده کفردر کیم ‖ تعیّـن لاتعیّـن دن غنـی در ذوالجمـال الله
بو عالم هپ مظـاهر درکتردی عالم غیبـدن ‖ کمالاتن قیلور اظهـار بولردن ذوالکمـال الله

قال الله عزّ وجلّ انّ الله لغنیّ عن العالمین

ماچیتیق اتب قلری انکله طاش نیلکدن معربدر
الت درمن چه بسته ابا ماه و دنیده
ومعناه بالعربی جانبی کافی فرج الروح *
مونثه والجمع جانبدل اولشدر *
افواه دن نونلا مقبل مرادوجودیدر
ز ری یعنی النورلی کسرله خالص النون
ابریز * معناسنه در تونشدی دوشدی
(*) بعض نسخه ده طوتلدی بوپایه
در پایه پس انی طوتشدی دوشدی
و بعضی نسخه ده دقشدی دریایه
بو تابعه پس انی اتدی اعضاده اولان
کلوش * مفاصل یعنی ساعة فسا عة
اوصال یعنی ساعة و لا
الکیدرلری * یعنی دنیا
دمدن مرادکه یعنی دنیا بی که
و جاندن در یعنی اسمانه صعود
منصه بهلالك بوب
مقام فنادر قو راز * فارسی ده
اتدی * دام طو غ ادیدر
عنقا عربیده وسیمرغ ابرقوش
قاف طاغنده صوص موجود و کزندوسی
که اهلدی اسمی عیلف ایچون
مفقوددر * یاهو کلمه سی ابدی هو
یاهوویالاهو مودنه تصوره قادر
در یعنی تهو کیف ابله ایدیحی
و جود دیو کرم
دکدر * صعود و عروج ایلدی ده
هاوی فاعل کردانی
معناسنه علك کلمه لریدر *
یاهوو یاهو

حقیقتده اودر موجود بوسوزده دیمزم لالا — ولیکن بیل بوآندن دردکل اول بو بو اول کلا
وجودی عالمک زیرا انکله کورنیه بکزر — که بر پرتاب ایر کوزه کنشدن کوزلسک الا
نه وار درنه خوبوقدر اول ولی ایله کورینور اول — کنشد ورکم اترتیغین والایسوغ ادلو واصلا
بوعالده بونک کیبی انک نور ینه درپرتاب — تجلی در جمالینه اکر قیلمزسه اولور لا
جمالی ذاتنه مظهر ننه کیم شمسه بودر رای — جمالینک کالیدر جلالینه اولان آرای
جمالی اسم اعظمدن اولور ظاهر کا النجه — محمد اسم اعظم در طغبد و رعالمه طغرای
پس آنک ذاتنی آندن کوزت کم کوره سن لاشک — وکرنی قانی سن قانی که ذاتینه ایرشمز رای
اکرکوزلر ینشمزسه که کوره بکلرین شمسک — ولیکن کوستر رآنک یاغی عکسنی بدرای

مثنوی | فصل فی اسرار العارفین | مثنوی

چو بیلدک سر صاحب کبریایی — ندرسن ایلیوب کبر ورنایی
خصوصا کیم اشتدک انبیایی — بولردن عبرت آل شاها بیایی
که نیچه جان ارتدیلر بو یولده — نیچه مقه ایرشدیلر بو یولده
شوتحریر اینمشم آنی کماهی — که تقریرمده ایردی ماهه ماهی
کرکدر امدی شولکیم اوله سالک — که تا آسان اوله آکا مسالک
اک اولزاری قیله آچه بلش اول — دوکه یاشی یوراکی اوله باش اول
دوکینه کوکسنی یرته یقایی — یوله عزم ایلیه طوته بقایی
ایده توبه آکا اول هر کناهی — ینه آچی یه ایده هر کون آهی
که تادوندوکی اوله اشکاره — نیچه برسعی ایده کسبه شکاره
حساب ایده پس آندن قلبنی اول — بو یه نفسندن آندن قلبنی اول
که تا نور الهی ایده اشراق — اجل کونی یاقنجقدر ایش اینراق
کرکمز توبه ده غفلت دمادم — که باشینه نه کلور بیلمز آدم
براشمزجاننه کیشی قیاسی — بواشدن ایلسون کیشی قیاسی
اکر مقبول اولور یسه دعاسی — اولور سه خوش وکر اولمزسه قاسی
پس آندن اکلسون کیم توبه سی هم — پسند یده اولوسردر بسی هم
والا قورقسون اول کیشی کیم الله — قاقرسه نه دعاندتوبه والله
الهی خشمکه طوش ایتمه یارب — لومزآلوب اوده آتمه یارب
کلور کشانی ایچنده بر عجب سوز — نه سوزکیم سوزدرر جان و جهان سوز
که براعرابی کلدی مسجده دیر — قلاغ اودر دکله امدی نولدی تقریر
دیدی استغفر الله اول صحابی — علی دیدی اکا کیم ای صحابی
که دیلیله دیمک استغفر الله — بوکذاب توبه سیدر اکله بالله
دیدی کرچکلرک پس توبه سی نه — بیور بیلم ایریشم توبه سینه
دیدیکیم آلتی نسنه در بیل آنی — بغشلار حق انی بولوب بیلانی

بواندن نیز الخ یعنی بو عالم صوری حکیم وصانع بیچون دن نشان ویرر اما اشیا وله ویا ولا اله صانع مصنوعه مشابه ... مصنوع صانع ... (ان نسبة ... ان) *

... کبریا اتلرده ... قدس سره ... جمال فخر عالم صلی الله علیه وسلم ... طغرا ... [illegible]

بری بودر آکا کچمش کناهی
ایکنجی توبه ایده حال ایچنده
اوچونجی بوکیم استقباله ایرسه
بودر دردنجی بو یننلانکیم وار
بشنجیسی بودر طاعت اچیسن
نته کیم معصیتدن آلدی داد
بودر آلتنجی چون اولدی حرامی
کیرو اول آتیله فانی اریده
بوآلتی نسنه بی طوتسه هر انسان
ایره چون بومقامه اوله قابل
تچنکیم الکتوره ایده تکبیر
سکا اثبات ایدرون کبریایی
الین کوتردکی بودر اشارت
که نفی ایتدم الهی ماسوایی
بو دریایی معاصیدن الهی
الوم ال ای دوشنلر دستکیری
چو بو سوزی مناجات ایده حالی
که قران اوقماغه باشلیه چون
بصیرت کوزلریله اوله شاهد
کورهکوکلی ایله او چماغی ناری
چون اکا کشف اوله اشبومقامات
تجلی ایده حق آکا صفاتن
بودر نازی نیازی اتقیانک
خصوصا کیم جماعتله قلینه
که بیورمشدر اول سلطان کونین
شوکیم ایرته جماعتله اچه یمول
اکراویله نمازنده نیازی
چقه قبرندن اول یارن منور
کرایکندی نمازین قیلور یسه
کوررکنمزدن اوک جنتده بر یر
وکر اخشام نمازنده مناجات
قلیسر بیک تمام صن صن ملکلر
کلن کو یاکوکیبی طوناد الر
وکر یتسوایدر اولسه نیازی
ایده توبه قیله مردون کون آهی
که طاشینی آریله حال ایچنده
اول ایشی اتمیه اقباله ایرسه
اودایه بورجنی هپ شویله کیم وار
تنه طتدوره هر ساعت اچیسن
بوکز طاعت قله تندن اله داد
بتوردی ات وقان آلدی حرامی
حلالیله ایچن طاشن آریده
اوله تاج اوزرنده کوهر انسان
پس اوله یوزی محرابه مقابل
کوکلده آیده ایتدم آل اتک پیر
کیدردم باغنی کبریایی
کم اوکدین آکا اوشبودر اشارت
سکا اثبات ایدوب عزلوایی
الوم طوت بن قولوک سن سن الهی
ایاقدن دوشمشدر دستکیری
بلوره جان ایچنده کیده حالی
تجلی ایده آکا فرد بیچون
چومعنک نورنی اوله مشاهد
کوزی کوزتمیه باغی اناری
بو بردنده کچرطوتمز اقلمات
قویه افعالنی آکا صفاتن
نیازی بودرر جانه قیانک
جهان دکمیه آنک برقلینه
که انکچون اولدی وارا اوطان کونین
صراطی یلدرم کیبی کچه اول
ایدرسه نه حساب اوله نه یازی
یاکاغی آیک اون دردندن انور
عجبدر اول اکر یاقیلوریسه
ایچیب صوندن آنک بیمشن یر
جماعتله ایدرسه عرض حاجات
کنوریسرا آکادورلو بلکلر
الوب حضرت قپوسینه کیده لر
جماعتله قیلوراولسه نمازی

ال اتک پیر یعنی حضور قلب
وجمعیت خواطرایله تواضع ایتدم*
دستلیری دست کیر مدد ایچون
ال طوتوجی ومعین معناسنه در
فرداولنغ یا ضمیر غایب در فرد
زائده در یا مخاطب فارسی در*

قوپیسردیدی عرش التنده یارین — بولیسر انبیایی آنده یارین
بولیشه آنده هم صالحلر یله — شهیدلرله بیله مصلحلر یله
نمازه دیدی نوراول نورالانوار — بوکز کشفیله اکله کل انی وار
نمازه ایرسه یعنی نا کهانی — نمازی نور ایدر دیرنا که آنی
بو اسراره کرکدر کشف ذاتی — که بوله لی حجاب اول کشف ذاتی
ایره انوار عزت ذوالعلادن — ورایی لاخلادن لاملادن
بوله کوکلی هیان جاودانی — اونیده جان نمازی واذانی
کوره آنی که بوخلق کورمزیدی — ایره آکا که فکر ایرکورمزیدی
ایره چون بومقامه سیر سالک — نیه ایر کوررایشت سیرسالک
ربوبیت جلالی اوله مشهود — الوهیت جمالی اوله مشهود
شهود ایده کمال رب ربی — نیاز ایده دیه یارب ربی
چوسن سن اول وآخر غنی ذات — چوسن سن باطن وظاهر غنی ذات
سنک قبضکده در جمله ممالک — سنک بسطکده در سن سن چو مالک
ندکلو کیم قول اوله ربه اقرب — اودکلو سوکلودر طاعت رب
کیم اول اول اولور خوف ورجاده — کچر صکره قالور خوف ورجاده
مقام قبض بسطه عزم ایدر اول — پس آندن هیبت وانسه کیدر اول
بولور سکر یله صحوی صکره تلوین — مکین اولور بولورقق صکره تمکین
ایرور آندن فنا اندر فنایه — بقا اندر لقا اندر لقایه
چون ایره بومقامه سیر عارف — اکا کشف اوله اسرار معارف
محبت عالمینه ایرر آندن — دونر قلبینه یورقلبینی آندن
بوکز ظاهر اولور جانلر جهانی — کورر ترک ایلمش جانلر جهانی
بولوب فتحیله ارباب نهایت — اچلدی کتدیلر باب نهایت
بو ظلمانیده نفسی بولدی ارواح — اونورانیده انسی بولدی ارواح
چوقیله ظاهر وباطن اقامت — ایریشه بربریله استقامت
که قایم اوله لر بالله لله — که دایم اوله لر فی الله الی الله
کوزیله کوره لر دارالسلامی — سلامت ایریشن نیدر سلامی
بو استغراق ایچنده جمعه ایروب — بو جمعیتده جمع الجمعه ایروب
پس اوله مقصد اول او لای اولا — پس اوله مطلب اول اعلای اعلا
کوکلر کوزلر آنکله اولوب نور — انکله اوله لر نور علی نور
که ظاهر اوله سری نورالانوار — نیه ایردی بوکز بیلوار آنی وار
کور اول عالملرک سلطانی الله — نلر اظهار ایدر ابطانی الله
که برکزدیسه یا الله بر انسان — ایدر ینمش کز اول لبیک احسان
کناهی سن ایدرسن اول اوتانور — اترسک سکا ظلمت اول اتانور
خصوصا طالب اولسه حضرتینی — صچر جانینه جانلر نصرتینی

ورای لاخلادن ولاملادن وراخلف معناسنده درلاخلاء ولاملاء عند ارباب النظر فوق العرش وعند اصحاب الشهود فوق الارواحدر زیرا فوق العرش ارواحله طولودر پس اکا لاملادیرلر بلکه ملادیرلر *

مکر مستلك وصحومیسلك دن
اتلیق لق * کالبهنك وپخته اولق *
تلوین
تمکین محکم وتمکین استقرار واستقامت معناسنه در *

ابطانی یعنی غایب وباطن اولان الله تعالی اخفره یانسبیه در *

صغشلر جمله احوالن صفاتن   بغشلر جمله افعالن صفاتن
ایرورر جمله‌ٔ لسنّ اتنه خاص   وجوبی قللور آنجق ذاتنه خاص
چو بو مجموعنی فیض ایده فیّاض   دخی بوندن زیاده نیده فیّاض
یه تکّری لقده و یرسونمی اول اولاز   اودر تکّری همین تکّری قول ایرمز
سنی محبوب ذات ایندی یترطاب   سکّا فیض صفات ایتدی یترطاب
بیل امدی قدرکّی وقدرن آنكّ   که قدرکّده بوله سن قدرن آنكّ
سوزم نفسیمه درسزه سوزم یوق   ایرشمز دودنه زیراکه عیّوق
کورنمزکو زنه عنقا مکس جه   کورینور کوه قاف برهیچ کس جه
دیرم آلدنمه دهره بهره ای یار   که دورایتمز ابد بو داره دیّار
شو رسمه ایشنه ناظر در الله   کیم اشبو برنفس حاضر در الله
دلرسه صاله اوچماقده سرایه   دله مزسه اتا تحت الثرا یه
اکر برکیشی یه ایکی جهانك   قموکشف اولسه اسرار نهانك
بوکز برلحظه کورسه جوهر اعراض   یوزن دندردی حقدن قلدی اعراض
کشینك کونلی اوج کز جهان الیجی   بقر یوزینه ای مرجان الیجی
جهانه اولمکه کلدك اولورسكّ   جهانه بیلمکه کلدك بیلورسكّ
بیل آنی بول انی اولش بقایه   قالورمی کمسه فانیده بقایه
ایکی نسنه هلاك ایدر آری بیل   بری عورت دررا و غلان بری بیل
بر رطاسه یاپشدرمش درینی   بری دودوچالرد یرر درینی
دیرلمش خلق اکّا اوشمش بقرلر   نیه اقمش نیه بقمش بق ارلر
سکّا نه فائده دودودن ای یار   اولش بیزه کسل دودودن ای یار
سکّا طنبردیلردن اصّمی وار   که طنبردی طو یانكّ اوصّی‌می وار
سن اول سن و یرمه باشوكّ طمطراقه   که قو برطمطراقدن چوق طراقه
یه سن محجوب یه بن محجو بم ای یار   کیون آغزكّ ایچنك قالمسون یار
سوزیمكّ اصلی بو برقیلی قرق یار   دورش اغیار یاری یارله یار
قنی بوزلرکیم اول اوزلایه دیدار   قنی کوزلرکیم اول کوزلایه دیدار
قنی اول کیم اوله جانه خریدار   قانی جانکیم اوله جانانه بیدار

عالمك نقشنی خیال کورورم   اول خیال ایچره برجمال کورورم
همه عالم چو مظهر حق در   انکّیچون قموکمال کورورم

فصل فی المناجات (*)

یا ذا الجلال والجبروت لك العُلا علا   یاذا الکمال والملکوت لك الولا ولا
دریای لطفت از رحموتت همی زند   امواج ژرف ژرف عطارا صلاصلا
دارای قدرتوکّی کوردی چون آرای حکمتكّ   طغرای رحمتوکه دیدیکم ایله جلاجلا
قصر وصاله دعوت ایدب خوش طوتن کرم   آنی کیم ایندی سکّا وطندن جلاجلا

دود تنون * عیوق شمال ثریا
جانبنده بر ستاره در تابانك نامیدر
یعنی عیوق دوقصدار ارتفاع ایله بنم
نفسیمك دودینه ایرشمز مراد نفسك
استعلاسندن شکایتدر * مراد
تحت الثری برالتی بوراده مراد
جهنمدر * نعمت اللهك مزمار اوازی
دودولعت دیمشدر بوراده مراد
دودیکل * عبادت ایدنلر •
یعنی دودر *
نفس مزمار یعنی الله تعالی یه عبادت
بیزه یعنی اهدلاشریك له در ایکی
که اهل و اهد لاشریك بوراده دودو
کسل دودودن احتمالی وارکه مراد
ایکی دیك اکثرتیدر *
اثنینیت و عالم و حشمت *
طمطراق عظمت و حشمتدر اورمق
طمطراقه فنجله طرقدندر بوراده •
کی الك معناسنه دن کبی زحمت
ودوکیك طریق کنایه مختلفه •
مرادیطر ایلدر * اوزاتی بجور
ومشقت و فصیدنك استنباط و استفاده
(*) بوکه دن اسرینجمن ناقص دن
مشبر اکثری اردر بیت اولسك
اولنوب احتمالی فعلاتن مفاعلن
اولق فاع مفاعلن فعلاتن مختلف
وزنی در اما غیری لرندن آزاران اداخردن
منا در ابیات واقرادك *
وبعضی کلمش در *
مقاسافط لرهنك مبالغه سیدر
رحموت زاء عجبنك فاتحیله دریك
ژرف معناسنه عمیق کبی *

كشف سرادقاتله عرض جمال ايدن
ياواجب الوجود وجودڭ عظيمُ صفات
جبّارُ وبار وبير بريسن بليه دن
اجلى صفات ذاتڭه عظمت ازارازار
بركز نظرده عالى قلدڭ معلّى طباق
بركز نظرده نقطهٔ ديهار صحن مستدير
بركز نظرده ايلدڭ ابداع كائنات
بركز نظرده عالمه علمڭ تمام ايرر
بركز نظرده اسم اعظمه ويردڭ محمّد آد
بركز نظرده ايردى چو طاوس حضرتڭ
يارب قپوڭده جملهٔ اشيا مقدّسات
بوزقانى قاپوڭه يوزلر سورم طورم
كرعمرم اوله طاشلر بله نعره لر اوررم
هردم بو نفسه وارداولور بيڭ كناه آه
بوقدريوزم كه مناجاته يوز طوتم طورم
كوڭلم چوقورقمدى قورقويه ابره قورقرم
برنسنه قالدى بوندن مكر آنى پيش ايدم
قطره دوكرسم الام حكمتينه بحر نصيب
حجّم بودركه رسم داركه كعبه قلم قلم
حجّاج كرايدرسه يولڭه قربان بر بدن
امرامم اولدر هوادن ايدم تحرّزى
صومم بودركه سندن اوزكه دخى كسه كورميم
بودر صلاتم ايدم و صلتوڭه اقامتى
بودر جهادم ايدم نفسيله حربُ وجنك
ياذ الجلال جلالوڭ جليل جلال
ياذ الجمال جمالوڭ جميل جمال
ياذ الكمال كمالڭ بديع كمال
ياذ النّوال نوالوڭ عظيم نوال
كرردايدرسڭ امدى بني كم قبول ايدر
چونكم سنڭ اوله جود وجودوُ كمال مال
مقدار ذرّه ايرسه دى غيبى خزانه دن
بوندن بقاى ذاته حشر ايدوبن وير بكا فنا
شول سوكى حقيچون كه سورسن محمّدى
يا خاتم الرّسالة يا اشراق الورى

اكاكه چكدى جان وجكردن بلابلا
ياواهب الحيان صفاتڭ على العُلا على
غفّار وفرد وفريد سن خدا اخدا (*)
اعلاى ذات اكبرڭه كبريا ردا ردا
بركز نظرده آدمى جام جهان نمانما
بركز نظرده قبّهٔ ديهور برسما سما
بركز نظرده كيرودلرسڭ هباهبا
بركز نظرده حلمڭ ايريرر سخا سخا
بركز نظرده مكان لامكان فضافضا
بركز نظرده ايردى ديدڭ چون بيابيا
يارب طپوڭده جمله قلورلر ثنا ثنا
كوزقانى طاپوڭى كوزليم ايدم ندا ندا
كركوزلرم كه قانله جيحون اوله روا روا
هر بر نفسده صادر اولور بيڭ خطا خطا
چون بى حيايم آندن ايدرون بوكز حيا حيا
نفسم جفا ايدر بوله درون جفا جفا
چون عالمڭ آلمى سن اوم عطا عطا
حكمت بولورسم الام رحمتينه كنج ملا ملا
سعيم بودركه قپوڭده طورم لسنيم رضا رضا
بن جانى يولڭه قيلدم سنڭ فدا فدا
الآ سنڭ هواكه اوچم استيم هوا هوا
عيدم بودركه يوزيڭى كورم بولم لقا لقا
بودر اذانم ايدم حى على الفنا فنا
بودر شهادتم كه جانمى ويرم سكا سكا
فضل ايله بن ذليله ايدوب سن سنا سنا
لطف ايله بن كليله صاچوب سن ضيا ضيا
فيض ايله بن عليله اچوب سن صفا صفا
رحم ايله بن قليله ويروب سن غنا غنا
كرسن ايدرسڭ ايده مى كيمسه هدى هدى
پس كيم اولا كيم ايده حضرتڭه كبريا ريا
بوليدى خوان كرمدن بوبى نوا نوا
آنده بولام فناسز ايلده سنكله بقابقا
عفوايت صو چيمى صكره ديمه هيچ چرا چرا
ن كم اولم كه حضرتڭه ايليم دعا دعا

(*) اكثر نسخه ده غفار وفرد وفريد
غد اسن غد اضدا ايكيش ولكن
قواعد عروضه نظر اولنجق لفظه غدا
زايد اولدوغى ايچون مقبول
دوشمدى *

نقطهٔ ديهار صحن مستدير ديهار
كسرله زمين وصحن وسط اللدر
بونده زمينى نقطه دايره يه تشبيه
ايلدى زيرا اوسط عالدر يعنى
الله تعالى بر نظرده عالمك وسط
مدورى اولان نقطه زمينى وجوده
كتوردى * ديهور كسرله اسماندر *

سن فخر عالم وسلطان کائنات بن خاک پای وذره نعل وکدا کدا

زلفنک جلاله مظهر غدنک جمال لهم بوندن اوقندی که واللیل والضحی

شکرم اکا که سانی عالمه رحمت یراتدی حق حمدم اکا که سانک الوکنده لوا لوا

بحر محیطه غرق اولش امدی که بیلمزم سایه ملامی ذره مه بر کون هما هما

نقصان اولامی عین کمال نظر عجب طپراغه کون طوقنسه اسرسه صبا صبا

بن کیمه یلوارم سن اوله سن شفیع خلق یا کیمه آغلایم سن ایکن بوالوفا وفا

یازیجی اوغلی الهی حبیبنک محمدک قوللر قپوسنه اکا بغشله شها شها

اللهم صل وسلم علی سیدنا محمد وعلی آله واصحابه اجمعین * واما معرفت النفس

الا ای لامع الانوار قپوکدر مرصد اسنی ویا ای جامع الاسرار طپوکدر مقصد اسنی

قپوک دیوانته کیرو کتوردم نیلسکون بر جام طپوک لیوانته کیرو یتوردم بادهٔ معنی

بومعنیدن نکرک آلتون بره درلر نثار ایدم صونم اودن قدحلردن شراب کوثر مثنی

ملک صونه فلک باده ایچه آنی ملک زاده روانی اوله آزاده صچه جانه سنا سینا

شرابدن ایچه جانک بوله معراج روحانی کوره ساقی انی ایده که سبحان الذی اسری

نچه جان ایچمیه آنی که سلطان مجلسی دربو خصوصا کیم جمالندن آچیلدر منظری اجلی

نه جوهرلر نثار ایتدم فلاغ اوردکمی هیچ آکا نه کوهرلر کترمدی کیم آلتون تاجدی اولی

بوکز واجب اولوبدر کم حقایقده اولام غواص که بحر بی نهایتدن صونم آب حیات اجلی

که تا اول بوجه درکاهی کوربجک بیله سن کیم در که هر کیم نفسنی بیلسه بیلور اول ربنی اعلی

قال النبی صلی الله علیه وسلم من عرف نفسه فقد عرف ربه

کل امدی نفسکی بیلمک حقیقتده نه در آیدم اگر توفیق ربانی ویررسه کوکلمه مولی

بو بابده چوقدر اخبار ولی اوچیدر مختار شوسوزی سویلمک لیک وار کیم اوله حجته اقوی

بر یسن شیخ غزالی دیدی نفس قلب عقل وروح بودر دی بر لطیف شی در که درت آدو یردیلر اوفی

حقیقت اولدر انسانه مکلف در مخاطبدر هم اولدر امر ربانی کیرو آکا قیلور رجعی

اکنجی فخر رازی دیر که تفسیر کبیرنده که روح بر جوهر قدسی دررکیم اولدر رازهی

مجرددر تحیزدن که حیزده حلول ایتمز مکاشفلر باضیلر بونی ایدندیلر فتوی

دیدی هم نفس انسانی که جوهردر اوجسمانی لطیف وصافی نورانی سماویدر بوزی ابهی

اوچنجی بوایتمشدر مؤید شیخ جندی کیم که حق چون جوهر روحی یراتدی ایلدی ازکی

ولیکن روحی بیلمکده بو عقلک علمی قاصردر کیم اولدر امر ربانی انک امری در اخفی

بو روحدن کیرو اول الله یراتدی جوهر ثانی که نفس ناطقه دیرلر اکا آد ای بوزی اضحی

بو جسمی اولدر ایدن عمارت برنیچه مدت شهادت عالمن اولدر ایدن ادراک ایدن ابقی

ولی نفسک ظهوراتی تعلقده بلینوردیر تعلقسیز بیلنمزدیر بودردیر حاصل محوی

انی حق واسطه قیلدی بو روح وجسم اراسنده انی هم رابطه قلدی بو ایکی جوهره جدوی

که

بو الوفاء بواوبودن مقصد ربیدر دیکلی عرب بر معناده مبالغه قصد ایلسه یا ابله ویا ابله تعبیر ایدر*

کوثر مثنی فیض قرآن دیکلیدر* سنا سینا سنا قصر له ضو وسنا فتح وکسر له طور سینا در یعنی تجلی وقتنده طور موسی ایکی نوری لبی جانبنه نور صاچه*

مفاعیلن ٤ کره

اوفی زیاده کورول من الزهور وهو النضر الحسن*

که‌ز یرار وحله جسمڭ اراسنده بونفسیله | وارایدی برایکی نسبت انڭچون اولدی اول
بری بودرکه وحدتله مناسب ایدی اول جانه | انڭچون جانه ماڭلدی کیم اوله حکمتی احمی
اکنجی بوکیم اول جسمه مناسب ایدی کثرتله | انڭچون آکاماڭلدی کم اوله ایشنه احری
الوب بوروح قدسینڭ کمالاتن بوکز بونفس | ایرشدورر رایدی جسمه که تا کیم جسم اوله اتقی
تعیّن کیم اولورنفسه ویرر بوروح نورانی | که جسمانی مزاجنجه بولورانی اولورزلفی
نته کیم روح نورانی تعیّن کیم اولور بونده | اورجمانی تنفّسدندر الوراولوراکاتجلی
بودراوش نفسنی بیلمک شودکلوکیم دیدی بو | ولی اوج وجهله بیلمکدرر بیل غایت قصوی
بری بودرکشی نفسی ندر بیله حقیقتجه | اکنجیسی طبیعتجه اوچنجی خاصه‌سن جمعی
بونفس شول وقت بلینرکیم بلینه‌کدرر انسان | کم اندن یول کیده حقّه بلینورمقصد اقصی
که‌ز براعالم اکبردشبدرمعنیده انسان | قلانی عالم اصغر دشبدرکوزله‌ای اذکی
اکرچی صورتا آدم طغوب چقمشدی عالمدن | ولیکن عالم آدمدن طغبدورمعنیده زیرا
چون آدم صورت معنی اولوب چقدی بوعالمدن | پس اولدی جمله بوعالم بوبوزدن نسخهٔ صغری
چوصورتله بوکیڭ عالم طغوبن چقدی آدمدن | پس اولدی معنیده آدم انڭچون نسخهٔ کبری
نیجه مابو ایکی نسخه اوقنمزلرسه ظاهرده | مقابلدرایکی نسخه اکرچه کورمز اول اعمی
نته کیم شیخ محی الدّین فتوحاتنده دیمشدر | انی کشفیله بلمشدر بولبدرحکمت عظمی
که حق بردرّهٔ بیضایراتدی برنظر ایتدی | هیاسندن اریدی اول صواولدی آقدی چون
بوجسم مطلقه برکز نظر قلدی که کلّ اولدی | آدین عرش الحیات اوردی یراتدی آنی کی ز
بوکزصوقیندی طاشدی بخاری آغدی آعلا | فلك اطلس براولدی معلّق جوهری سیما
محیط اولدی اوجدانی بسیط اولدی اونورانی | عمایی هم احاطیدرملک اعظم درآدآکا
اودرصورآغزی کیم آنی مقام ایدندی اسرافیل | رسول آنده اشتمشدی قلم اونن وما یوحی
قودی هم رفرفی آنده فنا اولدی بقابولدی | کیدوب بوعالم ترکیب مجرّد اولدی برعلیا
پس آندن برفلک درزدی که کرسی قودی آدینی | مقام ایدندی میکائیلدن برلر ایله جمّا
بوایکی کوکدن اینردی خیالات حقایق هم | کرامات خواص وهم نبی یه معجزات قطعا
پس آندن برفلک اطلس یراتدی کرسی ایچنده | اراسن عالم رفرف ایدوب قیلدی انی دیبا
مقام ایتدی انی جبریل مثالڭ عالمی اولدر | رصد علمن همین آنجق اکادك ایرکورردانا
بوکوکده هیچ کواکب یوق بروج اندن اولور | یدی افلاکده فرض اولراون ایکی قسم اولور
یراتدی برفلک کیروکیم ایچن ایلدی جنّت | اوله تاعالم رضوان مقام روضهٔ طوبی
قچنکم هندی بوافلاک یراتدی مرکز ارضی | یراتدی آلتی کوك داخی دوزلدی سرتسر دنیا
بوکزامر اولدی میکائیل که تحریک ایتدی افلا | کی فرشته‌لر براولدی طولوب اعلا یله ادنی
پس ارکان موالیدی یرتدی جنّ وانسانی | تمام اولدی جهان دوبدزطوندی زیرله بالا
بوعالم شکل مرکزدن ایربشنجه محیطینه | اشاغه طار یوقاروکیڭ دررر بووجهله شیدا
یوقار واولدی علیّین که مؤمنلر اوله اعلی | اشاغاسی دررسجّین که مسجون اوله هپ اشقی
چو بلدڭ عالمڭ شکلن که نیجه اولش اول مخلو | ق پس ایشت صورت انسان نیجه بگزرا کاشکلا
کور اوّل باشن انسانڭ که بگزر عرش رحمانه | یوزی خود وجه رحمانه دوشبدرکوزکوبه اصفی

ارق زیاده راق وصاعد ودرجه‌سی عالی * رازنی بعقلی قربت کبی ومرتبه ومنزلت بوبرده قریب معناسنه‌در *

عماء مرتبه احدیت که چشم فهم انسانی انی ادراکدن اعمی در *

کوکس کرسی یه بکزرکیم اوله تا کوکلنه کرسی | یورک او چماغه بکزرکیم اوچدر جنت المأوی
یدی اعضا یدی کوکلرکبی اولمشدر محکم | اون ایکی برج تننده هم برادلش در روضعا
قولاغیدر حمل کیبی بیونی ثوره بکزرکیم | ایکی اللردرر جوزا کیم آنوکلـه اوله ارعی
ایکی الوایکی آیاق سرطان برجنه بکزر | اسد کیبی درر کوکسی شجاعتده قیلور دعوی
جکردر سنبله کیبی کوبک میزانه بکزرهم | هم اود یرعقربه بکزرکیم آنکله اولوراشهی
یغرنی قوسه بودجدیه دیرتدن آشغادلوه | آیاغی حوته بکزرکیم انکله سعی ایدرمسعی
دیدیلر اون ایکی برج هم کیم اون ایکی دلکلردر ر | حساب ایله انی بربرپدنده بول که لا یخفی
فلکده ثابتات واردر تننده وارقوی بونک | که جسمندن بو قوتلر ایرلزدون وکون فصلا
فلکلرده ملکلر واربونکده جانده کوکلنده | شو قوتلر وار انکده ایدرجان وکوکل تقوی
کوزی عزرائله بکزر قولاقی میکائله بکزر | بورون اسرافله بکزردیلی جبرائله همتا
فلکده وارسه سیارات بونکده واریدی قوت | بشی آنک خواص خمس که ظاهرده اولوریدا
آنک آلتنجیسی ایجده اولور کیم عاقله دراد | یدنجی ناطقه درکیم اودرادراک ایله یقظی
عناصر وارسه عالمده بونکده واردر اخلاطی | بولردنده اولور ترکیب کلور صحت کیدر بلوی
بدن یرلرکبی قات قات سوک طاغلرکبی یو جه | فرین در یاطمر ایرمق ایلک معدن کبی شهلا
بدنده قیل منا سنکیم نباتیله آغاجلردر | کیمی اوزون کیمی قصه کیمی طوررکیمی ملقی
کمی مشرق کبی اشرق کلرسه کون کبی الطف | یغرنی صانکه مغربدرکه یوزی آنده درغرقی
نفسلر یل اسر کیبی سوزی کوک کورلک کیبی | کلرسه یلدرم کیبی کلر کول یوزی حسن آرا
اکر آغلار یسه یغمور یغرکیبی دوکرباشلر | غمی قاره بولوت کبی اوپورسه صانه سن موتی
او یاتورسه کیر وصانکیم دیرلدی طوردی قبرند | قیامت قوپدی حشر اولدی بلندی فانی وابقی
طفللق صانکه ایلک یازدریکتلک یازکونی کیبی | یاشلک اورتاسی کوزکبی قوجالق کونلری سرما
دوشیدر بک کنش کیبی وزیرا کا قمرکیبی | یازیجیسی عطاردوش دیشی زهره کبی یارا
چری مریخه بکزرهم صناسن مشتری قاضی | زحل کیبی درر دهقان اکربیچر چکرسودا
مدینه کیبیدر جسم که سلطانیدر آنک روح | بوقوتلر چری کیبی رعیت کبی بو اعضا
کمی برجانورکیبی کیمه ایرسه ایکی برتر | کیمی ایدر تملق لرکدا کیبی ـــ کزر هرجا
کمی حیله ایدر آغلر قورر صانکم اوز چکدر | کیمی قوندرز بقا کبی کیز چوقال ایدر غوغا
کمی برقوش کبی اوچرکی طوشان کبی قاچر | کیمی هردم بدم قورقرصغینور نیچه کیم قرغا
کمی آرسلان یورکلودرکمی قپلان کوکللودر | کمی دلکوکبی فتنه کمی قویون کبی صغما
کمی طاوس کبی یورر یوزینی خلقه عرض ایدر | کمی بیقوش کبی ویران سورتا اوتوره تنها
کمی هردم مسافردر بغرتلق کیبی ایللرده | کمی آروکبی استاد کمی بدنوس کبی اسخا
کیک کیبی کمی یوکرک دوه کیبی کمی کینجی | بالق کیبی کمی دلسوز چکرکه کیبی کیم کویا
بورسه باری انسانده بولینور جمله موجودا ت | که ز یرامصرجامعدر بولینور بونده هب فرسا
ایکی ایاقلو شهر ایتدی آیاغنه دوشه دی فرش | باشینه سایبانیچون بسادی خیمه مینا
مقابل اولدی امدی بو ایکی نسخه کوردکمی | ولی حق بین نظرقیلمق کرک اولمز علی العمیا
که بو انسان وجودی کم اکرچه صورتا موکدر | ولی معنیده اوکدین دربونکده ره ملک لا یبلی

ملقی — صیغه مفعول اوزره در القا طرح اولنمش معناسنه *
غرق — غرق اولمش معناسنه دیر *
سرما — قیش اخر کلمه ده الف الحاق زیاده سی مدخولنک مدلولنه ملابسه طبیعه سنه دلالت ایدر سرما صوغه ملابسدر زیرا مقتضای طبع اوزره هواسی صوق اولقدر اسیلک اولورسه عارضدر *
تملق — دلکولنمک و تلطف و تبصبص اتمک *
لایبلی — چوریز وضایع اولمز معناسنه

که زیرا صورت اسماظهور نده یراتدی حق نفخت فیه من روحی دیوب قیلدی انی اسنی
بیوردی هم رسول الله کیم اول کیم یراتدی حق بنم نو رم یراتمشدر مقدم اول کریم اغنی
چو بو نورانی صورتده مقدم اولیجق انسان بو عالم صورتن آنکا کوره درمش اوبی همتا
انکچون در محققلر که بو انسان حقیقتده بودر سر الهی کیم بونکده رصورت حسنی
که بو مجموع اسراری ندکلو وار سه انواری محمددن بو اظهاری کتوردی ایلدی بشری
انکچون امدی ظاهر در قمو آفاق انفس کیم بو انسانک وجودندن اولور عالملره ذکری

قال الله تعالی سنریهم آیاتنا فی الافاق وفی انفسهم افلا تبصرون

بو رازی بیلمکه شاها کرکدر مشرب عالی که تا ذوقی صحیحیله بلینه غایت مرمی
مشایخ ایکی درلودر بریسی مشرفیلردر بریسی مفربیلردر بولردر علملیه بینا
بولرکیم مشرقیلردر کرکدر در ریاضت کیم که تا طالب سلوک ایده ر یاضتله بوله پروا
دیدیلر مغربیلر کیم ریاضت یولی کوچ بولدر کرکدر ار بعینلر کیم ینیله مثله سلوی
ولکین طالبه اول کرکدر معرفت نوری که بوندن تیز ابر ر طالب ایدر مقصودینی دروا
بزم عرفانمز سری اکا عین ریاضتدر کم ایدر معرفت نوری اول اولمش کوکلنی احیا
محققلر بو توجیهی مسلم طوتدیلر زیرا ریاضتدن مراد اولدر که طالبلر اوله اشقی
کنش استدوکی کیشی بودرکیم ایریشه نوره کشی کندوکنش اولسه نیدر نوری و یا پیما
کل امدی اشبو دعو بره کوکل لوحن مجلا قیل که تا نور الهی دن تجلی ایریشه جانا
که تا بر سوز ایدم تقریر که بلمز ار ملک لرده بو علمی قاب قوسین دن اوقرلر یاخود اوادنی
بو سری بیلمکه زیرا کرک کیم جان ایله معراج کیچه بیری کوکی یعنی قویه دنیا ایله عقبی
جهانک ماوراسنده قوربدر خیمه عاشقلر پس آندن عشق کلامندن دوکرلر نکته غرا
بوتون قیفک فضاسنده قورم بر خیمه کیم بنده ایچنده عرض ایدم بر یوز که کوزلر کورمدی اصلا
کوره تا طالب آگاه ایره سالک اکا ناگاه اکر کشف ایلیه الله قومایم وعده یه فردا
بودر اول کیم کشی حقین بوکون بولمزسه ذوقیله قیامتده دخی بولمز بولیمز آنده برمنجا
دمشلر در محققلر کرکدر طالبه بونده که وجد انیله اللهی کوره بیله بولا ملجا
بو اولدر ذاتنی آنک منزه طوته کوزلردن جواهردن عرضلردن انی تجرید ایده یکتا
بو کز وجد انله آنک وجودندن کوره بر نور بو نور آنک وجودینی عیان ایده اکا ذوقا
بودر آنی که جوهر سز عرض سز کوردیلر دیرلر نته کیم صوتله حرفسز سوزن ایشتدیلر حقا
بودر آنی که ذوقیله کورم بر کز دیسونا کاه تجلی طاغنه واروب بو کوزدن کوردی موسی
بودر آنی که شوقیله کورم دیوایدردی آه تجردشهرنه کرکه بو یوزدن ارددی عیسی
بودر آنی که عشقیله کورم برکز دیو شاید تفردملکنه کیروب بو سوزدن وارددی یحیا
انی آنجق حبیب الله محمد کوردی دنیاده که چقمشدی یدی کوکی بولوبدی مقله مجبی
اوکوسترد رکیرو بونده تجلی ماوراسندن که زیرا مظهری اولدر او شاهلر شاهنک شاها

قصیده الهیه

ار بعینلار یعنی اربعینلارکه مراد ریاضت اهلی درکه قوم موسی علیه السلام کبی صحرای ابتلا و امتحانده محبوس ایکن لطف و توفیق یزدانی رفیقلر بولدر * من بعض و اضعاف هوادن طاش و یا اغاج اوزرینه نزول ایدن ترنجبیلدر معناسنه ملوی بلدر

طرفندان اولور بو بردهن وسلوادن مرادات ایله ارادات و حاویات حکم ومعارفدر *

ینه عرض ایلدی دلبر یوزن قصر جلالیدن ینه فالنده شیدایم شراب لایزالیدن
کیمی وکشف حجاب ایتدی کوزم کوکلم جهاننده کیرو جاننده ایتدی ندای ذوالتعالیدن
حقیقت یوزنی وجه مجازیده مبرقع وش یشنمش آلن الیله سچلمز آلی آلیدن
جمالی آفتابینک شعاعی ایتمدن پرتاب عدم شهرنده سایه‌ی جهان فیئ زوالیدن
ایکی عالم وجودیکیم دوشوبدر سرته مصحف کمال حسن آیاتن اوقرعین کمالیدن
انک مهری هواسنده وجود کائنات ذره انک چهری مقاسنده بهشت برشمه عالیدن
چنان دریای هجرانه باشمدن آشه غرقیدم وصال ایرشدی سیرابم شراب پرخیالیدن
بنم شهباز قدسی کیم النده طوتر اول سلطان بنم سربازا نسیکیم ایرشدم ذوالمعالیدن
چو دوشدی عشقنه کوکلوم ازلدن تا ابد مستم عمارتمی کلورهر کیز خراب لاابالیدن
خیال نقش جانمده مصور اوللی کوکلوم هپ اسمی رسمی محو ایتدی بو تصویر مثالیدن
یوزینی کورمکه امکان چو وار در آرزو مندم قولاغم خالی در زیرا کلام اعتزالیدن
ندرلر آنی کیم آنک دلی سویلامیه رازن نیدرلر جانی کیم باشن چکه اعلی الاعالیدن
کرکز شول فناعمری که بوعمر عزیزم اول کرکز باکا شول جانی که برغم اوله خالیدن
بکانه صومعه مسجد چو مقصودمدر اول مرشد کرک هر یوزده یوزا درم کورم آنی جمالیدن
زهی مقبل شو قولدرکیم اوله قاتنده اول مقبول زهی قابل شو قابل کیم دیه مولی الموالیدن
صون ای ساقی می باقی بکا کل حسن باغندن که اکسیر حیات ایچم اوقر جام زلالیدن
انونک سوداسنی بولم کچم سودای سودادن کاو سودایی بولان کچدی بو سودای ملالیدن
چون آنک دردی دورنده بولبدر سلسله جانم کچر فکرم تسلسلدن چو قردور محالیدن
بنم دریای توحیده چو محو محض مستغرق کنورسم نوله کرکوهر بو دریای وصالیدن
خداوند انه نقص اوله کال سلطنتدن کیم اکر بو بازیچی اوغلی کوره نور جمالیدن
سنک عشقک کتابینی کوزی قانیله یزمشدر صچرسه درله مرجان نوله بحر امالیدن

مثنوی | خاتمة الکتاب | مثنوی

تمام اولدی کتاب الحمد لله همام اولدی کتاب الحمد لله
او جمله کائناتک آفتابی چو امر ایتدی بکا دوزدم کتابی
یازیلنجه کتاب اول نور زاهر بکا اوج کز دوشمدی اولدی ظاهر
بریسی بوکه بر کز سویلمشدم انی دیباجه‌ده ذکر ایلمشدم
اکنجیسی بودر اول روح الارواح چو کوزکدی دیدم ای نور فتاح
امین وحی خیر الراحمین سن چلبدن رحمة للعالمین سن
چو طابکدر قمو عالمدن اعلم سنی مدح ایده کلدی جمله عالم
شورسمیله افاضل وصف ایدرلر که بر قیلی ایکی یاروب کیدرلر
کرک بنده قیلی قرق پاره یارم بنی اویار که تابنده او یارم
سوزیمی ایشدیجک اولدی شاد اول یوز چه‌بقدی کولدی دیدی شاد اول
اوچنجیسی بودرکیم کوردم اولشاه اوتورمشدی ارنلر برله اول ماه

مبرقع وش — پچه‌لانمش محبوب کبی
زیر ابرقع پچه دید کلری یوز
اورتسیلیر مراد وجه مجازی اولان
صور الکوانک وجه حقیقت اولان اسما
وصفاته اینه اولسه یعنی بیاندر
زیرا کرچه مجاز جمال حقیقته نقاب
اولشدر فاما عروجه کندی نقاب
نقاب اولمز فافهم *

سودای سودادن — یعنی سودای
خام ماسوایه دوشمکدن سوداسندن
کیم وبر نسنه‌یه تعلق اتمک قیدندن *
اولیم بالله هرشیدن ال یویم
بحر امال — یعنی بحر امال دن و امال
املاک جمعیدر رجا وامید معناسنه *
اخرنده یاء نسبت ایچوندر

شو کامللر وار ایدی مجلسنده … نه آیدم بو نلری یا مجلسنده
دیرم چو کوب اوتورمیشم بو بنده … طوترون بو کتابی الده بنده
بوزیمه بقدی بو یوردی سکا بن … که شمدیدن کیرو درس اید یسرون
ایکی کز اشبو وجهیله بیوردی … چو بو یوردی دیلم جانم طبوردی
اویاندم شاد اولوب دیدم الهی … که سن سن جمله مخلوقنک الهی
چو بن قولوکه درس ایده حبیبک … دل وجانه دوا ایده طبیبک
پس آنک حضرتندن قیلمه ایراق … انک علمیله قیل کوکلیمی اشراق
که دنیا آخرت بیله اولم بن … قبوسنده قولی اولام قالم بن
بنم هم املمی فرعیمی یا رب … بیله قو پر قتنده قیل مقرب
کرمدن هم کتابیمه نظر قیل … قمو عالم ایچنده معتبر قیل
سکز جنت وش اولسون بو کلستان … یدی اقلیمه طولسون بو کلستان
بورازیله بوراز ایچنده کن بن … بونازیله نیاز ایچنده کن بن
کورورم حالده سلطان المشایخ … کورورم وقتنده برهان المشایخ
جهانک قطبی ماهی حاجی بیرام … جهانک شیخی شاهی حاجی بیرام
کوزکدی سرله در مژدکانی … که ویردی حق سکا شول زنده کانی
که برسکا کتابی قیلدی احسان … که مثلن دورمدی دنیاده انسان
دوزلدیسه عرب دوزدی یه اعجام … دینلدیسه برز دیندی سرانجام
اکر ترکی دیلنجه وارسه دیوان … سنوکله دوزلیدر بو وجه لیوان
ایتدیلر سه درلو داستانی … ایت کیم کوردی بو خوش کلستانی
بولارک سوزی بودرکیم بر انسان … بر انسانی سوب بولشدی احسان
سنکده جمله عالم علمنی حق … سکا ویردی اکا یازدوک محقق
جهان نولدی نولیسر سو یلدک سن … جهانک خلقنی پس طو یلدک سن
مشایخ سرنی کشف ایلدک سن … تمامت قیل بقیل وصف ایلدک سن
خصوصا بر عجب نظم اوزره آنی … کتردک کیم الور کوکلی وجانی
مروف اوزره کلور ابیات مرغوب … ارا برلرده ترجیع بندله خوب
یدی بحر اوستنه نظمی مصنع … سکز اوجماق کبی بزمی مرصع
معطردر سوزکدن روح عشاق … مطرادر نوای پرده عشاق
قوپنجه تا قیامت بو کتابک … نظیری کلمیه بو آفتابک
دخی خاصیتی وار بهتر آنک … کیم اوقورسه نصیبی آرتر آنک
ندکلوکم اوقونور اولسه تکرار … صاچیلور نافه سندن مشک اسرار
سخن پرواز اولان بیله کلامک … سوزکدن بیلنه دار السلامک
سوزکدن فتح اوله شهر طریقت … سوزکده ختم اوله بحر حقیقت
بونک کیبی سوزه هیچ کسه بنیاد … نه ایتدی نه اید یسر دور آباد
جمیع سوزلرک سلطانیدر بو … قمو شاعرلرک دیوانیدر بو

مجلسنده * ایکنجی صورتنده دخی معناسنه در بعضی بونلری وهمچه انلرک مجلسنی نه وصف ایلیم که تقریردن خارج در * وش کیبی معناسنه در * بورازیله بوراز یعنی بوراز انجنلک کبی بن مکاشفات ده ایکن بورازی الک ونیاز ایله بو * حاجی بیرام الشیخ العارف بالله النقروی که محمد چلبی مرحومک مرشدلریندن ایدی که منکره چلبی منکور اولسک خلیفه سی اولدی * مژدکانی مشتلق که مژده خوش خبر مقابلنده در * یعنی سرانجام امر کار یعنی صوک اوجی امالسان عاملک سرکذشت معناسنه مستعملدر * لیوان مجلس عالیدر مجلس سلطان بورادن مراد * داستان ودستان حکایت معناسنه * ترجیع تکریر معناسنه در اشعار کتابلرده قصاید وغزلیات ارالرنده تکرار ایله واقع اولان بیتلره ترجیع بند دیرلر بو کتابده واقع اولدوغی کبی ترجیع بند ترجیع ایله باغلنمش وترتیب اولنمش معناسنه در * بزمی مرصع مجلسی مزین دیمکدر *

بودر بونکتهٔ کوهر فشان بو   بودر بو فتنهٔ آخر زمان بو
بوشیخم بوسوزی اشراب قلدی   سوزینی جانمه محراب قلدی
دیدم چون همّت ایتدک حکمت ایرد ی   بوحکمت ایردی حقدن رحمت ایرد ی
سلام الله ایرشسون سیزه یاشیخ   دوکنمزهمّت ایلک بیزه یاشیخ
بوسوز دیکن اچلدی ناکهٔ ابواب   اچروکیردی کوردم برقچ احباب
دیدیلر چون کتابک بودراڭ یار   که کورمدی انک مثلینی دیّار
ایلتْ انی عجم سلطاننه سن   ویا سلطان مصر ایواننه سن
ویا انی ایلتْ سلطان رومه   مراد بن محمّد خان رومه
دیرزم چوکدم بولاره قیلدم اقبال   فرشد وردوم سوزمده یاغه آنی بال
ایتدم پاد شاهلر آیه بڭزر   مثالی یرده هم دریایه بڭزر
ولیکن قاپولاری هی خطرناک   قپودن طاپولاری کی خطرناک
قپواولدر کیم آنده اولیه سدّ   طپو اولدرکیم آنده اولیه ردّ
بنم بوقمی قپوم قوڭ بوفغانی   ایلتسمنه اڭا بو ارمغانی
دیدیلر قاپوکیمڭ قاپوسیدر   ایتدم کم محمّد طاپوسیدر
دیدیلر اول قپو عقبا اوچوندر   سڭا دیدکمز دنیا ایچوندر
دیدم دنیای عقبایی محقّق   ابوالقاسم قاپوسندن ویررحق
ولی دنیایی تقریر ایده ین بن   مثالن سیزه تحریر ایده ین بن
مکر برکون دیدم سلطان محمود   قغردی خاص ایاسی ایلدی جود
بغشلادی اڭا ایلن تمامی   که سلطان اوله کوره خاص وعامی
ایاس خاص اشتدی ایتدی فریاد   مقرّبلر آیتدی نتدی فریاد
سڭا امیرلدی ملکینی سلطان   سنوڭ حکمڭده اولدی جمله اوطان
بوایشه آغلمق کیشی عجبدر   ایتدی بلمدوڭوز نه سببدر
بڭا ملکینی ویرمک طاپوسندن   بنی ردایلمکدر قاپوسندن
سراسر عالمی تسلیم ایدرسه   بڭا امیرلیوب کندو کیدرسه
بن انڭ قاپوسندن کتمیم هیچ   اولورسمده بوایشی ایتمیم هیچ
روامیدر دیدم دنیا ایچون بن   سورینم برچورک سودا ایچون بن
دوعالمده بنم اولدر مرادم   قپوسی قوللرندن اوله آدم
قپوسنده انڭ آج اولمکم یک   سوروب یوزیمی محتاج اولمغم یک
کوزم قانینی آب ایتسم روادر   یاروب بغرم کباب اتسم روادر
رسول الله بیورمادیمی دیدم   بونڭ قیدین قیورمادیمی دیدم
بیوردیکم حرامدر دیدی دنیا   شوکیشی یه کیم اوله اهل عقبا
بیوردی هم حرامدر دیدی عقبا   شوکیشی یه کیم اوله اهل دنیا
حرامدر دیدی اڭا ایکیسیده   کم اهل الله اوله اللهه کیده
دیدیلر باری برسوز وار روا قیل   دیدم نه دیدیلر شاهه دعا قیل

ایاس وایاز ایکیسی دخی لغتدر سلطان محمود غزنوینک بنده لرندن و وزیرلرندن ایدی که سلطان بنده کورک انکله موفق عشقبازلغی وار درجی بر کیجه عجب غالب اولوب تختندن نزول ایدوب ایازک ایاغنی بوسه ایتمشدر *

دیدم هر دم قیلوروَن بن دعایی چلب ویرسون دعامه تک روایی
که زیرا خانلرک خانی مراد خان جهانک جمله سلطانی مراد خان
شول اسکندر در اول شول سلیمان کیم آنکدر جمیع اهل ایمان
اکر اول اولیادی شرقله غرب خراب اولوب طولردی جنکله حرب
بو معنیدن جهانک شاهیدر اول نه دریرکوک یوزینک ماهیدر اول
سبب قلدی انی زیرا که رحمان کاولور هر لحظه بیک کافر مسلمان
بنی الاصفر انوکچون طرتمز باش کایاغ ایدر باشن شاهیسه سا باش (*)
خصوصا انکروس اول نره دیوی بصن بودر کسن بودر غریوی
جهان بر نقطه کیبی آیه سنده او یورلر خلق دوری سایه سنده
بودر پس سر تسر دنیایه سلطان بودر پس بره بحره سایه سلطان
او کرلر چوق ولی مدح ایله مزلر قویوبن قاپوسینی کیده مزلر
بودر مدحم بولو بدر هر کال اول دعام بودر که اولسون برکال اول
ایرشسون پیکری افلاکه آنک ایرشسون لشکری املاکه آنک
چودورانده اولدی اول ملک خو کلب دوران کورندن قاپدم اوینو (*)
که ولدم آفتابی سایه سنده تمام ایتدم کتابی سایه سنده
بوداغی وار آدی سلطان محمد اودر تمتنده شمدی خان محمد
انی قطب ایتدی دورکائناته اچرکند و قنادین ممکناته
بوایکی شامل ملک اولدی براق صناسن شمسله بدر ایتدی اشراق
خداوندا دلروَن بوایکی خان جهان طوردقچه اولسون ملکه سلطان
وزیری واریدی بر نور وهاب ادی محمود پاشادی ابن قصاب
کمال علمله موصوف ایدی اول مکمل عارف ومعروف ایدی اول
شورسمه فضلله اولشدی مشهور که دیللرده همین اولیدی مذکور
بونادردر که علمُ وجاهُ واموال اوچن جمع ایده کیشی ایده اکال
ولی بوشه ده چون جمع ایتدی قادر نظیری اولدی پس دنیاده نادر
بو فضلیله سوردی بانی بساری برینه بیحد ایتسون آکا باری
انک سوکوسنه ایدوب توطّن کلیبولیده قلمشدم تمکن
بوکز بونلک شو عاشقلر بلوردی که هر بیری سوب قدرم بیلوردی
صناسن درّ ایدم مرجان ایچنده سوب بنده بولاری جان ایچنده
که عمرم بونلره ایثار ایدردم دور یشوب حق یولینه یار ایدردم
بحمد الله شو عارفلر اولبدی که کوکچک آدلری دنیا طولبدی
قرنداشم واریدی آدی بی جان بکا ترغیب ایدردی دردی ای جان
بیلورسن یوق وفاسی روزکارک قوسند نصکره پس بر یادکارک
بو سوزیله مغارب آدلوای یار کتاب ایندمدی کورمشدی دیار
نه دکلو وار سه عالده تفسیر بولوب آلدومدی مغزینی بر بیر

نقل اصلندن فرد که مقتل ضدی در
احتمال وار که طاق دن تحقیق ومبدل
اولمش اوله بو مقامده همین واقع
معناسنه در * (*) یعنی بنو اصفر انلچون باش
قالدرامیوب رام ومطیع اولمش ایدیلرکه
سلطان مراد خان نارلک باشلرن
ایاغنه سبیل ایلدی یعنی بالکلیه
منقاد وبا ذلیل ایدوب پادشاهلر
ایسه افرین باشقه سوزر دیمکله
قادر اولمامشدی بنو اصفردن مقصود
عموما فرنکستان اهالیسی در بعض
که ساعلرینک وبوراولرنک ربلی غالبا
صاری وانه مایل اولدوغندن اونام
ایله بنام اولمشلر واکین وجه
تسمیه لرنده قیل وقال واردر *
نره دیوب ارلک دیوی مراد انلرنک
قوت وشدتلری در
غر یعنی بودیو ارسلان صوقی وبالجمله
بلند اواز وغعاله دیرلر یعنی
انکروس طایفه سنه غالب اولوب
صلابتلرن سلب ایدن وانلری رام
ایدن بو سلطاندر * (*) یعنی مادام که او ملک طبیعتلو
پادشاه دوران وسلطان زمانه مستقر
وعباد الله سایه سنده اسوده اولدیلر
بن دخی تغلب زمانه دن اسایش
بولدم واستراحت ده اکلندم * مراد
بوداغی یعنی فرعی
فرزندی اولاد * اسماء الله دن در بعضی
بابی نسخه لرده بیر کلمش *

احادیثی تمام احیایی سوزدم
تنکلو وارسه دنیاده غرایب
جهانک ابتداسن انتهاسن
دیدم بیچاره احمدی بندخی کل
بونی ترکی دیلینه دوندرامدی
بو سوزیله انی قلدی تمام اول
بنم بو کتابم کم دوزلدی
اکیسیده مغار بدن چقو بدر
اکر اولیسه اولدر در مکنون
بحمد الله بو بز ایکی قرنداش
انکچون چکمشوز بو یولده زحمت
اکر ضبط ایتمک استرسک تواریخ
جمادی الآخره آخر اولبدی
بوکز چو کان قدرت ایردی ناکاه
ایرشدی کلدی قتلو فالله اول
رسول الله ایشیککینه ایاق بص
چون اول دوشلده سکا اوج کزکوردی
سنی قپوسنه کلسون دیمکدر
سکا اول ویرمش ایدی بو کتابی
ایشت تمثیل ایدم بن سکا مالک
که مولاسی براولو خواجه ایدی
بو قول کیم وار بغایت کتر ایدی
دیلردی خواجه سینک کوره یوزین
ولیکن خواجه سینه صادق ایدی
اوتانوردی قصوردن کیرو اول
تحسر دیدی دایم فرقت ایچره
بو خواجه بیلدی بر کون حالن انک
بزه کلمکلکه چون کم یوزی یوق
بزم کن نیته بزدن اوله محروم
برآزنسنه ویره لم تا کیم اول قول
بوکز کوندردی اول قوله عطاسن
چو قول کوردی دیدی الحمد لله
اله آلدی عطاسن خواجه سینک
قپوسینه کتوردی یوزن اوردی

اون ایکی علمک اصلی اوزره دوزدم
عرب فارس ایلن رومی ارایوب
مغاربدن ده یازو بدم منتهاسن
چو دوزدم بو کتابی سن دخی کل
بایلسون ایله شهره کوندرامدی
کلیبولیده قلدی اختتام اول
کلب درکیبی جمع اولدی دیزلدی
طاشوب دریا ایکی یوزدن اقبدور
وکر بودر بواجر غیر ممنون
که بو ایکی کتابی ایلدک فاش
دیه لر یازیجی اوغلینه رحمت
سکزیوز اللی اوچن دیدی تاریخ
کتاب آخر اولوب فاخر اولو بدی
بکا بر صو لجان ایرکوردی ناکاه
نه ایتدی لسان حالله اول
بیلورکی دال ایدوب الله طیاق بص
کال لطفنی سکا کورامدی
مرادی نه ایسه آلسون دیمکدر
پس ایلت آکا کیر واوشبو کتابی
سنک شول قوله بکزرکیم مثالک
بغایت بوجه لردن یوجه ایدی
قمو قوللردن ادنی ابتر ایدی
واره درکاهنه ایشیده سوزین
درون کون آغلر ایدی عاشق ایدی
بو حالیله طوتامزدی اکا یول
تحیر دیدی دایم حرفت ایچره
دیدی الق کرکدر آلن انک
سعادت کوکلرنده یلدزی یوق
چو بیزمدر کرک کیم اوله مرحوم
بوله قاپومزه آنیکله یول
که تا اورته عطاسیله خطاسن
نه کند و یه قیغردی بو کون شاه
دیدی قولده عطاده خواجه سینک
الن اوپدی ایاغ اوستنه طوردی

احیای یعنی احیاء العلوم که امام محمد غزالی نک اجل مولفاتندن در*

اکر اولیسه یعنی احمدیجانک تصنیفی ایسه*

فاش بللو ومعروف ومشهور*

تحسر حسرت وغمناکلق*

تحیر حیرت*

فرقت یانمق سوزش معناسنه*

کوزه کوز کوردی بوکز بوزن آنک ... بوزه یوزهم ایشتدی سوزن آنک
سنکده بوقوله بکزرمثالنک ... اکر بلن کسه بودر اکله هالنک
پس آلدم بن دخی اشبو کتابی ... که کورم اول جمالی آفتابی
رسول اللّه معناده ایرشدم ... قبوسینه عطا شیله کیرشدم
دیدیم قولدن عطاده خواجه سینک ... ایو درکر یاوزدر خواجه سینک
سنک درکاهکه لایق نم اولور ... بنی رداینمه که کوزم نم اولور
کرم قیل بن قولی قاپوکه قول ایت ... چو سنسن عالمه رحمت قبول ایت
چو کوردم بوزنی قالمادی طاقت ... اریدی بولدی جانم افاقت
بو سوزی دیمشم دیوانه آنده ... کیروهم یزمشم دیوانه آنده

فی مدح محمد مصطفی صلعم

اکر روحک رواننده کورسم بن دلارایی ... روانینه روان ایدم سمرقند و بخارایی (*)
دلارا درطوتن خرم کوزم کوکلم جهانینی ... والآنیته بولیدی دل آرایی دل آرایی
بولان درلر دلارامی کیدر درلر دلارامی ... شودم بولور دلارامی که بن بولم دلارایی
سنک مسنک خیالینک چودوشدی عالمه عکسی ... صبا نقاش رنک آمیز ایدوب بزدی مرآرایی
کلامی چشمهٔ کوثر اکر چه مست ایدر جانی ... ولی عشقک شرابن ویرکر کمز جام حمرایی
همیشه عشق اودی جانی جهانی یاقه کلمشدر ... یانر پروانه لر شمعه اورر لر جانه یارایی
مکر بن جنت ایچنده کزرون کیم بو عالمده ... عجب درکورمک استرون شهاسن یوزی
سحرمی سحرمی یاکوزشکرمی درمیدر یاسوز ... سمنمی کلمیدر یا یوزندر کورسم اوید رآیی
(*) بکاغوک آغی دورنک جهان برنقطهٔ موهوم ... پس ادراک ایده مزکسه دو عالمدن معرّایی
(*) روانم باغنک سنسن حیات جاودانیسی ... انکچون کوکله صوندک سن ابد غایات بشرا
بکا باغ وکلستانک کلی سروی صفا و یرمز ... تفرج سنسن آچ رسل جمال عالم آرایی
چوسن اول سراکبرسن کلن نور الهیدن ... چوسن اول روح اعظم سن قلن غایات بشرایی
کوتور یوزدن نقابی کیم عذار زلف آچه پرده ... که کوستره کیچه کوندز بکا آیات کبرایی
چو کوردی یاز بچی اوغلی که سنسن عاشق ... بکلی سنده محو اولدی قودی تن بیرله رایی
مرادی سنسن ای دلبر که سنسن عالمه رهبر ... سنی قیلورکوکل ان رند رهس آغ وقارایی
کل ای درد الهیدن خبردار اولمین کوکل ... کل ای عشقنله جان ویروب جکر دار اولمین کوکل

مثنوی
شودم کم بو سوز اولمش آنده پیدا ... کورروکن کیم طورروکن مست وشیدا
نه عقلم وارنه بیلم وار نه عالم ... نه دیلم وار نه قیلم وار نه قالم
ولیکن اتمشم کیرو مناجات ... کیرو یوزاور وب ایتدم عرض حاجات
ایتدم یاحبیب اللّه رواقیل ... ایتدم یاطبیب اللّه دواقیل
نه وصف ایدرسم آندن سنسن اولی ... نه مدح ایدرسم آندن سنسن اعلی
بلی شول دکلو کیم توفیق ایرشدی ... دلومه شولقدر تدقیق ایرشدی

نم اولنجی نیم یعنی نه مناعم * دیکلدر اوایکنجی یاش معناسنه در
(*) بو بیتده ناظم رحمه خواجه حافظ علیه الرحمه قال اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دل ما را * بخال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را * چو اویله کتمش
اولنجی دلارا و دلارایی اولنجی دلارادن مقصود فخر عالم ... بزه بوحمی و محبوب القلب دلارادر ... وایکنجی دلارایی درمعنای بیت بودر که اگر فخر عالم ... اولسیدی جهانک ... رنک آمیز یعنی درلو رنگ ارده قارشدرلمش *

سنڭ قدر وڭى بيلن كبر والله   اوقدر كوره قيلن كير والله

بودم بر اللّرى بغلوقولم بن   سنڭ حسنڭ باغنده بلبلم بن

چو سنسن معدن غايات حكمت   چو سن سن مخزن آيات رحمت

شفاعت قيل جميع كائناته   عموما مؤمنينه مؤمناته

كه هر نسنه كالينه اريشه   جلالندن جمالينه اريشه

خصوصا كيم كليبولى ديارن   قمودن اوڭ شفاعت ايله يارن

نته كلو وارسه بونده اهل ايمان   باشينه سايه صال اى شمس رحمان

اُولوسينه دريسينه نظر قيل   اوشاغينه ايربسينه نظر قيل

كم ايكى درلو ايدى چوغُ وآزى   شهيد ايدى بريسى بيرى غازى

شهيدى ايكى دورلو شخص ايديلر   كه جان اوينامغه بررقص ايديلر

بريسيدى شهيد كفّار النده   بريسيدى شهيد غفّار النده

ايكى دورلو ايدى غازيلرى هم   دڭز يوزى ايدى يازيلرى هم

برى خصمينه ايدردى غزايى   برى نفسينه ايدردى جزايى

دلروّن بو ايكى دورلو ارنلر   كه سڭا بونلر اوله اوڭ ارنلر

حسابيله عذاب ايتدرمه اصلا   عتابيله عقاب ايتدرمه اصلا

خصوصا كيم صو باشى احمد خاص   قمونڭ شاهى باشى احمد خاص

كه ملك رومچون يارقدى فتّاح   كليبولى بى قيلدى آڭا مفتاح

بو مفتاحى الينه ويردى آنڭ   الين بردن كوكه ايركوردى آنڭ

بو معنيدن جهانڭ جانيدر اول   قمو غازيلرڭ سلطانيدر اول

پس آنى خاص ايدن يارن قتڭده   مقرّبلردن اولسون حضرتڭده

خصوصا سرّ سلطان المشايخ   خصوصا نور اوطان المشايخ

امينُ وشيخ درويش بايزيده   ايرقدر يني اعلاى مزيده

زمانڭ نيتنه كلمايه زمينى   چو درويش بايزيد اوله امينى

كليبولى انڭله اولدى بسطام   كير وشيخ بايزيدى بولدى بسطام

چو عامه خاصه ايريشه كمالڭ   چو كورەمز كيشى قالمايه جمالڭ

اسرّكه بن غريب بى نوايى   كه هيچ بولمامشم دردە دوايى

سؤاليله جواب اتدرمه يارين   حسابيله عذاب اتدرمه يارين

شو رسمه صوسزم كيم بحر عمّان   بنى قندرميه سن ايله درمان

وصالڭدن اچم باب حياتى   زلالڭدن ايچم آب حياتى

خصوصا بو يوله كيردم كير شددم   اتا آنا دعاسندن ايرشدم

بولاره شولقدر يار بن قيل انعام   كه عُشرن بوليه لرخاص لمه عام

عم آنه دن هم رحمت اغوانمه قيل   كرمدن مكرمت اخدانمه قيل

عم استادم بنم زين العرب دى   كيم ايچى طاشى علميله ادبدى

هو همت ايتدى ايردم آڭا اوڭ بن   ايرشدم حيد رضافى به صوڭ بن

اخدان خدنڭ جمعيدر خاء معجمه
نڭ كسريله دوست و مصاحب
معناسنه قال فى المختار الخدن
والخدين الصديق ومنه قوله تعالى
ولا متخذات اخدان*

ارایرده چوق ایتدم استفاده — هم اوگ صوگ کیمکه ایتدیسه افاده
شفیع اول یا حبیب الله او مولی — که ویرسون بونلره فردوس اعلی
الهی مستجاب ایله دعامی — اگر برخاص وار یسه و یردعامی
حبیبگی وسیله اوقورم اوگ — یوزم درگاهگه آندن قورم صوگ
پس آنگ حرمتینه سن قبول ایت — بزی آل نفس اللدن سگا قول ایت
ثو ایله گناهگ قدری می وار — کیم ایده لرانی قپوگده گفتار
سکزاو چماق وصالگدن نشانه — یدی طمو خیالگدن زبانه
بزه برلگ کومزه کوره باقمه — بزی برلگ اودینه آتمه یاقمه
سنگ سلطانلغیگه کوره فضل ایت — سنگ احسانلغیگه کوره بذل ایت
بزایسک ایده گلدک سهو وعصیان — سن ایسگ ایده گلدگ عفو واحسان
اگر بیگ بیل قپوگده آغلر یسم — بوراکم شرحه شرحه طغلر ایسم
شو بیگ بیل کیم اوله هر یلی بیگ آی — شول آی کم هر بری بیگ کونه همتای
ن شو بیگ کون کیم اوله هر کون بیگ احیا — شو احیانکیم بری بیگ ییلجه ازمان
بودگلو بیل وآی کون ایچره یارب — اگر سجده قیلسم اولام مقرّب
هنوز بردم عطاگگ شکرنی بن — قومایم ییرینه عفو ایت بنی سن
دخی هر کیم بگا قیله دعایی — انگ بر دردنه و یر بیگ دوایی
دعاسندن اگا اعلی عطا قیل — برینه بی حساب محو خطا قیل
الهی کیم اولام ایدم دعا بن — چو دردن سن و یررسن هم دوا سن
ولی هر عارفگ وار بر بیانی — که عقلی ایردوکنجه سویلر آنی
سوزم بودر درم دنیاده الله — درم صحراده و دریاده الله
درم قبر ایچره هم محشرده الله — درم معشرده هم منشرده الله
قچن دیوانی کورم دیرم الله — قچن میزانی کورم دیرم الله
قچن کورم صراطی ایدم الله — قچن کورم نشاطی ایدم الله
قچن جناتی کورم ایدم الله — قچن روضاتی کورم ایدم الله
قچن اعلایه ایرم ایدم الله — قچن مولایه ایرم ایدم الله
کورم سبحانی ایدم الله الله — کورم سلطانی ایدم الله الله
سگا وعلمگه یوق حدّ و پایان — بگا و سوزمه وارحدّ پایان
ولی دردم دوکنمز نیده ین آه — اولنجه یانه یانه کیده ین آه
گر اسباب اولیه بنیاد اولمز — هم اوغلان طوغماینجه آد اولمز
د چون اسباب اولدی ایتدم سوزه بنیا — چون اوغلان طوغدی و یردم بر گوزل آد

هدی الاحدُ من دلالة الاحمدیة — بدا الاحمدُ من جلالة الاحدیة
لما ختمتُ بالرسالة ختم الرسالة — سمّیتُها بالرسالة المحمدیة

وبردعامی یعنی دعامی مستجاب ایله معنای بیت بودرکه الهی اگر درگاهکده برخاص ومقرب وار ایسه انگ حقی وانگ وسیله سی ایچون بنم دعامی مستجاب ایله وبیت ثانی ناظم علیه الرحمه نگ مقصودن وضوح ایله بیان ایدر پس فرح الروح صاحبی نگ دوعامی اوقوبوب تفسیر اگلنیده تکلف واردر ودع هذا حقیرگ ضبطیده اولان قدیم نسخه لرده اصلا وبردعامی در *

شرحه شرحه پاره پاره دیمکدر قطعه لحم معناسنده قال فی القاموس الشرحة القطعة من اللحم * احیان ازمان یعنی در لفظا ومعنا ولکن احیانگ مفردی حین در ومعنالرنده بر عموم وخصوص واردر *

ختم الرسالة مراد خاتم النبیین عم در *

كتاب ايرشدى چونكيم انتهايه حبيبينه صلاتيله تحيّات	حقنه حمديله مدحى نهايه دخى آلينه كيم خير البريّات

بعون الله بوكتاب مستطاب محمّديه يى شوائب سهوات ومعايب دن معرّا ايدوب نزهت خاص وعام ايچون طبع وانتشارنه مرتكب اولان فقير المحتاج الى ربه الرؤف الغنى محمّد على الدّربندى ختم الله عواقبه بالخير توفيق رفيق يزدانى ايله سرحدّ اختتامه وصول اتمكين بو ابيات حقيرانهٔ لاحقه يى تاريخ اتمامن انها واعلام ايچون قلم فقيرانه ايله تحرير وانشا ايلمش

غ	غفورا حمدى پايان سڭا كيم	معين اولدڭ بونى اتمكده تتميم
ر	رؤف ايدڭ نتاكم سابقينه	رحيم اول يا الهى لاحقينه
س	سنى طالب اولنلر رشده كيرسون	بونى قارى اولنلر فيضه ايرسون
ا	اجل مهلت ويروب اتمامه يندك	بو تاريخى انى ابهامه ايندك

ودخى ناظم جليل القدر كندو مناجاتنده ماضمن فيه اولان تاريخى كرامت يوزندن فرد آتى ده اندراج بيورمش * طپك ليوانته كيرو ينوردم بادهٔ معنى * پس بو معنى دن ابيات تاليه برغيرى سياق ووزن اوزره تاريخ ايچون طرح اولندى

شراب ناب معنى ازين قدح بخورديم چو ساغر است مطلوب فيض آور است محبوب	نه قطرهٔ بريختيم نه جرعهٔ نهفتيم تاريخ ختم آن پس از ساغر است مطلوب

ومنه تاريخ

زهى نوال معنى زهى جمال يعنى
زهى زلال معنى زهى جلال يعنى

تصنيف محمّديه

تمّ بالخير
تمّ
*

بوكتاب مستطاب محمّديه غزان محروسه سنده لودويك شوتس مطبعنده طبع وتصنيع اولندى ١٨٤٥ الرّوميه

10211083

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

مُحَمَّدِيَّة

BSB Bayerische StaatsBibliothek

Münchener DigitalisierungsZentrum
Digitale Bibliothek

Yazıcıoılu, Mehmed

Kitāb-i mustatāb-i Muhammadīya Az tasnīfāt-i qutb al-ʿārifīn Mehmed Çelebī al-Mulaqqaq bi-Yazıcızade

Kasan 1261/1845

2 A.or. 380 b
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10211083-7

Copyright

Das Copyright für alle Webdokumente, insbesondere für Bilder, liegt bei der Bayerischen Staatsbibliothek. Eine Folgeverwertung von Webdokumenten ist nur mit Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek bzw. des Autors möglich. Externe Links auf die Angebote sind ausdrücklich erwünscht. Eine unautorisierte Übernahme ganzer Seiten oder ganzer Beiträge oder Beitragsteile ist dagegen nicht zulässig. Für nicht-kommerzielle Ausbildungszwecke können einzelne Materialien kopiert werden, solange eindeutig die Urheberschaft der Autoren bzw. der Bayerischen Staatsbibliothek kenntlich gemacht wird.

Eine Verwertung von urheberrechtlich geschützten Beiträgen und Abbildungen der auf den Servern der Bayerischen Staatsbibliothek befindlichen Daten, insbesondere durch Vervielfältigung oder Verbreitung, ist ohne vorherige schriftliche Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek unzulässig und strafbar, soweit sich aus dem Urheberrechtsgesetz nichts anderes ergibt. Insbesondere ist eine Einspeicherung oder Verarbeitung in Datensystemen ohne Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek unzulässig.

The Bayerische Staatsbibliothek (BSB) owns the copyright for all web documents, in particular for all images. Any further use of the web documents is subject to the approval of the Bayerische Staatsbibliothek and/or the author. External links to the offer of the BSB are expressly welcome. However, it is illegal to copy whole pages or complete articles or parts of articles without prior authorisation. Some individual materials may be copied for non-commercial educational purposes, provided that the authorship of the author(s) or of the Bayerische Staatsbibliothek is indicated unambiguously.

Unless provided otherwise by the copyright law, it is illegal and may be prosecuted as a punishable offence to use copyrighted articles and representations of the data stored on the servers of the Bayerische Staatsbibliothek, in particular by copying or disseminating them, without the prior written approval of the Bayerische Staatsbibliothek. It is in particular illegal to store or process any data in data systems without the approval of the Bayerische Staatsbibliothek.